

Helsinki
Helsingfors

Talousarvio Budget 2023

Helsingin kaupungin
talousarvio 2023
ja taloussuunnitelma
2023–2025

**Kaupunginhallituksen ehdotus
Kaupunginvaltuusto 16.11.2022**

Helsingfors stads
budget 2023
och ekonomiplan
2023–2025

**Stadsstyrelsens förslag
Stadsfullmäktige 16.11.2022**

Helsinki
Helsingfors

Talousarvio Budget 2023

Helsingin kaupungin
talousarvio 2023
ja taloussuunnitelma
2023–2025

**Kaupunginhallituksen ehdotus
Kaupunginvaltuusto 16.11.2022**

Helsingfors stads
budget 2023
och ekonomiplan
2023–2025

**Stadsstyrelsens förslag
Stadsfullmäktige 16.11.2022**

Helsingin kaupungin talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2025
Helsingfors stads budget 2023 och ekonomiplan 2023–2025

Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2022:34

ISBN xxxxxxx (nidottu)

ISBN xxxxxxx (pdf)

ISBN 978-952-386-001-8 (html)

ISSN- xxxxxxx

ISSN xxxxxxx (painettu julkaisu)

ISSN xxxxxxx (verkkajulkaisu)

Sisällys – Innehåll

Pormestarin katsaus – Borgmästarens översikt.....	11
Yleisperustelut – Allmänna motiveringar.....	15
1 Johdanto – Inledning.....	15
2 Yleinen taloustilanne ja toimintaympäristö – Det allmänna ekonomiska läget och omvärlden.....	16
3 Kasvun paikka – Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025 – Läge för tillväxt – Helsingfors stadsstrategi 2021–2025	26
4 Strategian toteutuminen – mittarit ja seuranta – Genomförande av strategin – mätare och uppföljning	41
5 Kunta-Helsingin talousarvioehdotus 2023 – Kommun-Helsingfors budgetförslaget 2023.....	42
6 Helsinki-konsernin tytäryhteisöt ja konserniohjaus – Helsingforskoncernens dottersammanslutningar och koncernstyrning	50
7 Henkilöstö – Personal	59
8 Päätösehdotukset – Beslutsförslag	63
9 Talousarvion sitovuus – Budgetens bindande verkan	66
10 Selityksiä – Förklaringar	70
Kunta-Helsinki – Kommun-Helsingfors.....	77
Käyttötalousosa – Driftsekonomidelen	77
1 Keskushallinto – Centralförvaltningen	77
1 10 01 Vaalien järjestäminen, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi – Ordnande av val, till centralvalnämndens disposition	78
1 20 Tarkastuslautakunta ja -virasto – Revisionsnämnden och -kontoret	79
1 30 Kaupunginhallitus – Stadsstyrelsen.....	84
1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat – Stadsstyrelsens dispositionsmedel.....	84
1 30 02 Kaupunginhallituksen avustukset – Stadsstyrelsens understöd	86
1 30 03 Valtionperinnöt – Arv som tillfallit staten.....	87
1 40 Kaupunginkanslia – Stadskansliet.....	88
1 40 01 Kaupunginkanslia – Stadskansliet.....	88
1 40 02 ICT yhteispalvelut – Gemensamma ICT-tjänster	107
1 50 Keskitetysti maksettavat menot – Utgifter som betalas centraliserat.....	108
1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi – Kostnader för organens verksamhet, till borgmästarens och stadskansliets disposition.....	109
1 50 02 Keskitetysti maksettavat henkilöstömenot, kaupunginkanslian käytettäväksi – Personalutgifter som betalas centraliserat, till stadskansliets disposition	110
1 50 03 Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, kaupunginkanslian käytettäväksi – Betalningsandelar, ersättningar och medlemsavgifter, till stadskansliets disposition.....	112
1 50 04 Keskitetty hanketoiminta, kaupunginkanslian käytettäväksi – Centraliserad projektverksamhet, till stadskansliets disposition.....	113
1 50 05 Työmarkkinatuen kuntaosuus, kaupunginkanslian käytettäväksi – Arbetsmarknadsstödet kommunandel, till stadskansliets disposition.....	114

Palvelukeskusliikelaitos – Affärsverket servicecentralen.....	116
Rakentamispalveluliikelaitos – Affärsverket byggtjänsten.....	133
Taloushallintopalveluliikelaitos – Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten.....	146
Työterveysliikelaitos – Affärsverket företagshälsan	154
2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala – Fostrans- och utbildningssektorn.....	161
2 10 01 Kaupungin tuottamat palvelut - Tjänster som staden tillhandahåller.....	164
2 10 02 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle tuotetut palvelut ja muu ulkoisesti rahoitettu toiminta - Tjänster producerade för social-, hälsovårds- och räddningssektorn och övrig verksamhet med extern finansiering	184
2 10 03 Korvaukset ja avustukset - Ersättningar och understöd	186
3 Kaupunkiympäristön toimiala – Stadsmiljösektorn	188
3 10 01 Kaupunkirakenne – Stadsstruktur.....	213
3 10 02 Rakennukset – Byggnader	216
3 10 03 Asuntotuotanto – Bostadsproduktion	218
3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet – Betalningsandelar till samkommunerna HRT och HRM	220
3 10 05 Pelastuslaitos - Räddningsverket.....	221
3 10 06 Tuki HKL-liikelaitokselle – Stöd till affärsverket HST.....	222
3 10 07 Joukkoliikenne – Kollektivtrafik.....	223
3 10 08 Palvelut ja luvat – Tjänster och tillstånd.....	225
Liikenneliikelaitos (HKL) —Trafikaffärsverket (HST)	227
4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala – Kultur- och fritidssektorn	237
4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika – Kultur och fritid	237
4 10 02 Kulttuurin laitossavustukset – Understöd till kulturanläggningar.....	253
4 10 03 Liikunnan laitossavustukset – Understöd till idrottsanläggningar	253
Tuloslaskelmaosa – Resultaträkningsdelen	257
Kunta-Helsingin tuloslaskelma 2021–2025 – Kommun-Helsingfors resultaträkning 2021–2025.....	257
7 Tuloslaskelmaosa – Resultaträkningsdelen	259
7 01 Toiminnan rahoitus – Finansiering av verksamheten	259
7 02 Rahoitus- ja sijoitustoiminta – Finansierings- och investeringsverksamhet.....	260
7 03 Rahastointi – Fondering	262
7 05 Poistoerot – Avskrivningsdifferenser.....	263
Investointiosa – Investeringsdelen	267
8 01 Kiinteä omaisuus – Fast egendom	267
8 02 Rakennukset – Byggnader	270
8 03 Kadut ja liikenneväylät – Gator och trafikleder.....	273
8 04 Puistot ja liikunta-alueet – Parker och idrottsområden.....	281
8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta – Grundanskaffning av lös egendom	284
8 06 Arvopaperit – Värdepapper.....	285
8 07 Muu pääomatalous – Övrig kapitalhushållning.....	286
8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi – Infrastrukturbyggande i projektområden, till stadsstyrelsens disposition.....	287
8 09 Kaupunkiuudistus, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi – Stadsförnyelse, till stadsmiljönämndens disposition.....	292
8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi – Stora trafikprojekt, till stadsmiljönämndens disposition.....	294

Rahoitusosa – Finansieringsdelen	299
Kunta-Helsingin rahoituslaskelma 2021–2025 – Kommun-Helsingfors finansieringskalkyl 2021–2025	299
Kunta-Helsingin vuoden 2023 rahoituslaskelma eriteltynä – Kommun-Helsingfors finansieringskalkyl 2023 specificerad	300
9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus – Långfristig finansiering	302
Rahastot – Fonder	307
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala – Social-, hälsovårds- och räddningssektorn	319
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvioehdotus 2023	319
Käyttötalousosa – Driftsekonomidelen	321
5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut – Social-, hälsovårds- och räddningstjänster	348
5 10 02 HUS-yhtymä – Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt	349
Tuloslaskelmaosa – Resultaträkningsdelen	353
Investointiosa – Investeringsdelen	357
Rahoitusosa – Finansieringsdelen	361
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoituslaskelma 2021–2025 – Social-, hälsovård- och räddningsverkets finansieringskalkyl 2021–2025	361
9 Rahoitusosa – Finansieringsdelen	362
Helsinki – Helsingfors	367
Tulos- ja rahoituslaskelmat – Resultaträknings- och finansieringskalkyl	367
Talousarvion liitteet Kunta-Helsinki – Bilagor till budgeten Kommun-Helsingfors	373
Talousarvion liitteet Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala – Bilagor till budgeten Social-, hälsovårds- och räddningssektorn	431

Talousarvio
Budget

Taloussuunnitelma
Ekonomiplan

Pormestarin katsaus – Borgmästarens översikt

Hyvä lukija,

Helsingin kaupunki jatkaa vuonna 2023 vastuullista taloudenpitoa, joka huomioi ympäröivän maailmantilanteen ja tulevien vuosien epävarmuudet. Koronapandemian hellitettyä sota Euroopassa on luonut ympäristön, jossa niin valtion kuin kaupunkien toimintakyky nojaa entistä vahvemmin vastuulliseen ja suunnitelmalliseen taloudenpitoon. Vuosille 2021-2025 laadittu kaupunkistrategia *Kasvun paikka* onkin vahvasti ohjannut myös strategiakauden toisen talousarvioehdotuksen valmistelua. Asukasluvun ja talouden kasvun ohella *Kasvun paikka* tarkoittaa esimerkiksi sitä, että Helsinki on hyvä paikka kasvaa lapsesta aikuiseksi, kasvattaa osaamistaan sekä kasvattaa kaikkea sitä hyvää mitä meillä on.

Mutta *Kasvun paikka* on myös uskallusta uudistua.

Malli, jossa pormestari ei julkaise omaa pohjaesitystä ennen varsinaisia neuvotteluita on uusi ja saanut osakseen myös kritiikkiä. Kritiikkiä tärkeämpää ovat kuitenkin neuvottelut, jotka käynnistyvät samoista tiedollisista lähtökohdista yhdessä kaupunginhallituspuolueiden kesken. Kuten edellisenäkin vuonna, myös vuotta 2023 koskevan talousarvioesityksen neuvotteluiden lähtökohtana toimivat talous- ja suunnitteluosaston laskelmat taloudellisesta liikkumavarasta. Virkavalmistelun pohjalta käynnistynyt keskustelu nosti laaja-alaisesti esiin erilaisia näkemyksiä, joita lähdimme yhteensovittamaan. Lopullinen vuoden 2023 talousarvioesitys on laadittu yhdessä neljän pormestaripuolueen ja RKP:n kanssa.

Nykytilanteessa, jossa talousnäkömät synkkenevät ja kaupungin verotulot supistuvat merkittävästi valtion sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen seurauksena, on kaupunginvaltuuston talousraamin noudattaminen entistä tärkeämpää. Valtakunnallisen sotepe-uudistuksen myötä Helsingin budjetointiprosessi on jakautunut kahteen erilliseen osaan: niin sanottuun kunta-Helsingin budjettiin ja valtiovarainhoitteen sotepe-budjettiin.

Talousarvioesityksessä vuoden 2023 käyttömenojen kasvu noudattaa strategian vastuuperiaatetta ja perusuran ylittävät menolisäykset on perusteltu liikkumavaraa tuovilla tuottavuusuudistuksilla. Strategiakauden investoinnit on mitoitettu niin, että odotamme alijäämätavoitteen toteutuvan valtuustokauden aikana, mikä mahdollistaa investointien jatkumisen lähellä ennätystasoa 893 miljoonalla eurolla.

Entistä parempaa Helsinkiä ei kuitenkaan saavuteta pelkillä rakennus- tai infrainvestoinneilla. Minulle on alusta asti ollut tärkeää panostaa helsinkiläisten arjen palveluihin ja ratkoa työvoiman saatavuuden haasteita. Valitettavasti Helsingin toimet eivät kuitenkaan yksin riitä, vaan todelliset tulokset saavutetaan kansallisen tason uudistuksilla. Teemme kuitenkin voitavamme nykyisillä työkaluilla.

Vuonna 2023 henkilöstöetuja ja palkitsemista vahvistetaan 10 miljoonalla eurolla, josta 7 miljoonaa kohdennetaan kunta-Helsingin palkkakehitysohjelman jatkamiseen, kiinnittäen erityistä huomiota matalapalkkaisimpiin työntekijäryhmiin ja aloihin, joissa työvoiman saatavuuden haasteet ovat suurimmat. Kun suhteutamme panostukset kunta-Helsingin nykyiseen budjettiin, voimme puhua palkkakehitysohjelman lähes kolminkertaistumisesta.

Bäste läsare,

År 2023 fortsätter Helsingfors stad med en ansvarsfull hushållning som beaktar det omgivande världsläget och de kommande årens osäkerhetsfaktorer. Coronapandemin har börjat släppa sitt grepp om oss, men kriget i Europa har skapat en miljö där såväl statens som städernas funktionsförmåga är alltmer beroende av en ansvarsfull och målmedveten hushållning. Stadsstrategin 2021–2025, *Läge för tillväxt*, har haft en kraftigt styrande roll också i beredningen av strategiperiodens andra budgetförslag. Med *Läge för tillväxt* avses inte bara tillväxt av invånarantalet och ekonomin, utan också att Helsingfors är en bra plats att växa upp, förvärva nya kunskaper och färdigheter och öka allt det goda vi har.

Men *Läge för tillväxt* betyder också mod att förnya sig.

Modellen där borgmästaren inte publicerar ett eget budgetförslag före de egentliga förhandlingarna är ny och har även kritiserats. Viktigare än kritiken är emellertid förhandlingarna mellan partierna i stadsstyrelsen, som inleds så att alla partier har tillgång till samma information. I likhet med föregående år utgör ekonomi- och planeringsavdelningens beräkningar om stadens ekonomiska handlingsutrymme grunden för förhandlingarna om 2023 års budgetförslag. Med tjänstemannaberedningen som grund började vi diskutera och lyfte fram en mångfald av olika ståndpunkter, som vi sedan arbetade för att sammanjämka. Det slutliga budgetförslaget för 2023 har utarbetats i samarbete mellan de fyra borgmästarpartierna och SFP.

I ett läge där de ekonomiska utsikterna mörknar och stadens skatteintäkter krymper betydligt till följd av statens reform av social- och hälsovården samt räddningsväsendet är det viktigare än någonsin att vi håller oss till stadsfullmäktiges budgetram. Den nationella vårdreformen delar upp Helsingfors budgetprocess i två separata helheter: det så kallade kommun-Helsingfors budget och social-, hälsovårds- och räddningssektorns statligt finansierade budget.

I 2023 års budgetförslag följer ökningen av driftskostnaderna strategins ansvarsprincip. Utgiftsökningar som överstiger referensscenariot har motiverats med produktivitetsreformer som skapar manöverutrymme. Strategiperiodens investeringar har dimensionerats så att staden väntas nå målet för underskottet. Detta gör det möjligt att fortsätta investera med 893 miljoner euro, vilket är närapå en rekordnivå.

Helsingfors kan emellertid inte förbättras endast med investeringar i byggande och infrastruktur. För mig har det från första början varit viktigt att satsa på den service helsingforsarna använder i sin vardag och lösa problemen med arbetskraftsbrist. Tyvärr räcker det inte att Helsingfors ensamt vidtar åtgärder, utan nationella reformer behövs för att verkliga resultat ska uppnås. Vi gör dock allt vi kan med de verktyg som står till buds.

År 2023 ska staden skjuta till 10 miljoner euro mer än tidigare för personalförmåner och belöning. Av dessa riktas 7 miljoner till kommun-Helsingfors löneutvecklingsprogram med särskilt fokus på de mest lågavlönade personalgrupperna och de branscher där tillgången på arbetskraft är sämst. Jämfört med kommun-Helsingfors nuvarande budget kan man nästan tala om en tredubbling av satsningarna på löneutvecklingsprogrammet.

Panostuksia kaupunkilaisten palveluihin ja hyvinvointiin jatketaan myös muilla toimialoilla. Kasvatuksen ja koulutuksen osalta muutos on merkittävä, sillä kasvua on yhteensä noin 68 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa viiden prosentin korotusta vuoteen 2022 verrattuna ja merkitsee lähes 600 euron lisäpanostusta per lapsi ja nuori. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla määrärahat kasvavat vuoden 2022 tasosta 8,8 miljoonaa euroa eli 4,4 prosenttia ja kaupunkiympäristön toimialalle osoitetaan 4,3 miljoonaa euroa lisämäärärahaa, joka painottuu kaupunkiympäristön kunnossapidon ja turvallisuuden sekä perustoiminnan resurssien varmistamiseen.

Vaikka esityksestä on nähtävissä, että Helsingin talous on vahvalla pohjalla, ei tuhlailulle ole sijaa. Vastuullisella linjalla on jatkettava erityisesti epävarmoina aikoina, jotta joustovaraa löytyy myös pahan päivän varalle. Talous on myös turvallisuuskysymys.

Dessutom fortsätter satsningarna på service och välbefinnande för stadsborna vid alla sektorer. Vid fostrans- och utbildningssektorn kan man tala om en betydande förändring, eftersom anslagen ökar med sammanlagt cirka 68 miljoner euro. Det innebär en ökning på fem procent jämfört med 2022 och en extra satsning på nästan 600 euro per barn och ung person. Kultur- och fritidssektorns anslag ökar med 8,8 miljoner euro, det vill säga 4,4 procent, från 2022 års nivå. Stadsmiljösektorn anvisas tilläggsanslag på 4,3 miljoner euro, som i huvudsak används för att säkerställa underhållet av och säkerheten i stadsmiljön samt resurserna för den grundläggande verksamheten.

Trots att förslaget visar att Helsingfors ekonomi står på stadig grund har vi inte råd att slösa. Särskilt i dessa osäkra tider måste vi fortsätta med vår ansvarsfulla linje för att pengarna ska räcka till även i sämre tider. Ekonomin är också en säkerhetsfråga.

Yleisperustelut

**Allmänna
motiveringar**

Yleisperustelut – Allmänna motiveringar

1 Johdanto – Inledning

Kaupunkistrategia on ollut lähtökohtana valmisteltaessa talousarviota 2023 ja on lähtökohta valtuustokauden talousarvioille ja -suunnitelmille sekä toimenpiteille. Keskushallinnon, toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen tulee toteuttaa kaupunkistrategian linjauksia toiminnassaan.

Kaupunginhallitus päätti 27.6.2022 vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimishjeet. Talousarvion valmistelussa on yhteensovitettu kaupunkistrategian linjaukset osaksi talousarviota raamin ja laatimishjeiden lähtökohtiin.

Kaupunkistrategian sekä raamin ja laatimishjeiden lisäksi vuoden 2023 talousarvio perustuu toimialojen lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien tekemiin talousarvioehdotuksiin. Talousarviossa on otettu huomioon vuoden 2022 talouden ja toiminnan ennusteet sekä kaupungin lähivuosien tulopohjan näkymä.

Vuoden 2024 talousarvio tullaan julkaisemaan kahtena erillisenä kirjana suomeksi ja ruotsiksi. Tällä mahdollistetaan pidempien aikasarjojen julkaisu palveluista ja yksikkökustannuksista.

Stadsstrategin har varit utgångspunkt vid beredningen av budgeten för år 2023 och är utgångspunkt för andra budgetar, ekonomiplaner och åtgärder under fullmäktigeperioden. Centralförvaltningen, sektorerna, affärsverken och dottersammanslutningarna ska förverkliga riktlinjerna i stadsstrategin i sin verksamhet.

Stadsstyrelsen fattade 27.6.2022 beslut om ramen för förslaget till budget för år 2023 och anvisningar för arbetet på förslaget till budget och ekonomiplan. Vid beredningen av budgeten har man anpassat stadsstrategins riktlinjer med budgeten i budgetramen och anvisningarna för arbetet på förslaget till budget och ekonomiplan.

Budgeten för år 2023 baserar sig på stadsstrategin samt ramen och anvisningar för arbetet på förslaget till budget och ekonomiplan, och därtill på budgetförslagen från sektorerna, nämnderna och affärsverkens direktioner. I budgeten har man beaktat prognoserna för stadens ekonomi och verksamhet år 2022 och utsikterna för stadens inkomstunderlag de närmaste åren.

Budgeten för 2024 publiceras som två skilda böcker på finska och svenska. Det här gör det möjligt att publicera längre tidsserier om tjänsterna och enhetskostnaderna.

2 Yleinen taloustilanne ja toimintaympäristö – Det allmänna ekonomiska läget och omvärlden

2.1 Yleinen talouskehitys

Maailman talous

Maailmantalous kasvoi 5,5 prosenttia vuonna 2021. Kasvu oli nopeinta neljään vuosikymmeneen, mutta se perustui suurelta osin talouden elpymiseen koronapandemian aiheuttamasta kriisistä. Talouskasvu alkoi hidastua loppuvuodesta 2021. Kiihtynyt inflaatio sekä tuotantoketjujen ja logistiikan pullonkaulat toivat talouteen stagflaation vaaran. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan helmikuussa 2022 pahensi herkkää taloudellista tilannetta ja Venäjään kohdistetut talouspakotteet hidastivat talouskasvua. Riippuvaisuus Venäjältä tuotavasta energiasta ja raaka-aineista on lisännyt inflaatiopaineita Euroopassa ja muualla maailmassa. Sota heikentää maailmantaloutta ja -kauppaa monilla tavoin. Energian ja raaka-aineiden hintojen kallistuminen vaikuttaa kasvavassa määrin tuotanto- ja tuottajahintoihin, minkä seurauksena inflaatio leviää laajemmin lopputuotteisiin ja yksityiset investoinnit saattavat heikentyä. Yhdysvaltojen talous oli vuoden 2022 toisen neljänneksen jälkeen taantumassa ja Euroopassa aiemmin positiivilta näyttäneet kasvunusteet vuodelle 2022 ovat kääntyneet jyrkkään laskuun.

Suomen talous

Suomessa bruttokansantuote laski 2,3 prosenttia vuonna 2020, mutta vuonna 2021 talous kasvoi jälleen 3,5 prosenttia. Useimmissa muissa Euroopan maissa pandemian aiheuttamat vaihtelut olivat tätä jyrkempiä. Suomen Pankin ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa vuonna 2022 noin 1,7 prosenttia ja kasvun odotetaan hiipuvan vuonna 2023 0,5 prosenttiin. Suomessa julkinen talous on velkaantunut huomattavasti viimeisten vuosien aikana ja velan huolestuttava kasvusuunta ei käännä laskuun ilman julkisen talouden sopeutustoimia. Lisäksi kasvava inflaatio heikentää kuluttajien ostovoimaa. Euroopan keskuspankin ilmoittamat koronnostot vuoden 2022 toisen neljänneksen jälkeen lisäävät painetta kuluttajille ja yrityksille. Venäjän käymä hyökkäyssota Ukrainassa on myös lisännyt huolta energian ja raaka-aineiden saatavuudesta Suomessa. Erityisesti energian riittävyys ja kohtuullinen hinta ovat talouden toimintaympäristön avainkysymyksiä vuoden 2022 loppupuolella ja vuoden 2023 aikana.

Kuntien taloudellinen tilanne

Kuntatalous pysyi vahvana vuonna 2021. Verotulojen ennakoitua korkeampi kasvu, sekä kuntasektorille koronaepidemian hoitoon myönnetty 2,5 miljardin euron tukipaketti vahvistivat vuosikatetta. Kuntatalouden nettoinvestoinnit laskivat 4,1 miljardiin euroon. Lainakanta oli vuoden 2021 lopulla 24 miljardia euroa. Vuosi 2022 näyttää kuntataloudessa jälleen hyvältä. Toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi, lukuja parantaa Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen sekä sote-kiinteistöjen myynnit. Kuntataloudessa vuosi 2023 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella ennätyskellisen vahvalta, sillä sopeute-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kunnille kertyy vuonna 2023 noin 1,2 miljardia euroa enemmän vanhojen veroperusteiden mukaisia verotuloja kuin sopeute-uudistuksen jälkeisessä kuntataloudessa vuonna 2024. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirta on noin 1,2 miljardia euroa positiivinen.

2.1 Den allmänna ekonomiska utvecklingen

Världsekonomin

Världsekonomin växte med 5,5 procent 2021. Tillväxten var den snabbaste på fyra decennier, men berodde till stor del på den ekonomiska återhämtningen efter coronakrisen. Den ekonomiska tillväxten började avta i slutet av 2021. Den stigande inflationen samt flaskhalsarna i produktionskedjor och logistik ökade risken för stagflation. Det ryska anfallskriget mot Ukraina i februari 2022 förvärrade det känsliga ekonomiska läget, och de ekonomiska sanktionerna mot Ryssland hämmade den ekonomiska tillväxten. Beroendet av energi och råvaror som importeras från Ryssland har ökat inflationstrycket i Europa och i resten av världen. Kriget stör världsekonomin och världshandeln på många sätt. De stigande energi- och råvarupriserna påverkar produktions- och producentpriserna i allt högre grad, vilket leder till att inflationen alltmer sprider sig till slutprodukterna, samtidigt som privata investeringar riskerar att minska. USA:s ekonomi var i recession efter andra kvartalet 2022 och de tillväxtprognoser för 2022 som tidigare såg positiva ut för Europa har börjat sjunka kraftigt.

Finlands ekonomi

I Finland sjönk bruttonationalprodukten med 2,3 procent 2020, men 2021 växte ekonomin igen med 3,5 procent. I de flesta andra europeiska länder var variationerna till följd av pandemin större än så. Enligt en prognos från Finlands Bank kommer Finlands ekonomi att växa med cirka 1,7 procent 2022. Tillväxten förväntas avta till 0,5 procent 2023. I Finland har skuldsättningen inom den offentliga ekonomin ökat betydligt under de senaste åren, och den oroväckande ökningen av skulden kommer inte att vända nedåt utan anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin. Den ökande inflationen minskar även konsumenternas köpkraft. Räntehöjningarna som Europeiska centralbanken meddelat om efter andra kvartalet 2022 ökar trycket på konsumenter och företag. Rysslands anfallskrig i Ukraina har också ökat oron för tillgången på energi och råvaror i Finland. I synnerhet tillgången och priset på energi är nyckelfrågor för det ekonomiska klimatet i slutet av 2022 och under 2023.

Kommunernas ekonomiska situation

Kommunekonomin förblev stark år 2021. Ökningen av skatteintäkterna var högre än väntat, vilket tillsammans med det stödpaket på 2,5 miljarder euro som beviljades den kommunala sektorn för skötsel av coronaepidemins förstärkte årsbalansen. Kommunekonomin nettoinvesteringar sjönk till 4,1 miljarder euro. Lånebeståndet var 24 miljarder euro vid utgången av året. År 2022 ser det igen bra ut inom den kommunala ekonomin. Kassaflödet från verksamheten och investeringarna blir positivt och siffrorna förbättras genom bolagiseringen av Helsingfors stads trafikverk (HST) samt försäljningen av social- och hälsovårdens fastigheter. Inom kommunekonomin ser 2023 ut att bli ett rekordstarkt år utgående från ekonomins nyckeltal, eftersom social- och hälsovårdsreformens negativa inverkan på kommunernas skatteintäkter ännu inte syns fullt ut i kommunernas inkomster från kommunal- och samfundsskatten. År 2023 kommer kommunerna att få cirka 1,2 miljarder euro mer skatteintäkter enligt de gamla skattegrunderna jämfört med den kommunala ekonomin 2024 efter social- och hälsovårdsreformen. Årsbidraget räcker klart för att täcka avskrivningarna och kassaflödet från verksamheten och investeringar är cirka 1,2 miljarder euro positivt.

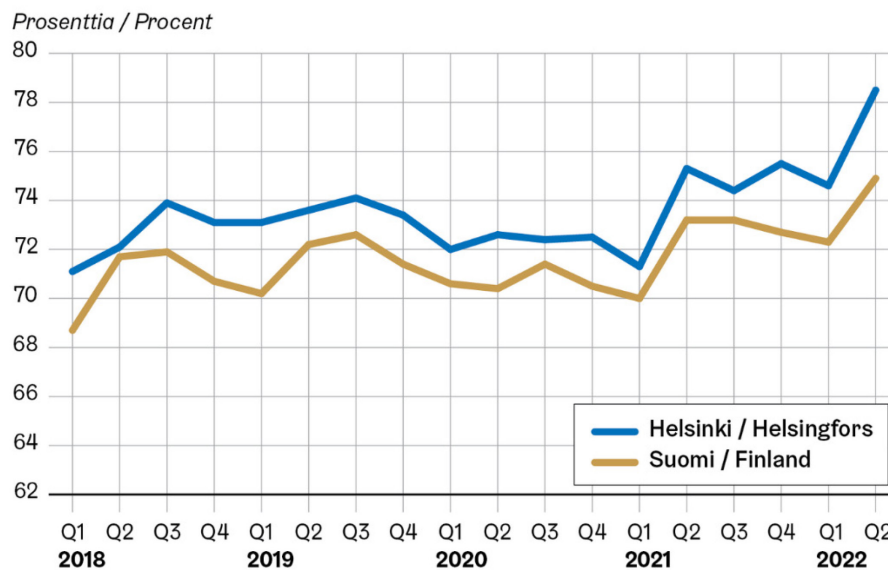
2.2 Taloudellinen kehitys Helsingin seudulla ja Helsingissä

Tuotanto ja suhdannenäkymät

Yritysten liikevaihto kasvoi selvästi kesäkuussa 2022 verrattuna vuotta aiempaan. Suurelta osin kysymys oli hintojen noususta, mutta myös tuotannon määrä on Suomessa ollut edelleen kasvusuunnassa. Työpäiväkorjattu tuotanto kasvoi Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2022 kesäkuussa noin prosentin vuodentakaisesta. Huhti-kesäkuussa tuotanto kasvoi noin 0,6 prosenttia verrattuna ensimmäiseen vuosineljännekseen. Tilanteen odotetaan kuitenkin heikkenevän loppuvuodesta 2022. Sekä palvelu- että teollisuusyritykset odottavat tilanteensa heikkenevän lähitulevaisuudessa. Myös kuluttajien luottamus talouden kehitykseen on nyt hyvin heikko. Heinäkuussa 2022 kuluttajien luottamus aleni koko maassa kaikkien aikojen alhaisimmalle tasolle. Pääkaupunkiseudulla kuluttajien luottamus oli hieman koko maata korkeampi, mutta silti hyvin heikko.

Työmarkkinakehitys Helsingissä

Myönteisen talouskehityksen siivittämänä työllisten määrä kasvoi vauhdilla Helsingissä vuonna 2021 ja edelleen vuoden 2022 ensimmäisellä puoliskolla. Samalla työvoimapula ja työvoiman kohtaanto-ongelmat ovat kiihtyneet. Työvoimatutkimuksen mukaan alkuvuonna 2022 Helsingissä oli työllisiä 5 prosenttia eli yli 17 000 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin. Työllisyysaste nousi Helsingissä vuoden 2022 toisella vuosineljänneksellä jo 78,5 prosenttiin (vrt. Suomi 74,9 prosenttia), mitä voidaan pitää poikkeuksellisen korkeana (kuvio 1).

Kuvio 1. Työllisyysaste (15–64-v.) Helsingissä ja koko maassa vuosina 2018–2022 neljännesvuosittain (Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus).

Vaikka työllisyystilanne parani nopeasti vuonna 2021, oli Helsingin työttömyysaste eli työttömien osuus työvoimasta kesäkuussa 2022 vielä 10,8 prosenttia. Kesäkuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli 38 100. Työttömien työnhakijoiden määrä pieneni vuoden takaisesta yli 11 500 henkilöllä, mutta työttömiä oli silti 4 500 enemmän kuin ennen koronapandemiaa (06/2019). Erityisen voimakkaasti pieneni nuorten työttömien määrä.

2.2 Den ekonomiska utvecklingen i Helsingfors-regionen och Helsingfors

Produktion och konjunkturutsikter

Företagens omsättning ökade tydligt i juni 2022 jämfört med året innan. Till stor del var det fråga om prishöjningar, men även produktionsvolymen har fortsatt öka i Finland. Produktionen korrigerad efter arbetsdag ökade enligt Statistikcentralen med cirka en procent i juni 2022 jämfört med året innan. I april–juni ökade produktionen med cirka 0,6 procent jämfört med det första kvartalet. Situationen väntas dock bli sämre i slutet av 2022. Både service- och industriföretagen väntar sig att deras situation kommer att försämrans inom den närmaste framtiden. Konsumenternas förtroende för den ekonomiska utvecklingen är nu också mycket svagt. I juli 2022 sjönk konsumenternas förtroende i hela landet till den lägsta nivån någonsin. I huvudstadsregionen var konsumenternas förtroende något högre än i hela landet, men ändå mycket svagt.

Utvecklingen på arbetsmarknaden i Helsingfors

Tack vare den positiva ekonomiska utvecklingen ökade antalet sysselsatta i snabb takt i Helsingfors 2021. Ökningen fortsatte ytterligare under första halvan av 2022. Samtidigt har bristen på arbetskraft och matchningsproblemen bland arbetskraften tilltagit. Enligt arbetskraftsundersökningen var antalet sysselsatta i Helsingfors 5 procent större i början av 2022 än året innan, vilket innebär över 17 000 fler sysselsatta. Sysselsättningsgraden i Helsingfors steg till hela 78,5 procent under andra kvartalet av 2022 (jfr. hela Finland 74,9 %), vilket kan anses vara exceptionellt högt (figur 1).

Figur 1. Sysselsättningsgrad (15–64-åringar) i Helsingfors och i hela landet 2018–2022 per kvartal (Källa: Statistikcentralen, arbetskraftsundersökning).

Trots att sysselsättningsläget snabbt förbättrades 2021 var arbetslöshetsnivån i Helsingfors, dvs. andelen arbetslösa av arbetskraften, fortfarande 10,8 procent i juni 2022. I slutet av juni fanns det 38 100 arbetslösa arbetssökande. Antalet arbetslösa arbetssökande minskade med över 11 500 personer från året innan, men de arbetslösa var ändå 4 500 fler än före koronapandemin (06/2019). Antalet unga arbetslösa minskade särskilt kraftigt.

Pitkäaikaistyöttömien määrä alkoi laskea vuoden 2022 maaliskuussa, mutta hyvin pitkään työttömänä oleiden määrä jatkoi kasvuaan vielä kesällä 2022. Koronakriisi heikensi myös ulkomaalaistaustaisten asemaa työmarkkinoilla. Kahden viime vuosikymmenen aikana Suomeen muuttaneiden tilanne Helsingin työmarkkinoilla on kuitenkin kohentunut: työvoimaosuus on noussut, työllisyysaste on kohonnut ja työttömyysaste laskenut. Ero suomalaistaustaiseen väestöön on silti yhä suuri.

Myös tulorekisterin tietojen perusteella työllisyyden kasvu on ollut merkittävää. Palkkaa saaneiden määrä oli keväällä 2022 selvästi korkeampi kuin kahtena edellisellä vuonna. Samalla palkkasummat ja keskimääräiset palkat ovat nousseet. Myönteinen työllisyys- ja palkkakehitys näkyy lopulta myös kunnallisverokertymissä. Tilanne voi kuitenkin muuttua nopeastikin, jos taloudellinen tilanne alkaa ennusteiden mukaisesti heikentyä.

Helsingin verotulot

Verotulot ovat kasvaneet Helsingissä viime vuosina. Vuoden 2022 kunnallis-, yhteisö-, ja kiinteistöverojen tuotot näyttävät jatkavan tätä kasvutrendiä. Esimerkiksi kunnallisveron tilitykset olivat tammi-kesäkuussa 2022 noin viisi prosenttia korkeammat kuin edellisellä vuonna, eikä yhteisöverotuotonkaan voi olettaa alenevan. Helsingin verotuloihin ja niiden käyttöön on tulossa muutoksia vuoden 2022 jälkeen. Merkittävä muutos on kuitenkin vuonna 2023 voimaan astuva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, joka siirtää osan Helsingin verotuloista valtiolle. Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2023 alussa hyvinvointialueille. Valtio rahoittaa edellä mainitut palvelut yleiskatteellisella rahoituksella. Uudistuksen myötä Helsinki säilyy ainoana kuntana maassa, jolla on sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden järjestämisvastuu. Valtio rahoittaa ko. palvelut myös Helsingissä valtion yleiskatteellisella rahoituksella. Helsingin kaupunki on nostanut useissa lausunnoissaan esiin, että valtion laskennallinen rahoitus ei huomioi riittävästi Helsingin erityispiirteitä ja valtion rahoitus jää liian alhaiseksi suhteessa helsinkiläisten palvelutarpeisiin. Uudistuksen tarkkoja taloudellisia vaikutuksia ei voi vielä analysoida ja tehdyt arviot sisältävät epävarmuutta.

2.3 Väestökehitys Helsingissä

Väestökehitys vuosina 2021–2022

Helsingissä oli vuoden 2021 lopussa 658 457 asukasta. Vuoden 2021 asukasmäärän kasvu jäi ennätyksellisen pieneksi, 1 537 henkeen, kun se edellisellä vuotena oli yli 3 000 henkeä ja 2010-luvulla keskimäärin hieman yli 7 000 henkeä. Kasvun hidastuminen oli seurausta muuttoliikkeen muutoksesta. Helsingin muuttoliike painui vuonna 2021 3 henkeä tappiolliseksi poikkeuksellisen kotimaan muuttoliikkeen vuoksi. Helsinki menetti asukasmäärästään 4 210 henkeä muuhun Suomeen. Ulkomaan muuttoliike on ollut viime vuodet Helsingin kannalta voitollista. Vuonna 2021 ulkomailta muutti Helsinkiin 4 207 henkeä enemmän kuin päinvastaiseen suuntaan, mikä oli 2000-luvun suurin määrä. Luonnollinen väestönkasvu, eli syntyneiden ja kuolleiden määrien erotus, oli 1 534 henkeä. Syntyneiden määrä, 7 082 lasta, kasvoi edellisvuodesta 432 lapsella. Kuolleiden määrä, 5 548 kuollutta, kasvoi edellisvuodesta yli 200 hengellä.

Antalet långtidsarbetslösa började minska i mars 2022, men antalet personer som varit arbetslösa under mycket lång tid fortsatte öka ännu sommaren 2022. Coronakrisen försvagade också ställningen på arbetsmarknaden för personer med utländsk bakgrund. Situationen för dem som flyttat till Finland under de senaste två decennierna har dock förbättrats på arbetsmarknaden i Helsingfors: andelen arbetstagare har stigit, sysselsättningsgraden har stigit och arbetslöshetsnivån har sjunkit. Skillnaden till befolkningen med finländsk bakgrund är dock fortfarande stor.

Även uppgifterna i inkomstregistret visar att sysselsättningen har ökat betydligt. Antalet avlönade var klart högre våren 2022 än under de två föregående åren. Samtidigt har lönesummorna och de genomsnittliga lönerna stigit. Den positiva sysselsättnings- och löneutvecklingen syns slutligen också i kommunalskatteutfallet. Situationen kan dock förändras snabbt om det ekonomiska läget börjar försämrans enligt prognoserna.

Helsingfors skatteinkomster

Skatteinkomsterna har ökat i Helsingfors under de senaste åren. Intäkterna från kommunal-, samfunds- och fastighetskatterna 2022 verkar fortsätta denna tillväxttrend. Den redovisade kommunalskatten var cirka fem procent högre i januari–juni 2022 än året innan, och man kan inte heller anta att samfundsskatteintäkterna minskar. Helsingfors skatteinkomster och deras användning kommer att förändras efter 2022. En stor förändring träder i kraft 2023 i och med social- och hälsovårdsreformen, som överför en del av Helsingfors skatteinkomster till staten. Ansvar för att ordna social-, hälsovårds- och räddningstjänster överförs till välfärdsområdena i början av år 2023. De ovan nämnda tjänsterna finansieras genom statlig finansiering med allmän täckning. I och med reformen förblir Helsingfors den enda kommunen i vårt land som har ansvar för att ordna social-, hälsovårds- och räddningstjänster. Staten finansierar dessa tjänster även i Helsingfors genom statlig finansiering med allmän täckning. Helsingfors stad har i flera utlåtanden lyft fram att statens kalkylmässiga finansiering inte i tillräcklig utsträckning beaktar Helsingfors särdrag och att finansieringen är för låg i förhållande till helsingforsarnas servicebehov. De exakta ekonomiska konsekvenserna av reformen kan ännu inte analyseras och de uppskattningar som gjorts är osäkra.

2.3 Befolkningsutvecklingen i Helsingfors

Befolkningsutveckling åren 2021–2022

Folkmängden i Helsingfors var 658 457 i slutet av 2021. Befolkningsstillväxten på 1 537 personer var rekordlåg 2021. Året innan hade den överstigit 3 000 personer och i genomsnitt har tillväxten varit drygt 7 000 personer per år under 2010-talet. Den långsammare tillväxten berodde på förändringar i in- och utflyttningen. År 2021 hade Helsingfors ett flyttningsunderskott på 3 personer på grund av den exceptionella in- och utflyttningen inom landet. Helsingfors förlorade 4 210 invånare till andra delar av landet. Under de senaste åren har Helsingfors haft ett flyttningsöverskott från utlandet. De som flyttade in till Helsingfors från utlandet var 4 207 fler än de som flyttade ut 2021. Antalet var det största på 2000-talet. Den naturliga befolkningsstillväxten, dvs. skillnaden mellan antalet födda och döda, var 1 534 personer. Antalet födda var 7 082, vilket var 432 fler än året innan. Antalet döda var 5 548, vilket var över 200 fler än året innan.

Helsingin väestömäärän suhteellinen kasvu, 0,2 prosenttia, jäi vuonna 2021 kuutoskaupungeista pienimmäksi. Suurimmista kaupungeista suhteellisesti ja väestömäärällisesti eniten kasvoi Espoo 4 336 hengellä, mikä vastaa 1,5 prosentin vuosikasvua. Myös Tampereella ja Oulussa kasvu ylitti yhden prosentin rajan. Turun kasvuvauhti jäi 0,4 prosenttiin ja Vantaan 0,8 prosenttiin.

Vuonna 2022 Helsingin väestönkasvu näyttää ainakin osin elpyvän. Vuoden 2022 tammi-heinäkuussa Helsingin väestömäärä kasvoi ennakkotietojen mukaan 2 808 hengellä, kun edellisenä vuotena määrä oli samalla ajanjaksolla 102 henkeä tappiollinen. Kotimaan muuttoliikkeessä Helsinki menetti edelleen asukkaitaan muuhun Suomeen, mutta selvästi vähemmän kuin edellisenä vuotena. Ulkomaan muuttoliike oli edellisten vuosien tavoin Helsingin kannalta voitollista, ja taso oli hieman edellisvuotta korkeampi. Luonnollisen väestönkasvun määrä oli 165 henkeä, kun vastaava määrä vuonna 2021 oli 1 040 henkeä. Syntyneiden lasten määrä, 3 582 lasta, oli 573 lasta pienempi kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Kuolleita oli alkuvuodesta 3 417, mikä oli 363 edellisvuotta enemmän.

Helsingin väestöennuste vuosille 2022–2025

Väestöennusteen mukaan Helsingin väestömäärä kasvaa 3 919 hengellä vuonna 2022, mikä vastaa 0,6 prosentin vuosikasvua. Helsingin väestömäärä on ennusteen mukaan vuoden 2022 lopussa 662 376 henkeä. Vuosina 2023–2025 kasvun ennustetaan palaavan lähes samalle tasolle kuin ennen koronapandemiaa eli keskimäärin 6 780 henkeen vuodessa (1,0 prosenttia vuodessa). Kotimaan muuttoliikkeen oletetaan palautuvan vuodesta 2023 alkaen Helsingin kannalta voitolliseksi ja ulkomuuttoliikkeen pysyvän nykyisellä tasolla. Kotimaan muuttoliikkeessä oletuksena on, että Helsinki saa lisää väestöä seudun ulkopuolisesta Suomesta, mutta menettää asukkaita muihin Helsingin seudun kuntiin. Syntyneiden ja kuolleiden määrän oletetaan jäävän hieman vuotta 2021 pienemmiksi.

Ennusteen mukaan päivähoitoikäisten, 1–6-vuotiaiden määrä vähenee 197 lapsella vuonna 2022, mutta kasvaa seuraavana vuotena 43 lapsella. Vuosina 2024–2025 varhaiskasvatusikäisten määrä kasvaa keskimäärin 426 lapsella. Alakouluikäisten, 7–12-vuotiaiden, määrä lisääntyy 359 lapsella vuonna 2022, mutta vuonna 2023 kasvu jää 9 lapseen. Tämän jälkeen alakouluikäisten määrä kääntyy laskuun, vuonna 2024 ryhmän koko vähenee 82 ja vuonna 2025 lähes 600 lapsella. Yläkouluikäisten, 13–15-vuotiaiden, määrä kasvaa 552 ja 783 lapsella vuosina 2022–2023. Kasvu jatkuu kahtena seuraavana vuotena keskimäärin 340 lapsella. Toisen asteen koulutusikäisten, 16–18-vuotiaiden, määrä lisääntyy 313 hengellä vuonna 2022 ja 358 hengellä vuonna 2023. Seuraavana kahtena vuotena määrä kasvaa edelleen, lähes 600 hengellä vuosittain (kuvio 2).

Työikäisten 19–64-vuotiaiden määrä lisääntyy vajaalla 1 300 hengellä vuonna 2022. Vuosina 2023–2025 kasvu on keskimäärin 3 630 henkeä. 65–74-vuotiaiden määrä laskee vuonna 2022 noin 1 000 hengellä, mutta vastaavasti 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa noin 2 750 hengellä. 65–74-vuotiaiden määrä vähenee myös vuosina 2023–2024 keskimäärin 500 hengellä vuodessa, mutta kasvaa 420 hengellä vuonna 2025. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa vuosina 2023–2025 keskimäärin 2 200 hengellä vuodessa.

Den relativa befolkningstillväxten i Helsingfors var 0,2 procent, vilket var den minsta tillväxten bland landets sex största städer 2021. Av de största städerna hade Esbo den största proportionella och befolkningsmässiga tillväxten med 4 336 personer, vilket motsvarar en tillväxt på 1,5 procent per år. Även i Tammerfors och Uleåborg överskred tillväxten en procent. I Åbo var befolkningstillväxten 0,4 procent och i Vanda 0,8 procent.

Helsingfors befolkningstillväxt ser ut att återhämta sig 2022, åtminstone delvis. Enligt preliminära uppgifter ökade folkmängden i Helsingfors med 2 808 personer i januari–juli 2022, medan den minskade med 102 personer under samma period året innan. Helsingfors flyttningsunderskott inom landet fortsatte, men det var klart mindre än året innan. Flyttningsöverskottet från utlandet fortsatte likaså, och inflyttarna var något fler än året innan. Den naturliga befolkningsökningen var 165 personer, medan motsvarande siffra för 2021 var 1 040 personer. Antalet födda var 3 582, vilket var 573 färre än under motsvarande period året innan. Antalet döda var 3 417 i början av året, vilket var 363 fler än året innan.

Helsingfors befolkningsprognos för åren 2021–2024

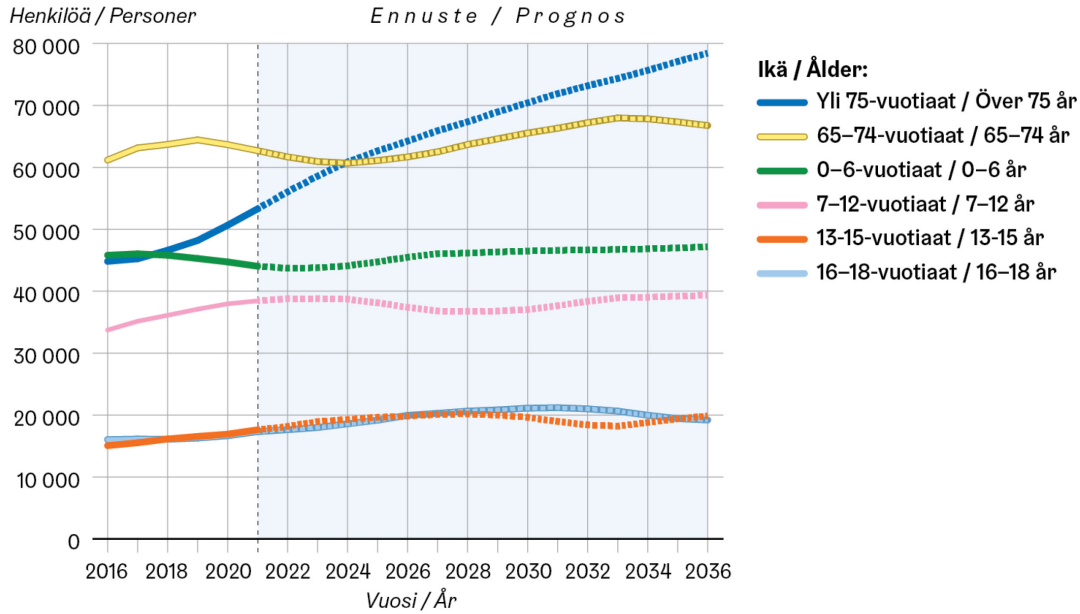
Enligt befolkningsprognosen kommer folkmängden i Helsingfors att öka med 3 919 personer 2022, vilket motsvarar en årlig tillväxt på 0,6 procent. Prognosen pekar på 662 376 invånare i Helsingfors i slutet av 2022. Mellan 2023 och 2025 förväntas tillväxten återgå till nästan samma nivå som före coronapandemin, dvs. till i genomsnitt 6 780 personer per år (1,0 procent per år). Helsingfors förväntas åter ha ett inrikes flyttningsöverskott från och med 2023 och inflyttningen från utlandet förväntas ligga kvar på nuvarande nivå. Prognosen för in- och utflyttningen inom landet utgår från att Helsingfors får fler invånare från andra delar av landet än från regionen och att utflyttningen från Helsingfors riktar sig till andra kommuner i Helsingforsregionen. Antalet födda och döda antas bli något mindre än 2021.

Enligt prognosen minskar antalet barn i dagvårdsåldern, dvs. 1–6-åringar, med 197 år 2022, men ökar året därpå med 43 barn. Antalet barn inom småbarnspedagogiken väntas öka med i genomsnitt 426 år 2024–2025. Antalet barn i lågstadieåldern, dvs. 7–12-åringar, ökar med 359 barn år 2022, men år 2023 blir ökningen 9 barn. Därefter börjar antalet barn i lågstadieåldern minska, år 2024 minskar gruppens storlek med 82 och år 2025 med nästan 600 barn. Antalet barn i högstadieåldern, 13–15-åringar, ökar med 552 och 783 under 2022–2023. Tillväxten fortsätter under de två följande åren med i genomsnitt 340 barn. Antalet studerande på andra stadiet, 16–18-åringar, ökar med 313 personer år 2022 och med 358 personer år 2023. Under de följande två åren fortsätter antalet att öka med nästan 600 personer per år (kuvio 2).

Antalet 19–64-åringar i arbetsför ålder ökar med närapå 1 300 personer år 2022. År 2023–2025 blir ökningen i genomsnitt 3 630 personer. Antalet 65–74-åringar minskar med i genomsnitt 1 000 personer år 2022, medan de som är över 75 år ökar med i genomsnitt 2 750 personer. Antalet 65–74-åringar minskar också 2023–2024 med i genomsnitt 500 personer per år, men ökar med 420 personer 2025. Antalet personer som är över 75 år ökar med i genomsnitt 2 200 personer per år 2023–2025.

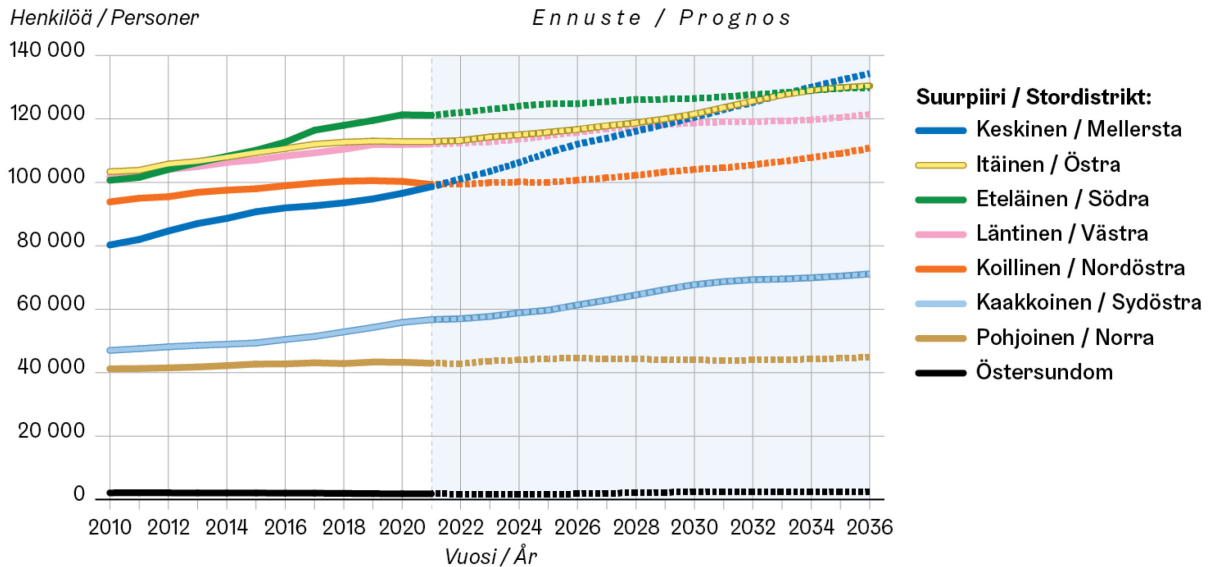
Ennusteen mukaan kaupungin väestömäärä kasvaa vuosina 2022–2025 eniten suurilla projektialueilla, Kalasatamassa (+2 841 henkeä), Jätkäsaressa (+2 748), Pohjois-Pasilassa (+2 227) ja Kruunuvuorenrannassa (+1 999). On huomattavaa, että osalla kaupungin osa-alueista väestömäärä myös vähenee. Suurpiireistä eniten kasvaa Keskinen suurpiiri, lähes 8 300 hengellä (kuvio 3). Muissa suurpiireissä kasvu jää maltillisemmaksi, 2 500 hengen molemmin puolin. Östersundomin suurpiirissä väestön määrä pysyy nykyisellä tasolla.

Enligt prognosen kommer stadens befolkningstillväxt att vara störst i de stora projektområdena 2022–2025: Fiskehamnen (+2 841 personer), Busholmen (+2 748), Norra Böle (+2 227) och Kronbergsstranden (+1 999). Det är anmärkningsvärt att befolkningen också minskar i vissa delar av staden. Av stordistrikten är tillväxten störst i Mellersta stordistriktet, där invånarna ökar med nästan 8 300 (figur 3). I de övriga stordistrikten blir tillväxten måttligare, omkring 2 500 personer. I Östersundoms stordistrikt hålls folkmängden på nuvarande nivå.

Kuvio 2. Väestö 31.12.2016–2021 ja ennuste ikäluokittain Helsingissä 31.12.2022–2036 (Lähde: Tilastokeskus ja Helsingin kaupunginkanslia).

Figur 2. Befolkning 31.12.2016–2021 och prognos efter åldersklass i Helsingfors 31.12.2022–2036 (Källa: Statistikcentralen och Helsingfors stadskansli).

Kuvio 3. Väestön määrä 31.12.2010–2021 ja väestöennuste suurpiireittäin Helsingissä 31.12.2022–2036 (Lähde: Tilastokeskus ja Helsingin kaupunginkanslia)

Figur 3. Befolkning 31.12.2010–2021 och prognos efter stordistrikter i Helsingfors 31.12.2022–2036 (Källa: Statistikcentralen och Helsingfors stadskansli).

Helsingin ulkomaalaistaustainen väestö ja sen kehitys

Helsingissä asui vuoden 2021 lopussa 115 927 ulkomaalaistaustaista henkilöä, joten heidän osuutensa koko väestöstä oli 17,6 prosenttia. Ryhmän koko kasvoi 4 997 hengellä (4,5 prosentilla) vuonna 2021. Ulkomailla syntyneitä ulkomaalaistaustaisista oli 81 prosenttia.

Muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvien määrä kasvoi 4 863 hengellä vuonna 2021. Heidän osuutensa väestöstä oli 17,3 prosenttia (114 117 henkeä). Yleisimmät vieraat äidinkielet olivat venäjä, somali ja viro. Vieraskielistä väestöä muutti Helsinkiin sekä ulkomailta että kotimaasta. Vieraskielisen väestön määrä on kasvanut viime vuosina 0–6-vuotiaiden ikäluokkaa lukuun ottamatta kaikissa ikäluokissa. Vieraskielisen väestön määrä tulee kasvamaan myös tulevina vuosina. Vuonna 2018 tehdyn ennusteen mukaan vuoden 2025 lopussa vieraskieliä olisi noin 20 prosenttia koko väestöstä.

2.4 Tulokehitys, toimeentulo ja hyvinvointierot Helsingissä

Tulotason kehitys ja toimeentulo

Helsingiläisten vuosittaisten bruttopalkkojen keskiarvo oli vuonna 2020 noin 37 000 euroa ja mediaanitulo noin 32 400 euroa. Kaikkien helsinkiläisten yhteenlaskettu palkkasumma nousi ajanjaksolla 2014–2021 yhteensä 27 prosenttia eli likimain saman verran kuin muissa Suomen suurimmissa kaupungeissa (Espoo, Vantaa, Tampere, Turku ja Oulu), mutta selvästi enemmän kuin koko maassa keskimäärin (19 prosenttia). Palkat nousivat eniten hyvätuloisilla palkansaajilla, ja sama kehitys näyttää jatkuneen 2020-luvun kriisivuosina. Alimman tulodesiilin palkkakehitys on ollut heikko ainakin mm. osa-aikaisen työn lisääntymisestä johtuen. Kaikkein hyvätuloisimpien muita nopeampaan palkkojen nousuun taas vaikuttanee asiantuntijatyön kysynnän lisääntyminen viime vuosina.

Helsingiläisten käytettävissä olevat tulot ovat noin kymmenen prosenttia suuremmat kuin maassa keskimäärin ja kuudesta suuresta kaupungista Espoon jälkeen toiseksi suurimmat. Vuonna 2020 helsinkiläisten asutokuntien kulutusyksikköä kohden laskettu rahatulon mediaani oli 27 213 euroa. Peruspiirien välillä kulutusyksikkökohtaiset mediaanitulot vaihtelivat Jakomäen noin 21 000 eurosta Östersundomin 40 000 euroon. 11,5 prosenttia helsinkiläisistä asui pienituloisissa asutokunnissa vuonna 2020. Perustoimeentulotukeen oli vuoden aikana turvautunut joka kymmenes kotitalous ja yleiseen asumistukeen joka viides. Koronapandemia lisäsi viimesijaisten tukien tarvetta, mutta perustoimeentulotuen osalta tuensaajien määrä on rajoitustoimien aikaisesta korona-ajasta vähentynyt ja tuensaajia on jopa hieman vähemmän kuin ennen koronapandemiaa. Myös yleisen asumistuen osalta tuensaajien kasvu on selvästi taittunut, mutta tuensaajia on kuitenkin edelleen enemmän kuin ennen pandemiaa. Ukrainan sodan aiheuttama ruoan ja energian hintojen nousu ei ole elokuuhun 2022 mennessä lisännyt viimesijaisten etuuskien tarvetta.

Befolkning med utländsk bakgrund i Helsingfors och dess utveckling

I slutet av 2021 bodde 115 927 personer med utländsk bakgrund i Helsingfors, vilket innebär att deras andel av hela befolkningen var 17,6 procent. År 2021 ökade gruppen med 4 997 personer, dvs. med 4,5 procent. Av personerna med utländsk bakgrund är 81 procent födda utomlands.

Antalet personer med andra språk än finska, svenska eller samiska som modersmål ökade med 4 863 personer 2021. Deras andel av befolkningen var 17,3 procent (114 117 personer). De vanligaste främmande modersmålen var ryska, somaliska och estniska. Personerna med främmande språk som modersmål flyttade till Helsingfors både från utlandet och från andra orter i Finland. Antalet invånare med främmande språk som modersmål har ökat under de senaste åren i alla åldersklasser, med undantag för 0–6-åringar. Antalet invånare med ett främmande språk som modersmål kommer att öka också under de kommande åren. Enligt prognosen från 2018 kommer cirka 20 procent av hela befolkningen att ha ett främmande språk som modersmål i slutet av 2025.

2.4 Inkomstutveckling, utkomst och välfärds-skillnader i Helsingfors

Utveckling av inkomstnivån samt utkomst

Helsingforsarnas årslön var i medeltal ca 37 000 euro brutto år 2020 och medianinkomsten ca 32 400 euro. Den sammanlagda lönesumman för alla helsingforsare ökade under perioden 2014–2021 med totalt 27 procent, dvs. nästan lika mycket som i de övriga största städerna i Finland (Esbo, Vanda, Tammerfors, Åbo och Uleåborg), men klart mer än i hela landet i genomsnitt (19 %). Lönerna steg mest bland välavlönade löntagare, och samma utveckling ser ut att ha fortsatt under 2020-talets krisår. Löneutvecklingen för den lägsta inkomstdecilen har varit svag bland annat på grund av ökat deltidarbete. Den snabbare löneökningen bland höglönade torde däremot bero på den ökade efterfrågan på expertarbete under de senaste åren.

Helsingforsarnas disponibla inkomst var cirka 10 procent större än finländarnas i genomsnitt, och näst störst bland landets sex största städer, efter Esbo. År 2020 var medianen för hushållens penninginkomst per konsumentenheter i Helsingfors 27 213 euro. I distrikten varierade hushållens medianinkomst per konsumentenheter mellan cirka 21 000 euro i Jakobacka och 40 000 euro i Östersundom. 11,5 procent av helsingforsarna bodde i hushåll med låga inkomster år 2020. Under året hade vart tionde hushåll fått grundläggande utkomststöd och var femte allmänt bostadsbidrag. Coronapandemin ökade behovet av stöd i sista hand, men i fråga om grundläggande utkomststöd har antalet stödmottagare minskat från restriktionstiden under pandemin, och stödmottagarna är till och med något färre än före pandemin. Även för det allmänna bostadsbidragets del har ökningen i antalet mottagare avtagit klart, men stödmottagarna är fortfarande fler än före pandemin. De stigande livsmedels- och energipriserna till följd av kriget i Ukraina hade fram till augusti 2022 inte ökat behovet av stöd i sista hand.

Hyvinvointi ja hyvinvointierot

Suurin osa helsinkiläisistä näyttää erilaisten hyvinvointi- ja terveystilanteiden valossa pärjäävän hyvin ja voivan erinomaisesti, mutta alueelliset ja väestöryhmittäiset erot ovat suuret. Vaikka esimerkiksi Helsingin sairastavuusindeksi on selvästi koko maata parempi (87 pistettä vs. 100 pistettä), niin Helsingin sisäiset alue-erot ovat suuret vaihdellen 55 ja 137 pisteen välillä. Väestöryhmien hyvinvointierot näkyvät myös elinajanodotteessa. Perusasteen koulutuksen saaneiden 30-vuotiaiden miesten elinajanodote on kahdeksan vuotta ja naisten yli viisi vuotta lyhempi kuin korkea-asteen koulutuksen suorittaneiden. Hyvä- ja huono-osaisuuden kasaantuminen näkyy selkeästi myös elintapojen eroissa.

Helsingkiläislasten ja -nuorten mielen hyvinvointi on viime vuosina heikentynyt. Korona-aikana esimerkiksi lukiolaisista yli puolet koki usein alakuloisuutta tai toivottomuutta ja reilu kolmannes yksinäisyyttä. Niin ikään yläkoululaisista runsas viidennes koki kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta, ja etenkin tytöillä kokemus oli hyvin yleinen. Nämä kaikki kokemukset ovat yleistyneet selvästi korona-aikana.

Helsingkiläisten ikääntyneiden terveys ja toimintakyky ovat kehittyneet parempaan suuntaan jo pitkään, mutta koronapandemian aikana on havaittu epäsuotuisaa kehitystä. Yksinäisyys on lisääntynyt, toimintakyky heikentynyt ja raskaampien hoivapalveluiden tarve lisääntynyt. Jo valmiiksi hyvinvointihaasteiden kanssa kamppaileiden tilanne on hankaloitunut ja heidän syrjäytymisriskinsä on korostunut koronapandemian aikana. Koronapandemia on kasvattanut palveluvelkaa, jonka haitalliset vaikutukset kohdistuvat erityisesti haavoittuvimpiin väestöryhmiin ja työttömiin.

Välfärd och skillnader i välfärden

De flesta helsingforsare verkar klara sig och må bra enligt olika välfärds- och hälsomätare, men skillnaderna mellan områdena och befolkningsgrupperna är stora. Även om till exempel Helsingfors sjuklighetsindex är klart bättre än hela landets (87 poäng vs. 100 poäng), så är skillnaderna inom Helsingfors stora: mellan 55 och 137 poäng. Befolkningsgruppernas välfärdsskillnader syns också i den förväntade återstående livslängden. Den förväntade livslängden för 30-åriga personer med grundskoleutbildning är åtta år kortare för män och över fem år kortare för kvinnor jämfört med personer med högre utbildning. Koncentrationen av välstånd och utsatthet syns också i form av klara livstilskillnader.

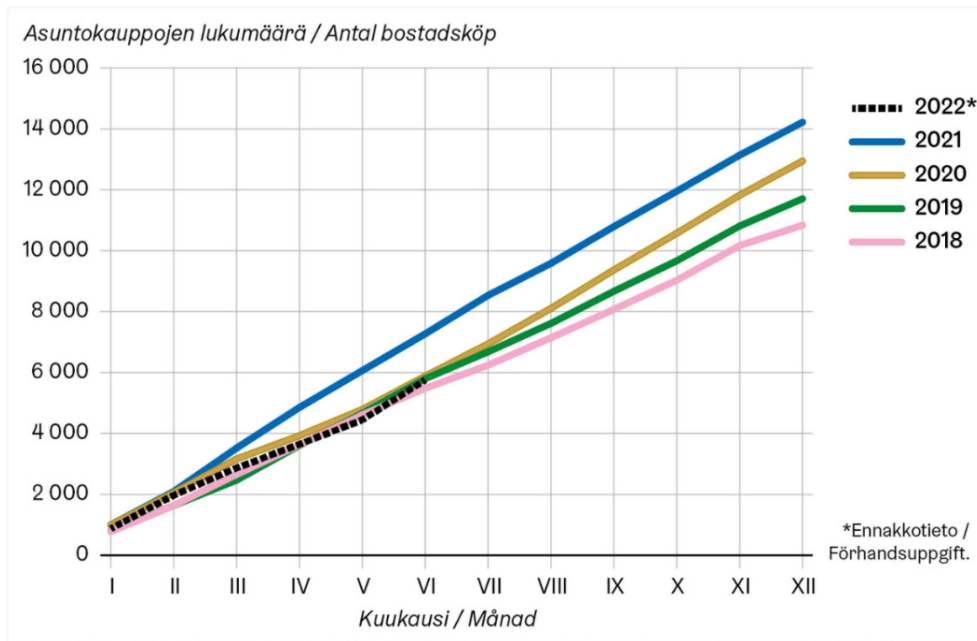
Det psykiska välbefinnandet hos barn och unga i Helsingfors har försämrats under de senaste åren. Under coronapandemin upplevde till exempel över hälften av gymnasieeleverna ofta nedstämdhet eller hopplöshet och en dryg tredjedel ensamhet. Likaså upplevde en dryg femtedel av högstadijeleverna måttlig till svår ångest. Förekomsten av ångest var särskilt vanlig bland flickor. Alla dessa känslotillstånd har blivit klart vanligare under coronapandemin.

I Helsingfors har äldre personers hälsa och funktionsförmåga utvecklats åt det bättre sedan länge, men en tillbakagång kunde skönjas under coronapandemin. Ensamheten har ökat, funktionsförmågan har försämrats, och behovet av mer omfattande omsorgstjänster har ökat. Läget bland dem som redan tidigare haft svårigheter med hälsa och välfärd har försämrats, och risken för att de marginaliseras ökade under pandemin. Coronapandemin har lett till ett uppdämt behov av tjänster, som främst drabbar de mest utsatta befolkningsgrupperna och dem som är arbetslösa.

2.5 Asuntomarkkinat ja asuntotuotanto Helsingissä

Asuntojen hintakehitys

Asuntokauppa kävi vilkkaana Helsingissä vuonna 2021 päättyen kauppamäärissä kaikkien aikojen ennätyslukemaan. Alkuvuodesta 2022 asuntokauppa näyttää hiukan hiljentyneen edelliseen vuoteen nähden, mutta on ollut edelleen samalla tasolla kuin vuonna 2020 (kuvio 4). Oletettavaa myös on, että asuntokaupan luvut kasvavat vuoden mittaan, varainsiirtoverotietojen vahvistuessa. Asuntokaupan ennustetaan kuitenkin hiipuvan syksyn 2022 aikana.

Kuvio 4. Vanhojen osakeasuntokauppojen kumulointu lukumäärä kuukausittain Helsingissä 2018–2021, vuoden 2022 ennakkotieto. Lähde: Tilastokeskus.

Asuntokauppojen korkea määrä ja asuntojen voimakas kysyntä johtivat asuntojen hintojen nousuun vuonna 2021. Vuonna 2021 asuntojen hinnat nousivat Helsingissä vuoden 2000 indeksillä mitattuna 6 prosenttia. Asuntojen hinnat nousivat kaikilla Helsingin kalleusalueilla, vähintään 5 prosenttia kullakin. Asuntokaupan hiipumisen myötä, myös asuntojen kiivaan hintakehityksen ennustetaan laantuvaan syksyllä 2022. Asuntojen hinnat ovat olleet Helsingissä merkittävästi korkeammat kuin muissa Suomen suurissa kaupungeissa 2010-luvun alusta alkaen.

Asuntojen vuokrat nousivat Helsingissä prosentilla vuonna 2021. Koronapandemian myötä vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja on ollut tarjolla edeltävää aikaa huomattavasti enemmän. Keväällä 2022 vapaana tai vapautumassa olevien vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen määrä väheni hieman, mutta koronapandemiaa edeltävään aikaan nähden niitä on tarjolla lähes kaksinkertainen määrä. Niinpä vuonna 2021 uusien vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen vuokrasopimusten keskineliövuo laski prosentilla, ja vuodenvaihteesta uusien vuokrasopimusten keskineliövuo on laskenut 8 sentillä vuoden toisella vuosineljänneksellä.

2.5 Bostadsmarknaden och bostadsproduktionen i Helsingfors

Bostädernas prisutveckling

Bostadshandeln var livlig i Helsingfors 2021 och handelsvolymen var rekordhög. En måttlig avmattning verkar ha ägt rum i början av 2022 jämfört med året innan, men handeln har fortfarande legat på samma nivå som 2020 (figur 4). Bostadshandelns siffror kommer troligen att stiga under året, an eftersom uppgifter om överlåtelseskatten bekräftas. Bostadshandeln förutspås dock avta hösten 2022.

Figur 4. Det kumulativa antalet bostadsköp för gamla aktiebostäder per månad i Helsingfors 2018–2021, preliminära uppgifter för 2022. Källa: Statistikcentralen.

Det höga antalet bostadsköp och den starka efterfrågan på bostäder ledde till att bostadspriserna steg 2021. År 2021 steg bostadspriserna i Helsingfors med 6 procent mätt enligt indexet för år 2000. Bostadspriserna steg med minst 5 procent i alla dyrhetszoner i Helsingfors. I och med att bostadshandeln mattas av, väntas också den kraftiga prisutvecklingen för bostäder avta hösten 2022. Bostadspriserna i Helsingfors har varit betydligt högre än i de övriga stora städerna i Finland sedan början av 2010-talet.

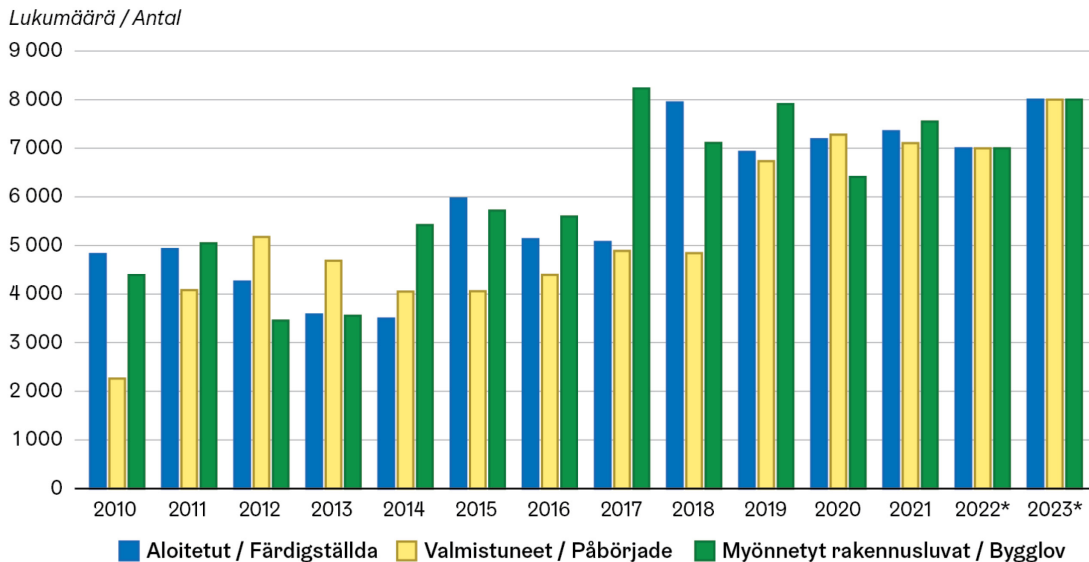
Bostadshyrorna steg med en procent i Helsingfors 2021. Koronapandemian ledde till att utbudet på fritt finansierade hyresbostäder ökade betydligt jämfört med förut. Antalet fritt finansierade hyresbostäder som var lediga eller skulle bli lediga minskade något våren 2022, men jämfört med tiden före pandemin är utbudet på lediga hyresbostäder närapå dubbelt så stort. På grund av det här sjönk den genomsnittliga hyran per kvadratmeter med en procent för nya avtal 2021 som gällde fritt finansierade hyresbostäder, och under det andra kvartalet 2022 har den genomsnittliga hyran per kvadratmeter sjunkit med 8 cent för nya motsvarande avtal.

Asuntorakentaminen

Helsingissä rakennettiin jälleen runsaasti vuonna 2021 maailmanlaajuisesti jatkuneesta koronapandemiasta huolimatta. Kaupunkiin valmistui vuoden aikana yhteensä 7 105 uutta asuntoa. Asuntorakentamisen määrä on ollut Helsingissä erityisen korkealla tasolla viimeisten kolmen vuoden aikana (kuvio 5).

Vuoden 2022 toisella neljänneksellä asuntorakentaminen osoitti ennakoituja hidastumisen merkkejä. Toisen neljänneksen loppuun mennessä asuntoja oli kuitenkin valmistunut runsaasti miltei 1 900 asunnon verran, mikä on samaa tasoa kuin vuonna 2021. Myönnettyjen rakennuslupien määrä oli kahta edellistä vuotta selvästi pienempi. Vuoden 2022 toisella neljänneksellä rakennuslupan sai noin 1 600 asuntoa, kun vuonna 2021 vastaavana ajankohtana rakennusluvatut asuntoja oli yli 2 600 kappaletta. Aloitettujen asuntojen määrä jäi myös viime vuosia selkeästi vähäisemmäksi. Toisella neljänneksellä aloituksia oli noin 1 000 asunnon verran, kun vuonna 2021 aloitusten lukumäärä oli 1 500 asuntoa. Rakenteilla on edelleen kuitenkin noin 10 100 asuntoa.

Helsingin asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman eli AM-ohjelman mukaisesti kaupungissa tavoitellaan tällä hetkellä 7 000 asunnon rakentamista vuosittain ja vuodesta 2023 alkaen vuotuinen asuntotuotantotavoite nousee 8 000 asunnon rakentamiseen. Vuosille 2022–2036 tehdyn rakentamisennusteen mukaan tavoitteen mukaisen ja kasvavan asuntotuotannon määrän on arvioitu olevan mahdollista myös tulevina vuosina. Ennuste perustuu asemakaavoituksen, tontinluovutuksen ja rakentamiskelpoisuuden luomiin edellytyksiin.

* Tuotantotavoite 2022–2023 / Bostadsproduktionsmålet 2022–2023.

Kuvio 5. Toteutunut asuntotuotanto 2010–2021 ja asuntotuotantotavoite 2022–2023. Lähde: Helsingin kuntarekisteri ja kaupunginkanslia.

Korkealla asuntotuotannon tasolla pyritään vastaamaan asuntojen kysyntään ja omalta osaltaan hillitsemään asuntojen hintojen ja vuokrien nousua. Rakentamisennusteen mukaan 78 prosenttia vuosien 2023–2027 asuntotuotannosta tulee lainvoimaisista kaavoista ja kaupungin rakennuttajille varaamia asuntotontteja on merkittävä määrä. Kaupungin tavoitteena on

Bostadsbyggande

Byggnadsverksamheten var fortsatt intensiv i Helsingfors 2021, trots den globala coronapandemin. Totalt färdigställdes 7 105 nya bostäder under året. Bostadsbyggandet har varit särskilt intensivt i Helsingfors under de senaste tre åren (figur 5).

Såsom väntat visade bostadsbyggandet tecken på avmattning under andra kvartalet 2022. Nästan 1 900 bostäder hade dock färdigställts fram till slutet av andra kvartalet, vilket är på samma nivå som 2021. Antalet beviljade bygglov var klart mindre än under de två föregående åren. Under andra kvartalet 2022 beviljades bygglov för cirka 1 600 bostäder, medan bygglov beviljades för över 2 600 bostäder under motsvarande period 2021. Antalet påbörjade bostäder var också klart mindre än under de senaste åren. Antalet påbörjade bostäder var ungefär 1 000 under andra kvartalet, medan motsvarande siffra för 2021 var 1 500. Antalet bostäder under byggnad är cirka 10 100.

Enligt Helsingfors genomförandeprogram för boende och därmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet), strävar staden för närvarande efter 7 000 nybyggda bostäder per år. Från 2023 stiger det årliga målet till 8 000 bostäder. Enligt byggprognosen för 2022–2036 ska den målsatta och växande bostadsproduktionen kunna uppnås även under kommande år. Prognosen utgår från detaljplaneringen, tomtöverlåtelse och byggharhet.

Figur 5. Utfall av bostadsproduktionen 2010–2021 samt mål för bostadsproduktionen 2022–2023. Källa: Helsingfors kommunregister och stadskansliet

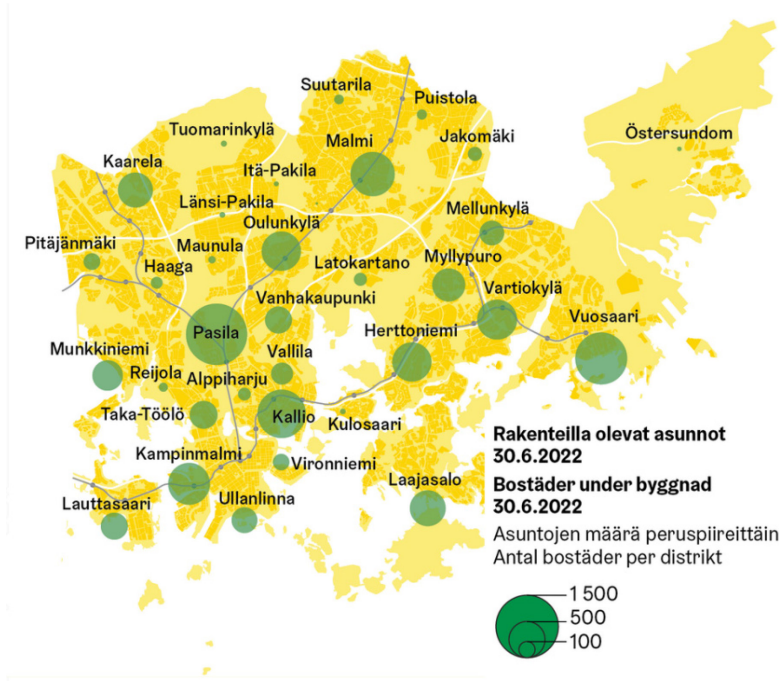
Genom att hålla bostadsproduktionen på en hög nivå vill staden dels svara på efterfrågan på bostäder, dels bidra till att dämpa prishöjningen på hyror och bostäder. Enligt byggprognosen grundar sig 78 procent av bostadsproduktionen 2023–2027 på planer som vunnit laga kraft. Staden har också reserverat ett betydande antal bostadstomter för byggherrar. Stadens mål är

asuinalueiden ja asuntotarjonnan monipuolisuuden varmistaminen. AM-ohjelman hallinta- ja rahoitusmuotojakauma (tavoitejakautana on vuodesta 2023 alkaen sääntelemätön omistus ja vuokra 50 prosenttia, välimuoto 20 prosenttia, ARA-vuokra 30 prosenttia) ja sen mukaiset tontinluovutukset sekä maankäyttösopimukset turvaavat säännellyn tuotannon toteutumista ja sitä kautta kohtuuhintaisempaa asumista.

Rakentaminen jatkuu Helsingissä asuinrakentamisen suuremmilla projektialueilla ja täydennysrakentamisena. Kesän 2022 tilanteen mukaan asuntoja on rakenteilla eniten Pasilan, Kalasataman ja Länsisataman projektialueilla (kuvio 6). Asuntotuotanto on vilkasta myös muilla projektialueilla, kuten Kruunuvuorenrannassa. Täydennysrakentamista jatketaan eri puolilla kaupunkia ja asuntotuotannon lisäksi kaupunki-uudistusalueille Malminkartano-Kannelmäkeen, Malmille, Mellunkylään ja Meri-Rastilaan kohdennetaan muita monipuolisia kehittämistoimenpiteitä.

att säkerställa att bostadsområdena och bostadsutbudet är mångsidiga. Den reglerade bostadsproduktionen – och därmed ett förmånligare boende – tryggas genom att dela upp besittnings- och finansieringsformerna enligt BM-programmet (målsatt fördelning från början av 2023: 50 procent oreglerade ägar- och hyresbostäder, 20 procent bostäder av hybridtyp och 30 procent ARA-hyresbostäder) med tillhörande tomtöverlåtelser och markanvändningsavtal.

Byggandet fortsätter i Helsingfors på större projektområden för bostadsbyggande och i form av kompletteringsbyggande. Utifrån situationen sommaren 2022 byggs det mest bostäder i projektområdena i Böle, Fiskehamnen och Västra hamnen (figur 6). Även i andra projektområden, såsom i Kronbergsstranden, är bostadsbyggandet intensivt. Kompletteringsbyggandet fortsätter på olika håll i staden och utöver bostadsbyggandet ska andra mångsidiga utvecklingsåtgärder genomföras i stadsförnyelseområdena Malmgård–Gamlas, Malm, Mellungsby och Havsrastböle.

Kuvio 6. Rakenteilla olevat asunnot peruspiireittäin 30.6.2022. Lähde: Helsingin kuntarekisteri.

Figur 6. Bostäder under byggnad distriktsvis i Helsingfors 30.6.2022 Källa: Helsingfors kommunregister.

3 Kasvun paikka – Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025 – Läge för tillväxt – Helsingfors stadsstrategi 2021–2025

Helsinki tällä valtuustokaudella ja tällä vuosikymmenellä – valinnat, ohjelmat ja painopisteet

Maailman paras ja yhdenvertaisin paikka oppia

Jokaisella lapsella on oikeus turvalliseen lapsuuteen ja opinpolkuun. Laadukas varhaiskasvatus, koulutus ja opetus ovat toimivan kaupungin ja hyvän elämän perusta.

Helsingin tavoitteena on, että kaikki koulut ovat hyviä kouluja ja sujuva polku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja toiselle asteelle toimii. Myös erikoistumiselle, erilaisuudelle ja painotetulle opetukselle annetaan tilaa

Laadukas varhaiskasvatus ehkäisee tehokkaasti segregatiota ja tasaa sosioekonomisia eroja lasten välillä. Helsinki nostaa varhaiskasvatuksen osallistumisastetta edelleen, erityisesti vieraskielisten keskuudessa. Helsinki panostaa suomen ja ruotsin kielen oppimiseen varhaiskasvatuksessa, jotta kaikilla lapsilla on kielelliset valmiudet aloittaa koulu sujuvasti. Varhaiskasvatusta vahvistamalla lisäämme myös kaupunkilaisten tuottavuutta ja työllisyyttä.

Laadukas varhaiskasvatus on jokaisen lapsen oikeus. Varhaiskasvatuspaikkoja lisätään tavalla, joka mahdollistaa paikan tarjoamisen läheltä kotia tai perheen kulkumatkan varrelta. Toteutetaan lähipäiväkotiperiaate. Saatavuutta vahvistetaan yksityisen hoidon tuen korotuksella ja palvelupolun digitalisoinnilla.

Helsinki tarvitsee kansainvälisiä osaajia. Huomioimme kansainvälisten lasten ja perheiden tarpeet päiväkotien, koulujen, oppilaitosten ja harrastusten toiminnassa. Mahdollisuutta englanninkieliseen opiskeluun lisätään kaikilla oppiasteilla. Varmistamme paikkojen saatavuuden kesken vuoden.

Selvitetään vieraskielisten kielenoppimisen ja opintojen tarjonnan haasteet sekä vahvistetaan reittiä koulutukseen ja työelämään. Vapaan sivistystyön roolia maahanmuuttajien kotoutumisen tukemisessa vahvistetaan.

Helsingin vetovoiman parantamiseksi perustetaan Pohjoismainen koulu (Nordiska skolan), kasvatus- ja koulutuslautakunnan esityksen mukaisesti.

Helsinki toimeenpanee oppivelvollisuuden laajentamisen ja toimii toisen asteen koulutuksen eheän peruskoulutuspolun ja oppivelvollisuuden aktiivisena kehittäjänä. Tuetaan vieraskielisten lasten ja nuorten opintopolkua. Helsinki tekee yhteistyötä valtion kanssa sen takaamiseksi, että helsinkiläisille nuorille riittää monipuolisesti eri alojen opiskelupaikkoja omassa kotikaupungissa. Lisätään lukiopaikkoja, parannetaan lukiokoulutuksen saatavuutta alueellisesti ja varmistetaan, että lukioon pääsyn keskiarvorajat eivät nouse liian korkeiksi. Vahvistamme mahdollisuuksia oppisopimuskoulutukseen. Lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa kehitetään opiskelijoiden yksilöllistä tukea. Varmistetaan riittävä lähiopetus ja ohjaus ammatillisissa opinnoissa.

Henkilöstöpulan kestävä ratkaiseminen on avainasemassa laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumisen näkökulmasta.

Helsingfors under denna fullmäktigeperiod och detta årtionde - val, program och tyngdpunkter

Världens bästa och mest jämlika plats för inläring

Alla barn har rätt till en trygg barndom och lärostig. Småbarnspedagogik, utbildning och undervisning av god kvalitet utgör grunden för en fungerande stad och ett bra liv.

Helsingfors mål är att alla skolor ska vara bra skolor och att vägen från småbarnspedagogik till grundskola och andra stadiet löper smidigt. Det bereds plats för alla att specialisera sig, att vara olika och att få intensifierad undervisning.

En bra småbarnspedagogik förebygger effektivt segregation och jämnar ut socioekonomiska skillnader mellan barn. Helsingfors ökar deltagandet inom småbarnspedagogiken ytterligare, särskilt bland dem som talar främmande språk. Helsingfors satsar på undervisning i finska och svenska inom småbarnspedagogiken så att alla barn ska ha språkliga färdigheter för en smidig skolstart. Genom att stärka småbarnspedagogiken ökar vi också produktiviteten och sysselsättningen i staden.

Varje barn har rätt till en god småbarnsfostran. Antalet platser ska ökas på ett sätt som gör det möjligt att erbjuda en plats nära hemmet eller långs med familjens rutt. Principen om närdaghem genomförs. Tillgängligheten förbättras genom att stödet för privat vård höjs och servicen görs mer digital.

Helsingfors behöver internationella proffs. Vi tar hänsyn till de internationella barnens och familjernas behov när det gäller daghem, skolor och fritidsaktiviteter. Möjligheten att studera på engelska utökas på varje utbildningsnivå. Vi säkerställer att platser är tillgängliga mitt under året.

Vi reder ut de utmaningar som personer med främmande språk stöter på i språkinläringen och studieutbudet samt stärker rutten till utbildning och arbetsliv. Vi förstärker det fria bildningsarbetets roll för att stödja integrationen av inflyttade.

För att stärka Helsingfors dragningskraft grundar vi Nordiska skolan, i enlighet med förslaget från fostrans- och utbildningsnämnden.

Helsingfors verkställer den utvidgade läroplikten och utvecklar aktivt en enhetlig stig för den grundläggande utbildningen på andra stadiet. Barn och unga med främmande språk stötts på studiestigen. Helsingfors samarbetar med staten för att garantera att ungdomarna ska ha tillgång till mångsidiga studieplatser inom olika branscher i den egna hemstaden. Vi ökar antalet gymnasieplatser, förbättrar tillgängligheten för lokal gymnasieutbildning och säkerställer att medeltalet som krävs för antagning till gymnasier inte blir för högt. Vi förbättrar förutsättningarna för läroavtalsutbildning. Individuell studiehandledning utvecklas inom gymnasie- och yrkesutbildningen. Tillräcklig närundervisning och handledning inom yrkesinriktade studier säkerställs.

Med tanke på att producera en god småbarnspedagogik är det avgörande att lösa personalbristen på ett hållbart sätt.

Helsinki laatii toimenpiteet henkilöstön saatavuuden parantamiseksi ja alkaa toteuttaa niitä valtuustokauden aikana. Varmistetaan, että pätevän henkilöstön osuus nousee varhaiskasvatuksessa ja parannetaan työoloja ja sijaisjärjestelyjä.

Koulujen perusrahoitus turvataan ja toimialalla käyttöönotettujen rahoituskriteerien vaikuttavuutta seurataan. Varmistamme, että jokainen oppilas saa tarvitsemansa tuen koulunkäyntiin ja kohdennamme tukea erityisesti sinne missä sitä tarvitaan myönteistä erityiskohtelua vahvistamalla ja kehittämällä. Vahvistamme lähikoulujen vetovoimaa. Koko kaupungin käyttämistä oppimisympäristönä jatketaan.

Selvitetään mallia pienten koululaisten vuoroahoitoon.

Onnistumisen edellytyksenä ovat myös toimivat ja terveelliset tilat sekä palvelutarvetta paremmin ennakoivan ajantasaiseen kaupungin väestö- ja tilatietoon pohjautuvan tila- ja palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen. Sopimuskoulujen merkitys osana kaupungin kouluverkkoa tunnustetaan ja turvataan. Varmistetaan sopimuskoulujen peruskorjaus- ja laajentumishankkeiden sujuva eteneminen.

Hakeutuminen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen digitalisoidaan. Analytiikkaa kehitetään ja käytetään kuntalaisten palvelujen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Opetuksessa ja oppimisen ympäristöissä hyödynnetään ja kehitetään teknologisia ratkaisuja.

Laaditaan strategiset tavoitteet Helsingin koulutuksen kehittämiseksi vuoteen 2030. Jatketaan harrastamisen Suomen mallin toteuttamista, jotta jokaisella lapsella olisi mahdollisuus harrastukseen.

Korkeakouluopiskelijat ovat tärkeä osa Helsingin tulevaisuutta. Helsingin tulee olla erinomainen kaupunki opiskella ja vaikuttava paikka oppia sekä kehittää itseään ja taitojaan. Rakennamme yhteistyössä korkeakoulujen, opiskelijoiden ja yritysten kanssa Helsingistä yhä parempaa opiskelukaupunkia ja innovaatiokeskittymää sekä satsamme tieteen tekemisen edellytyksiin.

Erillisestä koronapalautumisen kokonaisuudesta osoitetaan resurssit koronapandemian aiheuttaman lasten ja nuorten oppimis- ja hyvinvointivajeen korjaamiseksi.

Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua

Ilmastonäkökulma otetaan läpäisevästi osaksi kaikkea päätöksentekoa hallinnonalasta riippumatta. Ilmastonäkökulma huomioidaan erityisesti kaupunkirakentamisessa, liikkumisessa ja energiaratkaisuissa. Tavoitteena on hiilineutraali Helsinki, joka saavuttaa tavoitteensa, toimii esimerkkinä ja tekee enemmän kuin osuutensa ilmastonmuutoksen torjunnassa. Keskitymme hiilineutraalisuuden tavoittelussa vaikuttavimpiin toimenpiteisiin ja haemme aktiivisesti kokonaisuuden kannalta järkeviä ratkaisuja ilmastotoimiemme kirittämiseen sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla. Kaupunkilaisten omia mahdollisuuksia tehdä ympäristöstävällisiä valintoja arjessaan helpotetaan.

Aikaistamme Helsingin hiilineutraaliustavoitetta vuoteen 2030 ja uudistamme Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman, jonka osana laaditaan riittävät ja uskottavat toimenpiteet muun muassa liikenteen ja rakentamisen päästöjen vähentämiseksi. Edellytetään, että Helen toteuttaa kehitysohjelman päivityksen

Helsingfors utarbetar åtgärder för att förbättra tillgången på personal och börjar verkställa dem under fullmäktigeperioden. Vi säkerställer att andelen kompetent personal ökar inom småbarnspedagogiken, och vi förbättrar arbetsvillkoren och vikariatet.

Skolornas basfinansiering tryggas och sektorn följer upp genomslagskraften av de finansieringskriterier som införts. Vi säkerställer att varje elev får det stöd för skolgången som eleven behöver och riktar stödet särskilt dit där det behövs genom att förstärka och utveckla positiv särbehandling. Vi förbättrar närskolornas dragningskraft. Vi fortsätter att använda hela staden som lärmiljö.

Vi reder ut en modell för att vårda små skolelever i skift.

Framgång kräver också fungerande och sunda lokaler samt en plan för en lokal- och servicenätverk som bättre förutser servicebehovet och grundar sig på aktuell information om stadens befolkning och lokaler. Avtalsskolornas betydelse som en del av stadens skolnätverk identifieras och tryggas. Vi ser till att avtalsskolornas renoverings- och tillbyggnadsprojekt framskrider smidigt.

Ansökan till småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen digitaliseras. Analysering utvecklas och används då man planerar och erbjuder service åt kommuninvånarna. Tekniska lösningar tillämpas och utvecklas i undervisningen och lärmiljöerna.

Vi sätter upp strategiska mål för att utveckla utbildningen i Helsingfors fram till 2030. Vi fortsätter Finlandsmodellen för hobbyverksamhet så att varje barn erbjuds tillfälle för en hobby.

Högskolestuderande är en viktig del av Helsingfors framtid. Helsingfors ska vara en utmärkt stad att studera i, en imponerande plats för inläring samt för att utveckla sig själv och sina talanger. I samarbete med högskolor, studerande och företag gör vi Helsingfors till en allt bättre studiestad och ett innovationskluster, och dessutom satsar vi på förutsättningarna för att bedriva vetenskap.

Från en separat enhet för återhämtning anvisas resurser för att avhjälpa underskottet i utbildning och välmående som covid-pandemin orsakat bland ungdomar.

Ambitiöst klimatansvar och naturskydd

Klimatperspektivet ska bli en genomgående del av allt beslutsfattande, oberoende av förvaltningsområde. Klimatperspektivet beaktas särskilt i byggandet, rörligheten och energilösningarna. Målet är ett klimatneutralt Helsingfors som uppnår sina mål, utgör ett exempel och gör mer än sin andel för att bekämpa klimatförändringen. I vår strävan efter klimatneutralitet fokuserar vi på effektivare åtgärder och söker aktivt lösningar som är förnuftiga med tanke på helheten för att påskynda våra klimatåtgärder på ett sätt som är socialt rättvist. Stadsbornas egna möjligheter att göra miljövänliga val i sin vardag underlättas.

Vi tidigarelägger målet om klimatneutralitet till 2030 och uppdaterar åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors, och som en del av detta utarbetar vi tillräckliga och trovärdiga åtgärder bland annat för att minska utsläppen från trafik och bygg. Vårt villkor är att Helen uppdaterar utvecklingsprogrammet under

valtuustokauden aikana huomioiden lämmityksen tiekarttatyön. Kehitysohjelmassa tulee valmistautua Salmisaaren hiilivoimalan sulkemiseen ennen vuotta 2029. Helsinki ei tee enää uusia investointipäätöksiä bioenergiailtoksista. Asetetaan hiilinollatavoite vuodelle 2040. Tavoitteen saavuttamiseksi tehdään skenaariovalmistelua, joka kartoittaa polut tavoitteeseen. Tämän jälkeen tavoitteena on hiilinegatiivisuus. Toteutetaan kunnianhimoisesti kiertotaloustiekarttaa, joka kannustaa korjaamaan, vähentää elinkaari päästöjä ja työllistää.

Etenevä ilmastonmuutos edellyttää myös sopeutumista sen vaikutuksiin. Helsinkiläisten elämänmuodon, terveyden ja omaisuuden suojaaminen turvataan. Tavoitteena on Helsinki, joka on varautunut sään ääri-ilmiöihin ja niiden välillisiin vaikutuksiin. Ilmastonmuutokseen vaikutuksiin sopeutuminen vaatii varautumista niin lisääntyneisiin helle- ja kuivuusjaksoihin kuin voimakkaisiin sateisiin ja tulevina vuosikymmeninä jopa vedenpinnan nousuun. Tämän edellyttämiin toimiin tartutaan ja varautumisen on näytävä kaupunkisuunnittelussa sekä uudis- ja korjausrakentamisessa.

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi puiden ja vehreyden määrää kaupungissa lisätään. Lisätään paahteisia olosuhteita kestäviä niittyjä ja hulevesiä hallitsevia viherrakenteita, kuten puistoja ja viherkattoja. Toimiva viherrakenne mahdollistaa hulevesien hallinnan, tulvariskien minimoimisen ja vähentää lämpösaarekilmioita. Huolehditaan sairaaloissa, laitoksissa ja senioriasumisessa tarpeellisista ja tarvittavista toimenpiteistä.

Helsinki suojelee ja vaalii aktiivisesti monimuotoista luontoaan. Vahvistamme metsäistä verkostoa ja niittyverkostoa. Huolehdimme siitä, että kaikilla helsinkiläisillä on vastaisuudessakin lyhyt matka lähiluontoon. Toteutamme Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa kunnianhimoisesti. Luonnonsuojeluohjelman (2015–2024) mukaisesti Helsingin arvokkaimmat alueet suojellaan ja uusi luonnonsuojeluohjelma vuosille 2025–2034 valmistellaan. Strategiakaudella uusia luonnonsuojelualueita perustetaan vähintään viisi vuodessa.

Kaupungin kasvu vaatii tiivistymisen ja lähiluonnon arvojen yhteen sovittamista. Helsingin arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Virkistys- ja luontoalueiden metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite. Varmistetaan, että arvokkaan Keskuspuiston alueelle ei tule uutta rakentamista. Osoitetaan Vartiosaari virkistyskäyttöön. Uudelleenarvioidaan Stansvikinkallion asemakaava metsäluonnon arvojen näkökulmasta samassa yhteydessä Kruunuvuoren asemakaavan kumottujen osien kanssa. Rakennus- ja liikennehankkeissa selvitetään aina vaihtoehto säästää mahdollisimman paljon puustoa ja kasvillisuutta. Merellisen Helsingin kehittämistä jatketaan kunnianhimoisesti merellisiä yhteyksiä, rantareittejä, laitureita ja tukikohtia parantaen sekä merellistä yrittäjyyttä edistäen. Helsinki vaalii Itämeren ja sen rantoja ja vähentää päästöjä Itämereen. Jatkamme kansallisen kaupunkipuiston valmistelua.

fullmäktigeperioden med hänsyn till färdplanen för uppvärmning. I utvecklingsprogrammet ska Helen vara förberedd att stänga Sundholmens kolkraftverk före år 2029. Helsingfors fattar inga nya investeringsbeslut om bioenergianläggningar. Vår målsättning ska vara noll koldioxidutsläpp 2040. Vi förbereder scenarier för att uppnå målet, vilka kartlägger stigarna som leder till målet. Efter detta är målet att Helsingfors ska bli klimatnegativt. Vi genomför ambitiöst en färdplan för cirkulär ekonomi som uppmuntrar alla att reparera, sysselsätta och minska utsläppen.

Den framskridande klimatförändringen förutsätter också en anpassning till dess effekter. Helsingforsarnas livsstil, hälsa och egendom ska tryggas. Helsingfors ska vara förberedd på extrema väderfenomen och deras indirekta effekter. Anpassning till klimatförändringens konsekvenser kräver att man är beredd för såväl fler värmeböljor och perioder av torra som kraftiga regn och till och med stigande vattennivåer under de kommande årtiondena. Vi tar tag i de åtgärder som detta kräver och beredskapen ska synas både i stadsplaneringen samt i ny- och reparationsbyggande.

Som en del av anpassningen till klimatförändringen ökas mängden träd och grönska i staden. Antalet ängar som tål hetta ökas, parker, gröna tak och andra grönstrukturer som kontrollerar dagvatten likaså. En fungerande grönstruktur underlättar hanteringen av dagvatten, minimerar översvämningsrisker och minskar fenomenet med urbana värmeöar. Vi tar hand om åtgärder som är nödvändiga och behövs i sjukhus, anstalter och seniorboende.

Helsingfors skyddar och värnar aktivt om sin mångsidiga natur. Vi förstärker nätverket av skogar och ängar. Vi sörjer för att alla helsingforsare även i fortsättningen har natur nära sig. Vi genomför ambitiöst åtgärdsprogrammet för att trygga mångfalden i Helsingfors natur. De värdefullaste områdena i Helsingfors skyddas med stöd av naturskyddsprogrammet (2015–2024), och ett nytt naturskyddsprogram bereds för åren 2025–2034. Under strategiperioden inrättas minst fem nya naturskyddsområden per år.

En växande stad kräver att man sammanjämkar den allt tätare stadsstrukturen med naturvärden. Byggnads- och trafikprojekt reder vi alltid ut alternativet att bevara så mycket av trädbeståndet och växtligheten som möjligt. Utvecklingen av det havsnära Helsingfors fortsätter ambitiöst genom att förbättra de marina förbindelserna, strandpromenaderna, bryggorna och baserna samt främja marint företagande. Helsingfors värnar om Östersjön och dess stränder och minskar utsläppen i Östersjön. Vi fortsätter att bereda en nationalstadspark.

Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistaja

Helsinki tukee erillisestä koronapalautumisen kokonaisuudesta kulttuuri- ja tapahtuma-alaa koronakriisistä selviämässä. Samalla vahvistetaan rakenteita alan toimijoita kuullen, jotta kulttuuri- ja tapahtuma-alan toimintamahdollisuudet ovat aiempaa paremmat ja kestävätkä suhteessa mahdollisiin tuleviin kriiseihin.

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisovastuilla luodaan edellytykset monimuotoiselle vapaa-ajan toiminnalle ja kulttuurille. Jatkamme avustusten kehittämistä, jotta nykyisten toimijoiden lisäksi esimerkiksi Tanssin talon toimijat ja uudet liikunta- ja taiteenlajit sekä taiteen vapaan kentän toimijat voivat nousta kaupungin tuen piiriin. Yhtenä keinona voidaan hyödyntää taiteen prosenttiperaatteella toteutettuja julkisia hankkeita.

Tapahtumilla on merkittävä rooli Helsingin viihtyisyyden, elinvoiman ja vetovoimaisuuden rakentamisessa. Helsinki on tapahtumallisuuden vastuullinen kehittäjä, luotettava ja innostava kumppani, toimiva tapahtumien alusta sekä suosittu kongressikohte. Ihmisten ja yritysten on mutkatonta asioida Helsingin kanssa niin pienempien kuin suurempienkin tapahtumien järjestämisessä. Helsingin pitää pystyä palvelemaan tapahtumajärjestäjiä, kuten yrityksiäkin, yhden luukun periaatteella. Tilojen ja alueiden käyttöä tapahtumiin ja kulttuuritoimintaan helpotetaan ja sääntelyä kevennetään. Helsinki parantaa kilpailuasemaansa kulttuurin ja urheilun, kansainvälisten kongressien, messujen ja muiden suur tapahtumien isäntäkaupunkina yhteistyössä alan toimijoiden kanssa.

Tavoitteenamme on Helsinki, jonka kulttuurielämä laajenee ja muuttuu yhä kiinnostavammaksi ja monipuolisemmaksi. Helsinki on myös suomalaisen kulttuurin kansallinen lippulaiva kulttuuritarjonnassaan. Vahvistamme asemaamme kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävien taidelaitosten kotipaikkana. Yhteenkuuluvuuden, hyvinvoinnin ja luottamuksen palauttamiseen tarvitaan tapahtumia, vahvaa kansalaisyhteiskuntaa ja taidetta. Tapahtumallisuus edistää myös kaupunkikeskusten ja niissä toimivien yritysten elinvoimaa. Helsinki Biennaali toteutetaan vuosina 2023 ja 2025. Esimerkiksi Eteläsatamasta, Makasiinirannasta, Itäkeskuksesta ja Suvilahdesta kehitetään elämyksellisiä keskuksia, joissa kulttuuri ja vapaa-aika ovat vahvasti läsnä. Jatketaan Helsingin yöelämän ja yötalouden kehittämistä.

Ainutlaatuinen kaupunkikulttuurimme on keskeinen hyvän elämän mahdollistaja. Se rakentaa Helsingin omaleimaisuutta, tekee kaupungista houkuttelevamman matkailijoille, edistää kaupunkilaisten osallisuutta, kasvattaa kulttuurista ymmärrystä, vähentää segregatiota ja edistää kaupunkilaisten sitoutumista Helsinkiin. Kulttuurin, liikunnan ja muiden vapaa-ajanpalveluiden tarjonnan on mukauduttava kaupungin kasvun mukana. Palveluita on tarjottava monipuolisesti eri puolilla kaupunkia. Kaupunkiympäristön viihtyisyyttä lisätään julkisella tilataiteella. Vahvistetaan etsivää ja jalkautuvaa nuorisotyötä. Turvataan nuorisotalojen toiminta ympäri kaupunkia.

Teemme Helsingistä lukemisen ja lukutaidon pääkaupungin. Vahvistamme kirjastojen vetovoimaisuutta ja asemaa yhteisön kohtaamispaikkana. Turvaamme lähikirjastojen alueellisen verkon. Tilojen monipuolinen käyttö mahdollistetaan ja uudet teknologiat ja mediat otetaan ennakkoluulottomasti käyttöön.

Helsingin tavoitteena on olla kaupunki, jossa edellytykset liikkuvaan elämään kohenevat niin, että kaupunkilaisten terveys

Konst och kultur gör gott

Helsingfors understöder kultur- och evenemangsbranschen från den separata återhämtningsenheten så att branschen klarar sig efter coronakrisen. Samtidigt förstärker strukturen genom att lyssna till kultur- och evenemangsbranschen och så att branschens verksamhetsförutsättningar förbättras ytterligare och är hållbara med tanke på eventuella kommande kriser.

Med kultur-, motions- och ungdomsbidrag skapar vi förutsättningar för en mångsidig fritidsverksamhet och kultur. Vi fortsätter att utveckla bidragen på så sätt att stadens understöd i framtiden kan omfatta exempelvis Dansens hus, nya motions- och konstformer och aktörer inom konstens fria fält. Ett sätt är att nyttja offentliga projekt som genomförts med konstens procentprincip.

Evenemangen har en betydande roll för att skapa trivsel, livskraft och attraktivitet i Helsingfors. Helsingfors är en ansvarsfull utvecklare av evenemang, en pålitlig och inspirerande partner, en fungerande plattform för evenemang och ett populärt kongressmål. Det är enkelt för människor och företag att utträta ärenden med Helsingfors när det gäller att ordna evenemang, såväl stora som små. Helsingfors ska kunna betjäna företag och andra organisatörer av evenemang med principen om ett serviceställe. Användningen av lokaler och områden för evenemang och kulturverksamhet underlättas och avregleras. Helsingfors förbättrar sin position som värdstad för kultur och idrott, internationella kongresser, mässor och andra stora evenemang i samarbete med aktörer i branschen.

Vårt mål är ett Helsingfors vars kulturliv utökas och blir allt mer intressant och mångsidigt. Med sitt kulturutbud är Helsingfors också den finska kulturens nationella flaggskepp. Vi förstärker vår ställning som hemort för nationellt och internationellt betydande konstinstitut. Det krävs evenemang, ett starkt civilsamhälle och konst för att återinföra samhörighet, välbefinnande och förtroende. Evenemangen främjar också livskraften i företag som är verksamma i stadscentrum. Helsingforsbiennalen ordnas 2023 och 2025. Till exempel Södra hamnen, Magasinstranden, Östra centrum och Södervik utvecklas till upplevelserika centrum där kultur och fritid är starkt närvarande. Vi fortsätter utveckla Helsingfors nattliv och nattekonomi.

Vår unika stadskultur är en avgörande faktor till ett gott liv. Den ger Helsingfors sin särprägel, gör staden mer attraktiv för turister, främjar stadsbornas delaktighet, ökar den kulturella förståelsen, minskar segregationen och främjar stadsbornas engagemang för Helsingfors. Utbudet av kultur, motion och andra fritidstjänster måste anpassa sig till stadens tillväxt. Mångsidiga tjänster ska erbjudas på olika håll i staden. Stadsmiljön ska göras mer trygg med hjälp av offentlig konst. Vi förstärker det uppsökande och integrerade ungdomsarbetet. Vi tryggar ungdomsgårdarnas verksamhet runt om i staden.

Vi gör Helsingfors till huvudstaden för läsning och läsförståelse. Vi garanterar bibliotekens dragningskraft och ställning som mötesplats. Vi tryggar nätverket av lokala bibliotek. En mångsidig användning av lokalerna underlättas och vi börjar använda nya teknologier och medier fördomsfritt.

Helsingfors har som målsättning att vara en stad där förutsättningarna för ett rörligt liv förbättras på så sätt att

paranee. Jokaista helsinkiläistä ikään katsomatta kannustetaan liikkumaan matalalla kynnyksellä. Liikuminen sisältyy jokaiseen varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivään. Lisäämme liikuntapaikkarakentamista painottaen tilojen avointa ja tehokasta käyttöä. Kiinnitämme huomiota myös matalan kynnyksen liikumisen mahdollistaviin elementteihin kaupunkitilassa, kuten kuntoportaisiin, ulkokuntosaleihin sekä penkkeihin ja laitureihin.

Erityisesti koronapandemian jälkeisenä aikana on tärkeä panostaa siihen, että nuoret saadaan takaisin harrastusten pariin.

Tuetaan vapaata kansalais- ja järjestötoimintaa mahdollistamalla niille maksuttomien tai edullisten tilojen käyttö ympäri kaupunkia.

Mahdollistamme laadukkaan huippu-urheilijoiden koulutuksen ja valmennuksen ja turvaamme helsinkiläisten urheiluseurojen ja muiden järjestöjen edellytykset harrastustoiminnan järjestämiselle.

Yhdenvertainen ja kansainvälinen Helsinki

Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat. Helsinki on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan. Tavoitteena on olla kaupunki, jossa kaikki elämäntavat ja mielipiteet voivat olla sopusoinnussa.

Helsinki puolustaa jokaisen vapautta omannäköiseen elämään aina siihen asti, kun toiminta ei rajoita muiden oikeuksia samaan. Helsinki edistää julkisen tilan turvallisuutta kaikille. Helsingillä on selkeät ja tutkimukseen perustuvat tavat puuttua häirintään ja syrjintään. Helsingissä on kiusaamiselle nollatoleranssi. Vahvistamme ja laajennamme tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta. Palveluissa ja osallisuustyössä lisätään eri väestöryhmien tasavertaista kohtaamista ja kuntalaisten kykyä nähdä kaupunki muiden silmin. Helsinki vahvistaa kykyään tunnistaa, ennaltaehkäistä ja sovitella väestöryhmien välisiä ristiriitoja. Rohkaisemme helsinkiläisiä osallistumaan enenevästi vapaaehtois- ja vertaistoimintaan.

Kaupunkiympäristön ja kaupungin palvelujen suunnittelussa huomioidaan esteettömyys ja saavutettavuus. Mahdollistamme aktiivisella osallistamisella vammaisten ihmisten yhdenvertaisen osallistumisen. Panostetaan myös muistiystävälliseen kaupunkiin.

Helsinki panostaa kaikessa palvelutyössään erilaisten ihmisten kohtaamiseen. Helsinki kouluttaa sote- ja opetushenkilöstöä ja muita lapsiperheiden kanssa työskenteleviä kohtaamaan erilaisilla perheitä entistä sensitiivisemmin esimerkiksi kouluttamalla henkilökuntaa tunnistamaan ja purkamaan rasismia, tunnistamaan väkivallan eri muodot ja silpomisen uhan alla olevat nuoret sekä lisäämällä vähemmistöihin kuuluvien nuorten kanssa tehtävää työtä.

Helsinki panostaa myös maahanmuuttajanaisten kielenopetukseen ja ottaa erityiseksi tavoitteekseen heidän työllisyytensä kasvattamisen.

Haluamme olla kaupunki, jolla on aktiivinen rooli maailmanlaajuisten merkityksellisten ja viheliäisten haasteiden ratkaisijana ja joka haluaa omaksua muiden kaupunkien parhaat toimintatavat. Helsinki jatkaa

stadsbornas hälsa blir bättre. Varje helsingforsare oavsett ålder, uppmuntras att röra på sig, utan onödiga hinder. Motion ingår i varje dag i småbarnspedagogiken, skolgången och studierna. Vi bygger fler motionsplatser med fokus på öppen och aktiv användning av lokalerna. Vi fäster vikt vid element som inbjuder till motion i stadsrummet, såsom motionstrappor, utegym samt bänkar och bryggor.

I synnerhet tiden efter covid-19-pandemin är det viktigt att satsa på att ungdomarna återvänder till sina hobbyer.

Vi stödjer fri medborgar- och organisationsverksamhet genom att låta dem använda lokaler kostnadsfritt eller förmånligt i hela staden.

Vi gör det möjligt för toppidrottare att utbilda sig och träna samt granterar förutsättningarna för att Helsingfors idrottsföreningar och övriga organisationer ska kunna ordna hobbyverksamhet.

Likvärdiga och internationella Helsingfors

Helsingfors är en bra stad för alla invånare och besökare där trygghet och alla människors lika rättigheter förverkligas. Helsingfors åtar sig att främja likabehandling, jämställdhet och mänskliga rättigheter i all sin verksamhet. Målet är att vara en stad där alla livsstilar och åsikter kan existera i harmoni.

Helsingfors försvarar allas frihet till eget liv så länge som verksamheten inte begränsar någon annans rätt till samma frihet. Helsingfors främjar allas säkerhet i offentliga lokaler. Helsingfors har tydliga och forskningsbaserade metoder för att ingripa i trakasserier och diskriminering. I Helsingfors råder nolltolerans mot mobbing. Vi förstärker och utökar undervisningen i emotionella färdigheter och kommunikationsförmåga. Inom servicen och i delaktigheten ska olika befolkningsgrupper bemötas på ett mer likvärdigt sätt och invånarnas förmåga att se staden med nya ögon förbättras. Helsingfors förstärker sin förmåga att identifiera, förebygga och medla konflikter mellan befolkningsgrupper. Vi uppmuntrar helsingforsarna att delta allt mer i frivillig- och kamratverksamhet.

Åtkomlighet och tillgänglighet beaktas i planeringen av stadsmiljön och stadens tjänster. Med hjälp av en aktiv delaktighet bereder vi tillfälle för personer med funktionsnedsättning att delta på lika villkor. Vi satsar också på en minnesvänlig stad.

Helsingfors satsar i sitt servicearbete på att bemöta alla slags människor. Helsingfors utbildar social- och hälsovårdspersonal, undervisningspersonal och andra som arbetar med barnfamiljer att bemöta olika slags familjer ännu mer sensitivt, exempelvis genom att utbilda personalen att identifiera och ingripa i rasism, identifiera olika former av våld, identifiera de som hotas av könsstympling och ökar arbetet med unga som hör till minoriteter.

Helsingfors satsar också på språkundervisningen för invandrarkvinnor och sätter som ett särskilt mål att öka deras sysselsättning.

Vi vill vara en stad som aktivt deltar i att lösa de globala avgörande och knepiga problemen samt en stad som vill ta övriga städers bästa metoder till godo. Helsingfors fortsätter rapporteringen av FN:s mål för

raportointia YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumisesta. Helsinki on tulevaisuudessa houkuttelevin kaupunki ihmisille ja yrityksille, jotka tekevät työtä koko maailman parhaaksi. Samalla me teemme omasta elämästämme entistä sujuvampaa, mukavampaa ja hauskeempaa. Helsinki on kaupunki, jossa tehdään hyvää.

Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan

Helsingin tavoitteena on olla kaupunki, jossa asuinalueet eivät eriydy ja kaikkialla on mahdollista elää turvallista ja viihtyisää elämää positiivisesti omaleimaisissa kaupunginosissa. Eriytymisen uhkaan tullaan määrätietoisesti puuttumaan kaupunkilaisia kuunnellen ja tutkimusyhteisöä hyödyntäen. Helsinki harjoittaa myönteistä erityiskohtelua ja torjuu eriytymistä kattavasti toimialat ylittäen – asuntopolitiikalla ja kaavoituksella, sosiaalityöllä, koulutuksella, varhaiskasvatuksella ja vapaa-ajan toiminnalla. Erityisesti tähän työhön panostetaan nimetyillä kaupunkiudistusalueilla: Malminkartano-Kannelmäessä, Malmilla ja Mellunkylässä ja lisäksi Vuosaaressa. Uudistuksia suunnitellaan ja viedään eteenpäin yhteistyössä asukkaiden kanssa alueen luonne ja ominaispiirteet huomioiden.

Myönteisellä erityiskohtelulla suunnataan palveluja ja investointeja alueille, jotka tarvitsevat enemmän. Julkisen tilan ja julkisten rakennusten investointeja käytetään keinona lisätä hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Huolehditaan asumisen hallintamutojen ja asumisvaihtoehtojen monipuolisuudesta eri alueilla. Taide, tapahtumat, liikuntapaikat, kirjastot ja lähiluonto vahvistavat kaikkien alueiden omaleimaisuutta ja vetovoimaa asukkaille ja yrityksille.

Hyvä kaupunki on turvallinen. Keskeinen osa turvallista ja toimivaa kaupunkia on vahva pelastustoimi, jonka toiminnan edellytykset turvaamme yhdessä valtion kanssa. Ymmärrämme pelastustoimen ja ensihoidon synergian suuren kaupungin turvallisuuden edistämiseksi. Huolehdimme laajasta kaupunkitasoisesta varautumisesta ja luomme pohjan monimuotoiseen toimintakykyyn eri tilanteissa.

Toimiva ja kaunis kaupunki

Kestävä kasvu perustuu pitkäjänteiseen kaavoitukseen ja kaupunkisuunnitteluun. Tasapainoinen kaupunkikehittäminen tekee mahdolliseksi asukasmäärän ja kaupunkiviihtyvyyden kasvun, joka on edellytys myös taloudelliselle toimeliaisuudelle ja sitä kautta yhteisille investoinneille, joilla luodaan viihtyvyyttä ja kauneutta.

Kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueiden erityispiirteet. Helsinkiä kehitetään raideliikenteen verkostokaupunkina, ja tuloksena on kasvun ja tiivistymisen mahdollistava kiinnostava ja elinvoimainen eri tyyppisten kaupunginosien verkosto. Täydennysrakentamista toteutetaan erityisesti raideliikenteen varrella ja asemien ympäristöissä. Kaupunkiympäristön laatua parannetaan. Ydinkeskustan lisäksi panostetaan myös muihin aluekeskuksiin, kuten Itäkeskukseen.

Alueiden tasapainoista kehitystä edistetään panostamalla kaupunkiudistusalueisiin, monipuoliseen asuntotuotantoon ja kaupunkiympäristön viihtyisyyteen. Asuntorakentamisprosessin sujuvoittamisen toimenpiteet toteutetaan. Toteutetaan voimassa olevan asumisen ja maankäytön ohjelman (AM-ohjelma) linjauksia. Yleiskaavan toteuttamisohjelma päivitetään.

hållbar utveckling. I framtiden är Helsingfors en lockande stad för människor och företag som arbetar för hela världens bästa. Samtidigt gör vi våra liv mer smidiga, bekväma och roliga. Helsingfors är en stad för goda gärningar

Helsingfors värnar om stadsdelarnas karaktär och trygghet

Helsingfors har som mål att vara en stad där bostadsområdena inte segregeras och där man kan leva ett tryggt och trevligt liv, överallt i de positivt egenartade stadsdelarna. Vi tar målmedvetet itu med segregationshotet genom att lyssna på stadsborna och tillämpa forskning. Helsingfors tillämpar positiv särbehandling och motverkar segregation - sektorsövergripande med bostadspolitik och planläggning, socialt arbete, utbildning, småbarnspedagogik och fritidsverksamhet. Vi satsar på detta arbete i vissa utnämnda områden: Malmgård- Gamlas, Malm, Mellungsby samt Nordsjö. Reformplaneras och förs vidare i samarbete med invånarna och med hänsyn till områdets karaktär och drag.

Med hjälp av positiv särbehandling riktas service och investeringar till områden som har större behov. Investeringar i offentliga platser och byggnader används som en metod för att öka välfärden och attraktiviteten. Vi säkerställer mångsidiga former och alternativ för innehav av bostäder och boende i olika områden. Konst, evenemang, idrottsanläggningar, bibliotek och närmiljö stärker särprägel i alla områden och attraherar invånare och företag.

En trygg stad är en bra stad. En viktig del av en säker och fungerande stad är ett starkt räddningsväsende, vars förutsättningar vi ska säkerställa tillsammans med staten. Vi förstår synergien i räddningsinsatser och akutvård för att främja säkerheten i en stor stad. Vi sköter om en omfattande beredskap på stadsnivå och bygger grunden för en mångsidig funktionsförmåga i olika situationer.

En funktionell och vacker stad

Hållbar tillväxt bygger på långsiktig planläggning och stadsplanering. En balanserad stadsutveckling gör det möjligt att öka antalet invånare och trivselen i staden, vilket också är en förutsättning för ekonomisk aktivitet och därmed för gemensamma investeringar som skapar komfort och skönhet.

Stadsstrukturen utvecklas hållbart, i första hand genom ombyggnad och komplettering av den redan bebyggda miljön, med hänsyn till områdenas särdrag. Helsingfors utvecklas som en stad för nätverk av spårtrafik, och resultatet är ett intressant och livskraftigt nätverk av olika slags stadsdelar som medger tillväxt och förtätning. Kompletteringsbyggande sker främst intill spårvägstrafiken och kring stationerna. Stadsmiljöns kvalitet höjs. Utöver stadskärnan satsar vi även på andra regionala centrum, såsom Östra centrum.

En balanserad utveckling i områdena främjas genom satsningar på stadsförnyelse, mångsidig bostadsproduktion och stadsmiljöns trivsamt. Vi vidtar åtgärder för att göra processen för att bygga bostäder smidigare. Vi verkställer det gällande programmet för boende och markanvändning (BM-programmet). Genomförandeprogrammet för generalplanen uppdateras.

Kunnianhimoisen kaupunkirakentamisen, uusien asuinalueiden ja täydennysrakentamisen tulee olla tasapainossa lähiluonnon kanssa. Tavoitteena on asuntotuotannon kasvun nopeutuminen AM-ohjelman mukaisesti, asumiskustannusten nousun hillintä, tasapainoisten kaupunginosien luominen ja asumistiheyden nousu.

Rakentamisinvestointien yhtenä tavoitteena on vähentää alueiden eriytymistä ja lisätä helsinkiläisten kaikkialla kokemaa viihtyisyyttä. Tämä tarkoittaa investointeja puistoihin, leikkipuistoihin ja liikuntapaikkoihin. Kaupungin palveluiden, kuten koulujen, sosiaali- ja terveystalouksien, kirjastojen ja liikuntamahdollisuuksien, pitää pysyä mukana alueiden väestöpohjan ja asuntorakentamisen rytmissä ja mittakaavassa taloudellisesti kestävällä tavalla.

Helsinki suunnittelee ja rakentaa vetovoimaista, viihtyisää ja kaunista kaupunkitilaa niin uusille kuin vanhoille alueille. Hyvä kaupunkitila kutsuu eri-ikäisiä ja eritaustaisia ihmisiä kohtaamaan kaupungissa läpi vuoden, hyvä kaupunkitila tekee mahdolliseksi viipymisen ja oleilun, luo paikan kaupallisille palveluille ja toimii julkisen toiminnan näyttämönä. Strategiakaudella kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että viihtyisän kaupunkitilan perusedellytyksistä, kuten puistojen ja katujen siisteydestä, pidetään huolta kaikkialla Helsingissä.

Helsingin kaupungilla on vahva rooli Helsingin maankäytön suunnittelussa ja ohjaamisessa. Kaupunki edistää kaavoituksen keinoin sosiaalisesti, taloudellisesti ja myös ekologisesti kestävä kehitystä. Kumppanuuskaavahankkeissa maankäyttöä suunnitellaan yhteistyössä kaupungin ja maanomistajan kanssa. Kaupunki asettaa kumppanuushankkeille aina selvät reunaehdot. Lupaprosessien ja rakennusvalvonnan toimintaa sujuvoitetaan.

Tavoitteena on toimiva ja kaunis kaupunki, jonka rohkeat investoinnit tukevat tulevaisuuden väestö- ja talouskasvua ja sitä kautta myös kaupunkitalouden tulopohjaa.

Muotoilu on entistä systemaattisemmin osa palvelujen käyttäjälähtöistä uudistamista ja kaupunkiorganisaation tuottavuuden lisäämistä. Muotoilua hyödynnetään kaupunkiyhteisissä hankkeissa ja ennakkointityössä. Helsinki vahvistaa edelleen profiiliaan designkaupunkina ja on aktiivinen kumppani niin kaupungeille kuin alan yrityksille ja korkeakouluille. Helsinki tunnistaa muotoilun ja arkkitehtuurin merkityksen hyvinvoinnille, paremman kaupunkilaiskokemuksen tuottamiselle ja kaupungin brändille. Julkisen kaupunkitilan vetovoimaa lisätään oivaltavan suunnittelun ja kokeilujen keinoin. Viedään päätökseen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma.

Design on Helsingille kansainvälisesti merkittävä erottautumistekijä ja keskeinen työkalu kehittää kaupunkia. Työtä tuetaan edistämällä uutta arkkitehtuuri- ja designmuseota. Taiteen saatavuutta ja kulttuurialan ammattilaisten työskentelymahdollisuuksia parannetaan erityisesti myös kantakaupungin ulkopuolella. Laaditaan kiinteistöstrategian puitteissa toimintamalli historiallisten arvorakennusten kunnostamiseksi.

Helsingin keskusta on Suomen suurin työpaikkojen, palveluiden, viihtymisen ja kulttuurin keskittymä, jolla on ainutlaatuinen rooli koko maan taloudessa. Keskusta on voimavara, johon Helsingin tulee investoida määrätietoisesti. Teemme keskustasta houkuttelevamman, saavutettavamman ja toimivamman. Teemme tätä yhdessä asukkaiden ja keskusta-alueen elinkeinoelämän ja yritysten kanssa.

Det ambitiösa stadsbyggandet, de nya bostadsområdena och kompletteringsbyggandet ska vara i balans med den närliggande naturen. Målet är att påskynda bostadsproduktionen i enlighet med BM-programmet. Dessutom strävar vi efter att bromsa ökningen av boendekostnaderna, skapa balanserade stadsdelar och öka boendetätheten.

Ett av syftena med bygginvesteringarna är att minska områdenas segregation och öka helsingforsarnas trivsel överallt i Helsingfors. Detta innebär investeringar i parker, lekparkar och idrottsplatser. Stadens tjänster, såsom skolor, social- och hälsovårdstjänster, bibliotek och möjligheter till motion, ska hålla takt med befolkningsunderlaget och byggandet samt följa deras skala på ett sätt som är ekonomiskt hållbart.

Helsingfors planerar och bygger ett attraktivt, trivsamt och vackert stadsrum i både nya och gamla områden. Ett bra stadsrum lockar människor i olika åldrar och med olika bakgrund till möten i staden året runt samt gör det möjligt att uppehålla sig och vistas, skapar en plats för kommersiella tjänster och utgör en plattform för offentlig verksamhet. Under strategiperioden fäster vi särskild vikt vid att man överallt i Helsingfors säkerställer grundförutsättningar för ett trivsamt stadsrum, såsom renliga parker och gator.

Helsingfors stad har en viktig roll i planeringen och styrningen av Helsingfors markanvändning. Med hjälp av planläggning främjar staden en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling. Inom partnerskapsprojekt planeras markanvändningen i samarbete med staden och markägare. Staden ställer alltid tydliga villkor för partnerskapsprojekten. Tillståndprocesserna och byggnadstillsynen görs smidigare.

Målet är en fungerande och vacker stad vars djärva investeringar stödjer framtidens befolkningstillväxt och ekonomiska tillväxt och därmed även inkomstunderlaget istadens ekonomi.

Design är en allt mer systematisk del av tjänsternas användarorienterade reform och ökningen av stadsorganisationens produktivitet. Design tillämpas i stadens gemensamma projekt och prognostisering. Helsingfors fortsätter att förstärka sin profil som en designstad och är en aktiv partner för såväl städer som företag och högskolor i branschen. Helsingfors inser betydelsen av design och arkitektur för välmående, en bättre stadsupplevelse och stadens varumärke. Det offentliga stadsrummets attraktionskraft ökas med innovativ planering och försök. Vi slutför det arkitekturpolitiska programmet.

Design är något som särskiljer Helsingfors på ett internationellt plan och ett centralt verktyg för utvecklingen av staden. Arbetet stöds genom att främja det nya arkitektur- och designmuseet. Tillgänglig konst och arbetsvillkoren för kulturbranschens proffs förbättras, i synnerhet utanför innerstaden. Vi upprättar en verksamhetsmodell inom ramarna för fastighetsstrategin för att renovera historiskt värdefulla byggnader.

Helsingfors centrum är Finlands största koncentration av arbetsplatser, tjänster, underhållning och kultur som har en unik roll i hela landets ekonomi. Centrum är en resurs som Helsingfors målmedvetet ska investera i. Vi gör centrum mer lockande, tillgängligt och funktionellt. Vi gör detta tillsammans med invånarna och centrumområdets näringsliv och företag.

Käynnistämme keskustan elinvoimaprojektin, jossa panostetaan kävelävään ja viihtyisään kaupunkitilaan. Suunnitellaan kävelykeskustan kehitystä nojautuen viime kauden valmisteluun ja tuodaan ehdotus päätöksentekoon. Edistetään keskustan työpaikkojen ja palveluiden määrän ja intensiteetin kasvua, tapahtumien edellytyksiä sekä kulttuurin ja taiteen näkymistä ja kuulumista keskustassa. Projektissa lisätään keskustan puistojen viihtyisyyttä ja strategiakaudella käynnistetään Kaisaniemen puiston kunnostaminen. Hyödynnetään keskustan elinvoimaselvitystä pohjatielona projektiin ja huomioidaan houkuttelevuus eri vuodenaikoina.

Keskustan elinvoimaprojektiin kuuluu olennaisesti liikennejärjestelyiden kehittäminen keskustan elinvoiman kasvua tukeväksi. Selvitämme aina kaupungin keskustan saavutettavuuteen vaikuttavien liikennehankkeiden kokonaisvaikutuksen. Toteutetaan ratkaisuja, joilla voidaan saada maanalaisia pysäköintilaitoksia nykyistä tehokkaammin käyttöön. Samalla huolehditaan huolto- ja jakeliikenteen sujuvuudesta ydinkeskustassa. Jatkamme katu- ja kaivutöiden haittojen minimoimiseen tähtäävää hanketta.

Älykkäät liikenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta

Kasvavan Helsingin liikenne suunnitellaan aina yhdessä maankäytön kanssa. Maankäyttöä kehitetään Helsingissä siten, että liikenne on järjestettävissä kestävällä tavalla niin taloudellisesti, sosiaalisesti kuin ekologisesti. Tiivistyvän kaupungin liikennejärjestelmän riittävä kapasiteetti ja toimivuus varmistetaan suunnittelemalla kaikki kulkumuodot ja huomioimalla niiden kytkeytyminen toisiinsa. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräliikenteen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan.

Helsinki on kaupunki, joka käyttää kaupunkitilaa kaupunkilaisten kannalta tehokkaasti ja järkevästi, tehden tilaa ihmisten erilaisille tarpeille. Tulevaisuuden ihmisten tarpeista lähtevää älyliikennettä voidaan mahdollistaa jatkamalla investointeja liikennetiedon ja -hallinnan digitalisointiin sekä kaupalliset liikennepalvelut mahdollistavaan älykkääseen liikenneinfrastruktuuriin.

Raideliikenteen verkostokaupungin toteuttamista jatketaan edistämällä pikaraitiotiehankkeiden suunnittelua ja toteutusta.

Laaditaan toimenpidekokonaisuus sähköautoiluinfran vahvistamiseksi tavoitteena vähentää polttomoottoriautojen määrää kaupunkialueella. Riittävät sähköautojen latausmahdollisuudet edistävät keskustan ja keskustojen toimivuutta ja ilmastotavoitteiden saavuttamista. Jatketaan fossiilisista polttoaineista luopumista joukkoliikenteessä. Pidetään helsinkiläisten joukkoliikennelippujen hinnat kohtuullisina. Parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita. Toteutamme pyöräliikenteen kehittämissuunnitelmaa määrätietoisesti. Vauhditamme baanaverkon ja kantakaupungin tavoiteverkon rakentamista.

Jatketaan askeleittain siirtymistä kohti markkinaehtoista pysäköintipolitiikkaa. Varmistetaan pysäköintimahdollisuuksien riittävyys asukaspysäköinnissä sekä liityntäpysäköinnissä.

Jatkamme satamatoimintojen sijoittamisesta tehtyjen päätösten toteuttamista.

Vi startar livskraftprojektet för centrum där vi satsar på ett promenadvänligt och trivsamt stadsrum. Vi planerar utvecklingen av fotgängarcentrum med stöd av beredningen under förra perioden och förslaget tas upp till beslutsfattande. Vi jobbar för att öka antalet arbetstillfällen och tjänster i centrum och gör dem mer intensiva, förbättrar förutsättningarna för evenemang samt synliggör konst och kultur i centrum. I projektet ökar vi trivseln i parkerna i centrum och under strategiperioden inleder vi restaureringen av Kajsaniempiparken. Vi tillämpar uppgifterna från utredningen om centrumets livskraft som underlag i projektet och beaktar attraktionen under olika årstider.

Utvecklingen av trafikregleringar är en väsentlig del av centrumprojektet, för att stöda livskraften i centrum. Vi reder alltid ut de övergripande effekterna av trafikprojekt som påverkar tillgängligheten i stadens centrum. Vi genomför lösningar med vilka vi kan börja använda underjordiska parkeringsanläggningar mer effektivt. Samtidigt sörjer vi för att service- och distributionstrafiken är smidig i stadskärnan. Vi fortsätter projektet som siktar på att minimera olägenheter som orsakas av gatu- och grävarbeten.

Smarta trafiklösningar utgör grunden för en smidig vardag

Trafiken i det växande Helsingfors planeras alltid i samarbete med markanvändningen. Markanvändningen utvecklas i Helsingfors så att trafiken kan ordnas på ett hållbart sätt, både ekonomiskt, socialt som ekologiskt. En tillräcklig kapacitet och funktionsduglighet i den allt kompaktare stadens trafiksystem säkerställs genom att planera alla transportsätt och beakta deras koppling till varandra. Vi ökar andelen cykling, promenad och kollektivtrafik som färdssätt.

Helsingfors är en stad som använder stadsrummet effektivt och smart, ur stadsbornas synvinkel, och gör plats för människornas varierande behov. Smart trafik som i framtiden utgår från människornas behov kan bli verklighet genom fortsatta investeringar i trafikdata och digital trafikstyrning samt smarta infrastrukturer som medger kommersiella trafiktjänster.

Vi fortsätter att skapa nätverksstaden för spårvägar genom att främja planeringen och genomförandet av snabbspårvägsprojekt.

En åtgärdsplan utarbetas för att stärka elbilismen i syfte att minska antalet förbränningsmotorer i de urbana områdena. Tillräckliga laddstationer för elbilar främjar funktionaliteten i centrum och bidrar till att uppnå klimatmålen. Vi fortsätter att minska fossilt bränsle inom kollektivtrafiken. Vi bibehåller priserna på kollektivtrafikbiljetterna i Helsingfors på rimlig nivå. Vi förbättrar omständigheterna för cyklister och fotgängare. Vi genomför utvecklingsprogrammet för cykeltrafik målinriktat. Vi påskyndar byggandet av banans och innerstadens nätverk.

Vi fortsätter att stegvis gå mot en marknadsbaserad parkeringspolitik. Vi garanterar att det finns tillräckliga möjligheter för parkering, både boendeparkering och infartsparkering.

Vi verkställer besluten om placering av hamnfunktionerna.

Helsingkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat

Helsingissä jokaisen, iästä ja terveydentilasta riippumatta, tulee voida elää hyvää elämää.

Helsingin tavoitteena on perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon sujuva hoitoon pääsy. Tässä käytetään hyväksi digitalisaatiota, työnjaon kehittämistä, moniammatillista yhteistyötä, tarvittaessa palveluseteliä ja yksityisen palvelutuotannon hyödyntämistä. Varmistetaan henkilöstön riittävyys sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Toteutetaan toimivat, ajanmukaiset ja esteettömät perhekeskukset, seniorikeskukset ja terveys- ja hyvinvointikeskukset. Suunnitellaan niitä yhdessä palveluiden käyttäjien ja henkilökunnan kanssa. Huomioidaan palveluverkkoa kehitettäessä helsingkiläisten ja kaupungin alueiden erilaiset lähtökohdat ja tarpeet. Samalla varmistetaan palveluiden saatavuus riittävän lähellä. Lisätään jalkautuvaa kotiinvietävää palvelua, parannetaan ennakkoivaa otetta, hoidon jatkuvuutta sekä hoitosuhteiden pysyvyyttä paljon palveluita tarvitsevilla. Helsinki kehittää ruotsinkielisiä palveluita tavoitteena laadukkaita ja saumattomia palveluita myös ruotsiksi. Helsinki ottaa palveluja suunnitellessaan ja toteuttaessaan paremmin huomioon eri ikäiset palvelujen käyttäjät. Ikäihmisten hyvinvoinnista pidetään huolta ja ikääntynyt väestö nähdään voimavarana. Arvokas vanhuus on helsingkiläisten oikeus. Varmistetaan pitkäaikaisasumisen tarpeen arviointiprosessin toimivuus ja paikkojen riittävä määrä. Kotihoidon laatua ja monipuolisuutta kehitetään. Omaishoidon merkitys ja arvo kasvavat väestön ikääntyessä. Kaupunki huolehtii omaishoitajien jaksamisesta ja tuesta.

Helsinki vahvistaa digitaalisten sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjontaa ja antaa digitaalisten sote-palveluiden palvelulupauksen. Palveluiden käyttämisestä tulee tehdä asiakaslähtoisempää ja mahdollisimman sujuvaa erilaisten helsingkiläisten näkökulmasta. Digitalisaation tulee tukea tätä kehitystä.

Helsinki ottaa terapiatakuun käyttöön vuonna 2022: lisäämme varhaisen vaiheen mielenterveyspalvelujen ja lyhytpsykoterapian saatavuutta ja saavutettavuutta, laajennamme matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita ja jatkamme lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjun parantamista yhteistyössä HUS:n kanssa. Myös vahvempaa psykiatrista ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista huolehditaan.

Valmistellaan myös toimenpidekokonaisuus, joka puuttuu kasvavaan päihteiden käyttöön inhimillisesti ja laaja-alaisesti sekä vähentää päihteiden aiheuttamia haittoja ja huumekuolemia.

Vahvistetaan päihdepalveluja niin, että huumeriippuvuudesta kärsiville on tarjolla riittävästi, helposti ja nopeasti saavutettavia palveluita. Erityisesti nuorten on saatava apua välittömästi.

Helsinki on sitoutunut vähentämään asunnottomuutta. Kaupungin tavoitteena on asunnottomuuden poistaminen vuoteen 2025 mennessä. Tehdään tarvittavat panostukset asunnottomuuden torjuntaan, tuetun asumisen ja muiden olemassa olevien palveluiden lisäksi kaupungin omaa vuokra-asuntokantaa hyödyntäen. Vähennetään huono-osaisuutta ja kehitetään etsivää sosiaalityötä, kuten etsivää lähityötä ja aikuissosiaalityötä.

Tuetaan perheitä monialaisesti. Panostetaan varhaiseen ja laaja-alaiseen tukeen. Tehdään Helsingistä paras kaupunki perustaa

Helsingforsarnas hälsa och välfärd blir bättre

Alla i Helsingfors ska kunna leva ett bra liv oavsett ålder och hälsotillstånd.

Helsingfors har som mål att man lätt ska få grundläggande vård och tandvård. För detta tar man hjälp av digitaliseringen, servicesedlar enligt behov, det multiprofessionella samarbetet, utvecklar arbetsfördelningen, och anlitar privat serviceproduktion. Vi garanterar tillräcklig personal inom social- och hälsovårdstjänsterna.

Vi bygger funktionella, moderna och åtkomliga familjecenter, seniorcenter, samt hälso- och välfärdscenter. Vi planerar dem tillsammans med användarna och personalen. Vid utvecklingen av servicenätverket beaktar vi helsingforsarnas och områdenas olika utgångspunkter och behov. Samtidigt garanteras att servicen är tillgänglig tillräckligt nära. Vi ökar servicen på fältet och i hemmen, förbättrar vår framförhållning, vårdens kontinuitet samt skapar bestående vårdrelationer för dem som behöver mycket service. Helsingfors utvecklar svenskspråkiga tjänster för att uppnå goda och sömlösa tjänster även på svenska. Helsingfors tar bättre hänsyn till olika åldersgrupper vid planeringen och produktionen av tjänster. Vi ser till att seniorerna mår bra och den åldrande befolkningen betraktas som en resurs. Helsingforsarna har rätt till en värdig ålderdom. Vi säkerställer att bedömningsprocessen för behovet av långvarigt boende fungerar samt ett tillräckligt antal platser. Hemtjänstens kvalitet utvecklas och blir mer mångsidig. Betydelsen och värdet av närstående vård ökar när befolkningen åldras. Staden ser till att anhörigvårdarna orkar och får stöd.

Helsingfors ökar utbudet av digitala social- och hälsovårdstjänster och ger ett servicelöfte visavi dessa. Användningen av tjänsterna ska göras mer kundinriktad och så smidig som möjligt, ur olika helsingforsares perspektiv. Digitaliseringen bör stödja denna utveckling.

Helsingfors inför terapigarantin år 2022; vi ökar tillgängligheten för mentalvårdstjänster i tidigt skede och kortvarig psykoterapi, utvidgar mentalvårdstjänster med låg tröskel och fortsätter att förbättra servicekedjan för barns och ungas mentalvård i samarbete med HUS. Vi ser även till att de som behöver mer psykiatri och multiprofessionell vård får detta.

Vi bereder också en åtgärdsplan som ingriper i det växande drogmissbruket på ett mänskligt och övergripande sätt samt minskar antalet narkotikarelaterade dödsfall och skador som orsakas av rusmedel.

Vi förbättrar missbrukartjänsterna så att de som är beroende av droger erbjuds tillräcklig service som de har tillgång till enkelt och snabbt. I synnerhet ungdomar måste omedelbart få hjälp.

Helsingfors har åtagit sig att minska bostadslösheten. Staden har som mål att avskaffa bostadslösheten senast år 2025. Vi gör de insatser som krävs för att bekämpa bostadslöshet, med hjälp av stödboende och stadens övriga befintliga service samt genom att utnyttja stadens bestånd av hyresbostäder. Vi minskar utslagning och utvecklar uppsökande socialarbete, såsom uppsökande närarbete och vuxensocialarbete.

Vi stöttar familjer på ett övergripande sätt. Vi satsar på ett tidigt och omfattande stöd. Vi gör Helsingfors till den bästa staden att

perhe: kehitämme raskauteen ja synnytykseen liittyviä palveluita perheitä kuunnellen sekä tarjoamme vauvaperheille varhaista matalan kynnyksen tukea esimerkiksi kotipalveluina. Tuetaan yhden vanhemman perheiden jaksamista. Tavoitteena on ehkäistä ongelman kasautumista ja lastensuojelun tarvetta. Pyrkimyksenä on, että lastensuojelun asiakasmäärän kasvu saadaan pysähtymään ja kääntymään laskuun. Jatketaan eriarvoisuuden vähentämiseen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn tähtäävän Mukana-ohjelman vaikuttavia toimenpiteitä.

Varmistetaan peruspalveluiden toimivuus vahvistamalla monituottajamallin käyttöä. Hyödynnetään erityisesti koronapandemian aiheuttamien hoitojonojen purussa tarvittaessa myös yksityistä palvelutuotantoa ja palveluseteleitä.

Osoitetaan erillisestä koronapalautumisen kokonaisuudesta resurssit hoito- ja palveluvelan korjaamiseksi.

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

Taloudellinen kestävyys edellyttää kaupunkipäättäjiltä kaukokatseisuutta ja johdonmukaisuutta. Kaupungin elintärkeiden palvelujen rahoitus on järjestettävä vastuullisesti.

Pyrimme edistämään helsinkiläisten kotitalouksien vahvaa omaa taloutta sekä Helsingin kaupungin vahvaa taloutta. Reunaehtoja kaupungin taloudelle asettavat monet muutokset, kuten sote-uudistus, ikääntyneiden ja nuorten määrän kasvu, välttämättömät ilmastotoimet sekä yhä moninaisemman kaupungin palvelutarpeet.

Käyttötalousmenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä kaupunkiorganisaationa itsellemme asettamaan tuottavuustavoitteeseen, joka on vuonna 2022 0,3 prosenttiyksikköä ja sen jälkeen 0,5 prosenttiyksikköä. Kustannustason muutosta kuvaa peruspalvelujen hintaindeksi. Väestönkasvun osalta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden väestönkasvua kuvaavana parametrina käytetään ikäryhmäkohtaista kasvua ja muutoin väestön kokonaisuutena.

Sitoudumme valtuustokauden alussa käyttömenojen kasvun vastuuperiaatteeseen. Vuosittaiset talousarviot eivät ylitä vastuuperiaatteen mukaista menotasoja. Takaamme laadukkaat palvelut myös jatkossa. Vastuuperiaatteeseen nojautumalla vältämme sen, että kulloinkin suhdanteiden johtaa menotalouden epätarkoituksenmukaisiin kasvu- tai säästöliikkeisiin.

Käynnistetään sellaisten konkreettisten uudistusten suunnittelu ja toimeenpano, jotka tuovat lisää tehokkuutta, tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan. Tätä varten käydään läpi kaupungin ja kaupunkikonsernin liikelaitokset ja muut yksiköt ja yhteisöt, niiden toiminnan tehokkuus ja tilankäyttö. Toimilla tavoitellaan vähintään 50 miljoonan euron vuosittaista hyötyä vuoteen 2025 mennessä.

Tuottavuuskokonaisuuksista syntyvää saavutettua ja tehtyihin päätöksiin perustuen luotettavasti arvioitua liikkumavaraa kohdennetaan vuosittain talousarviopäätöksen yhteydessä tuottavuustavoitteen kattamiseen ja palveluiden parantamiseen.

Haemme kaupungin menoihin liikkumavaraa pyrkimällä entistä kunnianhimoisemmin tehokkuuteen ja parempaan panos-tuotos-suhteeseen kaupungin kaikessa omassa toiminnassa ja palvelutuotannossa.

grunda familj; vi utvecklar tjänster förknippade med graviditet och förlossning genom att lyssna på familjer och erbjuder familjer med spädbarn tidigt stöd, till exempel som hemtjänster. Vi hjälper familjer med en förälder att orka. Målet är att förebygga anhopningen av problem och så att barnskydd inte behövs. Vi strävar efter att bromsa tillväxten och på sikt minska antalet klienter i barnskyddet. Vi fortsätter att vidta Mukana-programmets effektiva åtgärder som siktar på att minska ojämlikhet och förebygga marginalisering bland ungdomar.

Vi säkerställer att basservicen fungerar genom att förstärka användningen av modellen för flera producenter. Vi utnyttjar vid behov även privat serviceproduktion och servicesedlar, särskilt vid hantering av vårdköer som orsakats av covid-19-pandemin.

Vi anvisar resurser från en separat covid-återhämtningshelhet för att åtgärda vård- och serviceskulden.

En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt

Vår ekonomiska hållbarhet förutsätter att stadens beslutsfattare är framsynta och konsekventa. Finansieringen av stadens livsviktiga tjänster ska ordnas ansvarsfullt.

Staden strävar efter att bidra till att ekonomin är stark i helsingforsarnas eget hushåll och i staden. Flera förändringar ställer villkor för stadens ekonomi, såsom social- och hälsovårdsreformen, den ökade mängden äldre och unga, nödvändiga klimatåtgärder och servicebehoven i en allt mer varierande stad.

Kostnadsökningen inom driftsekonomin binds till ändringar i kostnadsnivån och befolkningstillväxten och till ett produktivetsmål som stadens organisation själv ställt. År 2022 är detta mål 0,3 procentenheter och därefter 0,5 procentenheter. Ändringen i kostnadsnivån beskrivs av prisindex för basservice. Befolkningstillväxten för fostrans- och utbildningssektorn samt kultur- och fritidssektorns ungdomstjänster beskrivs med parametern tillväxt per åldersgrupp och total befolkningstillväxt i övrigt.

I början av fullmäktigeperioden förbinder vi oss till en princip om ansvarsfull ökning av driftskostnaderna. De årliga budgetarna överskrider inte utgiftsnivån i enlighet med ansvarsskyldigheten. Vi kommer även i fortsättningen att garantera service av hög kvalitet. Genom att stödja oss på ansvarsprincipen undviker vi en situation där varje konjunkturläge leder till oönskad tillväxt eller besparing inom utgiftsekonomin.

Staden börjar planera och verkställa konkreta reformer som medför ökad effektivitet, produktivitet, ekonomiskt spelrum och resurser i stadens verksamhet. För detta går vi igenom stadens och stadskonserns affärsverk och övriga enheter och samfund, effektiviteten i deras verksamhet och deras lokalanvändning. Med dessa åtgärder strävar vi efter en årlig vinst på minst 50 miljoner euro senast år 2025.

Den marginal som uppnåtts tack vare produktivitetshelheter och som pålitligt uppskattats utifrån beslut ska årligen i samband med budgetbeslutet inriktas på att täcka produktivetsmålet och förbättra servicen.

Vi söker spelrum i stadens ekonomi genom att allt mer ambitiöst sträva efter effektivitet och bättre input-output i stadens all egen verksamhet och serviceproduktion.

Tämä edellyttää hyvää johtamista samoin kuin kaupunkiorganisaation kehittymistä. Hallinnollisten rakenteiden tulee edistää, ei rajoittaa kaupungin tavoitteiden saavuttamista. Laskemme ja julkistamme jatkossakin kattavasti kaupungin oman palvelutuotannon kustannukset kaupunkikonsernin kaikissa osissa.

Helsinki on viime vuosina lisännyt investointejaan rohkeasti. Vastedeskin rohkea kasvu ja investoinnit luovat edellytykset vahvalle kaupunkitaloudelle. Parannamme kykyämme investointien kaupunkitaloudelliseen arviointiin ja ohjaamme investointeja kokonaisuutena. Kokonaisinvestoinnit mitoitetaan rahoituksellisesti kestäväälle tasolle toiminnan ja investointien rahavirran sekä lainakannan kasvun näkökulmasta. Toiminnan ja investointien rahavirta voi olla alijäämäinen valtuustokauden aikana yhteensä enintään julkisen talouden suunnitelmassa ja kuntatalousohjelmassa paikallishallinnolle asetetun alijäämätavoitteen verran.

Kehitetään tilavuokrien määräytymisperiaatetta siten, että peruskorjauksista aiheutuvat korotukset vastaavat tarkemmin peruskorjausten tosiasiallista elinkaarikustannusta, jotta vältämme vuokrien liian voimakkaasta noususta johtuvan palveluiden heikkenemisen.

Sote-uudistus siirtää verotuloistamme lähes kaksi kolmasosaa vuosittain tästä eteenpäin. Helsingin kaupungin talouden liikkumavara kapenee, koska tulevaisuuden veropohja on uudistuksen vuoksi aiempaa pienemmältä osin kaupunkimme omassa käytössä.

Helsingin tulee olla kaupunki, joka vaurastuu ja luo edellytyksiä asukkailleen parantaa omaa taloudellista asemaansa. Nojautumme kaupungin talouden suunnittelussa aikaisempaa laajempaan tutkimukselliseen ja yliopistoliseen talusasiantuntemukseen. Työn kannustinten ja kaupunkilaisten henkilökohtaisen talouden ylläpitämiseksi pidättäydytään kunnallisveron korotuksista.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveystaloudet sekä pelastustoimi rahoitetaan yleiskatteellisella valtion rahoituksella ja eriytetään talousarviossa lainsäädännön mukaisesti omaksi kokonaisuudekseen. Helsinki pyrkii turvaamaan helsinkiläisten laadukkaat sosiaali- ja terveystaloudet myös jatkossa ja vaikuttaa aktiivisesti valtionrahoituksen kehittämiseen.

Jatketaan linjausta, jonka mukaan luovutaan sellaisista kiinteistöistä jotka eivät ole kaupungin omassa käytössä.

Koronapandemiasta toipumiseen varataan yhteensä 65 miljoonaa euroa kaupunginhallituksen käyttövaroihin vuosille 2022 ja 2023. Toipumispaketin varoja voidaan käyttää koronapandemian aiheuttamiin jälleenrakennustarpeisiin. Paketti jakaantuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja sosiaali- ja terveystoimialan kesken.

Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

Helsingin kaupunki toteuttaa hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja tavoitteenamme on henkilöstön työhyvinvoinnin ja viihtyvyyden kasvu. Samaan aikaan tavoittelemme tuottavuuden ja kilpailukyvyyn nousua.

Detta förutsätter ett gott ledarskap och en utveckling av stadsorganisationen. De administrativa strukturerna ska främja, inte begränsa stadens möjlighet att uppnå sina mål. Vi fortsätter att uttömmande kalkylera och offentliggöra kostnaderna för stadens egen serviceproduktion i alla delar av stadskoncernen.

Helsingfors har under de senaste åren djärvt ökat sina investeringar. En djärv tillväxt och investeringar kommer även i framtiden att skapa förutsättningar för en stark stadsekonomi. Vi förbättrar vår förmåga att utvärdera investeringar på stadsnivå och styr investeringarna som en helhet. De totala investeringarna dimensioneras på en finansiellt hållbar nivå med tanke på verksamhetens och investeringarnas kassaflöde och ökningen av lånebeståndet. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde kan visa ett underskott under fullmäktigeperioden, vilket kan vara totalt högst det mål för underskott som bestämts för lokalförvaltningen i programmet för den offentliga ekonomin och i kommunekonomiprogrammet.

Vi utvecklar principen om att fastställa lokalhyror så att höjningar orsakade av renoveringar bättre motsvarar renoveringarnas faktiska livscykelkostnader. På detta sätt undviker vi att servicen försvagas på grund av en alltför kraftig hyreshöjning.

I framtiden kommer vårdreformen att överföra närmare två tredjedelar av våra skatteintäkter. Marginalen för Helsingfors stads ekonomi smalnar eftersom en mindre del av det framtida skatteunderlaget är tillgängligt för staden, som en följd av reformen.

Helsingfors ska vara en stad vars välbefinnande ökar och som skapar förutsättningar för sina invånare att förbättra sin ekonomiska ställning. I planeringen av stadens ekonomi stödjer vi oss på en bredare forskningsbaserad och akademisk expertis inom ekonomi. I syfte att bibehålla incentiven till arbete och stadsbornas personliga ekonomi avstår staden från att höja kommunalskatten.

Från och med ingången av 2023 kommer social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet att finansieras såsom en egen helhet med statens allmänna kalkylerade finansiering och separeras i budgeten, i enlighet med lagstiftningen. Helsingfors strävar efter att även i fortsättningen trygga bra social- och hälsovårdstjänster åt helsingforsarna och att aktivt påverka utvecklingen av statsfinansieringen.

Vi fortsätter på den linje, enligt vilken staden avstår från fastigheter som den inte själv använder.

Totalt 65 miljoner euro i stadsstyrelsens dispositionsmedel reserveras för återhämtning från covid19-pandemin under 2022 och 2023. Återhämtningspaketets medel kan användas för behov av återuppbyggnad som pandemin orsakat. Paketet fördelas mellan fostrans- och utbildningssektorn, kultur- och fritidssektorn samt social- och hälsovårdssektorn.

Ett Helsingfors som är attraktivt för personalen

Helsingfors stad bedriver en god personalpolitik, och vår målsättning är att personalen ska må bättre och trivas i arbetet. Samtidigt strävar vi efter en ökning av produktiviteten och konkurrenskraften.

Helsingin kaupunki ja koko kaupunkikonserni toimivat laajenevassa kaupungissa ja Helsingin kaupungin palvelutuotannon henkilöstömäärän ennakoitaan kasvavan. Siksi kaupunki voi toimia houkuttelevana työnantajana, joka tarjoaa monenlaisia kiinnostavia urapolkuja ja vakaita palvelussuhteita. Helsingin kaupunki ei irtisano tai lomauta henkilöstöä muutostilanteissa, kun henkilöllä on valmius siirtyä osaamistaan ja kokemustaan vastaaviin uusiin tehtäviin. Kaupunki kannustaa osaamisen jatkuvaan kehittämiseen, työkiertoon ja monipuoliseen urapolkuun. Työtehtävien lakatessa kaupunki tarjoaa uusia tehtäviä ja tarvittaessa muuntokoulutusta.

Kaupungin johto tapaa henkilöstöjärjestöjä säännöllisesti.

Helsingin kaupunki haluaa olla houkutteleva työnantaja ja hyvän henkilöstöpolitiikan toteuttaja. Kaupunki käynnistää ja jatkaa tehokkaita toimia henkilöstöpulan kääntämiseksi: Parannetaan Helsingin kaupungin veto- ja pitovoimaa työnantajana ja työoloja ottaen koko henkilöstö mukaan. Vastaamme työvoiman saatavuuden ongelmaan ja jatkamme palkkakehitysohjelmia.

Helsingin kaupungille ruotsin kielen taitoisen työvoiman saatavuus on haaste. Kaupunki panostaa siksi henkilöstönsä ruotsin kielen koulutukseen sekä kehittää rekrytointipalveluja turvatakseen henkilökunnan saatavuuden. Panostamme henkilöstön saatavuuteen entistä enemmän myös yhteiskunnallisen vaikuttamistyön, muuta kuin suomea ja ruotsia puhuvien työntekijöiden rekrytointiin sekä monimuotoisuuden lisäämisen näkökulmasta. Työperäistä maahanmuuttoa edistetään ja tunnustetaan ulkomailla hankittu koulutus ja kokemus nykyistä paremmin.

Tiivistämme entisestään yhteistyötä TE-palveluiden, korkeakoulujen, oppilaitosten, yritysten sekä muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa työvoimapulan korjaamiseksi.

Nostamme tuottavuutta yksilöllistä suoritusta ja ryhmäsuoritusta palkitsemalla. Kehitämme johtamista ja esimiestyötä määrätietoisesti, palkiten hyvistä suorituksista ja puuttuen nopeasti mahdollisiin ongelmatilanteisiin.

Tuemme Helsingin kaupungin ja kaupunkikonsernin henkilöstön uramahdollisuuksia ja urakiertoa kaupungin ja kaupunkikonsernin sisällä. Luomme henkilöstölle urapolkuja ja kasvun mahdollisuuksia Helsingin kaupungin sisällä, ja kohdennamme henkilöstöä sinne, missä sitä eniten tarvitaan. Mittaamme onnistumistamme jatkuvasti kaupunkilaisten kokemuksena siitä, kuinka hyvin yhteistyö kaupungin sisällä eri toimijoiden kesken toimii ja kuinka vaikuttavasti tuotamme palveluja.

Helsingin kaupunki voi suurena työnantajana myös tarjota monille työntekijöilleen työsuhteasuntoja, jotka ovat kaupungillemme yksi keino vastata rekrytointihaasteisiin.

Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

Kehitämme jatkuvasti Helsingin kaupungin organisaation palveluasennetta ja -osaamista. Etsimme ratkaisuja kaupunkilaisten ja yritysten haasteisiin sekä panostamme läpinäkyvään, tasapuoliseen, nopeaan ja ennakoitavaan palveluun kaikilla toimialoilla ja kaikissa kaupungin palveluissa.

Helsingfors stad och hela stadskoncernen agerar i en stad som utvidgas, och mängden personal inom Helsingfors stads serviceproduktion förutses öka. Därför kan staden vara en lockande arbetsgivare som erbjuder många slags intressanta karriärvägar och stabila anställningsförhållanden. Helsingfors stad säger inte upp eller permitterar personal vid förändringar, om personen har färdigheter att övergå till nya uppgifter som motsvarar hens kompetens och erfarenhet. Staden uppmuntrar alla att kontinuerligt utveckla sin kompetens och en mångsidig karriär samt till arbetsrotation. Staden erbjuder nya uppgifter och vid behov en examensinriktad fortbildning, om arbetsuppgifterna upphör.

Stadens ledning träffar personalorganisationer regelbundet.

Helsingfors stad vill vara en attraktiv arbetsgivare som driver en god personalpolitik. Staden inleder och fortsätter effektiva åtgärder för att åtgärda personalbristen. Vi förbättrar Helsingfors stads förmåga att behålla och locka arbetskraft samt arbetsvillkoren genom att hela personalen deltar. Vi vill lösa problemet med arbetskraft och fortsätter programmet för utveckling av lönerna.

Det är utmanande för Helsingfors att hitta arbetskraft med kunskaper i svenska språket. Staden satsar därför på kurser i svenska för personalen samt utvecklar rekryteringstjänsten för att trygga tillgången på personal. Vi satsar allt mer på personaltillgänglighet, även med tanke på samhällelig påverkan, ökad mångfald och rekrytering av arbetstagare som talar andra språk än finska och svenska. Arbetskraftsrelaterad invandring främjas och erfarenhet och utbildning som skaffats utomlands ska erkännas bättre än hittills.

Vi intensifierar vårt samarbete med TE-tjänsterna, högskolor, läroanstalter, företag och andra städer i huvudstadsregionen för att åtgärda bristen på arbetskraft.

Vi ökar produktiviteten genom att belöna prestationer individuellt och i grupp. Vi utvecklar ledarskap och chefsarbete på ett målmedvetet sätt, belönar goda prestationer och ingriper snabbt i eventuella problem.

Vi stöttar personalens karriärmöjligheter och karriärväxling inom Helsingfors stad och stadskoncern. Vi skapar karriärvägar och möjligheter för personalen inom Helsingfors stad och allokera personal där behovet är som störst. Vi mäter kontinuerligt vår framgång som stadsbornas upplevelse av hur bra samarbetet fungerar mellan olika aktörer inom staden och hur effektivt vi producerar tjänster.

Som en stor arbetsgivare kan Helsingfors stad också erbjuda flera arbetstagare tjänstebostäder som ett sätt för staden att svara på utmaningarna i rekryteringen.

Smarta Helsingfors leds med data och digitala underlag

Vi utvecklar kontinuerligt serviceattityden och -kompetensen i Helsingfors stads organisation. Vi letar efter lösningar på stadsbornas och företagens utmaningar och satsar på transparent, jämlik, snabb och förutsägbar service i alla sektorer och i stadens alla tjänster.

Helsinkiä johdetaan tiedolla ja osaamista kohdentamalla. Laadukkaalla, yhteensopivalla datalla sekä analytiikalla ennakoitaan asiakastarpeita, toimitaan vaikuttavammin ja tehostetaan toimintaa. Tarkemman asiakasymmärryksen avulla palveluja voidaan kohdentaa sinne, missä niitä eniten tarvitaan.

Helsinki tekee aktiivista yhteistyötä korkeakoulujen ja yritysten kanssa tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa ja nojautuu parhaaseen riippumattomaan tutkijaosaamiseen omaa toimintaansa uudistaessaan. Palveluita tai toimintatapoja uudistettaessa mahdollistetaan aito tutkimusasetelma, jotta saadaan luotettavaa tietoa toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Kaupungin keskeisiin uudistushankkeisiin kutsutaan mukaan tutkijoita.

Koko kaupungin palvelutuotanto on kasvavassa määrin riippuvainen digitaalisista ratkaisuista. Digitalisaatio mahdollistaa entistä kestävämmän kaupungin, joka pystyy ennakoimaan ja vastaamaan muutokseen ja kriiseihin, kuten ilmastonmuutokseen. Tavoitteenamme on palvelutuotannon tuottavuuskasvu, joka näkyy palvelujen paranemisena tai säästyvinä menoina. Kaupungin taloushallinnon automatisointi ja toimintamenojen läpinäkyvyys nostetaan vähintään samalle tasolle kuin muissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa.

Tavoitteena on, että kaupungin tarjoamat palvelut ovat helposti saatavilla ajasta ja paikasta riippumatta. Sähköiset palvelut ovat ensisijaisia aina kun kaupunkilainen tai yritys haluaa ja kykenee niitä käyttämään, ja ne ovat käytettävissä kattavasti kaikkina viikonpäivinä ja vuorokaudenaikoina. Palveluita ja prosesseja automatisoidaan ja uusia itsepalveluita kehitetään aina kun se on perusteltua. Uusien ennakoivien ja ongelmia ennaltaehkäisevien palveluiden kehittämistä vauhditetaan. Helsinki ylläpitää myös laadukkaita ruotsinkielisiä palveluita.

Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää henkilöstön ja kaupunkilaisten jatkuvaa osaamisen kehittämistä

Avoin Helsinki viestii ja toimii vuorovaikutteisesti. Helsinki vahvistaa osallisuutta ja vuorovaikutteisuutta kaikessa kaupungin toiminnassa edistämällä avointa toimintakulttuuria ja vuorovaikutteisia toimintatapoja sekä hyödyntämällä asukailta ja yrityksiltä saatua palautetta. Kaupunki kutsuu aktiivisesti kaupunkilaisia, yrityksiä ja yhteisöjä mukaan osallistumaan ja vaikuttamaan kaupungin palveluihin, päätöksentekoon, toimintaympäristöön, omaan asuinalueeseen ja huolehtii myös kaikkien osallisuutta tukevista rakenteista. Helsinki edistää viestinnän ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien monikanavaisuutta, monimuotoisuutta ja monikielisyyttä huomioiden myös asuinalueiden väliset erot.

Helsinki on houkutteleva osaajille ja yrityksille

Helsinki on houkutteleva ja vetovoimainen niin kansainvälisille osaajille ja heidän perheilleen kuin muualta Suomesta muuttaville. Otamme entistä aktiivisemmän roolin ulkomaisten yritysten, yrittäjien ja työntekijöiden houkuttelussa ja Helsinkiin asettautumisen tukemisessa. Helsingin kaupungin sekä monien yritysten onnistuminen rekrytoinnissa edellyttää, että kaupunkimme tarjoaa myös englanninkielisiä palveluita. Kasvatamme vieraskielistä toimintaamme kouluissa ja päiväkodeissa ja kehitämme digitaalisten palveluiden saatavuutta myös vieraskielisille. Tuemme ulkomaisten työntekijöiden puolisoitten työllistymistä ja kansainvälisten opiskelijoiden kiinnittymistä alueen elinkeinoelämään.

Helsingfors leds genom att data och kompetens allokeras. Med kvalitativa och kompatibla data samt analys kan man förutse kundbehov, förbättra genomslagskraften och effektivera verksamheten. Med hjälp av en bättre förståelse för kunderna kan service riktas där den mest behövs.

Helsingfors samarbetar aktivt med högskolor och företag i forsknings- och innovation och stödjer sig på bästa oberoende forskningskompetens i utvecklingen av den egna verksamheten. Då man förnyar en tjänst eller ett verksamhetssätt faciliteras ett äkta forskningsupplägg för att få tillförlitlig information om åtgärdernas genomslagskraft. Forskare bjuds in till stadens mest centrala reformer.

Hela stadens serviceproduktion är i allt större utsträckning beroende av digitala lösningar. Digitaliseringen gör det möjligt att skapa en mer hållbar stad som kan förutse och reagera på förändringar och kriser, som klimatkrisen. Vårt mål är en ökad lönsamhet inom serviceproduktionen, vilket återspeglas i en förbättring av tjänsterna eller kostnadsbesparingar. En automatisering av stadens ekonomiförvaltning och transparenta omkostnader ska lyftas minst på samma nivå som i de övriga städerna i huvudstadsregionen.

Målet är att den service som staden erbjuder ska vara lätt tillgänglig oavsett tid och plats. E-tjänster ska alltid prioriteras, när en stadsbo eller ett företag vill och kan använda dem, och de ska vara tillgängliga på ett heltäckande sätt under alla dagar och dygnet runt. Tjänster och processer automatiseras och ny självbetjäning utvecklas alltid då det är motiverat. Vi påskyndar utvecklingen av nya tjänster som förutser och motarbetar problem. Helsingfors upprätthåller även god service på svenska.

För att dra nytta av de digitala möjligheterna krävs en kontinuerlig kompetensutveckling av personalen och invånarna.

Öppna Helsingfors kommunicerar och handlar interaktivt. Helsingfors stärker delaktigheten och interaktiviteten i all sin verksamhet genom att främja en öppen verksamhetskultur och interaktiva metoder samt genom att nyttja responsen från invånare och företag. Staden bjuder aktivt stadsbor, företag och gemenskaper att delta i och påverka stadens tjänster, beslutsfattande, omvärld, egna bostadsområden samt ser till att det finns strukturer för att alla ska kunna vara delaktiga. Helsingfors främjar kommunikation, delaktighet och påverkan i många kanaler, dessas mångfald och flerspråkighet, också med hänsyn till skillnaderna i de olika bostadsområdena.

Helsingfors är attraktivt för proffs och företag

Helsingfors är lockande och attraktivt både för internationella experter och deras familjer och för dem som flyttar från övriga Finland. Vi tar en allt mer aktiv roll i att locka utländska företag, företagare och arbetstagare och stöttar dem att etablera sig i Helsingfors. För att Helsingfors stad och många företag ska lyckas med rekryteringen krävs det att vår stad också tillhandahåller engelskspråkiga tjänster. Vi stärker vår verksamhet på främmande språk i skolor och daghem och utvecklar tillgången till digitala tjänster även för personer på främmande språk. Vi stöttar utländska arbetstagares makar att sysselsättas och de internationella studenterna att integreras i regionens näringsliv.

Vetovoimainen kaupunki houkuttelee myös matkailijoita. Kehitämme Helsingistä maailman kestäväntä ja älykkäintä matkailukohdetta.

Varmistamme osaavan työvoiman ja korkean osaamisen saatavuuden uudistamalla rekrytointikäytäntöjämme, lisäämällä kielikoulutusta ja laajentamalla oppisopimuskoulutusta. Tiivistämme yhteistyötämme alueen korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa ja kannustamme toimialoja vahvistamaan alakohtaista yhteistyötä tutkijoiden ja koulutustarjoajien kanssa.

Päivitämme elinkeinopoliittiset painopisteemme. Vahvistamme ja kehitämme asemaamme yhtenä Euroopan parhaana innovaatioympäristönä, startup-keskuksena ja uusien elinkeinojen kehtona. Kasvatamme taloudellista toimeliaisuuttamme ja tavoittelemme elinkeinojen ja ammattien monipuolistumista. Helsingin tulee olla houkutteleva ympäristö testata uusia ratkaisuja kaupunkiympäristössä. Käytämme innovaatiokilpailuja, -rahastoja ja muita vastaavia työkaluja vaikuttavasti.

Nimeämme erityiset työpaikkakeskittymät ja varmistamme niiden houkuttelevuuden myös kaavoituksen ja liikennesuunnittelun keinoin ottaen huomioon myös esikaupunkialueet. Huolehdimme, että Helsingissä on jatkossakin tarjolla markkinalähtöistä kysyntää ja yritysten tarpeita vastaavia sijoittumismahdollisuuksia erilaiselle yritystoiminnalle ottaen huomioon myös luovat alat ja tuotannollisen toiminnan. Kehitämme kaupungin keskustaa tiiviissä yhteistyössä alueella toimivien yritysten kanssa. Luomme ohjelman, jolla houkutellaan kansainvälisiä investointeja Helsinkiin. Vahvistamme kaupungin ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä, tuemme korkeakoulukampusten kehittymistä vahvoiksi innovaatio- ja osaamiskeskittymiksi, jatkamme startup-keskittymä Maria01:n ja Helsinki Health Capitalin toimintojen kehittämistä.

Helsinki on yritysmyönteinen kaupunki, jossa palveluhenkisyys on toteutuu kaikilla toimialoilla ja välittyä kaikille toimijoille yhtenäisesti. Parannamme kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyötä ja vahvistamme vuoropuhelua päätösten valmisteluvaiheessa. Kaupunkitilaa käytetään joustavasti asumisen ja liiketoiminnan välillä. Vahvistamme yritysmyönteistä kokeilukulttuuria ja painotamme ratkaisukeskeisyyttä – Helsinki on mahdollistaja.

Tavoitteenamme on olla kaupunki, joka nostaa työllistymisen todennäköisyyttä työllisyyspalvelujen siirtyessä kunnille. Työllisyyspalvelut järjestetään kaikkia Helsingin resursseja hyödyntäen. Asetamme Helsingille oman työllisyystavoitteen ja nostamme työllisyysastettamme kaupungilla käytettävissä olevin keinoin. Luomme aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpidekokonaisuuden, joka sisältää esimerkiksi kotoutumispalveluiden ja ammatillisen koulutuksen hyödyntämisen sekä osatyökykyisten työllistämisen. Otamme käyttöön uusia keinoja työllistämässä ja etsimme ratkaisuja erityisesti nuorten ja maahanmuuttajien työllisyyden nostamiseen. Haemme yhteisiä ratkaisuja työllisyyden hoitoon yli kuntarajojen.

Kansallista edunvalvontaa ja kansainvälistä yhteistyötä Helsingin kehittämisessä

Helsingin kaupunki on aktiivinen kansainvälinen toimija. Hyödynnämme kansainvälistä toimintaa kaupungin strategisten tavoitteiden edistämässä sekä Helsingin vaikuttamismahdollisuuksien vahvistamisessa ja kehitämme entistä vahvempaa Helsinki-brändiä kansainvälistä tunnettua

En attraktiv stad lockar även turister. Vi ska utveckla Helsingfors till världens mest hållbara och smarta resmål.

Vi garanterar tillgången på proffsig personal och hög kompetens genom att uppdatera vår rekryteringspraxis, utökade språkkurser och utvidgad läroavtalsutbildning. Vårt samarbete med högskolorna och läroverken ska bli tätare och vi sporrar sektorerna att förstärka samarbetet med branschens forskare och utbildningsanordnare.

Vi uppdaterar våra ekonomisk-politiska tyngdpunkter. Vi förstärker och utvecklar vår position som en av Europas bästa miljöer för innovationer, uppstarts-center och kuvös för nya näringsgrenar. Vi höjer vår ekonomiska aktivitet och strävar efter mer mångsidiga näringsgrenar och yrken. Helsingfors ska vara en lockande miljö att testa nya lösningar i en urban omgivning. Vi använder innovationsfonden, innovativa tävlingar och dylika redskap effektivt.

Vi utser särskilda koncentrationer av jobb och säkerställer att de också är attraktiva, genom planläggning och trafikplanering, och beaktar även förortsområden. Vi sörjer för att det också i framtiden i Helsingfors erbjuds tillfälle för olika företag att etablera sig, på marknadsvillkor och enligt företagets behov, även med hänsyn till kreativa branscher och industriell verksamhet. Vi utvecklar stadens centrum i ett tätt samarbete med företagen i området. Vi skapar ett program som lockar utländska investeringar till Helsingfors. Vi förstärker samarbetet mellan staden och högskolorna, stöttar utvecklingen av campus så att dessa kan bli starka innovations- och kompetenskluster, vi fortsätter utveckla startup Maria01 och Helsinki Health Capital.

Helsingfors är en företagervänlig stad där vår serviceanda syns inom alla branscher och förmedlas till alla på ett enhetligt sätt. Vi förbättrar samarbetet mellan staden och näringslivet och förstärker dialogen under beredningen av beslut. Användningen av stadsrummet fördelas flexibelt mellan boende och affärsverksamhet. Vi förstärker vår företagervänliga försökskultur och poängterar lösningsfokus - Helsingfors skapar möjligheter.

Vårt mål är att vara en stad som ökar sannolikheten för sysselsättning när sysselsättningstjänsterna överförs till kommunerna. Sysselsättningstjänsterna ordnas så att Helsingfors alla resurser utnyttjas. Vi sätter upp egna mål för sysselsättningen i Helsingfors och höjer sysselsättningsgraden med de metoder som står till buds i staden. Vi skapar en aktiv arbetskraftspolitisk åtgärdsplan som innebär att exempelvis integrationstjänster och yrkesutbildning tillämpas samt sysselsättning av partiellt arbetsföra. Vi börjar tillämpa nya metoder för att sysselsätta och söker lösningar för hur sysselsättningen kan ökas särskilt bland ungdomar och invandrare. Vi letar efter gemensamma lösningar på sysselsättningsfrågan, över kommungränserna.

Nationell intressebevakning och internationellt samarbete i utvecklingen av Helsingfors

Helsingfors stad är internationellt aktiv. Vi nyttjar internationell verksamhet för att främja stadens strategiska mål samt förstärker Helsingfors möjligheter till inflytande och utvecklar ett allt starkare Helsingfors-varumärke genom förbättrad internationell

ja houkuttelevuutta vahvistamalla erityisesti kansainvälisten osaajien, investointien ja vierailijoiden näkökulmasta.

Helsinki etsii aktiivisesti toimintansa ja tavoitteidensa toteutumisen tueksi globaalisti parhaita käytäntöjä ja ratkaisuja. Helsinki myös kantaa globaalin vastuunsa jakamalla omia parhaita käytäntöjään ja oppejaan muille kaupungeille.

Helsinki seuraa aktiivisesti verrokki- ja kumppanikaupungeissaan tapahtuvia ilmiöitä sekä hyödyntää omassa toiminnassaan ennakoivasti muiden opit. Kansainvälisiä kumppanuuksia rakennetaan tarveperusteisesti; parhaat yhteistyökumppanit voivat teemasta ja tavoitteista riippuen löytyä muista eurooppalaisista kaupungeista tai Euroopan ulkopuolelta. Kaupunkien ja kaupunkiverkostojen lisäksi toimivia kumppanuuksia etsitään kansainvälisistä organisaatioista.

Helsinki valvoo kaupungin ja kaupunkilaisten etuja tavoitteellisesti niin kansallisilla kuin kansainvälisillä foorumeilla. Tavoitteena on kokoaan suurempi Helsinki maailmalla ja aktiivinen valtakunnallinen vaikuttaja.

Kansainvälisessä edunvalvonnassa keskitytään erityisesti Helsingin taloudellista elpymistä, julkisten palvelujen kehittämistä, digitalisaatiota, ilmastonmuutoksen hillintää sekä alueellisia innovaatioekosysteemejä tukeviin ja edistäviin toimenpiteisiin. Helsinki käy kansainvälisesti ja EU-tasolla aktiivista kaupunkipoliittista keskustelua ennakoivasti ja konkreettisten ehdotusten avulla. EU-rahoitusten kotiuttamisessa varmistetaan määrän lisäksi se, että EU-hankkeet tukevat Helsingin strategisten tavoitteiden toteutumista. Helsinki haluaa myös edistää EU-varojen vastuullista käyttöä. Kansallisen edunvalvonnan erityisiä painopisteitä ovat osaavan työvoiman saatavuus, työllisyys ja kaupungin taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen erityisesti varmistamalla riittävä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen rahoitus. Kaupunki edistää valtion kanssa koulutustarjonnan lisäämistä pääkaupunkiseudulla erityisesti työvoimapulasta kärsivillä alueilla. Lisäksi varmistetaan, että kaupungin kyky kantaa laaja-alaista vastuuta kestävästä kasvusta ja investoinneista sekä asukkaiden hyvinvoinnista säilyy myös sote-uudistuksen jälkeen. Kansallisen päätöksenteon tulee olla pitkäjänteistä ja tunnistaa aiempaa paremmin Helsingin ja suurten kaupunkien kasvava rooli, merkitys ja erityiset haasteet.

renommé och dragningskraft, i synnerhet bland internationella proffs, investeringar och besökare.

Helsingfors söker aktivt efter praxis och lösningar, som är globalt på toppnivå, som stöd för sin verksamhet och sina mål. Helsingfors bär sitt globala ansvar genom att dela sin bästa praxis och sina bästa lärdomar med andra städer.

Helsingfors följer aktivt de fenomen som sker i dess jämförelse- och partnerstäder och tillämpar andras lärdomar på ett förebyggande sätt i sin egen verksamhet. Internationella partnerskap byggs på behovsbasis; de bästa samarbetspartner kan beroende av tema och mål hittas i andra europeiska städer eller utanför Europa. Utöver städer och stadsnätverk söker vi efter fungerande partnerskap i internationella organisationer.

Helsingfors övervakar stadens och stadsbornas intressen på ett målinriktat sätt både på nationella och internationella forum. Målet är ett Helsingfors som globalt är större än sin storlek och ett Helsingfors som är en aktiv riksomfattande opinionsbildare.

I den internationella intressebevakningen fokuserar vi särskilt på åtgärder som stödjer och främjar Helsingfors ekonomiska återhämtning, utvecklingen av offentliga tjänster, digitaliseringen, bekämpning av klimatförändringen och regionala innovationsekosystem. Helsingfors för en aktiv metropolpolitisk dialog internationellt och på EU-nivå, förebyggande och med hjälp av konkreta förslag. När EU-finansiering tas hem säkerställer vi, utöver beloppet, att EU-projekten bidrar till att Helsingfors ka uppnå sina strategiska mål. Helsingfors vill även främja en ansvarsfull användning av EU-medel. Den nationella intressebevakningens tyngdpunkter är i synnerhet tillgång på kompetent arbetskraft, sysselsättning och tryggheten av stadens ekonomiska förutsättningar, särskilt genom att säkerställa en tillräcklig finansiering av social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningsväsendet. Tillsammans med staten främjar staden en ökning av utbildningsutbudet i huvudstadsregionen, särskilt i branscher som lider av brist på arbetskraft. Dessutom säkerställs att stadens förmåga omfattande ta ansvar för hållbar tillväxt och investeringar samt för invånarnas välfärd bevaras även efter vårdreformen. Det nationella beslutsfattandet bör vara långsiktigt och bättre än tidigare identifiera Helsingfors och andra växande städernas roll, betydelse och särskilda behov.

4 Strategian toteutuminen – mittarit ja seuranta – Genomförande av strategin – mätare och uppföljning

Strategian tavoitteet

Kaupunkistrategia kytkee 2020-luvun tärkeimmät valinnat ja painopisteet osaksi kaupungin arkea. Se auttaa suuntaamaan kaupungin organisaatioiden, palveluiden ja työntekijöiden ja palveluiden tekemistä kohti yhteisiä tavoitteita. Parannamme kaupunkistrategian läpinäkyvää seurantaan kaupunkilaisille ja kaupungin henkilöstölle.

Keskeisimmät strategian seurattavat tavoitteet muodostavat tärkeän lähtökohdan kaupungin toimialojen ja toimintojen tarkemmalle vuosittaiselle toiminnan ja tavoitteiden suunnittelulle. Kaupunkistrategiaa toteutetaan osana kaupungin toimialojen ja palveluiden päivittäistä työtä.

Strategian seuranta ja toteutus

Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus seuraavat strategian keskeisiä tavoitteita määritellyissä seurantapisteissä: valtuustokauden puolivälissä ja lopussa.

Lisäksi kaupunkistrategian keskeisiä onnistumisia, haasteita ja vaikutuksia seurataan säännöllisesti kaupungin johtoryhmässä ja osana talouden ja toiminnan seurantaan.

Kuluvalla valtuustokaudella kaupunkistrategiaa edistetään neljässä poikkihallinnollisessa ohjelmaryhmässä

- Vastuullinen ja kestävä talous: varmistetaan sellaisten konkreettisten uudistusten suunnittelu ja toimeenpano, jotka tuovat lisää tehokkuutta, tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan.
- Kunniahimoinen ilmastovastuu: varmistetaan strategian mukaiset, riittävän kunnianhimoiset ja fokusoidut toimet ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.
- Viihtyisä kaupunki: varmistetaan strategian mukaisesti kaupunkitilan ja kaupunginosien houkuttelevuus, toimiva arki ja turvallisuus.
- Segregaation ehkäiseminen: varmistetaan riittävät kaupunkiyhteiset toimet kaupunkilaisten eriarvoisuuden vähentämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Tuetaan yhdenvertaisuutta ja eri väestöryhmien välisiä suhteita ja osallisuutta.

Mittarit ja niiden kehittäminen

Strategian edistymisen seurantatiedot koostetaan toimialoilta, kanslian toiminnoista ja liikelaitoksilta osana talouden ja toiminnan seurantaan. Laadullisen, toimialojen, kanslian ja liikelaitosten raportointiin perustuvan analyysin lisäksi strategian toteutumista seurataan laadullisilla ja numeerisilla strategiamittareilla, jotka on koottu omalle verkkosivustolle. Mittaristo ja tietopohjaa on koottu uusille strategiamittariston verkkosivuille: <https://hel.fi/fi/paatoksenteko-ja-hallinto/strategia-ja-talous>

Strategiska målsättningar

Stadsstrategin sammanfogar 2020-talets viktigaste val och tyngdpunkter med stadens vardag. Den hjälper stadens organisationer, service, medarbetare och tjänsteproduktion att arbeta mot gemensamma mål. Vi vill att stadsborna och stadens medarbetare ska ha en bättre insyn i stadsstrategin.

De mest centrala målen i strategin utgör en viktig grund för stadens sektorer och funktioner i deras arbete med årsplaner och mål. Stadsstrategin genomförs som en del av det dagliga arbetet inom stadens sektorer och tjänster.

Uppföljning och genomförande av strategin

Stadsfullmäktige och stadsstyrelsen följer upp de centrala målen i strategin vid fastställda tidpunkter: i mitten och i slutet av fullmäktigeperioden.

Avgörande framgångar, utmaningar och effekter med anknytning till stadsstrategin följs dessutom regelbundet upp av stadens ledningsgrupp och i samband med ekonomi- och verksamhetsuppföljningen.

Stadsstrategin främjas genom fyra förvaltningsövergripande programgrupper under den pågående fullmäktigeperioden.

- Ansvarsfull och hållbar ekonomi: säkerställer planeringen och verkställandet av sådana konkreta förnyelser som ger mer produktivitet, lönsamhet, ekonomiskt spelrum och resurser för stadens verksamhet.
- Ambitiöst klimatansvar: säkerställer tillräckligt ambitiösa och riktade åtgärder i enlighet med strategin för att klimatmålen ska kunna uppnås.
- Trivsamt stad: säkerställer stadsrummets och stadsdelarnas attraktionskraft, dagliga funktioner och säkerhet i enlighet med strategin.
- Förebyggande av segregation: säkerställer tillräckliga stadsövergripande åtgärder för att minska ojämlikhet mellan stadsborna och förebygga marginalisering; stöder jämlikhet samt relationer och delaktighet mellan befolkningsgrupper.

Mätarna och utvecklingen av dem

Uppgifterna om hur genomförandet av strategin framskrider samlas in från sektorerna, kansliets funktioner och affärsverken i samband med ekonomi- och verksamhetsuppföljningen. Utöver en kvalitativ analys som baserar sig på sektorernas, kansliets och affärsverkens rapportering följs genomförandet av strategin upp med kvalitativa och numeriska mätare, som har sammanställts på en webbplats. Mätarna och deras dataunderlag har sammanställts på en ny webbplats: <https://www.hel.fi/sv/beslutsfattande-och-forvaltning/strategi-och-ekonomi>

5 Kunta-Helsingin talousarvioehdotus 2023 – Kommun-Helsingfors budgetförslaget 2023

5.1 Talousarvioehdotuksen 2023 taustaa ja tunnuslukuja

Talousarviohierarkia vuoden 2023 talousarviosta eteenpäin

Talouden ohjauksessa ja suunnittelussa Helsingin kaupungin taloutta tarkastellaan jatkossa kahdessa kokonaisuudessa: talouden tunnuslukujen näkökulmasta muihin kuntiin vertautuva kunta-Helsinki ja valtion rahoittama sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (sotepe).

Talouden raportoinnissa Helsingin kaupungin taloutta tarkastellaan jatkossa kolmessa kokonaisuudessa: Helsinki yhteensä, kunta-Helsinki sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (sotepe).

Kaupunkistrategian taloustavoitteet kunta-Helsingin talousarvioehdotuksen pohjana

Helsingillä on edessään merkittäviä haasteita lähivuosina talouden ja toiminnan sopeuttamisessa yhtäältä sotepe-uudistuksen jälkeiseen kuntien rahoitukseen sekä myös sotepe-toimintojen valtionrahoitukseen.

Helsinki on hoitanut talouttaan vastuullisesti, minkä ansiosta koronaepidemian aikanakin kaupungin talous on ollut vahva eikä taloudelliseen äkkijarrutukseen ole ollut tarvetta.

Koronaepidemian sekä sotepe-uudistuksen rahoitusmuutosten vaikutukset kaupungin talouteen ovat kuitenkin merkittäviä. Kaupunki on kaupunkistrategiassaan määrittänyt selkeät taloudenpidon vastuuperiaatteet. Tulevina vuosina Helsinki joutuu rahoittamaan investointejaan viime vuosia olennaisesti suuremmalta osin lainarahoituksella.

Kaupunkistrategian panostukset palveluiden kehittämiseen sekä koronaepidemiasta toipumiseen aiheuttavat aikaisempaa suurempaa toimintamenojen kasvua. Samaan aikaan verotulojen kasvu on sotepe-uudistuksen rahoitusmuutosten myötä sekä kansainvälisen talouden epävarmuuden seurauksena tulevina vuosina poikkeuksellisen epävarmalla pohjalla. Valtion koronaepidemiasta aiheutuneiden kustannusten ja verotulomenetysten kompensatiotoimenpiteet ovat olleet väliaikaisia ja kohdistuneet vuosille 2020–2022. Näiden vaikutus poistuu vuonna 2023.

Kaupunkistrategian mukaan vastuullinen talous on kestävä kasvun perusta. Kaupunki sitoutui valtuustokauden aikana käyttömenojen kasvun vastuuperiaatteeseen. Tällä vältytään siltä, että kulloinenkin suhdanneilanne johtaa menotalouden epätarkoituksenmukaisiin kasvu- tai säästöliikkeisiin.

Toimintamenojen kasvua ohjaa strategian vastuuperiaate

Käyttömenojen kasvua ohjaa strategiassa sovittu vastuuperiaate. Kokonaisuudessaan Kunta-Helsingin (Helsingin kaupunki ilman sotepe-toimialan menoja) käyttömenot kasvavat vuoden 2023 talousarviossa kuitenkin vastuuperiaatetta nopeammin kaupungin

5.1 Bakgrund och nyckeltal i budgetförslaget 2023

Hierarki från 2023 års budget framåt

Styrningen och planeringen av Helsingfors stads ekonomi delas i fortsättningen in i två helheter: kommun-Helsingfors som i fråga om ekonomiska nyckeltal kan jämföras med andra kommuner och den statligt finansierade social-, hälsovårds- och räddningssektorn.

Den ekonomiska rapporteringen om Helsingfors stads ekonomi delas i fortsättningen in i tre helheter: Helsingfors totalt, kommun-Helsingfors samt social-, hälso- och räddningssektorn.

Stadsstrategins ekonomiska mål som grund för kommun-Helsingfors budgetförslag

Helsingfors står under de närmaste åren inför betydande utmaningar i fråga om hur ekonomin och verksamheten ska anpassas till den kommunala finansieringen efter reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och även till den statliga finansieringen av social-, hälsovårds- och räddningssektorn.

Helsingfors har skött sin ekonomi ansvarsfullt, vilket har gjort att stadens ekonomi har varit stark även under pandemin och att det inte har funnits något behov av en ekonomisk tvärbromsning.

Coronapandemin och välfärdsreformen har ändå betydande inverkan på stadens ekonomi. I stadsstrategin har staden därför fastställt klara ansvarsprinciper för ekonomin. Under de kommande åren måste Helsingfors finansiera sina investeringar i allt högre grad med lån jämfört med tidigare år.

De i stadsstrategin angivna satsningarna på utveckling av tjänster och återhämtning från coronapandemin orsakar en större ökning i driftskostnaderna än tidigare. Samtidigt ligger ökningen av skatteinkomsterna på en exceptionellt osäker grund under de kommande åren till följd av den förändrade finansieringen i samband med välfärdsreformen och även till följd av osäkerhetsfaktorerna i den internationella ekonomin. De statliga kompensationsåtgärderna för coronapandemin och för förlorade skatteinkomster var tillfälliga och gällde 2020–2022. Åtgärdernas inverkan upphör 2023.

Stadsstrategin fastställer att en ansvarsfull ekonomi utgör grunden för hållbar tillväxt. Staden har i början av fullmäktigeperioden förbundet sig till en princip om ansvarsfull ökning av driftskostnaderna. På så sätt kan man undvika att olika konjunkturlägen leder till oändamålsenliga utökningar eller inskränkningar inom utgiftsekonomin.

Ökningen av omkostnaderna styrs av en ansvarsprincip i strategin

Ökningen av driftskostnaderna styrs av en ansvarsprincip som fastställs i strategin. I budgeten för 2023 ökar driftskostnaderna för kommun-Helsingfors i sin helhet (Helsingfors stad utan social-, hälsovårds- och räddningssektorns kostnader) dock snabbare än

strategisten panostusten sekä kaupungin tulevaisuudessa toteuttamien rakenteellisten uudistusten tuoman liikkumavaran myötä. Kunta-Helsingin käyttömenojen kasvu vuonna 2023 on vajaa 6 prosenttia verrattuna talousarvion 2022 organisaatorakenteeltaan vertailukelpoiseen tasoon. Jos menokasvusta huomioidaan pois eräät vastuuperiaatteen soveltamisen ulkopuolelle jätettävät menoerät, on toimintamenojen kasvu edelliseen vuoteen noin 5 prosenttia.

Kunta-Helsingin tuloslaskelman mukaiset ulkoiset kokonaistoimintamenot vuonna 2023 pienenevät noin -44 prosenttia verrattuna vuoden 2022 Helsingin kaupungin talousarvioon. Muutos johtuu siitä, että sosiaali- ja terveystoimialan sekä pelastuslaitoksen toimintamenot siirtyvät pois toimintamenovertailusta sotepe-toimialan puolelle.

Kaupunkistrategian mukaan kaupunki sitoutui valtuustokauden alussa käyttömenojen kasvun vastuuperiaatteeseen. Vastuuperiaatteen mukaan vuosittaiset talousarviot eivät ylitä vastuuperiaatteen mukaista menotasoa. Käyttötalousmenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä kaupunkiorganisaationa itselle asetettuun tuottavuustavoitteeseen, joka on vuonna 2022 0,3 prosenttiyksikköä ja sen jälkeen 0,5 prosenttiyksikköä.

Kustannustason muutosta kuvaa peruspalvelujen hintaindeksi. Väestönkasvun osalta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden väestönkasvua kuvaavana parametrina käytetään ikäryhmäkohtaista kasvua ja muutoin väestön kokonaisuutena.

Toimintamenoikasvun vastuuperiaatteen laskentatekijät ovat seuraavat:

	2022	2023	2024	2025
Väestön kasvu - befolkningsstillväxt	0,20 %	0,60 %	1,00 %	1,00 %
Peruspalveluiden hintaindeksi (syyskuu 2022) – Prisindex för basservice (september 2022)	3,8 %	3,8 %	3,28 %	3,76 %
Tuottavuuden parantaminen, %-yksikköä – Förbättring av produktiviteten, %-enheter	-0,30	-0,50	-0,50	-0,50
Vastuuperiaatteen mukainen menokasvu laskentatekijöiden perusteella – Tillväxt ökningen enligt ansvarsprincipen utifrån kalkyleringsfaktorer	3,70 %	3,90 %	3,78 %	4,26 %

Pääomavuokrien määrittämisen uudet periaatteet nostavat teknisesti toimialojen toimintamenoja

Kaupunginhallitus hyväksyi 3.10.2022 § 677 kaupungin toimitilojen sisäisessä vuokrauksessa noudatettavat pääomavuokrien määrittämisen uudet periaatteet. Uuden vuokramallin vuokramuutosten vaikutukset käyttötalouden määrärahoihin on mahdollista siirtymävaiheessa toteuttaa kaupunkistrategian menokasvutavoitteen näkökulmasta kustannusneutraalisti, koska kyse on kaupungin sisäisestä kulujen uudelleenallokoinnista.

Vuokramallin muutoksen vaikutukset on lisätty toimialojen määrärahoihin täysimääräisesti. Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan osalta vuokramuutoksen käyttöönotto arvioidaan tulevina vuosina erikseen, koska sotepe-toimialan valtionrahoitus ei mahdollista kustannusmuutoksen huomioida kaupungin sisäisin järjestelyin.

det som ansvarsprincipen fastställer i och med stadens strategiska satsningar och det spelrum som lämnats för stadens strukturella reformer i framtiden. Ökningen av kommun-Helsingfors driftskostnader år 2023 ligger något under 6 procent jämfört med den jämförbara organisationsstrukturens nivå i budgeten 2022. Om man frånser vissa utgiftsposter från utgiftsökningen som inte omfattas av ansvarsprincipen, är ökningen av omkostnaderna cirka 5 procent jämfört med året innan.

De externa totala omkostnaderna i kommun-Helsingfors resultaträkning minskar med -44 procent år 2023 jämfört med Helsingfors stads budget för år 2022. Ändringen beror på att social- och hälsovårdssektorns och räddningsverkets omkostnader flyttas till social-, hälsovårds- och räddningssektorn.

I enlighet med stadsstrategin har staden i början av fullmäktigeperioden förbundet sig till en princip om ansvarsfull ökning av driftskostnaderna. Enligt ansvarsprincipen ska de årliga budgetarna inte överskrida ansvarsprincipens utgiftsnivå. Ökningen av driftskostnaderna är bunden till förändringen i kostnadsnivån och befolkningsstillväxten samt till stadsorganisationens eget lönsamhetsmål, som är 0,3 procentenheter år 2022 och därefter 0,5 procentenheter.

Förändringen i kostnadsnivån beskrivs av basservicens prisindex. Befolkningsstillväxten i fostrans- och utbildningssektorns samt kultur- och fritidssektorns ungdomstjänster beskrivs utifrån tillväxten per åldersgrupp. Den övriga befolkningsstillväxten beskrivs utifrån förändringarna i hela befolkningen.

Principen om ansvarsfull ökning av omkostnaderna grundar sig på en beräkning utifrån följande faktorer:

De nya principerna för fastställande av kapitalhyror innebär en teknisk höjning av sektorernas omkostnader

Stadsstyrelsen godkände 3.10.2022 § 677 de nya principerna för fastställande av kapitalhyror vid intern uthyrning av stadens lokaler. Effekterna av den nya hyresmodellens hyresändringar på driftsekonomin anslag kan under övergångsperioden genomföras kostnadsneutralt med tanke på målen för kostnadsökningar i stadsstrategin, eftersom det är fråga om en intern kostnadsallokering inom staden.

Den ändrade hyresmodellens effekter har beaktats i sektorernas anslag till fullt belopp. När det gäller social-, hälsovårds- och räddningssektorn i Helsingfors kommer genomförandet av en hyresändring att utvärderas separat under de kommande åren, eftersom den statliga finansieringen av social-, hälsovårds- och räddningssektorn inte gör det möjligt att beakta kostnadsändringen genom stadens interna arrangemang.

Vuokramallin uudistuksesta johtuen vuoden 2023 talousarvion talousarviokohtaiset luvut eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuoden lukujen kanssa. Vuokramallin muutoksen mukanaan tuomia määrärahamuutoksia ei ole päivitetty toimialojen yksikkökustannuslukuihin eikä tuottavuuslaskennan lukuihin. Vaikutus saadaan yksikkökustannuslaskentaan vertailukelpoisena vuoden 2024 talousarviovalmistelusta alkaen.

Kokonaisinvestointitasoa mitoittaa strategiassa asetettu alijäämätavoite

Korkeammasta toimintamenojen kasvusta ja sotepe-rahoitusmallin muutoksesta johtuen kunta-Helsingin vuosikate ja tulos heikkenevät vuosina 2024–2025 vuoden 2023 talousarvion tasosta. Vuonna 2023 sotepe-rahoitusmuutoksen jälkeen kunnille tilittyä vielä jonkin verran verotuloja vuoden 2022 korkeammilla veroprosenteilla, näiden seurauksena vuosikate toteutuu vielä vuonna 2023 parempana. Kun investointipanosukset ovat samaan aikaan vuosina 2023-2025 ennätyskellisen korkealla, niin kaupungin investointien tulorahoitusprosentti heikkenee taloussuunnitelmakauden loppupuolella.

Taulukko 1 – Tabell 1. Kunta-Helsingin talouden tunnuslukuja (sisältäen liikelaitokset ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivat rahastot) – Nyckeltal för Kommun-Helsingfors ekonomi (omfattar affärsverksamheten och fonder som utgör självständiga balansenheter)

Milj. €	Käyttö - Förbr 2021	Ennuste - Progn 2022	TA - BDG 2023	TS - EP 2024	TS - EP 2025
Vuosikate – Årsbidrag	757,1	649,4	786,3	513,1	560,8
Poistot – Avskrivningar	-408,5	-378,2	-362,6	-369,5	-377,9
Tilikauden tulos – Räkenskapsperiodens resultat	349,6	331,2	423,7	143,6	182,9
Toiminnan ja investointien rahavirta – Kassaflöde från verksamheten och investeringar	-89,8	-154,7	-39,2	-299,7	-235,7
Lainakanta – Länestock	913,0	948,2	996,2	1 184,3	1 362,3
Vuosikate % poistoista – Årsbidraget täcker avskrivningarna, %	185,3	171,7	216,8	138,8	148,4
Investointien tulorahoitus-% – Investeringar med internt tillförda medel, %	87,9	74,90	88,9	62,9	70,2

Strategian mukaisesti taloussuunnitelman kokonaisinvestoinnit on mitoitettu rahoituksellisesti kestäväälle tasolle toiminnan ja investointien rahavirran sekä lainakannan kasvun näkökulmasta. Toiminnan ja investointien rahavirta voi olla alijäämäinen valtuustokauden aikana yhteensä enintään julkisen talouden suunnitelmassa ja kuntatalousohjelmassa paikallishallinnolle asetetun alijäämätavoitteen verran (alijäämä eli toiminnan ja investointien rahavirta -0,5 prosenttia suhteessa Helsingin arvioituun BKT:hen). Alijäämätavoitteen laskentaa avataan tarkemmin alla olevassa taulukossa. Alijäämätavoitetta laskettaessa on huomioitu Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n joukkoliikenneinvestointeihin kohdistuvat kaupungin takausvastuut. Laskennassa huomioidaan Kaupunkiliikenne Oy:n ja kaupungin väliseen palvelukorvaussopimukseen sisältyvät investoinnit. Ennen yhtiöittämistä joukkoliikenneinvestoinnit olivat osa liikenneliikelaitoksen (HKL) toimintaa.

Vuonna 2023 sotepe-rahoitusmuutoksen erityistilanteen seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta on tavoitetasoa parempi. Vuosina 2024 ja 2025 rahavirta on taloussuunnitelman mukaan strategiassa asetettua vuosittaista tavoitetasoa alijäämäisempi.

På grund av den förnyade hyresmodellen är de budgetspecifika siffrorna i budgeten för 2023 inte jämförbara med siffrorna för föregående år. Anslagsändringarna som den förnyade hyresmodellen medför har inte förts in i sektorens enhetskostnader eller i produktivetsberäkningen. Modellens effekter på enhetskostnaderna blir jämförbara från och med budgetberedningen 2024.

Den totala investeringsnivån regleras av underskottsmålet i strategin

De stegrade omkostnaderna och förändringen i finansieringsmodellen för social-, hälsovårds- och räddningssektorn leder till att kommun-Helsingfors årsbidrag och resultat blir svagare under 2024–2025 jämfört med budgeten för 2023. Efter förändringen i social-, hälsovårds- och räddningssektorns finansiering år 2023 kommer ännu en del skatteinkomster att inflyta till kommunerna enligt de högre skattesatserna från år 2022, vilket leder till ett bättre årsbidrag år 2023. Då investeringarna samtidigt är rekordhöga under 2023–2025, kommer inkomstfinansieringsprocenten för stadens investeringar att försvagas i slutet av ekonomiplanepreioden.

Enligt stadsstrategin ska totalinvesteringarna i ekonomiplanen dimensioneras på en finansiellt hållbar nivå med tanke på verksamhetens och investeringarnas kassaflöde och ökningen av lånebeståndet. Det totala underskottet från verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under fullmäktigeperioden kan högst uppgå till det underskottsmål för lokala förvaltningar som anges i programmet för de offentliga finanserna och i kommunekonomiprogrammet (underskottet, dvs. verksamhetens och investeringarnas kassaflöde -0,5 procent i förhållande till Helsingfors uppskattade BNP). Beräkningen av underskottsmålet behandlas närmare i tabellen nedan. Beräkningen beaktar stadens borgensansvar till Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab:s investeringar i kollektivtrafik. Beräkningen beaktar också de investeringar som ingår i avtalet om serviceersättningar mellan staden och Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab. Investeringarna i kollektivtrafik ingick i trafikaffärsverkets (HST) verksamhet före bolagiseringen.

Till följd av den exceptionella situationen i samband med förändringen i social-, hälsovårds- och räddningssektorns finansiering 2023 kommer kassaflödet från verksamheten och investeringarna att vara bättre än målnivån. Enligt ekonomiplanen kommer kassaflödet att uppvisa ett större underskott under 2024 och 2025 än den årliga målnivån i strategin.

Investointien rahavirran ennakkointiin liittyy lyhyellä aikavälillä aina epävarmuutta, sillä yksittäiset investointihankkeet saattavat viivästyä kaupungista riippumattomista syistä, jonka lisäksi tulopuoleen liittyy epävarmuustekijöitä. Strategiaan kirjattu investointisääntö sitoo toiminnan ja investointien rahavirran toteumaa. Vuosina 2017-2021 tilinpäätöksiin kirjattu toteutunut toiminnan ja investointien rahavirta on ylittänyt talousarvion mukaisen rahavirran. Tulopohjan ennustamisen ja investointien toteutumisasteen ennustamisen vaikeus puoltaa budjetointivaiheen laskennallisesti korkeampaa investointitasoa.

Syksyllä 2023 tehtävässä vuoden 2024 talousarvion valmistelussa tarkastellaan investointien ja toiminnan rahavirran alijäämän toteutumista vuosina 2021 ja 2022 sekä vuoden 2023 ennustetta. Tällöin huolehditaan alijäämäsäännön toteutumisesta valtuustokauden aikana.

Det är alltid osäkert att förutse investeringarnas kassaflöde eftersom enskilda investeringar kan bli fördröjda av orsaker som inte beror på staden, men även inkomstsidan är förknippad med osäkerheter. Investeringsregeln som anges i strategin binder utfallet för verksamhetens och investeringarnas kassaflöde. Utfallet för verksamhetens och investeringarnas kassaflöde har överstigit det budgeterade kassaflödet 2017–2021. Svårigheterna med att förutspå inkomstunderlagets och investeringarnas utfall talar för en kalkylmässigt högre investeringsnivå i budgetskedet.

Utfallet för verksamhetens och investeringarnas kassaflöden 2021 och 2022 samt prognosen för 2023 kommer att granskas hösten 2023 under budgetberedningen för 2024. I samband med det kan man tillse att underskottsregeln följs under fullmäktigeperioden.

	Alijäämätavoite	Ennuste 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
A	Paikallishallinnolle asetettu alijäämätavoite (-0,5 % BKT:sta)	-251	-252	-258	-264
B	Joukkoliikenneinvestointeihin kohdistuvat kaupungin takausvastuut	165	127	90	85
A+B	Alijäämätavoitteen €-taso	-86	-125	-168	-179
C	Toiminnan ja investointien rahavirta	-155	-39	-300	-236
A+B+C	Erotus	-69	86	-132	-57
A+B+C	Kumulatiivisesti	-172			

	Underskottsmål	Prognos 2022	BDG 2023	EP 2024	EP 2025
A	Underskottsmål för lokalförvaltningen (-0,5 % av BNP)	-251	-252	-258	-264
B	Stadens borgensansvar för investeringar i kollektivtrafiken	165	127	90	85
A+B	Underskottsmålets nivå i €	-86	-125	-168	-179
C	Kassaflöde från verksamhet och investeringar	-155	-39	-300	-236
A+B+C	Skillnad	-69	86	-132	-57
A+B+C	Kumulativt	-172			

Alijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta katetaan taloussuunnitelmassa ensisijaisesti lainanotolla sekä osittain kaupungin kassavarolla.

Taloussuunnitelman mukaan kaupungin lainakanta puolitoistakertaisuusi vuoden 2025 loppuun mennessä. Kun kaupungin lainakanta oli vuoden 2021 lopussa oli 913 miljoonaa euroa (1 386 euroa /asukas), niin se vuoden 2023 lopussa olisi 996 milj. euroa (1 489 euroa /asukas) ja vuoden 2024 lopussa 1 184 milj. euroa (1 752 euroa /asukas).

Kaupungin lainakanta kasvaisi taloussuunnitelman mukaan 449 miljoonalla eurolla vuosina 2022–2025.

Talousarvion investointitaso on korkeampi kuin toteutuneet investoinnit. Vuoden 2022 vertailukelpoinen investointitaso ennuste on 876 miljoonaa euroa, kun vuoden 2023 talousarvion investointitaso on 893 miljoonaa euroa.

Underskottet från verksamhetens och investeringarnas kassaflöde täcks i ekonomiplanen i första hand med lån och delvis med stadens kassamedel.

Enligt ekonomiplanen kommer stadens länestock att öka 1,5-faldigt före utgången av 2025. Då stadens länestock var 913 miljoner euro (1 386 euro/invånare) i slutet av 2021, skulle den vara 996 miljoner euro vid utgången av 2023 (1 489 euro/invånare) och 1 184 miljoner euro (1 752 euro/invånare) vid utgången av 2024.

Enligt ekonomiplanen kommer stadens länestock att öka med 449 miljoner euro 2022–2025.

Den budgeterade investeringsnivån är högre än utfallet för investeringarna. Prognosen för den jämförbara investeringsnivån år 2022 är 876 miljoner euro och 893 miljoner euro i budgeten 2023.

5.2 Verotulot

5.2.1 Kunnallisvero

Sotepe-uudistuksen rahoitusmuutos ja toimeenpanolaki vaikuttaa kuntien vuoden 2023 kunnallisveroprosenttien tasoon. Kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä -12,64 prosenttiyksiköllä. Kunnallisveropro-sentin leikkaus tehdään samansuuruisesti kaikille kunnille verovuonna 2023. Helsingin kaupungin vuoden 2023 kunnallisveroprosentti tulee olemaan 5,36 prosenttia. Talousarviossa 2023 on arvioitu verovuotta 2023 koskevat kunnallisverotilitykset tältä pohjalta. Vuoden 2023 ensimmäisinä kuukausina kaupunki saa vielä jonkin verran verovuotta 2022 koskevia verotilityksiä. Näissä verotilityksissä pohjana on vielä nykyinen kunnallisveroprosentti 18,00 prosenttia. Siten kunnallisverotulot vuonna 2023 toteutunevat korkeampina kuin esimerkiksi vuoden 2024 kunnallisverotulot.

Vuoden 2023 talousarvio perustuu kunnallisveroprosenttiin 5,36 prosenttiyksikköä ja tuotoksi vuonna 2023 arvioidaan 1 140 miljoonaa euroa (kun vuoden 2022 kunnallisveron tuottoennuste, perustuen veroprosenttiin 18,00, on 2 990 miljoonaa euroa).

5.2.2 Yhteisövero

Sotepe-uudistuksen myötä vuodesta 2023 eteenpäin kuntien jako-osuutta yhteisöveron tuotosta alennetaan kolmanneksella, eli yhteensä 11,25 prosenttiyksiköllä. Kunnallisverotulojen tapaan alkuvuonna 2023 kaupunki saa verovuodelta 2022 kertyviä yhteisöverotuloja. Nämä verotulot tilitetään korkeammalla, vuoden 2022 tasoilla kuntaryhmien jako-osuudella ja nekin kirjataan vuoden 2023 verotuloiksi.

Yhteisöveron tuotoksi vuonna 2023 arvioidaan 520 miljoonaa euroa (kun vuoden 2022 yhteisöveron tuottoennuste on 765 miljoonaa euroa). Arvio Helsingin vuoden 2023 yhteisöverokertymästä on tehty Helsingin kuntakohtaisen jako-osuuden 25,59 prosentin tason pohjalta.

Edellä kuvatut verotilitysjärjestelmän merkittävät muutokset kunnallis- ja yhteisöveroissa aiheuttavat sen, että vuosien 2022–2024 välinen vertailu verotulojen osalta ei ole tarkoituksenmukaista. Vuoteen 2025 mennessä sotepe-uudistuksen aiheuttamat muutokset verotuloihin poistuvat, jonka jälkeen talousarviovuosien väliset verot ovat vertailukelpoisia.

5.2 Skatteintäkter

5.2.1 Kommunkatt

Den ändrade finansieringen med anledning av välfärdsreformen samt reformens verkställighetslag påverkar kommunalskattesatsernas nivå 2023. Kommunfullmäktige ska fastställa inkomstskattesatsen för 2023 enligt inkomstskattesatsen för 2022 minskat med -12,64 procentenheter. Kommunalskattesatsen minskas på samma sätt i alla kommuner under skatteåret 2023. Helsingfors stads kommunalskattesats för 2023 kommer att vara 5,36 procent. I budgeten 2023 har kommunalskatteredovisningarna för skatteåret 2023 uppskattats utifrån detta. En del skatteredovisningar för skatteåret 2022 kommer ännu att överföras till staden under de första månaderna 2023. Dessa skatteredovisningar grundar sig fortfarande på den nuvarande kommunalskattesatsen på 18,00 procent. Således blir kommunalskatteinkomsterna högre år 2023 än till exempel år 2024.

Budgeten för 2023 grundar sig på en kommunalskattesats på 5,36 procentenheter och en beräknad intäkt på 1 140 miljoner euro år 2023 (när den beräknade intäkten för kommunalskatten år 2022 är 2 990 miljoner euro, med en skattesats på 18,00 procent).

5.2.2 Samfundsskatt

I och med välfärdsreformen kommer kommunernas andel av samfundsskatteinkomsterna att sjunka med en tredjedel från och med 2023, dvs. med sammanlagt 11,25 procentenheter. I likhet med kommunalskatteinkomsterna inflyter det samfundsskatt för skatteåret 2022 till staden i början av 2023. Dessa skatteinkomster redovisas med en högre utdelning för kommunerna på 2022 års nivå och även dessa bokförs som skatteinkomster för 2023.

Samfundsskatteinkomsterna för år 2023 beräknas uppgå till 520 miljoner euro (när prognosen för samfundsskatteinkomsterna för år 2022 är 765 miljoner euro). Prognosen för samfundsskatteinkomsterna 2023 grundar sig på Helsingfors andel på 25,59 procent av kommunernas utdelning.

De ovan beskrivna betydande ändringarna i skatteredovisningssystemet för kommunal- och samfundsskatteinkomsterna innebär att det inte är ändamålsenligt att jämföra skatteinkomsterna 2022–2024. Välfärdsreformen upphör att medföra förändringar i skatteinkomsterna fram till 2025, varefter skatterna kan jämföras mellan olika budgetår.

5.2.3 Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2023 on arvioitu 300 miljoonaa euroa (vuoden 2022 tilitysarvio on 295 miljoonaa euroa). Vuonna 2023 kiinteistöveroprosentit ehdotetaan Helsingissä pidettäväksi vuoden 2022 tasolla.

Kiinteistöverotuoton 1,7 prosentin nousu vuodelle 2023 johtuu pääosin kiinteistökannan kasvusta ja veropohjan ennakkoidusta noususta.

Kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaa hallituksen esitystä ei anneta eduskunnalle tällä hallituskaudella. Maan hallitus on arvioinut, ottaen huomioon myös asumisen kustannusten yleisen nousun, että nykyisessä tilanteessa ei ole syytä antaa eduskunnalle uudistusesitystä, joka väistämättä lisäisi taloudellista epävarmuutta. Näin ollen mahdollinen kiinteistöverotuksen arvostamisuudistus siirtyy aikaisintaan vuodelle 2025 tai sen jälkeisiin vuosiin.

5.3 Valtionosuudet

Valtionosuustilitysten ennuste vuodelle 2023 on 186 miljoonaa euroa ja se perustuu valtiovarainministeriön ja kuntaliiton laskelmiin (9/2022). Sotepe-uudistukseen liittyvä siirtolaskenta, ja ns. jälkikäteistarkistus, vaikeuttaa merkittävästi kuntien vuosien 2024–2025 valtionosuuksien arviointia. Jälkikäteistarkistus voi vaikuttaa merkittävästi Helsingin kaupungin vuosina 2024–2025 saamiin valtionosuustilityksiin.

Kunnan valtionosuusjärjestelmään sisältyvä kuntien veropohjien erojen tasaus muuttuu merkittävästi sotepe-uudistuksen myötä. Nykyisessä, vuoteen 2022 saakka voimassa olevassa järjestelmässä Helsingin kaupungin tasaus on euroa/asukas -mittarilla maan kolmanneksi korkein, eli noin 615 euroa/asukas. Kunnan laskennallisten verotulojen ylittäessä tasausrajan (maan keskiarvo) maksaa kunta ylittävältä osuudelta 30 prosenttia + luonnollinen logaritmi ylityksestä. Käytännössä Helsinki maksaa maan keskitason ylittävää osuudesta 37,3 prosenttia tasausta.

Vuodesta 2023 eteenpäin uudessa verotulojen tasausjärjestelmässä tasaukseen huomioidaan tuloverot, yhteisöverot ja puolet kiinteistöverosta (uusi elementti 2023 eteenpäin). Voimalaitoksista huomioidaan kuitenkin vain ydinvoimala, ei tuulivoimaa. Kunnan laskennallisten verotulojen ylittäessä tasausrajan (maan keskiarvo) maksaa kunta ylittävältä osuudelta 10 prosentin tasausta. Helsingin tasaus tulee olemaan euroa/asukas -mittarilla maan toiseksi korkein, noin 87 euroa/asukas.

Sotepe-uudistuksen jälkeen koko maata nopeammin verotulojaan kasvattavissa kunnissa maksettava verotulotasaus kasvaa jatkossa hitaammin, koska tasaus on keveämpi (10 prosentin taso).

5.2.3 Fastighetsskatt

Intäkterna från fastighetsskatten beräknas uppgå till 300 miljoner euro år 2023 (den beräknade redovisningen år 2022 är 295 miljoner euro). Helsingfors fastighetsskatteprocentsatser för år 2023 föreslås ligga på samma nivå som år 2022.

De ökade intäkterna på 1,7 procent från fastighetsskatten år 2023 beror i huvudsak på ett större fastighetsbestånd och på att skattebasen förväntas stiga.

Regeringens proposition om en värderingsreform inom fastighetsbeskattningen lämnas inte till riksdagen under denna regeringsperiod. Landets regering har bedömt, även med beaktande av den allmänna ökningen av boendekostnaderna, att det i nuläget inte finns anledning att förelägga riksdagen en reformproposition som oundvikligen skulle öka den ekonomiska osäkerheten. En eventuell värderingsreform inom fastighetsbeskattningen senareläggs således tidigast till år 2025 eller senare.

5.3 Statsandelar

Prognosen för statsandelsredovisningarna för år 2023 är 186 miljoner euro och den grundar sig på finansministeriets och kommunförbundets beräkningar (9/2022). Överföringsberäkningen och den så kallade efterhandsjusteringen i samband med välfärdsreformen försvårar avsevärt bedömningen av kommunernas statsandelar för 2024–2025. Efterhandsjusteringen kan ha en betydande inverkan på statsandelsredovisningarna till Helsingfors stad under 2024–2025.

Den utjämning av skillnaderna i kommunernas skattebaser som ingår i kommunernas statsandelssystem förändras betydligt i och med välfärdsreformen. I det nuvarande systemet, som gäller fram till 2022, är Helsingfors stads utjämning i euro/invånare den tredje högsta i landet, dvs. cirka 615 euro/invånare. När de kalkylerade skatteinkomsterna för en kommun överskrider gränsen för utjämning (genomsnittet för hela landet) betalar kommunen 30 procent + den naturliga logaritmen för den överstigande delen. I praktiken betalar Helsingfors en utjämning på 37,3 procent av den andel som överskrider landets genomsnitt.

Från och med 2023 kommer det nya utjämningsystemet för skatteinkomster att beakta inkomstskatter, samfundsskatter och hälften av fastighetsskatten (nytt element från 2023 framåt). När det gäller kraftverk beaktas dock endast kärnkraftverk, inte vindkraftverk. När de kalkylerade skatteinkomsterna för en kommun överskrider gränsen för utjämning (genomsnittet för hela landet) betalar kommunen 10 procent i utjämning för den överstigande delen. Helsingfors utjämning i euro/invånare kommer att vara det näst högsta i landet, cirka 87 euro/invånare.

Efter välfärdsreformen kommer tillväxten att bli mindre i den skatteinkomstutjämning som betalas av kommuner som i nationell jämförelse har snabbare växande skatteinkomster, eftersom utjämningen blir mindre (10 procent).

Taulukko 2 – Tabell 2 Verotulot – Skatteinkomster

Milj. €	TP - BSL	TA - BDG	Ennuste - Prognos	TA - BDG	TA - BDG	TA/Ennuste	TS - EP	TS - EP
	2021	2022	2022	2023	2023/2022 %	BDG/Prognos %	2024	2025
Kunnallisvero - Kommunalskatt	2 821,1	2 950,0	2 990,0	1 140,0	-61,4	-61,9	970,0	1 010,0
Yhteisövero - Samfundsskatt	726,9	520,0	765,0	520,0		-32,0	460,0	480,0
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	280,7	300,0	295,0	300,0		1,7	310,0	320,0
Verotulot - Skatteintäkter	3 828,7	3 770,0	4 050,0	1 960,0	-48,0	-51,6	1 740,0	1 810,0
Valtionosuudet - Statsandelar	330,3	365,5	374,0	186,0	-49,1	-50,3	217,8	250,5
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä - Skatteintäkter och statsandelar	4 159,1	4 135,5	4 424,0	2 146,0	-48,1	-51,5	1 957,8	2 060,5

5.4 Investoinnit

Kunta-Helsingin (ilman liikelaitoksia) investointimenot ovat 815,3 miljoonaa euroa. Liikelaitosten investoinnit ovat 75,1 miljoonaa euroa ja osallisuusrahaston investoinnit 2,8 miljoonaa euroa.

Vuoden 2021 investointiosan toteumaan (644,2 miljoonaa euroa) verrattuna investointimenot ovat 171,1 miljoonaa euroa suuremmat.

Taloussuunnitelmakaudella vuonna 2024 kunta-Helsingin investointimenot ovat noin 759,9 miljoonaa euroa ja vuonna 2025 arviolta 728,6 miljoonaa euroa.

Talousarvion investointiosan rakennetta on muutettu siten, että kohta 8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunginhallituksen käytettäväksi, on muutettu kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi.

Vuoden 2023 investointiosan menoista 304,5 miljoonaa euroa kohdistuu Rakennuksiin (8 02), 139,6 miljoonaa Suuriin liikennehankkeisiin (8 10) ja 123 miljoonaa euroa Projektialueiden infrarakentamiseen (8 08).

Investointiohjelman lähtökohtana on ollut jatkuvien hankkeiden ja lakisäätöjen palveluiden rahoituksen turvaaminen. Investoinneilla luodaan edellytyksiä asunto- ja toimitilatutannolle, kaupunkirakenteen kestäväälle kehittämiselle sekä kehitetään keskustan ja aluekeskusten vetovoimaisuutta. Kaupungin eri alueiden tasapuolista kehitystä turvataan panostamalla kaupunki-uudistusalueisiin ja monipuoliseen asuntotuotantoon.

Uudisrakentamisen pääpaino kaudella 2023–2032 on uusien projektialueiden palvelurakennusten ja korvaavien uudisrakennusten toteuttamisessa. Korjausrakentamisen ohjelmoinnin lähtökohtana on kaikkien toimitilojen mutta varsinkin koulurakennusten ja päiväkotien käyttökelpoisuuden, terveellisyden ja turvallisuuden varmistaminen.

Merkittävän osan investoinneista muodostavat edellytysten luominen valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen 2020–2031 (MAL-sopimus) sekä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) mukaisten asuntotuotantotavoitteiden saavuttamiselle.

Liikelaitosten investoinnit, yhteensä 75,1 miljoonaa euroa, muodostuvat lähes kokonaan liikenneliikelaitoksen investoinneista, jotka ovat 70 miljoonaa euroa.

5.4 Investeringar

Investeringens utgifterna för kommun-Helsingfors (utan affärsverk) är 815,3 miljoner euro. Affärsverkens investeringar uppgår till 75,1 miljoner euro och delaktighetsfondens investeringar till 2,8 miljoner euro.

Investeringens utgifterna är 171,1 miljoner euro större än investeringens utfall för 2021 (644,2 miljoner euro).

Under ekonomiplanepreioden uppgår kommun-Helsingfors investeringens utgifter till cirka 759,9 miljoner euro år 2024 och uppskattningsvis till 728,6 miljoner euro år 2025.

Strukturen för budgetens investeringens del har ändrats så att moment 8 03 03 Samprojekt med Trafikledsverket, till stadsstyrelsens disposition, har ändrats till stadsmiljönämndens disposition.

Av investeringens delens utgifter 2023 anvisas 304,5 miljoner euro till Byggnader (8 02), 139,6 miljoner euro till Stora trafikprojekt (8 10) och 123 miljoner euro till Byggnade av infrastruktur i projektområden (8 08).

Utgångspunkten för investeringens programmet har varit att trygga finansieringen för fortgående projekt och lagstadgad service. Investeringarna ska skapa förutsättningar för produktion av bostäder och verksamhetslokaler, en hållbar utveckling av stadsstrukturen samt för att göra centrum och lokala centrum mer lockande. En jämlig utveckling av olika områden i staden tryggas genom satsningar på stadsförnyelseområden och en mångsidig bostadsproduktion.

När det gäller nybyggnad ligger tyngdpunkten under programperioden 2023–2032 på servicebyggnader i nya projektområden och på ersättande nybyggnader. Utgångspunkten i programmet för reparationsbyggnade är att säkerställa att alla lokaler, men särskilt skolhusen och daghemmen, är användbara, hälsosamma och säkra.

En betydande del av investeringarna ska skapa förutsättningar för uppnåendet av bostadsproduktionsmålen i avtalet om markanvändning, boende och trafik 2020–2031 (MBT-avtalet) mellan staten och kommunerna i Helsingforsregionen och i det nya genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet).

Affärsverkens investeringar, sammanlagt 75,1 miljoner euro, består nästan helt av trafikaffärsverkets investeringar, som uppgår till 70 miljoner euro.

Taulukko 3 – Tabell 3 Investoinnit – Investeringar

Milj. €	TP - BSL	TA - BDG	Ennuste	TA -	TA - BDG	TA/Ennuste -	TS - EP	TS - EP
	2021	2022	2022	BDG	2023/2022	BDG/Prognos	2024	2025
				2023	% -muutos	% -muutos - förändr. %		
Kaupungin investointiosa - Investeringsskottet	644,2	785,1	779,6	815,3	3,8	4,6	759,9	728,6
Työterveysliikelaitos - Affärsverket företagshälsan	0,1	0,3	0,3		-100,0	-100,0		
Liikenneliikelaitos - Trafikaffärsverket	242,9	81,6	83,3	70,0	-14,3	-16,0	63,8	78,4
Palvelukeskusliikelaitos - Affärsverket servicecentralen	0,0	0,3	0,3	0,5	66,7	66,7	0,1	0,1
Taloushallintopalveluliikelaitos - Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten	0,2	0,5	0,5	0,2	-68,8	-70,0	0,2	0,2
Rakentamispalveluliikelaitos - Affärsverket byggtjänsten	1,6	4,0	6,1	4,5	13,1	-25,3	3,3	3,2
Liikelaitokset yhteensä - Affärsverken sammanlagt	244,8	86,7	90,4	75,1	-13,4	-16,9	67,3	81,9
Rahastot - Fonder	0,5	1,7	6,1	2,8	64,4	-54,7	2,8	2,8
Kaikki yhteensä - Alla sammanlagt	889,6	873,5	876,1	893,2	2,3	2,0	829,9	813,2

5.5 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden uudistus

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla 20 § mukaan Helsingin kaupungin tulee eriyttää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen talousarviossa ja kirjanpidossa. Helsingin kaupunki ei saa käyttää muuhun toimintaansa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämiseen maksettavaa valtion rahoitusta tai perimiään asiakasmaksuja tai muita näihin tehtäviin kohdistuvia tuottoja.

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 on linjattu, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi rahoitetaan yleiskatteellisella valtion rahoituksella ja eriytetään talousarviossa lainsäädännön mukaisesti omaksi kokonaisuudekseen. Helsinki pyrkii turvaamaan helsinkiläisten laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut myös jatkossa ja vaikuttaa aktiivisesti valtion rahoituksen kehittämiseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan irtaimen omaisuuden investoinnit rahoitetaan valtion rahoituksesta. Kaupunki perii toimitiloista vuokraa ja vastaa jatkossakin toimitilainvestoinneista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on sisällytetty kaupungin talousarvioon omana erillisenä osanaan. Sotepe toimialan talousarviossa on käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosat.

Kaupunginkanslian tai toimialojen tuottaessa sotepe-toimialalle palveluja tai tietojärjestelmiä, talouden eriyttämisvelvoitteen vuoksi näiden tuottamisesta tehdään yhteistyösopimus ja yhteistyösopimukseen perustuen laskutetaan sotepe-toimialaa. Samoin toimitaan, jos sotepe-toimiala tuottaa palveluja tai tietojärjestelmiä kaupunginkanslialle tai muille toimialoille.

Vuoden 2023 alusta sotepe-toimialalta siirtyy toimintoja kaupunginkansliaan ja muille toimialoille. Toimintojen siirrot on kuvattu tarkemmin kyseisten talousarviokohtien teksteissä.

5.5 Reformen av social-, hälsovårds- och räddningstjänsterna

Enligt 20 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningstjänsterna i Nyland ska Helsingfors stad särredovisa social- och hälsovårdens och räddningstjänstens ekonomi i budgeten och bokföringen. Helsingfors stad får inte använda de statliga medlen som är avsedda för ordnandet av social- och hälsovården och räddningstjänsterna för annan verksamhet. Staden får inte heller använda uppburma klientavgifter eller andra intäkter från social- och hälsovården och räddningstjänsterna för annan verksamhet.

Enligt Helsingfors stadsstrategi 2021–2025 ska social- och hälsovårdstjänsterna och räddningstjänsterna från början av 2023 finansieras med statlig finansiering med allmän täckning och särredovisas i budgeten som en separat helhet i enlighet med lagstiftningen. Helsingfors strävar efter att även i fortsättningen trygga högklassiga social- och hälsovårdstjänster för helsingforsarna och att aktivt påverka utvecklingen av den statliga finansieringen.

Investeringarna i social-, hälsovårds- och räddningssektorns lösa egendom finansieras med statlig finansiering. Staden tar ut hyra för lokalerna och ansvarar även i fortsättningen för investeringar i lokalerna.

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn ingår som en separat del i stadens budget. Budgeten för social-, hälsovårds- och räddningssektorn har en driftsekonomi-, resultaträknings-, investerings- och finansieringsdel.

När stadskansliet eller sektorena producerar tjänster eller datasystem för social-, hälsovårds- och räddningssektorn, ingår parterna ett samarbetsavtal om genomförandet och faktureringen av dessa med hänvisning till den ekonomiska särredovisningsskyldigheten. Detsamma gäller om social-, hälsovårds- och räddningssektorn producerar tjänster eller datasystem för stadskansliet eller andra sektorer.

Funktioner från social-, hälsovårds- och räddningssektorn överförs till stadskansliet och andra sektorer i början av 2023. Överföringen av funktionerna beskrivs närmare i de aktuella budgetmomenten.

6 Helsinki-konsernin tytäryhteisöt ja konserniohjaus – Helsingforskoncernens dottersammanslutningar och koncernstyrning

Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Helsingin kaupunkikonsernin, jonka kehityksen ohjaamisesta sekä tuottamien palveluiden määrittelystä kaupunki emorganisaationa vastaa. Helsingin kaupungilla oli suorassa omistuksessaan 68 tytäryhtiötä ja määräysvallassaan 12 tytäräätiötä per 31.8.2022. Suurin osa tytäryhtiöistä on täysin kaupungin omistamia. Kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt ja säätiöt on lueteltu liitteessä.

Tytäryhteisöt täydentävät kaupungin omaa palvelutuotantoa, toteuttavat erityisesti kaupungin elinkeinopolitiikkaan, kaupunkikehittämiseen, liikuntaan ja kulttuuriin liittyviä tavoitteita sekä hoitavat kaupunkikonsernin tarvitsemia tukitoimintoja. Lisäksi yhteisömuotoja hyödynnetään kaupungin ja ulkopuolisten organisaatioiden yhteistyössä hoitamisessa tehtävissä. Tytäryhteisöt toimivat mm. seuraavilla toimialoilla: elinkeino, energia, henkilöstö, kiinteistöt, kulttuuri, liikunta, opetus, pysäköinti, sosiaalitoimi ja terveystoimi. Alueen elinvoimaisuutta tukevia yhteisöjä ovat mm. kehittämis- ja markkinointiyhtiöt.

Omistajapolitiikka luo puitteet kaupungin konserniohjaamiselle ja omistajaohjaukselle. Kaupungin omistajapolitiikan lähtökohtana on kaupunkistrategia, konserniohje, tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat ja muut omistajapolitiikkaa koskevat päätökset. Kaupunginvaltuusto päättää kuntalain mukaan kaupunkistrategiasta, omistajaohjauksen periaatteista sekä konserniohjeesta. Edelleen konserniohjeen mukaan kaupunginhallitus hyväksyy tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat. Muita omistajapolitiikkaa koskevia päätöksiä annetaan hallintosäännön mukaisesti.

Kaupungin omistajapolitiikka konkretisoi, millaista omaisuutta kaupunki hankkii ja omistaa sekä missä tehtävissä ja hankkeissa kaupunki on mukana omistajana ja sijoittajana tavoitteisiinsa pääsemiseksi. Omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä, vaan sen tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin yhteiskunnallisia, elinkeino-, liikunta-, kulttuuri- ym. poliittisia tavoitteita. Tästä syystä kaupungin toimimisella jonkin yhteisön perustajana, omistajana tai jäsenenä tulee olla kaupungin tehtävään ja strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Tämä tarkoitus sekä kaupungin yhteisölle asettamat tavoitteet määritetään lähtökohtaisesti tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa.

Kaupungin omistajapolitiikka on mahdollisimman avointa ja aktiivista toimintaa, jossa pyritään johdonmukaisiin ja ennustettaviin ratkaisuihin. Kaupunki on pitkäjänteinen, vahva ja aktiivinen omistaja. Kaupungin omistaja-arvon tulee kehittyä myönteisesti ja sitä tulee suojata. Omistaja-arvon suojaamista kuvastaa muun muassa kaupungin tytäryhteisöjen omaisuuden arvon säilyttäminen. Tämän mukaisesti kaupunki edistää tytäryhteisöjen mahdollisuuksia omistaja-arvon pitkäjänteiseen kasvattamiseen sekä kannattavaan ja kustannustehokkaaseen toimintaan kilpailuneutraalisäännökset huomioon ottaen

Kaupungin omistajuus yhteisöissä perustuu kaupunkikonsernin ja kaupunkilaisten etuun. Konserniohjeen mukaisesti kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan

Helsingfors stadskoncernen består av staden och dess dottersammanslutningar. I egenskap av moderorganisation svarar staden för att styra stadskoncernens utveckling och bestämma vilka tjänster den tillhandahåller. 31.8.2022 hade Helsingfors stad 68 dotterbolag i sin direkta ägo och bestämmande inflytande i 12 dotterstiftelser. De flesta dotterbolagen ägs av staden till hundra procent. Sammanslutningarna och stiftelserna inom stadskoncernen är förtecknade i en bilaga.

Dottersammanslutningarna kompletterar stadens egen serviceproduktion, deltar i arbetet för stadens målsättningar främst inom näringspolitik, stadsutveckling, idrott och kultur samt har hand om stödfunktioner som stadskoncernen har behov av. Dessutom används olika sammanslutningsformer i sådana uppgifter som staden och utomstående organisationer sköter tillsammans. Dottersammanslutningarna fungerar bl.a. på följande områden: näringsliv, energi, personal, fastigheter, kultur, idrott, undervisning, parkering, socialväsensdet och hälsovårdsväsensdet. Till sådana sammanslutningar som främjar områdets livskraft hör bl.a. utvecklings- och marknadsföringsbolagen.

Ägarpolitiken skapar ramar för stadens koncernstyrning och ägarstyrning. Utgångspunkten för stadens ägarpolitik är stadsstrategin, koncerndirektivet, de enskilda dottersammanslutningarnas ägarstrategier och de övriga beslut som gäller ägarpolitiken. Enligt kommunallagen beslutar stadsfullmäktige om stadsstrategin, principerna för ägarstyrningen och koncerndirektivet. Vidare godkänner stadsstyrelsen enligt koncerndirektivet dottersammanslutningarnas respektive ägarstrategier. Övriga beslut som gäller ägarpolitiken utfärdas i enlighet med förvaltningsstadgan.

Stadens ägarpolitik bestämmer vilket slags egendom staden skaffar och äger och i vilka uppgifter och projekt staden deltar som ägare och investerare för att nå sina mål. Ägande hör inte till stadens grunduppgifter utan utgångspunkten är att det ska stödja och betjäna serviceutbudet, stadens ekonomi eller politiska mål inom t.ex. samhällsfrågor, näringsliv, idrott och kultur. Av den anledningen bör staden grunda, äga eller vara medlem av sammanslutningar endast ifall detta är motiverat med tanke på stadens uppgift och strategi. Motivet för stadens ägarställning samt de mål som staden ställt upp för sammanslutningen fastställs i allmänhet i de enskilda dottersammanslutningarnas ägarstrategier.

Stadens ägarpolitik är så öppen och aktiv som möjligt och strävar efter konsekventa och förutsägbara lösningar. Staden är en stark och aktiv ägare som arbetar långsiktigt. Stadens ägarvärde bör utvecklas positivt och skyddas. Ägarvärdet skyddas bl.a. genom att man ser till att värdet på den egendom som ägs av stadens dottersammanslutningar består. Därför främjar staden dottersammanslutningarnas möjligheter till långsiktig höjning av ägarvärdet och till lönsamma och kostnadseffektiva lösningar som respekterar föreskrifterna om konkurrensneutralitet.

Stadens ägarskap i sammanslutningarna grundar sig på stadskoncernens och stadsbornas fördel. I enlighet med koncerndirektivet är stadens ägarskap till sin natur strategiskt i

aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä. Kaupunkikonsernia johdetaan ja kehitetään kaupungin ja sen määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamana kokonaisuutena kokonaistaloudellisesti.

Tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa tehdään yhteisön tehtävään, kaupungin omistukseen ja strategiseen tahtotilaan sekä yhteisön hallitukseen liittyviä linjauksia kunkin tytäryhteisön tai niiden muodostaman alikonsernin osalta. Näiden linjausten tavoitteena on osaltaan tukea kaupungille yhteisön omistamisesta muodostuvan omistaja-arvon positiivista kehittymistä.

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat myös kaupungin omaa sitoutumista omistajana tytäryhteisöille asetettaviin keskipitkän aikavälin kehittämistavoitteisiin ym. linjauksiin, mikä tukee pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta omistajuudessa. Näin omistuksen osalta keskeinen omistajastrategioissa linjattava asia on se, säilytetäänkö kaupungin omistus entisellään vai onko siihen tarkoitus tehdä muutoksia.

Lisäksi omistajastrategioissa linjataan yhteisön salkutus eli kuuluminen joko markkinaehtoisesti toimivien tai muiden tytäryhteisöjen ryhmään. Markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt kuuluvat pormestarin ja apulaispormestarin välisessä toimialajaossa pormestarin toimialaan. Muut tytäryhteisöt kuuluvat joko pormestarin tai apulaispormestarin toimialaan sen mukaan, miten asia on yhteisökohtaisessa omistajastrategiassa määritelty yhteisön pääasiallisen tehtävän ja toimialan perusteella.

Omistajastrategioiden aikaperspektiivi on noin viidestä seitsemään vuotta, mikä osaltaan edesauttaa myös tytäryhteisön omaa keskipitkän aikavälin strategiatyötä ja tukee yhtiön hallituksen ja johdon työskentelyä. Omistajastrategiaa päivitetään tarpeen mukaan kulloinkin voimassa olevaan kaupunkistrategiaan peilaten.

Kaupunginvaltuusto on konserniohjeen yhteydessä valtuuttanut kaupunginhallituksen päättämään kaupungin tytäryhteisöjen omistajastrategioista. Konserniohjeen mukaisesti hyväksytyissä yhteisökohtaisissa omistajastrategioissa määritellään tytäryhteisöille asetettavat keskipitkän aikavälin tavoitteet. Talousarviossa esitetään omistajastrategioissa asetettuja tavoitteita niiden tytäryhteisöjen osalta, jotka saavat kaupungilta avustusta, myyvät kaupungille merkittävässä määrin palveluita ja/tai ovat strategisesti tai toiminnan laajuuden kannalta merkittäviä tytäryhteisöjä. Talousarviossa esitettävät tavoitteet pohjautuvat ko. yhteisöjen seuraaviin omistajastrategisiin tavoitteisiin [ja niiden mittareihin]: HNH 2030 – ohjelman toteuttaminen ja asiakaskeskeisyys. Näiden tavoitteiden mahdollisesta toteutumasta jäämisestä raportoidaan kaupunginvaltuustolle erikseen vuosittain. Talousarvion erillisenä liitteenä esitetään kaikkien tytäryhteisöjen omistajastrategioissa asetetut tavoitteet. Tavoitteiden toteutumista ja yhteisöjen etenemistä tavoitteilla osoitettuun haluttuun kehityssuuntaan seurataan säännöllisesti osana tytäryhteisöjen raportointia ja muuta seuranta. Tuloksista raportoidaan konsernijaostolle ainakin yhteisöraporttien yhteydessä 1–2 kertaa vuodessa. Jos mittarit osoittavat, että kehitys ei jonkun tytäryhteisön osalta ole tavoitteiden suuntaista, asiaan puututaan tarpeen mukaan konserniohjauksen keinoin. Tarvittaessa kehityssuuntaa osoittavia tavoitteita voidaan myös vuosittain tarkentaa yhteisöille asetettavilla omistajastrategian mukaisten mittareiden raja-arvoilla.

den meningen att det på lång sikt leder till ekonomisk och/eller funktionell nytta. Stadskoncernen leds och utvecklas totalekonomiskt och som en helhet bestående av staden och de sammanslutningar där staden har bestämmande inflytande.

I ägarstrategierna för de enskilda dottersammanslutningarna dras riktlinjer upp för sammanslutningens uppgift, stadens ägande och strategiska vilja samt sammanslutningens styrelse. Detta gäller för varje dottersammanslutning liksom för varje underkoncern som bildas av dem. Målet med dessa riktlinjer är att bidra till att stödja en positiv utveckling av det ägarvärde som staden får av att äga sammanslutningen.

Ägarstrategierna för enskilda dottersammanslutningar avspeglar också hur staden som ägare förbinder sig vid dottersammanslutningarnas utvecklingsmål och andra riktlinjer på medellång sikt, vilket stöder långsiktigheten och förutsägbarheten i ägarskapet. En fråga som är central med avseende på ägandet och som ska ingå i ägarstrategierna är därmed huruvida stadens ägande ska bibehållas oförändrat eller om det är mening att göra ändringar i det.

Dessutom fastställs sammanslutningarnas portföljindelning i ägarstrategierna, dvs. huruvida de verkar på marknadsvillkor eller inte. I arbetsfördelningen mellan borgmästaren och de biträdande borgmästarna hör de dottersammanslutningar som verkar på marknadsvillkor till borgmästarens ansvarsområde. Övriga dottersammanslutningar tillhör antingen borgmästarens eller en biträdande borgmästares ansvarsområde beroende på vad som bestämts i ägarstrategin utgående från sammanslutningens huvudsakliga uppgift och verksamhetsområde.

Ägarstrategiernas tidsperspektiv är i regel 5–7 år, vilket också främjar dottersammanslutningens eget strategiarbete på medellång sikt och stöder bolagets styrelse och ledning i deras arbete. Ägarstrategin uppdateras efter behov och i förhållande till den stadsstrategi som gäller hos staden vid ifrågavarande tidpunkt.

Stadsfullmäktige har i samband med koncerndirektivet gett stadsstyrelsen fullmakt att besluta om ägarstrategierna för stadens dottersammanslutningar. Dottersammanslutningarnas målsättningar på medellång sikt definieras i deras enskilda ägarstrategier som godkänts i enlighet med koncerndirektivet. I budgeten presenteras ägarstrategiernas målsättningar för sådana dottersammanslutningar som erhåller understöd från staden, säljer en betydande mängd tjänster till staden och/eller kan anses vara viktiga dottersammanslutningar antingen strategiskt eller med tanke på verksamhetens omfattning. De målsättningar som presenteras i budgeten baserar sig på respektive sammanslutningars ägarstrategiska mål [och deras mätare] enligt följande: KNH 2030 – genomförande av programmet och kundorientering. Stadsfullmäktige bör årligen få en särskild rapport om läget ifall de här målsättningarna inte uppfylls. I en särskild bilaga till budgeten presenteras de mål som uppställs i samtliga dottersammanslutningars ägarstrategier. Som en del av dottersammanslutningarnas rapportering och uppföljningen av dem är det viktigt att regelbundet följa med i vilken mån målsättningarna uppfylls och sammanslutningarna utvecklas i den önskade riktning som målen indikerar. Resultaten rapporteras till koncernsektionen åtminstone i samband med sammanslutningsrapporterna 1–2 gånger om året. Om mätarna visar att utvecklingen vid någon dottersammanslutning inte motsvarar målsättningarna, ingriper staden vid behov genom koncernstyrning. Målen som anger utvecklingstrenden kan vid behov också preciseras årligen genom att man fastställer gränsvärden för de mätare som anges i ägarstrategierna.

Omistajastrategioiden sekä niissä määriteltyjen keskeisten tavoitteiden ja mittareiden päivitystarvetta tarkastellaan jatkossa vähintään kaupunkistrategiakausittain. Konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallitus päättää omistajastrategioista konsernijaoston esityksen pohjalta.

Kaupunkikonsernin talouden kannalta merkittävimmät tytäryhteisöt ovat Helen Oy / Helen-konserni, Helsingin kaupungin asunnot Oy, Helsingin Satama Oy / Helsingin Satama -konserni ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy.

Kaupungin osingonjakoon liittyvänä tavoitteena keskeisten markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjensä osalta on, että yhtiöt jakavat suunnitelmakaudella noin puolet tuloksestaan osinkona. Kaupungin arvioidaan saavan vuonna 2023 osakeomistuksistaan osinkoa yhteensä noin 64 miljoonaa euroa. Maksettava osinkotavoite on eritelty tytäryhteisöille asetetuissa toiminnallisissa tavoitteissa. Vuonna 2022 osinkotulot ovat yhteensä noin 29 miljoonaa euroa.

Helsingin kaupunki on varannut talousarviossa 2023 määrärahoja seuraavien tytäryhteisöjen avustamiseen:

Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalosäätiö sr, Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr, Helsingin teatterisäätiö sr, Helsinki Stadion Oy, Jääkentäsäätiö sr, Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy, Stadion-säätiö sr, UMO-säätiö sr, Urheiluhallit Oy ja Vuosaaren Urheilutalo Oy. Avustukset on yksilöity liitteessä 1. Lisäksi määrärahasa Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, kaupunginkanslian käytettäväksi on varauduttu Forum Virium Helsinki Oy:lle, Helsinki Partners Oy:lle, Helsingin Tapahtumasäätiö sr:lle, Kaupunkitilat Oy:lle, ja Helsingin Väylä Oy:lle maksettaviin rahoituskustannusosuuksiin sekä kaupungin elinkeinopolitiikan ja tapahtumatuotannon toteuttamiseen liittyvien avustusten maksamiseen kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille ja säätiöille.

Talousarviossa esitetään tytäryhteisökohtaiset omistajastrategioiden mukaiset tavoitteet ja mittarit kaupungin avustusta saaville tytäryhteisöille sekä muille keskeisimmille tytäryhteisöille.

Behovet att uppdatera ägarstrategierna och de viktigaste målen och mätarna som fastställts i dem granskas i fortsättningen åtminstone en gång varje stadsstrategiperiod. I enlighet med koncerndirektivet beslutar stadsstyrelsen om ägarstrategierna på framställning av koncernsektionen.

De viktigaste dottersammanslutningarna med tanke på stadskoncernens ekonomi är Helen Ab/Helen-koncernen, Helsingfors stads bostäder Ab, Helsingfors Hamn Ab/koncernen Helsingfors Hamn och Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab.

Stadens utdelningsmål för de viktigaste av de dottersammanslutningar som verkar på marknadsvillkor är att bolagen under planperioden ska betala ungefär hälften av sitt resultat i form av dividender. Staden beräknas år 2023 få sammanlagt ca 64 miljoner euro i dividender för sitt aktieinnehav. Målet för dividender som betalas har specificerats i de funktionella mål som ställts upp för dottersammanslutningarna. År 2022 uppgår dividendinkomsterna till sammanlagt ca 29 miljoner euro.

Helsingfors stad har i budgeten 2023 reserverat anslag för understöd till följande dottersammanslutningar:

Stiftelsen Helsingfors stads 450-årskonstnärshus sr, Stiftelsen för Helsingforsnejdens sommaruniversitet sr, Helsingfors teaterstiftelse sr, Helsinki Stadion Oy, Isbanestiftelsen sr, Stiftelsen för Högholmens djurgård sr, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab, Stadion-stiftelsen sr, UMO Stiftelsen sr, Urheiluhallit Oy och Vuosaaren Urheilutalo Oy. Understöden har specificerats i bilaga 1. I anslaget Betalningsandelar, ersättningar och medlemsavgifter, till stadskansliets disposition, ingår dessutom reserveringar för andelarna till Forum Virium Helsinki Oy, Helsinki Partners Ab, Helsingfors evenemangsstiftelse sr, Helsingfors stadslokaler Ab och Helsingforsleden Ab för finansieringskostnader och för understöd i anslutning till genomförandet av stadens näringspolitik och evenemangsproduktion till sammanslutningar och stiftelser som hör till stadskoncernen

I budgeten anges mål och mätare för enskilda dottersammanslutningar i enlighet med ägarstrategierna, närmare bestämt för de dottersammanslutningar som får understöd av staden eller som i övrigt är mest centrala.

Tytäryhteisöille asetetut omistajastrategioihin pohjautuvat tavoitteet ja mittarit - Mål och mätare som har ställts upp för dottersammanslutningarna på basis av ägarstrategierna

Yhteisön nimi - Sammanslutningens namn	Tavoite – Mål	Mittarit - Mätare
Forum Virium Helsinki Oy	Toiminnan vaikuttavuus – Verksamhetens genomslagskraft	-Vaikuttavuusmittaristo – Mätare för genomslagskraft
	Osaava henkilöstö – Kunnig personal	-Säännöllinen henkilöstön työtyytyväisyyskysely – Regelbunden arbetshälsoenkät för personalen
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare som fastställs i kolneutralitetsprogrammet
	Riittävä maksuvalmius – Tillräcklig likviditet	-Quick ratio 0,5
Helsingin kaupungin asunnot Oy – Helsingfors stads bostäder Ab	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta - Ekonomisk och effektiv förvaltning av fastighetsegendomen	-Yhtiön vuokrataso pysyy kohtuuhintaisena siten, että yhtiön keskivuokran ja Tilastokeskuksen Helsingin markkinavuokran ero on vähintään 40 %. – Bolagets hyresnivå hålls skälig, på så sätt att skillanden mellan bolagets genomsnittliga hyra och Statistikcentralens marknadshyra i Helsingfors är minst 40 % -Ylläpitokustannukset (€/m ²) – Underhållskostnader (€/m ²) -Investoinnit suhteessa poistoihin – Investeringar i förhållande till avskrivningar
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta - Uppföljning av mätare som fastställs i kolneutralitetsprogrammet
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Säännöllinen asukastytyväisyyskysely – Regelbunden enkät om invånarnöjdhet
	Riittävä vakavaraisuus – Tillräcklig soliditet	-Omavaraisuusaste vähintään 10 % – Soliditetsgrad minst 10 %
Helsingin Satama Oy – Helsingfors Hamn Ab	Aluetaloudelliset vaikutukset – Områdesekonomiska konsekvenser	Sataman taloudellinen ja työllistävä kokonaisvaikutus – Hamnens ekonomiska och sysselsättningsmässiga helhetseffekt
	Sijoitetun pääoman tuotto – Avkastning på investerat kapital	Kolmen vuoden keskiarvo vähintään 4 % (pl. 2020) – Tre års medelvärde minst 4 % (exkl. 2020)
	Tuloksellisuus ja tehokkuus – Resultat och effektivitet	Liiketulos/htv – Affärsresultat/årsverken
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttaminen – Genomförande av programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Oman toiminnan hiilineutraalius 2035 – Kolneutralitet i den egna verksamheten 2035 -Satama-alueen CO2-päästöt vähenevät vähintään 30 % 2035 mennessä – Hamnområdets CO2-utsläpp minskar med minst 30 % före 2035
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	Asiakas-/matkustajakokemus ja -tyytyväisyys – Kund- /turistupplevelse och -nöjdhet
	Riittävä vakavaraisuus – Tillräcklig soliditet	Omavaraisuusaste vähintään 40 % – Soliditetsgrad minst 40 %

Yhteisön nimi - Sammanslutningens namn	Tavoite – Mål	Mittarit - Mätare
Helsingin tapahtumasäätiö sr – Helsingfors evenemangsstiftelsen sr	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen – Öka stadens attraktivitet	-Kävijämäärä/vuosi – Antal besökare/år -Yleisötyön kehittäminen – Utveckling av publikarbetet
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Säännöllinen kävijätyytyväisyyskysely – Regelbunden enkät om besökarnöjdhet
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare i kolneutralitetsplanen
	Riittävä vakavaraisuus – Tillräcklig soliditet	-Omavaraisuusaste vähintään 20 % – Soliditetsgrad minst 20 % -Omarahoitusosuus – Självfinansieringsandel
Helsingin teatterisäätiö sr – Helsingfors teaterstiftelse sr	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen – Ökande av stadens attraktivitet	-Kävijämäärä/vuosi – Antal besökare/år -Yleisötyön kehittäminen – Utveckling av publikarbetet
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely – Regelbunden enkät om kundnöjdheten
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare i kolneutralitetsplanen
	Omarahoitusosuuden kasvattaminen – Ökning av självfinansieringsandelen	-Omarahoitusosuus – Självfinansieringsandel
Jääkentäsäätiö sr – Isbanestiftelsen sr	Helsingin kaupungin liikkuishohjelman edistäminen – Främjande av Helsingfors stads motions- och rörlighetsprogram	-Liikkuishohjelman tavoitteiden toteuttaminen – Genomförande av målen i motions- och rörlighetsprogrammet -Jääkäyttöaste – Användningsgrad för isbanan
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötytyväisyyskysely – Regelbunden enkät om kund- och personalnöjdheten
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare i kolneutralitetsplanen
	Kustannustehokkuus – Kostnadseffektivitet	-Liikevaihto/htv – Omsättning/årsverke
	Riittävä vakavaraisuus – Tillräcklig soliditet	-Omavaraisuusaste vähintään 30 % – Soliditetsgrad minst 30 %

Yhteisön nimi - Sammanslutningens namn	Tavoite – Mål	Mittarit - Mätare	
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat – Fastighets Ab Verksamhetslokaler i Helsingfors	Omaisuuuden arvon säilyttäminen – Bevarande av värdet på egendomen	-Investoinnit suhteessa poistoihin – Investering i förhållande till avskrivningar	
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjätyytyväisyyskysely – Regelbunden enkät om nöjdhet bland hyresgäster och användare	
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare i kolneutralitetsplanen	
	Kustannustehokkuus – Kostnadseffektivitet	-Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m ² – Fastigheternas underhållskostnader €/m ²	
	Riittävä vakavaraisuus – Tillräcklig soliditet	Omavaraisuusaste vähintään 35 % – Soliditetsgrad minst 35 %	
	Arvio yhtiön hallinnon kehittämistä – Värdering av utvecklingen av bolagets förvaltning	-Selvitys keskittää yhtiölle kaupunkikonsernin yhtiömuotoisten toimitilojen ja koululainajärjestelmän piirissä olevien koulutaloyhtiöiden hallinnointia tehty – Utredning om att koncentrera förvaltningen av stadskoncernens verksamhetslokaler i bolagsform och skollånesystemets skolhusbolag till bolaget har utförts	
	Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr – Högholmens djurgård stiftelse sr	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen – Ökande av stadens attraktivitet	-Kävijämäärä/vuosi – Antal besökare/år -Yleisötyön kehittäminen – Utveckling av publikarbete
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys – Kund- och personalnöjdhet	
	Hiilineutraali Korkeasaari -ohjelman toteuttaminen – Genomförande av programmet Kolneutraala Högholmen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare i kolneutralitetsplanen	
	Suojelutyön vaikuttavuus – Effektivitet i skyddsarbetet	-Suojelutyöhön käytetyt resurssit ja suojeltavien lajien määrä – Resurser som använts för skyddsarbete och antal arter som skyddas	
Riittävä vakavaraisuus – Tillräcklig soliditet	-Omavaraisuusaste vähintään 35 % – Soliditetsgrad minst 35 % -Omarahoitusosuus – Självfinansieringsandel		
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	Helsingin kaupungin liikumisohjelma – Helsingfors stads motions- och rörlighetsprogram	-Liikumisohjelman tavoitteiden toteuttaminen – Genomförande av målen i motions- och rörlighetsprogrammet	
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely – Regelbunden enkät om kund- och personalnöjdheten	
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare i kolneutralitetsplanen	
	Kustannustehokkuus – Kostnadseffektivitet	-Liikevaihto/htv – Omsättning/årsverke	
	Riittävä vakavaraisuus – Tillräcklig soliditet	-Omavaraisuusaste vähintään 30 % – Soliditetsgrad minst 30 %	

Yhteisön nimi - Sammanslutningens namn	Tavoite – Mål	Mittarit - Mätare
Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy – Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Säännöllinen matkustajatytytyväisyyskysely ja sidosryhmäkysely – Regelbunden enkät om kundnöjdhet och intressentenkät
	Vastuullisuus työnantajana – Arbetsgivaransvar	-Henkilöstötytytyväisyys – Personalnöjdhet
	Kustannustehokkuus ja tuotantovarmuus – Kostnadseffektivitet och leveranssäkerhet	-Operatiivinen tehokkuus (paikkakilometrikustannus) – Operativ effektivitet (kostnader per platskilometer) -Investointien kustannustehokas ja suunnitelmallinen toteutus – Kostnadseffektiva och genomtänkta investeringar -Luotettavuus (ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdöistä) – Tillförlitlighet (de körda avgångarnas andel av de beställda avgångarna)
	Hiilineutraali Helsinki -ohjelman toteuttaminen – Genomförande av programmet Kolneutralt Helsingfors	-Yhtiön oman toteutussuunnitelman mukainen mittaristo – Mätare enligt bolagets egen plan för att genomföra programmet
	Yhtiön riittävä vakavaraisuus – Tillräcklig soliditet	-Omavaraisuusaste vähintään 15 %* – Soliditetsgrad minst 15 %* * Omavaraisuusaste konsernitason tasolla konsernirakenteen käyttöönoton jälkeen * Soliditetsgrad på koncernnivå efter att koncernstrukturen införts
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy – Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Kanta-asiakkaiden määrä – Antal stamkunder -Asiakastapahtumien määrä – Antal kundkontakter -NPS-luku – Nettorekommendationstalet (NPS)
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare i kolneutralitetsplanen
	Työhönvalmennettujen positiivisen jatkokoulun kehitys – Utveckling av positiv fortsättningsväg för personer i arbetsträning	-Osatutkintojen määrä – Antal delexamen -Positiivisten jatkokoulujen määrän osuuden muutokset – Ändringar i andelen positiva fortsättningsvägar
	Monipuoliset palvelut ja digitaalisuuden hyödyntäminen – Mångsidiga tjänster och utnyttjande av digitaliseringen	-Verkkokaupan kautta kulkeva liikevaihto – Omsättning som kommer genom webbutiken -Saavutettavuus – Tillgänglighet

Yhteisön nimi - Sammanslutningens namn	Tavoite – Mål	Mittarit - Mätare
Stadion-säätiö sr – Stadion- stiftelsen sr	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen – Ökande av stadens attraktivitet	-Suurtapahtumien lukumäärä – Antal storevenemang -Kävijämäärä/vuosi – Besökare/år -Olympiastadionin näkyvyyden mittaaminen – Mätning av synligheten av Olympiastadion
	Helsingin kaupungin liikkuishohjelma – Helsingfors stads motions- och rörlighetsprogram	-Liikkuishohjelman tavoitteiden toteuttaminen – Genomförande av målen i Helsingfors stads motions- och rörlighetsprogram
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Säännöllinen asiakas- ja kävijätyytyväisyyskysely – Regelbunden enkät om kund- och besökarnöjdheten
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare i kolneutralitetsplanen
	Laadukas ja kustannustehokas toiminta – Högklassig och kostnadseffektiv verksamhet	-Tilojen vuokrausaste – Lokalernas uthyrningsgrad -Liikevaihto/htv – Omsättning/årsverke
UMO-säätiö sr – UMO Stiftelsen sr	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen – Ökande av stadens attraktivitet	-Kävijämäärä/vuosi – Antal besökare/år -Yleisötyön kehittäminen – Utveckling av samarbetet
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Asiakastytyväisyys – Kundnöjdhet
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare i kolneutralitetsplanen
	Omarahoitusosuuden kasvattaminen – Ökning av självfinansieringsandelen	-Omarahoitusosuus – Självfinansieringsandel
Urheiluhallit Oy	Helsingin kaupungin liikkuishohjelma – Helsingfors stads motions- och rörlighetsprogram	-Liikkuishohjelman tavoitteiden toteuttaminen – Genomförande av målen i Helsingfors stads motions- och rörlighetsprogram
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötytyväisyyskysely – Regelbunden enkät om kund- och personalnöjdheten
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare i kolneutralitetsplanen
	Kustannustehokkuus – Kostnadseffektivitet	-Liikevaihto/htv – Omsättning/årsverke
	Riittävä vakavaraisuus – Tillräcklig soliditet	-Omavaraisuusaste vähintään 30 % – Soliditetsgraden minst 30 %

Yhteisön nimi - Sammanslutningens namn	Tavoite – Mål	Mittarit - Mätare
Vuosaaren Urheilutalo Oy	Helsingin kaupungin liikkumishjelma – Helsingfors stads motions- och rörlighetsprogram	-Liikkumishjelman tavoitteiden toteuttaminen – Genomförande av målen i Helsingfors stads motions- och rörlighetsprogram
	Asiakaskeskeisyys – Kundorientering	-Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely – Regelbunden enkät om kund- och personalnöjdheten
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen – Genomförande av kolneutralitetsplan som stöder målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta – Uppföljning av mätare i kolneutralitetsplanen
	Kustannustehokkuus – Kostnadseffektivitet	-Liikevaihto/htv – Omsättning/årsverke
	Riittävä vakavaraisuus – Tillräcklig soliditet	-Omavaraisuusaste vähintään 30 % – Soliditetsgraden minst 30 %

7 Henkilöstö – Personal

Kaupunki panostaa hyvään henkilöstöjohtamiseen ja vastuulliseen työnantajapolitiikkaan

Kaupunkistrategia korostaa kaupunkilaisten palveluiden laatua, saatavuutta ja saavutettavuutta paitsi suomeksi ja ruotsiksi myös tarvittaessa muillakin kielillä. Tämä vaikuttaa myös kaupungin henkilöstöön ja sen monimuotoistumiseen. Samaan aikaan haastavat koronavuodet vaikuttavat yhä henkilöstön jaksamiseen ja hyvinvointiin. Palkanmaksujärjestelmän käyttöönoton epäonnistuminen on heikentänyt kaupungin työnantajamaainetta. Vuonna 2023 panostetaan kaikkiin näihin.

Henkilöstömäärä pysyy talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosina tasaisena. Koko kaupungin henkilöstömäärä vuoden 2021 lopussa oli hieman yli 38 000, kun ei huomioida vuodenvaihteessa irtautuneen Kaupunkiliikenne Oy:n henkilöstömäärää (henkilöstöraportissa noin 39 200 HKL:n kanssa). Henkilöstömäärän arvioidaan olevan reilu 38 100 vuoden 2022 lopussa. Vuoden 2022 lopun ennustetusta henkilöstömäärästä kunta-Helsingin osuus on 22 600 ja Sotepe-toimialan 15 500. Koko kaupungin henkilöstömäärään ei ennusteta talousarviokaudelle 2023–2025 suuria muutoksia. Kokonaisuus pysyy samalla tasolla. Toimiala- ja liikelaitostasolla ennustetut henkilöstömäärien muutokset kompensoivat toisiaan.

Lainsäädännön ja toimintaympäristön muutokset vaikuttavat useilla toimialoilla ja liikelaitoksissa niin henkilöstön määrään kuin rakenteeseenkin. Muutokset haastavat entisestään osaavan ja riittävän henkilöstön saatavuutta. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus toteutetaan Helsingissä erillisratkaisuna, jossa henkilöstön työnantajana säilyy Helsingin kaupunki. Uudistuksen myötä henkilöstöä siirtyy vähäisessä määrin toimialalta toiselle.

Henkilöstön eläköityminen jatkuu voimakkaana, mikä aiheuttaa painetta niin rekrytointiin kuin kaupungin henkilöstön sisäisen liikkuvuuden ja urapolkujen kehittämiseen. Vuokratyövoimaa hyödynnetään varsinkin lyhytkestoisissa sijaisuuksissa.

Henkilöstösuunnittelussa jatketaan ennakkoinnin kehittämistä. Henkilöstön monimuotoistumiseen panostetaan ja haetaan myös siten ratkaisuja henkilöstön saatavuuteen. Monikulttuurisuus, maahanmuuttajataustaisten ja osatyökykyisten työllistäminen sekä kansainvälinen rekrytointi edistävät henkilöstön saatavuutta. Henkilöstön tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden parantamiseen tähtävien toimenpiteiden jatkaminen korostuu jatkossa entisestään.

Työterveyshuollon laatukilpailuksella pyritään työterveyspalveluiden saatavuuden ja laadun parantamiseen. Samalla kehitetään työkykyjohtamisen toimintamallia ja esihenkilöiden keskitettyä tukea. Koronasta johtuvia sairauspoissaoloja on yhä odotettavissa. Myös korona-aikana kertyneen palveluvelan purkaminen haastaa henkilöstöä ja palveluntuotantoa. Monipaikkainen työ tukee henkilöstön hyvinvointia ja työn ja muun elämän yhteensovittamista sekä edesauttaa henkilöstön saatavuutta niihin tehtäviin, missä monipaikkainen työ on mahdollista.

Työnantajamaaineen kaupunkitasoinen mittaaminen aloitetaan ja sen kehittämiseen panostetaan laajasti. Kaupungin tavoitteena on olla houkutteleva työpaikka.

Staden satsar på en god personalledning och en ansvarsfull arbetsgivarpolitik

I stadsstrategin läggs fokus på servicekvaliteten och tillgången på och tillgängligheten av den service stadsborna behöver, inte bara på finska och svenska utan vid behov också på andra språk. Det påverkar även stadens personal och dess ökande mångfald. Samtidigt påverkar de utmanande coronaären fortfarande personalens ork och välbefinnande. Stadens misslyckande när det nya lönesystemet infördes har försvagat dess rykte som arbetsgivare. På allt detta ska staden satsa under 2023.

Antalet anställda hålls på samma nivå under budget- och ekonomiplaneären. Antalet anställda vid hela staden var vid utgången av 2021 lite över 38 000 då personalen vid Stadstrafik Ab, som överfördes från staden till bolaget vid årsskiftet, inte beaktas (antalet anställda i personalrapporten var cirka 39 200 inklusive HST). Antalet anställda uppskattas vara drygt 38 100 vid utgången av 2022. Kommun-Helsingfors andel av det uppskattade antalet anställda vid utgången av 2022 är 22 600 och social-, hälsovårds- och räddningssektorns andel är 15 500. I det sammanlagda antalet anställda vid staden väntas inga stora förändringar under budgetperioden 2023–2025. Helheten förblir på samma nivå. De uppskattade förändringarna i antalet anställda vid olika sektorer och affärsverk kompenseras av varandra.

Förändringar i lagstiftningen och verksamhetsmiljön påverkar såväl antalet anställda som personalstrukturen inom flera sektorer och affärsverk. Förändringarna gör det ännu svårare att hitta tillräckligt med kompetent personal. I reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet ingår en särlösning för Helsingfors där Helsingfors stad fortsätter som personalens arbetsgivare. I och med reformen flyttas personal i ringa grad från en sektor till en annan.

Pensionsavgången fortsätter kraftigt, vilket medför ett tryck på såväl rekrytering som utveckling av den interna rörligheten och karriärvägar inom staden. Hyrd arbetskraft utnyttjas i synnerhet för kortvariga vikariat.

Prognostiseringen utvecklas fortfarande inom personalplaneringen. Staden satsar på mångfald bland personalen och söker också på så sätt lösningar till tillgången på personal. Kulturell mångfald, sysselsättning av personer med invandrabakgrund och partiellt arbetsföra samt internationell rekrytering främjar personaltillgången. Kontinuiteten i åtgärder som syftar till att öka jämlikheten och jämställdheten bland personalen betonas ytterligare i fortsättningen.

Genom att konkurrensutsätta företagshälsovården strävar staden efter att höja företagshälsovårdstjänsternas kvalitet och göra dem mer lättillgängliga. Samtidigt utvecklas verksamhetsmodellen för ett hälsofrämjande ledarskap och ett centraliserat stöd för chefer. Sjukfrånvaro på grund av coronainfektioner är fortfarande att vänta. Det är krävande för personalen och serviceproduktionen att beta av det serviceunderskott som uppstått under coronatiden. Multilokalt arbete stöder personalens välfärd och gör det lättare att förena arbete och privatliv och rekrytera personal för de uppgifter där multilokalt arbete är möjligt.

Staden börjar mäta arbetsgivarvarumärket på stadsnivå och satsar omfattande på att utveckla det. Stadens mål är att vara en lockande arbetsplats.

Saatavuuden haasteet vaativat tehokkaiden toimenpiteiden jatkamista

Henkilöstön saatavuus pysyy merkittävänä haasteena kaupungilla. Osaavan työvoiman saatavuuden haasteet korostuvat erityisesti sosiaali- ja terveystoimen sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen työvoimapula-aloilla. Kriittisten ammattiryhmien riittävän mitoituksen saavuttaminen nähdään isona haasteena. Kelpoisuusehdot täyttävien työntekijöiden määrän laskiessa osaamisen taso myös heikkenee. Suuri henkilöstön vaihtuvuus ja vähäinen kokemus kasvattavat laadullisia ja taloudellisia haasteita myös muilla toimialoilla.

Osaavan ja riittävän henkilöstön saatavuus ja nykyisen henkilöstön hyvinvointi on merkittävä strateginen kysymys monimuotoistuvassa kaupungissa. Tilannetta vaikeuttaa entisestään kaupungin palkanmaksujärjestelmän aiheuttama työntekijöiden heikentyminen laajasta vakauttamisohjelmasta riippumatta. Veto- ja pitovoiman kehittäminen ja ylläpitäminen on kriittinen tekijä työvoiman saatavuuden haasteissa. Henkilöstökokemus on keskiössä tulevana vuonna. Myös esihenkilöiden jaksamisen tueksi tehdään toimenpiteitä. Uudet ja uudistuvat palvelut edellyttävät henkilöstön valmiuksia ja organisaation kyvykkyyttä toimintakulttuurin muutokseen.

Koronaepidemian aikana kehitettiin organisaatorajat ylittävien henkilöstösiirtojen käytännöt. Henkilöstöressurssien joustavaa ja tarkoituksenmukaista käyttöä jatketaan. Henkilöstön urapolkuja tuetaan mm. koulutuksella. Riittävän henkilöstön turvaamiseksi ja työkyvyttömyyden ehkäisemiseksi sujuvoitetaan myös uudelleensijoittumisen prosessia.

Kaupungin työvoiman saatavuuden tukemiseksi ratkaisuja työvoimavajeeseen haetaan jatkuvasti myös oppisopimus-koulutuksella, korkeakoulu yhteistyöllä, työssäoppimispaikkojen saatavuuden edistämiseksi, työttömien työnhakijoiden työllistämiseksi kaupungin avoimiin työpaikkoihin sekä rekrytointi-ilmoitusten ja hakijakokemuksen kehittämiseksi ja uusilla toimintatavoilla. Keskiössä on erityisesti vieraskielisten rekrytoinnin edistäminen lisäämällä toimenpiteitä maahan muuttaneiden henkilöiden tavoittamiseksi rekrytoinneissa sekä tekemällä kohdennettuja rekrytointeja myös ulkomaille.

Hyvä johtaminen tukee henkilöstön hyvinvointia

Laadukkaan palvelutoiminnan turvaaminen ja tehostaminen edellyttää toimenpiteitä asiakaskokemuksen ja henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Henkilöstön hyvinvointi on ollut koetuksella jatkuvassa kriisitilanteessa. Työhyvinvointia ja vetovoimaa parannetaan vaikuttamalla ennakoivasti työhyvinvointiin, työn joustoihin, työnjakoon ja työn imuun. Keinoja parantamiseen ovat muun osaamisen kehittämisen lisääminen, henkilöstön urapolkujen tukeminen, osaamisen jakaminen ja yhteistyö.

Esihenkilötyön tavoitteellinen ja systemaattinen vahvistaminen sekä toimintatapojen ja osaamisen kehittäminen ovat avainasemassa, jotta henkilöstö onnistuu ja voi hyvin työssään. Tavoitteena on kehittää johtamista ja esihenkilötyötä johtamisen kulmakivien mukaisesti kaikilla johtamisen tasoilla sekä parantaa henkilöstökokemusta. Henkilöstön tasa-arvoisuuden ja

Problemen med tillgången förutsätter fortsatta effektiva åtgärder

Personaltillgången är fortfarande ett stort problem för staden. Problemen med tillgången till kompetent personal är särskilt framträdande inom social- och hälsovårdssektorn och fostrans- och utbildningssektorn i branscher där allmän arbetskraftsbrist råder. En tillräcklig dimensionering i de kritiska yrkesgrupperna anses svåruppnäelig. Samtidigt som antalet anställda som uppfyller behörighetsvillkoren går ner sjunker även kompetensnivån. Stor personalomsättning och personalens ringa erfarenhet ökar de kvalitativa och ekonomiska problemen även inom övriga sektorer.

Tillgången till tillräckligt med kompetent personal och välbefinnandet hos den nuvarande personalen är en betydande strategisk fråga i en stad som blir mångformigare. Situationen försvåras ytterligare eftersom problemen med stadens lönebetalningssystem försämrar stadens rykte som arbetsgivare trots ett omfattande stabiliseringsprogram. Utveckling och upprätthållning av dragnings- och hållkraften är en kritisk faktor för svårigheterna med tillgången till arbetskraft. Medarbetarupplevelsen står i fokus inkommande år. Staden vidtar åtgärder även för att stödja chefernas ork. Nya tjänster och tjänster som förnyas förutsätter att personalen är beredd på förändringar och organisationen har beredskap för förändringar i verksamhetskulturen.

Under coronaepidemin utvecklades praxis för personalöverföringar som överskrider organisationsgränserna. Staden fortsätter använda sina personalresurser flexibelt och ändamålsenligt. Personalens karriärvägar stöds bland annat med utbildningar. För att trygga ett tillräckligt antal anställda och förebygga arbetsoförmåga görs omplaceringsprocessen smidigare.

För att främja tillgången till arbetskraft söker staden kontinuerligt lösningar på arbetskraftsunderskottet med hjälp av läroavtalsutbildning, samarbete med högskolor och nya tillvägagångssätt samt genom att öka tillgången på platser för inläring i arbetet, fylla lediga jobb med arbetslösa arbetssökande och utveckla rekryteringsannonserna och upplevelsen för dem som söker stadens jobb. I synnerhet ska staden främja rekryteringen av personer med främmande modersmål genom att öka sina ansträngningar för att nå invandrare vid rekryteringar och genomföra riktade rekryteringar utomlands.

Ett gott ledarskap stöder personalens välbefinnande

För att trygga och effektivisera en högklassig serviceverksamhet behövs åtgärder som säkerställer kundupplevelsen och personalens välbefinnande. Personalens välbefinnande har prövats under den utdragna krissituationen. Arbetshälsan och dragningskraften förbättras genom att proaktivt påverka arbetshälsan, arbetets flexibilitet, arbetsindelnings- och arbetsengagemanget. Det här kan uppnås bland annat genom att öka kompetensutvecklingen, stöda personalens karriärvägar, dela med sig av kunskaper och samarbeta.

Att målinriktat och systematiskt förstärka chefsarbetet samt att utveckla verksamhetssätt och kompetenser spelar en nyckelroll i att personalen lyckas och mår bra i sitt arbete. Syftet är att utveckla ledarskapet och chefsarbetet enligt ledarskapets hörnstenar på alla ledarskapsnivåer samt att förbättra medarbetarupplevelsen. Staden vill förstärka personalens

yhdenvertaisuuden kokemusta halutaan vahvistaa työntekijän koko työuran elinkaaren eri vaiheissa.

Onnistumiskeskustelujen roolia osana johtamistyötä vahvistetaan. Henkilöstön vaikutusmahdollisuuksista huolehditaan jatkuvasti muuttuvassa ja osittain monipaikkaisessa työympäristössä vahvistamalla keskustelemaa ja avointa työkulttuuria sekä esihenkilöiden valmentavan johtamisen työtettä. Varmistetaan, että johdolla ja esihenkilöillä on valmiudet toimia uudistuvan johtamisen ja monipaikkaisen työskentelyn periaatteiden mukaisesti.

Palkitsemiseen ja kannustamiseen on tärkeää panostaa edelleen. Tavoitteiden asettaminen ja työssä onnistumisen arviointi luovat perustan oikeudenmukaisuuden kokemukselle, kun työsuoritusta arvioidaan yhteisten kriteereiden pohjalta. Esihenkilöiden palkitsemisosaamista kehitetään jatkuvasti ja suoritusperusteista palkitsemista tullaan vahvistamaan entisestään.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen perustuu strategiakaudelle laadittuihin osaamisen kehittämisen painopistealueisiin. Johtamisen kulmakivet viedään osaksi jokapäiväistä johtamista. Hyvän esihenkilötyön tueksi kehitetään työkaluja, perehdytystä ja järjestetään esihenkilövalmennuksia ja -palveluja. Hyvinvoinnin ja johtamisen kehittämisessä huomioidaan henkilöstökokemuksesta ja työkuultuurista saatua palautetta sekä asiakaskokemuksesta kerättyä tietoa. Työkuormia hallitaan tavoitteiden priorisoinnin ja riittävän resursoinnin avulla.

Henkilöstöjohtamisen digitalisaatio jatkuu, vuoden 2022 opit tukevat kehitystä

Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen ja siihen liittyvä osaamisen kehittäminen korostuvat kaupunkistrategiassa. Tiedolla johtaminen tunnustetaan tärkeäksi painopisteeksi niin kaupungin asukkaiden ja asiakkaiden kuin toiminnan johtamisen näkökulmasta.

Kaupungilla jatketaan henkilöstöhallinnon, henkilöstöjohtamisen ja niihin liittyvän tiedolla johtamisen käytäntöjen digitalisointia. Vuonna 2022 käyttöön otetun palkkajärjestelmän (Sarastia365 HR) käytön vakauttamista ja toimintatapamuutoksen juurruttamista jatketaan tarvittaessa vuoden 2023 aikana. Samalla tarkastellaan esihenkilöiden työkuormaa ja mietitään uudelleen tehtävien tarkoituksenmukaista jakoa esihenkilöiden ja muiden toimijoiden kesken.

Kun palkkajärjestelmän ja palkanmaksun tilanne on vakautettu, siirrytään henkilöstöjohtamisen digitalisoinnin seuraavaan vaiheeseen. Osana kaupungin digitalisaatio-ohjelmaa käynnistetään uudistus, jossa kaupungin johtamismallia ja -kulttuuria kehitetään, modernisoidaan ja digitalisoidaan. Uudistuksella tavoitellaan päätöksenteko-, ennakointi- ja reagoitakyvyn nopeutumista. Päätöksentekomalleja ja palveluprosesseja tehostetaan samalla kun esihenkilöiden hallinnollista työtä pyritään keventämään. Esihenkilöille tulee jäädä aikaa kohdata työntekijöitä ja varmistaa heidän työssä onnistuminen. Tavoitteena on luoda kaikille loppukäyttäjille käyttäjälähtöiset, sujuvat ja helpokäyttöiset digitaaliset palvelut.

Henkilöstöjohtamisen digitalisointi tarkoittaa uuden HR-kokonaisjärjestelmän kilpailuttamista ja käyttöönottoa. Vuoden 2023 aikana on tarkoitus kilpailuttaa itse järjestelmä sekä sen tekninen toteutuskumppani. Myös toimintatapamuutukseen ja

upplevelse av jämställdhet och likabehandling i olika skeden under hela karriären.

Framgångssamtalets roll som en del av ledarskapet förstärks. Staden värnar hela tiden om personalens möjligheter att påverka i en delvis multilokal arbetsmiljö som ständigt förändras. Detta görs genom att förstärka den deliberativa och öppna arbetskulturen och chefernas coachande ledarskap. Ledningens och chefernas förmåga att agera i enlighet med principerna för förnybar ledning och multilokalt arbete säkras.

Det är viktigt att fortsätta satsa på att belöna och uppmuntra personalen. Att ställa upp mål och bedöma framgångar i arbetet skapar en grund för en upplevelse av rättvisa då arbetsprestationen bedöms på basis av gemensamma kriterier. Chefernas kunskaper i belöningsfrågor utvecklas kontinuerligt och systemet med prestationsbaserad belöning stärks ytterligare.

Utvecklingen av personalens kompetens baserar sig på de prioriterade områdena för kompetensutveckling som utarbetats för strategiperioden. Ledarskapets hörnstenar görs till en del av det dagliga ledarskapet. Till stöd för det goda chefsarbetet utvecklas verktyg och introduktionen samt organiseras utbildningar och tjänster för chefer. I utvecklingen av välbefinnande och ledarskap beaktas respons om personalupplevelsen och arbetskulturen samt kundupplevelsedata. Arbetsbelastningen hanteras genom att prioritera bland målen och tillhandahålla tillräckliga resurser.

Digitaliseringen av personalledningen fortsätter, lärdomar från 2022 stöder utvecklingen

Stadsstrategin lyfter fram utnyttjandet av digitala möjligheter och därmed sammanhängande kompetensutveckling. Det datadrivna ledarskapet identifieras som ett viktigt prioriterat område ur såväl stadens invånares och kunders som verksamhetsledningens synvinkel.

Staden fortsätter digitalisera praxis inom personaladministrationen, personalledningen och därmed sammanhängande datadrivet ledarskap. Staden tog i bruk ett nytt lönesystem (Sarastia365 HR) 2022. Arbetet med att stabilisera användningen och vänja personalen vid de nya arbetssätten fortsätter vid behov under 2023. Samtidigt granskar staden chefernas arbetsbörda och överväger på nytt hur arbetsuppgifterna kan fördelas ändamålsenligt mellan cheferna och övriga aktörer.

När läget med lönesystemet och lönebetalningen har stabiliserats går man in i den andra fasen i digitaliseringen av personalledningen. Som en del av stadens digitaliseringsprogram inleds en reform som innebär att stadens ledarskapsmodell och ledarskapskultur utvecklas, moderniseras och digitaliseras. Syftet med reformen är att staden snabbare ska kunna fatta beslut, agera proaktivt och reagera. Samtidigt som staden strävar efter att lätta chefernas administrativa börda effektiviseras modellerna för beslutsfattandet och serviceprocesserna. Chefernas tid ska räcka till för att möta medarbetare och säkerställa att de lyckas i arbetet. Målet är att erbjuda slutanvändarna användarorienterade, smidiga och lättanvända digitala tjänster.

Digitaliseringen av personalledningen innebär att ett nytt HR-helhetssystem konkurrensutsätts och tas i bruk. Syftet är att konkurrensutsätta själva systemet och en teknisk genomförandepartner under 2023. Staden förbereder sig också

käyttöönottoprojektiin valmistaudutaan, ja ne jatkuvat taloussuunnitelma vuosille 2024–2025. Kokonaisjärjestelmäprojekti aloitetaan, kun palkanmaksujärjestelmän käyttö on saatu vakautettua.

Digitalisaatiokehitys ja muutoskyvykkyyden kasvattaminen edellyttävät panostuksia henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Digiosaamisen merkitys korostuu, kun työvaiheita automatisoidaan, prosesseja digitalisoidaan ja työskennellään monipaikkaisesti. Rutiininomaisten tehtävien väheneminen johtaa asiantuntijatyön lisääntymiseen kaikilla aloilla. Esihenkilötyössä tietojohdaminen ja henkilöstöstä kerätyn tiedon kattavampi hyödyntäminen arjen johtamisessa korostuvat järjestelmien kehittyessä. Kaikki tämä ja monet muut toimintaympäristön muutokset edellyttävät henkilöstön, työyhteisöjen ja koko organisaation muutoskyvykkyyteen panostamista.

på att ändra sina arbetssätt och införa systemet, vilket fortsätter under ekonomiplaneåren 2024–2025. Helhetsystemprojektet inleds när användningen av lönesystemet har stabiliserats.

För att kunna digitaliseras och öka sin förändringskapacitet måste staden satsa på personalens kompetensutveckling. Den digitala kompetensens betydelse ökar när arbetsskeden automatiseras, processer digitaliseras och arbetet utförs multilokalt. Sakkunnigarbetet ökar inom alla branscher medan de rutinmässiga arbetsuppgifterna minskar. När systemen utvecklas kommer fokus i chefernas arbete i allt högre grad att ligga på datadrivet ledarskap och på att mer ingående utnyttja personaldata i det vardagliga ledarskapet. Alla dessa och många andra förändringar i omvärlden kräver satsningar på förändringskapaciteten hos personalen, arbetsenheterna och hela organisationen.

8 Päätoehdotukset – Beslutsförslag

Hallintosäännön mukaisesti rahoitusjohtajan tehtävänä on päättää kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarvio- ja tilapäislainojen ottamisesta, lainojen takaisinmaksusta ja lainaehojen muuttamisesta. Vuoden 2023 talousarvioehdotuksessa varaudutaan kaupungin osalta 100 miljoonan euron pitkäaikaisten ulkoisten lainojen ottoon. Lisäksi tulisi varautua lyhytaikaiseen lainatarpeeseen tilapäislainavaltuuksin, mm. kuntatodistusohjelmaa käyttäen.

Rahoitusjohtaja tulisi lisäksi oikeuttaa ottamaan uutta lainaa mahdollisesti ennenaikaisesti poismaksettavien lainojen tilalle (ns. lainojen konvertointi) sekä tytäryhteisöjen mahdollisia kassalainatarpeita varten. Konvertointiin tarvitaan lainanottovaltuus, vaikka kaupungin lainapääoma ei lisäänty.

Liikenneliikelaitoksen investointien edellyttämä rahoitustarve on suunniteltu katettavan ensisijaisesti kaupungin sisäisesti, kirjanpidon yhdistylivelalla. Päätoehdotuksissa on kuitenkin varauduttu yhdistylivelan konvertoimiseen 200 miljoonan euron määrällä ulkoisiksi lainoiksi jo vuonna 2023, mikäli tämä on kokonaisuuden kannalta perusteltua.

Lisäksi rahoitusjohtaja tulisi oikeuttaa tekemään leasing sopimuksia päätoehdotuksessa mainituin ehdoin.

Kaupungin liikelaitosten toimintasääntöjen mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää lainanotosta Kvston vuosittain vahvistamien lainanottovaltuuksien rajoissa. Kvsto päättää valtuuksista talousarviossa ja laina hankitaan Kaupunginkanslian toimesta.

Liikenneliikelaitoksen johtokunnalle tulisi antaa enintään 200 miljoonan euron lainavaltuus liikelaitoksen yhdistylivelan konvertoimiseksi ulkoisiksi lainoiksi. Liikelaitoksen investointien rahoitus on tarkoitus järjestää ensisijaisesti kaupungin sisäisellä yhdistylivelalla, jota myöhemmin konvertoidaan ulkoisiksi lainoiksi. Konvertointi varaudutaan tekemään jo vuoden 2023 aikana.

Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi

- 1) että rahoitusjohtajalla on oikeus vuonna 2023
 - a) ottaa 500 miljoonaa euroa kotimaisia ja/tai ulkomaisia lainoja, joiden laina-aika on vähintään yksi vuosi ja enintään 30 vuotta ja joiden nimelliskorko lainanottohetkellä saa olla enintään 5 prosenttia tai joiden emissiokurssin ja nimelliskoron perusteella laskettava efektiivinen korko saa olla lainanottohetkellä enintään 5 prosenttia,
 - b) ottaa tilapäislainoja, joita saa kulloinkin olla enintään 300 miljoonaa euroa,
 - c) tehdä 100 miljoonan euron pääoma-arvosta ja enintään 5 prosentin korolla uusia leasing-sopimuksia, joiden vuokra-aika on enintään 30 vuotta,
 - d) tehdä korko- ja valuuttariskin suojaamiseksi tarkoitettuja johdannaissopimuksia otettaessa uusia lainoja tai koskien olemassa olevaa lainakantaa kuitenkin siten, että sopimuksia voidaan solmia kotimaisen tai ulkomaisen osapuolen kanssa, jonka pitkäaikainen luottokelpoisuus on hyvä sekä

Enligt förvaltningsstadgan har finansdirektören till uppgift att inom de gränser som stadsfullmäktige godkänt besluta om upptagande av budgetlån och tillfälliga lån, om återbetalning av lån och om ändring av lånevillkoren. Förslaget till budget för år 2023 baserar sig på att långfristiga externa lån på 100 miljoner euro tas upp för staden. Likaså bör det med tanke på behovet av kortfristiga lån beviljas rätt att ta upp tillfälliga lån, bl.a. med hjälp av ett kommuncertifikatsprogram.

Finansdirektören bör dessutom berättigas att ta upp nya lån i stället för sådana lån som eventuellt återbetalas tidigare än planerat (s.k. konvertering av lån) och för dottersammanslutningarnas eventuella behov av kassalån. För konvertering behövs fullmakt att ta upp lån, fastän stadens lånekapital inte ökar.

Det finansieringsbehov som trafikaffärsverkets investeringar förutsätter ska i första hand täckas internt inom staden med en skuld på samlingskonto i bokföringen. I beslutsförslagen har man emellertid berett sig på att konvertera skulden på samlingskonto till externa lån på sammanlagt 200 miljoner euro redan 2023, om det är befogat med tanke på helheten.

Vidare bör finansdirektören ha rätt att ingå leasingavtal enligt villkoren i beslutsförslaget.

Enligt verksamhetsstadgorna för stadens affärsverk beslutar affärsverkets direktion om upplåning inom de gränser för upplåningsbefogenheter som stadsfullmäktige årligen fastställer. Stadsfullmäktige beslutar om befogenheterna i budgeten och lånet upptas genom stadskansliet försorg.

Direktionen för trafikaffärsverket bör ges rätt att uppta lån på högst 200 miljoner euro för att konvertera affärsverkets skuld på samlingskonto till externa lån. Affärsverkets investeringar ska i första hand finansieras med en skuld på samlingskonto internt inom staden, som senare konverteras till externa skulder. Man bereder sig på att konvertera skulden redan 2023.

På grundval av det ovanstående föreslår stadsstyrelsen att stadsfullmäktige beslutar

- 1) att finansdirektören under 2023 har rätt
 - a) att uppta inhemska och/eller utländska lån på 500 miljoner euro med en löptid på minst ett år och högst 30 år och med en nominell ränta på högst 5 procent vid tidpunkten för upptagandet av lånet eller en på grundval av emissionskursen och den nominella räntan beräknad effektiv ränta på högst 5 procent vid tidpunkten för upptagandet av lånet,
 - b) att uppta tillfälliga lån, dock så att de tillfälliga lånen får uppgå till högst 300 miljoner euro,
 - c) att ingå nya leasingavtal på högst 30 år för ett kapitalvärde på 100 miljoner euro och med en ränta på högst 5 procent,
 - e) att ingå derivatavtal som skydd mot ränte- och valutarisker vid upptagande av nya lån eller i fråga om befintliga lån, dock så att avtal kan ingås med inhemska eller utländska parter som under en lång tid har god kreditvärdighet, och

- 2) että liikenneliikelaitoksen johtokunnalla on oikeus vuonna 2023
- a) ottaa enintään 200 miljoonaa euroa ulkoista lainaa kaupungin sisäisen yhdystilivelan konvertoimiseksi ulkoiseksi lainanotoksi.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Hallintosäännön mukaan lautakuntien ja johtokuntien tehtävänä on päättää hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista. Kaupunginhallituksen mielestä olisi perusteltua päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

- 3) että niiden maksujen, joista ei ole erikseen päätetty, yleisinä perusteina noudatetaan omakustannushinnan mukaista taikka viranomaisen päättämää alemmaa taksaa.

Kaupunginhallituksen päättämien avustusten käytön valvontaa koskevien ohjeiden mukaan kaupungin viranomaisilla ja tarkastusvirastolla on mahdollisuus ja oikeus tarkastaa avustuksensaajien varainkäyttöä avustusehtojen täyttämisen selvittämiseksi. Samalla kaupunginhallitus katsoo, että avustusehtoja olisi tarkoituksenmukaista täydentää siten, että avustettavien yhteisöjen tulee noudattaa kaupunginhallituksen antamia ohjeita. Lisäksi kaupunginhallituksen mielestä on tarpeellista, että kaupunginhallitukselle annetaan mahdollisuus käyttää avustusmäärärahaa asianomaisesta toiminnasta kaupungille lainojen takaamisen tai muun syyn johdosta syntyneiden saatavien korvaamiseksi. Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi.

- 4) kehottaa lauta- ja johtokuntia avustusten myöntämispäätöksissä ilmoittamaan avustuksen ehdoksi, että avustettavien yhteisöjen tulee toiminnassaan ja taloudenhoidossaan noudattaa kaupunginhallituksen antamia ohjeita ja

oikeuttaa kaupunginhallituksen käyttämään avustusmäärärahoja kaupungille avustettavasta toiminnasta lainojen takaamisen tai muun syyn johdosta mahdollisesti syntyvien saatavien korvaamiseen.

Kaupungin toimialojen toimintoihin voidaan käyttää ulkopuolista yksityistä rahoitusta siten, että toimialat sisällyttävät talousarvioehdotustensa tulopuolelle alakohdan Ulkopuolisin varoin rahoitettu toiminta, jolle merkitään asianomaisen toiminnan arvioidut tulot. Vastaavat arvioidut menot merkitään asianomaisille menolajeille. Näiden toimialojen talousarvioiden erityisperusteluissa on mainittu, miten suuri osa määrärahasta on varattu ulkopuolisin varoin rahoitettavaa toimintaa varten. Tätä osaa määrärahasta saa käyttää vain saman verran kuin ulkopuolista rahoitusta on kertynyt. Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi

- 2) att direktionen för trafikaffärsverket under 2023 har rätt
- a) att ta externa lån på högst 200 miljoner euro för att konvertera den interna skulden på samlingskonto till externa lån.

Enligt 14 § i kommunallagen ska fullmäktige fatta beslut om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för kommunens tjänster och andra prestationer. Enligt förvaltningsstadgan har nämnderna och direktionerna till uppgift att besluta om priser, avgifter, hyror och ersättningar och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan fatta beslut om sådana. Stadsstyrelsen anser att det vore motiverat att i anslutning till godkännandet av budgeten besluta om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer. På grundval av det ovanstående föreslår stadsstyrelsen att stadsfullmäktige beslutar

- 3) att såsom allmänna grunder för de avgifter om vilka det inte har beslutats separat följs en taxa som motsvarar självkostnadspriset eller en lägre taxa föreskriven av en myndighet.

Enligt stadsstyrelsens direktiv om övervakningen av hur understöden används har stadens myndigheter och revisionskontoret möjlighet och rätt att granska understödstagarnas medelsdisponering för att utreda om villkoren för understödet uppfylls. Stadsstyrelsen anser det samtidigt vara ändamålsenligt att det i dessa villkor görs en komplettering om att de sammanslutningar som får understöd ska följa stadsstyrelsens direktiv. Dessutom anser stadsstyrelsen att stadsstyrelsen bör beredas möjlighet att använda understödsanslag för att ersätta utgifter som staden åsamkats genom verksamheten i fråga på grund av borgen för lån eller av annan orsak. Stadsstyrelsen föreslår att stadsfullmäktige beslutar

- 4) uppmana nämnderna och direktionerna att i besluten om beviljande av understöd ställa som villkor för understödet att de sammanslutningar som får understöd följer stadsstyrelsens direktiv i sin verksamhet och ekonomi och

bemyndiga stadsstyrelsen att använda understödsanslag för ersättning av utgifter som staden eventuellt åsamkas genom den understödda verksamheten på grund av borgen för lån eller av annan orsak.

För funktionerna vid stadens sektorer är det möjligt med extern privat finansiering. Då ska sektorerna på inkomstsidan i sina budgetförslag införa undermomentet Externt finansierad verksamhet, på vilket de beräknade inkomsterna för funktionen i fråga antecknas. Motsvarande beräknade utgifter antecknas för de berörda utgiftsslagen. Specialmotiveringarna i de enskilda sektorernas budgetar anger en hur stor del av anslagen som reserverats för externt finansierad verksamhet. Denna del av anslagen får bara användas i samma utsträckning som extern finansiering har flutit in. På grundval av det ovanstående föreslår stadsstyrelsen att stadsfullmäktige beslutar

- 5) että toimialoilla, joilla on talousarviossa varattu määräraha ulkopuolisin varoin rahoitettua toimintaa varten, on oikeus käyttää kyseistä määrärahaa ainoastaan ehdolla, että tulopuolelle kertyy ulkopuolisista rahoituslähteistä vastaava summa.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Toimialojen talousarvioasetelmien kehittämistä on edelleen jatkettu. Tarkoituksena on palvella paremmin toiminnan ohjausta ja päätöksentekoa. Talousarviorakenteen uusimisen yhteydessä on pyritty kehittämään myös sisäisiä suunnittelu- ja seurantajärjestelmiä. Jotta kehitystyö saadaan joustavaksi, talousarviorakenteessa suoritettujen uudistusten hyväksyminen on tarkoituksenmukaista suorittaa edelleen talousarviokäsittelyn yhteydessä. Näin ollen kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi

- 6) hyväksyä vuoden 2023 talousarvioehdotuksen valmistelun yhteydessä toteutetut talousarviorakenteen muutokset ja
- 7) oikeuttaa kaupunginhallituksen jatkamaan toimialojen talousarviorakenteen uudistamista sekä sisäisen laskentatoimen ja raportoinnin kehittämistä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan valtuutetulla on oikeus tehdä aloitteita kaupungin yhteisistä asioista. Aloite, joka koskee määrärahan ottamista seuraavan vuoden talousarvioon, tulee tehdä viimeistään 15. maaliskuuta. Kaupunginhallituksen on esitettävä aloite valtuuston käsiteltäväksi talousarvion yhteydessä.

Liitteenä kaupunginhallituksen vastaukset 42 talousarvioaloitteeseen. Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi

- 8) katsoa mainittujen aloitteiden 1–42 tulleen lopullisesti käsitellyiksi.

Edellä olevaan viitaten kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi

- 9) hyväksyä oheisen ehdotuksen Helsingin kaupungin talousarvioksi vuodeksi 2023 sekä taloussuunnitelmaehdotuksen ohjeellisena vuosille 2024–2025.
- 10) hyväksyä kaupungin ja Liikenne-liikelaitoksen investointiohjelmat ohjeellisena vuosille 2026–2032 talousarvion liitteiden 4 ja 12 mukaisina otettavaksi huomioon seuraavien vuosien taloussuunnitelmien valmistelussa.

- 5) att de sektorer som i budgeten har ett anslag reserverat för externt finansierad verksamhet har rätt att använda detta anslag endast på villkor att ett motsvarande belopp från externa finansieringskällor upptas på inkomstsidan.

Fullmäktige ska före utgången av året godkänna en budget för kommunen för följande kalenderår. I samband med att den godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år. Budgetåret är ekonomiplanens första år.

Utvecklingen av de enskilda sektorernas budgetuppställningar har alljämt fortsatt. Avsikten är att bättre tjäna verksamhetsledningen och beslutsfattandet. I anslutning till att budgetstrukturen läggs om har man också strävat att utveckla de interna planerings- och uppföljningssystemen. För att utvecklingsarbetet ska bli smidigt, är det ändamålsenligt att förnyelserna i budgetstrukturen fortfarande godkänns i samband med budgetbehandlingen. Stadsstyrelsen föreslår därför att stadsfullmäktige beslutar

- 6) godkänna de ändringar i budgetstrukturen som gjorts vid beredningen av förslaget till 2023 års budget och
- 7) bemyndiga stadsstyrelsen att fortsätta att förnya sektorernas budgetstruktur samt utveckla de interna räkenskapsväsendet och rapporteringen.

Enligt 30 kap. 11 § i förvaltningsstadgan har fullmäktigeledamöterna rätt att väcka motioner om stadens gemensamma angelägenheter. En motion som gäller upptagande av anslag i budgeten för följande år ska väckas senast den 15 mars. Stadsstyrelsen ska förelägga fullmäktige motionen i anslutning till budgeten.

Stadsstyrelsens svar på 42 budgetmotioner är bifogade. På grundval av det ovanstående föreslår stadsstyrelsen att stadsfullmäktige beslutar

- 8) betrakta motionerna 1–42 som slutbehandlade.

Med hänvisning till det ovan anförda föreslår stadsstyrelsen att stadsfullmäktige beslutar

- 9) godkänna bilagda förslag till Helsingfors stads budget för år 2023 och förslag till ekonomiplan som anvisning för åren 2024–2025
- 10) godkänna stadens och affärsverket HST:s investeringsprogram som anvisning för åren 2026–2032 enligt bilagorna 4 och 12 till budgeten och som underlag för beredningen av ekonomiplanerna för de följande åren.

9 Talousarvion sitovuus – Budgetens bindande verkan

1 Yleistä

Talousarviossa kaupunginvaltuusto hyväksyy kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Kaupunginvaltuuston nähden sitovaksi eräksi talousarviossa voidaan määrittellä määräraha, tuloarvio tai toimintakate. Toiminnallisia tavoitteita voidaan myös määrittellä sitoviksi. Sitovuus merkitsee sitä, että esim. määrärahaa ei voi ylittää ilman kaupunginvaltuuston päätöstä.

Talousarviossa on bruttobudjetoituja ja nettobudjetoituja yksiköitä sekä kaupunginvaltuuston perustamia kunnan liikelaitoksia. Näille kaikille määritellään erikseen talousarvion sitovuustaso.

Pääsääntöisesti kaupunginvaltuustoon nähden sitova erä on bruttobudjetoituilla yksiköillä menojen yhteissumma (=määräraha) ja nettobudjetoituilla yksiköillä toimintakate. Kunnan liikelaitoksia sitovat erät on esitetty tuloslaskelma- ja rahoitusosassa.

Talousarviokirjassa kaupunginvaltuustoon nähden sitovat erät on varjostettu.

Mikäli tulot yhteensä, toiminnalliset tavoitteet sekä eräiden hallintokuntien tuottotavoitteet ovat hallintokuntia sitovia kaupunginvaltuustoon nähden, on ne erikseen määritelty näiden hallintokuntien kohdalla.

Yhteisöille myönnettävien avustusten määrärahat on määritelty talousarvion liitteen 1 mukaisesti (Vuoden 2023 talousarvioon sisältyvät avustuspäämäärärahat ja avustuksenluonteiset korvauspäämäärärahat). Lautakunnilla ja jaostoilla on oikeus päättää avustusliitteessä mainituista kokonaisuusmäärärahojen käytöstä lukuun ottamatta rasteroidulla merkattuja avustuspäämäärähoja.

2 Käyttötalouden osan sitovat määrärahat

2.1 Bruttobudjetoituidut yksiköt

Seuraavien lukujen/kohtien **menot on sitova**

1 10 01	Vaalit, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi
1 20	Tarkastuslautakunta ja -virasto
1 30 01	Kaupunginhallituksen käyttövarat
1 30 02	Kaupunginhallituksen avustukset
1 30 03	Valtionperinnöt
1 40 01	Kaupunginkanslia
1 50 01	Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi
1 50 02	Keskitetysti maksettavat henkilöstömenot, kaupunginkanslian käytettäväksi
1 50 03	Maksusuudet ja korvaukset, kaupunginkanslian käytettäväksi
1 50 05	Työmarkkinatuen kuntaosuus, kaupunginkanslian käytettäväksi
2 10 01	Kaupungin tuottamat palvelut

1 Allmänt

I budgeten godkänner stadsfullmäktige målen för kommunens verksamhet och ekonomi. Budgeten ska iakttas i kommunens verksamhet och hushållning. Ett anslag, en beräknad inkomst och ett verksamhetsbidrag kan i budgeten göras till en post som är bindande gentemot stadsfullmäktige. Också verksamhetsmål kan bli bindande. Att t.ex. ett anslag är bindande innebär att det inte får överskridas utan ett beslut av stadsfullmäktige.

I budgeten finns enheter med bruttobudgetering och enheter med nettobudgetering och kommunala affärsverk inrättade av stadsfullmäktige. För alla dessa fastställs det separat hur bindande budgeten ska vara.

I regel är de sammanlagda utgifterna (=anslagen) inom enheterna med bruttobudgetering och verksamhetsbidraget inom enheterna med nettobudgetering bindande poster gentemot stadsfullmäktige. De poster som är bindande för de kommunala affärsverken framgår av resultaträknings- och finansieringsdelen.

I budgetboken är de bindande posterna skuggade.

Om de sammanlagda inkomsterna, verksamhetsmålen och vissa förvaltningars avkastningsmål är bindande för förvaltningarna gentemot stadsfullmäktige, är de fastställda särskilt vid de olika förvaltningarna.

De anslag som beviljas till sammanslutningar har fastställts i enlighet med bilaga 1 (Understöd och understödsmissiga ersättningsanslag i 2023 års budget). Nämnderna och sektionerna har rätt att besluta om totalanslagen upptagna i understödsbilagan med undantag av de understöd som är rasterade.

2 Bindande anslag i driftsekonomidelen

2.1 Enheter med bruttobudgetering

Under följande kapitel/moment är **utgifter bindande**

1 10 01	Val, till centralvalnämndens disposition
1 20	Revisionsnämnden och -kontoret
1 30 01	Dispositionsmedel, till stadsstyrelsens disposition
1 30 02	Stadsstyrelsens understöd
1 30 03	Arv som tillfallit staten
1 40 01	Stadskansliet
1 50 01	Kostnader för organens verksamhet, till borgmästarens och stadskansliets disposition
1 50 02	Personalutgifter som betalas centraliserat, till stadskansliets disposition
1 50 03	Betalningsandelar och ersättningar, till stadskansliets disposition
1 50 05	Arbetsmarknadsstödets kommunandel, till stadskansliets disposition
2 10 01	Tjänster som staden tillhandahåller

2 10 03	Korvaukset ja avustukset
3 10 01	Kaupunkirakenne
3 10 04	HSY- ja HSL-kuntayhtymien maksuosuudet
3 10 06	Tuki Liikenneliikelaitokselle
4 10 02	Kulttuurin laitosavustukset
4 10 03	Liikunnan laitosavustukset

2 10 03	Ersättningar och understöd
3 10 01	Stadsstruktur
3 10 04	Betalningsandelar till Samkommunerna HRM och HRT
3 10 06	Understöd till trafikaffärsverket
4 10 02	Understöd till kulturanläggningar
4 10 03	Understöd till idrottsanläggningar

2.2 Nettobudjetoidut yksiköt

Seuraavien lukujen/kohtien ”Toimintakate” on sitova

1 40 02	ICT-yhteispalvelut
1 50 04	Keskittetty hanketoiminta, kaupunginkanslian käytettäväksi
2 10 02	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle tuotetut palvelut ja muu ulkoisesti rahoitettu toiminta
3 10 02	Rakennukset
3 10 03	Asuntotuotanto
3 10 07	Joukkoliikenne
3 10 08	Palvelut ja luvat
4 10 01	Kulttuuri ja vapaa-aika
5 10	Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

3 Tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosan sitovat määrärahat ja tuloarviot

Pääsääntöisesti kaupunginvaltuustoon nähden **sitovia määrärahoja ovat menot** kohtatasolla (talousarviotilin viiden merkin tarkkuudella).

Investointiosassa lauta- ja johtokunnilla on oikeus tehdä alakohtien välisiä siirtoja. Määrärahaa ei kuitenkaan voi siirtää sellaiselle hankkeelle, johon talousarviovuodelle ei ole varattu määrärahaa.

Kunnan liikelaitoksia sitovat perustamispäätösten mukaisesti perustamislainan korot ja peruspääoman tuotto, jotka on esitetty tuloslaskelmaosassa tuloina luvun 7 02 alakohtina, ja perustamislainan lyhennykset tuloina rahoitusosan luvun 9 01 alakohtina. Kunnan liikelaitoksia ovat palvelukeskusliikelaitos, rakentamispalveluliikelaitos, taloushallintopalveluliikelaitos, työterveysliikelaitos ja liikenneliikelaitos.

4 Tilivelvollisuus

Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toimielimen jäsenen ja viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, siihen voidaan kohdistaa tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja valtuusto päättää myönnettävästä vastuuvapaudesta. Kaupunginhallituksen hyväksymässä Sisäinen valvonta ja riskienhallinta Helsingin kaupunkikonsernissa -ohjeessa on määritelty, että kaupungin toiminnoissa tulee noudattaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa. Sillä tarkoitetaan toiminnan ja talouden ohjauksen tilivelvollisuus- ja vastuujärjestelmää, joka edistää hallinnon ja palvelutuotannon laillisuutta ja tuloksellisuutta.

2.2 Enheter med nettobudgetering

Under följande kapitel/moment är **verksamhetsbidraget bindande**

1 40 02	Gemensamma ICT-tjänster
1 50 04	Centraliserad projektverksamhet, till stadskansliets disposition
2 10 02	Tjänster producerade för social-, hälsovårds- och räddningssektorn och övrig verksamhet med extern finansiering
3 10 02	Byggnader
3 10 03	Bostadsproduktion
3 10 07	Kollektivtrafik
3 10 08	Tjänster och tillstånd
4 10 01	Kultur och fritid
5 10	Social-, hälsovårds- och räddningstjänster

3 Bindande anslag och beräknade inkomster i resultaträknings-, investerings- och finansieringsdelen

I regel är **utgifterna bindande anslag** gentemot stadsfullmäktige på momentnivå (de fem första siffrorna av budgetkontot).

I investeringsdelen har nämnderna och direktionerna rätt att göra överföringar mellan undermomenten. Ett anslag får dock inte överföras på ett projekt som inte har något anslag för budgetåret.

I enlighet med grundläggningsbesluten är räntorna på grundläggningslånet och avkastningen på grundkapitalet bindande för de kommunala affärsverken. De är inkomstförda i resultaträkningsdelen som undermoment i kapitel 7 02. Amorteringarna på anläggningslånet är inkomstförda som undermoment i kapitel 9 01 i finansieringsdelen. De kommunala affärsverken är affärsverket servicecentralen, affärsverket byggtjänsten, affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten, affärsverket företagshälsan och trafikaffärsverket.

4 Redovisningsskyldighet

Redovisningsskyldigheten innebär att den verksamhet som ledamöter i ett organ och tjänsteinnehavare har deltagit i ska utvärderas av fullmäktige, att en anmärkning kan riktas mot dem i revisionsberättelsen och att fullmäktige beslutar om beviljandet av ansvarsfrihet. I anvisningen Intern kontroll och riskhantering inom Helsingfors stadskoncern, som stadsstyrelsen har godkänt, fastställs att man i stadens verksamhet ska följa en god förvaltnings- och ledningspraxis. Med det avses verksamhets- och ekonomistyrningens system för redovisningsskyldighet och ansvar, som främjar förvaltningens och serviceproduktionens lagenlighet och resultat.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Johtavana viranhaltijana voidaan pitää toimielimen esittelijää ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisesti tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä hänen toimiessaan toimielimen alaisena. Toimielinten varajäseniin ja johtavien viranhaltijoiden varahenkilöihin sovelletaan samoja säännöksiä heidän toimiessaan tehtävässä. Lisäksi tilivelvollisten määrittelyssä on otettu huomioon kaupungin tilintarkastajan näkemys tilivelvollisista. Helsingissä johtavat viranhaltijat ja toimielinten esittelijät on pääsääntöisesti määritetty hallintosäännössä. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

Määritelmää tilivelvollisista sovelletaan ottaen huomioon, että kaupungin vastuunalainen tilintarkastaja voi tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin edellä olevan määritelmän piiriin kuuluvalla viranhaltijalle ja esittää vastuuvapauden epäämistä. Vaikka kaupungin työntekijä ei olisikaan lain tarkoittama tilivelvollinen, hänen on hoidettava tehtävänsä asianmukaisen huolellisesti. Tilivelvollisuuden puuttuminen ei vapauta esimerkiksi esimiestä valvontavastuusta. Tilivelvollisten määrittely ei estä kohdistama vahingonkorvausvaatimusta tai rikossyytettä muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen.

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan sisällytettävä lausunto mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Tarkastusviraston toimittama luettelo tilivelvollisista

Luottamushenkilöt

- Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen jäsenet
- Lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet
- Liikelaitosten johtokuntien jäsenet
- Pormestari

Keskushallinto

- Kansliapäällikkö
- Elinkeinojohtaja
- Hallintojohtaja
- Henkilöstöjohtaja
- Strategiajohtaja
- Rahoitusjohtaja
- Viestintäjohtaja
- Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtaja
- Palvelukeskusliikelaitoksen toimitusjohtaja
- Taloushallintopalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja
- Työterveysliikelaitoksen toimitusjohtaja
- Rakentamispalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja
- Kaupunginlakimies
- Sisäisen tarkastuksen päällikkö
- Hankintajohtaja
- Digitalisaatiojohtaja

Enligt 125 § i kommunallagen är de redovisningsskyldiga, med undantag av fullmäktige, medlemmar i stadens organ och de ledande tjänsteinnehavarna inom organets uppgiftsområde. Ledande tjänsteinnehavare kan anses vara föredragande för ett organ och en person som ansvarar för en självständig uppgiftshelhet inom organets uppgiftsområde då hen är direkt underställd organet. På ersättare i organ och ersättare för ledande tjänsteinnehavare tillämpas samma bestämmelser när de utför sina uppgifter. I fastställandet av de redovisningsskyldiga har man dessutom beaktat stadens revisors syn på de redovisningsskyldiga. I Helsingfors har de ledande tjänsteinnehavarna och föredragandena för organen i regel definierats i förvaltningsstadgan. De ledande tjänsteinnehavarna har till uppgift att planera, följa och övervaka verksamheten i den förvaltningshelhet de leder och att svara för att den är resultatrik och för att målen uppnås.

Definitionen av redovisningsskyldiga tillämpas med beaktande av att stadens ansvariga revisor i sin revisionsberättelse kan rikta en anmärkning också mot andra tjänsteinnehavare än de som omfattas av definitionen och yrka på att ansvarsfrihet ska vägras. Även om en anställd vid staden inte är redovisningsskyldig på det sätt som avses i lagen, bör hen sköta sin uppgift med vederbörlig omsorg. Att man inte är redovisningsskyldig befriar exempelvis inte en chef från tillsynsansvaret. Fastställandet av redovisningsskyldiga hindrar inte från att rikta skadeståndsyrkanden eller brottsåtal mot någon annan person än den redovisningsskyldige.

Enligt 123 § i kommunallagen ska revisorn i sin revisionsberättelse inkludera ett utlåtande om bl.a. om huruvida kontroll och riskhantering samt concernövervakningen har ordnats på behörigt sätt samt en framställning om beviljande av ansvarsfrihet och en eventuell anmärkning som kan riktas mot den redovisningsskyldiga. En förutsättning för anmärkningen är att den redovisningsskyldiga har handlat i strid med lag eller fullmäktiges beslut och felet eller den åsamkade skadan inte är ringa.

Revisionskontorets förteckning över redovisningsskyldiga

Förtroendevalda

- Ledamöterna i stadsstyrelsen och dess sektioner
- Ledamöterna i nämnderna och deras sektioner
- Medlemmarna i affärsverkens direktorer
- Borgmästaren

Centralförvaltningen

- Kanslichefen
- Näringslivsdirektören
- Förvaltningsdirektören
- Personaldirektören
- Strategidirektören
- Finansdirektören
- Kommunikationsdirektören
- Chefen för immigrations- och sysselsättningstjänster
- Verkställande direktören för affärsverket servicecentralen
- Vd:n för affärsverket för ekonomiförvaltningstjänsten
- Verkställande direktören för affärsverket företagshälsan
- Verkställande direktören för affärsverket byggtjänsten
- Stadsjuristen
- Chefen för intern revision
- Upphandlingsdirektören
- Ditaliseringschefen

Tarkastusvirasto
- Tarkastusjohtaja

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
- Varhaiskasvatusjohtaja
- Perusopetusjohtaja
- Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
- Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
- Hallintojohtaja

- Kaupunkiympäristön toimiala
- Kaupunkiympäristön toimialajohtaja
- Maankäyttöjohtaja
- Tekninen johtaja
- Asiakkuusjohtaja
- Hallintojohtaja
- Rakennusvalvontapäällikkö
- Ympäristöjohtaja
- Elintarviketurvallisuusyksikön päällikkö
- Ympäristöterveysyksikön päällikkö
- Ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikön päällikkö
- Ympäristöseuranta ja -valvontayksikön päällikkö
- Rakennetun ympäristön valvontayksikön päällikkö
- Lupayksikkö 1:n päällikkö
- Lupayksikkö 2:n päällikkö
- Talotekniikkayksikön päällikkö
- Rakenneyksikön päällikkö
- Kunnallinen pysäköinninvalvoja
- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja

- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
- Kirjastopalvelujen johtaja
- Kulttuurijohtaja
- Nuorisosaainjohtaja
- Liikuntajohtaja
- Hallintojohtaja
- Museonjohtaja
- Intendentti
- Taidemuseon johtaja
- Kulttuurin edistämisen päällikkö
- Kulttuurikeskuksen päällikkö
- Liikuntapalvelupäällikkö
- Liikuntapaikkapäällikkö
- Ulkoilupalvelupäällikkö
- Aluepäällikkö (itäinen nuorisotyö)
- Aluepäällikkö (pohjoinen nuorisotyö)
- Aluepäällikkö (läntinen nuorisotyö)

- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
- Sosiaali-, terveys ja pelastustoimialan toimialajohtaja
- Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
- Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja
- Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja
- Pelastuskomentaja
- Hallintojohtaja
- Lastensuojelun johtaja
- Vammaistyön johtaja
- Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja
- Perheiden erityispalveluiden päällikkö
- Neuvolan- ja lapsiperheiden kotipalvelun päällikkö
- Pohjoisen aikuissosiaalityön päällikkö
- Nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja
- Asiakasmaksupäällikkö
- Talous- ja suunnittelupäällikkö
- Kotihoidon johtaja

Revisionskontoret
- Revisionsdirektören

- Fostrans- och utbildningssektorn
- Sektorchefen i fostrans- och utbildningssektorn
- Barnomsorgsdirektören
- Direktören för grundläggande utbildning
- Direktören för gymnasie- och yrkesutbildning och fritt bildningsarbete
- Direktören för den svenska servicehelheten
- Förvaltningsdirektören

- Stadsmiljösektorn
- Sektorchefen i stadsmiljösektorn
- Markanvändningsdirektören
- Tekniska direktören
- Kundrelationsdirektören
- Förvaltningsdirektören
- Byggnadstillsynschefen
- Miljödirektören
- Chefen för livsmedelssäkerhetsenheten
- Chefen för miljöhälsoenheten
- Chefen för enheten för miljöskydd och styrning
- Chefen för enheten för miljöuppföljning och -tillsyn
- Chefen för enheten för tillsyn av den byggda miljön
- Chefen för tillståndsenhet 1
- Chefen för tillståndsenhet 2
- Chefen för enheten för husteknik
- Chefen för konstruktionsenheten
- Kommunala parkeringsövervakare
- Verkställande direktören för trafikaffärsverket

- Kultur- och fritidssektorn
- Sektorchefen för kultur- och fritidssektorn
- Chefen för bibliotekstjänsterna
- Kulturdirektören
- Ungdomsdirektören
- Idrottsdirektören
- Förvaltningsdirektören
- Museidirektören
- Intendenten
- Direktören för konstmuseet
- Chefen för främjande av kultur
- Chefen för kulturcentret
- Chefen för idrottstjänsterna
- Idrottsanläggningschefen
- Chefen för friluftstjänsterna
- Områdeschefen (östra ungdomsarbetet)
- Områdeschefen (norra ungdomsarbetet)
- Områdeschefen (västra ungdomsarbetet)

- Social-, hälsovårds- och räddningssektorn
- Sektorchefen för social-, hälsovårds och räddningssektorn
- Chefen för familje- och socialtjänsterna
- Chefen för hälsovårds- och missbrukartjänster
- Chefen för sjukhus-, rehabiliterings- och omsorgstjänster
- Räddningskommendören
- Förvaltningsdirektören
- Chefen för barnskydd
- Chefen för handikapparbete
- Chefen för psykiatri- och missbrukartjänster
- Chefen för specialtjänster för familjer
- Chefen för rådgivningen och hemservicen för barnfamiljer
- Chefen för norra vuxensocialarbetet
- Chefen för tjänster för unga och vuxensocialarbete
- Chefen för klientavgifter
- Ekonomi- och planeringschefen
- Hemvårdschef

10 Selityksiä – Förklaringar

Käyttötalouden, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan talousarviotaulukoiden sarakkeessa 2 ja investointiosan talousarviotaulukoiden sarakkeessa 3 on esitetty määrärahojen käyttö vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaan.

Käyttötalouden, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan sarakkeeseen 3 ja investointiosassa sarakkeeseen 4 on otettu vuoden 2022 talousarvion merkityt määrärahat. Kursiivilla on merkitty Kvston 25.8.2022 sekä sitä aikaisemmin kuluva vuoden tileille myöntämät ylitysoikeudet.

Käyttötalouden sarakkeeseen 5, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan sarakkeeseen 4 ja investointiosassa sarakkeeseen 5 on merkitty lauta- ja johtokuntien ehdottamat määrärahat vuodelle 2023. Seuraavien lukujen/kohtien/alakohtien em. sarakkeissa olevat määrärahat ovat Kaupunginkanslian (ei lauta- tai johtokuntien) ehdottamia:

Luku	1 10	Kaupunginkanslia
Luku	1 30	Kaupunginkanslia
Luku	1 40	Kaupunginkanslia
Luku	1 50	Kaupunginkanslia
Luku	7 01	Kaupunginkanslia
Kohta	7 02 01	
alakohdat	01–66, 68	Kaupunginkanslia
Kohta	7 02 02	Kaupunginkanslia
Luvut	7 03–7 05	Kaupunginkanslia
Kohta	8 05 01	Kaupunginkanslia
Kohta	8 06 02	Kaupunginkanslia
Kohta	8 07 02	Kaupunginkanslia
Luku	8 08	Kaupunginkanslia
Kohta	9 01 01	Kaupunginkanslia
Kohta	9 01 02	
alakohdat	01–57, 59–61	Kaupunginkanslia
Kohta	9 01 03	Kaupunginkanslia

Käyttötalouden sarakkeeseen 6, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan sarakkeeseen 5 ja investointiosassa sarakkeeseen 6 on merkitty vuoden 2023 talousarvion määrärahat.

Käyttötalouden sarakkeeseen 7, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan sarakkeeseen 6 ja investointiosassa sarakkeeseen 7 on merkitty vuoden 2024 taloussuunnitelmaan sisältyvät määrärahat.

Käyttötalouden sarakkeeseen 8, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan sarakkeeseen 7 ja investointiosassa sarakkeeseen 8 on merkitty vuoden 2025 taloussuunnitelmaan sisältyvät määrärahat.

Investointiosassa sarakkeeseen 1 on merkitty ao. luvun kohdan tunnus ja sarakkeeseen 2 kohdan sekä alakohdan nimike selityksineen.

Perusteluosan suluissa olevat luvut ovat vuoden 2022 lukuja, ellei tekstissä toisin ole mainittu.

Tuottavuuden kehityksen indeksisarjan perusvuosi on vuosi 2021 (= 100) ellei tekstissä ole toisin mainittu.

Taulukoissa jokainen luku on pyöristetty erikseen tarkasta arvosta, joten laskutoimitukset eivät kaikilta osin täsmää.

Kolumn 2 i budgettabellerna i driftsekonomidelen, resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 3 i tabellerna i investeringsdelen anger anslagsförbrukningen enligt bokslutet för år 2021.

Kolumn 3 i driftsekonomidelen, resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 4 i investeringsdelen består av de i 2022 års budget upptagna anslagen. De anslagsöverskridningar som stadsfullmäktige 25.8.2022 och tidigare beviljat för konton i innevarande års budget är angivna med kursiv.

Kolumn 5 i driftsekonomidelen, kolumn 4 i resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 5 i investeringsdelen består av de anslag som föreslagits för 2023 av nämnder och direktioner. Anslagen i de ovannämnda kolumnerna i fråga om följande kapitel/moment/undermoment är föreslagna av Stadskansliet (inte nämnder eller direktioner):

Kapitel	1 10	Stadskansliet
Kapitel	1 30	Stadskansliet
Kapitel	1 40	Stadskansliet
Kapitel	1 50	Stadskansliet
Kapitel	7 01	Stadskansliet
Moment	7 02 01	
undermomenten	01–66, 68	Stadskansliet
Moment	7 02 02	Stadskansliet
Kapitlen	7 03–7 05	Stadskansliet
Moment	8 05 01	Stadskansliet
Moment	8 06 02	Stadskansliet
Moment	8 07 02	Stadskansliet
Kapitel	8 08	Stadskansliet
Moment	9 01 01	Stadskansliet
Moment	9 01 02	
undermomenten	01–57, 59–61	Stadskansliet
Moment	9 01 03	Stadskansliet

Kolumn 6 i driftsekonomidelen, kolumn 5 i resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 6 i investeringsdelen består av de i 2023 års budget upptagna anslagen.

Kolumn 7 i driftsekonomidelen, kolumn 6 i resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 7 i investeringsdelen består av de i ekonomiplanen upptagna anslagen för 2024

Kolumn 8 i driftsekonomidelen, kolumn 7 i resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 8 i investeringsdelen består av de i ekonomiplanen upptagna anslagen för 2025.

Kolumn 1 i investeringsdelen består av momentets beteckning och kolumn 2 av momentets och undermomentets beteckning med förklaring.

Siffrorna inom parentes i motiveringsdelen är 2022 års siffror, om annat inte är angivet i texten.

Grundår för den indexserie som beskriver produktivitetsutvecklingen är 2021 (= 100), om annat inte är angivet i texten.

I tabellerna är varje tal avrundat separat från det exakta värdet, och alla uträkningar stämmer därför inte.

Yhdistelmä sidotuista avustuksista on liitteessä 1. Talousarvioon on lisäksi liitetty erittely jäsenmaksuista, liite 2 sekä luettelo konserniin kuuluvista eräistä yhtiöistä, liite 3. Liitteessä 4 on esitetty 10-vuotinen investointiohjelma, liitteessä 5 talonrakennushankkeiden rakentamishjelma, liitteessä 6 on esirakentamishankkeiden rakentamishjelma 2023–2025. Liitteessä 7 on katujen ja liikenneväylien rakentamishjelma vuosiksi 2023–2025, liitteessä 8 on puistojen ja liikunta-alueiden rakentamishjelma vuosiksi 2023–2025, liite 9 sisältää projektialueiden infra- rakentamishjelman vuosille 2023–2025, liitteessä 10 on kaupunki uudistusalueiden ja suurten liikennehankkeiden rakentamishjelma 2023–2025, liitteessä 11 on vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet ja liite 12 sisältää HKL-liikelaitoksen 10-vuotisen investointisuunnitelman. Ottolainat on eritelty liitteessä 13 ja liite 14 sisältää ilmastoliitteen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen liitteessä 1 on sidotut avustukset, liite 2 sisältää erittelyn jäsenmaksuista ja investoinnit ovat liitteessä 3.

Talousarviomäärärahojen käyttöoikeus on ao. lauta- tai johtokunnalla, ellei talousarvion luvun, kohdan tai alakohdan yhteydessä ole toisin ilmoitettu.

En sammanställning över de bundna understöden finns i bilaga 1. Till budgeten har dessutom fogats en specifikation över medlemsavgifterna (bilaga 2) och en förteckning över vissa bolag inom koncernen (bilaga 3). I bilaga 4 presenteras ett investeringsprogram för 10 år, i bilaga 5 ett byggnadsprogram för husbyggnadsprojekt och i bilaga 6 ett byggnadsprogram för grundberedningsprojekt 2023–2025. I bilaga 7 finns ett byggprogram för gator och trafikleder 2023–2025, i bilaga 8 finns ett byggprogram för parker och idrottsområden 2023–2025, i bilaga 9 finns ett program för infrastrukturbyggande i projektområden 2023–2025, i bilaga 10 finns ett byggprogram för områden för stadsförnyelse och stora trafikprojekt 2023–2025, i bilaga 11 finns planerade ny- och ombyggnadsprojekt för hyres- och aktieobjekt och i bilaga 12 finns en investeringsplan för affärsverket HST för tio år. Upptagna lån specificeras i bilaga 13. Bilaga 14 är en klimatbilaga.

Bundna understöd finns i bilaga 1 till social-, hälsovårds- och räddningsväsendet, bilaga 2 innehåller en specifikation av medlemsavgifterna och investeringarna finns i bilaga 3.

Vederbörande nämnd eller direktion har rätt att disponera budgetanslagen, om annat inte är angivet i anslutning till kapitlet, momentet eller undermomentet.

Kunta-Helsinki

Kommun-Helsingfors

Käyttötalousosa

Kunta-Helsinki

Driftsekonomi- delen

Kommun-Helsingfors

Kunta-Helsinki – Kommun-Helsingfors

Käyttötalousosa – Driftsekonomidelen

1 Keskushallinto – Centralförvaltningen

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ennuste -	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Prognos	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
						2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	60 997	73 456	81 405	94 050	94 050	96 438	92 856
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	351 330	372 998	373 895	308 613	327 863	330 250	320 412
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>		30 971					
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-290 333	-299 542	-292 489	-214 563	-233 813	-233 812	-227 556
Poistot - Avskrivningar	15 325	10 800	14 740	12 716	12 716	14 389	17 165
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-305 659	-310 342	-307 230	-227 279	-246 529	-248 200	-244 721
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-305 659	-310 342	-307 230	-227 279	-246 529	-248 200	-244 721
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		20,4	10,8	28,0	28,0	2,5	-3,7
Menot - Utgifter		6,2	0,2	-17,3	-12,1	0,7	-3,0

1 10 01 Vaalien järjestäminen, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi – Ordnande av val, till centralvalnämndens disposition

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	760	380	127	1 194	1 194	3 583	
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	4 355	1 317	817	4 718	4 718	11 428	5 412
<i>Yitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-3 595	-937	-690	-3 524	-3 524	-7 845	-5 412
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-3 595	-937	-690	-3 524	-3 524	-7 845	-5 412
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-3 595	-937	-690	-3 524	-3 524	-7 845	-5 412
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-50,0	-66,6	214,3	214,3	200,0	-100,0
Menot - Utgifter		-69,8	-38,0	258,2	258,2	142,2	-52,6

Vuoden 2023 määrärahoissa on varauduttu eduskuntavaalien toimittamiseen. Vuonna 2024 toimitetaan presidentinvaalien ensimmäinen vaali ja tarvittaessa toinen vaali. Lisäksi vuonna 2024 toimitetaan europarlamenttivaalit. Vuoden 2024 määrärahoissa on varauduttu toimittamaan saman vuoden aikana kolmet vaalit. Vuonna 2025 toimitetaan alue- ja kuntavaalit. Vuoden 2025 määrärahoissa on varauduttu kuntavaalien toimittamiseen, sillä aluevaaleja ei toimiteta Helsingissä. Kuntavaaleissa kunnan tehtävät ovat laajemmat kuin valtiollisissa vaaleissa. Kunta järjestää muun muassa ehdokasasetteluun ja ääntenlaskennan.

Vaaleja koskevat määrärahat sisältävät varauksen oikeusministeriön uudistushankkeille, kuten sähköisen äänioikeusrekisterin käytön laajentumiselle laitosäänestykseen ja tulevaisuudessa mahdollisesti kotiaäänestykseen.

Vaaleja koskevissa määrärahoissa on varauduttu yleisten ennakoäänestyspaikkojen määrän lisääntymiseen ja aukioloaikojen laajenemiseen. Ennakoäänestyspaikkojen perustamisen suurimmat kustannukset liittyvät henkilöstökuluihin, tietotekniikkamenoihin ja koulutukseen sekä tilojen vuokriin.

Valtio suorittaa valtiollisissa vaaleissa kunnille kertakorvauksen. Näin ollen vuoden 2023 eduskuntavaaleista, vuoden 2024 presidentinvaalin ensimmäisestä ja toisesta vaalista sekä vuoden 2024 europarlamenttivaaleista valtio maksaa Helsingille erikseen määräämänsä kertakorvauksen vaalien järjestämisestä. Vuoden 2025 kuntavaaleista valtio ei maksa korvauksia.

I anslagen för 2023 ingår en reservering för förrättandet av riksdagsvalet. År 2024 förrättas en första och en eventuell andra omgång av presidentvalet. År 2024 förrättas dessutom Europaparlamentsval. Anslagen för år 2024 innehåller en reservering för att förrätta tre val under samma år. År 2025 förrättas välfärdsområdesval och kommunalval. I anslagen för 2025 ingår en reservering för förrättandet av kommunalvalet. Välfärdsområdesval ordnas inte i Helsingfors. Vid kommunalval är kommunens uppgifter mer omfattande än vid statliga val. Kommunen ordnar bland annat kandidatuppställningen och rösträkningen.

Anslagen för val omfattar en reservering för justitieministeriets förnyelseprojekt, varav ett handlar om att utsträcka användningen av det elektroniska rösträttsregistret till röstningen på anstalter och i framtiden eventuellt också till hemmaröstningen.

Anslagen för val innehåller en reservering för att de allmänna förhandsröstningsställena kommer att bli fler och öppettiderna längre. De största kostnaderna för inrättandet av förhandsröstningsställen hänför sig till personalkostnader, utgifter för informationsteknik, utbildning och fastighetshyror.

Staten betalar en engångsersättning till kommunerna vid statliga val. Staten betalar således en separat engångsersättning till Helsingfors för ordnande av 2023 års riksdagsval, 2024 års första och eventuella andra omgång av presidentvalet samt 2024 års Europaparlamentsval. Staten betalar inga ersättningar för 2025 års kommunalval.

1 20 Tarkastuslautakunta ja -virasto – Revisionsnämnden och -kontoret

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	3	5	5	5	5	5	5
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	1 819	2 001	1 977	2 059	2 059	2 059	2 059
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 816	-1 996	-1 972	-2 054	-2 054	-2 054	-2 054
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-1 816	-1 996	-1 972	-2 054	-2 054	-2 054	-2 054
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott	-1 816	-1 996	-1 972	-2 054	-2 054	-2 054	-2 054
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		44,2					
Menot - Utgifter		10,0	-1,2	2,9	2,9		

Talousarvion 2023 keskeiset painopisteet ja tiivistelmä

Tarkastuslautakunnan ja -viraston keskeisimmät painopisteet vuonna 2023 ovat:

- laadukkaiden arviointi- ja tarkastuspalvelujen sekä sidonnaisuuksien valvontaan liittyvien palvelujen tuottaminen
- henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen
- talouden hoitaminen vastuullisesti

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestäminen. Arviointitehtäväänsä varten lautakunta on jakautunut kahteen toimikuntaan. Tarkastusviraston keskeisimpinä tehtävinä on avustaa tarkastuslautakuntaa valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja toiminnan tuloksellisen ja tarkoituksenmukaisen järjestämisen arvioinnissa sekä sidonnaisuusilmoitusten valvonnassa. Lisäksi tarkastusvirasto avustaa kaupungin tilintarkastajaa lakisääteisessä tilintarkastuksessa.

Toimintaympäristön muutokset 2023

Talousarviovuodelle ajoittuva sotepe-uudistus ja muut kaupungin organisaatorakenteessa, toimintaympäristössä, tietojärjestelmissä sekä kaupunkikonsernissa tapahtuvat muutokset otetaan huomioon tilintarkastuksen, arvioinnin ja sidonnaisuusilmoitusten valvonnan toteuttamisessa.

Centralla prioriteringar i budgeten 2023 och sammandrag

Beskrivning av verksamheten

Förändringar i omvärlden 2023

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

Tarkastuslautakunta palvelee valtuuston strategisia ohjaustarpeita tuottamalla valtuustolle kuntalaissa tarkoitettua arviointitietoa arviointikertomuksen muodossa. Arviointitoiminnan tavoitteena on tuottaa hyödyllistä tietoa valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta ja toiminnan tuloksellisesta ja tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä. Kaupunkistrategia vuosille 2021–2025 ohjaa tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan kohdentumista. Arviointia toteutetaan toimikauden kattavan toimintasuunnitelman ja vuotuisten arviointisuunnitelmien mukaisesti kohdentaen arviointia valtuustokauden aikana kaupunkistrategian kaikkiin pääkohtiin.

Tarkastusviraston suorittama avustava tilintarkastus tehdään suunnitelmallisesti yhteistyössä kaupungin tilintarkastajan kanssa. Tarkastustoiminnan tehtävänä on tuottaa tietoa kaupungin toiminnasta muun muassa laillisuuden näkökulmasta ja edistää taloudenhoidon yleistä luotettavuutta.

Sidonnaisuusilmoitusten tarkoituksena on kaupungin päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen. Sidonnaisuuksien valvonta tukee omalta osaltaan kaupungin tavoitetta olla avoin Helsinki.

Arviointi- ja tarkastuspalvelujen sekä sidonnaisuusilmoitusten valvonnan laatua seurataan vuosittain ja toimintaa kehitetään saadun palautteen perusteella. Vuosittaista asiakastytyväisyysseurantaa hyödynnetään toiminnan suunnitelmallisessa kehittämisessä. Tavoitteena on, että viraston asiakastytyväisyys säilyy korkealla tasolla.

Tarkastusvirastossa jatketaan sähköisten työvälineiden laajamittaista hyödyntämistä arviointi- ja tarkastustyössä sekä sidonnaisuusilmoitusten valvonnassa. Henkilöstön digiosaamisen kehittämiseen panostetaan.

Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

Tarkastusviraston henkilöstöjohtamisen tavoitteena on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Tavoitteen toteutumista seurataan säännöllisesti toteutettavin henkilöstökyselyin ja niiden tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Vastuullinen talous kestävän kasvun perusta

Tarkastusviraston taloutta hoidetaan vastuullisesti siten, että ulkoiselle tarkastukselle talousarviossa varattu käyttötalouden sitova määräraha ei ylitä. Kaupungin vastuullista taloudenpitoa edistetään tuottamalla laadukasta tarkastus- ja arviointitietoa. Tarkastusvirasto pyrkii parantamaan tuottavuutta muun muassa huolehtimalla työnsä laadusta, henkilöstön työhyvinvoinnista ja vastuullisesta määrärahojen käytöstä. Toiminta järjestetään siten, että ydinprosesseihin kohdistuvan työajan osuus säilyy nykyisellä korkealla tasolla.

Tarkastuslautakunta toteuttaa kaupunkistrategiaa järjestämällä Helsingin kaupungin ja konserniyhteisöjen tilintarkastuksen kustannustehokkaasti ja laadukkaasti tilintarkastusta koskevien säädösten ja määräysten sekä hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Vuonna 2023 alkaa kaupungin tilintarkastuspalveluiden uusi sopimuskausi, joka perustuu viraston valmistelemaan kilpailutukseen. Kaupungin

Förverkligande av stadens strategiska målsättningar

tilintarkastuspalvelujen hankintaa koskeva päätös valmistellaan tarkastuslautakunnan käsittelyyn ja edelleen valtuuston päätettäväksi kevätkaudella 2023. Tilintarkastuksen järjestämisessä otetaan huomioon kaupungin organisaatiossa tapahtuneet muutokset. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen tilintarkastajina jatkavat samat tilintarkastajat kuin vuonna 2022. Tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelujen kilpailutus käynnistyy syksyllä 2023.

Talousarvion toiminnan tavoitteet

Tarkastuslautakunnalla ja -virastolla on yksi sitova toiminnan tavoite. Muut toiminnan tavoitteet on kuvattu Suorite- ja taloustavoitteet -taulukossa.

Taloudellinen kestävyys

Tuottavuus

Tarkastustoiminnan tuottavuuden kehitykseen vaikuttavat ainakin uusi työehtosopimus, tilintarkastussopimuskauden vaihdos ja tietojärjestelmäkustannusten kasvu. Taloussuunnitelmakaudella 2023–2025 tuottavuuskasvua haetaan tilojen käyttöä tehostamalla. Tarkastusviraston tuottavuusindeksissä tuotosindeksi muodostuu työpanoksista, työn laatutekijöistä ja henkilöstötekijöistä. Panosindeksissä toimintamenot on deflatoitu julkisten menojen hintaindeksillä (kuntatalouden yleishallinto).

Yksikkökustannukset

Tarkastusviraston yksikkökustannus kuvaa viraston suorittaman avustavan tilintarkastuksen, arvioinnin ja sidonnaisuusvalvonnan päivähintaa.

Muut talouden toimintaympäristön muutokset

Talousarviovuodelle ajoittuu muutoksia kaupungin organisaatiossa sekä sotepe-uudistuksen toteutuminen. Kaudelle ajoittuu myös tilintarkastuksen kilpailuttaminen. Näillä muutoksilla ennakoidaan olevan vaikutuksia tilintarkastuksesta aiheutuviin kustannuksiin.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen valmistelun yhteydessä vaikutuksia on tarkasteltu eri näkökulmista. Lisäksi tarkastuslautakunnan arviointitoiminta voi kohdistua kaupungin toiminnan vaikutuksiin. Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain aiheita, jotka liittyvät esimerkiksi kaupunkilaisten terveyteen ja hyvinvointiin. Vaikutuksia tarkastellaan jatkossakin tarkastuslautakunnan vuosittain hyväksymän arviointisuunnitelman puitteissa.

Henkilöstösuunnitelma

Viraston vakanssien määrä ja rakenne pyritään säilyttämään nykyisellä tehtävien hoidon kannalta tarkoituksenmukaisella tasolla. Taloussuunnitelmakaudella panostetaan suunnitelmalliseen esihenkilöosaamisen ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

Verksamhets målsättningar i budgeten

Ekonomisk hållbarhet

Bedömning av budgetens konsekvenser

Personalplan

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Sitovat toiminnan tavoitteet

Bindande verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
TOIMIALAN TAVOITE			
Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen	Tarkastuslautakunnan arviointitoiminta kohdistuu kaupunkistrategian toteutumisen arviointiin.	Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmaan sisältyvistä vuosittain vaihtuvista aiheista (pois lukien tavoitearvioinnit, vaikuttavuuden seuranta ja talouden arviointi) vähintään 75 prosenttia (2022: 73) liittyy kaupunkistrategiassa asetettujen linjausten tai tavoitteiden arviointiin.	-

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Suoritettavat - Prestationsmål

Arviointikertomus valmistuu pvm. mennessä - Utvärderingsberättelsen färdigställs senast	13.4.	20.4.	12.4.	19.4.	17.4.	18.4.
Tilintarkastuskertomus annetaan pvm. mennessä - Revisionsberättelsen ges senast	30.4.	30.4.	29.4.	30.4.	30.4.	30.4.

Toiminnan laajuustiedot - Verksamhetens omfattning

Tilintarkastuspäivät per tilivuosi, ulkoisen tilintarkastajan toteutuneet tarkastuspäivät - Revisionsdagar per räkenskapsår, utfall för den externa revisorns revisionsdagar	382	370	391	370	370	370
---	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Henkilöstön käyttö - Användning av personal

Henkilöstön määrä - Antal anställda	16	17	17	17	17	17
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö) - Årsverken (egen personal)	15,9	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten

Tuottavuusmittari - Produktivitetens mätare

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Tuottavuusindeksi, Tuottavuus 2021 = 100 - Produktivitetsindex, Produktivitet År 2021 = 100	100,0	94,6	98,7	97,7	98,2	98,7
--	-------	------	------	------	------	------

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per enhet

Palvelu euroa / x - Tjänst euro/X	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tarkastuspäivän hinta, euroa/pv - Pris för en revisionsdag, euro/dag	483	518	512	512	510	508

Prosenttamuutos yksikkökustannuksissa -
Ändring i procent i enhetskostnaderna

Muutos, % - Ändring, %	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
	-1,4	7,1	6,0	0	-0,4	-0,4

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tilan käyttö - Lokalandvändning						
Tilat, m ² · Lokaler, m ²	602	602	602	602	450	450

1 30 Kaupunginhallitus – Stadsstyrelsen

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	7 087	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	34 336	45 422	43 659	22 761	38 761	32 261	29 261
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>		29 904					
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-27 248	-42 422	-40 659	-19 761	-35 761	-29 261	-26 261
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-27 248	-42 422	-40 659	-19 761	-35 761	-29 261	-26 261
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-27 248	-42 422	-40 659	-19 761	-35 761	-29 261	-26 261
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-57,7					
Menot - Utgifter		32,3	-3,9	-49,9	-14,7	-16,8	-9,3

1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat – Stadsstyrelsens dispositionsmedel

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	183						
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	28 108	34 913	33 000	13 913	29 913	23 413	20 413
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>		29 904					
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-27 925	-34 913	-33 000	-13 913	-29 913	-23 413	-20 413
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-27 925	-34 913	-33 000	-13 913	-29 913	-23 413	-20 413
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-27 925	-34 913	-33 000	-13 913	-29 913	-23 413	-20 413
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-100,0					
Menot - Utgifter		24,2	-5,5	-60,1	-14,3	-21,7	-12,8

Talousarviossa kaupunginhallituksen käyttövaroihin varataan vuosittain varaus vuoden aikana tapahtuviin yllättäviin ja ennakoimattomiin menoihin. Tällaisia menoja voivat olla esimerkiksi kaupungin kansainväliseen näkyvyyteen ja suur tapahtumiin, poikkeuksellisiin yksittäisiin hankkeisiin tai kaupungin ja valtion yhteistyöhön liittyvät kertaluonteiset hankkeet, jotka eivät kuulu yksittäisen toimialan tai kanslian tavanomaiseen toimintaan.

I stadsstyrelsens dispositionsmedel i budgeten görs årligen en reservering för plötsliga och oförutsedda utgifter under året. Sådana utgifter kan exempelvis bestå av projekt av engångskaraktär som hänför sig till stadens internationella synlighet och storevenemang, till extraordinära enskilda projekt eller till samarbetet mellan staden och staten och som inte hör till den sedvanliga verksamheten i en sektor eller vid stadskansliet.

Kohdentamattoman määrärahan lisäksi käyttövaroihin on varattu määrärahoja pääkaupunkiseudun yhteistyöhön ja seutuyhteistyöhön, Helsinki-mitaleihin, tutkimusapurahoihin ja tiedepalkintoon.

Kaupunginhallituksen käyttövaroihin sisältyvät varaukset tiedepalkintoa varten 10 000 euroa ja tutkimusapurahoihin 77 000 euroa.

Kaupunki jatkaa vuonna 2023 pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa. Palkkakehityssuunnitelman toteutukseen on varattu vuoden 2023 talousarvioon 7,0 miljoonaa euroa. Tämä summa ei sisällä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan osuutta palkkakehityssuunnitelmasta, sillä hyvinvointialueuudistuksen myötä Helsingin sotepe-toimiala varaa palkkakehityssuunnitelman mukaiset määräraharaukset omassa budjetissaan. Palkkakehityssuunnitelmassa palkankorotuksia kohdennetaan ammattiryhmiin, joissa kaupungilla on haasteita saada osaavaa henkilöstöä. Lisäksi korotuksilla vahvistetaan pienipalkkaisimpien työntekijäryhmien palkkoja. Korotustarpeita kartoitetaan laaja-alaisesti.

Kh:n käyttövaroihin varataan 3 miljoonaa euroa koko henkilöstön työmatkaedun kasvattamiseen erikseen toteutettavan selvityksen pohjalta.

Kaupungin palkanmaksuongelmiin tekniseen hoitamiseen varataan Kh:n käyttövaroihin kertaluonteinen 6 miljoonan euron varaus.

Lisäksi Kh:n käyttövaroihin varataan erillinen kertaluonteinen vuotta 2023 koskeva toimialojen energiakustannusten kasvun kattamiseen tarkoitettu varaus 5 miljoonaa euroa. Määrärahan kohdentamisen tarvetta arvioidaan talousarvion toteutumisen ennusteiden yhteydessä energiakustannusten toteumatietoihin perustuen.

Säätiöiden pääomitus tulee tehdä kirjanpitosäännösten mukaan kunnan käyttötaloudesta, eikä niitä voi kohdentaa investointien määrärahoista kuten mm. osakeyhtiöiden pääomittamiseen tehdään. Tämä kirjausohjeistus huomioidaan talousarvion 2023 valmistelussa Arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön sekä HAM Helsingin taidemuseosäätiön pääomittamisen yhteydessä.

Arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiö. Kaupunginhallitus hyväksyi 29.3.2021 § 225 valtion ja kaupungin välisen yhteistyösopimuksen, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö ja kaupunki olivat tehneet 24.3.2021 uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon edistämiseksi. Arkkitehtuuri- ja designmuseohankkeen pääomatavoitteeksi sovittiin yhteensä 150 miljoonaa euroa, josta valtion ehdollinen pääomitusosuus olisi 60 miljoonaa euroa, kaupungin vastaavasti 60 miljoonaa euroa ja yksityisen rahoituksen osuus 30 miljoonaa euroa. Kaupungin pääomitus toteutuu tasatahtia valtion kanssa vuosina 2023–2026. Vuosittaiset pääomituserät valmistellaan osana kunkin vuoden talous-arviosuunnittelua. Alkusuksyn 2022 valmisteluvaiheen arvion mukaan kaupungin pääomituserät ovat 2 miljoonaa euroa vuonna 2023, 13 miljoonaa vuonna 2024, 10 miljoonaa vuonna 2025 ja 35 miljoonaa vuonna 2026. Edellä mainitut luvut on varattu vuosille 2023–2025 Kh:n käyttövaroihin.

Utöver det ospecificerade anslaget omfattar dispositionsmedlen anslag för samarbetet i huvudstadsregionen och det regionala samarbetet, Helsingforsmedaljer, forskningsstipendier och ett vetenskapspris.

Stadsstyrelsens dispositionsmedel omfattar reserveringar på 10 000 euro för vetenskapspriset och 77 000 euro för forskningsstipendierna.

Staden fortsätter 2023 med att genomföra löneutvecklingsplanen på längre sikt, vilken baserar sig på en kartläggning av de centrala behoven att utveckla de anställdas och personalgruppernas löner och på arbetsgivarens behov när det gäller att trygga tillgången till kunnig arbetskraft. För genomförandet av löneutvecklingsplanen har det reserverats 7,0 miljoner euro i 2023 års budget. Detta belopp omfattar inte social-, hälsovårds- och räddningssektorns andel av löneutvecklingsplanen, för i och med välfärdsområdesreformen gör Helsingfors social-, hälsovårds- och räddningssektor reserveringar för de anslag som löneutvecklingsplanen förutsätter i sin egen budget.

Enligt bokföringsbestämmelserna ska kapitaliseringar av stiftelser göras från kommunens driftsekonomi. De tas inte från investeringsanslagen som till exempel i fråga om kapitalisering av aktiebolag. Dessa bokföringsanvisningar beaktas i beredningen av budgeten 2023 i samband med kapitaliseringen av Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum och Stiftelsen HAM Helsingfors konstmuseum.

Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum. Stadsstyrelsen godkände 29.3.2021 (225 §) det samarbetsavtal mellan staten och staden som undervisnings- och kulturministeriet och staden ingick 24.3.2021 för att främja inrättandet av ett nytt arkitektur- och designmuseum. Som kapitalmål för arkitektur- och designmuseoprojektet fastställdes totalt 150 miljoner euro. Statens villkorliga kapitaliseringsandel uppgår till 60 miljoner euro, stadens andel till 60 miljoner euro och den privata finansieringens andel till 30 miljoner euro. Staden kapitaliserar stiftelsen i samma takt med staten under 2023–2026. De årliga kapitaliseringsposterna bereds som en del av respektive års budgetplanering. I beredningsfasen på förhösten 2022 uppskattades stadens kapitaliseringsposter uppgå till 2 miljoner euro år 2023, 13 miljoner euro år 2024, 10 miljoner euro år 2025 och 35 miljoner euro år 2026. Posterna ovan har reserverats i stadsstyrelsens dispositionsmedel för 2023–2025.

HAM Helsingin taidemuseosäätiö. Kaupunginhallitus päätti 13.12.2021 (§ 942) Helsingin taidemuseosäätiön perustamisesta pienellä pääomalla. Säätiön puitteissa on kevään 2022 aikana tehty tarkempia lisäselvityksiä, joilla on varmistettu taidemuseon edellytykset toimia säätiö-muotoisena. Syksyllä 2022 kaupunginvaltuuston päätettäväksi on tarkoitus esittää taidemuseon toiminnan ja henkilöstön siirtämistä perustettuun säätiöön. Esitys sisältää ehdotukset mm. henkilöstö- ja omaisuussiirroista, säätiön talousmallista ja kaupungin maksamasta laitospalveluksen tasosta sekä säätiön kertaluontoisesta pääomittamisen tasosta. HAM Helsingin taidemuseosäätiön pääomittamista varten on Khn käyttövaroihin vuodelle 2023 varattu 2 miljoonaa euroa.

Stiftelsen HAM Helsingfors konstmuseum. Stadsstyrelsen beslutade 13.12.2021 (942 §) att grunda Stiftelsen Helsingfors konstmuseum med ett litet kapital. Inom ramen för stiftelsen har staden under våren 2022 gjort noggrannare tilläggsutredningar för att försäkra sig om konstmuseets förutsättningar för att fungera i stiftelseform. Det är meningen att beslutsförslaget om överföring av konstmuseets verksamhet och personal till den stiftelse som bildats ska föreläggas stadsfullmäktige på hösten 2022. I beslutsförslaget ingår bland annat förslag om överföring av personal och egendom, förslag till stiftelsens ekonomimodell, förslag om nivån för det understöd för anläggningar som staden betalar och förslag om nivån för engångskapitalisering av stiftelsen. Det har reserverats 2 miljoner euro för kapitalisering av stiftelsen HAM Helsingfors konstmuseum i stadsstyrelsens dispositionsmedel för 2023.

1 30 02 Kaupunginhallituksen avustukset – Stadsstyrelsens understöd

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt							
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	2 179	2 348	2 248	2 348	2 348	2 348	2 348
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-2 179	-2 348	-2 248	-2 348	-2 348	-2 348	-2 348
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-2 179	-2 348	-2 248	-2 348	-2 348	-2 348	-2 348
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-2 179	-2 348	-2 248	-2 348	-2 348	-2 348	-2 348
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		7,7	-4,3				

Kaupunginhallitus myöntää avustuksia vuosittain sellaisille yhteisöille, joiden toiminta ei kuulu minkään muun lautakunnan toimialaan. Määrärahaan sisältyy mm. eräitä kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen avustuksia sekä avustuksenluonteisia korvausmäärärahoja. Lisäksi määrärahaan sisältyy asukasosallisuuden ja muiden yhteisöjen avustuksia. Muiden yhteisöjen avustukset koostuvat mm. kansainvälisen kaupunkiyhteistyön tukemisesta, henkilöstöjärjestöjen avustuksista, kunnallisen tiedotustoiminnan edistämisestä ja avustuksista opaskoulutuksen järjestämiseen.

Stadsstyrelsen beviljar årligen understöd till sammanslutningar vilkas verksamhet inte hör till någon annan nämnds område. I anslaget ingår bl.a. vissa understöd till sammanslutningar som hör till stadskoncernen och understödmässiga ersättningsanslag. I anslaget ingår dessutom understöd för invånardelaktighet och understöd till övriga sammanslutningar. Understöden för de övriga sammanslutningarna består bl.a. av stöd för internationellt samarbete mellan städer, understöd till personalorganisationer, främjande av kommunal informationsverksamhet och understöd för ordnande av guideutbildning.

1 30 03 Valtionperinnöt – Arv som tillfallit staten

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	6 905	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	4 048	8 161	8 411	6 500	6 500	6 500	6 500
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	2 856	-5 161	-5 411	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	2 856	-5 161	-5 411	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	2 856	-5 161	-5 411	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-56,6					
Menot - Utgifter		101,6	3,1	-20,4	-20,4		

Talousarviokohdalle kirjataan valtionperintöinä saatavat tulot ja niistä myönnettävät avustukset. Valtionperinnöistä myönnettävät avustussuoritteet ovat vuosittain kertyviksi arvioitujen tulojen suuruiset. Lisäksi talousarviokohdalta osoitetaan eräeseen yksittäiseen vuonna 2019 kaupungille vastaanotettuun valtionperintöön liittyvät avustussuoritteet. Talousarviokohdan toimintakate on negatiivinen tästä yksittäisestä valtionperinnöstä osoitettavien avustussuoritteiden takia.

Kaupunginhallitus päätti 27.6.2022 valtionperintönä kaupungille tulevien kuolinpesien varojen hakuperusteiksi ja käyttötarkoitukseksi avustukset toimintaan, jolla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Vuonna vastaanotetun erään valtionperinnön käyttötarkoitus on vahvistettu kaupunginhallituksessa 9.11.2020. Vuoden 2023 talousarvion laatimisoheissa (Khs 27.6.2022) määriteltiin tämän erään valtionperinnön tarkemmaksi käyttötarkoitukseksi aiempien vuosien tapaan avustukset kaupunkiyhteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteen toteuttamiseen. Tavoite, vahvistetaan ikäihmisten hyvinvointia ja toimintakykyä parantamalla mahdollisuuksia liikkumiseen ja liikkeelle lähtöön, on ennallaan, ja avustukset kohdennetaan iäkkäiden ihmisten liikkumisen mahdollisuuksien ja kulttuuritoiminnan lisäämiseen.

Talousarviokohdalta myönnetään valtionperinnöistä avustuksiin:

- kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle 2 000 000
- kaupunginkanslialle 4 000 000

På budgetmomentet upptas de inkomster som fås i form av arv som tillfallit staten och de understöd som beviljas ur dessa. Understödsanslagen ur arvsmedlen motsvarar de inkomster som uppskattas komma in årligen. Dessutom anvisas från budgetmomentet de understödsanslag som hänför sig till ett enskilt arv som tillfallit staten och som staden mottog 2019. Budgetmomentets verksamhetsbidrag är negativt med anledning av de understödsanslag som anvisas från det ovan nämnda enskilda arv som tillfallit staten.

Stadsstyrelsen beslutade 27.6.2022 om ansökningsgrunderna och dispositionen av medlen i dödsbon som tillfallit staten som arv och som överläts till staden att medlen ska användas för understöd för sådan verksamhet som stöder främjandet av välfärd och hälsa.

Stadsstyrelsen fastställde 9.11.2020 dispositionen av medlen i det enskilda arv som tillföll staten och mottogs år 2019. I anvisningarna för arbetet på 2023 års budget (stadsstyrelsen 27.6.2022) definierades som noggrannare användningssyfte av medlen i detta enskilda arv som tillfallit staten - i likhet med tidigare år - understöd för att förverkliga det för hela staden gemensamma målet att främja välbefinnande och hälsa. Målet "de äldres välbefinnande och verksamhetsförmåga stärks genom bättre möjligheter att röra på sig och komma igång" hålls oförändrat, och understöden riktas till att öka äldre personers möjligheter till motion och till kulturell verksamhet.

Från budgetmomentet beviljas understöd ur arv som tillfallit staten

- till kultur- och fritidssektorn 2 000 000
- till stadskansliet 4 000 000

1 40 Kaupunginkanslia – Stadskansliet

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	45 546	64 446	72 847	83 522	83 522	83 522	83 522
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	164 680	174 034	177 157	136 879	138 129	137 685	137 685
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>		1 025					
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-119 134	-109 587	-104 310	-53 357	-54 607	-54 163	-54 163
Poistot - Avskrivningar	15 308	10 800	14 740	12 716	12 716	14 389	17 165
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-134 442	-120 387	-119 050	-66 073	-67 323	-68 552	-71 328
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott	-134 442	-120 387	-119 050	-66 073	-67 323	-68 552	-71 328
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		41,5	13,0	29,6	29,6		
Menot - Utgifter		5,7	1,8	-21,3	-20,6	-0,3	

1 40 01 Kaupunginkanslia – Stadskansliet

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	10 329	16 486	20 887	83 522	83 522	83 522	83 522
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	130 385	128 310	128 408	136 879	138 129	137 685	137 685
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>		1 025					
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-120 056	-111 824	-107 522	-53 357	-54 607	-54 163	-54 163
Poistot - Avskrivningar	14 386	8 000	11 557	12 716	12 716	14 389	17 165
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-134 442	-119 824	-119 079	-66 073	-67 323	-68 552	-71 328
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-134 442	-119 824	-119 079	-66 073	-67 323	-68 552	-71 328
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		59,6	26,7	406,6	406,6		
Menot - Utgifter		-1,6	0,1	6,7	7,7	-0,3	

Vuoden 2023 menot ja toimintakate eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien menojen ja toimintakatteen kanssa vuokramallin uudistuksesta johtuen. Vertailukelpoinen menojen muutos vuosien 2022 ja 2023 välillä on 8,6 miljoonaa euroa / 7 prosenttia.

Utgifter och verksamhetsbidrag för år 2023 är inte jämförbara med utgifter och verksamhetsbidrag för föregående år på grund av reformen av hyresmodellen. Den jämförbara förändringen av utgifterna mellan 2022 och 2023 är 8,6 miljoner euro / 7 procent.

Talousarvion 2023 keskeiset painopisteet ja tiivistelmä

- Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden siirron valmistelu osana TE2024-uudistusta
- Kehitetään toimintaa ja palveluita digitalisaation keinoin
- Tuottavuutta ja toiminnan tehokkuutta parannetaan
- Helsingissä tavoitellaan AM-ohjelman mukaisesti 8 000 asunnon rakentamista vuonna 2023
- Kaupunki uudistusta edistetään kokonaisvaltaisella toimenpide- ja investointisuunnitelmalla

Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden siirron valmistelu osana TE2024-uudistusta:

Kaupunki valmistautuu mahdolliseen TE2024-uudistukseen, jonka myötä pääosa valtion työllisyyden edistämisen palveluista siirtyy kuntien järjestettäväksi 1.1.2025 alkaen. Uudistuksen yhteydessä kaupungin rooli työllisyys- ja elinkeinopolitiikassa kasvaksi ja muutos toisi kaupungille uusia lakisääteisiä tehtäviä. Järjestämisvastuun siirtoon liittyy useita kaupungin henkilöstöön, talouteen ja organisaatioon liittyviä valmistelutehtäviä.

Kehitetään toimintaa ja palveluita digitalisaation keinoin

Kaupungin toiminnan ja palveluiden uudistumista tuetaan vauhdittamalla digitalisaatiota. Keskeiset kaupunkiyhteiset sovelluspalvelut uudistetaan ja luodaan toimintamalli uuden infra- ja perustietotekniikan palveluita tarjoavan yhtiön DigiHelsinki Oy:n kanssa. Jatketaan useamman vuoden aikana toteutettavaa henkilöstöhallinnon, henkilöstöjohtamisen ja tiedolla johtamisen käytäntöjen digitalisointia. Kun palkkajärjestelmän käyttö saadaan vakautettua ja toimintatapojen muutos juurrutettua, on pyrkimyksenä kilpailuttaa esihenkilöiden työtä tukeva HR-kokonaisjärjestelmä ensi vuonna.

Tuottavuutta ja toiminnan tehokkuutta parannetaan

Kaupungin talouteen haetaan liikkumavaraa pyrkimällä entistä kunnianhimoisemmin tehokkuuteen ja parempaan tuotospanossuhteeseen kaikessa omassa toiminnassa ja palvelutuotannossa. Vaikuttavimmat tehokkuutta, tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan tuovat uudistushankkeet toteutetaan.

Helsingissä tavoitellaan AM-ohjelman mukaisesti 8 000 asunnon rakentamista vuonna 2023

8 000 asunnon rakentamista edistetään koordinoimalla asuntorakentamista aluerakentamisprojekteissa ja täydennysrakentamisessa, laajentamalla alueryhmätyöskentelyä sekä sujuvoittamalla asuntotuotantoprosessia.

Centrala prioriteringar i budgeten 2023 och sammandrag

- Förberedelser för överföringen av arbets- och närings tjänsterna som en del av TE2024-reformen.
- Verksamheten och tjänsterna utvecklas med digitala medel.
- Produktiviteten och verksamhetens effektivitet förbättras.
- Målet är att i enlighet med BM-programmet bygga 8 000 nya bostäder år 2023.
- Stadsreformen främjas med hjälp av ett övergripande åtgärds- och investeringsprogram.

Förberedelser för överföringen av arbets- och närings tjänsterna som en del av TE2024-reformen

Staden förbereder sig för en eventuell TE2024-reform som skulle innebära att största delen av statens sysselsättningsfrämjande tjänster överförs till kommunernas ansvar fr.o.m. 1.1.2025. I samband med reformen skulle stadens roll inom arbets- och näringspolitiken växa, och förändringen skulle föra med sig nya lagstadgade uppgifter för staden. Överföringen av organiseringsansvaret för med sig många beredningsuppgifter med anknytning till personal, ekonomi och organisation.

Verksamheten och tjänsterna utvecklas med digitala medel

Staden stöder reformen av sin verksamhet och sina tjänster genom att påskynda digitaliseringen. De viktigaste gemensamma applikationstjänsterna inom staden omarbetas och en verksamhetsmodell skapas tillsammans med DigiHelsingfors Ab, ett nytt bolag som erbjuder tjänster inom infrastruktur och grundläggande informationsteknik. Digitaliseringen av olika arbetsuppgifter inom personalförvaltning, personalledning och kunskapsbaserat ledarskap fortgår under ett flertal år. Så fort staden lyckats stabilisera användningen av lönesystemet och få till stånd en förändring av arbetssätten är det meningen att ett nytt HR-helhetssystem, som stöder chefernas arbete, ska konkurrensutsättas.

Produktiviteten och verksamhetens effektivitet förbättras

Man försöker tillföra stadens ekonomi spelrum genom att allt mer ambitiöst sträva efter effektivitet och arbeta för ett bättre resultatinsatsförhållande i all egen verksamhet och serviceproduktion. De reformprojekt genomförs som allra bäst tillför stadens verksamhet effektivitet, produktivitet, ekonomiskt spelrum och resurser.

Målet är att i enlighet med BM-programmet bygga 8 000 nya bostäder år 2023

Byggandet av de 8 000 bostäderna främjas genom att samordna bostadsbyggandet i samband med områdesbyggnadsprojekt och kompletterande byggnation, utvidga områdesgrupparbetet samt göra bostadsproduktionsprocessen smidigare.

Kaupunkiudistusta edistetään kokonaisvaltaisella toimenpide- ja investointisuunnitelmalla

Kaupunkiudistusta edistetään toteuttamalla kohdennettuja hankkeita alueille (Malminkartano-Kannelmäki, Malmi, Mellunkylä, Vuosaaren Meri-Rastila) kokonaisvaltaisen toimenpide- ja investointisuunnitelman mukaisesti. Alueille kohdistettavien investointien tulee mahdollistaa keskimäärin asutokannan 2 prosentin vuosittainen lisäys sekä näkyvien muutosten toteuttaminen ja alueiden viihtyisyyden parantaminen.

Toiminnan kuvaus

Kaupunginkanslia toimii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanovirastona sekä vastaa kaupungin kehittämisestä. Kanslia huolehtii kaupungin keskushallinnosta. Kansliassa työskentelee noin tuhat asiantuntijaa kuudella osastolla sekä sisäisessä tarkastuksessa.

Elinkeino-osasto luo edellytyksiä kaupungin elinkeinoelämän kehitykselle ja kaupunkilaisten työllistymiselle sekä edistää yrityksiä arvostavaa palvelukulttuuria kaupungin organisaatiossa. Osasto vastaa kaupungin työllisyydenhoidosta ja koordinoi maahanmuuttoasioita sekä edistää työ-, opiskelu- ja yrittäjyyssperusteista maahanmuuttoa. Osasto tukee yritysten perustamista ja kasvua sekä kehittää paikallista yrittäjyys- ja innovaatiojärjestelmää yhdessä alueen korkeakoulujen ja muiden kumppaneiden kanssa. Osasto kehittää Helsingistä maailman kestäväintä ja älykkäintä matkailukohdetta.

Hallinto-osasto huolehtii kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja pormestarikunnan toimintaedellytyksistä, päätösvalmistelusta, täytäntöönpanosta, päätöksenteon käytännön järjestelystä ja sihteeritehtävistä. Osasto ohjaa ja kehittää kaupungin hallintomenettelyä, asiakirjahallintaa ja asianhallintaa sekä kaupungin tietosuojaa- asioita. Osasto huolehtii kaupungin oikeudellisesta edunvalvonnasta ja asiantuntijapalveluista sekä kaupungintalokortteleiden virastopalveluista. Lisäksi osasto huolehtii kaupunginkanslian hallintopalveluista.

Henkilöstöosasto huolehtii kaupungin henkilöstöpolitiikasta, kaupunkiyhteisten onnistumisen ja osaamisen johtamisen, henkilöstösuunnittelun ja henkilöstön saatavuuden edistämisen toimintatavoista, työhyvinvoinnista ja työturvallisuudesta, työkykyjohtamisen esihenkilötuesta, työnantajatoiminnasta ja HR-prosessien ohjaamisesta. Osasto huolehtii myös henkilöstön kehittämispalveluista ja muutostuesta.

Strategiaosasto huolehtii kaupungin strategisesta kehittämisestä ja strategisesti keskeisten asiakokonaisuuksien ja hankkeiden koordinoinnista, digitalisaation ja tietohallinnon ohjauksesta, tilasto- ja tutkimustoiminnasta sekä kansainvälisistä asioista. Osasto koordinoi kaupungin turvallisuus- ja varautumisasioita..

Talous- ja suunnitteluosasto huolehtii kaupungin talouden, toiminnan ja konsernin ohjauksesta, hankintatoimesta, rahoituksesta, aluerakentamisprojektien suunnittelun ja toteutuksen ohjauksesta, asutopolitiikasta sekä henkilöstökassatoiminnasta.

Stadsreformen främjas med hjälp av ett övergripande åtgärds- och investeringsprogram

Stadsreformen främjas genom att man förverkligar projekt som är inriktade på särskilda områden (Malmgård-Gamlas, Malm, Mellungsby, Havsrastböle i Nordsjö) i enlighet med det övergripande åtgärds- och investeringsprogrammet. De investeringar som riktas till områdena bör möjliggöra en årlig ökning av bilbeståndet på 2% samt att synliga förändringar genomförs och områdets trivsel förbättras.

Beskrivning av verksamheten

Stadskansliet sköter uppgiften som allmänt planerings-, berednings- och verkställighetsorgan för stadsfullmäktige och stadsstyrelsen och svarar för utvecklingen av staden. Stadskansliet sköter stadens centralförvaltning. Vid kansliet arbetar cirka tusen sakkunniga på de sex avdelningarna och i den interna inspektionen.

Näringslivsavdelningen skapar förutsättningar för stadsbornas sysselsättning och för att stadens näringsliv utvecklas. Den verkar också för en företagsvänlig servicekultur inom stadens organisation. Avdelningen svarar för stadens sysselsättningsåtgärder, samordnar migrationsfrågor och främjar arbetskrafts-, studerande- och företagarinvandring. Avdelningen stöder grundandet av nya företag och deras tillväxt och utvecklar det lokala företagsamhets- och innovationssystemet tillsammans med högskolor och andra samarbetspartner i området. Avdelningen arbetar för att Helsingfors ska bli världens mest hållbara och intelligenta resmål.

Förvaltningsavdelningen ansvarar för stadsfullmäktiges, stadsstyrelsens och borgmästarkollegiets verksamhetsförutsättningar och har hand om beslutsberedningen, verkställandet, de praktiska arrangemangen kring beslutsfattandet och sekreteraruppgifterna. Avdelningen styr och utvecklar stadens förvaltningsförfarande, dokumenthantering och ärendehantering samt stadens dataskyddsärenden. Avdelningen har hand om stadens juridiska intressebevakning och experttjänster. Den sköter också expeditionstjänsterna i stadshusvarteren. Dessutom sköter avdelningen stadskansliets förvaltningstjänster.

Personalavdelningen har hand om stadens personalpolitik och praxis i fråga om de för hela staden gemensamma verksamheterna framgångs- och kompetensledning, personalplanering och främjande av tillgång till personal, om arbetshälsan och arbetssäkerheten, stödet till chefer när det gäller främjande av arbetsförmåga, arbetsgivarverksamheten samt styrningen av HR-processerna. Avdelningen sköter också personalutvecklingstjänsterna och förändringsstödet.

Strategiavdelningen sköter den strategiska utvecklingen och samordningen av strategiskt centrala ärendehelheter och projekt, styrningen av digitalisering och informationsadministration, statistik- och forskningsverksamheten samt internationella ärenden. Avdelningen samordnar stadens säkerhets- och beredskapsärenden.

Ekonomi- och planeringsavdelningen sköter styrningen av stadens ekonomi, verksamhet och koncern, upphandlingsväsendet, finansieringen, styrningen av planeringen och genomförandet av områdesbyggnadsprojekt, bostadspolitikerna samt intressekontoret.

Viestintäosasto tukee kaupunkistrategiaa ja brändiä aktiivisella, selkeällä, luotettavalla ja kiinnostavalla viestinnällä, markkinoinnilla ja osallisuuden käytännöllä. Osasto vastaa kaupunkitasoisista viestintäkanavista, tapahtumallisuuden kehittämisestä ja kumppanuustapahtumien hallinnasta. Tehtäväalueita ovat myös järjestöyhteistyön koordinointi, asukastalotoiminta, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen, yleis- ja maahanmuuttoneuvonta sekä sovittelutoiminta.

Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukokonaisuuksittain ja palveluittain

Sotepe-uudistuksen myötä aiemmin sosiaali- ja terveystoimialan vastuulla olleet asukastalotoiminta ja Stadin Safka -ruoka-apu henkilöstöineen siirtyvät kaupunginkanslian viestintäosastolle.

Työkykyjohtamisasiat siirtyvät työterveysliikelaitoksesta kaupunginkanslian henkilöstöosastolle.

Uusi järjestöyhteistyön ja kaupungin avustustoiminnan kaupunkiyhteinen malli käynnistetään ja koordinoidaan kaupunginkanslian viestintäosastolla.

Lainsäädäntö edellyttää, että Helsingin kaupunki eriyttää valtion rahoitukseen perustuvan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen (Sotepe) talousarvion kaupungin (kunta-Helsinki) talousarviosta. Talousarvion eriyttämisveloitteesta johtuu, että kunta-Helsingin tulee laskuttaa sotepelelle tuotettavien tuki- ja tilapalvelujen, tietojärjestelmäpalvelujen sekä muiden palvelujen sisäiset kulut. Laskutus perustuu sotepe-toiminnan laskennalliseen osuuteen koko kaupungin toiminnasta. Yleishallinnon ja kaupunginkanslian osalta sotepelta laskutettava määrä kirjataan kaupunginkanslian tuloihin. Arvio vuodelle 2023 on 72 618 186 euroa.

Kommunikationsavdelningen stöder stadsstrategin och varumärket genom en aktiv, tydlig, tillförlitlig och intressant kommunikation och marknadsföring och metoder som främjar delaktighet. Kommunikationsavdelningen ansvarar för kommunikationskanalerna, för att utveckla evenemangsinriktad verksamhet och för hanteringen av evenemang som staden ordnar tillsammans med partnerorganisationer. Till uppgiftsområdena hör också främjandet av jämställdhet och likabehandling mellan könen, allmän rådgivning och migrationsrådgivning samt förlikningsverksamhet.

Väsentliga förändringar under budgetåret vid varje servicehelhet och tjänst

I och med social- och hälsovårdsreformen övergår invånarhusverksamheten och mathjälpen Stadin Safka inklusive personal, vilka tidigare hört till social- och hälsovårdssektorns ansvarsområde, till stadskansliets kommunikationsavdelning.

Arbetsförmågefrämjande ledarskap sköts hädanefter av stadskansliets personalavdelning, inte längre av affärsverket företagshälsan (Företagshälsan Helsingfors).

En ny, för hela staden gemensam modell för organisationssamarbete och understödsverksamhet startas och samordnas vid stadskansliets kommunikationsavdelning.

Lagstiftningen förutsätter att Helsingfors stad separerar budgeten för social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet, som grundar sig på statlig finansiering, från stadens budget (kommun-Helsingfors). På grund av särredovisningsskyldigheten bör kommun-Helsingfors fakturera de interna kostnaderna för stöd- och lokaltjänster, datasystemtjänster och andra tjänster som man producerar för social-, hälsovårds- och räddningssektorn. Faktureringen baserar sig på social-, hälsovårds- och räddningsverksamhetens kalkylmässiga andel av stadens hela verksamhet. Den summa som den allmänna förvaltningen och stadskansliet fakturerar social-, hälsovårds- och räddningssektorn upptas under stadskansliets inkomster. Uppskattningen för år 2023 är 72 618 186 euro.

1 40 01 (1 000 €)	Menot €	Osuus ta-kohdan menoista %	Muutos ed. vuoteen €	Muutos ed. vuoteen %	Keskeisin selittävä tekijä
Kaupunginkanslia yhteensä	138 129	100 %	9819	8 %	
Vuokramallin muutos	1 250	1 %			
Kaupunginkanslia pl. digiyksikkö ja työllisyys	77 650	56 %	6 635	9 %	Työterveys Helsinki 400 000, Stadin Safka 745 000 ja asukastalot menot 1 467 000 (ja tulot 67 000), järjestöyhteistyö ja avustustoiminta 286 000 Ostot DigiHelsinki Oy:ltä, siirto keskitetyn it:n menoista +2,5 milj. euroa
Työllisyydenhoito	32 656	24 %	756	2 %	
Digiyksikkö	26 573	19 %	1 178	5 %	Ostot DigiHelsinki Oy:ltä siirto -2,5 milj. euroa, palkkajärjestelmän ylläpitomenot +3 milj. euroa

1 40 01 (1 000 €)	Utgifter €	Andel av utgifterna på budgetmomentet %	Förändring från året innan €	Förändring från året innan %	Viktigaste förklarande faktor
Stadskansliet sammanlagt	138 129	100 %	9819	8 %	
Ändring av hyresmodellen	1 250	1 %			
Stadskansliet, exkl. digitalisering och sysselsättning	77 650	56 %	6 635	9 %	Företagshälsan Helsingfors 400 000, Stadin Safka 745 000 och invånarhusen utgifter 1 467 000 (och inkomster 67 000), organisationssamarbete och understödsverksamhet 286 000. Köp av DigiHelsinki Oy, överföring från det centraliserade it-stödet + 2,5 miljoner euro
Sysselsättningsåtgärder	32 656	24 %	756	2 %	
ICT-enheten	26 573	19 %	1 178	5 %	Köp av DigiHelsinki Oy; överföring -2,5 miljoner euro, utgifter för underhåll av lönesystemet +3 miljoner euro

Toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön muutokset taloussuunnitelmakaudella

Vuoden 2023 alusta tulee voimaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus, joka vaikuttaa laajasti kaupungin talouden ja toiminnan järjestämiseen. Talouden eriyttämisvelvoitteen mukaisesti Helsingin kaupunkiin muodostuu valtion rahoittama sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala sekä kaupungin omien rahoituslähteiden kautta rahoitettava kunta-Helsinki. Eriyttämisen myötä kaupunkiyhteisten strategisten tavoitteiden toteutumisen edistämiseen täytyy kiinnittää erityistä huomiota, jotta valtion kiristyvän rahoituksen vuoksi tavoitteet eivät jäisi toteutumatta tai toteutuisivat vain osittain. Erityisen tärkeää tämä on sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ja kunta-Helsingin toimialat leikkaavissa tavoitteissa, kuten segregaatoin torjunnassa.

TE2024-uudistusta koskevat lait on tarkoitus hyväksyä keväällä 2023, jolloin TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyisi kunnille tai kuntien muodostamille työllisyysalueille 1.1.2025. Uudistuksen tavoitteena on, että työllisyyspalveluiden, kunnan koulutuspalveluiden ja elinkeinopalveluiden ollessa saman järjestäjän vastuulla palvelut tukisivat asiakkaiden nopeampaa työllistymistä. Uudistus lisäisi huomattavasti kuntien työllisyys- ja elinkeinopoliittista roolia ja toisi kunnille uusia lakisäätteisiä tehtäviä. Järjestämisvastuun siirtoon liittyy useita kaupungin henkilöstöön, talouteen ja organisaatioon liittyviä valmistelutehtäviä. Työllisyshoidon järjestämisvastuun kokonaisuudesta voi muodostua kaupungille taloudellisesti epäedullinen muun muassa toiminnan rahoitusmalliin liittyvien ratkaisujen johdosta.

Lisäksi hallitus on uudistamassa kotoutumisen edistämistä annettua lakia, mikä lisää kunnan vastuuta sekä työttömien työnhakijoiden että työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumisen edistämistä.

Förändringar i omvärlden

Förändringarna i omvärlden under ekonomiplanepreioden

Reformen av social- och hälsovården samt räddningsväsendet träder i kraft i och med ingången av år 2023 och kommer att ha stor inverkan på hur stadens ekonomi och verksamhet ordnas. I enlighet med särelevansningskyldigheten delas Helsingfors stads ekonomi upp i två helheter: en statsfinansierad social-, hälsovårds- och räddningssektor samt ett kommun-Helsingfors med egna finansieringskällor. Uppdelningen gör att det blir särskilt viktigt att främja sådana strategiska mål som gäller hela staden. Detta för att statens ekonomiska åtstramningar inte ska leda till att målen förblir ouppfyllda eller uppfylls bara till en del. Särskilt viktigt är det här i fråga om sådana målsättningar som befinner sig i skärningspunkten mellan social-, hälsovårds- och räddningssektorn och kommun-Helsingfors, som t.ex. arbetet mot segregation.

De lagar som gäller TE2024-reformen ska godkännas våren 2023, då ansvaret för att ordna TE-tjänster övergår till kommunerna eller sysselsättningsområdena (som består av kommuner). Målet för reformen är att klienterna snabbare ska hitta arbete då samma organisation ansvarar för sysselsättningstjänsterna, kommunens utbildningstjänster och näringstjänsterna. Reformen skulle stärka kommunernas sysselsättnings- och näringspolitiska roll anmärkningsvärt och tillföra kommunerna nya lagstadgade uppgifter. Överföringen av organiseringsansvaret för med sig många beredningsuppgifter med anknytning till personal, ekonomi och organisation. Ansvaret för sysselsättningsåtgärderna kan bli ekonomiskt ofördelaktigt för staden bland annat på grund av beslut som har att göra med valet av finansieringsmodell.

Dessutom är regeringen i färd med att förnya lagen om främjande av integration, vilket ökar kommunens ansvar för integrationen av både arbetslösa arbetssökande och personer som står utanför arbetskraften.

Vuoden 2023 keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2023 alusta voimaan tulevassa valtakunnallisessa sope-uudistuksessa Helsingillä säilyy sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Valtio rahoittaa sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimen. Kaupungin tulee eriyttää valtion rahoittama toiminta muusta taloudestaan. Uudistuksen myötä vuoden 2023 kunnallisveroprosenttia leikataan ja kaupungin verotulokertymä pienenee.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Toimintaympäristön riskit liittyvät yleisen globaalin taloustilanteen epävarmuuksiin (inflaatiokehitys, energian ja raaka-aineiden saatavuusongelmat, taantumariskin kasvaminen, rahoituskustannusten kasvu). Sotepe-uudistuksen riskeinä ovat sen vaikutukset kaupunkien rahoitus pohjaan ja investointikykyyn. Lisäksi riskejä liittyy valtion toimenpiteiden epävarmuuteen sekä henkilöstön saatavuuteen.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on selvä strateginen riski ja epävarmuustekijä myös kaupungin elinkeinopoliittisten tavoitteiden toteutumiselle. Sodan seurauksena esimerkiksi Helsingin asema matkailukohteena on muuttunut. Venäjän ilmatilan sulkeminen heikentää Helsinki-Vantaan lentokentän kautta kulkevia yhteyksiä Aasiaan, millä voi olla pitkäaikaisia vaikutuksia Helsinkiin kohdistuvaan matkailuun. Venäjän hyökkäyssodan pitkittyminen tai konfliktin muuttuminen voivat entisestään vaikuttaa Helsingin turvallisuusmielikuvaan ja sitä kautta ihmisten halukkuuteen matkustaa, investoida ja työskennellä Helsingissä.

Kunnianhimoisten asuntotuotantotavoitteiden toteutumisen esteiksi voivat muodostua yleisen kustannustason nousun aiheuttamat epävarmuustekijät asuntomarkkinoilla, mahdollisesti jatkuva Venäjän hyökkäyssota, rakentamiskelpoisten tonttien määrän lasku, investointien painopisteen siirtyminen asuntotuotannosta liikenneinvestointeihin sekä rakentamisen painopisteen siirtyminen täydennysrakentamiseen.

Kaupunki jatkaa kriisivalmiutensa vahvistamista varautumistoiminnan strategisuutta ja tilannekuvatyötä kehittämällä.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Yhdenvertainen ja kansainvälinen Helsinki

Yhteistyössä toimialojen ja liikelaitosten kanssa toteutetaan kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa sekä arvioidaan toimeenpanon edistymistä. Stadiluotsityössä panostetaan aliedustettujen väestöryhmien osallistumiseen sekä edistetään dialogisia toimintatapoja kaupunkilaisten välisen keskustelun vahvistamiseksi. Kaupunkilaisten osallisuutta vahvistavia monikanavaisia digitaalisia palveluja sekä digituen kokonaisuutta edistetään. Jatketaan seuraavan osallistavan budjetointikierroksen kehittämistä.

De viktigaste förändringarna i omvärlden 2023

I den reform av social-, hälsovårds- och räddningssektorn som träder i kraft vid ingången av 2023 förblir ansvaret för att ordna dessa tjänster hos Helsingfors stad. Staten finansierar social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningsväsendet. Staden bör separera den verksamhet som finansieras av staten från sin övriga ekonomi. I och med reformen sjunker 2023 års kommunalskattesats och därmed minskar också stadens skatteintäkter.

Risker och osäkerhetsmoment i omvärlden

Omvärldens risker har att göra med osäkerheten i den globala ekonomiska situationen på ett allmänt plan (inflationsutvecklingen, problemen med tillgången på energi och råvaror, den växande risken för regression, de ökade finansieringskostnaderna). Till riskerna med reformen av social-, hälsovårds- och räddningssektorn hör dess inverkan på städernas finansieringsunderlag och investeringsförmåga. Andra risker har att göra med osäkerheten angående statens åtgärder och tillgången på personal.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina är en klar strategisk risk och osäkerhetsfaktor också med tanke på stadens näringspolitiska målsättningar. Till en följd av kriget har till exempel Helsingfors ställning som resmål förändrats. Stängningen av det ryska luftrummet försvagar de flygförbindelser till Asien som går via Helsingfors-Vanda flygstation. Det kan få långvariga följder för turismen i Helsingfors. Om det ryska anfallskriget pågår länge eller konflikten ändrar natur kan det ytterligare påverka den trygghetsbild folk har av Helsingfors och därmed också intresset för att resa, investera och arbeta i Helsingfors.

Följande faktorer kan komma att utgöra hinder för stadens ambitiösa bostadsproduktionsmål: osäkerheten på bostadsmarknaden som beror på den allmänna höjningen av kostnadsnivån, Rysslands anfallskrig som kan dra ut på tiden, minskningen av mängden byggbara tomter, investeringar i trafik i stället för bostadsproduktion samt en förskjutning av tyngdpunkten inom byggnadsverksamheten mot ökat kompletteringsbyggande.

Staden fortsätter att upparbeta sin krisberedskap genom att stärka beredskapsarbetets strategiska kvalitet och lägesbilsarbetet.

Genomförande av stadsstrategin

Ett likvärdigt och internationellt Helsingfors

I samarbete med sektorerna och affärsverken förverkligas jämställdhets- och jämlikhetsplanen för stadens tjänster. Förverkligandets framskridande utvärderas. I stadslotsverksamheten satsar man på att få med underrepresenterade befolkningsgrupper. Dialogiska metoder främjas för att stimulera diskussionen mellan stadsborna. Digitala flerkanaliga tjänster som stärker stadsbornas delaktighet främjas, liksom digitalt stöd i allmänhet. Vi fortsätter att arbeta med följande medborgarbudgettrunda.

Kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan

Kaupunki uudistusalueille kohdennetaan investointeja sekä asuntotuotantoon että asuinalueiden viihtyisyyteen. Alueilla edistetään laadukasta täydennysrakentamista ja parannetaan asuinalueiden palveluita, viihtyisyyttä, houkuttelevuutta sekä tavoitellaan eriytymiskehityksen pysäyttämistä. Lisäksi turvallisuuden tunnetta parannetaan alueilla muun muassa viranomaisten ja alueen toimijoiden turvallisuuskokouksia järjestämällä ja tutkimustyöllä.

Toimiva ja kaunis kaupunki

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) mukaisesti vuonna 2023 tavoitellaan 8 000 asunnon rakentamisen käynnistämistä. Asuntotuotannossa tarjonta on monipuolista esimerkiksi asuntojen hallintamuotojen, koon ja sijainnin näkökulmista.

Helsinkiiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat

Uudet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintatavat, kuten uuden sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain edellyttämä neuvotteluvaihtoehto, otetaan käyttöön.

Kaupunginkanslia koordinoi ja toimeenpanee yhteistyössä toimialojen kanssa valtuustokaudelle hyväksytyä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaa. Uusi järjestöyhteistyön ja kaupungin avustustoiminnan kaupunkiyhteinen malli käynnistetään. Sosiaali- ja terveystoimialalta siirtyvät avustusten avustustulot sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kriteerit uudistetaan. Sote-uudistuksen yhteydessä sosiaali- ja terveystoimialalta kaupunginkansliaan siirtyvät asukastalot ja Stadin Safka -ruoka-aputoiminta.

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

Kaupunginkanslia edistää strategian keskeisten taloustavoitteiden toteutumista. Käyttömenojen kasvu on sidottu vastuuperiaatteeseen ja vuosittaiset talousarvioesitykset eivät ylitä vastuuperiaatetta. Analysoidaan aktiivisesti yksikkökustannusten kehitystä keskeisissä peruspalveluissa. Taloudellisen toimintaympäristön epävarmuuteen varaudutaan jatkamalla tuottavuutta edistävien hankkeiden toimeenpanoa. Kaupungin palvelukyvyyn varmistaminen ja tuottavuushyötyjen aikaansaaminen edellyttävät palvelujen ja toimintatapojen jatkuvaa uudistumista muun muassa digitalisaatiolla.

Konsernirakenteen kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä ja tytäryhteisöjen hallitusten kollektiivisen osaamisen vahvistamista jatketaan.

Hankintastrategian toimeenpanolla luodaan edellytyksiä toimivalle ja tehokkaalle palvelutuotannolle. Kaupungin hankintatoimen järjestämismallin toimivuuden selvityksestä johdetaan ja käynnistetään kehittämistoimenpiteitä.

Kaupunginkanslian tuloksellisuutta parannetaan vähentämällä toimistotilojen vuokrakustannuksia vuoteen 2022 verrattuna.

Helsingfors värnar om stadsdelarnas karaktär och trygghet

Investeringar i både bostadsproduktion och trivsel riktas till stadsförnyelseområden. Högklassigt kompletterings-byggnad främjas, servicen förbättras och områdena görs mer trivsamma och attraktiva samtidigt som man arbetar för att stoppa segregationsutvecklingen. Man försöker också stärka invånarnas trygghetskänsla bland annat genom att ordna trygghetsmöten mellan representanter för myndigheter och områdets egna aktörer samt genom forskningsarbete.

En funktionell och vacker stad

I enlighet med programmet för boende och härmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet) är målsättningen att påbörja byggandet av 8 000 bostäder år 2023. Utbudet i bostadsproduktionen är mångsidigt till exempel i fråga om bostädernas upplåtelseform, storlek och läge.

Helsingforsarnas välbefinnande och hälsa förbättras

Nya metoder för att främja välbefinnande och hälsa tas i bruk, som till exempel den förhandlingskyldighet som föreskrivs i den nya lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Stadskansliet samordnar och verkställer tillsammans med sektorerna den plan för främjande av välbefinnande och hälsa som godkänts för fullmäktigeperioden. En ny för hela staden gemensam modell för organisationssamarbete och understödsverksamhet startas. De understödsformer som överförs från social- och hälsovårdssektorn förnyas, liksom kriterierna för främjande av välbefinnande och hälsa. I samband med social- och hälsovårdsreformen övergår mathjälpsverksamheten Stadin Safka från social- och hälsovårdssektorns regi till stadskansliet.

En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt

Stadskansliet arbetar för strategins viktigaste ekonomiska målsättningar. Driftskostnadernas uppgång är bunden vid ansvarsprincipen, och de årliga budgetförslagen överstiger inte den nivå som förutsätts av den. Enhetskostnadernas utveckling inom de grundläggande tjänsterna analyseras aktivt. Staden garderar sig mot den allmänna ekonomiska osäkerheten genom att fortsätta verkställa projekt som främjar produktiviteten. För att staden ska kunna säkra sin serviceberedskap och få till stånd produktivitet fördelar måste tjänster och verksamhetsformer ständigt förnyas bland annat genom digitalisering.

Åtgärderna för att utveckla koncernstrukturen och stärka den kollektiva kompetensen i dottersammanslutningarnas styrelser fortgår.

Genom att verkställa upphandlingsstrategin skapas förutsättningar för en välfungerande och effektiv serviceproduktion. Utvecklingsåtgärderna startas och styrs utifrån utredningen om hur väl modellen för organiseringen av stadens upphandlingsverksamhet har fungerat.

Stadskansliets resultat förbättras genom att minska på hyresutgifterna för kontorsutrymmen jämfört med år 2022.

Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

Kaupungin työvoiman saatavuuden tukemiseksi jatketaan toimenpiteitä muun muassa työttömien työnhakijoiden työllistymiseksi kaupungin tehtäviin sekä vahvistamalla oppilaitosyhteistyötä. Erityisesti vieraskielisten rekrytointia edistetään.

Riittävän henkilöstön turvaamiseksi jatketaan sisäisen liikkuvuuden toimenpiteitä ja sujuvoitetaan uudelleensijoittumisen prosessia. Henkilöstön työtyytyväisyyttä ja työhyvinvointia parannetaan mittaustuloksiin perustuen.

Kaupungin seuraavien vuosien tavoitteena on laaja-alainen henkilöstöhallinnon, henkilöstöjohtamisen ja tiedolla johtamisen käytäntöjen digitalisointi. Palkanmaksutilanteen vakauttamisen jälkeen käynnistetään HR-kokonaisjärjestelmän kilpailuttaminen.

Kaupungin henkilöstön työterveyspalvelujen laatukilpailutuksessa haetaan uusi työterveyshuollon kumppani, minkä on tarkoitus parantaa palvelujen saatavuutta ja asiakaskokemusta. Samalla työkykyjohtamista ja siihen liittyvää esihenkilöiden saamaa tukea kehitetään.

Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

Kaupungin palvelukykyä kehitetään uudistamalla kaupunkiyhteisiä sovelluspalveluita. Erityisesti päivitetään HR-, talous- ja dokumentinhallintajärjestelmät. Lisäksi palveluita kehitetään paremmaksi luomalla toimintamalli uuden infra- ja perustietotekniikan palveluita perustettavan yhtiön DigiHelsinki Oy:n kanssa. Hel.fi -verkkopalvelun uudistamista edistetään.

Kaupungin palkkajärjestelmäuudistuksen mittakaava on ollut merkittävän suuri ja järjestelmän käyttöönotto ja toimintatapamuutos ovat olleet vaikeita. Tilanteen vakauttaminen sekä järjestelmän jatkokehittäminen vaativat vielä erilaisia toimenpiteitä ja niitä jatketaan niin pitkään kuin tarve vaatii. Toimenpiteillä tavoitellaan järjestelmän käytettävyyden parantamista ja palkkaproessin sujuvoittamista.

Kaupunginkanslia panostaa strategiseen tietotuotantoon, analytiikkaan ja datahankintaan erityisesti osana sotepeudistuksen toimeenpanoa ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vaikuttavuuden parantamista. Turvallisuus- ja valmiustyön vaikuttavuutta parannetaan.

Strategiakauden puolivälisarviointi toteutetaan vuoden 2023 aikana laajassa yhteistyössä ja arvioinnissa tarkastellaan sekä strategiasisältöjen että -mittareiden edistymistä.

Asianhallinnan prosesseja kehitetään yhdenmukaisiksi. Asianhallintajärjestelmän hankkimista valmistellaan. Dokumentinhallinta otetaan käyttöön määritellyissä prosesseissa. Tiedonhallintalaissa säädetyt vielä toteuttamattomat velvoitteet toimeenpannaan. Luottamushenkilöiden palveluiden kartoitus toteutetaan ja määritellään luottamushenkilöille tarjottavat palvelut.

Ett Helsingfors som är attraktivt för personalen

För att säkerställa tillgången på arbetskraft fortsätter staden att verka bland annat för att arbetslösa arbetssökande ska få jobb inom staden och stärker samarbetet med läroanstalter. Särskilt kommer man att göra det lättare att rekrytera personal med annat modersmål än finska och svenska.

För att det ska finnas tillräckligt med personal också i framtiden fortsätter man åtgärderna för intern rörlighet och gör omplaceringsprocessen smidigare. Personalens tillfredsställelse med arbetet och arbetshälsa stärks utifrån mätresultaten.

Stadens mål för de följande åren är en omfattande digitalisering av personaladministrationen och personalledningen och av praxis när det gäller kunskapsbaserat ledarskap. Efter att löneutbetalningen stabiliserats startar konkurrensutsättningen av ett nytt HR-helhetssystem.

I konkurrensutsättningen av Helsingfors stads hälsovårdstjänster är det meningen att hitta en ny arbetshälsovårdspartner, vilket ska förbättra kvaliteten på serviceutbudet och kundupplevelsen. Samtidigt vill man utveckla arbetsförmågefrämjande ledarskap och därtill hörande chefsstöd.

Smarta Helsingfors leds med data och digitala underlag

Stadens serviceberedskap stärks genom att man förnyar de gemensamma applikationstjänsterna. Särskilt HR-, ekonomi- och dokumenthanteringssystemen uppdateras. Dessutom bearbetas tjänsterna till det bättre genom att man skapar en ny verksamhetsmodell tillsammans med det nya bolaget DigiHelsinki Oy, som producerar tjänster inom infrastruktur och grundläggande informationsteknik. Arbetet med förnyandet av webbplatsen Hel.fi främjas.

Införandet av stadens nya lönesystem har varit anmärkningsvärt storskalig och de nya arbetssätten har varit krävande. För att situationen ska stabiliseras och systemet utvecklas i fortsättningen behövs olika åtgärder. De fortgår så länge de behövs. Med åtgärderna vill man förbättra systemets användbarhet och göra löneprocessen smidigare.

Stadskansliet satsar på strategisk informationsproduktion, analys och dataanskaffning som en del av social- och hälsovårdsreformens genomförande och ambitionen att effektivare än förut främja välbefinnande och hälsa. Säkerhets- och beredskapsarbetet effektiviseras.

Strategiperiodens halvtidsutvärdering genomförs under år 2023 i ett brett samarbete, varvid framsteg i fråga om både strateginnehåll och strategimätare iakttas.

Ärendehanteringens processer förenhetligas. Anskaffningen av ett ärendehanteringssystem förbereds. Dokumenthanteringen tas i bruk i samband med bestämda processer. De i lagen om informationshantering föreskrivna, hittills icke verkställda åtgärderna genomförs. Förtroendepersonernas tjänster kartläggs och de tjänster som förtroendepersonerna ska erbjudas definieras.

Helsinki on houkutteleva osajille ja yrityksille

Kaupunki valmistautuu TE2024-uudistukseen, mikä kasvattaisi kaupungin roolia työllisyys- ja elinkeinopolitiikassa. Uudistusta perustellaan kuntien hyvillä lähtökohdilla tarjota asiakkaille kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluita, kun kunnat vastaisivat sekä työllisyys-, koulutus- että elinkeinopalveluista.

Työ-, opiskelu- ja yrittäjyysperusteista maahanmuuttoa tukevien palveluiden kehittämiseen panostetaan. Työllisyyspalvelut tukevat erityisesti nuorten, vieraskielisten ja pitkään työttömänä olleiden pääsyä työmarkkinoille.

Uusien yritysten perustamista tuetaan järjestämällä neuvontapalveluita sekä tuottamalla yhdessä kumppaneiden kanssa innovaatio- ja hautopalveluita. Yritysmyonteisyyttä kehitetään toimeenpanemalla maankäytölle linjattuja elinkeinopoliittisia tavoitteita sekä tukemalla ydinkeskustan elinvoimaisuutta. Matkailun ja tapahtumien toimintaohjelman 2022–2026 toimenpiteitä toteutetaan matkailu- ja tapahtumalojen edistämiseksi.

Kansallista edunvalvontaa ja kansainvälistä yhteistyötä Helsingin kehittämisessä.

Kansallisessa edunvalvonnassa panostetaan hallitusohjelmavaikuttamiseen. Kaupungin edunvalvontatavoitteet päivitetään ottaen huomioon eduskuntavaalien jälkeen hyväksyttävä uusi hallitusohjelma. EU-edunvalvonnassa ja kansainvälisessä yhteistyössä pyritään entistä suurempaan vaikuttavuuteen varmistamalla EU-rahoitusta Helsinkiin.

Talousarvion toiminnan tavoitteet

Taloudellinen kestävyys

Kaupunginkanslian tuottavuuslaskennassa seurataan yksikköhintojen kehitystä verrattuna peruspalveluiden hintaindeksiin. Laskennassa huomioidaan kaupunginkanslian käyttömenot ilman työllisyyspalveluita ja digitalisaatiota verrattuna asukasmäärään.

Talousarvion tavoitteet

Kaupunginkanslialla on kuusi sitovaa toiminnan tavoitetta, joista kaksi on yhteisiä toimialojen kanssa. Muita toiminnan tavoitteita kaupunginkanslialla on kahdeksan, joista viisi on kaupunkiyhteisiä tai toimialojen kanssa tehtäviä.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Kaupunginkanslia vastaa yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa kahdesta AM-ohjelman toteuttamiseen liittyvästä sitovasta tavoitteesta. Tavoitteena on, että kaupunkiudistusalueille kohdennettavilla investoinneilla mahdollistetaan alueiden asuntokannan 2 prosentin vuosittainen lisäys verrattuna edelliseen vuoteen. Toisena tavoitteena on, että kaupungin asuntorakentamisen tavoitetta nostetaan nykyisestä 7 000 asunnon rakentamisen aloittamisesta 8 000 asuntoon vuonna 2023. Asuntotuotantotavoite on kunnianhimoinen, kun huomioidaan nykyinen toimintaympäristön tilanne.

Helsingfors lockar experter och företag

Staden förbereder sig för TE2024-reformen, som förstärker stadens roll inom sysselsättnings- och näringspolitiken. Reformen motiveras med att om kommunerna ansvarar för både sysselsättnings-, utbildnings- och näringsstjänsterna, har de goda förutsättningar att erbjuda kunderna inriktade tjänster som motsvarar den lokala arbetsmarknadens behov.

Staden satsar på att utveckla tjänster som stöder arbetskrafts-, studerande- och företagarinvandring. Särskilt unga, personer med annat modersmål än finska eller svenska och personer som länge varit arbetslösa får stöd av sysselsättningstjänsterna för att komma in på arbetsmarknaden.

Staden stöder grundandet av nya företag genom att ordna rådgivningstjänster och tillsammans med partnerföretagen producera innovations- och kuvöstjänster. Företagsvänligheten ökar genom att näringspolitiska målsättningar för markanvändningen sätts i verket och stads kärnans livskraft stärks. Åtgärder i handlingsprogrammet för turism och evenemang 2022–2026 genomförs för att främja turism- och evenemangsbranschen.

Nationell intressebevakning och internationellt samarbete när Helsingfors utvecklas

I fråga om intressebevakning på det nationella planet satsar staden på att försöka påverka regeringsprogrammet. Stadens intressebevakningsmål uppdateras med tanke på det nya regeringsprogrammet som godkänns efter riksdagsvalet. När det gäller EU-intressebevakning och internationellt samarbete strävar staden till allt större genomslag genom att säkerställa att Helsingfors får EU-finansiering.

Verksamhetsmål i budgeten

Ekonomisk hållbarhet

I stadskansliets produktivitetsberäkningar följs utvecklingen av priserna per enhet jämfört med prisindexet för basservicen. I beräkningen beaktas stadskansliets driftskostnader, utan sysselsättningstjänsterna och digitaliseringen, jämfört med invånarantalet.

Budgetens målsättningar

Stadskansliet har sex bindande mål för sin verksamhet, av vilka två är gemensamma med sektorerna. Dessutom har stadskansliet åtta övriga verksamhetsmål, av vilka fem är gemensamma för hela staden eller förutsätter samarbete med sektorerna.

Bindande verksamhetsmål

Stadskansliet svarar tillsammans med stadsmiljösektorn för två bindande mål som hänför sig till genomförandet av BM-programmet. Målet är att med hjälp av investeringar som riktas till stadsförnyelseområden möjliggöra en ökning av deras bostadsbestånd med 2 procent jämfört med det föregående året. Ett annat mål är att höja målsättningen för påbörjad bostadsbyggnation från nuvarande 7 000 bostäder till 8 000 år 2023. Målsättningen för bostadsproduktionen är ambitiös med beaktande av omvärldsläget.

Kaupunginkanslia edistää kaupungin vastuullista taloutta kestävän kasvun perustana. Käyttömenojen kasvun vastuuperiaatteen mukaisesti tavoitteena on, että vuosittaiset talousarvioesitykset eivät ylitä vastuuperiaatteen mukaista menotasoa. Tavoitetta seurataan sitomalla käyttötalousmenojen kasvu kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä kaupunkioorganisaationa itsellemme asettamaamme tuottavuustavoitteeseen, joka on 0,5 prosenttiyksikköä. Kokonaisinvestoinnit mitoitetaan rahoituksellisesti kestäväille tasolle toiminnan ja investointien rahavirran sekä lainakannan kasvun näkökulmasta. Toiminnan ja investointien rahavirta voi olla alijäämäinen valtuustokauden aikana yhteensä enintään julkisen talouden suunnitelmassa ja kuntatalousohjelmassa paikallishallinnolle asetetun alijäämätavoitteen verran. Uusia tehokkuutta, tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan tuovia toimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan ensi vuonna. Mittarina on, että uudet 16,5 miljoonaa euroa/ vuosi hyödyt on kuvattu ja vastuutettu sekä seurannassa osana kaupungin ja kaupunkikonsernin TA24 valmistelua.

Helsinkiäisten työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja osaamisen kehittymistä tuetaan ohjaamalla heitä aktiivisesti työllisyyttä edistäviin palveluihin. Tavoitteen toteutumista seurataan aktivointiasteella, jota verrataan työllisyyspalveluihin osallistumista kuvaavan aktivointiasteen edellisen vuoden kuukausikeskiarvoon.

Muut toiminnan tavoitteet

Kaupunginkanslia ja toimialat edistävät AM-ohjelman ja kaupunkiuudistuksen tavoitteita. Tavoitteena on, että turvallisuuden tunnetta parannetaan kaupunkiuudistusalueilla kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä. Toimenpiteet aloitetaan kokoamalla alueiden viranomaiset ja toimijat yhteisiin turvallisuuskokouksiin.

Kaupunkiuudistusalueille kohdennettavilla investointihankkeilla tavoitellaan näkyviä muutoksia elinympäristön turvallisuuteen, viihtyisyyteen ja houkuttelevuuteen sekä parannetaan alueiden virkistyspalveluita. Toteutumista seurataan kaupunkiuudistusalueiden investointi- ja toimenpidesuunnitelman avulla.

Kaupunkiyhteisiä HYTE-tavoitteita toteutetaan tarjoamalla digitukea ikäihmisille sekä nuorten ja lasten mielenterveyteen liittyvällä tutkimuksella.

Tuottavuusohjelman mukaista kaupunkiyhteistä tavoitetta käyttötalouden kasvun hillitsemiseksi toteutetaan kaupunginkansliassa jatkamalla siirtymistä monitoimitilatyöskentelyyn ja tiivistämällä toimistotilojen käyttöä sekä vähentämällä vuokratkustannuksia.

Kun palkkajärjestelmän käyttö saadaan vakautettua ja toimintatapojen muutos juurrutettua, pyrkimyksenä on kilpailuttaa esihenkilöiden työtä tukeva HR-kokonaisjärjestelmä ensi vuonna.

Hel.fi-sivut uudistaminen saadaan valmiiksi ja sivut otetaan käyttöön vuoden 2023 loppuun mennessä.

Osana hankintastrategian toteuttamista otetaan käyttöön markkinatoimijoille suunnattu hankintabarometri. Hankintabarometri on kysely, jolla selvitetään hankintayksikön onnistumista hankintoihin liittyvässä yhteistyössä sekä markkinatoimijoiden odotuksia yhteistyöstä. Saatujen palautteiden perusteella tunnistetaan kehittämistoimenpiteet.

Stadskansliet arbetar för att staden idkar en ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt. I enlighet med principen om ansvarsfull ökning av driftskostnaderna utgår staden från att de årliga budgetförslagen inte överstiger den utgiftsnivå som ansvarsprincipen förutsätter. Målsättningen följs upp genom att binda driftskostnadernas ökning till förändringen i kostnadsnivå och befolkningstillväxt samt till det produktivetsmål vi som stadsorganisation ställt oss själva, det vill säga 0,5 procentenheter. Totalinvesteringarna ska dimensioneras på en finansiellt hållbar nivå med tanke på kassaflödet från verksamheten och investeringarna och ökningen av lånebeståndet. Underskottet i kassaflödet från verksamheten och investeringarna under fullmäktigeperioden kan vara totalt högst det underskottsmål som uppställts för lokalförvaltningen i programmet för den offentliga ekonomin och i kommuneekonomiprogrammet. Nya reformprojekt som tillför stadens verksamhet effektivitet, produktivitet, ekonomiskt spelrum och resurser planeras och genomförs nästa år. Mätaren förutsätter att nyttan 16,5 miljoner /år beskrivs, ansvarsfördelas och följs som en del av stadens och stadskoncernens beredning av 2024 års budget.

Staden stöder arbetslösa arbetssökande Helsingforsbor i att hitta arbete och utveckla sina kompetenser genom att aktivt erbjuda dem sysselsättningsfrämjande tjänster. Hur väl målet nåtts följs med hjälp av den aktiveringsgrad som beskriver deltagandet i sysselsättningsfrämjande tjänster. Den jämförs med föregående års månadsmedeltal av motsvarande aktiveringsgrad.

Övriga verksamhetsmål

Stadskansliet och sektorerna främjar de mål som ställts upp i BM-programmet och målen för stadsförnyelsen. Målet är att stärka trygghetskänslan i stadsförnyelseområdena genom att utveckla stadsmiljön och servicen. Man börjar med att föra samman myndigheter och aktörer i området till gemensamma trygghetsmöten.

Med investeringsprojekten som riktas till stadsförnyelseområdena eftersträvar staden synliga förändringar i livsmiljöns trygghet, trivsel och attraktionskraft samt förbättringar i rekreationstjänsterna på ifrågakvarnande områden. Man följer med projektens framskridande med hjälp av en investerings- och åtgärdsplan.

De för hela staden gemensamma målen för hälsa och välbefinnande efterlevs genom att erbjuda äldre personer digitalt stöd och bedriva forskning om barns och ungas psykiska hälsa.

Det för hela staden gemensamma och med produktivetsprogrammet överensstämmande målet att stävja kostnaderna för driftsekonomin efterlevs i stadskansliet genom att fortsätta övergå till arbete i flexkontor, effektivisera användningen av kontorsutrymmena och minska på hyresutgifterna.

Så fort staden lyckats stabilisera användningen av lönesystemet och fått till stånd en förändring av arbetssätten är det meningen att ett nytt HR-helhetssystem, som stöder chefernas arbete, ska konkurrensutsättas.

Den nya hel.fi-webbplatsen blir klar och tas i bruk före utgången av år 2023.

Som en del av upphandlingsstrategins genomförande tar staden i bruk en upphandlingsbarometer som är riktad till marknadsaktörerna. Upphandlingsbarometern är en enkät som undersöker hur upphandlingsenheten lyckats samarbetsmässigt och vilka förväntningar marknadsaktörerna har gällande detta samarbete. På basis av de inkomna svaren bestämmer man vilka åtgärder som ska vidtas.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Yritys- ja työllisyysvaikutukset

Talousarvioehdotus edistää helsinkiläisten työllistymistä pidemmällä tähtäimellä tukemalla työllisyyspalveluiden vaikuttavaa järjestämistä sekä mahdollistamalla TE2024-uudistuksen tarkoituksenmukaisen valmistelun Helsingissä. Työllisyyden kuntakokeilun palvelut tukevat erityisesti nuorten, maahanmuuttajien ja vieraskielisten sekä pitkäaikaistyöttömien työllistymistä ja osaamisen kehittymistä.

Työ-, opiskelu- ja yrittäjyysperusteisen maahanmuuton toimenpideohjelman toteuttaminen tukee osaltaan osaavan työvoiman saatavuutta Helsingissä. Yritysten perustamisneuvonta tukee uusien yritysten perustamista Helsingissä ja lisää samalla työpaikkojen määrää. Neuvontapalveluiden asiakkaat perustavat yli 1 000 yritystä vuodessa. Kaupungin ja alueen korkeakoulujen yhteiset panostukset innovatiivisten yritysten perustamista ja kasvua tukeviin yrityspalveluihin edistävät helsinkiläisen elinkeinoelämän uudistumista pitkällä aikajänteellä. Matkailun ja tapahtumien toimintaohjelma edistää matkailu- ja tapahtumatoimialojen yritysten kilpailukykyä sekä kestävyyttä.

Kuntalaisvaikutukset

Terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Sote-uudistuksen myötä voimaantulevilla uusilla neuvotteluvelvoitteilla voidaan varmistaa laaja-alainen yhteinen tahtotila ja tavoitteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamiselle. Tämän voi arvioida lisäävän keskipitkällä tähtäimellä hyvää asiakaskokemusta sekä palvelujen löydettävyyttä.

Lapsivaikutukset

Suurena työnantajana kaupunki on merkittävässä asemassa tukemassa nuorten työllistymistä. Kaupunki tarjoaa vuosittain tuhansille nuorille kesätyönä.

Ympäristövaikutukset

Talousarvioehdotus vahvistaa matkailualan yritysten sekä kaupungin edellytyksiä hallita matkailutoimialan negatiivisia ympäristövaikutuksia, kun kaupunki yhdessä elinkeinoelämän kanssa kehittää hiilijalanjäljen laskentaa sekä uusia ympäristöystävällisempiä matkailutuotteita. Helsinki matkailukohteena kehittyä kestävämpään suuntaan.

Henkilöstösuunnitelma

Kaupunginkansliassa toteutetaan voimassa olevaa kaupunkistrategiaa pääosin nykyisellä henkilöstömäärällä, joskin toimintaympäristöön kohdistuvat muutokset aiheuttavat muutoksia henkilöstömäärään lähivuosina.

Tavoitteena on entistä paremmin hyödyntää kaupunginkansliassa olemassa olevaa osaamista ja asiantuntemusta sekä lisätä osastojen välistä yhteistyötä ja asiantuntijoiden työskentelyä yli osastorajojen. Henkilöstön sisäisen liikkuvuuden käytäntöjä on tarkoitus vakiinnuttaa entisestään. Samaan aikaan vahvistetaan kaupunginkanslian asemaa asiantuntijaorganisaationa, joka pitää kiinni osaajistaan ja toisaalta houkuttelee uusia osaajia niissä tilanteissa, kun

Bedömning av budgetens effekter

Effekter på företag och sysselsättning

Budgetförslaget främjar Helsingforsbornas sysselsättning på lång sikt genom att det stöder ett effektivt ordnande av sysselsättningstjänster och möjliggör en ändamålsenlig beredning av TE2024-reformen i Helsingfors. Tjänsterna inom kommunförsöket för sysselsättning stöder sysselsättning och kompetensutveckling särskilt hos unga, invandrare, långtidsarbetslösa och personer med annat modersmål än finska eller svenska.

Då åtgärdsprogrammet för arbetskrafts-, studerande- och företagarinvandring genomförs bidrar det till att öka tillgången på kompetent arbetskraft i Helsingfors. Rådgivningen för företagsbildning stöder grundandet av nya företag i Helsingfors och ökar samtidigt antalet arbetsplatser. Rådgivningstjänsternas kunder startar årligen över 1 000 nya företag. Staden och högskolorna i regionen gör gemensamma satsningar på företagstjänster som stöder startandet av innovativa företag och deras tillväxt. På lång sikt främjar detta näringslivets förnyelse i Helsingfors. Handlingsprogrammet för turism och evenemang främjar konkurrenskraften och hållbarheten hos företag inom turism- och evenemangsbranschen.

Effekter för kommuninvånarna

Effekter på hälsa och välfärd

I och med de nya förhandlingsmål som träder i kraft i samband med social- och hälsovårdsreformen kan vi försäkra oss om att de som leder främjandet av välbefinnande och hälsa utgår från en bredbasig gemensam ambition och målsättning. På medellång sikt kan detta antas öka de positiva kundupplevelsorna och leda till att tjänsterna blir lättare att hitta.

Effekter för barn

Staden är en stor arbetsgivare och har därför en viktig roll när det gäller att stödja sysselsättningen av unga. Staden erbjuder tusentals unga ett sommarjobb varje år.

Miljöeffekter

Budgetförslaget stärker förutsättningarna för staden och för företag inom turismbranschen att hantera branschens negativa miljökonsekvenser då staden tillsammans med näringslivet utvecklar miljövänligare turistprodukter och bättre metoder för beräkning av klimatavtrycket. Helsingfors som turistmål utvecklas i en mer hållbar riktning.

Personalplan

Vid stadskansliet förverkligas den nu ikraftvarande stadsstrategin huvudsakligen med nuvarande personalantal, om också förändringarna i omvärlden kommer att påverka personalantalet under de närmaste åren.

Målet är att i ännu högre grad utnyttja den kompetens och expertis som redan finns inom stadskansliet och öka samarbetet mellan avdelningarna liksom sakkunnigarbetet över avdelningsgränserna. Det är meningen att formerna för personalens interna rörlighet ska bli mer stadigvarande än tidigare. Samtidigt förstärks stadskansliets ställning som en expertorganisation som håller fast vid sina sakkunniga och dessutom lockar till sig nya sakkunniga i sådana situationer där

tarvittavaa osaamista ei ole kehitettävissä tai löydettävissä sisäisesti. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan Kunta 10- ja Fiilari-tutkimuksin, joiden tuloksia hyödynnetään niin toiminnan suunnittelussa kuin henkilökohtaisissa onnistumiskeskusteluissa, joiden kattavuus on ollut perinteisesti kaupunginkansliassa korkea.

Kaupunginkanslian strategiaosaston digitaalisen perustan palvelut siirtyvät DigiHelsinki Oy -yhtiöön 1.1.2023 alkaen. Muutoksen myötä noin 144 henkilöä siirtyy kaupunginkansliasta yhtiöön, mikä näkyy huomattavana pudotuksena henkilöstömäärässä. Niin ikään vuoden 2023 alussa kaupunginkansliaan siirtyy uusia toimintoja Stadin Safka- ja asukastalotoimintojen siirtyessä sosiaali- ja terveystoimialalta keskushallintoon. Siirron yhteydessä viestintäosaston henkilöstömäärä kasvaa noin 15 henkilöllä. Viestintäosastolle siirtyvissä toiminnoissa aloittaa 160 työllistettyä vuoden aikana.

Kaupungin palkkajärjestelmän vakiinnuttamista jatketaan ja uuden HR-kokonaisjärjestelmän hankintaa edistetään. HR-kokonaisjärjestelmään liittyvää toimintatapamuutosta varmistamaan kootaan toimialojen ja liikelaitosten HR-asiantuntijoita osaksi projektioorganisaatiota.

den önskade expertisen inte går att frambringa internt. Personalens arbetshälsa följs med hjälp av enkäterna Kunta10 och Fiilari, och resultaten utnyttjas såväl i planeringen av verksamheten som i de individuella framgångssamtalen, vilka inom stadskansliet traditionellt haft stor täckning.

Tjänsterna som producerats av enheten digital grund inom stadskansliets strategiavdelning överförs till bolaget DigiHelsinki Oy från och med 1.1.2023. Till följd av förändringen övergår 144 personer från stadskansliet till bolaget, vilket märks i personalantalet som en radikal minskning. I gengäld övertar stadskansliet nya funktioner vid ingången av år 2023 då Stadin Safka- och invånarhusverksamheten flyttar från social- och hälsovårdssektorn till centralförvaltningen. I samband med det här skiftet ökar kommunikationsavdelningens personalstyrka med cirka 15 personer. 160 personer kommer under årets lopp att sysselsättas i olika funktioner som överförs till kommunikationsavdelningen.

Stabiliseringen av stadens lönesystem fortsätter och upphandlingen av ett nytt HR-helhetssystem främjas. För att stötta den förändring i arbetssätt som det nya HR-helhetssystemet medför kommer HR-experter från sektorerna och affärsverken att delta i projektorganisationen.

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Sitovat toiminnan tavoitteet

Bindande verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
KAUPUNKIYHTEINEN TAI TOIMIALOJEN YHTEINEN TAVOITE			
Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	Kaupunkiudistusalueille kohdennettavien investointien tulee mahdollistaa systemaattisesti alueiden asuntokannan 2 % vuosittainen lisäys (kaupunginkanslia ja kaupunkiympäristön toimiala)	Mittari 1: Vuoden 2022 asuntojen kokonaismäärä + 2% alueittain ilmaistuna	AM-ohjelma
Toimiva ja kaunis kaupunki	Vuonna 2023 alkaa 8 000 asunnon rakentaminen (kaupunginkanslia ja kaupunkiympäristön toimiala)	Mittari 1: 8 000 aloitettua asuntoa	AM-ohjelma
TOIMIALAN TAVOITE			
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Sitoudumme valtuustokauden alussa käyttömenojen kasvun vastuuperiaatteen. Vuosittaiset talousarviot eivät ylitä vastuuperiaatteen mukaista menotaso.	Mittari 1: Käyttötalousmenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä kaupunkiorganisaationa itsellemme asettamaan tuottavuustavoitteeseen, joka on 0,5 prosenttiyksikköä.	
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Kokonaisinvestoinnit mitoitetaan rahoituksellisesti kestävälle tasolle toiminnan ja investointien rahavirran sekä lainakannan kasvun näkökulmasta.	Mittari 1: Toiminnan ja investointien rahavirta voi olla alijäämäinen valtuustokauden aikana yhteensä enintään julkisen talouden suunnitelmassa ja kuntatalousohjelmassa paikallishallinnolle asetetun alijäämätavoitteen verran (alijäämä eli toiminnan ja investointien rahavirta -0,5 % suhteessa Helsingin BKT:hen)	
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Uusien tehokkuutta, tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan tuovien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen varmistuen strategiakauden aikana vähintään 50 milj. € / vuosi hyödyt.	Mittari 1: Uudet 16,5 milj. € / vuosi hyödyt on kuvattu ja vastuutettu sekä seurannassa osana kaupungin ja kaupunkikonsernin TA24 valmistelua.	
Helsinki on houkutteleva osajille ja yrityksille	Tuemme helsinkiläisten työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja osaamisen kehittämistä ohjaamalla heitä aktiivisesti työllisyyttä edistäviin palveluihin.	Mittari 1: Työllisyydenhoidon palveluihin osallistumista kuvaavan aktiivointiasteen (%) kuukausikeskiarvo on vuonna 2023 suurempi kuin vuonna 2022. Tausta mittarille: -Vuoden 2022 kuukausikeskiarvo heinäkuuhun mennessä on 24,7 % -Vuoden 2021 kuukausikeskiarvo: 21,3 %	

Strategisk tyngdpunkt	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
DET GEMENSAMMA MÅLET FÖR HELA STADEN ELLER FÖR SEKTORERNA			
Helsingfors värnar om stadsdelarnas karaktär och trygghet	De investeringar som riktas till stadsförnyelseområden bör systematiskt möjliggöra en årlig ökning av områdenas bostadsbestånd med 2% (stadskansliet och stadsmiljösektorn)	Mätare 1: Helhetsantalet bostäder år 2022 + 2% per område	BM-programmet
En funktionell och vacker stad	År 2023 inleds byggandet av 8 000 nya bostäder (stadskansliet och stadsmiljösektorn)	Mätare 1: 8 000 påbörjade bostäder	BM-programmet
MÅL FÖR SEKTORN			
En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt	I början av fullmäktigeperioden förbinder vi oss till principen om ansvarsfull ökning av driftskostnaderna. De årliga budgetarna överskrider inte den utgiftsnivå som ansvarsskyldigheten förutsätter.	Mätare 1: Ökningen av driftskostnaderna kopplas till förändringen i kostnadsnivå och befolkningstillväxt samt till det produktivetsmål vi som stadsorganisation ställt oss själva, dvs. 0,5 procentenheter.	
En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt	Totalinvesteringarna dimensioneras på en finansiellt hållbar nivå med tanke på kassaflödet från verksamhet och investeringar och ökningen av lånebeståndet.	Mätare 1: Det totala underskottet från verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under fullmäktigeperioden kan motsvara högst det mål för underskottet för lokala förvaltningar som anges i programmet för den offentliga ekonomin och i kommunekonomiprogrammet (underskottet = verksamhetens och investeringarnas kassaflöde -0,5 % i relation till Helsingfors BNP).	
En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt	Planeringen och genomförandet av nya åtgärder som tillför staden effektivitet, produktivitet, ekonomiskt spelrum och resurser säkerställs under strategiperioden med minst 50 miljoner. Nyttan € / år	Mätare 1: Nya 16,5 miljoner Nyttan € / år har beskrivits, ansvarsfördelats och följts som en del av stadens och stadskoncernens förberedelser för 2024 års budget.	
Helsingfors lockar experter och företag	Staden stöder arbetslösa arbetssökande Helsingforsbor i att hitta arbete och utveckla sina kompetenser genom att aktivt erbjuda dem sysselsättningsfrämjande tjänster.	Mätare 1: Månadsmedeltalet för den aktiveringsgrad (%) som beskriver deltagandet i sysselsättningsfrämjande tjänster är större år 2023 än det var år 2022. Bakgrund för mätaren: - 2022 års månadsmedeltal före juli är 24,7% - 2021 års månadsmedeltal: 21,3 %	

Muut toiminnan tavoitteet

Andra verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
KAUPUNKIYHTEINEN TAI TOIMIALOJEN YHTEINEN TAVOITE			
Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	Turvallisuuden tunnetta parannetaan kaupunkiuudistusalueilla kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä. (kaupunginkanslia, kulttuuri- ja vapaa-ajan, kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen ja sosiaali- ja terveyden toimialat)	Mittari 1: Turvallisuus- ja valmiustiimi järjestää nimetyillä kaupunkiuudistusalueilla alueen toimijat ja viranomaiset yhdistäviä turvallisuuskokouksia kaksi kertaa vuodessa.	AM-ohjelma
Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	Kaupunkiuudistusalueille kohdennettavat investointihankkeet aikaansaavat näkyviä muutoksia elinympäristön turvallisuuteen, viihtyisyyteen ja houkuttelevuuteen sekä parantavat alueiden virkistyspalveluita. (kaupunginkanslia, kulttuuri ja vapaa-ajan ja kaupunkiympäristön toimialat)	Mittari 1: Ohjelmoitujen hankkeiden toteutumisaste 100 %	Kaupunkiuudistus ja AM-ohjelma
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Käyttötalousmenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä kaupunkiorganisaation itsellemme asettamaan tuottavuustavoitteeseen, joka on vuodesta 2023 lähtien 0,5 prosenttiyksikköä.	Mittari1: Vuonna 2023 kaupunginkanslian toimistotilojen vuokratkustannukset vähenevät 676 896 euroa verrattuna vuoteen 2022.	Tuottavuusohjelma
Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat	Hyte-tavoite: Parannetaan ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä	Mittari 1: Toteutetaan kaksi kertaa vuodessa asiakastytyväisyyskysely yhdessä kirjaston, palvelukeskusten, asukastalojen ja Helsinki-infon kanssa. Kyselyn tavoitteena on tunnistaa asiakkaiden toivotat digitukipalvelun kehittämiskohteet. Mittari 2: Toteutetaan 2-3 uutta toimintamallikokeilua (etädigituki/kotidigituki/digiystävä)	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiston toteuttaminen
Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat	Hyte-tavoite: Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa	Mittari 1: Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnista on päivitetty uudet indikaattoritiedot hyvinvointitietokantaan ja hyte-seurantaan. Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin tilaa on kuvattu kattavasti Kouluterveyskyselyn perusraportissa syksyllä 2023	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiston toteuttaminen

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
TOIMIALAN TAVOITE			
Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen	Esihenkilöiden työtä ja tiedolla johtamista tukeva HR-kokonaisjärjestelmä uudistus aloitetaan palkkajärjestelmän käytön vakauduttua ja toimintatapojen juurruttua	Mittari 1: HR-kokonaisjärjestelmä ja käyttöönotto kumppani (implementointi) on kilpailutettu ja valittu vuoden 2023 aikana.	Digiohjelma
Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen	Uusitut hel.fi-sivut otetaan käyttöön	Mittari 1: Vanhan hel.fi-sivuston alustasta on luovuttu 6/2023 (kyllä/ei) Mittari 2: Hel.fi-omistajusmalli on otettu käyttöön toimialoilla ja kaupunginkansliassa 6/2023 mennessä (kyllä/ei) Mittari 3: Vuoden 2023 loppuun mennessä on asetettu ja otettu käyttöön hel.fi:n asiakaskokemusta mittaavat tunnusluvut (kyllä/ei)	Digiohjelma
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Toteutetaan kaupunkiyhteinen hankintabarometri markkinatoimijoille (osana vuoden 2022 tavoitteena olevien toimittajayhteistyön periaatteiden jalkauttamista) Kuvaus: Hankintabarometri on markkinatoimijoille suunnattu kysely, jolla selvitetään hankintayksikön onnistumista hankintoihin liittyvässä yhteistyössä sekä markkinatoimijoiden odotuksia yhteistyön suhteen	Mittari 1: Barometri toteutettu, tulokset käsitelty ja kehittämistoimenpiteet tunnistettu.	Hankintastrategia

Strategisk tyngdpunkt	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
DET GEMENSAMMA MÅLET FÖR HELA STADEN ELLER FÖR SEKTORERNA			
Helsingfors värnar om stadsdelarnas karaktär och trygghet	Målet är att stärka trygghetskänslan i stadsförnyelseområdena genom att utveckla stadsmiljön och servicen. (stadskansliet, kultur- och fritidssektorn, stadsmiljösektorn, fostrans- och utbildningssektorn samt social- och hälsovårdssektorn)	Mätare 1: I vissa stadsförnyelseområden ordnar säkerhets- och beredskapsteamet trygghetsmöten som för samman områdets aktörer och myndigheter två gånger om året.	BM-programmet
Helsingfors värnar om stadsdelarnas karaktär och trygghet	Investeringsprojekten som riktas till stadsförnyelseområdena leder till synliga förändringar i livsmiljöns trygghet, trivsel och attraktionskraft samt förbättringar i rekreationstjänsterna på ifrågavarande områden. (stadskansliet, kultur- och fritidssektorn och stadsmiljösektorn)	Mätare 1: Andelen genomförda projekt av dem som planerats 100%	Stadsförnyelsen och BM-programmet
En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt	Ökningen av driftkostnaderna kopplas till förändringen i kostnadsnivå och befolkningstillväxt samt till det produktivetsmål vi som stadsorganisation ställt oss själva, dvs. 0,5 procentenheter.	Mittari1: År 2023 minskar hyreskostnaderna för stadskansliets kontorsutrymmen med 676 896 euro jämfört med år 2022.	Produktivhetsprogrammet
Helsingforsarnas välbefinnande och hälsa förbättras.	Hyte-målsättning: Att förbättra de äldres möjligheter till att röra på sig, motionera och ägna sig åt hobbyverksamhet tillsammans med andra.	Mätare 1: En kundnöjdhetenkät genomförs två gånger om året tillsammans med biblioteket, servicecentralerna, invånarhusen och Helsingfors-info. Tanken med enkäten är att få reda på hur kunderna tycker de digitala stödtjänsterna kunde utvecklas. Mätare 2: 2-3 nya försök med verksamhetsmodeller (digitalt distansstöd/digitalt stöd i hemmet/Digivän-verksamhet).	Uppfyllelse av målen i planen för främjande av hälsa och välbefinnande.
Helsingforsarnas välbefinnande och hälsa förbättras.	Hyte-målsättning: Det tidiga stödet för psykisk hälsa i barns och ungas vardag	Mätare 1: Nya indikatorer om barns och ungas psykiska hälsa har uppdaterats i databasen om helsingforsarnas välbefinnande och i Hyte-uppföljningen. Barnens och ungdomarnas tillstånd i fråga om psykisk hälsa har beskrivits ingående i basrapporten för enkäten Hälsa i skolan hösten 2023.	Uppfyllelse av målen i planen för främjande av hälsa och välbefinnande.

Strategisk tyngdpunkt	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
MÅLSÄTTNING FÖR SEKTORN			
Smarta Helsingfors leds med data och digitala underlag.	Reformen av HR-systemet som ska stöda chefsarbete och kunskapsbaserat ledarskap inleds så fort användningen av lönesystemet stabiliserats och de nya arbetssätten slagit rot.	Mätare 1: HR-helhetssystemet och en partner vid ibruktageandet (implementeringen) har konkurrensutsatts och valts under loppet av år 2023.	Digitaliseringsprogrammet
Smarta Helsingfors leds med data och digitala underlag	Den förnyade hel.fi-webbplatsen tas i bruk	Mätare 1: Underlaget för den gamla hel.fi-webbplatsen har avskaffats 6/2023 (ja/nej) Mätare 2: Hel.fi-ägarmodellen har tagits i bruk inom sektorerna och i stadskansliet före 6/2023 (ja/nej) Mätare 3: Före 2023 års slut har staden fastställt och tagit i bruk nyckeltal som mäter hel.fi-webbplatsens kundupplevelse (ja/nej)	Digitaliseringsprogrammet
En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt	En för hela staden gemensam upphandlingsbarometer för marknadsaktörer förverkligas (som ett led i att verkställa de principer för leverantörssamarbete som är tänkta att upprättas under år 2022). Beskrivning: Upphandlingsbarometern är en enkät som hjälper till att utreda hur upphandlingsenheten lyckats samarbetsmässigt och vilka förväntningar marknadsaktörerna har gällande detta samarbete.	Mätare 1: Barometern har genomförts, resultaten behandlats och utvecklingsåtgärderna identifierats.	Upphandlingsstrategin

Suoritteet

Prestationer

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Suoritetavoitteet - Prestationsmål

asiakasta aloittanut työpaikalla tapahtuvassa työttömien osaamista vahvistavassa toimenpiteessä - kunder har börjat i en kompetensförstärkande åtgärd för arbetslösa som ordnas på arbetsplatsen

1 651	1 015	1 800	2 500	2 500	3 000
-------	-------	-------	-------	-------	-------

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Henkilöstön käyttö - Användning av personal

Henkilöstön määrä - Antal anställda

1008	1008	1 077	952	952	952
------	------	-------	-----	-----	-----

Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö) - Årsverken (egen personal)

861	861	930	822	822	822
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per enhet

Palvelu euroa / x - Tjänst euro/x	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
-----------------------------------	------	------	----------------------------	------	------	------

Kanslian menot ilman digi&työllisyys e/as - Kansliets kostnader exkl. digitalisering&syssestättning e/inv.

94	107	105	116	115	114
----	-----	-----	-----	-----	-----

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Tilan käyttö - Lokalanvändning

Tilat - Lokaler, m²

19 414	18 223	18 223	15 475	15 029	15 029
--------	--------	--------	--------	--------	--------

Tilojen pinta-alamäärä (htm²) suhteessa asiakasmäärään - Lokalyta (m² lägenhetsyta) i förhållande till antalet kunder

19,9	18,7	18,7	16,9	16,4	16,4
------	------	------	------	------	------

1 40 02 ICT yhteispalvelut – Gemensamma ICT-tjänster

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	35 217	47 960	51 960				
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	34 295	45 724	48 749				
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	922	2 237	3 211				
Poistot - Avskrivningar	922	2 800	3 183				0
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat		-563	28				0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		-563	28				0
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		36,2	8,3	-100,0	-100,0		
Menot - Utgifter		33,3	6,6	-100,0	-100,0		

Kaupunginkanslian strategiosaoston digitaalisen perustan palvelut siirtyvät DigiHelsinki Oy -yhtiöön 1.1.2023 alkaen. Muutoksen myötä digitaalisen perustan tulot ja menot eivät kulje enää tämän talousarviokohdan kautta.

Tjänsterna som producerats av enheten digital grund inom stadskansliets strategiavdelning överförs till bolaget DigiHelsinki Oy från och med 1.1.2023. I och med förändringen bokförs den digitala grundens inkomster och utgifter inte längre på detta budgetmoment.

1 50 Keskitetysti maksettavat menot – Utgifter som betalas centraliserat

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	7 600	5 625	5 426	6 329	6 329	6 329	6 329
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	146 140	150 224	150 184	142 196	144 196	146 817	145 995
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>		42					
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-138 540	-144 599	-144 758	-135 867	-137 867	-140 488	-139 666
Poistot - Avskrivningar	18		0				
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-138 558	-144 599	-144 758	-135 867	-137 867	-140 488	-139 666
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott	-138 558	-144 599	-144 758	-135 867	-137 867	-140 488	-139 666
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-26,0	-3,5	12,5	12,5		
Menot - Utgifter		2,8	-0,0	-5,3	-4,0	1,8	-0,6

1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi – Kostnader för organens verksamhet, till borgmästarens och stadskansliets disposition

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt							
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	6 741	6 800	6 760	6 961	7 711	7 978	7 978
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>		42					
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-6 741	-6 800	-6 760	-6 961	-7 711	-7 978	-7 978
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-6 741	-6 800	-6 760	-6 961	-7 711	-7 978	-7 978
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott	-6 741	-6 800	-6 760	-6 961	-7 711	-7 978	-7 978
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		0,9	-0,6	2,4	13,4	3,5	

Määräraha sisältää kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, ylimmän johdon, kaupungin edustamisen ja vieraanvaraisuuden sekä historiatoimikunnan menot. Suurimmat kustannuserät ovat tilavuokrat kaupunkiympäristön toimialalle toimielinten ja pormestarikunnan tiloista. Määräraha sisältää palkkiot luottamushenkilöille ja palkat pormestarikunnalle ja erityisavustajille. Historiatoimikunnan menot koostuvat historiateosten tuottamisesta ja historia.hel.fi-sivustosta.

Edustamisen ja vieraanvaraisuuden määrärahojen käytöstä päättää pormestari. Kaupunginkanslian käytettäväksi osoitetaan toimielinten, ylimmän johdon, virkamattojen sekä historiatoimikunnan määrärahat.

Anslaget omfattar utgifterna för stadsfullmäktige, stadsstyrelsen, den högsta ledningen, stadens PR och representation samt historiekommittén. De största kostnadsposterna är lokalhyror för organens och borgmästarkollegiets lokaler till stadsmiljösektorn. Anslaget omfattar förtroendevaldas arvoden samt borgmästarkollegiets och specialmedarbetarnas löner. Historiekommitténs utgifter består av produktion av historiska verk och webbplatsen historia.hel.fi.

Borgmästaren beslutar om användningen av anslagen för PR och representation. Anslagen för organen, den högsta ledningen, tjänsteresorna och historiekommittén ställs till stadskansliets disposition.

1 50 02 Keskitetyksi maksettavat henkilöstömenot, kaupunginkanslian käytettäväksi – Personalutgifter som betalas centraliserat, till stadskansliets disposition

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	806		-199				
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	226	10 304	10 304	12 806	12 806	12 160	11 338
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	580	-10 304	-10 503	-12 806	-12 806	-12 160	-11 338
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	580	-10 304	-10 503	-12 806	-12 806	-12 160	-11 338
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	580	-10 304	-10 503	-12 806	-12 806	-12 160	-11 338
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-100,0					
Menot - Utgifter		4 452,5		24,3	24,3	-5,0	-6,8

Kohdan menoiksi kirjataan hallintokuntien (lukuun ottamatta liikelaitoksia) lomapalkkojen ja niihin liittyvien henkilösivukulujen jaksotusten muutos.

Määrärahaan on varattu kaupungin oman eläkejärjestelmän mukaiset sekä lakkautetun leski- ja orpoeläkekassan vastuisiin perustuvat eläkkeet. Mukana on myös Helsingin Bussiliikenne Oy:n lisäeläkeosuus sekä kaupungin osuus Kevan suorittamiin eläkkeisiin.

KuEL-eläkkeiden tasaus on arvioitu laskelmassa.

Kohdassa on varauduttu työmatkasetelien hankintaan 4,07 miljoonalla eurolla. Työmatkaseteli on ympäristöystävällinen henkilöstöetu, jolla osaltaan vaikutetaan kaupungin kykyyn saada osaavaa henkilöstä ja tuetaan kaupungin mainetta yhteiskunnallisesti vastuullisena työnantajana. Vaihtoehtoisesti henkilöstö voi valita työmatkasetelin tilalle polkupyöräedun.

Som utgifter på momentet upptas förändringen i semesterlönerna vid förvaltningarna (frånsett affärsverken) och i den därtill anknutna periodiseringen av lönebikostnader.

Anslaget är reserverat för pensioner inom stadens eget pensionssystem och för pensioner som baserar sig på ansvar hos den upplösta änke- och pupillpensionskassan. Det omfattar också den tilläggs pensionsandel som hänförs till Helsingfors Busstrafik Ab och stadens andel av de pensioner som betalas av Keva.

I kalkylen beaktas också utjämnningen i KomPL-pensioner.

På momentet ingår en reservering för anskaffning av arbetsresesedlar för 4,07 miljoner euro. Arbetsresesedeln är en miljövänlig personalförmån som är avsedd att påverka stadens konkurrenskraft så att staden får kompetent personal och att bidra till att staden uppfattas som en arbetsgivare med samhällsansvar. Alternativt kan personalen i stället för arbetsresesedeln välja en cykelförmån.

Eläkkeet - Pensioner	2022	2023	2024	2025
'1 000 euroa				
Kaupungin omat eläkkeet – Stadens egna pensioner	7 730	6 830	6 010	5 210
Leski- ja orpoeläkekassan eläkkeet – Änke- och pupillpensionskassans pensioner	231	202	176	154
Eläkevastuun muutos – Förändring i pensionsansvaret	-6 320	-5 540	-5 090	-4 510
KuEL-eläkkeiden tasaus – Ujämning i KomPL-pensioner	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800
Helsingin Bussiliikenne Oy – Helsingfors Busstrafik Ab	1 300	1 300	1 300	1 300
Kuntien eläkevakuutus (Palmia) – Kommunernas pensionsförsäkring (Palmia)	5 000	-	-	-
Kuntien eläkevakuutus (HSY) – Kommunernas pensionsförsäkring (Samkommunen för huvudstadens svenskspråkiga yrkesskolor)	2	2	2	2
Kuntien eläkevakuutus valtiokonttorille – Kommunernas pensionsförsäkring till statskontoret	100	0	0	0
Hallinto - Förvaltning	60	60	60	60
Yhteensä – Sammanlagt	5 303	54	-342	-584

1 50 03 Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, kaupunginkanslian käytettäväksi – Betalningsandelar, ersättningar och medlemsavgifter, till stadskansliets disposition

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt							
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	40 831	42 300	42 300	42 300	42 300	42 300	42 300
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-40 831	-42 300	-42 300	-42 300	-42 300	-42 300	-42 300
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-40 831	-42 300	-42 300	-42 300	-42 300	-42 300	-42 300
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-40 831	-42 300	-42 300	-42 300	-42 300	-42 300	-42 300
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		3,6					

Määrärahaista kohdentuu vuonna 2023 arviolta noin 8 000 000 euroa valtion veloittamiin verohallintolain 31§:n mukaisiin verotuksen toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Näihin kustannuksiin kaupunki ei voi vaikuttaa. Tämä kaupungin maksama kustannus pienenee 2023 alusta noin 2/3:lla samalla kun osa kuntien verorahoituksesta siirtyy tilittäväksi valtiolle osana sotepe-rahoitusmuutosta.

Määrärahaissa on varauduttu Uudenmaan liitolle maksettavaan maksuosuuteen sekä Helsingin Väylä Oy:lle maksettaviin rahoituskustannusosuuksiin.

Määrärahaista maksetaan kaupungin elinkeinopolitiikan sekä tapahtumatuotannon toteuttamiseen liittyviä avustuksia ja palveluustoja kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille ja säätiöille.

Määrärahaista maksetaan koko kaupunkia koskeviin jäsenyyksiin liittyen jäsenmaksuja mm. Suomen Kuntaliitolle, KT Kuntatyöntantajät-järjestölle sekä Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry:lle. Kohdasta maksettavat kaikki jäsenyydet on listattu liitteessä 2 (jäsenmaksuliite).

År 2023 gäller ca 8 000 000 euro av anslaget i 31 § i lagen om skatteförvaltning avsedda kostnader för genomförande av beskattningen, som staten debiterar. Staden kan inte påverka dessa kostnader. Dessa kostnader, som staden betalar, minskar från början av 2023 med cirka två tredjedelar samtidigt som en del av kommunernas skattefinansiering redovisas till staten som en del av vårdreformen.

I anslaget ingår reserveringar för betalningsandelen till Nylands förbund och för andelarna till Helsingforsleden Ab för finansieringskostnader.

Ur anslaget betalas understöd och köp av tjänster i anslutning till genomförandet av stadens näringspolitik och evenemangsproduktion till sammanslutningar och stiftelser som hör till stadskoncernen.

Ur anslaget betalas medlemsavgifter i anslutning till medlemskap som gäller hela staden, bl.a. till Finlands Kommunförbund, organisationen KT Kommunarbetsgivarna och Föreningen Nylands friluftsområden rf. Alla medlemskap med betalningar från momentet är förtecknade i bilaga 2 (medlemsavgiftsbilagan).

1 50 04 Keskitetty hanketoiminta, kaupunginkanslian käytettäväksi – Centraliserad projektverksamhet, till stadskansliets disposition

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	6 794	5 625	5 625	6 329	6 329	6 329	6 329
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	8 210	8 420	8 420	10 129	11 379	11 379	11 379
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 416	-2 795	-2 795	-3 801	-5 051	-5 051	-5 051
Poistot - Avskrivningar	18		0				
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-1 434	-2 795	-2 795	-3 801	-5 051	-5 051	-5 051
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott	-1 434	-2 795	-2 795	-3 801	-5 051	-5 051	-5 051
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-17,2		12,5	12,5		
Menot - Utgifter		2,6	-0,0	20,3	35,1		

Keskitetyn hanketoiminnan määräraha on varauduttu kaupungin keskitetysti maksettavien Euroopan unionin ja muulla ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavien projektien kustannuksiin, muun muassa Euroopan unionin rahoittaman Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien yhteisen innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen toteuttamiseen. Kaupunki saa Euroopan unionin ja muiden ulkopuolisten rahoittajien rahoittamiin projekteihin rahoitusosuuksia suhteessa hankkeiden kustannuksiin ja siten talousarviokohdan sitovuustaso on toimintakate. Toimintakatteessa on huomioitu myös se, että tulojen ja menojen maksatuksessa saattaa tulla kaupungista riippumattomia aikataulullisia muutoksia ja siten tulot ja menot voivat ajoittua eri vuosille. Lähtökohtaisesti toimialojen tulisi sisällyttää Euroopan unionin tai muun ulkopuolisen rahoittajan rahoittamat oman toimintansa kehittämishankkeet omiin talousarvioihinsa. Keskitetyllä hankemäärärahalla varaudutaan niiden projektien ja hankkeiden rahoittamiseen, joihin toimialat eivät ole voineet varautua. Näitä ovat esimerkiksi tapaukset, joissa tieto avautuvasta rahastosta tai avustuksesta teemoineen tulee keskellä vuotta tai joissa hankkeen rahoituspäätöstä ei ole saatu talousarviota tehtäessä.

Keskitetyn hankemäärärahan myöntämisen kriteereitä ovat:

- Hanke toteuttaa Helsingin kaupunkistrategiaa ja hankkeen tavoitteet ovat linkitettävissä kaupunkistrategian tavoitteisiin
- Hanke tuo riittävää uutuus- ja lisäarvoa kaupungille ja sillä on selkeät tavoitteet, tuotokset ja rajaukset ja sen vaikuttavuuden mittarit on selkeästi määriteltä.
- Hanke-ehdotuksessa esitetään riittävät ja realistiset resurssit toteutukseen sekä hyötyjen varmistamiseen.

Keskitetyn hankemäärärahan myöntämistä edistää se, että hankkeessa tehdään yhteistyötä yli organisaatorajojen ja/tai hankkeessa on mukana useita Helsingin kannalta merkittäviä kumppaneita. Kuntarahoitusosuutta voidaan maksaa, jos hanke on Helsingin kannalta merkittävä tai muuten sen kaltainen, että Helsingin on tärkeää olla mukana. Kehittämishankkeiden

Anslaget för centraliserad projektverksamhet omfattar reserveringar för kostnaderna för EU-projekt som staden betalar centraliserat och för projekt som betalas med annan extern finansiering, bland annat för Helsingfors, Esbo och Vanda stads gemensamma ekosystemavtal för innovationsverksamhet som finansieras av Europeiska unionen. Staden får finansieringsandelar för projekt som finansieras av Europeiska unionen och andra utomstående finansierare i förhållande till projektkostnaderna, och därmed är budgetmomentet bindande på verksamhetsbidragsnivå. I verksamhetsbidraget har det också beaktats att det vid utbetalningen av inkomster och utgifter kan uppstå ändringar i tidsschemat som inte beror på staden och att inkomsterna och utgifterna därmed kan hänföra sig till olika år. Utgångspunkten är att de projekt för utveckling av sektorernas egen verksamhet som finansieras av Europeiska unionen eller någon annan utomstående bör ingå i sektorernas egen budget. Med det centraliserade projektanslaget bereder staden sig att finansiera de projekt som sektorerna inte har kunnat förbereda sig för. Det gäller till exempel projekt som sektorerna inte har kunnat bereda sig på till följd av tidsschemat eller projekt som fortfarande väntar på ett finansieringsbeslut när budgeten utarbetas.

Kriterier för beviljande av centraliserade anslag är:

- Projektet verkställer Helsingfors stadsstrategi och projektets mål kan kopplas till målen i stadsstrategin.
- Projektet medför tillräckligt nyhets- och mervärde för staden samt har tydliga mål, utbyten och avgränsningar. Dessutom har projektet tydligt definierade mätare för genomslagskraft.
- I projektförslaget föreslås tillräckliga och realistiska resurser för genomförandet och för att säkerställa nyttor.

Det är mer sannolikt att projektet beviljas centraliserat projektanslag, om projektet genomförs i samarbete över organisationsgränserna och/eller med flera partner som är viktiga för Helsingfors. Projektet kan få kommunandel om det är betydande för Helsingfors eller annars sådant att det är viktigt att staden deltar i det. I beredningen och genomförandet av

valmisteluun ja toteutukseen tulee ottaa mukaan yritykset, korkeakoulusektori, järjestöt ja kaupunkilaiset. Hankkeiden valmistelussa on lisäksi tärkeää huomioida asiakas- ja käyttäjäkokemus. Keskitetyn hanketoiminnan määrärahan valmistelun, päätöksenteon ja seurannan koordinaatiosta vastaa kaupunginkanslian strategiaosasto.

Talousarviokohdan määräraha on varauduttu myös harkinnanvaraisesti rahoittamaan elinkeinopoliittisesti merkittäviä toimintoja ja hankkeita, joiden toimeenpanemiseen sisältyy ulkopuolisia tulovirtoja. Keskeisiä tällaisia toimintoja ovat startup-keskittymä Maria 01:n tukeminen ja kehittäminen, kansainvälisille kiinteistömessuille osallistuminen laajan konsortion kanssa ja Helsingin matkailun edistäminen kumppanuuksien avulla. Myös näissä toiminnoissa talousarviokohdan sitovuustaso on toimintakate, sillä niihin kaikkiin liittyy kustannuksia, joita kaupunki maksaa muiden toimijoiden puolesta kolmansille osapuolille, mutta joista muut toimijat maksavat kaupungille takaisin oman osuutensa. Elinkeinopoliittisesti kohdennettavien, keskitettyä määrärahaa käytävien toimintojen ja hankkeiden koordinaatiosta vastaa kaupunginkanslian elinkeino-osasto.

Vuodelle 2023 nousevasta menomäärärahasta 2 250 000 euroa kohdentuu pääomavuokramallin uudistuksesta (Khs 3.10.2022) johtuviin kaupunkiympäristön toimialan laskuttamiin startup-keskittymä Maria 01:n sisäisiin vuokriin.

utvecklingsprojekt ska man göra företagen, högskolesektorn, organisationerna och stadsborna delaktiga. I beredningen av utvecklingsprojekt är det dessutom viktigt att beakta kund- och användarupplevelsen. Stadskansliets strategiavdelning ansvarar för samordningen av beredningen, beslutsfattandet och uppföljningen av de centraliserade anslagen.

I anslaget på budgetmomentet har man också förberett sig på att efter prövning finansiera näringspolitiskt viktiga funktioner och projekt, i vars verkställighet det ingår externa inkomstflöden. Dylåka centrala funktioner är stöd till och utveckling av uppstarts-klustret Maria 01, deltagande i den internationella fastighetsmässan tillsammans med ett brett konsortium och främjande av Helsingfors turism med hjälp av partnerskap. Även i de här funktionerna är budgetmomentet bindande på verksamhetsbidragsnivå, eftersom det hänför sig till alla kostnader som staden betalar för övriga aktörer till tredje parter, men för vilka de övriga aktörerna betalar sin egen andel tillbaka till staden. Stadskansliets näringslivsavdelning ansvarar för samordningen av de funktioner och projekt som riktas näringspolitiskt och som använder det centraliserade anslaget.

Av utgiftsanslaget för 2023 riktas 2 250 000 euro till interna hyror för uppstarts-klustret Maria 01 som fakturerats av stadsmiljösektorn, vilka hänför sig till reformen av stadens kapitalhyresmodell (stadsstyrelsen 3.10.2022).

1 50 05 Työmarkkinatuen kuntaosuus, kaupunginkanslian käytettäväksi – Arbetsmarknadsstödet kommunandel, till stadskansliets disposition

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt							
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	90 132	82 400	82 400	70 000	70 000	73 000	73 000
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-90 132	-82 400	-82 400	-70 000	-70 000	-73 000	-73 000
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-90 132	-82 400	-82 400	-70 000	-70 000	-73 000	-73 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-90 132	-82 400	-82 400	-70 000	-70 000	-73 000	-73 000
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		-8,6		-15,0	-15,0	4,3	

Työmarkkinatukea maksetaan työttömälle, joka on vasta tullut työmarkkinoille tai työttömälle, joka ei voi saada työttömyyspäivärahaa. Kun työmarkkinatukea on maksettu yhteensä 300 työttömyyspäivältä, siirtyy kustannuksista puolet kotikunnan maksettavaksi. Kun maksupäiväkertymä ylittää 1 000 päivää, nousee kunnan maksuosuus 70 prosenttiin. Kerran kuntaosuuden piiriin tultuaan työtön pysyy siellä, kunnes on ollut työssäoloehdon täyttävässä työssä tai poistunut työmarkkinoilta pysyvästi. Maksuosuuden piiristä voi olla väliaikaisesti pois, ilman että maksupäiväkertymä nollautuu, esimerkiksi lyhyen työsuhteen, opiskelun tai muun toimenpiteen ajan. Lisäksi osa-aikatyössä olevaa henkilöä ei tilastoida työttömäksi, mutta hän voi saada sovittelua työmarkkinatukea, josta kunta maksaa yhä osuuden. Maksuosuuden piirissä olevat ovat pääosin kaikista vaikeimmin työllistyviä.

Koronapandemian aikana työttömyys Helsingissä kasvoi rajusti ja myös työmarkkinatuen saajien määrä lisääntyi merkittävästi. Työmarkkinoiden elpymisen myötä työllisyystilanne on parantunut merkittävästi ja myös pitkäaikaistyöttömyys on kääntynyt hitaaseen laskuun. Taantumien jälkeen rakenteellisen pitkäaikaistyöttömyyden taso jää kuitenkin tyypillisesti edeltävää tasoa korkeammalle, vaikka työvoiman kysyntä palautuisi ennalleen. Yleisellä taloudellisella epävarmuudella tulee todennäköisesti olemaan työllisyyskehitystä heikentävä vaikutus vuodesta 2023 alkaen, mikä vaikuttaa pienellä viiveellä myös työmarkkinatuen kuntaosuuteen.

Arvioiden perusteella yli 1 000 päivää työttömänä olleiden määrä laskee Helsingissä hitaasti jäädessä korkeammalle tasolle kuin ennen koronapandemiaa. Kohderyhmän palvelutarve liittyy kasvavissa määrin terveydenhuollon ja aikuissosiaalityön tarjontaan. Nämä palvelut eivät alenna työmarkkinatuen kustannuksia, ennen kuin asiakas on niiden avulla saavuttanut riittävän toimintakyvyn joko työllistyäkseen tai kiinnittyäkseen aktiivipalveluihin tai saanut työkyvyttömyyseläkeratkaisun. Työllisyys- sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden aiempaa parempi yhteensovittaminen on edellytys kaikkein pisimpään työttöminä olleiden työkyvyn selvittämiseksi sekä tarvittavien työkyvyn ja työllistymisen tukitoimien järjestämiseksi.

Syyskuussa 2022 annettu hallituksen esitys eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi muuttaisi kunnan osuutta työttömyysturvan rahoittamisesta merkittävästi. Esityksen mukaan kunta maksaisi vuodesta 2025 alkaen osan kaikkien työttömien työttömyysturvasta jo 100 etuuspäivästä alkaen. Kunnan maksuosuus kasvaisi henkilön työttömyyden pitkeytyessä. Työttömien ohjaaminen palveluihin ei enää vaikuttaisi kunnan maksuosuuteen. Muutos nostaisi työttömyysturvan maksuosuuden Helsingille tuomia kustannusta yli 1,5-kertaiseksi, vaikkakin kustannuksen kasvu nykytilaan verrattuna kompensoitaisiin valtionosuusjärjestelmän kautta. Uutta rahoitusmallia koskevan esityksen läpimeno selviää keväällä 2023.

Arbetsmarknadsstöd betalas till arbetslösa som nyligen kommit in på arbetsmarknaden och till arbetslösa som inte kan få arbetslöshetsdagpenning. När arbetsmarknadsstöd har betalats för sammanlagt 300 arbetslöshetsdagar, tar hemkommunen över betalningen av hälften av kostnaderna. När antalet betalningsdagar överskrider 1 000, stiger kommunens betalningsandel till 70 procent. Arbetslösa som börjat omfattas av kommunandelen hör till denna kategori tills de har ett jobb som uppfyller arbetsvillkoren eller permanent har lämnat arbetsmarknaden. Det går att tillfälligt vara utanför betalningsandelen utan att antalet betalningsdagar nollas, t.ex. vid ett kort anställningsförhållande, studier eller andra åtgärder. Dessutom räknas personer i deltidsarbete inte som arbetslösa i statistiken, men de kan få jämkat arbetsmarknadsstöd, av vilket kommunen fortfarande betalar en andel. De som omfattas av betalningsandelen är i huvudsak svårast att sysselsätta av alla.

Under coronapandemin steg arbetslösheten våldsamt i Helsingfors och antalet mottagare av arbetsmarknadsstöd ökade betydligt. I och med att arbetsmarknaden har återhämtat sig, har sysselsättningssituationen blivit mycket bättre och även långtidsarbetslösheten har börjat gå långsamt nedåt. Det är dock typiskt att långtidsarbetslösheten förblir på högre nivå efter recessioner än den var före dem, även om efterfrågan på arbetskraft återställs. Den allmänna osäkerheten i ekonomin kommer troligtvis försvaga sysselsättningsutvecklingen från och med 2023, vilket påverkar även kommunandelen av arbetsmarknadsstödet med en smärre fördröjning.

På basis av uppskattningarna minskar antalet personer som har varit arbetslösa i över 1 000 dagar långsamt i Helsingfors och håller sig på högre nivå än före coronapandemin. Målgruppens servicebehov gäller i allt större grad utbudet av hälsovård och socialt arbete för vuxna. De här tjänsterna sänker inte kostnaderna för arbetsmarknadsstödet innan klienten med hjälp av dem har uppnått en tillräcklig funktionsförmåga antingen för att finna sysselsättning eller för att ta del av aktiva tjänster eller har fått ett beslut om arbetslöshetspension. Att sysselsättningstjänsterna och social- och hälsovårdstjänsterna samordnas på ett bättre sätt än tidigare är en förutsättning för att utredandet av arbetsförmågan hos de personer som varit allra längst arbetslösa och för att ordna de nödvändiga stödtjänsterna för arbetsförmågan och sysselsättningen.

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som omorganiserar den offentliga arbetskrafts- och företags servicen, som gavs i september 2022, ändrar avsevärt på kommunens andel av att finansiera utkomstskydd för arbetslösa. Enligt propositionen ska kommunen betala en del av utkomstskyddet för arbetslösa redan från och med den 100 förmåndagen. Kommunandelen ökar, om förmånstagarens arbetslöshet drar ut på tiden. Att kommunen styr de arbetslösa till tjänsterna påverkar inte längre kommunandelen. Ändringen skulle göra att de kostnader som kommunandelen av utkomstskyddet medför Helsingfors blir 1,5 gånger så stora, även om ökningen av kostnaderna jämfört med nuläget kompenseras via statsandelssystemet. Våren 2023 klarnar det huruvida propositionen om den nya finansieringsmodellen godkänns.

Palvelukeskusliikelaitos – Affärsverket servicecentralen

Talousarvion 2023 keskeiset painopisteet ja tiivistelmä

Palvelukeskuksen keskeisimmät painopisteet vuonna 2023 ovat:

- Palvelujen kehittäminen ja uudistaminen, erityisenä painopisteenä tunnistettujen vuoden 2023–2025 tuottavuustavoitteiden toimeenpano sekä ruokapalveluiden toimintamallin, erityisesti keskitetyn ruoantuotannon, uudistaminen.
- Asiakaskokemuksen parantaminen sekä kaupunkilaiskokemuksena että asiakastoimialojen ja tilaajien kanssa toteutettavassa yhteistyössä.
- Henkilöstökokemuksen parantaminen ja työhyvinvoinnin sekä tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden lisääminen työntekijäpolun eri vaiheissa.
- Ruokahävikin vähentäminen ja matkojen yhdistämisen lisääminen.
- Palvelujen suoritteiden ja suoritekustannusten raportointi ja kehittäminen.

Palvelujen kehittämisen ja uudistamisen keskeinen tavoite on, että liikelaitoksen nollatulot toteutuu riippumatta toimintaympäristön ja vaatimusten muutoksesta sekä ostohintojen kohoamisesta. Ruokailupalveluissa kehittäminen ja tunnistetut tuottavuustoimet keskittyvät lyhyellä tähtämellä yhdistelmätyön toteuttamiseen päiväkodeissa, monipalvelujen organisaation virtaviivaistamiseen, hankintojen yhtenäistämiseen, logistiikan kilpailuttamiseen ja tavoitellun laadun määrittämiseen sekä kokonaisuutena vähentämiseen. Lyhyen tähtäimen tuottavuustoimien kokonaisuus vuoteen 2025 mennessä on noin 8 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 tuottavuustoimien kokonaisuus on 3,4 miljoonaa.

Liiketoimintojen suoritekustannuksia lasketaan toimialoille tuotetuissa palveluissa. Tavoitteena vuodelle 2023 on, että Palvelukeskus Helsingin palveluilla pystytään tehostamaan kasvatuksen ja koulutuksen ja sosiaali- ja terveystoimialan tukipalveluja ja että suoritekustannukset eivät nouse. Tavoitteissa huomioidaan vuodelle 2023 näköpiirissä olevat merkittävät elintarvikkeiden hinnankorotukset ja työehtosopimusten mukaiset henkilöstökustannukset.

Vuoden 2023 aikana edetään elinkaarensa päässä olevan Pakkalan tuotantoketun ja sen volyymien korvaamisella toimivalla ja kustannustehokkaalla ratkaisulla. Vuoden 2022 alussa käynnistetty Palvelukeskuksen Helsingin ja toimialojen yhteinen kehittämisohjelma tuottaa lisäksi ehdotuksia tarvittavista pitkän aikavälin tuottavuutta parantavista toimenpiteistä. Pitkän aikavälin uusia tuottavuustoimenpiteitä tarkastellaan yhdessä asiakastoimialojen kanssa osana vuoden talousarviovalmistelua. Tavoite liittyy kaupunkistrategian painospisteeseen vastuullinen talous kestävän kasvun perustana.

Asiakaskokemuksen parantaminen sekä kaupunkilaiskokemuksena, että asiakastoimialojen ja tilaajakumppanien kanssa toteutettavassa yhteistyössä. Asiakaskokemusta (kaupunkilainen) seurataan jatkuvana, palvelukohtaisena mittaamisena (CSAT). Tilaajakumppanien kokemusta mitataan yhteistyön toteutumisena muun muassa ohjausryhmien ja eri tasoilla tapahtuvien asiakastapaamisten jälkeen lähetettävillä kyselyillä. Erityisenä tavoitteena on saada enemmän palautetta kouluravintoloiden asiakkailta

Centrala prioriteringar i budgeten 2023 och sammandrag

Affärsverket servicecentralens viktigaste prioriteringsområden 2023 är:

- Utveckling och förnyande av tjänsterna, med särskild vikt på genomförandet av produktivitetens målen 2023–2025 samt på förnyandet måltidstjänsternas koncept, i synnerhet inom den centraliserade matproduktionen.
- Förbättring av kundupplevelsen både som invånarupplevelse och inom samarbeten som genomförs tillsammans med kundsektorerna och beställarna.
- Förbättring av personalupplevelsen och ökad arbetshälsa, jämlikhet och likabehandling i anställningens olika skeden.
- Minskat matsvinn och ökat antal samordnade resor.
- Rapportering om tjänsternas prestationer och tjänsternas prestationskostnader, samt utveckling av dem.

Det centrala målet för utvecklingen och förnyandet av tjänsterna är att affärsverkets nollresultat kan uppnås oberoende av förändringar i verksamhetsmiljön och kraven eller stigande inköspriser. Inom måltidstjänsterna koncentreras utvecklingen och de identifierade produktivetsåtgärderna på kort sikt på att införa breddade arbetsuppgifter i daghem, strömlinjeforma multiservicens organisation, förenhetliga upphandlingar, konkurrensutsätta logistiken och fastställa den eftersträvarade kvaliteten samt minska det totala svinnet. Värdet på de kortsiktiga produktivetsåtgärderna fram till 2025 är cirka 8 miljoner euro. Värdet på produktivetsåtgärderna år 2023 uppgår till 3,4 miljoner euro.

Affärsverksamhetens prestationskostnader beräknas för de tjänster som produceras för sektorerna. Målet för 2023 är att stödtjänsterna inom fostrans- och utbildningssektorn samt social- och hälsovårdssektorn ska kunna effektiviseras med hjälp av Servicecentralen Helsingfors tjänster och att prestationskostnaderna inte ska stiga. I målet beaktas de betydande prishöjningar för livsmedel som är inom synhåll för 2023 och personalkostnaderna enligt kollektivavtalen.

Produktionsköket i Backas befinner sig i slutet av sin livscykel. Under år 2023 framskrider man med att ersätta köket och dess produktionsvolymerna med en fungerande och kostnadseffektiv lösning. Servicecentralens gemensamma utvecklingsprogram för Helsingfors och sektorerna, som inleddes i början av 2022, kommer också med förslag på långsiktiga åtgärder för att förbättra produktiviteten. Nya långsiktiga produktivetsåtgärder granskas tillsammans med kundsektorerna i samband med årets budgetberedning. Målet anknyter till punkten Ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt i stadsstrategin.

Förbättring av kundupplevelsen både som invånarupplevelse och inom samarbeten som genomförs tillsammans med kundsektorerna och beställande partner. Kundupplevelsen (invånare i staden) följs upp genom kontinuerlig, tjänstespecifik mätning (CSAT). De beställande partnerernas upplevelse mäts genom att granska genomfört samarbete bland annat genom enkäter som skickas ut efter styrgrupps- och kundmöten på olika nivåer. Ett särskilt mål är att få mer respons från skolbespisningarnas kunder som stöd för serviceutvecklingen,

palvelukehityksen tueksi, jotta ruokalistasuunnittelulla pystytään vastaamaan paremmin oppilaiden toiveiden suuntaan.

Kouluravintoloiden kokonaiskokemusta parannetaan palvelupolun uudistamisen toimenpiteillä erityisesti yläkouluissa. Paikallista yhteistyötä parannetaan ja tehostetaan lisäämällä viestintää toimipaikkatasolla. Uusien palvelujen käyttöönotossa ja palvelumuutoksissa tehdään yhteistyötä ruokaraatien ja asiakasneuvostojen kuten nuoriso-, vammais- ja vanhusneuvoston kanssa. Tavoite liittyy kaupunkistrategian painopisteeseen helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat.

Henkilöstökokemuksen parantaminen ja työhyvinvoinnin sekä tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden lisääminen työntekijäpolun eri vaiheissa on keskeinen tavoite. Tavoitteena on olla omissa palveluissaan houkutteleva työpaikka toimialalla. Henkilöstön työhyvinvointia ja vetovoimaa parannetaan vaikuttamalla ennakoivasti työhyvinvointiin ja työn imuun muun muassa valmentavan johtamisen käytännöllä. Onnistumiskeskustelujen roolia osana johtamistyötä vahvistetaan ja niiden toteuttamista aikaistetaan ja seurataan systemaattisesti. Työelämän monimuotoisuuden ja hybridityön lisäämisellä pyritään saamaan erityisesti hallinnossa, asiantuntijatyössä ja palvelutuotannossa lisää työhyvinvointia, tehokkuutta ja vaikutusta työvoiman saatavuuteen. Tavoite liittyy kaupunkistrategian painopisteeseen Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki.

Ruokahävikin vähentäminen ja matkojen yhdistämisen lisääminen. Ruokahävikin vähentämisessä pyritään muodostamaan jatkumo edellisen vuoden tavoitteeseen sekä aiemmin asetettuun pitemmän ajan tavoitteeseen: ruokahävikin puolittaminen vuoteen 2030 mennessä. Tavoite sisältyy ja todennetaan myös kehittämisohjelman kokonaishävikin hallinnassa, jossa tavoitteena on vähentää kokonaishävikkiä noin 0,3 miljoonaa euroa. Ruokahävikin vähentämisessä tavoitellaan 5 prosenttia vähennyistä vuosittain vuoden 2021 kokonaismäärästä suhteutettuna ruokailijamäärään (Määrä vuoden 2021 lopussa: kg/ruokailija). Matkapalveluissa matkojen yhdistämisessä tavoitellaan 20 prosenttia yhdistelyä. Tavoite liittyy kaupunkistrategian painopisteeseen kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua. Aikaistamme Helsingin hiilineutraaliustavoitetta vuoteen 2030.

Palvelujen suoritteiden ja suoritekustannusten raportointia ja kehittämistä ja laskentaa toteutetaan hyödyntämällä dataa tilannekuvan parantamiseksi. Tavoitteena on, että palvelujen suoritekustannukset eivät kasva ja palvelujen yksikkökustannusten seuranta on läpinäkyvästi käytettävissä. Tavoite liittyy kaupunkistrategian painopisteeseen, älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen.

Toiminnan kuvaus

Palvelukeskus Helsinki huolehtii palvelutoiminnan tukipalvelujen tuottamisesta kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille, tukee palveluillaan toimialoja ja kaupunkilaisia sekä toimii asiantuntijana ja kumppanina Helsingin kaupungin toimialoille, liikelaitoksille ja kaupunkikonsernin yhteisöille. Palvelukeskus Helsinki haluaa kasvaa yhdessä asiakkaiden kanssa. Tulevaisuuden tavoitteena on olla arvostettu vastuullinen, vetovoimainen ja innovatiivinen kehityskumppani ja osaamiskeskittymä ruoka- ja monipalveluissa.

så att man bättre kan bemöta elevernas önskemål när menyerna planeras.

Den övergripande upplevelsen i skolbespisningarna förbättras genom att förnya servicestigen, särskilt i årskurserna 7–9. Det lokala samarbetet förbättras och effektiviserar genom ökad kommunikation på verksamhetsställena. När nya tjänster tas i bruk eller förändras samarbetar man med matråd och kundråd, såsom ungdoms-, handikapp- och äldreråd. Målet anknyter till punkten Helsingforsarnas välbefinnande och hälsa förbättras i stadsstrategin.

Det centrala målet är att förbättra personalupplevelsen och främja arbetshälsa, jämlikhet och likabehandling i anställningens olika skeden. Målet är att vara en attraktiv arbetsgivare inom branschen. Arbetshälsan och attraktionskraften förbättras genom proaktivt arbete för bättre arbetshälsa och attraktion bland annat genom coachande ledarskap. Framgångssamtalens roll som en del av ledningen stärks och genomförandet av dem tidigareläggs och följs upp systematiskt. Genom att öka mångfalden i arbetslivet och mängden hybridarbete strävar man efter att öka arbetshälsan, effektiviteten samt tillgången på arbetskraft särskilt inom förvaltningen, expertarbetet och tjänsteproduktionen. Målet anknyter till punkten Ett Helsingfors som är attraktivt för personalen i stadsstrategin.

Minskat matsvinn och ökat antal samordnade resor. Arbetet för minskat matsvinn spinner vidare på fjolårets mål och det tidigare uppsatta långsiktiga målet: att halvera matsvinnet före 2030. Målet ingår och fastställs även i utvecklingsprogrammet, där målet är att minska det totala svinnet med cirka 0,3 miljoner euro. Den eftersträlvade minskningen i matsvinnet är 5 procent per år beräknat från den totala mängden mat i förhållande till antalet matgäster år 2021 (mängd i slutet av år 2021: kg/matgäst). Resetjänsterna strävar efter att samordna 20 procent av resorna. Målet anknyter till punkten Ambitiöst klimatansvar och naturskydd i stadsstrategin. Vi tidigarelägger Helsingfors mål om koldioxidneutralitet till 2030.

Rapporteringen och utvecklingen samt beräkningen av tjänsternas prestationer och prestationskostnader genomförs genom att utnyttja data, i syfte att förbättra lägesbilden. Målet är att tjänsternas prestationskostnader inte ska öka och att uppföljningen av enhetskostnaderna för tjänsterna ska vara transparent. Målet anknyter till punkten Smarta Helsingfors leds med data och digitala underlag i stadsstrategin.

Beskrivning av verksamheten

Servicecentralen Helsingfors svarar för produktionen av serviceverksamhetens stödtjänster för staden och stadskoncernens sammanslutningar, stöder sektorerna och stadsborna med sina tjänster samt fungerar som sakkunnig och samarbetspartner för Helsingfors stads sektorer, affärsverk och stadskoncernens sammanslutningar. Servicecentralen Helsingfors vill växa tillsammans med sina kunder. Framtidens mål är att vara en ansedd ansvarsfull, attraktiv och innovativ utvecklingspartner och att bli ett kompetenskluster inom måltidstjänster och multiservice.

Palvelukeskus toimii palvelupisteissä, joita ovat koulut ja päiväkodit, oppilaitokset, seniorikeskukset, palvelutalot, sairaalat ja asumisyksiköt sekä ikääntyneiden kaupunkilaisten kodit. Palvelukeskus Helsinki kehittää ja tuottaa ruokailu-, puhtaanapito-, puhelin-, hyvinvointi- ja aulapalveluja sekä tukee kotona asumista monipuolisilla teknisillä ratkaisulla ja palveluilla. Noin 90 prosenttia Palvelukeskuksen henkilöstöstä työskentelee ruoka- ja puhtaanapitopalveluissa asiakastiloissa. Etähoito ja erityisesti monet digitaaliset oheispalvelut tarjoavat uusia mahdollisuuksia, samoin kuin monet sähköisen asiainnin kanavat, jotka täydentävät kaupungin vaihdopalvelua.

Tarjoamme hyvän palvelukokemuksen asiakkaille, sidosryhmille ja henkilöstölle ”Parasta yhdessä” -arvolupauksen mukaisesti. Helsingin kaupungin liikelaitoksena työllistämme noin 1 700 henkilöä. Kokemusta meillä on ruokapalvelujen hoitamisesta yli 100 vuoden ajalta ja puhelin- ja hyvinvointipalveluista yli 10 vuoden ajalta. Tärkeimmät tavoitteet toiminnassa ovat hyvä asiakas- ja henkilöstökokemus, toimintavarmuus ja toiminnan tehokkuus.

Vuoden 2023 talousarviossa liikevaihto on 103,4 miljoonaa euroa ja nollatulot toteutuisi. Tuottavuustoimien lisäksi palveluihin, erityisesti ruokaan ja reseptiikkaan liittyviin vaatimuksiin ja muutoksiin sekä asiakashinnankorotuksiin tulee varautua.

Monipalvelut-yksikkö tuottaa noin 1 300 ammattilaisen voimin ruoka- ja siivouspalveluja noin 460 palvelukohteessa pääosin sosiaali- ja terveystoimialalle ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Päivittäinen asiakasmäärä on noin 67 000 ja ruokaa tuotetaan päivittäin noin 105 000 annokseen. Ruokapalvelukohteita on yhteensä 639 kattaen päiväkodit ja niiden erillisryhmät, koulut ja oppilaitokset sekä hoitoalan kohteet kuten seniorikeskukset, sairaalat ja asumisyksiköt. Lisäksi kotierioita toimitetaan noin 1 600 kotona asuvalle. Aterioita toimitetaan myös ryhmäperhepäiväkodeihin ja leikkipuistoihin.

Puhtauspalveluja tuotetaan yhteensä noin 390 kohteessa, 338 päiväkodissa ja erillisryhmässä, joissa tuotetaan myös ruokapalvelut, 16 leikkipuistossa, 32 ryhmäperhepäivä- kodissa ja erillisryhmässä, kolmessa koulussa tai monitoimitalossa ja ruotsinkielisessä työväenopisto Arbiksessa.

Palvelutuotantoa varmistaa Pakkalan tuotantolaitos, josta tuotetaan noin 40 000 aterialla varten ruokaa ja ateriakomponentteja palvelukohteisiin ja kotierioita-asiakkaille yhteensä noin 10 000 kg arkipäivisin. Vuoden 2023 aikana edetään elinkaarensa päässä olevan Pakkalan tuotantoketjun ja sen volyymin korvaamisella toimivalla ja kustannustehokkaalla ratkaisulla.

Monipalvelujen toiminnan suunnittelun ja ohjauksen tiimi ohjaa toimintaa sekä kehittää, testaa ja jalkauttaa uusia tuotteita ja palvelukonsepteja palvelukohtaisiin tarpeisiin. Henkilöstö osallistuu sekä kaupungin että valtakunnallisiin kehityshankkeisiin ja toimii asiantuntijana erilaisissa valtakunnallisissa verkostoissa. Monipalvelujen osuus Palvelukeskus Helsingin liikevaihdosta on noin 83 prosenttia.

Puhelin- ja hyvinvointipalvelut -yksikkö tuottaa yhteensä noin 130 henkilön voimin digitaalisuuteen nojautuvia asiakaspalveluja kaupungin toimialoille ja liikelaitoksille. Merkittävimmät yksikön palvelut ovat sosiaali- ja terveystoimialalle tuotetut etähoito- ja

Servicecentralen har verksamhet vid skolor och daghem, läroanstalter, seniorcentraler, servicehus, sjukhus och boendeheter, samt betjänar äldre stadsbor i deras hem. Servicecentralen Helsingfors utvecklar och producerar måltids-, städ-, telefon-, välfärds- och receptionstjänster, och stöder boende i hemmet med hjälp av mångsidiga tekniska lösningar och tjänster. Cirka 90 procent av Servicecentralens personal arbetar med måltids- och städtjänster i kundernas lokaler. Distansvården och särskilt flera digitala kompletterande tjänster erbjuder nya möjligheter, liksom många e-tjänster, som kompletterar stadens växeltjänst.

Vi erbjuder våra kunder, intressentgrupper och personal den bästa serviceupplevelsen i enlighet med värdeöppet ”Det bästa tillsammans”. Vi är ett affärsverk inom Helsingfors stad och vi har cirka 1 700 anställda. Vi har mer än 100 års erfarenhet av måltidstjänster och mer än 10 års erfarenhet av telefon- och välfärdstjänster. De viktigaste målen i vår verksamhet är en god kund- och personalupplevelse, driftssäkerhet och effektivitet.

I budgeten för 2023 väntas omsättningen bli 103,4 miljoner euro. Resultatet väntas bli ett nollresultat. Utöver produktivitetstiltagarna bör man bereda sig på krav och förändringar som påverkar tjänsterna, särskilt sådana som gäller mat och recept, samt på höjda kundpriser.

Enheten multiservice producerar måltids- och städtjänster i cirka 460 objekt med hjälp av cirka 1 300 yrkeskunniga medarbetare. Tjänsterna produceras i huvudsak för social- och hälsovårdssektorn och fostrans- och utbildningssektorn. Det dagliga antalet kunder är cirka 67 000 och antalet portioner mat som framställs är cirka 105 000 portioner per dag. Måltidsservicens betjänar sammanlagt 639 objekt, bland annat daghem och separata grupper, skolor och läroanstalter samt objekt inom vården såsom seniorcenter, sjukhus och boendeheter. Dessutom levereras måltider till cirka 1 600 personer som bor hemma. Måltider levereras också till gruppfamiljedaghem och lekparkar.

Städtjänster produceras i cirka 390 objekt, 338 daghem och fristående grupper, där även måltidstjänster produceras, samt i 16 lekparkar, 32 gruppfamiljedaghem och fristående grupper i tre skolor eller allaktivitetshus och i det svenskspråkiga arbetarinstitutet Arbis.

Tjänsteproduktionen tryggas av produktionsanläggningen i Backas, som under vardagar producerar cirka 10 000 kg mat och måltidskomponenter för cirka 40 000 måltider. Måltiderna levereras till objekten och till personer som bor hemma. Produktionsköket i Backas befinner sig i slutet av sin livscykel. Under år 2023 framskrider man med att ersätta köket och dess produktionsvolym med en fungerande och kostnadseffektiv lösning.

Teamet för planering och styrning av multiservicens verksamhet styr verksamheten samt utvecklar, testar och förankrar nya produkter och servicekoncept för tjänstespecifika behov. Personalen deltar såväl i stadens som i riksomfattande utvecklingsprojekt och fungerar som sakkunnig i olika riksomfattande nätverk. Multiservicens andel av Servicecentralen Helsingfors omsättning är cirka 83 procent.

Enheten för telefon- och välfärdstjänster producerar tjänster med hjälp av en personal på cirka 130 personer. Tjänsterna grundar sig på digitala lösningar och riktar sig till stadens olika sektorer och affärsverk. De mest betydande tjänsterna som enheten tillhandahåller är

turvapuhelinpalvelut, Helsingin Matkapalvelu sekä kaupunkiyhteisesti tuotetut puheratkaisu- ja vaihdopalvelu. Puheratkaisupalveluja käytetään muun muassa sosiaali- ja terveystoimialan takaisinsoitto-, ajanvaraus- sekä neuvontapalveluissa.

Lisäksi yksikkö tuottaa erilaisia monikanavaisia asiakaspalveluja, kuten kaupunkilaisten sähköisen asioinnin chat-pohjaista palvelua. Kokeileva työkulttuuri näkyy Puhelin- ja hyvinvointipalvelujen palveluissa muun muassa nopeasti laajentuvassa sovellusrobotiikkapalvelussa, jota se tarjoaa kaupungin muille toimijoille. Puhelin- ja hyvinvointipalvelujen osuus Palvelukeskus Helsingin liikevaihdosta on noin 16 prosenttia.

Talous- ja hallintopalvelut -yksikkö toimii sisäisenä tukipalveluyksikkönä ja tuottaa hallinnon, talouden, hankintojen, HR:n, asiakkuuden hoidon, viestinnän, ICT:n, strategian ja toiminnanohjauksen sekä vastuullisuustyön johtamisen sisäisiä tukipalveluja. Yksikössä työskentelee noin 40 henkilöä.

Toimintaympäristön muutokset 2023

Toimintaympäristön muutokset taloussuunnitelmakaudella

Toimintaympäristöä leimaa edelleen koronapandemiasta palautuminen, joka vaikuttaa sekä asiakkaisiin että henkilöstöön. Pandemian aiheuttamat tilanteet voivat aiheuttaa nopeasti toteutettavia muutoksia palveluissa tai synnyttää uusia palvelutarpeita. Inflaation ennakoitaan kiihtyvän edelleen ja Ukrainan sotatilanne sekä sen aiheuttama epävarmuus aiheuttavat merkittävää korotuspainetta raaka-ainehintoihin. Euroopan levottomuuksien jatkuminen aiheuttaa saatavuus- ja kustannuspainetta raaka-aineisiin ja energiaan. Palvelujen tuottamiseen tarvittavissa raaka-aineissa ja palveluissa on vuoden 2022 aikana tullut merkittäviä hinnankorotuksia ja sama trendi jatkuu. Elintarvikkeiden ja energian nousuilla hinnoilla on merkittäviä vaikutuksia palvelujen yksikkökustannuksiin. Hinnottelumuutoksia toteutetaan vuodelle 2023 palveluissa, joissa palvelun tuottamisen kustannukset ovat kohonneet ja tavoiteltu nollatulotus ei toteutuisi.

Vuoden 2022 alussa käynnistetyllä kehittämisohjelmalla vastataan toimintaympäristön muutokseen. Tunnistettuja tuottavuustavoitteita toteutetaan hankemaisesti osana kehittämisohjelman osaprojektia. Tuottavuustoimilla pyritään pääosin ruoka- ja puhtaanapitoa palveluja sekä niihin liittyviä tukiprosesseja tehostamalla Palvelukeskuksen toiminnassa näkyviin säästöihin. Suunnitelman mukaiset toimintameno- ja säästöt toteutuvat lähes kokonaan työtä uudelleen järjestämällä, eläköitymisen sekä vuokratyövoiman vähentämisen kautta.

Pakkalan ruokatuohtolaitoksen vanhentuneet tilat, logistiikkaratkaisut ja laitteet rajoittavat nykyisellään toiminnan tuloksellista kehittämistä eivätkä mahdollista nykyaikaisen, korkealuokkaisen ruokapalvelun tuottamista. Ikääntyneen tuotantolaitoksen käyttäminen lisää myös toiminnallista riskiä. Nykyinen tuotantolaitos ei kytkeydy järkevästi kaupungin keittiöverkostoon ja ruokahuoltoon, jotta palvelun tuotanto voisi olla taloudellisesti tehokasta ja tasalaatuista. Henkilöstön saatavuuden ongelmat erityisesti puhelin- ja hyvinvointipalvelujen hoivapalveluissa ovat edelleen merkittäviä. Resurssipulan ratkaisemiseksi rekrytointia kohdennetaan ja tehostetaan, jotta voidaan vastata palvelujen laajentamisen tarpeisiin.

distansvårds- och säkerhetstelefontjänster för social- och hälsovårdssektorn, Helsingfors resetjänst, samt stadens gemensamt producerade telefoni- och växeltjänster. Telefonitjänsterna används bland annat inom social- och hälsovårdssektorn när det gäller återuppringning, tidsbokning och rådgivningstjänster.

Dessutom producerar enheten kundtjänster via olika kanaler, såsom chattbaserade tjänster för invånarnas e-tjänster. Den experimentella arbetskulturen syns bland annat i Telefon- och välfärdstjänsternas snabbt växande tjänster inom programrobotik, som enheten tillhandahåller stadens övriga aktörer. Telefon- och välfärdstjänsternas andel av Servicecentralen Helsingfors omsättning är cirka 16 procent.

Enheden för ekonomi- och förvaltningstjänster producerar interna stödtjänster inom förvaltning, ekonomi, upphandling, HR, kundrelationer, kommunikation, ICT, strategi- och verksamhetsstyrning samt ledning av ansvarsarbete. Cirka 40 personer arbetar vid enheten.

Förändringar i omvärlden 2023

Förändringar i omvärlden under budgetperioden

Omvärlden präglas fortfarande av att man återhämtar sig efter coronapandemin, vilket påverkar både kunderna och personalen. Pandemins effekter kan orsaka snabba förändringar i tjänsterna eller skapa nya servicebehov. Inflationen väntas stiga ytterligare. Osäkerheten i samband med krigssituationen i Ukraina orsakar ett betydande tryck på råvarupriserna. De fortsatta oroligheterna i Europa skapar ett tryck på råvaror och energi, både i fråga om tillgång och priser. Prishöjningarna har varit betydande under 2022 för sådana råvaror och tjänster som behövs inom tjänsteproduktionen och samma trend fortsätter. De stigande priserna på livsmedel och energi har betydande konsekvenser för tjänsternas enhetskostnader. Prissättningen kommer att förändras 2023 för de tjänster som drabbats av högre produktionskostnader och som därigenom inte annars skulle kunna uppnå det eftersträfvade nollresultatet.

Förändringarna i omvärlden hanteras med hjälp av utvecklingsprogrammet som inleddes i början av 2022. Produktivitetens mål genomförs projektmässigt i samband med ett delprojekt inom utvecklingsprogrammet. Syftet med produktivetsåtgärderna är skapa inbesparingar i Servicecentralens verksamhet. Åtgärderna genomförs främst genom att effektivisera måltids- och städtjänsterna samt deras stödprocesser. De planlagda inbesparingarna genomförs nästan helt genom omorganisering av arbetet, pensioneringar och minskad användning av inhyrd arbetskraft.

De föräldrade lokalerna, logistiklösningarna och utrustningen i produktionsanläggningen i Backas begränsar för närvarande en resultatgivande utveckling av verksamheten och möjliggör inte produktion av moderna och högklassiga måltidstjänster. Användningen av en äldre produktionsanläggning höjer också den operativa risken. Den nuvarande produktionsanläggningen är inte rationellt kopplad till stadens köksnätverk och matförsörjning, och därmed kan tjänsten inte produceras ekonomiskt effektivt och med jämn kvalitet. Problemen med tillgången på personal, särskilt inom omsorgstjänsterna som tillhandahålls av Telefon- och välfärdstjänster, är fortfarande betydande. För att komma till rätta med resursbristen kommer rekryteringen att riktas och effektiviseras, så att tjänsternas utvidgningsbehov kan tillgodoses.

Pitkän aikavälin muutostekijöinä on huomattava, että palveluihin liittyy entistä enemmän digitaalisuutta, kuten sähköinen asiointi, chatit ja tekoälyn hyödyntäminen. Ilmastovaikutusten huomioiminen erityisesti ruokapalvelujen suunnittelussa, logistiikassa ja liikkumisessa vaativat osaamista ja tämä vaatii henkilöstöltä valmiuksia ja taitoja muutokseen.

Palvelukeskus Helsingin tuottavuus- ja kehittämisohjelman toimenpiteet vaikuttavat pitemmällä ajalla toimintaan samoin kuin jo aiemmin mainittu Pakkalan tuotantolaitoksen korvattava ratkaisu.

Vuoden 2023 keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

Kilpailutusten seurauksena asiakasmäärä ruokailupalveluissa tulee jonkin verran pienenemään. Ikääntyvien määrän kasvu ja hoivan tarjoaminen entistä pitempään kotiin kasvattaa tarvetta etähoidolle ja kotiin tuotettaville palveluille. Helsingin kaupungin päättämien kilpailutusten piirissä ruoka- ja puhdistuspalveluissa on noin 70 Palvelukeskus Helsingin työntekijää, joista osa tulee siirtymään liikkeenluovutuksella kilpailutuksen voittavalle toimijalle 1.1.2023.

Puhelin- ja hyvinvointipalveluille keskeisin muutos vuonna 2023 liittyy sosiaali- ja terveystoimialalla tapahtuvaan sotepeudistukseen. Vaikka Helsinki järjestää itse lakimuutokseen liittyvät palvelut, rahoituksen eriyttäminen vaatii erityistä läpinäkyvyyttä ja aiheuttamisperusteisuutta palvelujen hinnoittelussa.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kasvun paikka

Palvelukeskus Helsinki tuottaa ja kehittää tukipalveluja, jotta helsinkiläisten arki toimisi mahdollisimman hyvin. Palvelukehityksen tarpeet tulevat pääasiallisesti asiakastoimialoilta, mutta myös kaupunkilaisten tarpeista. Yhteistyötä asiakastoimialojen kanssa pyritään parantamaan muun muassa yhteisillä johdon tapaamisilla sekä palvelukohtaisissa ohjausryhmissä ja yhteiskehittämisen työpajoissa. Poikkihallinnollisia ohjelmia huomioidaan osana painopisteiden toteuttamista. Palvelukeskus Helsingin keskeisimmät muutostarpeet keskittyvät henkilöstökokemukseen ja henkilöstön saatavuuteen, asiakaskokemukseen ja asiakastarpeet huomioivaan palvelukehitykseen sekä tiedolla johtamiseen ja suoritekustannusten seurantaan, joka tukee toiminnan tehostamista.

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

Palvelukeskus Helsingin palveluissa toteutetaan läpileikkaavana tekijänä vastuullista taloudenpitoa, jonka tavoitteena on kestävän kasvun turvaaminen. Tällä tarkoitetaan toiminnan ja palvelujen tehokkuutta, mutta myös laaja-alaista saatavuutta. Huolimatta poikkeustilanteen aiheuttamista ylimääräisistä kustannuksista vuonna 2021, tulos oli noin 200 000 eur voitollinen. Vuoden 2022 osalta ennusteet osoittavat, että nollatulokseen pääseminen voi olla mahdollista, mikäli tuottavuusparannusten lisäksi tarkastellaan palveluvaatimuksia (ts. esim. yksikkökustannuksiltaan edullisemmat ateriat) sekä varaudutaan palveluhintojen tarkistuksiin. Vuoden 2023 aikana on varmaa, että toimintaa tulee mukauttaa kulujen nousua vastaavaksi erityisesti elintarvikehankintojen ja energian vaikutuksesta.

I fråga om långsiktiga förändringsfaktorer bör det noteras att tjänsterna i allt högre grad är förknippade med digitalisering, såsom e-tjänster, chattar och utnyttjande av artificiell intelligens. Att beakta klimatkonsekvenserna i synnerhet i planeringen av måltidstjänsternas logistik och leveranser kräver kunnande, och detta kräver att personalen har färdigheter och kunskap som möjliggör en förändring.

Åtgärderna i produktivets- och utvecklingsprogrammet för Servicecentralen Helsingfors påverkar verksamheten på längre sikt, på samma sätt som det redan nämnda ersättandet av produktionsanläggningen i Backas.

Centrala förändringar i omvärlden 2023

Måltidstjänsternas kundantal kommer att minska något till följd av konkurrensutsättningar. Det växande antalet äldre och ett utökat tillhandahållande av omsorg i hemmet ökar behovet av distansvård och tjänster som produceras i hemmet. Helsingfors stads konkurrensutsättningar omfattar cirka 70 anställda vid Servicecentralen Helsingfors måltids- och städtjänster, av vilka en del troligen kommer att övergå till den aktör som vinner konkurrensutsättningen genom överlåtelse av verksamheten 1.1.2023.

Den viktigaste förändringen för telefon- och välfärdstjänster år 2023 har att göra med social- och hälsovårdens och räddningsväsendets reform inom social- och hälsovårdssektorn. Även om Helsingfors själv ordnar tjänsterna i lagändringen, kräver särredovisningen av finansieringen särskild transparens och orsaksgrund i prissättningen av tjänsterna.

Genomförande av stadsstrategin

Plats för tillväxt

Servicecentralen Helsingfors producerar och utvecklar stödtjänster som underlättar helsingforsarnas vardag. Serviceutvecklingen utgår främst från kundsektorernas och även invånarnas behov. Centralen strävar efter att förbättra samarbetet med kundsektorerna bland annat genom gemensamma möten med ledningen, samt genom tjänstespecifika styrgrupper och workshoppar för samutveckling. Tväradministrativa program beaktas i samband med genomförandet av prioriteringarna. De viktigaste ändringsbehoven för Servicecentralen Helsingfors gäller personalupplevelsen och tillgången på personal, kundupplevelsen och den serviceutveckling som beaktar kundbehoven, samt kunskapsbaserat ledarskap och uppföljning av prestationer och prestationskostnader för att stödja effektiviseringen av verksamheten.

En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt

Servicecentralen Helsingfors tjänster utförs genomgående enligt principerna för ansvarsfull ekonomi, i syfte att trygga en hållbar tillväxt. Det här innebär att verksamheten och tjänsterna effektiva, men också brett tillgängliga. Trots de extra kostnader som undantagssituationen orsakade 2021 uppvisade verksamheten en vinst på cirka 200 000 euro. För år 2022 visar prognoserna att det kan vara möjligt att uppnå ett nollresultat om man utöver produktivetsförbättringarna också ser över kraven för tjänsterna (t.ex. måltider med lägre enhetskostnader) och bereder sig på att justera tjänsternas priser. Det står klart att verksamheten måste anpassas 2023 så att den motsvarar kostnadsökningen främst inom livsmedel och energi. Nya tjänster har kunnat tas i bruk med snäv tidsram. Det viktigaste

Uusia palveluja on pystytty aloittamaan nopealla aikataululla ja tärkeintä on ollut toiminnan turvaaminen, millä on myös ollut kustannusvaikutuksia. Tavoite vuodelle 2023 pitää sisällään suunnitelman tuottavuuden parantamisesta ja toiminnan kehittämisestä.

Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat – asiakaskokemus

Palvelukeskus Helsingin palveluilla on hyvinvointi- ja terveysvaikutuksia, joiden tuottamisessa tavoitellaan hyvää laatua, toimintavarmuutta ja miellyttävää asiakaskokemusta. Keskiössä ovat kaupunkistrategian mukaisesti hyvä yhteistyö tilaajakumppaneiden sekä palvelujen loppukäyttäjien kanssa. Asiakaskokemuksessa on saavutettu tavoitteiden mukaisia tuloksia. Vuonna 2023 asiakaskokemuksen rakentamisen painopiste on oppilaisissa ja koululaisissa sekä ruokaraadeissa, joihin asiakkaita osallistamalla saadaan suoraa palautetta ruokalistan kehittämisen tueksi. Tavoitteena on saada aikaisempaa enemmän vastauksia koululaisille suunnattujen kyselyjen osalta. Ruoan menekinseurantaa arvioimalla voidaan seurata eri ruokalajien suosiota. Tilaajakumppanien asiakaskokemusta kysytään yhteistyötapaamisten jälkeisillä kyselyillä.

Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

Palvelualan ja hoivapalvelujen työvoimapulan ratkaisemisessa veto- ja pitovoiman luominen on tärkeää. Jatkuva työtyytyväisyyden mittaamista pilotoidaan ja anonyymiä rekrytointia toteutetaan asiantuntija- ja esihenkilötehtävissä. Onnistumisen johtamisessa onnistumiskeskustelujen roolia vahvistetaan ja niiden toteuttamista aikaistetaan. Hyvällä johtamisella ja muun muassa monipaikkaisen työn laajentamisella hallinnossa, asiantuntijatyössä ja puhelin- ja hyvinvointipalveluissa pyritään parantamaan työtyytyväisyyttä. Tavoitteena on myös vähentää sairauspoissaoloja ennakoivasti.

Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua. Aikaistamme Helsingin hiilineutraalustavoitetta vuoteen 2030

Ympäristövastuun ja ilmastotavoitteiden toteutumiseksi ruokapalveluissa on asetettu vuosittaiset hävikin vähentämisen tavoitteet. Lihan ja maidon käyttöä vähennetään Helsingin kaupungin linjausten mukaisesti ja kasvis- ja kalaruuan osuutta lisätään. Hankinnoissa on luotu vastuullisuuden toteutumista edistäviä kriteerejä. Matkapalveluissa ajokilometrejä vähennetään matkoja yhdistämällä.

Strategiamittareilla on keskeinen rooli johtamisessa ja kaupunkistrategian toteuttamisessa. Seurannalla ja mittarien tasosta viestimisellä parannetaan myös tilannekuvaa ja koko organisaation tavoitteellisuutta.

Talousarvion toiminnan tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite

Asiakaskokemustavoite 3,6 (asteikko 1–5). Asiakaskokemustavoitteeseen lasketaan kaikkien kyselyjen keskiarvo. Mittaamisessa pyritään hyödyntämään palvelupolkuja, jolloin mittaamista tehdään useissa kohdissa palvelutapahtumaa.

har varit att trygga verksamheten, vilket också har haft kostnadseffekter. I målet för 2023 ingår att utarbeta en plan för att förbättra produktiviteten och utveckla verksamheten.

Helsingforsarnas välbefinnande och hälsa förbättras – kundupplevelse

Servicecentralen Helsingfors tjänster påverkar välbefinnandet och hälsan. I produktionen av tjänsterna strävar man efter god kvalitet, driftssäkerhet och en trevlig kundupplevelse. I enlighet med stadsstrategin ligger fokus på ett gott samarbete med de beställande parterna och tjänsternas slutanvändare. I fråga om kundupplevelsen har man uppnått resultat som motsvarar målen. Tyngdpunkten för utvecklingen av kundupplevelsen är 2023 ligger på elever och skolelever samt på matråd. Syftet är att engagera kunder i råden för att på så sätt få direkt respons som stöder utvecklingen av menyn. Målet är att få fler svar än tidigare på enkäter som riktar sig till skolelever. Genom att följa upp efterfrågan på olika rätter kan man bedöma hur populära de är. De beställande parternas kundupplevelse följs upp med enkäter som delas ut efter samarbetsmöten.

Ett Helsingfors som är attraktivt för personalen

Dragkraft och attraktionskraft behövs för att råda bot på bristen på arbetskraft inom servicebranschen och omsorgstjänsterna. Ett pilotprojekt som kontinuerligt mäter arbetstillfredsställelsen pågår för närvarande och anonym rekrytering används inom expert- och chefsuppgifter. Framgångssamtalen kommer att få en mer framträdande roll inom framgångsorienterat ledarskap. Genomförandet av framgångssamtal kommer också att tidigareläggas. Arbetstillfredsställelsen ska förbättras bland annat genom god ledning och genom att utöka möjligheterna till multilokalt arbete inom förvaltningen och telefon- och välfärdstjänsterna, samt inom expertarbete. Målet är också att proaktivt minska sjukfrånvaron.

Ambitiöst klimatansvar och naturskydd. Vi tidigarelägger Helsingfors mål om koldioxidneutralitet till 2030

Årliga mål för minskat svinn har satts upp inom måltidstjänsterna för att fullfölja miljöansvaret och klimatmålen. Användningen av kött och mjölk minskas i enlighet med Helsingfors stads riktlinjer och andelen vegetariska rätter och fiskrätter ökas. Kriterier som främjar ansvar har lagts till i upphandlingsförfarandena. Resetjänsterna minskar antalet körkilometer genom att kombinera resor.

Mätarna som följer upp stadsstrategins genomförande har en central roll för ledningen och för själva genomförandet. Kommunikationen om uppföljningen och utfallet ger en bättre lägesbild och gagnar hela organisationens målinriktning.

Verksamhetsmål i budgeten

Bindande verksamhetsmål

Mål för kundupplevelse 3,6 (skala 1–5). Medeltalet av alla enkäter ingår i målet för kundupplevelse. Mätningen sker företrädesvis med hjälp av servicestigar, så att mätningen utförs i flera skeden av en servicehändelse.

Muut tavoitteet

Talous

- Vertailukelpoiset suoritekustannukset eivät nouse, jonka johdosta toimialojen palveluluokitukset laskevat
- Palvelukeskuksen toiminta tehostaa Helsingin kaupungin ruoka- ja puhtauspalveluja 3,4 miljoonaa euroa
- Palvelukeskuksen toiminta tehostaa Sotepe-toimialan tukipalveluja erityisesti etähoidon palveluilla. Tavoitetaso määritellään vuoden 2022 lopussa.
- Pitkän aikavälin uusien tuottavuustoimenpiteiden tunnistaminen yhdessä asiakastoimialojen kanssa osaksi TA24 raamivalmistelua (em. uutena vuonna 2022 tunnistettujen 8,3 miljoonaa euroa / vuosi lyhyen tähtäimen tavoitteiden lisäksi)

Henkilöstö

- Omissa palveluissaan alallaan houkutteleva työpaikka
- Henkilöstön työhyvinvointiin vaikuttaminen ennakoivasti
- Onnistumiskustelujen roolin vahvistaminen johtamisessa
- Tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden lisääminen
- Työelämän monimuotoisuuden ja hybridityön lisääminen

Ympäristö

- Ympäristötavoite, ruokahävikin pienentäminen suunnitelman mukaisesti vaiheittain 10 prosenttia vuonna 2023 (vertailutasona vuoden 2021 lopun lähtötaso).
- Matkapalveluissa matkojen yhdistämisen lisääminen

Taloudellinen kestävyys

Palvelukeskus Helsingin johtokunta on linjannut, että tavoitteena on nollatulokseen pääseminen taloussuunnittelukaudella 2023–2024. Vuoden 2023 talousarviossa liikevaihto on 103,4 miljoonaa euroa ja nollatulos toteutuisi, mikäli palvelujen hintoja pystytään korottamaan kustannusten nousua vastaava määrä. Vuoden 2024 taloussuunnitelma ennakoii liikevaihtoa 101,2 miljoonaa ja liikevoittoa 312 000 euroa. Tavoite pitää sisällään suunnitelman tuottavuuden parantamisesta ja kehittämisestä lyhyellä ja pitkällä ajanjaksolla.

Merkittävin tuottavuutta parantava tekijä on ruokapalvelujen tuotantotavan muutos. Ensivaiheessa päiväkotiruokailussa lisätään yhdistelmätyötä, jossa ruokapalvelua ja päiväkotisiivousta toteuttaa sama henkilöstö. Samanaikaisesti siirrytään omavalmistuksesta siihen, että ruoka toimitetaan kylmänä ja se kuumennetaan sekä viimeistellään toimipaikoissa. Toimipaikkojen kylmälaitekapasiteettia lisätään Palvelukeskuksen toimesta. Näiden lisäksi puhtauspalveluissa siivouksen mitoitusta ja tuottavuutta parannetaan asteittain, jolla saadaan säästöä toimialoille ja Helsingin kaupungille.

Pakkalan tuotantolaitoksen korvaavan vaihtoehdon suunnittelua ja keittiöverkkoon uudistamiseen kohdistuvaa suunnittelua edistetään pitemmän ajanjakson suunnittelussa. Nykyisen tuotantolaitoksen kunto aiheuttavaa lisääntyvää riskiä palvelutuotannon toiminnalle.

Taloudelliseen kestävyteen vuonna 2023 vaikuttavia tekijöitä ovat jo mainitut raaka-aineiden ja erityisesti elintarvikkeiden merkittävästi kohoavat hinnat ja energian sekä työvoiman

Övriga mål

Ekonomi

- Ingen höjning i de jämförbara prestationskostnaderna, så att debiteringarna för tjänsterna till sektorerna kan sänkas.
- Servicecentralens verksamhet effektiviserar Helsingfors stads måltids- och städtjänster med 3,4 miljoner euro.
- Servicecentralens verksamhet effektiviserar stödtjänsterna för social-, hälsovårds- och räddningssektorn, särskilt i fråga om distansvårdstjänster. Målnivån fastställs i slutet av 2022.
- Nya långsiktiga produktivitetåtgärder identifieras tillsammans med kundsektorerna i samband med beredningen av budgetramarna för 2024 (tidigare nämnda 8,3 miljoner euro/år som identifierades som nya 2022, utöver kortsiktiga mål).

Personal

- Attraktiv arbetsgivare inom branschen.
- Proaktivt arbete för personalens arbetshälsa.
- Stärkande av framgångssamtalens roll i ledningsarbetet.
- Ökad jämställdhet och jämlikhet.
- Ökad mångfald i arbetslivet och mer hybridarbete.

Miljö

- Miljömål: minskat matsvinn stegvis enligt plan, 10 procent år 2023 (referensnivå: slutet av 2021).
- Fler samordnade resor inom resetjänster.

Ekonomisk hållbarhet

Direktionen för Servicecentralen Helsingfors har slagit fast att målet är att uppnå nollresultat under ekonomiplaneproduktionen 2023–2024. Omsättningen är 103,4 miljoner euro i budgeten för 2023 och ett nollresultat uppnås om tjänsternas priser kan höjas i förhållande till kostnadsökningen. Ekonomiplanen för 2024 förutspår en omsättning på 101,2 miljoner euro och en rörelsevinst på 312 000 euro. I målet ingår en plan för att förbättra och utveckla produktiviteten på kort och lång sikt.

Den viktigaste faktorn som kan förbättra produktiviteten är en förändring i måltidstjänsternas produktionsmetod. I det första skedet breddas arbetsuppgifterna i daghemsbespisningen så att samma personal handhar måltidstjänsten och städandet av daghemmet. Samtidigt övergår man från egen produktion till att maten levereras kall och värms upp och färdigställs på verksamhetsställen. Verksamhetsställets kylanläggningens kapacitet utökas av Servicecentralen. Dessutom genomgår städningens dimensionering och produktivitet en stegvis förbättring inom städtjänsterna, vilket ger besparingar för sektorerna och Helsingfors stad.

Den långsiktiga planeringen ska främja planeringen ett alternativ som ersätter produktionsanläggningen i Backas, samt planeringen av förnyandet av köksnätet. Den nuvarande produktionsanläggningens skick innebär en ökad risk för tjänsteproduktionens verksamhet.

År 2023 påverkas den ekonomiska hållbarheten av de redan nämnda markant stigande råvarupriserna, främst på livsmedel, energi och arbetskraft. Stadsorganisationens centraliserade

kohoavat kustannukset. Kaupunkitasoisesti keskitettyjen digitalisaatiokustannusten ennakoidaan nousevan merkittävästi, samoin kuin työterveyshuollon kustannukset. Edellä mainittujen tuotantokustannusten nousu nostaa palvelujen yksikköhintoja, ja tämä aiheuttaa palvelujen hinnoitteluun korotuspaineita.

Organisaatioon tulee vaikuttamaan vielä vuoden ajan tiedossa oleva päiväkotien ruokapalvelujen ulkoistaminen, joka vaatii entisestään toiminnan sopeuttamista. Kaupungin päättämät palvelujen kilpailutukset vaikuttavat toteutuessaan liiketoimintaa supistavasti. Samalla se nostaa jäljelle jäävien palvelujen yksikkökustannuksia Palvelukeskus Helsingille yhä jäävien kiinteiden kustannusten vuoksi.

Vuonna 2023 palvelujen laskutusperustetta korjataan siten, että ne vastaavat todellisia ja palvelukehityksen kustannuksia.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Taloudelliset vaikutukset

Palvelukeskus Helsinki työllistää noin 1 700 henkilöä. Työllisyysvaikutus on merkittävä erityisesti ruokapalvelualalle ja muun kielisten työllistymiselle palvelualalla.

Kaupungin sisäisen palvelutuotannon tuottavuutta parannetaan noin 3,4 miljoonalla eurolla vuoden 2023 aikana. Tämän lisäksi tuottavuutta parannetaan tulevina vuosina tuottavuus- ja kehittämissuunnitelman mukaisesti ja asetetaan pitemmän ajanjakson tavoitteet. Tämänkin jälkeen tukipalveluja tarkastelemalla kaupunkitasoisesti ja palvelutuotantoa tehostamalla voidaan kaupungin tukipalvelujen tuottavuutta parantaa.

Kuntavaikutukset

Palvelukeskus Helsingin toiminnalla ja toiminnan kehittämisellä on merkittäviä kuntalaisiin kohdistuvia vaikutuksia. Palveluilla on jo lähtökohtaisesti yhteiskuntavastuuta toteuttava rooli. Palvelut kouluissa, päiväkodeissa, sairaaloissa, seniorikeskuksissa, palveluasumisessa, kodeissa tai esimerkiksi asunnottomien ruokapalveluissa lisäävät kuntalaisten hyvinvointia, terveysvaikutuksia sekä sosiaalista pääomaa esimerkiksi ruoan, ruokakasvatuksen tai ruokakulttuurin avulla. Lisäksi palveluilla on merkittäviä ympäristö- ja ilmastovaikutuksia, joihin kiinnitetään erityistä huomiota esimerkiksi ruokapalvelujen kehittämisessä kuten ruokalistasuunnittelussa, hankinnoissa ja kuljetuksissa sekä päivittäisessä toiminnassa hävikin hallinnassa tai kuljetusten yhdistelyssä ja ajokilometrien optimoinnissa. Palvelukeskus Helsinki on harjaantunut ja valmistautunut toimimaan myös poikkeus- ja kriisiaikojen ruokapalvelujen tuottajana.

Ympäristövaikutukset

Vaikuttavuudeltaan merkittävien ympäristövastuullisuuden osa-alueiden huomioiminen pyrkii edistämään toiminnan resurssiviisautta sekä kulutuksen optimointia ja näin taloudellista vastuullisuutta. Vuonna 2023 ympäristövaikutusten hallinnan keskiössä ovat ruokahävikin pienentäminen, ilmasto- ja ympäristöstävällinen reseptiikka, vastuulliset ja vaikuttavat hankinnat, uusiutuva energia sekä ajoneuvojen vähäpäästöisyys. Edellä mainitut kehittämiskohteet vaativat taloudellisia resursseja, joiden avulla mahdollisesta tarvittava

digitaliseringskostnader förväntas stiga markant, liksom kostnaderna för företagshälsovården. Ökningen av de ovan nämnda produktionskostnaderna höjer enhetspriserna för tjänsterna, och detta orsakar ett tryck på att höja tjänsternas priser.

Organisationen kommer att påverkas av den redan kända externaliseringen av daghemmens måltidstjänster i ännu ett år och åtgärden kommer att kräva ytterligare anpassning av verksamheten. Stadens konkurrensutsatta tjänster har en inskränkande inverkan på affärsverksamheten när de genomförs. Samtidigt har de en höjande inverkan på de återstående tjänsternas enhetskostnader på grund av Servicentralen Helsingfors resterande fasta kostnader.

År 2023 korrigeras faktureringsgrunden för tjänsterna så att de motsvarar de faktiska kostnaderna och kostnaderna för serviceutvecklingen.

Bedömning av budgetens effekter

Ekonomiska effekter

Servicecentralen Helsingfors sysselsätter cirka 1 700 personer. Sysselsättningseffekten är betydande i synnerhet inom kosthållningsbranschen och inom servicebranschen, när det gäller sysselsättningen av personer som talar andra språk.

Produktiviteten inom stadens interna tjänsteproduktion förbättras med cirka 3,4 miljoner euro under 2023. Utöver det kommer produktiviteten att förbättras under de kommande åren i enlighet med produktivitets- och utvecklingsprogrammet, och långsiktiga mål kommer att fastställas. Produktiviteten kan ytterligare förbättras genom att se över stödtjänsterna inom hela stadsorganisationen och genom att effektivisera tjänsteproduktionen.

Kommunala effekter

Servicecentralen Helsingfors verksamhet och utveckling av verksamheten har betydande inverkan på kommuninvånarna. Tjänsterna är redan i grunden förknippade med socialt ansvar. Tjänsterna som tillhandahålls skolor, daghem, sjukhus, seniorcenter, serviceboenden, enskilda hem, eller till exempel måltidstjänster för bostadslösa, ökar kommuninvånarnas välbefinnande, hälsa samt sociala kapital, bland annat genom måltider, näringsfostran eller matkultur. Dessutom har tjänsterna betydande miljö- och klimateffekter som uppmärksammas bland annat vid utvecklingen av måltidstjänster, såsom vid planeringen av menyer och i samband med upphandlingar och transporter, i den dagliga verksamheten vid hanteringen av svinn eller vid samordningen av transporter samt optimeringen av körkilometrar. Servicecentralen Helsingfors är kapabel och redo för att också tillhandahålla måltidstjänster under undantags- och kristider.

Miljöeffekter

Servicecentralen Helsingfors främjar resurssmart verksamhet samt konsumtionsoptimering och därmed ekonomiskt ansvar genom att uppmärksamma sådana delområden inom miljöansvar som har betydande genomslag. År 2023 kommer fokus att ligga på minskat matsvinn, klimat- och miljövänliga recept, ansvarsfulla och effektiva upphandlingar, förnybar energi och fordon med låga utsläpp. Nämnda fokusområden kräver ekonomiska resurser som möjliggör kompetenstillgång,

osaaminen, kehitystyö, vastuulliset hankinnat sekä keskeiset järjestelmät ja niiden ylläpito.

Organisaatiovaikutukset

Palvelukeskus Helsingin tehtävä on olla kaupunkiorganisaatiossa kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön mukaisesti kaupungin sisäisten tukipalvelujen tuottaja ja kehittäjä. Organisaatiota kehittämällä ja palvelutoimintaa sekä asiantuntijuutta keskittämällä kaupungin sisällä pystytään toimintaa edelleen tehostamaan erityisesti yhteisen ruokapalvelukonseptin luomisella ja suuntaviivojen toteuttamisella. Kasvun paikka merkitsee myös palveluorganisaatiolle palvelu-ulottuvuuden, palvelukulttuurin ja palveluasenteen vahvistamista, jolla on merkittäviä vaikutuksia kaupunkilaisille entistä parempana asiakaskokemuksena.

Henkilöstösuunnitelma

Palvelukeskus Helsingin menestymisen edellytys on motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Laadukkaan henkilöstöjohtamisen varmistamiseksi Palvelukeskus toteuttaa Helsingin kaupungin onnistumisen johtamisen mallia. Tavoitteena on, että jokaisella työntekijällä ja esihenkilöllä on mahdollisuus onnistua perustehtävässään. Keskeisessä roolissa on onnistumiskeskustelujen ja muiden työelämän keskustelujen laatu. Haasteellisessa työvoimatilanteessa panostetaan erityisesti henkilöstökokemuksen vahvistamiseen, työnantajakuvan kehittämiseen ja tunnettuuden kasvattamiseen sekä oppilaitosyhteistyöhön.

Vuoden 2023 erityisenä painopisteenä on esihenkilöiden osaamisen kehittäminen painottaen erityisesti ihmiskeskeistä ja valmentavaa johtamista muutostilanteissa ja onnistumisen ja monimuotoisen työyhteisön johtamisen taitoja. Suoritusperusteisen palkitsemisen malli otetaan käyttöön, mikäli kaupunkiyhteinen malli valmistuu. Palvelukeskuksen johtaminen pohjautuu Helsingin kaupungin johtamisen kulmakiviin. Tavoitteena on luoda asiakaslähtöistä yhteistyön kulttuuria hyvän johtamisen kautta.

Henkilöstön osaamisen sekä toimintatapojen kehittäminen tukee Palvelukeskuksen laadukkaiden ja vastuullisten palveluiden tuottamista. Osaamista kehitetään strategialähtöisesti, tulevaisuuden palvelutarpeita ennakoiden. Vuoden 2023 osaamisen kehittämisen erityisenä painopisteenä on ammatillinen moniosaaminen, ruoka- ja puhtauspalveluosaamisen yhdistäminen sekä moniosaajuden kasvattaminen puhelin- ja hyvinvointipalvelujen asiakaspalvelutyössä. Panostamme asiakaskokemuksen johtamiseen ja kehittämiseen sekä tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen esihenkilötyön ja johtamisen kehittämiseen. Edistämme vuoden 2023 aikana osaamisen johtamista arjessa, jonka tavoitteena on tukea oppimismyönteisen kulttuurin vahvistamista ja varmistaa jatkuva oppiminen ja uudistuminen.

Ruoka- ja puhtauspalvelujen ulkoistaminen vaikuttaa Palvelukeskuksen Helsingin toimintaan vuosina 2022–2023. Ruoka- ja puhtauspalveluja on ulkoistettu 1.8.2022 alkaen, kun 16 päiväkodin palveluja kilpailutettiin. Kolmen kohteen ulkoistus siirtyi myöhempään ajankohtaan, jolloin kohteiden uudet tilat valmistuvat. Liikkeenluovutuksessa kaupungin palvelusta siirtyi 12 henkilöä uudelle palveluntuottajalle. Vuoden 2023 osalta 1.1.2023 ulkoistuksessa siirtyi kilpailutetulle palveluntarjoajalle 35 toimipaikkaa, joista 27 kohteessa on ruoka- ja puhtauspalvelut ja 8 toimipaikassa puhtauspalvelut. Muutos koskee yhteensä 71 henkilöä.

utvecklingsarbete, ansvarsfulla upphandlingar samt användning och upprätthållande av centraliserade system.

Effekter på organisationen

Enligt den av stadsfullmäktige fastställda förvaltningsstadgan ska Servicecentralen Helsingfors producera och utveckla de interna stödtjänsterna inom stadsorganisationen. Verksamheten kan effektiviseras ytterligare genom att utveckla organisationen och koncentrera tjänsteproduktionen och expertisen inom staden, i första hand genom att skapa ett gemensamt koncept för måltidstjänster och följa riktlinjerna. Även för en serviceorganisation innebär plats för tillväxt en strävan efter att stärka servicekulturen, serviceattityden och tjänsternas omfattning i syfte att ge invånarna en ännu bättre kundupplevelse.

Personalplan

Servicecentralen Helsingfors framgång är beroende av en kunnig, motiverad och välmående personal. Servicecentralen följer Helsingfors stads modell för framgångsorienterat ledarskap för att säkerställa en högklassig personalledning. Målet är att varje medarbetare och chef ska ha möjlighet att lyckas i sin grundläggande uppgift. Kvaliteten på framgångssamtalen och andra samtal som gäller arbetslivet har en central roll. I den utmanande arbetskraftssituationen satsar man på att stärka personalupplevelsen, utveckla arbetsgivarens image och anseende samt på att samarbeta med läroanstalterna.

År 2023 fäster man särskilt avseende vid att utveckla chefernas kompetens inom människocentrerat och coachande ledarskap i förändringssituationer, inom framgångsorienterat ledarskap och inom ledningen av en mångfaldig arbetsgemenskap. En modell för prestationsbaserade ersättningar införs om stadens gemensamma modell färdigställs. Ledningen av Servicecentralen utgår från hörstenarna i ledningen av Helsingfors stad. Målet är att skapa en kundorienterad samarbetskultur genom gott ledarskap.

Servicecentralens produktion av högklassiga och ansvarsfulla tjänster stöds genom att man utvecklar personalens kompetens samt olika verksamhetsformer. Kompetensen utvecklas med utgångspunkt i strategin och beaktar kommande behov av tjänster. Tyngdpunkten för kompetensutvecklingen 2023 ligger främst på yrkesmässig mångkunnighet, samordnandet av kompetensen inom måltids- och städtjänsterna samt på ökad mångkunnighet i telefon- och välfärdstjänsternas kundservice. Vi satsar på ledarskap och utveckling i samband med kundupplevelsen samt på att utveckla ett jämställt och jämlikt chefsarbete och ledarskap. År 2023 främjar vi kompetensledning i vardagen i syfte att stödja stärkandet av en lärvänlig kultur och säkerställa förutsättningarna för kontinuerligt lärande och förnyelse.

Externaliseringen av måltids- och städtjänsterna påverkar Servicecentralen Helsingfors verksamhet 2022–2023. Vissa måltids- och städtjänster externaliserades 1.8.2022, när tjänsterna för 16 daghem konkurrensutsattes. Tre objekt externaliserades senare, när deras nya lokaler blir färdiga. I och med att verksamheten överläts övergick 12 personer från staden till den nya tjänsteleverantören. I samband med externaliseringen 1.1.2023 övergår 35 verksamhetsställen till en tjänsteleverantör som deltagit i konkurrensutsättningen. Av verksamhetsställena använder 27 måltids- och städtjänster och 8 städtjänster. Förändringen gäller sammanlagt 71 personer.

Puhtaus- ja ruokapalvelun yhdistelmäpalvelun pilotointi käynnistetään syksyn 2022 aikana sosiaali- ja terveystoimialan Kalasataman toimintakeskuksessa (päivätoimintayksikkö). Pilotointia jatketaan 2023 ja sen aikana kerätään kokemuksia ja päätetään mahdollisesta yhdistelmäpalvelun laajentamisesta.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on tavoitteena kasvattaa entisestään etähoidon palvelua, joka toteutuessaan tulee kasvattamaan hoivahenkilöstön määrää. Etähoidon kasvun vaikutukset henkilöresursseihin ennakoidaan olevan 7 henkilöä vuonna 2023.

Eläkepoistumaa on tulossa seuraavan kahden vuoden kuluessa eniten palvelu- ja ruokapalvelutyöntekijän sekä palvelu- ja ruokapalveluvastaavan tehtävissä, joissa eläköityviä laskennallisesti on yhteensä 36 työntekijää vuonna 2023 (monipalvelut 32, puhelin- ja hyvinvointipalvelut 3 ja talous- ja hallintopalvelut 1) ja vuonna 2024 yhteensä 36 työntekijää (monipalvelut 29, puhelin- ja hyvinvointipalvelut 5 ja talous- ja hallintopalvelut 2).

Sisäisen liikkuvuuden edistämiseksi noudatetaan Helsingin kaupungin periaatteita. Kaupungin tavoitteena on luoda selkeä malli henkilöstön sisäiselle liikkumiselle. Sen avulla uudelleensijoittujien työllistymisen nopeutuu ja henkilöstön tehtäväkierto osaamisen mukaan helpottuu. Tämän lisäksi henkilöstöä kannustetaan sisäiseen liikkuvuuteen ja onnistumiskeskusteluissa kartoitetaan henkilöstön kiinnostusta ura- ja henkilökiertoon Helsingin kaupungin ja Palvelukeskus Helsingin sisällä. Tavoitteena on myös kasvattaa tulevana vuosina liikkuvan varahenkilöstön määrää erityisesti ruokapalvelutehtävissä.

Henkilöstön yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja monimuotoisuutta edistetään aktiivisin toimenpitein, joita ovat muun muassa anonymi rekrytointi sekä yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti toimiminen.

Palvelukeskus Helsinki panostaa edelleen työhyvinvoinnin kehittämiseen ja työkyvyn tukemiseen osallistumalla kaupunkitasoisiiin hankkeisiin ja kehittämiseen sekä toteuttamalla Palvelukeskuksen Helsingin omaa työhyvinvoinnin toimintasuunnitelmaa.

Ett pilotförsök med samordnade måltids- och städtjänster inleds hösten 2022 vid social- och hälsovårdssektorns central i Fiskehamnen (enheten för dagverksamhet). Pilotförsöket fortsätter 2023. Erfarenheter samlas in under försöket, varefter beslut fattas om en eventuell utvidgning av de samordnade tjänsterna.

Social- och hälsovårdssektorn har som mål att ytterligare utvidga distansvårdens tjänster, vilket kommer att öka vårdpersonalen. Den utökade distansvårdens beräknas öka personalbehovet med 7 personer år 2023.

Under de följande två åren kommer pensionsavgången att vara störst bland servicearbetare och dem som arbetar inom måltidstjänsterna samt bland serviceansvariga och ansvariga inom måltidstjänsterna. Kalkylmässigt pensioneras sammanlagt 36 medarbetare från de här funktionerna år 2023 (multiservice: 32, telefon- och välfärdstjänster: 3 och ekonomi- och förvaltningstjänster: 1) och sammanlagt 36 medarbetare år 2024 (multiservice: 29, telefon- och välfärdstjänster: 5 och ekonomi- och förvaltningstjänster: 2).

Helsingfors stads principer iaktas vid främjandet av intern rörlighet. Stadens mål är att skapa en tydlig modell för personalens interna rörlighet. Med hjälp av den kan man påskynda sysselsättningen av omplacerade och underlätta personalens arbetsrotation enligt kompetens. Dessutom uppmantras personalen till intern rörlighet. Personalens intresse för arbets- och personalrotation inom Helsingfors stad och Helsingfors Servicecentral kartläggs under framgångssamtalen. Målet är också att öka den rörliga personalpoolen under kommande år, särskilt inom måltidstjänsterna.

Personalens jämlikhet, jämställdhet och mångfald främjas genom aktiva åtgärder, bland annat genom anonym rekrytering och genom att agera i enlighet med likabehandlingsprincipen.

Servicecentralen Helsingfors satsar fortsättningsvis på att utveckla arbetshälsan och stödja arbetsförmågan genom att medverka i projekt inom hela stadsorganisationen, delta i utvecklingsarbete samt genom att följa Servicecentralens egen handlingsplan för arbetshälsa.

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Sitovat toiminnan tavoitteet

Bindande verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
LIIKELAITOKSEN TAVOITE			
Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat	<p>Asiakaskokemustavoite:</p> <p>Loppuasiakastyytyväisyyden kehittäminen edellisen vuoden tasosta</p> <p>Tilaajakokemuksen parantaminen (tilaaja- ja käyttäjäkumppanit) sekä vahvuuksien, heikkouksien ja mahdollisuuksien analysointi tukipalvelujen parantamiseksi</p>	<p>Tavoite vähintään 3,6 (asteikko 1-5) (vuonna 2021: 3,7)</p> <p>Asiakaskokemustavoitteeseen lasketaan kaikkien kyselyjen keskiarvo. Mittaamisessa pyritään hyödyntämään palvelupolkuja, jolloin mittaamista tehdään useissa kohdissa palvelutapahtumaa.</p> <p>Neljännesvuosittaiset mittaukset (CSAT) strategisten asiakastapaamisten (kuten ohjausryhmien jälkeen) n. 3-4 krt. / vuosi</p>	

Strategisk tyngdpunkt	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
AFFÄRSVERKETS MÅL			
Helsingforsarnas välbefinnande och hälsa förbättras.	<p>Mål för kundupplevelsen:</p> <p>Utveckling av invånarnas kundnöjdhet från föregående års nivå.</p> <p>Förbättring av kundupplevelsen (beställande och användande partner) samt analys av styrkor, svagheter och möjligheter för att förbättra stödtjänsterna.</p>	<p>Mål minst 3,6 (på skalan 1–5) (år 2021: 3,7)</p> <p>Medeltalet av alla enkäter ingår i målet för kundupplevelse. Mätningen sker företrädesvis med hjälp av servicestigar, så att mätningen utförs i flera skeden av en servicehändelse.</p> <p>Kvartalsvisa mätningar (CSAT) efter strategiska kundmöten (såsom efter styrgruppsmöten) cirka 3–4 gånger /år.</p>	

Muut toiminnan tavoitteet

Övriga verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
LIIKELAITOKSEN TAVOITE			
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	<p>Vertailukelpoiset suoritekustannukset eivät nouse, jonka johdosta toimialojen palveluveloitukset laskevat.</p> <p>Palvelukeskuksen toiminta tehostaa Helsingin kaupungin ruoka- ja puhtauspalveluja 3,4 milj. eur</p> <p>Palvelukeskuksen toiminta tehostaa Sotepe-toimialan tukipalveluja erityisesti etähoidon palveluilla.</p> <p>Pitkän aikavälin uusien tuottavuustoimenpiteiden tunnistaminen yhdessä asiakastoimialojen kanssa osaksi TA24 raamivalmistelua (em. uutena vuonna 2022 tunnistettujen 8.3 milj. eur / vuosi lyhyen tähtäimen tavoitteiden lisäksi)</p> <p>Etätöiden kasvun myötä vuokrattujen toimistotilojen vähentäminen silloin, kun vuokraa maksetaan kaupungin ulkopuoliselle vuokranantajalle.</p>	<p>Tuottavuustavoite, huomioidaan yleinen kustannusten nousu Valittujen keskeisten palvelujen suorien kustannusten kehitys: (kouluruoka: eur / lautanen; oma lähtöluku ja tavoite suorat + epäsuorat yksikkökustannukset vuoden 2022 lopussa); siivous m² / h). Vuoden 2023 lopussa keskimääräinen neliötehotavoite 130 m²/h</p> <p>Tuottavuus- ja kehittämisohjelman toimenpiteiden toteutuminen, mm. yhdistelmätyöhön siirtymisellä päiväkodeissa.</p> <p>Tavoitetaso määritellään vuoden 2022 lopussa.</p> <p>Johtokunnan ja ohjausryhmän kautta tulevat ja tunnistetut palvelut, joita voidaan tehostaa: K/E</p> <p>Tilojen vähentäminen 10 % (m²)</p>	
Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki	<p>Omissa palveluissaan alallaan houkutteleva työpaikka.</p> <p>Henkilöstön työhyvinvointiin vaikuttaminen ennakoivasti.</p>	<p>Jatkuvan työtyytyväisyysmittauksen pilotointi, henkilöstötyytyväisyys, keskiarvo 8,0 (asteikko 0-10, ei mitattu aiemmin).</p> <p>Sairauspoissaolojen väheneminen, % tavoitetaso määritellään vuoden 2022 lopussa, v. 2021 sairauspoissaolot 5,3 %</p> <p>Onnistumiskeskustelut on käyty 90 %:sti toukokuun loppuun mennessä.</p> <p>Anonymien rekrytointien määrä asiantuntija- ja esihenkilötehtävissä 100 %</p>	

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
	<p>Onnistumiskeskustelujen roolin vahvistaminen johtamisessa.</p> <p>Tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden lisääminen</p> <p>Työelämän monimuotoisuuden ja hybridityön lisääminen</p>	<p>Monipaikkaisen työn osuuden kasvattaminen puhelin- ja hyvinvointipalveluissa. Lähtötaso määritellään vuoden 2022 lopussa.</p>	
<p>Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua.</p>	<p>Ympäristötavoite, ruokahävikin pienentäminen suunnitelman mukaisesti vaiheittain 10 % vuonna 2023 (vertailutasona vuoden 2021 lopun lähtötaso).</p> <p>Matkapalveluissa matkojen yhdistämisen lisääminen</p>	<p>Jatkumo aikaisemmalta vuodelta: Ruokahävikin puolittaminen vuoteen 2030 mennessä-> Tavoite sisältyy ja todennetaan kehittämissuunnitelman kokonaishävikin hallinnassa. Kokonaishävikin vähentäminen (tuottavuustoimenpiteiden tavoite 0,3 milj.€)</p> <p>Ruokahävikin vähentäminen 10 % vuoden 2021 lopun kokonaismäärästä suhteutettuna ruokailijamäärään. (Määrä vuoden 2022 lopussa: kg / ruokailija)</p> <p>Matkojen yhdistäminen 20 %</p>	
<p>Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen</p>	<p>Uudistumiskyvyn kasvattaminen palveluita jatkuvasti kehittämällä</p> <p>Keittiöverkon kokonaisuuden optimointi: tunnistettujen tuottavuusparannusten mahdollistamien keittiöinvestointien suunnitelman mukainen toteutus yhdessä Kaskon ja Kympin kanssa</p> <p>Toimipaikkakohtainen Kaskon suoritettujen käytössä toimipaikoissa kuukausittaisjohtamisen välineenä, siellä missä se on saatavilla</p> <p>Digiosaamisen ja kyvykkyyksien lisääminen organisaatioissa</p>	<p>Toteutettujen kehitysprojektien uusien palvelujen laskutus</p> <p>Kylmälaiteinvestointien / toteutusten määrä / saneeratut keittiöt</p> <p>100 % käytössä peruskoulukohteissa, ei monitoimitilat (ei mitattu aiemmin)</p> <p>Digilähettiläiden määrän kaksinkertaistaminen</p>	

Strategisk tyngdpunkt	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
AFFÄRSVERKETS MÅL			
En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt.	<p>Ingen höjning i de jämförbara prestationskostnaderna, så att debiteringarna för tjänsterna till sektorerna kan sänkas.</p> <p>Servicecentralens verksamhet effektiviserar Helsingfors stads måltids- och städtjänster med 3,4 mn euro.</p> <p>Servicecentralens verksamhet effektiviserar stödtjänsterna för social-, hälsovårds och räddningssektorn, särskilt i fråga om distansvårdstjänster.</p> <p>Nya långsiktiga produktivetsåtgärder identifieras tillsammans med kundsektorerna i samband med beredningen av budgetramarna för 2024 (tidigare nämnda 8,3 mn euro/år som identifierades som nya 2022, utöver kortsiktiga mål).</p> <p>Färre hyrda kontorslokaler i och med att distansarbetet ökar (då hyran betalas till en hyresvärd utanför staden).</p>	<p>Produktivitetsmål, med beaktande av den allmänna kostnadsökningen. Utveckling i de direkta kostnaderna för vissa centrala tjänster: (skolmat: euro/tallrik; eget referenstal och mål direkta + indirekta enhetskostnader i slutet av 2022); städning m²/h). Genomsnittligt effektivitetsmål per kvadratmeter 130 m²/h i slutet av 2023.</p> <p>Genomförande av produktivets- och utvecklingsprogrammets åtgärder, bl.a. genom att införa breddade arbetsuppgifter i daghem.</p> <p>Målnivån fastställs i slutet av 2022.</p> <p>Via direktionen och styrgruppen inkomna och identifierade tjänster som kan effektiviseras: Ja/Nej</p> <p>Minskning av lokaler med 10 % (m²).</p>	
Ett Helsingfors som är attraktivt för personalen.	<p>Attraktiv arbetsgivare inom branschen.</p> <p>Proaktivt arbete för personalens arbetshälsa.</p> <p>Stärkande av framgångssamtalens roll i ledningsarbetet.</p>	<p>Pilotförsök med kontinuerlig mätning av arbetstillfredsställelsen, personaltillfredsställelsen, medelvärde 8,0 (skala 0–10, inte uppmätt tidigare).</p> <p>Minskning av sjukfrånvaro, målnivå i procent fastställs i slutet av 2022, sjukfrånvaro år 2021: 5,3 %.</p> <p>90 % av framgångssamtalen genomförda före slutet av maj.</p>	

Strategisk tyngdpunkt	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
	<p>Ökad jämställdhet och jämlikhet.</p> <p>Ökad mångfald i arbetslivet och ökat hybridarbete.</p>	<p>Andel anonyma rekryteringar för expert- och chefsuppgifter 100 %.</p> <p>Större andel multilokalt arbete inom telefon- och välfärdstjänster.</p> <p>Referensnivån fastställs i slutet av 2022.</p>	
<p>Ambitiöst klimatansvar och naturskydd.</p>	<p>Miljömål: minskat matsvinn stegvis enligt plan, 10 % år 2023 (referensnivå: slutet av 2021).</p> <p>Fler samordnade resor inom resetjänster.</p>	<p>Fortsättning från tidigare år: Halvering av matsvinnet fram till 2030 -> Målet ingår och fastställs i hanteringen av det totala matsvinnet i utvecklingsprogrammet.</p> <p>Minskat totalsvinn (produktivitetstätigårdernas mål 0,3 milj. euro)</p> <p>Minska matsvinnet med 10 % av den totala mängden i slutet av 2021 i förhållande till antalet matgäster. (Mängd i slutet av 2022: kg/matgäst).</p> <p>Samordning av resor 20 %.</p>	
<p>Smarta Helsingfors leds med data och digitala underlag.</p>	<p>Ökad förnyelseförmåga genom kontinuerlig utveckling av tjänster.</p> <p>Optimering av köksnätet: planenligt genomförande av köksinvesteringar tillsammans med fostrans- och utbildningssektorn och stadsmiljösektorn (genom identifierade produktivetsförbättringar).</p> <p>Fostrans- och utbildningssektorns prestationsmätare för enskilda verksamhetsställen används som månatligt ledningsverktyg där det är tillgängligt.</p> <p>Ökad digital kompetens och förmåga i organisationen.</p>	<p>Fakturering av nya tjänster för genomförda utvecklingsprojekt.</p> <p>Antal investeringar i kylanläggningar/antal genomföranden/sanerade kök</p> <p>100 % användning i grundskolor, inte allaktivitetshus (har inte mätts förut).</p> <p>Fördubbling av antalet digitala ambassadörer.</p>	

Tuottavuuden kehittymistä kuvaavat tunnusluvut

Nyckeltal för produktivetsutvecklingen

Määrä- ja taloustavoitteet

Kvantitativa och ekonomiska mål

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Suoritetavoitteet - Prestationsmål						
Liikeylijäämä liikevaihdosta % - Rörelseöverskott av omsättningen, %	0,3	-0,2	-1,2	0,1	0,4	0,3
Sijoitetun pääoman tuotto % - Avkastning på investerat kapital %	0,4	-0,3	-1,8	0,1	0,6	0,5
Henkilöstökulut (ml. Työvoiman ostot) liikevaihdosta % - Personalkostnader (ink. köp av arbetskraft) av omsättningen	58,4	58,2	60,6	59,3	58,8	58,8
Liikevaihto/henkilö 1 000€ - Omsättning/person 1 000 €	67,2	68,1	65,2	65,6	67,5	69,8
Toiminnan laajuustiedot - Verksamhetens omfattning						
Liikevaihdon muutos % - Förändring i omsättningen, %	4,5	1,8	9,8	-3,1	-2,0	-0,1
Investoinnit liikevaihdosta %, Investeringar av omsättningen, %	0	0,3	0,3	0,5	0,1	0,1

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Henkilöstön käyttö - Användning av personal						
Henkilöstön määrä - Antal anställda	1 445	1 427	1 637	1 575	1 500	1 475
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö) - Personal årsverken (egen personal)	1 234	1 264	1 450	1 395	1 329	1 306

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten

Tuottavuusmittari - Produktivetsmätare

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tuottavuusindeksi - Tuottavuus 2021 = 100 - Produktivetsindex, Produktivitet 2021 = 100	100	116	98	99	102	104

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma – Resultaträkning och finansieringskalkyl

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste - Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Liikevaihto - Omsättning	97 160	106 652	103 371	101 243	101 141
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	1 065	1 098	1 098	1 109	1 120
Varsinaiset kulut - Kostnader	-97 767	-108 756	-104 004	-101 609	-101 616
Poistot - Avskrivningar	-152	-235	-377	-339	-305
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	307	-1 241	87	404	340
Muut korkomenot - Övriga ränteutgifter	-9	-12	-12	-12	-12
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-80	-80	-80	-80	-80
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	1 000				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	1 218	-1 333	-5	312	248

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	307	-1 241	87	404	340
Poistot - Avskrivningar	152	235	377	339	305
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-80	-80	-80	-80	-80
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	-9	-12	-12	-12	-12
Tulorahoituksen korjauserät	1 000				
Investointien rahavirta - Kassaflöde från investeringar					
Investointimenot - Investeringset	-11	-300	-500	-100	-100
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassaflöde från verksamheten och investeringar	1 359	-1 398	-128	551	453
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering					
Lainakannan muutokset, lyhytaikainen - Förändringar i länestocken, kortfristiga	-1 868				
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	518				
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering	-1 351				
Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten	8	-1 398	-128	551	453

Rakentamispalveluliikelaitos – Affärsverket byggtjänsten

Talousarvion 2023 keskeiset painopisteet ja tiivistelmä

Rakentamispalveluliikelaitoksen keskeisimmät painopisteet vuonna 2023 ovat:

- Korjausrakentamisen, infrarakentamisen ja yleisten alueiden kunnossapidon kehittäminen yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.
- Teknisten palvelujen palvelustrategian pohjalta laaditun Staran kehittämis- ja tuottavuusohjelman toimeenpano ja palvelustrategisten linjausten mukaisten henkilöstövaikutusten toteuttaminen kaupungin henkilöstöperiaatteiden mukaisesti.
- Digitalisaation edistäminen ja tuotannonohjauksjärjestelmien käyttöönottojen vieminen loppuun.
- Päästöttömien työmaiden Green Dealin ja muiden hiilineutraali Helsinki 2030 tavoitteiden edistäminen.

Rakentamispalveluliikelaitos (Stara) jatkaa liikelaitoksena pääasiallisena asiakkaanaan kaupunkiympäristön toimiala, jonka lisäksi panostetaan muihin kaupungin sisäisiin asiakkuuksiin. Sitovana taloustavoitteena talousarviossa on 1,944 miljoonan euron korvaus peruspääomalle. Sitovina toiminnan tavoitteina ovat asiakastytyvyyden myönteinen kehittyminen, täyssähköisten henkilöautojen osuuden kasvattaminen sekä henkilöstökyselyn avulla mitatun työnantajan suosittelevuuden kehittyminen paremmaksi edellisestä mittauksesta.

Helsingin kaupungin teknisten palvelujen palvelustrategisten linjausten ja vuodelle 2024 asetetun tavoitetilan johdosta Staran tuotantoon kohdistuu sopeutuspainetta. Stara on käynnistänyt kehittämis- ja tuottavuusohjelman (Keto), jonka toimenpiteitä toteutetaan vuosina 2021–2024. Ohjelman tavoitteena on oman toiminnan kehittäminen siten, että asetettu tavoitetila saavutetaan. Staran toimintaan vaikuttavia muutoksia ovat muun muassa kaupunkitekniikan ylläpidon aluemuutokset sekä rakentamisen hankekokojen pieneneminen. Kehittämis- ja tuottavuusohjelman kustannussäästöavoite on talousarviovuonna 3 miljoonaa euroa. Kaupunkiympäristötoimiala on valmistellut kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti tilaamisen tavoitetilaan johtavia kehittämisen suunnitelmia. Tilaamisen kehittämisen suunnitelmat otetaan talousarviovuonna huomioon Staran suunnitelmissa ja toiminnassa.

Toiminnan kuvaus

Rakentamispalveluliikelaitos tuottaa rakennusalan, ympäristönhoidon ja logistiikan asiantuntija-, tuotanto- ja ylläpitopalveluja ensisijaisesti Helsingin kaupungin tarpeisiin. Rakentamispalveluliikelaitos toimii liikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa ja kuuluu keskushallintoon. Rakentamispalveluliikelaitos jakautuu kuuteen osastotaseiseen yksikköön seuraavasti: hallinto, kaupunkitekniikan rakentaminen, kaupunkitekniikan ylläpito, logistiikka, rakennustekniikka ja ympäristöhoito.

Centralla prioriteringar i budgeten 2023 och sammandrag

Affärsverket byggtjänstens viktigaste prioriteringsområden år 2023 är:

- Att utveckla reparationsbyggande, byggande av infrastruktur och underhåll av allmänna områden i samarbete med stadsmiljösektorn.
- Att verkställa Staras utvecklings- och lönsamhetsprogram, som utarbetats utifrån den tekniska servicestrategin, och att genomföra de personalkonsekvenser som beskrivs i de servicestrategiska riktlinjerna enligt stadens personalprinciper.
- Att främja digitaliseringen och slutföra införandet av produktionsstyrningssystemen.
- Att främja Green Deal-avtalet om utsläppsfria byggplatser och övriga mål i åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2030.

Affärsverket byggtjänsten (Stara) fortsätter som ett affärsverk med stadsmiljösektorn som sin viktigaste kund och satsar dessutom på andra kundrelationer inom staden. Det bindande ekonomimålet i budgeten är en ersättning på 1,944 miljoner euro på grundkapitalet. Affärsverkets bindande verksamhetsmål är en positiv utveckling av kundnöjdheten, att öka andelen helelektriska personbilar och att förbättra arbetsgivarens rekommendationsindex, som mäts med en personalenkät, jämfört med förra mätningen.

På grund av Helsingfors stads strategiska riktlinjer för teknisk service och målnivån för 2024 finns det ett tryck på att anpassa Staras produktion. Stara har startat ett utvecklings- och lönsamhetsprogram, vars åtgärder ska genomföras under 2021–2024. Programmets syfte är att utveckla den egna verksamheten på så sätt att man når det uppställda målet. Förändringar som påverkar Staras verksamhet är bland annat ändrade områden för stadstekniskt underhåll samt minskad projektstorlek i byggen. Utvecklings- och lönsamhetsprogrammets kostnadsbesparingsmål för budgetåret är 3 miljoner euro. Stadsmiljösektorn har berett utvecklingsplaner för att nå målnivån för beställningar i enlighet med stadsstyrelsens beslut. Planerna för att utveckla beställningsprocessen beaktas under budgetåret i Staras planer och verksamhet.

Beskrivning av verksamheten

Affärsverket byggtjänsten producerar sakkunnig-, produktions- och underhållstjänster inom byggbranschen, miljövården och logistiken i huvudsak för Helsingfors stads behov. Affärsverket byggtjänsten lyder under affärsverkets direktion och hör till centralförvaltningen. Affärsverket byggtjänsten är uppdelat i sex enheter på avdelningsnivå enligt följande: förvaltning, stadstekniskt byggande, stadstekniskt underhåll, logistik, byggteknik och miljövård.

Toimintaympäristön muutokset 2023

Toimintaympäristön muutokset taloussuunnitelmakaudella

Yhteiskunnallisista Staran tavoitteisiin ja toimintaan vaikuttavista muutoksista merkittävimpiä ovat mahdolliset globaalit kriisit ja epäjakavuudet, koronasta palautuminen, yhteis- ja seutukunnan muuttuvat roolit ja ilmastomuutoksen torjunta.

Vuoden 2023 keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

Toimialalla tapahtuvia muospaineita ovat tiukentuva kilpailu ja hintapaine sekä urakoiden, palveluiden, materiaalien ja energian kallistuminen. Myös asiakasvaatimusten sekä vastuullisuuden ja läpinäkyvyyden vaatimusten arvioidaan lisääntyvän. Rakentamisen ja rakennetun ympäristön teknologisen kehittymisen myötä toimialan toimintamallit kehittyvät, ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus vaikeutuu ja työvoiman monikulttuurisuus lisääntyy.

Sisäisiä muospaineita ovat osaamis- ja ikärakenne, resurssien, osaamisen ja muutokkyvykkyyden kehittäminen ja kohdentaminen tulevaisuuden tarpeisiin sekä nuorten osaajien odotuksiin ja monikulttuurisuuden lisääntymiseen vastaaminen. Myös toimeenpanokyvyn vaatimukset ja kiertotalouden ja muita vastuullisuutta todentavien toimintamallien omaksuminen lisääntyvät.

Teknisen alan palvelustrategian mukaisesti kilpailutettavat alueet pienentävät Staran ylläpidossa olevia yleisiä alueita. Muutoksen vaikutuksesta Staran työmäärä vähenee, joka tulee ottaa huomioon toiminnan resursoinnissa.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Staran sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvauksessa määritellään yhteinen toimintatapa ja menettelyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä, toimeenpanossa, arvioinnissa ja raportoinnissa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pysyväisohje täsmentää ja täydentää kaupunkitason riskienhallintaohjetta rakentamispalveluliikelaitoksessa toteuttavien menettelyjen osalta.

Taloudellisista riskeistä merkittävin liittyy myyntivolyyymiin, työkanan supistumiseen mm. ylläpidon hoidossa olevien alueiden osalta ja niiden mahdollisesti tuomiin kannattavuushaasteisiin, mikäli toimintojen sopeuttamisessa ei onnistuta. Rakentamisessa hankekokojen pienentyminen tuo omat haasteensa. Toiminta on sopeutettava sellaiseksi, että Staran omat resurssit ovat optimaalisessa käytössä kaikissa olosuhteissa ja toiminta on samaan aikaan riittävän kilpailukykyistä. Tämä edellyttää sitä, että töitä on mahdollisimman tasaisesti läpi vuoden.

Koronapandemian vaikutus on vähenemässä, mutta sen tilalle ulkoisena uhkana on noussut Venäjän hyökkäysota Ukrainaan. Ne yhdessä ovat aiheuttaneet saatavuusongelmia, viivästyksiä tavarantoimituksiin sekä jyrkkiä hintojen nousuja muun muassa energiaan, polttoaineisiin ja rakennusmateriaaleihin, mikä kohdistuu erityisen raskaasti juuri rakennus- ja ylläpitotoimintaan.

Toiminnallisista riskeistä merkittävimmät kohdistuvat toimialalla tyypillisesti harmaan talouden torjumiseen ja erityisesti vakavien työtapaturmien mahdollisuuksiin. Kaupunkitason

Förändringar i omvärlden 2023

Förändringar i omvärlden under ekonomiplanperioden

De samhälleliga ändringar som mest påverkar Staras mål och verksamhet är eventuella globala kriser och störningar, återhämtningen från coronapandemin, samhällets och de ekonomiska regionernas föränderliga roll och kampen mot klimatförändringen.

Centrala förändringar i omvärlden 2023

Den hårdnande konkurrensen, pristrycket och de stigande priserna på entreprenader, service, material och energi förorsakar förändringstryck inom branschen. Även kundernas krav och kraven på ansvar och transparens förutspås öka. Den teknologiska utvecklingen i byggandet och den byggda miljön leder till att branschens verksamhetsmodeller utvecklas, det blir svårare att hitta kompetent personal och arbetskraften blir alltmer mångkulturell.

Interna orsaker till förändringstryck är bland annat kompetens- och åldersstrukturen, utvecklingen av resurser, kompetenser och förändringskapacitet, riktandet av dessa till framtidens behov och unga experters förväntningar samt behovet att svara på ökningen av mångkultur. Dessutom ökar kraven på verkställighetsförmågan, och verksamhetsmodeller för cirkulär ekonomi och ansvarsfullhet införs i allt högre grad.

Enligt servicestrategin för teknikbranschen minskar de allmänna områden som Stara underhåller i och med att nya områden konkurrensutsätts. Ändringen leder till att Staras arbetsmängd minskar, vilket bör beaktas vid resursplaneringen.

Risker och osäkerhetsmoment i omvärlden

Staras beskrivning av den interna kontrollen och riskhanteringen anger ett gemensamt tillvägagångssätt och förfaranden för den organisering, verkställighet, bedömning och rapportering som gäller den interna kontrollen och riskhanteringen. Den permanenta anvisningen för intern kontroll och riskhantering preciserar och kompletterar riskhanteringsanvisningen på stadsnivå i fråga om procedurer inom affärsverket byggtjänsten.

De mest väsentliga ekonomiska riskerna hänger samman med försäljningsvolymerna, minskad arbetsmängd bl.a. för de områden som ska skötas om och eventuella lönsamhetsproblem på grund av detta, ifall Stara inte lyckas anpassa verksamheten. Att byggprojektet blir mindre tillför också vissa utmaningar. Verksamheten ska anpassas så att Staras egna resurser används optimalt under alla förhållanden och verksamheten samtidigt är tillräckligt konkurrenskraftig. Det här förutsätter att arbetsmängden delas upp så jämnt som möjligt på hela året.

Verksamheten påverkas inte längre så mycket av coronapandemin, men däremot har Rysslands anfallskrig i Ukraina stigit fram som ett yttre hot. Pandemin har i kombination med kriget orsakat problem med tillgången, förseningar i leveranserna och tvära prishöjningar på bland annat energi, bränsle och byggnadsmaterial, vilket särskilt drabbar bygg- och underhållsverksamheten.

De mest betydande funktionella riskerna är typiska för branschen och gäller bekämpning av grå ekonomi och särskilt risken för allvarliga arbetsolyckor. Av de mest betydande riskerna på

merkittävimmistä riskeistä rakentamisen laadun parantaminen koskee suoraan myös Staraa. Rakentamisen toimialalla osaavan työvoiman liikkuvuus ja saatavuus muodostavat toiminnallisen riskin. Tietojärjestelmien häiriötön toiminta ja niihin liittyvä tietoturva on riskienhallinnan kannalta tärkeää, koska häiriöiden seuraukset voivat olla laajat toiminnallisesti ja taloudellisesti.

Kaupunkistrategian toteuttaminen Vastuullinen talous kestävän kasvun perusteena

Stara tuottaa rakentamisen, ylläpidon, ympäristöhoidon ja logistiikan palveluja ja huolehtii omalta osaltaan siitä, että päiväkodit, koulut, kadut ja puistot ovat toimivia ja turvallisia käyttää. Stara pitää huolta Stadista ja sen kiinteistöjen ja yleisten alueiden toimivuudesta, käytettävyydestä, turvallisuudesta ja siisteydestä asiakkaiden tilausten mukaisesti.

Staran strategia päivitettiin vuonna 2021 kaupunkistrategiaan pohjautuen. Uusi strategia on vuosille 2022–2025. Staran visio on olla haluttu, ketterä ja kilpailukyinen luottokumppani.

Staran kehittämis- ja tuottavuusohjelma (Keto) toteuttaa kaupunkistrategian tavoitteita vastuullisesta taloudesta. Staratasoisista hankkeista erityisesti talouteen vaikuttavia ovat hankintojen ja hankintaverkoston strateginen kehittäminen, toimitilaselvitys ja tuotantotapa-analyysit. Osastokohtaisista hankkeista erityisesti talouteen vaikuttavia ovat ylläpitotoiminnan sopeuttaminen ja tehostaminen, infrarakentamisen hankekohtaisen seurannan ja ohjauksen tehostaminen ja prosessien kehittäminen ja sujuvoittaminen sekä rakennustekniikan projektijohtamisosaamisen kehittäminen, asiakastilaamiskäytäntöjen yhtenäistäminen ja prosessien sujuvoittaminen. Logistiikassa taloustavoitteita toteuttavia hankkeita ovat odottamisen ja hukka-ajan karsiminen tuotanto-osastojen kanssa, logistiikan lisäarvon kasvattaminen palvelutarjoamaa järjeistämällä ja keskittämällä sekä käyttö- ja kierrätysasteiden kasvattaminen.

Hankkeilla tavoitellaan muun muassa kustannustehokkaita ja laadukkaita hankintoja, tuotantotapoja ja tukikohtaverkkoa, sekä toiminnan sopeuttamista palvelustrategisten linjausten mukaisiksi. Tavoitteena on myös asiakastilaamiskäytäntöjen sujuvoittaminen, tasaisempi työkuorma, resurssien käyttöasteiden parantuminen ja läpimenoaikojen nopeutuminen, joilla pyritään tuottavuuden, hintakilpailukyyn ja laadun parantamiseen. Hankkeilla tavoitellaan yhdenmukaisia toimintatapoja, investointien elinkaarien pidentymistä ja käyttöasteiden nostamisen tuomia hyötyjä, jolloin pääomaa vapautuu, ostot pienenevät, tuotteet käytetään elinkaarensa loppuun ja kierrätetään vastuullisesti.

Toimitilaselvityksen 2022 pohjalta tilojen käyttöä tehostetaan siten, että tilat vastaavat Staran todellista tarvetta suhteessa hoitoalueiden muutoksiin vuosina 2023 ja 2024. Muutokset koskevat lähtökohtaisesti kaupunkitekniikan ylläpidon tiloja ja toimintaa, mutta heijastuvat vahvasti myös kaupunkitekniikan rakentamisen ja logistiikan käytössä oleviin tiloihin. Tulokset esitetään vuosittaisessa toimitilasuunnitelmassa.

Staralla on voimassa oleva Rala-sertifikaatti, johon liittyvä toimintajärjestelmän ja prosessien kehittäminen jatkuu. Vuonna 2023 tehdään auditointiohjelman mukaiset sisäiset ja ulkoiset

stadsnivå gäller förbättringen av byggkvaliteten direkt även Stara. I byggbranschen utgör den kompetenta arbetskraftens rörlighet och tillgången till denna en risk för verksamheten. Störningsfria datasystem och den tillhörande datasäkerheten är viktiga med tanke på riskhanteringen, eftersom följderna av störningar kan vara funktionellt och ekonomiskt omfattande.

Genomförande av stadsstrategin En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt

Stara producerar bygg-, underhålls-, miljövårds- och logistiktjänster och ser för sin del till att daghem, skolor, gator och parker är fungerande och säkra att använda. Stara tar hand om staden och ser till att dess fastigheter och allmänna områden är funktionella, användbara, säkra och städade i enlighet med kundernas beställningar.

Staras strategi reviderades 2021 utifrån stadsstrategin. Den nya strategin omfattar åren 2022–2025. Staras vision är att vara en eftertraktad, agil, konkurrenskraftig och betrodd partner.

Staras utvecklings- och lönsamhetsprogram uppfyller stadsstrategins mål om en ansvarsfull ekonomi. Bland Staras egna projekt påverkas ekonomin framför allt av den strategiska utvecklingen av upphandlingar och upphandlingsnätverk, utredningen av verksamhetslokaler samt analyserna av produktions sätt. Bland de avdelningsspecifika projekten påverkas ekonomin framför allt av anpassningen och effektiviseringen av underhållsverksamheten, effektiviseringen av den projektspecifika uppföljningen och styrningen av infrastrukturbyggen, utvecklingen av smidigare processer, utvecklingen av projektledningskompetensen inom byggt teknik, förenhetligandet av praxis för kundbeställningar och arbetet för att göra processerna smidigare. Inom logistiken bidrar följande projekt till att de ekonomiska målen kan nås: väntetider och annan förspild tid skärs ner i samarbete med produktionsavdelningarna, logistikens mervärde ökas genom att rationalisera och centralisera tjänsteutbudet och användnings- och återanvändningsgraden ökas.

Med projekten strävar Stara bland annat efter kostnadseffektiva och högklassiga upphandlingar, produktions sätt och arbetsstationer samt att anpassa verksamheten till de servicestrategiska riktlinjerna. Stara strävar även efter en smidigare praxis för kundbeställningar, en jämnare arbetsbörda, en högre användningsgrad av resurser och kortare genomgångstider för att förbättra produktiviteten, den prismässiga konkurrenskraften och kvaliteten. Med dessa projekt vill Stara uppnå en enhetlig praxis, en förlängd livscykel för investeringar och fördelar i och med att användningsgraden stiger. Detta leder till att kapital frigörs, anskaffningarna minskar och produkterna förblir i bruk till slutet av sin livscykel och återvinns ansvarsfullt.

Lokalanvändningen effektiviseras utifrån utredningen av verksamhetslokaler 2022 så att lokalerna motsvarar Staras faktiska behov i förhållande till ändringar i de områden affärsverket ska sköta om 2023 och 2024. Ändringarna gäller främst det stadstekniska underhållet och dess lokaler, men återspeglas även starkt i det stadstekniska byggandet och logistikens lokaler. Resultaten presenteras årligen i lokalplanen.

Stara har ett giltigt Rala-certifikat, och i anslutning till det vidareutvecklas verksamhetssystemet och processerna. År 2023 görs det interna och externa auditeringar i enlighet med ett

auditoinnit, jotka tukevat prosessien kehittämistä ja varmistavat Rala-sertifikaatin voimassaolon.

Stara kehittää toimintaa yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Yhteinen kehittäminen toteuttaa kaupunkistrategiassa mainittua tavoitetta entistä kunnianhimoisempaan tehokkuuteen ja parempaan tuotospanossuhteeseen kaupungin kaikessa omassa toiminnassa ja palvelutuotannossa. Katutyömaiden työmaa-aikaisten haittojen hallintaan panostetaan ja haittoja pyritään hallitsemaan kehittämällä prosessia yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

Staran tavoitteena on kehittää johtamista ja esihenkilötyötä systemaattisesti sekä toimia valmentavan johtamisen periaatteiden mukaisesti kaikilla johtamisen tasoilla.

Kehittämis- ja tuottavuusohjelman esihenkilötoiminnan ja -osaamisen uudistaminen sekä osaamisen strateginen johtaminen -hankkeet toteuttavat kaupunkistrategian tavoitteita henkilöstölle vetovoimaisesta Helsingistä. Hankkeiden tavoitteena on muun muassa esihenkilöosaamisen ja -käytäntöjen uudistaminen moderniin johtamismalliin, HR-tietojen tehokkaampi hyödyntäminen arkijohtamisessa, osaamisen syventäminen ja aiempaa monitaitoisemman henkilöstön hyödyntäminen yli osastorajojen.

Henkilöstön työhyvinvoinnista ja työturvallisuudesta huolehditaan Staran työhyvinvointi- ja työsuojelun toimintasuunnitelman mukaisesti ja työhyvinvointijohtamista kehitetään yhdessä Kanslian ja muiden toimialojen ja liikelaitosten kanssa.

Toimintamme perustana on osaava ja motivoitunut henkilöstö. Kehitämme henkilöstön osaamista ja itseohjautuvuutta sekä työn merkityksellisyyttä. Tuemme henkilöstön koulutusta ja urakiertoa ja kohdennamme henkilöstöä sinne, missä sitä eniten tarvitaan.

Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua

Staralla on voimassa oleva ympäristöjärjestelmä vuosille 2020–2023. Ympäristöohjelma päivitetään vuonna 2023 ja ympäristöjärjestelmän prosesseja ja raportointia kehitetään. Staran ympäristöpolitiikka pohjautuu Helsingin kaupungin päivitettyyn ympäristöpolitiikkaan.

Stara on hankintastrategian ja digitalisaatiostrategian sekä HNH-2030 ohjelman toteuttamisessa keskeinen toimija Helsingin kaupungissa. Stara on myös aktiivisesti mukana kehittämässä Helsingin kaupungin toimintoja kohti kiertotaloutta.

Helsingin kaupunki on sitoutunut päästöttömien työmaiden Green Deal -sopimukseen, joka tähtää kaikkien työmaiden päästöttömyyteen vuodeksi 2030. Stara on kaupungin toimijana mukana Green Dealin toteuttamisessa, jonka mukaan vuonna 2023 kaupungin itse toteuttamilla työmailla on fossiilivapaus ja uusilla työmailla kaluston päästoluokat ovat Stage 4 ja Euro 6. Myös voimaan tullut puhtaiden ajoneuvojen direktiivi ohjaa uusien ajoneuvojen hankintaa.

auditeringsprogram. Auditeringarna stöder utvecklingen av processerna och säkerställer Rala-certifikatets giltighet.

Stara utvecklar sin verksamhet i samarbete med stadsmiljösektorn. Den gemensamma utvecklingen förverkligar stadsstrategins mål om en mer ambitiös effektivitet och ett bättre input-output-förhållande i stadens all verksamhet och serviceproduktion. Stara och stadsmiljösektorn satsar på att hantera olägenheter vid gatubyggen under byggtiden och minskar i mån av möjlighet olägenheterna genom att utveckla processen i samarbete med kunderna.

Ett Helsingfors som är attraktivt för personalen

Stara har som mål att systematiskt utveckla ledarskapet och chefsarbetet och att följa principerna om coachande ledarskap på alla ledarskapsnivåer.

Utvecklings- och lönsamhetsprogrammets program för förnyelse av chefernas verksamhet och kompetens samt strategiskt kompetensledarskap uppfyller stadsstrategins mål om ett Helsingfors som är attraktivt för personalen. Syftet med projekten är bland annat att förnya chefernas kompetenser och praxis enligt en modern ledarskapsmodell, att effektivare utnyttja HR-data i vardagsledarskapet, att fördjupa kompetenserna och att utnyttja personalens allt mångsidigare kompetenser över avdelningsgränserna.

Stara tar hand om personalens arbetshälsa och säkerheten i arbetsmiljön i enlighet med sin verksamhetsplan för arbetshälsa och utvecklar arbetshälsaledarskapet tillsammans med stadskansliet och övriga sektorer och affärsverk.

En kunnig och motiverad personal utgör grunden för vår verksamhet. Vi utvecklar personalens kompetens och självledarskap och strävar efter att göra arbetet mer meningsfullt. Vi stöder anställda som vill utbilda sig och arbetsrotation inom personalen och riktar personalresurserna enligt behov.

Ambitiöst klimatansvar och naturskydd

Stara har ett giltigt miljösystem för åren 2020–2023. Staras miljöprogram ska uppdateras 2023 och miljösystemets processer och rapportering ska utvecklas. Staras miljöpolicy grundar sig på Helsingfors stads uppdaterade miljöpolicy.

Stara är i en avgörande position när det gäller att genomföra upphandlingsstrategin, digitaliseringsstrategin samt programmet för klimatneutralitet 2030. Stara deltar dessutom aktivt i utvecklingen av cirkulär ekonomi inom stadens verksamhet.

Helsingfors stad har förbundit sig till avtalet om utsläppsfria byggplatser (Green Deal), vars syfte är att alla byggplatser är utsläppsfria senast 2030. Stara är en av de aktörer inom staden som är med och genomför Green Deal. Enligt avtalet ska stadens egna byggplatser vara fossielfria och materieln på nya byggplatser tillhöra utsläppsklasserna Stage 4 och Euro 6 år 2023. Även direktivet om rena fordon, som nyligen trätt i kraft, styr upphandlingen av nya fordon.

Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

Kehittämisen- ja tuottavuusohjelman tuotannon digitalisaatiolohkko -hanke toteuttaa kaupunkistrategian tavoitteita tiedolla johtamisesta ja digitalisaation hyödyntämisestä. Hallinnon toiminta- ja talousjohtamisen prosessien ja käytäntöjen tehostaminen -hankkeessa kehitetään talouden prosesseja.

Hankkeiden tavoitteena on muun muassa mahdollistaa tuotannonohjaus ja tiedolla johtaminen aiempaa paremmin ja automatisoida ja tehostaa toimintaa ja raportointia, sekä kehittää toimintaa ja työnjakoa tuotanto-osastojen kanssa tehokkaampien, järjestelmiä paremmin hyödyntävien prosessien aikaansaamiseksi.

Merkittävä osa tuotannon digitalisaatiota tehdään ICT-allianssihankkeissa ja -toimittajan kanssa yhteistyössä. Staran tietovaraston laajentaminen jatkuu vuonna 2023 ja siihen liittyen kehitetään raportointia ja tiedolla johtamista. Staran digitalisaatio ohjelmaa päivitetään kaupunkiyhteisen digitalisaatiostrategian mukaisesti.

Stara osallistuu kaupunkiyhteisiin digitalisaation kehitys- ja muutoshankkeisiin sekä toimintaan erilaisissa digitalisaatioyhtymissä.

Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan

Kehittämisen- ja tuottavuusohjelman varautumis- ja valmiustoiminnan tehtävien sekä kustannusten ja arvon arviointi -hankkeen tavoitteena on, että varautumiseen ja valmiustoitintaan liittyvät vaatimukset, kustannukset ja toiminnan arvo tunnetaan ja osataan erotella perustoiminnan kustannuksista. Hanketta jatketaan yhteistyössä kaupunginkanslian, kaupunkiympäristötoimialan ja Pelastuslaitoksen kanssa.

Helsinki on houkutteleva osajille ja yrityksille

Kehittämisen- ja tuottavuusohjelman hankintojen ja hankintaverkoston strateginen kehittäminen -hankkeen tavoitteena on muun muassa yhtenäinen ja ammattimainen hankinta ja hankintatoiminnan mitatun kypsyystason parantaminen.

Toimiva ja kaunis kaupunki

Kehittämisen- ja tuottavuusohjelman hyödyntämis- ja tuottavuusohjelman parantaminen ja ylläpitotoiminnan, ympäristöhoidon ja logistiikan palveluiden kehittäminen -hankkeet toteuttavat erityisesti kaupunkistrategian tavoitteita toimivasta ja kauniista kaupungista.

Hankkeiden tavoitteena on muun muassa kehittää palveluita proaktiivisesti vastaamaan pitkäntähtäimen kaupunkistrategisia tavoitteita, sekä määrittää yhteistyössä asiakkaan kanssa kaupunkiin lisäarvoa tuovien ekosysteemipalveluiden taloudellinen arvo ja ympäristövaikuttavuus, sekä hakea uusia asiakkuuksia muista toimialoista.

Smarta Helsingfors leds med data och digitala underlag

Utvecklings- och lönsamhetsprogrammets projekt för ett digitalt språng i produktionen uppfyller stadsstrategins mål om datadrivet ledarskap och användning av digitala underlag. Projektet för att effektivisera förvaltningens processer och praxis inom det operativa och ekonomiska ledarskapet utvecklar de ekonomiska processerna.

Syftet med projekten är bland annat att göra det möjligt att förbättra produktionsstyrningen och det datadrivna ledarskapet, att automatisera och effektivisera verksamheten och rapporteringen samt att utveckla verksamheten och arbetsfördelningen tillsammans med produktionsavdelningarna så att processerna blir effektivare och systemen utnyttjas bättre.

Produktionen digitaliseras ganska långt som ett ICT-alliansprojekt och i samarbete med ICT-leverantören. Staras datalager utvidgas under 2023 och i anslutning till det utvecklas rapporteringen och det datadrivna ledarskapet. Staras digitaliseringsprogram revideras enligt stadens gemensamma digitaliseringsstrategi.

Stara deltar i stadens gemensamma digitala utvecklings- och förändringsprojekt samt i olika digitaliseringsgrupps verksamhet.

Helsingfors värnar om stadsdelarnas karaktär och trygghet

Syftet med utvecklings- och lönsamhetsprogrammets projekt för bedömning av beredskapsverksamhetens uppgifter samt kostnader och värde är att man känner till beredskapsverksamhetens krav, kostnader och värde och kan skilja dem från kostnaderna för den grundläggande verksamheten. Stara fortsätter med projektet i samarbete med stadskansliet, stadsmiljösektorn och räddningsverket.

Helsingfors lockar proffs och företag

Syftet med utvecklings- och lönsamhetsprogrammets projekt för strategisk utveckling av upphandlingar och upphandlingsnätverk är bland annat en enhetlig och professionell upphandlingspraxis och en förbättring av upphandlingsverksamhetens uppmätta mognadsnivå.

En funktionell och vacker stad

Utvecklings- och lönsamhetsprogrammets projekt för förbättring av förmågan att skapa vinst samt utveckling av underhåll, miljövård och logistikjänster uppfyller framför allt stadsstrategins mål om en funktionell och vacker stad.

Syftet med projekten är bland annat att proaktivt utveckla tjänsterna så att de motsvarar stadsstrategins långsiktiga mål, att tillsammans med kunden fastställa det ekonomiska värdet på och miljökonsekvenserna av de ekosystemtjänster som producerar mervärde i staden och att hitta nya kunder inom de övriga sektorerna.

Talousarvion toiminnan tavoitteet

Talousarviossa sitovia toiminnan tavoitteita asetetaan kolme kappaletta ja muita toiminnan tavoitteita viisi kappaletta.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Staran sitovat tavoitteet ja mittarit on asetettu liittyen kolmeen kaupunkistrategian teemaan, jotka ovat: kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua, toimiva ja kaunis kaupunki sekä henkilöstölle vetovoimainen Helsinki. Tavoitteisiin linkittyä asiakas-, ympäristö- ja henkilöstönäkökulmat.

Asiakastyytyväisyydessä haetaan myönteistä kehitystä. Asiakaskyselyyn perustuva netto-suositeluindeksi (NSI) arvon tulee olla suurempi kuin 35 eli tasolla hyvä. Ilmastotavoitteisiin liittyen tavoitellaan, että täyssähköautojen osuus on yli 28 prosenttia henkilöautokannasta (31.12.2023 tilanne, autot ovat Staran omassa käytössä tai jälleen vuokrattu Helsingin kaupungin toimialoille). Staran vetovoimaa työnantajana mitataan suositeluindeksi avulla eli pyritään siihen, että työnantajan suositeluindeksi arvo Fiilari-henkilöstökyselyssä 2023 on suurempi kuin 75,8 prosenttia.

Muut toiminnan tavoitteet

Kehitys- ja tuottavuusohjelman suunnitelman ja tavoitteiden mukainen toteutus.

Kestävyyštavoitteena on uusiutuvan dieselin osuuden lisääminen kokonaiskäytöstä. siten, että sen osuus vuonna 2023 on vähintään 51 prosenttia.

Stara ottaa käyttöön ympäristöraportointijärjestelmän, jonka avulla seurataan tarkemmin jäteraportointia ympäristöraportoinnissa.

Tehdään kahdessa tukikohdassa (Atomitie ja Talttakuja) energiakatselmukset vuoden 2023 aikana.

Turvallisuushavaintoilmoitusten lukumäärä kasvaa neljän edellisen vuoden keskiarvosta.

Taloudellinen kestävyys

Tuottavuus

Staran tuottavuusluku muodostuu osastokohtaisten yksikkökustannusten kehityksen perusteella lasketuista osastojen indekseistä, joita on painotettu osastokohtaisilla kustannuksilla. Painotus osastokohtaisilla kustannuksilla huomioi osaston vaikuttavuuden Stara-tasosta tuottavuuskehitystä laskettaessa.

Kehittämis- ja tuottavuusohjelma koostuu useista eri kehityshankkeista, joiden edistymistä seurataan. Tuottavuusmittareita ja jälkilaskentaa kehitetään vuonna 2023. Tuottavuusvertailua on tarkoitus tehdä sekä yksityiseen että julkiseen sektoriin. Käytössä olevat pinta-alan tai muuhun suoritettävään suhteutetut tuottavuusmittarit ovat karkean tason mittareita, sillä esimerkiksi ylläpidossa tarkat pinta-ala tiedot eivät aina ole selvillä ja sääolot eri vuosina ja vuodenaikoina voivat olla hyvinkin erilaiset, jolla on vaikutusta työmäärään ja siten tuottavuuteen. Kehittämis- ja tuottavuusohjelma sisältää mittareita, joiden lähtöarvojen laskenta on osin kesken ja niiden seuranta tapahtuu ohjelman seurannan mukaisesti.

Verksamhetsmål i budgeten

I budgeten ställs tre bindande verksamhetsmål och fem övriga verksamhetsmål upp.

Bindande verksamhetsmål

Staras bindande verksamhetsmål och mätare har att göra med tre teman i stadsstrategin: ambitiöst klimatansvar och naturskydd, en funktionell och vacker stad och ett Helsingfors som är attraktivt för personalen. Målen har koppling till både kundernas, miljös och personalens perspektiv.

Kundnöjdheten ska utvecklas i positiv riktning. Nettorekommendationsindex (NRI) utifrån kundenkäten ska vara större än 35, alltså nivå bra. Angående miljömålen strävar Stara efter att 28 procent av personbilarna ska vara helelektriska (läget 31.12.2023, bilarna används av Stara eller är uthyrda till Helsingfors stads sektorer). Staras dragningskraft som arbetsgivare mäts med hjälp av rekommendationsindex. Målet är att arbetsgivarens rekommendationsindex i personalenkäten Fiilari 2023 är större än 75,8 procent.

Övriga verksamhetsmål

Utvecklings- och lönsamhetsprogrammet genomförs i enlighet med planen och målen.

Andelen förnybar diesel ska ökas i den totala användningen på så sätt att dess andel är minst 51 procent 2023.

Stara ska börja använda ett miljörapporteringsystem för att noggrannare kunna följa avfallsrapporteringen inom miljörapporteringen.

Två arbetsstationer (Atomvägen och Mejselgränden) ska energibesiktas under 2023.

Antalet anmälda säkerhetsobservationer ska växa jämfört med medeltalet för de fyra senaste åren

Ekonomisk hållbarhet

Produktivitet

Staras produktivetsvärde bildas av avdelningarnas index, som beräknats utifrån utvecklingen av de avdelningsspecifika kostnaderna per enhet och som har viktats med avdelningsspecifika kostnader. Viktningen med avdelningsspecifika kostnader beaktar avdelningens genomslagskraft när produktivetsutvecklingen för hela Stara beräknas.

Utvecklings- och lönsamhetsprogrammet består av olika projekt, vars avancemang följs upp. Produktivetsmätarna och efterkalkyleringen utvecklas 2023. Det är meningen att produktiviteten jämförs med både den privata och den offentliga sektorn. De produktionsmätare som tillämpas är relaterade till yta eller andra prestationer och onyanserade. Exempelvis inom underhållet finns det nämligen inte alltid exakta uppgifter om ytan att tillgå, och väderförhållandena varierar mycket under olika år och årstider, vilket påverkar arbetsmängden och därmed produktiviteten. I utvecklings- och lönsamhetsprogrammet ingår mätare vars utgångsvärden ännu inte är färdigberäknade. Dessa mätare följs upp enligt programmets uppföljning.

Yksikkökustannukset

Nykyisellä yksikkökustannusten esitystavalla pyritään seuraamaan kunkin toiminnallisen osaston keskeisiä toimintoja ja niiden yksikkökustannuksia. Yksikkökustannusten esittäminen kootusti keskimääräisinä ei ole välttämättä ongelmattonta. Esimerkiksi toisistaan merkittävästi poikkeavat, yksilölliset rakennuskohteet voivat haastaa perinteistä yksikkökustannuslaskentaa ja -seurantaa. Yksikkökustannuslaskentaa ja tavoiteasetantaa kehitetään osana Staran kehittämis- ja tuottavuusohjelmaa.

Muut talouden toimintaympäristön muutokset

Teknisten palvelujen palvelustrategiset linjaukset -päätos on keskeinen Staran talouteen tulevina vuosina vaikuttava tekijä. Toiminnan painopisteiden sekä erityisesti ylläpidon volyymin muutokset sekä hintapaineet vaikuttavat koko Staraan ja sen resurssiin. Tuottavuuden parantaminen laskevalla liikevaihdolla on haasteellista. Ylläpidon hoitoalueiden pieneneminen aiheuttaa haasteita toiminnalle ja taloudelle taloussuunnitelmakaudella. Tärkeää on, että ratkaisuja haetaan yhteistyöryhmissä sekä Starassa, että yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Rakennustekniikan liikevaihdon arvioidaan laskevan talousarviovuonna suurten hankkeiden vähentyessä ja painopisteen siirtyessä pienempiin hankkeisiin, mutta pysyvän suhteellisen tasaisena taloussuunnitelmakaudella. Palveluiden ostot supistuvat myös, koska suurten hankkeiden väheneminen vaikuttaa aliorakoinnin asteeseen. Rakennustekniikan yksikköhinnoinnissa olisi korotuspaineita ottaen huomioon myös rakennusmateriaalien jyrkkä hintojen nousu. Kaupunkitekniikan rakentamisen liikevaihto on arvioitu taloussuunnitelmakaudella olevan melko vakaa, mutta teknisen palvelustrategian linjauksen mukaan hankekoot voivat sielläkin pienentyä. Hankekoon pienentyessä ja kohteiden määrän lisääntyessä erityisesti työnjohtoresurssien turvaaminen on tärkeää.

Teknisen palvelustrategian linjauksen mukaan yleisten alueiden ylläpidon tavoitetilassa Staran tuotannon osuus kaupungin yleisten alueiden ylläpidon kokonaispinta-alasta on 50 prosenttia. Kaupunkitekniikan ylläpitoa odottavat suurimmat haasteet taloussuunnitelmakaudella. Tällä hetkellä Staran osuus on noin 70 prosenttia ja vähennys olisi noin 700 hehtaaria. Alenema Staran ylläpidossa olevien alueiden määrässä tapahtuu uusittavien palvelusopimusten perusteella asteittain vuosien 2022–2024 loppupuolella ja muutokset vaikuttavat voimakkaasti toimintaan ja talouteen. Ympäristöhoito-osasto uusii palvelusopimuksen vuosille 2023–2027 kaupunkiympäristön toimialan kanssa ja toiminta talouden osalta vakaata. Logistiikka ennakoii kasvattavan liikevaihtoaan hiukan mm. yleisestä hintojen noususta johtuen, lisääntyvällä myynnillä kaupungin toimialoille ja yksiköille kuten mm. digitaalisen perustan yksikölle.

Suoritteet

Teknisen palvelustrategian linjausten mukaan Staran tuotannon osuus kaupungin yleisten alueiden ylläpidon kokonaispinta-alasta pienenee taloussuunnitelmakaudella. Toiminnan laajuustietojen arvioidaan rakentamisen osalta olevan samalla tasolla.

Enhetskostnader

Med det nuvarande sättet att presentera enhetskostnader strävar Stara efter att följa med de centrala funktionerna på respektive operativa avdelning och deras enhetskostnader. Det är inte nödvändigtvis oproblematiskt att presentera ett samlat medelvärde av enhetskostnaderna. Enstaka och mycket olika byggobjekt kan till exempel vara en utmaning för den traditionella kalkyleringen och uppföljningen av enhetskostnaderna. Kalkyleringen av enhetskostnader och målsättningen utvecklas som en del av Staras utvecklings- och lönsamhetsprogram.

Övriga ändringar i den ekonomiska omvärlden

Beslutet om den tekniska servicens strategiska riktlinjer påverkar Staras ekonomi avsevärt under de kommande åren. Ändringar i verksamhetens prioriteringsområden och speciellt i underhållet och volymen liksom prispressen påverkar hela Stara och dess resurser. Det är utmanande att förbättra produktiviteten samtidigt som omsättningen sjunker. Det medför utmaningar för verksamheten och ekonomin under ekonomiplanperioden att Stara ska sköta om allt mindre områden. Det är viktigt att ta fram lösningar i samarbetsgrupper både inom Stara och i samverkan med stadsmiljösektorn.

Omsättningen inom byggteknik beräknas minska under budgetåret i takt med att de stora projekten minskar och fokus flyttas till mindre projekt. Under ekonomiplanperioden blir omsättningen emellertid antagligen relativt stabil. Också mängden köpta tjänster minskar, eftersom underleveransen påverkas när de stora projekten blir färre. Det finns ett tryck på att höja enhetspriserna inom byggteknik på grund av den kraftiga prishöjningen av byggnadsmaterial. Omsättningen för byggandet av stadsteknik har beräknats vara ganska stabil under ekonomiplanperioden, men också där kan projektstorlekarna minska, i linje med den tekniska servicestrategin. När projektstorleken minskar och antalet objekt ökar är det särskilt viktigt att trygga arbetsledningsresurserna.

I riktlinjerna för den tekniska servicestrategin ingår ett mål om att Stara ska underhålla 50 procent av den sammanlagda ytan av stadens allmänna områden. Stadstekniskt underhåll möter de största utmaningarna under ekonomiplanperioden. I nuläget är Staras andel cirka 70 procent och minskningen enligt detta cirka 700 hektar. Minskningen i antalet områden som underhålls av Stara sker gradvis i slutet av 2022–2024 enligt de serviceavtal som förnyas. Ändringarna har en avsevärd effekt på verksamheten och ekonomin. Miljövårdsavdelningen förnyar sitt serviceavtal med stadsmiljösektorn för 2023–2027. Verksamhetens ekonomi är stabil. Logistiken förutspår att dess omsättning kommer att öka lite grand bl.a. på grund av den allmänna prisstegringen och genom ökad försäljning till stadens sektorer och enheter, såsom den digitala basen.

Prestationer

I enlighet med riktlinjerna för den tekniska servicestrategin minskar Staras andel av den totala ytan för underhåll av allmänna områden under ekonomiplanperioden. Det uppskattas att verksamhetens omfattning inom byggande är på samma nivå.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Staran toiminnalla on myös sosiaalisia vaikutuksia. Yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa jatketaan. Yhteistyön tavoitteena on löytää ja tarjota tarkoituksenmukaisia ja työllistymistä edistäviä kuntouttavia työtehtäviä sekä sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa ja siten vaikuttaa myönteisesti Helsingin kaupungin pitkäaikaistyöttömyyteen ja sen aiheuttamiin aineellisiin ja aineettomiin ongelmiin ja kustannuksiin kaupunki- ja yksilötasolla. Staran sisällä tehdään merkittävä määrä töiden muokkauksia ja tehtävien järjestelyjä terveydellisten syiden vuoksi tavoitteena henkilöstön työurien jatkuminen ja ennenaikaisen eläköitymisen ehkäiseminen.

Stara jatkaa yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian kanssa alaikäisten tekemien rikosten sovittelussa. Yhteistyön tavoitteena on vähentää nuorten syrjäytymistä ja eriarvoisuutta tarjoamalla kaupungin omaisuudelle vahinkoa tehneille nuorille mahdollisuus sovittaa vahingontekonsa työkorvauksena. Stara tarjoaa nuorille työkorvauspaikkoja työkorvauspalveluna.

Stara työllistää merkittävän määrän kesätyöntekijöitä ja teettää opinnäytetöitä, vastaanottaa ammattitutkintoja ja on mukana erilaisissa koulutuksellisissa yhteistyöfoorumissa.

Stara jatkaa Suomenlinnan hoitokunnan sekä rikosseuraamuslaitoksen kanssa tehtävää yhteistyötä vankityön mahdollistamisessa. Tavoitteena on löytää ja tarjota tarkoituksenmukaisia työtehtäviä, mikä edesauttaa vankeja työllistymisessä rikoksen sovittamisen jälkeen.

Stara on kaupungin toimijana mukana päivitetystä Hiilineutraali Helsinki 2030 -toimenpideohjelmassa. Ympäristöystävällisten materiaalien ja tekniikoiden käyttöönotolla on todennäköisesti kustannuksia korottava vaikutus. Stara jatkaa toimia kiertotalouden edistämiseksi ja luonnonvarojen säästämiseksi. Ympäristöjärjestelmän prosesseja ja jäteraportointia kehitetään.

Stara toteuttaa kaupunkistrategian mukaista hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja tavoittelee henkilöstön työhyvinvoinnin ja viihtyvyyden kasvua kaupungin teknisten palveluiden palvelustrategisten linjausten aiheuttamasta muutostilanteesta huolimatta. Stara kannustaa ja tukee työntekijöitä jatkuvaan osaamisen kehittämiseen ja sisäiseen liikkuvuuden edistämiseen. Esihenkilötoiminnan ja johtamisen määrätietoinen kehittäminen on keskeistä tuottavuuden kasvua tavoiteltaessa.

Henkilöstösuunnitelma

Vuoden 2021 joulukuussa Starassa oli 1 175 vakinaista ja 142 määräaikaista työntekijää. Edellisen vuoden joulukuusta vakinaisen henkilöstön määrä on laskenut 21 työntekijällä. Staran työ on kausiluonteista, joten määräaikaisia työntekijöitä tarvitaan tasaamaan kausivaihteluista aiheutuvaa henkilöstötarvetta. Staran kokonaishenkilöstö-määrä (vakinaiset + määräaikaiset) oli vuoden 2021 aikana korkeimmillaan kesäkuussa 1 666 työntekijää. Staran keskimääräinen henkilöstömäärä vuonna 2021 oli 1 428. Henkilötyövuosia oli 1 279. Staran kokonais- henkilöstömäärän ennustetaan olevan tulevina vuosina laskusuuntainen. Vuoden 2025 lopussa Starassa ennustetaan olevan yhteensä 1 290 työntekijää, joista 1 173 vakinaista ja 117 määräaikaista.

Henkilöstön eläköityminen tulee olemaan voimakasta tulevina vuosina. Vuosina 2023–2025 vakinaisista työntekijöistä 95 saavuttaa laskennallisen eläkeiän. Vuosien 2022–2032 aikana

Bedömning av budgetens konsekvenser

Staras verksamhet har också sociala konsekvenser. Samarbetet med social- och hälsovårdssektorn fortsätter. Målet med samarbetet är att hitta och erbjuda ändamålsenliga och rehabiliterande arbetsuppgifter som främjar sysselsättningen, likaså arbetsverksamhet i enlighet med socialvårdslagen, och att därmed motarbeta långtidsarbetslösheten i Helsingfors och de materiella och immateriella problem och kostnader som denna orsakar på stads- och individnivå. Inom Stara ändras och omorganiserar arbetsuppgifter ofta av hälsoskäl så att de anställda ska kunna fortsätta sin karriär och inte behöver gå i förtidspension.

Stara fortsätter samarbetet med stadsmiljösektorn och stadskansliet när det gäller förlikning av brott som minderåriga begått. Samarbetet syftar till att minska utslagning och ojämlikhet bland unga genom att erbjuda ungdomar som skadat stadens egendom en möjlighet att försona sin skadegörelse med ersättande arbete. Stara erbjuder platser där ungdomar kan utföra ersättande arbete.

Stara sysselsätter ett betydande antal sommaranställda och beställer lärdomsprov, tar emot yrkesexamina och medverkar i olika slags forum för utbildningssamarbete.

Stara fortsätter sitt samarbete med förvaltningsnämnden för Sveaborg och Brottsförhållningsmyndigheten för att möjliggöra fångarbete. Målet är att hitta och erbjuda ändamålsenliga arbetsuppgifter, vilket gör det lättare för fångar att få arbete när de har sonat sina brott.

Stara deltar i det uppdaterade åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2030 som en av stadens aktörer. Kostnaderna kommer antagligen att stiga när Stara går över till miljövänliga material och tekniker. Stara fortsätter vidta åtgärder för att främja cirkulär ekonomi och spara naturresurser. Miljösystemets processer och avfallsrapporteringen utvecklas.

Stara bedriver en god personalpolitik i enlighet med stadsstrategin och strävar efter att personalens arbetshälsa och trivsel förbättras trots de förändringar som stadens strategiska riktlinjer för den tekniska servicen för med sig. Stara uppmuntrar sina anställda, erbjuder stöd för ständig kompetensutveckling och främjar intern rörlighet. Chefernas arbete och en medveten utveckling av ledarskapet spelar en väsentlig roll när produktiviteten ska ökas.

Personalplan

I december 2021 hade Stara sammanlagt 1 175 ordinarie anställda och 142 visstidsanställda. Antalet ordinarie anställda minskade med 21 sedan december året innan. Staras arbete är säsongsbetonat, och därför behövs temporära medarbetare. Under 2021 var Staras totala personalstyrka (fast anställda + tidsbundna) som högst i juni med 1 666 medarbetare. Stara hade i genomsnitt 1 428 medarbetare under 2021. Antalet årsverken var 1 279. Det förutspås att Staras totala personalstyrka kommer att minska de närmaste åren. I slutet av 2025 väntas Stara ha i totalt 1 290 anställda, varav 1 173 ordinarie anställda och 117 visstidsanställda.

Pensionsavgången kommer att vara betydlig under de närmaste åren. Under 2023–2025 kommer 95 ordinarie anställda att uppnå den beräknade pensionsåldern. Under åren 2022–2032 uppnår

puolestaan 429 vakinaista työntekijää (36,4 prosenttia) saavuttaa laskennallisen eläkeiän. Eläköitymisiä ja muuta lähtövaihtuvuutta korvaavia rekrytointeja arvioidaan aina palvelutuotannon pitempiäaikaisten tarpeiden perusteella.

Kaupungin teknisten palvelujen palvelustrategisten linjausten toimeenpanolla tulee vuosina 2023 ja 2024 olemaan henkilöstövaikutuksia, joihin Starassa varaudutaan ennakoivasti ja ne toteutetaan kaupungin henkilöstöperiaatteiden mukaisesti. Osaamisen johtamista ja henkilöstösuunnittelua kehitetään ja luodaan henkilöstölle mahdollisuuksia muunto- ja täydennyskoulutukseen liiketoiminnan tarpeita vastaaviin tehtäviin. Lisäksi henkilöstöressurssien käyttöä tehostetaan edelleen ja tuetaan henkilöstön sisäistä liikkuvuutta ja uudelleenkouluttautumista erityisesti tilanteissa, joissa oma työ muutoksen vuoksi vähenee tai päättyy. Sisäisen liikkuvuuden kokonaisuutta tarkastellaan osana Staran kehittämis- ja tuottavuusohjelmaa.

Starassa nähdään tärkeänä työntekijöiden motivoituminen oman työn kehittämiseen ja tuottavuuden parantamiseen. Johtamisen ja esihenkilötyön kehittämistä jatketaan. Kehittämistoimenpiteitä jatketaan myös työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin osalta sekä valmistaudutaan työterveyshuollon laatukilpailutuksen mahdollisiin muutoksiin nykyisissä prosesseissa.

Stara jatkaa kaupungin aikataulun mukaisesti Sarastia-henkilöstötietojärjestelmän käyttöönottoon liittyviä toimia myös vuonna 2023 ja osallistuu myös kaupungin HR-kokonaisjärjestelmähankkeen valmisteluun.

429 ordinarie anställda (36,4 %) den beräknade pensionsåldern. Nyrekryteringar som ersätter pensionsavgångar och övrig personalomsättning bedöms alltid utifrån de långsiktiga behoven inom tjänsteproduktionen.

Stadens strategiska riktlinjer för teknisk service kommer att ha konsekvenser för personalen under 2023 och 2024. Stara förbereder sig på dem i tid och verkställer dem i enlighet med stadens personalprinciper. Stara utvecklar kompetensledarskapet och personalplaneringen och skapar möjligheter för personalen att fortbilda sig och avlägga nya examina för sådana uppgifter som behövs i Staras verksamhet. Dessutom används personalresurserna mer effektivt och personalens inre rörlighet och vidareutbildning stöds, i synnerhet när det egna arbetet minskar eller slutar på grund av förändringar. Den totala interna rörligheten granskas som en del av Staras program för utveckling och lönsamhet.

Stara anser att det är viktigt att personalen är motiverad att utveckla sitt eget arbete och öka produktiviteten. Utvecklingen av ledarskapet och chefsarbetet fortsätter. Dessutom fortsätter Stara utveckla arbetshälsan och säkerheten i arbetsmiljön och förbereder sig på att konkurrensutsättningen av företagshälsovården eventuellt för med sig ändringar i de nuvarande processerna.

Stara fortsätter införa personalsystemet Sarastia i enlighet med stadens tidsplan under 2023 och deltar i förberedelserna för stadens övergripande HR-projekt.

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Sitovat toiminnan tavoitteet

Bindande verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
LIIKELAITOKSEN TAVOITE			
Kunnianhimoista ilmastonvastausta ja luonnonsuojelua	Täyssähköautojen osuuden lisääminen henkilöautokannasta	Täyssähköautojen osuus on yli 28 % henkilöautokannasta (31.12.2023 tilanne, autot ovat Staran omassa käytössä tai jälleen vuokrattu Helsingin kaupungin toimialoille) (vuonna 2021: 11 %)	
Toimiva ja kaunis kaupunki	Asiakastyytyväisyys kehittyy myönteisesti, tavoitellaan tasoa hyvä (NSI 20–40)	Asiakaskyselyyn perustuva nettosuositeluindeksi (NSI) arvo on > 35 (vaihteluväli -100–100) (vuonna 2021: 53)	
Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki	Henkilöstökyselyn avulla mitattu työnantajan suositteluindeksi paranee	Työnantajan suositteluindeksi Fiilari-henkilöstökyselyssä 2023 on >75,8 %	

Strategiskt prioriteringsområde	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
AFFÄRSVERKETS MÅL			
Ambitiöst klimatansvar och naturskydd	Andelen helelektriska personbilar ökar	Mer än 28 % av personbilarna ska vara helelektriska (läget 31.12.2023, bilarna används av Stara eller är uthyrda till Helsingfors stads sektorer). (Andel 2021: 11 %)	
En funktionell och vacker stad	Kundnöjdheten utvecklas positivt, nivån god eftersträvas (NRI 20–40)	Värdet på nettorekommendationsindex (NRI) utifrån kundenkäten är > 35 (variationsintervall -100–100) (Värde 2021: 53)	
Ett Helsingfors som är attraktivt för personalen	Arbetsgivarens rekommendationsindex förbättras i personalenkäten	Arbetsgivarens rekommendationsindex i personalenkäten Fiilari 2023 är > 75,8 %	

Muut toiminnan tavoitteet

Kehitys- ja tuottavuusohjelman suunnitelman ja tavoitteiden mukainen toteutus.

Kestävyystavoitteena on uusiutuvan dieselin osuuden lisääminen kokonaiskäytöstä. siten, että sen osuus vuonna 2023 on vähintään 51 prosenttia.

Stara ottaa käyttöön ympäristöraportointijärjestelmän, jonka avulla seurataan tarkemmin jäteraportointia ympäristöraportoinnissa.

Tehdään kahdessa tukikohdassa (Atomitie ja Talttakuja) energiakatselmukset vuoden 2023 aikana.

Turvallisuushavaintoilmoitusten lukumäärä kasvaa neljän edellisen vuoden keskiarvosta.

Övriga verksamhetsmål

Utvecklings- och lönsamhetsprogrammet genomförs i enlighet med planen och målen.

Andelen förnybar diesel ska ökas i den totala användningen på så sätt att dess andel är minst 51 procent 2023.

Stara ska börja använda ett miljörapporteringsystem för att noggrannare kunna följa avfallsrapporteringen inom miljörapporteringen.

Två arbetsstationer (Atomvägen och Mejselgränden) ska energibesiktas under 2023.

Antalet anmälda säkerhetsobservationer ska växa jämfört med medeltalet för de fyra senaste åren.

Tuottavuuden kehittymistä kuvaavat tunnusluvut

Nyckeltal för produktivitetens utvecklingen

Määrä- ja taloustavoitteet

Kvantitativa och ekonomiska mål

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Suoritetavoitteet - Prestationsmål						
Liikevaihto/henkilö, 1 000€ - Omsättning/person, 1 000 €	173,5	176,3	164,7	167,6	173,0	175,4
Käyttökate/henkilö, 1 000€ - Förädlingsvärde/person, 1 000 €	3,2	6,1	4,9	1,1	1,4	1,5
Käyttökate, % - Driftsbidrag, %	1,8	3,4	3,0	0,7	0,8	0,8
Liikelylijäämä liikevaihdosta, % - Rörelseöverskott av omsättningen, %	0,3	1,9	1,4	-1,0	-0,8	-0,8
Toiminnan laajuustiedot - Verksamhetens omfattning						
Liikevaihdon muutos, % - Förändring i omsättningen, %	-14,3	5,5	-1,8	-0,6	1,5	-0,1
Investoinnit liikevaihdosta, % - Investeringar av omsättningen, %	0,7	1,7	2,7	2,0	1,4	1,4
Rakennettu katuala - Byggd gatumark, ha *)	13,9	16,4	13,9	13,9	13,9	13,9
Rakennettu katuvihreä, Byggd grön gatumark, ha *)	1,6	3,9	1,6	1,6	1,6	1,6
Rakennettu puistoala - Byggd parkyta *)	45	19	45	45	45	45
Vesi- ja viemäriputket, jm - Vatten- och avloppningsledningar, lm *)	22 050	13 500	22 050	22 050	22 050	22 050
Uudis- ja korjausrakentamiskohteet, kpl *) - Ny och ombyggnadsobjekt, st *)	5 059	4 683	5 059	5 059	5 059	5 059

*) Asiakkaiden tilauksista, hankkeiden vaikeusasteista ja tuottavuuskehityksestä johtuen määrät voivat vaihdella vuosittain +/- 10 %. - Till följd av kundernas beställningar, projektens svårighetsgrad och produktivitetens utvecklingen kan mängderna variera årligen +/- 10 %.

Hoidettavat katualueet - Gatuområden att underhålla, ha **)	1 177	1 116	1 136	1 000	831	831
Hoidettava katuvihreä - Gröna gatuområden att underhålla, ha **)	302	281	291	257	213	213
Hoidettavat puistoalueet - Parkområden att underhålla, ha **)	953	876	920	810	673	673
Luonnonhoitotyöt metsissä - Naturvårdsarbeten i skogarna, ha **)	278	314	278	278	278	278

***) Vuosivaihtelusta ja uusien alueiden rakentamisesta johtuen hoidettavat alueet kasvavat vuosittain 1-5 %.. Toisaalta teknisen palvelustrategian linjausten täytäntöönpano tulee vähentämään Staran hoidossa olevia alueita, arvioitu muutos kunakin vuonna 1.10. voimaan. - Till följd av årsvariationen och utbyggande av nya områden ökar underhållsytan årligen med 1-5 %. Å andra sidan kommer verkställandet av riktlinjerna i den tekniska servicestrategin att minska de områden som Stara underhåller, den beräknade ändringen träder i kraft vare år 1.10.

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Henkilöstön käyttö - Användning av personal						
Henkilöstön määrä (31.12.) - Antal anställda (31.12.)	1 317	1 369	1 365	1 333	1 311	1 292
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö) - Årsverken (egen personal)	1 279	1 324	1 324	1 293	1 271	1 253

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten

Tuottavuusmittari - Produktivitetens mätare

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tuottavuusindeksi, Tuottavuus 2021 = 100 - Produktivetsindex, Produktivitet 2021 = 100	100	103	103	104	104	105
(perustuu yksikkökustannusten kehityksestä laskettuihin osastokohtaisiin indekseihin - baserar sig på index som beräknats enligt utvecklingen i kostnaderna per enhet)						

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per enhet

Palvelu euroa / x - Tjänst euro/ x	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Luonnonhoito, vuosikustannus €/ha (Ylläpidon kustannukset € korjattuna ansiotasoindeksillä 2015=100/metsäalueiden ylläpito+maisemapeltojen ylläpito+luonnonsuojelun alueiden ylläpito ha) - Naturvård, årskostnad €/ha (Underhållskostnader € korrigerade med förtjänstnivåindex 2015=100/underhåll av skogsområden+underhåll av landskapsåkrar+underhåll av naturskyddsområden ha)	966,47	957,67	957,67	943,39	930,07	917,62
Kustannukset rakennettua/korjattua hyötyalaa kohden suurissa rakennusprojekteissa, yli 500 k€ (€/m) - Kostnader per byggd/reparerad effektiv yta i stora byggprojekt, över 500 k€ (€/m2)	1 114,19	1 098,81	1 098,81	1 079,64	1 067,23	1 054,11
Kaupunkitekniikan rakentaminen, (€/ muunnettu katu m2), (huomioitu rakennettu katu- ja puistoala sekä v ja jv km) - Stadstekniskt byggande, (€/ändrad gata m²), (byggd gatu- och parkyta beaktad samt va-km)	106	104	104	102	100	98
Hoidettavan katu- ja puistoalueen sekä katuvihreän kustannukset (k€/ha) - Kostnader för underhåll av gatu- och parkområden och gröna gatuområden (k€/ha)	32,858	31,387	31,387	31,652	32,188	32,832

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tilan käyttö - Lokalanvändning						
Indeksi - Index (2020= 77 307 htm2)	99,9	99,9	99,9	96,8	89,8	89,8
Tilojen kokonaispinta-ala (htm2) Tilojen pinta-alamäärä (htm2) - Lokalyta (m² lägenhetsyta)	77 206	77 206	77 206	74 827	69 439	69 429

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma – Resultaträkning och finansieringskalkyl

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Ennuste - Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2024	2025
Liikevaihto - Omsättning	228 885	224 792	223 413	226 775	226 626
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk					
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	5 250	5 434	4 890	5 136	5 386
Varsinaiset kulut - Kostnader	-229 935	-223 586	-226 846	-230 122	-230 119
Poistot - Avskrivningar	-3 410	-3 545	-3 604	-3 600	-3 600
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	790	3 095	-2 147	-1 811	-1 708
Muut korkomenot - Övriga ränteutgifter	-7				
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-1 161	1 151	-4 091	-3 755	-3 652

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2024	2025
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	790	3 095	-2 147	-1 811	-1 708
Poistot - Avskrivningar	3 410	3 545	3 604	3 600	3 600
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944	-1 944
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	-7				
Muut oikaisut - Övriga korrigeringar	-427				
Investointien rahavirta - Kassaflöde från investeringar					
Investointimenot - Investeringsutgifter	-1 604	-6 058	-4 525	-3 286	-3 220
Käyttöomaisuuden myyntitulot - Intäkter från försäljning av	427				
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassaflöde från verksamheten och investeringar	646	-1 362	-5 012	-3 441	-3 272
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering					
Lainakannan muutokset, lyhytaikainen - Förändringar i länestocken, kortfristiga	-466				
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	-180	1 362	512	-1 059	-1 228
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering	-646	1 362	512	-1 059	-1 228
Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten	0	0	-4 500	-4 500	-4 500

Taloushallintopalveluliikelaitos – Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten

Talousarvion 2023 keskeiset painopisteet ja tiivistelmä

Taloushallintopalveluliikelaitoksen (Talpan) keskeisimmät painopisteet vuonna 2023 ovat:

- Palkanlaskennan vakauttaminen, Vuonna 2022 toteutettu palkanlaskennan järjestelmäuudistus aiheutti vakavia ongelmia palkanlaskentaprosessiin. Tilanteen vakauttamien ja normalisointi jatkuu vuonna 2023 tiiviissä yhteistyössä asiakkaiden kanssa.
- Talouden ydinprosessien sekä palvelunhallinnan tukiprosessin digitalisoiminen ja prosessien tehokkuuden lisääminen, Kirjanpito-, ostolasku-, myyntilaskutus- ja palvelunhallintaprosessien automatisointi ja uusien digitalisointi- mahdollisuuksien jatkuva kartoittaminen ja hyödyntäminen.
- Varmistetaan henkilöstön työhyvinvointi ja työssä jaksaminen. Lisätään työn sujuvuutta muun muassa työn uudelleen organisoimien ja työkierron avulla sekä varmistetaan henkilöstön osaaminen ja osaamisen jakaminen, jota uudet järjestelmät, kehittyvät prosessit ja työvaiheiden automatisointi edellyttävät.

Talpan perustehtävänä on tuottaa tehokkaasti talous- ja palkkahallinnon palveluja Helsingin kaupungin toimialoille, liikelaitoksille, kaupunginkanslialle, tytäryhtiöille, kaupungin johdolle ja henkilöstölle.

Toiminnan painopisteinä ovat palkkahallinnon toimintojen vakauttaminen sekä taloushallinnon ydinprosessien digitalisoiminen ja prosessien tehokkuuden lisääminen, henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja organisaation muutoskyvykkyyden varmistaminen. Prosessien tehokkuutta ja digitalisointia lisätään toteuttamalla taloushallinnon SAP-tietojärjestelmän S4-päivitys sekä osallistutaan aktiivisesti kaupunkiyhteisiin automaatioprojekteihin. Ydinprosesseille on laadittu tiekartat, joihin on sisällytetty tehostamistavoitteet ja aikataulu toimenpiteille. Tiekartoissa on arvioitu myös automaation vaikutukset HTV-määriin.

Henkilöstön työhyvinvoinnista, jaksamisesta ja vaikutusmahdollisuuksista huolehditaan jatkuvasti muuttuvassa ja monipaikkaisessa työympäristössä. Samalla vahvistetaan keskustelemaa ja avointa työkuultuuria sekä esihenkilöiden valmentavan johtamisen työotetta.

Toimintaympäristön muutokset painottuvat keskeisten tietojärjestelmien uudistamiseen, palveluprosessien sähköistämiseen ja tehostamiseen. Lisäksi panostetaan monipaikkaisen työympäristön toimintaedellytysten mahdollistamiseen, toiminnan tehokkuuden kehittämiseen sekä asiakkaiden toiminnassa tapahtuvien muutosten ennakointiin.

Centrale prioriteringar i budgeten 2023 och sammandrag

Ekonomiförvaltningstjänstens (Talpas) viktigaste prioriteringsområden år 2023 är:

- Stabilisering av löneräkningen. Bytet av lönesystem år 2022 orsakade allvarliga problem i löneräkningens processer. Arbetet för att stabilisera och normalisera situationen fortsätter under 2023 i nära samarbete med kunderna.
- Ekonomins kärnprocesser och servicehanteringen stödprocesser digitaliseras och effektiveras. Processerna för bokföring, inköpsfakturerings, försäljningsfakturerings och servicehantering automatieras och nya möjligheter för digitalisering kartläggs och utnyttjas fortlöpande.
- Personalens arbetshälsa och arbetsglädje säkerställs. Arbetet görs smidigare bland annat genom omorganisering och arbetsrotation. Personalens kompetens och kompetensdelningen säkras på det sätt som de nya systemen, processerna som utvecklas och automatiseringen av arbetsmomenten förutsätter.

Talpas grunduppgift är att på ett effektivt sätt tillhandahålla ekonomiförvaltnings- och löneadministrationstjänster för Helsingfors stads sektorer, affärsverk, stadskansli, dotterbolag, stadsledning och anställda.

Prioriteringsområden i verksamheten är att stabilisera löneförvaltningens funktioner och digitalisera ekonomiförvaltningens kärnprocesser och ytterligare effektivisera processerna, stärka personalens kompetens och säkra organisationens förändringskapacitet. Processernas effektivitet och digitaliseringen främjas genom S4-uppdateringen av ekonomiförvaltningssystemet SAP och genom aktiv medverkan i stadens gemensamma automatiseringsprojekt. Vägkartor har utarbetats för kärnprocesserna och de inkluderar effektivitetsmål och en tidsplan för åtgärderna. Vägkartorna innehåller också bedömningar av automatiseringens inverkan på antalet årsverken.

Man värnar om personalens arbetshälsa, välbefinnande i arbetet och möjligheter att påverka i en arbetsmiljö som förändras kontinuerligt och där arbetet utförs på många platser. Samtidigt stärks den diskuterande och öppna arbetskulturen och chefernas coachande ledarskap.

Förändringarna i verksamhetsmiljön inriktas på förnyelse av de centrala informationssystemen samt digitalisering och effektivisering av serviceprocesserna. Dessutom satsar man på att möjliggöra en verksamhetsmiljö för multilokalt arbete, effektivisera verksamheten och förutse förändringar i kundernas verksamhet.

Toiminnan kuvaus

Helsingin kaupungin taloushallintopalveluliikelaitos toimii johtokunnan alaisuudessa ja käyttää toiminnassaan nimeä Talpa. Talpassa työskentelee noin 430 henkilöä ja liikevaihto on noin 32,6 miljoonaa euroa. Liikelaitoksen perustehtävänä on tuottaa talous- ja palkkahallinnon palveluja Helsingin kaupunginkanslialle, toimialoille, liikelaitoksille, tytäryhtiöille, kaupungin johdolle ja henkilöstölle.

Talpassa on kolme osastoa:

Keskitytetyt palvelut -osasto huolehtii liikelaitoksen sisäisistä palveluista ja tukipalveluista liikelaitoksen asiakkaille.

Taloushallinnon palvelut -osasto vastaa kaupungin taloushallinnon prosesseista, joita ovat tilauksesta maksuun, myynnistä suoritukseen, kirjanpito ja tilinpäätös sekä maksuliikenne. Vuosittain Talpa lähettää 1,2 miljoonaa myyntilaskua ja käsittelee yli 900 000 kaupungille saapuvaa ostolaskua.

Palkkahallinnon palvelut -osasto vastaa palkkojen, palkkioiden ja eläkkeiden maksamisesta sekä ylläpitää palvelussuhdetietoja ja vakanssirekisteriä. Talpassa hoidetaan koko kaupungin palkanlaskenta eli vuositason käsittelyä noin 800 000 palkkalipuketta.

Toimintaympäristön muutokset 2023

Toimintaympäristön muutokset taloussuunnitelmakaudella

Talous- ja palkkahallinnon palvelut toteutetaan kaupungin johdon asettamien tavoitteiden mukaisesti. Talpa kehittää toimintaansa huomioiden lainsäädännön ja toimintaympäristön mahdolliset muutokset sekä kaupungin kokonaisedun. Vuoden 2023 talousarvioon on sisällytetty vain jo päätetyt ja tiedossa olevat muutokset asiakaskunnassa ja toimintaympäristössä.

Prosessien kehittäminen ja digitalisaation tuomat hyödyt tulevat muuttamaan työnteon painopistettä suorittavista työtehtävistä enemmän asiantuntijatyöhön ja tiedon analysointiin. Työn tekemiseen liittyvät muutokset, kuten paikasta riippumaton työskentely ja työnkuvien muuttuminen automaation myötä, kasvattavat työn joustavuutta ja vaikutusmahdollisuuksia, mutta toisaalta haastavat johtamistaitoja ja työn tavoitteiden seurainta.

Vuoden 2023 keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

Talpan toimintaan vaikuttavat talousarviovuonna palkanlaskentaprosessin selkiyttäminen ja vakauttaminen, keskeisten, prosesseja tukevien tietojärjestelmien käyttöönotot, kirjanpito- ja ostolaskuprosessien tehostaminen sekä niihin liittyvät uudet työnteon toimintatavat ja vastuut Talpan ja asiakkaiden välillä. Tavoitteena on edelleen tiivistää yhteistyöstä asiakkaiden kanssa siten, että palvelut voidaan toteuttaa oikea-aikaisesti ja asiakkaiden tarpeita ennakoiden.

Talpa osallistuu myös kaupungin HR-kokonaisjärjestelmähankkeen suunnitteluun ja toteutukseen.

Talpa on selvittänyt aktiivisesti yhteistyössä kaupunkiympäristön tilapalveluiden kanssa mahdollisuutta edelleen vuokrata toimitilojaan kaupungin toimijoille, mutta toistaiseksi tämä ei ole toteutunut. Asiaa edistetään edelleen vuonna 2023. Talpan

Beskrivning av verksamheten

Helsingfors stads affärsverk ekonomiförvaltningstjänsten lyder under direktionen och använder namnet Talpa i sin verksamhet. Talpa har cirka 430 anställda och affärsverkets omsättning är cirka 32,6 miljoner euro. Affärsverkets grunduppgift är att tillhandahålla ekonomiförvaltnings- och löneadministrationstjänster för Helsingfors stadskansli, sektorer, affärsverk, dotterbolag, stadsledning och anställda.

Talpa har tre avdelningar:

Avdelningen Centraliserade tjänster svarar för affärsverkets interna tjänster och stödtjänster för affärsverkets kunder.

Avdelningen Ekonomiförvaltningens tjänster svarar för processerna i stadens ekonomiförvaltning, som är "från beställning till betalning", "från försäljning till betalning", bokföring och bokslut samt betalningstrafik. Årligen skickar Talpa 1,2 miljoner försäljningsfakturer och behandlar mer än 900 000 inköpsfakturer som kommer till staden.

Avdelningen Löneadministration svarar för utbetalningen av löner, arvoden och pensioner och upprätthåller uppgifter om anställningsförhållanden och vakansregistret. Talpa sköter om hela stadens löneräkning. På årsnivå behandlas cirka 800 000 lönebesked.

Förändringar i omvärlden 2023

Förändringar i omvärlden under ekonomiplanperioden

Ekonomiförvaltningens- och löneadministrationstjänsterna baserar sig på de mål stadens ledning satt upp. Talpa utvecklar sin verksamhet med hänsyn till eventuella ändringar i lagstiftningen och förändringar i omvärlden samt stadens helhetsintresse. I budgeten för år 2023 ingår bara de förändringar i kundkretsen och omvärlden som redan är bestämda och kända.

Utvecklingen av processer och nyttorna av digitaliseringen kommer att förflytta arbetets tyngdpunkt från exekutiva arbetsuppgifter mot expertarbete och dataanalyser. Förändringar i arbetssätten, såsom att uppgifterna kan utföras oberoende av plats och arbetsbilderna förändras till följd av automatiseringen, ökar flexibiliteten och möjligheterna att påverka arbetet, men ställer å andra sidan nya krav på ledarskap och uppföljning av arbetets mål.

Centrala förändringar i omvärlden 2023

Talpas verksamhet påverkas under budgetåret av att löneräkningens processer behöver klargöras och stabiliseras och centrala datasystem som stöder processerna införs, effektivisering av bokförings- och inköpsfaktureringsprocesserna och därtill hörande nya arbetssätt och ansvar mellan Talpa och dess kunder. Målet är att ytterligare intensifiera samarbetet med kunderna så att tjänsterna kan förverkligas i rätt tid och proaktivt med tanke på kundernas behov.

Talpa medverkar också i planeringen och genomförandet av stadens projekt för ett HR-helhetssystem.

Talpa har i samarbete med stadsmiljösektorns lokaltjänster aktivt utrett möjligheten att hyra ut sina lokaler till andra aktörer inom staden, men hittills har detta inte realiserats. Talpa kommer fortsättningsvis att främja frågan år 2023. Hyresavtalet för Talpas

vuokrasopimus nykyisissä toimitiloissa voidaan irtisanoa päättymään aikaisintaan kesäkuun 2025 loppuun.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Toimintaympäristössä tapahtuva merkittävä muutos liittyy SAP-järjestelmän S4-päivitykseen ja siihen liittyviin prosessimuutoksiin. Muutos tuo mukanaan riskejä, joita mahdolliset palvelutuotannon viivästymiset sekä henkilöstöön liittyvät riskit, kuten resurssoinnin haasteellisuus, osaaminen ja muutosvalmius. Riskien hallintakeinoina tehdään tiivistä yhteistyötä kaupunginkanslian kanssa riskien minimoimiseksi. Muutoksen onnistunut läpivieminen edellyttää myös entisestään viestinnän ja yhteistyön tiivistämistä asiakkaiden kanssa.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kaupungin tavoitteena on vastuullinen talous kestävän kasvun periaatteena. Myös digitalisaation tehokas hyödyntäminen on ollut keskeisenä tavoitteena palveluiden tarjoamisessa. Talpa toteuttaa kaupungin tavoitteita uudistamalla ja kehittämällä palvelujaan asiakaslähtöisesti ja digitalisaatiota hyödyntäen. Toimintaa ohjaavat etenkin vastuullinen taloudenpito, taloudellisesti kestävä kehitys sekä hyvä johtaminen.

Talpa toimeenpanee kaupunkistrategian tavoitteita viiden tehostamisprojektin kautta:

- Palvelunhallintajärjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2023 ja sen käyttöönotolla saavutetaan monia tehokkuushyötyjä, mm. palvelupyyntöjen organisointi helpottuu ja prosessi nopeutuu. Tehokkuus tulee näkymään ajan säästönä, jolla vaikutusta myös HTV-määrään pitkällä aikavälillä.
- Tilauksesta maksuun –prosessin kehitystyöllä tavoitellaan läpimenoaikojen lyhentämistä ja automaatioasteen kasvattamista robotiikan, tekoälyn ja tietojärjestelmäkehityksen avulla.
- Palkanlaskentaprosessia vakautetaan ja tehokkuutta kehitetään Sarastia HR 365 –käyttöönoton jälkeen. Manuaalisen työn määrä vähenee sekä tehokkuus lisääntyy sähköisyyden ja kaupunkiyhteisen prosessin käyttöönoton myötä.
- Myyntilaskuprosessi tehostuu kaupunkiyhteisen verkkokauppa-alustan myötä. Verkkomaksamisen avulla suoritukset saadaan välittömästi, jolloin perinteisiä laskutuksen ja perinnän tehtäviä jää pois.
- Kirjanpito-prosessin tehostamisprojekti on aloitettu Talpassa vuonna 2022 ja projektin yhteydessä on kilpailutettu kirjanpidon automaatiojärjestelmä. Työ jatkuu tiiviisti myös vuonna 2023.

Talpa kehittää yllä mainittuja prosesseja yhdessä asiakkaidensa kanssa kaupungin kokonaisuus huomioiden. Yhtenäisillä toimintatavoilla sekä toimintavarmuilla ja tietoturvallisilla tietojärjestelmillä mahdollistetaan tehokkaat ja laadukkaat prosessit. Asetettujen tehokkuustavoitteiden toteutumista seurataan palvelujen yksikkökustannuksilla, työn tuottavuudella ja kokonaistuottavuudella.

Uudet ja uudistuvat palvelut edellyttävät henkilöstön valmiuksia ja organisaation kyvykkyyttä toimintakulttuurin muutokseen. Henkilöstön hyvinvointia ylläpidetään tarjoamalla erilaisia keinoja vaikuttaa omaan työhön ja työnkuvaan ja varmistamalla henkilöstön osaaminen sekä uuden oppiminen. Työnteon joustavuus taataan mahdollistamalla

befintliga lokaler kan sägas upp tidigast vid utgången av juni 2025.

Risker och osäkerhetsmoment i omvärlden

En betydande förändring i omvärlden gäller S4-uppdateringen av SAP och därtill hörande processändringar. Förändringen medför risker, till exempel eventuella förseningar i serviceproduktionen och risker som hänför sig till personalen, såsom utmaningar i resursallokeringen, kompetens och förändringsförmåga. Som medel för riskhanteringen har Talpa ett nära samarbete med stadskansliet för att minimera riskerna. Att genomföra förändringar på ett lyckat sätt förutsätter också att kommunikationen och samarbetet med kunderna intensifieras ytterligare.

Genomförande av stadsstrategin

Stadens mål är en ansvarsfull ekonomi som en princip för hållbar tillväxt. Att utnyttja digitaliseringen på ett effektivt sätt har också varit ett centralt mål vid erbjudandet av tjänster. Talpa verkställer stadens mål genom att kundorienterat förnya och utveckla sin service och genom att utnyttja digitaliseringen. Verksamhetens ledord är framför allt ansvarsfull hushållning, ekonomiskt hållbar utveckling samt ett gott ledarskap.

Talpa genomför målen i stadsstrategin genom fem effektiviseringsprojekt:

- Ett tjänstehanteringssystem tas i bruk 2023 och det kommer att ge många effektivitetsvinster. Bland annat kommer organiseringen av servicebegäranden att bli enklare, vilket gör processen snabbare. Effektiviteten kommer att synas som tidsbesparing, vilket även påverkar antalet årsverken på lång sikt.
- Processen "från beställning till betalning" utvecklas med hjälp av robotteknik, artificiell intelligens och informationssystemutveckling i syfte att förkorta genomloppstiderna och öka automatiseringsgraden.
- Löneräkningsprocessen stabiliseras och effektiviteten utvecklas efter att Sarastia HR 365 införts. Mängden manuellt arbete minskar och effektiviteten ökar genom digitalisering och införandet av gemensamma processer för hela staden.
- En gemensam e-handelsplattform för hela staden kommer att göra processen för försäljningsfakturerings effektivare. Med hjälp av nätbetalning erhålls betalningarna omedelbart, varvid traditionella fakturerings- och indrivningsuppgifter utelämnas.
- Talpa har inlett ett projekt för effektivisering av bokföringsprocessen år 2022 och i samband med projektet har ett automatiseringssystem för bokföringen konkurrensutsatts. Arbetet fortsätter intensivt även år 2023.

Talpa utvecklar dessa processer tillsammans med sina kunder och med beaktande av stadens helhetsintresse. Effektiva och högklassiga processer eftersträvas med enhetliga tillvägagångssätt och med funktionssäkra och datasäkra informationssystem. Utfallet följs med hjälp av kostnaderna per enhet för tjänsterna, arbetets produktivitet och totalproduktiviteten.

Nya tjänster och tjänster som förnyas förutsätter att både personalen och organisationen har beredskap för förändringar i verksamhetskulturen. Personalens välbefinnande upprätthålls genom olika sätt att påverka det egna arbetet och genom att säkra personalens kompetens och möjligheter att lära sig nytt. Flexibiliteten

monipaikkainen työskentely. Henkilöstöltä kerätään säännöllisesti palautetta ja kannustetaan jatkuvaan oman työn ja tiimityön kehittämiseen.

Esihenkilötyössä panostetaan paikasta riippumattoman ja automatisoituvan työn johtamiseen sekä tavoitteiden asettamiseen ja tiedonkuluun. Varmistetaan, että johdolla ja esihenkilöillä on valmiudet toimia uudistuvan johtamisen ja monipaikkaisen työskentelyn periaatteiden mukaisesti. Talpan esihenkilöt osallistuvat aktiivisesti Stadin Akatemian järjestämiin esihenkilövalmennuksiin.

Talpa edistää toiminnallaan Helsingin palvelujen tuottamista laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja ympäristöasiat huomioiden. Taloushallinnon automatisoinnin odotetaan pienentävän huomattavasti Talpan tuottamien palvelujen ympäristövaikutuksia verrattuna manuaaliseen palvelujen tuottamiseen.

Talousarvion toiminnan tavoitteet

Talpan tavoitteena on edistää prosessien sähköisyysasteen nousua ja automaation kasvua. Tavoitteeseen pyritään panostamalla prosessien kehittämiseen ja tietojärjestelmistä saatavien hyötyjen realisoimiseen. Suoritemäärien kehitys perustuu asiakkaiden toimintaan ja siinä mahdollisesti tapahtuviin muutoksiin.

Kaupunkiyhteisten prosessien automatisoinnilla ja uusien järjestelmien käyttöönotolla halutaan varmistaa sujuva ja luotettava palvelutuotanto. Jatkuva ja tiivis yhteistyö asiakkaan kanssa takaa, että Talpa voi mahdollisimman hyvin ennakoita asiakkaan tarpeet. Toteutunutta asiakastytyväisyyttä, asiakaspalvelua sekä palvelujen laatutasoa seurataan vakiintuneilla tavoilla ja säännöllisesti.

Strategian toteutuminen todennetaan sitovilla tavoitteilla: tilikauden tulos on $\geq 10\,000$ euroa ja asiakastytyväisyys on vähintään 4,0. Vuonna 2021 asiakastytyväisyyden tulos oli 3,68.

Taloudellinen kestävyys

Asetettujen tehokkuustavoitteiden toteutumista seurataan palvelujen yksikkökustannuksilla, työn tuottavuudella ja kokonaistuottavuudella.

Asiakkaiden osaamista ja tietoisuutta yhteisistä prosesseista lisätään järjestämällä asiakkaille talous- ja palkkahallinnon ajankohtaistilaisuuksia kuten koulutuksia, infotilaisuuksia ja prosessityöpajoja. Lisäksi asiakkaille raportoidaan kuukausittain talous- ja palkkahallinnon palvelumäärien toteutumisesta, sähköisyysasteista sekä prosessien laatua mittaavasta seurantatiedosta.

Yksikkökustannusten kehitys

Talpan keskeinen yksikkökustannusten mittari on henkilöstöresurssien tehokkuus. Henkilöstökustannukset ovat oleellinen tekijä Talpan kustannusrakenteessa, minkä vuoksi niiden optimaalinen kohdentaminen on tärkeää.

Mittareiksi on valittu tärkeimpien prosessien osalta palkkahallinnosta palkka- ja palkkiolipukkeiden henkilöstökustannus/lipuke sekä taloushallinnosta ostolaskujen henkilöstökustannus/ostolasku ja laskutuksen henkilöstökustannus/laskelma.

i arbetet säkras genom att man möjliggör multilokalt arbete. Respons samlas regelbundet in från personalen och de anställda uppmuntras till att kontinuerlig utveckla sitt eget arbete och teamarbetet.

I chefsarbetet görs satsningar på ledning av arbete som är oberoende av plats och arbete som automatiseras, på att ställa upp mål och på informationsförmedling. Ledningens och chefernas förmåga att agera i enlighet med principerna för ledarskap som förnyar sig och multilokalt arbete säkras. Talpas chefer deltar aktivt i personalutbildning för chefer som ordnas av Stadin Akademia.

Genom sin verksamhet bidrar Talpa till att Helsingfors tjänster håller hög kvalitet, är kostnadseffektiva och produceras med hänsyn till miljöfrågor. Automatiseringen av ekonomiförvaltningen förväntas avsevärt minska miljökonsekvenserna av Talpas tjänster jämfört med manuell tjänsteproduktion.

Verksamhetsmål i budgeten

Talpas mål är att arbeta för att processerna blir mer digitala och för ökad automatisering. Detta eftersträvas genom att satsa på att utveckla processer och en realisering av nyttorna från datasystemen. Utvecklingen av antalet prestationer grundar sig på kundernas verksamhet och eventuella förändringar i den.

Genom att automatisera stadens gemensamma processer och införa nya system vill man säkra en smidig och pålitlig serviceproduktion. Ett kontinuerligt och nära samarbete med kunderna säkerställer att Talpa kan förutse kundernas behov så väl som möjligt. Den realiserade kundnöjdheten, kundservicen och tjänsternas kvalitetsnivå följs upp regelbundet enligt vedertagen praxis.

Bindande mål ska verifiera att strategin genomförs: räkenskapsperiodens resultat är $\geq 10\,000$ euro och kundnöjdheten är minst 4,0. Kundnöjdheten var 3,68 år 2021.

Ekonomisk hållbarhet

Utfallet följs med hjälp av kostnaderna per enhet för tjänsterna, arbetets produktivitet och totalproduktiviteten.

Kundernas kunskaper och medvetenhet om de gemensamma processerna ökas genom att ordna evenemang om aktuella teman inom ekonomiförvaltningen och löneadministrationen för dem, såsom utbildningar, infotillfällen och processverkstäder. Dessutom får kunderna månatliga rapporter om utfallet för tjänsterna inom ekonomiförvaltningen och löneadministrationen, graden av digitalisering och uppföljningsuppgifter som mäter processernas kvalitet.

Utveckling av kostnaderna per enhet

Effektivitet i personalresurserna är Talpas centrala mått för kostnaderna per enhet. Personalkostnaderna är en betydande faktor i Talpas kostnadsstruktur, varför det är viktigt att optimera dem rätt.

Som mätare för de viktigaste processerna har man inom löneadministrationen valt personalkostnaden för löne- och arvodesbesked per besked samt inom ekonomiförvaltningen personalkostnaden för inköpsfakturer per inköpsfaktura och personalkostnaden för fakturering per faktura.

Tuottavuustoimenpiteet

Talousarviovuoden kokonaistuottavuuden kasvun tavoitteeksi on asetettu 3,0 prosenttiyksikköä. Tuottavuuden kasvu perustuu työn tuottavuuden parantamiseen.

Tuottavuus muodostuu monista eri tekijöistä, kuten suoritelmien, henkilötyövuosien ja kustannusten muutoksista, tietojärjestelmien tehokkuudesta sekä prosessien kehittämisestä. Työn tuottavuuteen ja sen kehittämiseen vaikuttavat resurssien oikea kohdentaminen ja osaamisen varmistaminen.

Talpan palvelujen kilpailukykyä arvioidaan vertaamalla palvelujen hintaa, sisältöä ja laatua vastaaviin taloushallinnon palvelukeskuksiin. Tavoitteiden toteutuminen varmistetaan tuottamalla johdon tueksi tunnuslukuja, joiden avulla seurataan prosesseihin tehtyjen toimenpiteiden ja työskentelytapojen muutosten vaikutuksia työn tavoitetasoihin ja tuottavuuteen.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Talpan tavoitteena on tuottaa talous- ja palkkahallinnon palvelut asiakkailleen mahdollisimman kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Talousarviossa on varauduttu sekä prosessien että tietojärjestelmien kehittämiseen ja uudistamiseen, millä on pitkäaikainen, myönteinen vaikutus Talpan palvelujen kilpailukykyyn ja laatuun myös tulevaisuudessa. Talpa tarjoaa asiakkailleen esimerkiksi verkkokauppa-alustan, jonka myötä asiakkaat saavat mahdollisuuden kehittää tuotteiden ja palvelujen myyntiä digitaalisesti. Tällä on myös selkeä yhteys taloushallinnon prosessien sujuvoittamiseen.

Lisäämällä digitaalisuuden ja automaation osuutta prosesseissa vähennetään manuaalustyöstä mahdollisesti aiheutuvia virheitä ja viiveitä sekä välillisesti myös prosesseissa mahdollisesti kulkevan paperin osuutta. Esimerkiksi erilaiset sähköiset tavat vastaanottaa laskuja tarjoavat ympäristöystävällisen, paperittoman vaihtoehdon, jota Talpa aktiivisesti tarjoaa laskun saajille.

Henkilöstösuunnitelma

Talpan henkilöstömäärätavoitteena vuonna 2023 on päästä Sarastian käyttöönnottoa edeltävälle tasolle. Prosessien kehittyminen ja automatisoinnin lisääminen vaikuttavat tehtäväkokonaisuuksiin, kun asiantuntijatyötä on enemmän ja rutiinomaiset tehtävät vähenevät. Henkilöstön osaamisen varmistaminen muutosvaiheissa on erityisen tärkeää. Painopisteinä ovat työn sujuvuus ja henkilöstön hyvinvointi. Tämä edellyttää tavoitteellista johtamista, työn organisointia ja henkilöstöresurssien oikeaa kohdentamista

Produktivitätsätgärder

Målet för budgetårets totala produktivetsökning har fastställts till 3,0 procentenheter. Ökningen av produktiviteten grundar sig på en ökning i arbetets produktivitet.

Produktiviteten består av många olika faktorer, såsom förändringar i antal prestationer, årsverken och kostnader, informationssystemens effektivitet och processutveckling. Arbetets produktivitet och utvecklingen av denna påverkas av att resurserna fördelas på rätt sätt och kompetensen säkerställs.

Konkurrenskraften hos Talpas tjänster bedöms genom att priset och kvaliteten på tjänsterna jämförs med motsvarande servicecenter för ekonomiförvaltning. Måluppfyllelsen följs upp genom att producera nyckeltal för ledningen om hur vidtagna åtgärder och ändrade arbetsmetoder påverkar arbetets målnivåer och produktiviteten.

Bedömning av budgetens konsekvenser

Talpas mål är att producera ekonomitjänster och löneadministrationstjänster för sina kunder så kostnadseffektivt och bra som möjligt. I budgeten förbereder man sig på att utveckla och uppdatera både processer och datasystem på ett sätt som förbättrar konkurrenskraften och kvaliteten i Talpas serviceproduktion på lång sikt också framöver. Talpa erbjuder sina kunder exempelvis en e-handelsplattform, där kunderna ges en möjlighet att utveckla försäljningen av produkter och tjänster digitalt. Detta har också ett tydligt samband med att skapa smidigare processer för ekonomiförvaltningen.

Genom att öka andelen digitalisering och automatisering i processerna minskar eventuella fel som uppstår i manuella arbetsmoment och indirekt också andelen papper som eventuellt används i processerna. Exempelvis olika slags elektroniska sätt att ta emot fakturor erbjuder ett miljövänligt, papperslöst alternativ som Talpa aktivt erbjuder fakturornas mottagare.

Personalplan

Talpas mål i fråga om antalet anställda är att återgå till nivån innan Sarastia togs i bruk. Utveckling av processer och ökad automatisering påverkar uppgiftshelheterna då andelen expertarbete ökar och de rutinmässiga arbetsmomenten minskar. Det är särskilt viktigt att säkerställa personalens kompetens i samband med förändringar. Prioritetsområden är smidigheten i arbetet och personalens välbefinnande. Detta förutsätter målinriktat ledarskap, organisering av arbetet och korrekt riktande av personalresurserna.

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Sitovat toiminnan tavoitteet

Bindande verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
LIIKELAITOKSEN TAVOITE			
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Toimimme vastuullisesti, kestävästi ja tuottavasti	Tilikauden tulos vähintään 10 000 euroa (vuonna 2021: 381 000 euroa)	Parannamme tuottavuutta
Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen	Asiakastyytyväisyys kehitty myönteisesti, tavoittelemme selkeää asiakastyytyväisyyden nousua	Asiakastyytyväisyys vähintään 4,0 (asteikolla 1-5) (vuonna 2021:3,68)	Palvelutarvetta ennakoiva kaupunki

Strategiskt prioriteringsområde	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
AFFÄRSVERKETS MÅL			
En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt	Vi fungerar ansvarsfullt, hållbart och produktivt	Räkenskapsperiodens resultat minst 10 000 euro (år 2021: 381 000 euro)	Vi förbättrar produktiviteten
Smarta Helsingfors leds med data och digitala underlag	Kundnöjdheten utvecklas gynnsamt, vi strävar efter en klar höjning av kundnöjdheten	Kundnöjdheten minst 4,0 (på skalan 1-5) (år 2021: 3,68)	En stad som kan förutse behovet av tjänster

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Suoritetavoitteet - Prestationsmål						
Myyntilaskut ja myyntireskontralaskut - Försäljningsfakturer och försäljningsreskontrafakturer (1000)	1134	1225	1201	1203	1203	1203
Maksuistutukset ja perintätoimeksiannot - Betalningspåminnelser och inkassouppdrag (1 000)	161	202	185	174	174	174
Ostolaskut . Inköpsfakturer (1 000)	862	879	879	955	955	955
Palkka- ja palkkiolipukkeet - Löne- och arvodesbesked (1 000)	826	795	795	807	807	807
Asiantuntijatyötunnit - Specialistarbetstimmar (1 000)	59	85	85	80	80	80
Toiminnan laajuustiedot - Verksamhetens omfattning						
Ostolaskujen lkm - Antal inköpsfakturer (1 000)	862	879	879	955	955	955
Palkka- ja palkkiolipukkeiden lkm - Antal löne- och arvodesbesked (1 000)	826	795	795	807	807	807
Tehokkuus/taloudellisuus - Effektivitet/lönsamhet						
Tilillä automaattisesti tilioituvia tapahtumia - Med kontoudrag automatiskt konterad transaktion (%)	83	85	85	85	87	88
E-laskujen osuus lähtevistä laskuista - Andel e-fakturer av utgående fakturer (%)	48	43	50	48	50	52
Automaattisesti täsmäytyneet ostolaskut - Automatiskt avstämda inköpsfakturer (%)	21	33	33	28	35	42
Osa-automaattisesti täsmäytyneet ostolaskut - (%)	7	-	-	13	21	28
Maksusuunnitelmiin täsmäytyneet ostolaskut - I CM-systemet avstämda inköpsfakturer (%)	17	28	28	19	21	24

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Henkilöstön käyttö - Användning av personal

Henkilöstön määrä - Antal anställda	417	432	447	430	417	404
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö) - Årsverken (egen personal)	380	394	409	392	380	368

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten

Tuottavuusmittari - Produktivetsmätare

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Tuottavuusindeksi, Tuottavuus 2021 = 100 - Produktivetsindex, Produktivitet 2021 = 100	100,0	103,0	96,5	106,0	109,0	112,0
--	-------	-------	------	-------	-------	-------

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per

Palvelu euroa / x - Tjänst euro / x	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
-------------------------------------	------	------	----------------------------	------	------	------

Palkkahallinnon henkilöstöresurssin tehokkuus -

Personalresursens effektivitet inom löneadministrationen:

Palkkahallinnon henkilöstökustannus/palkkalipuke -

Personalkostnad inom löneadministrationen/lönebesked

Taloushallinnon henkilöstöresurssin tehokkuus -

Personalresursens effektivitet inom ekonomiförvaltningen:

Ostolaskujen henkilöstökustannus/ostolasku - Personalkostnad

för inköpsfakturor/inköpsfaktura

Laskutuksen henkilöstökustannus/laskelma - Personalkostnad

för fakturering/beräkning

Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa - Ändring i procent i enhetskostnaderna

Muutos, % - Ändring, %	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
------------------------	------	------	----------------------------	------	------	------

Palkkahallinnon henkilöstöresurssin tehokkuus -

Personalresursens effektivitet inom löneadministrationen:

Palkkahallinnon henkilöstökustannus/palkkalipuke -

Personalkostnad inom löneadministrationen/lönebesked

Taloushallinnon henkilöstöresurssin tehokkuus -

Personalresursens effektivitet inom ekonomiförvaltningen:

Ostolaskujen henkilöstökustannus/ostolasku - Personalkostnad

för inköpsfakturor/inköpsfaktura

Laskutuksen henkilöstökustannus/laskelma - Personalkostnad

för fakturering/beräkning

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Tilan käyttö - Lokalanvändning

Tilat - Lokaler, m ²	6 959	5 959	6 959	5 959	5 959	5 459
---------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Tilojen pinta-alamäärä (htm²) suhteessa henkilöstömäärään - Lokalyta (m² lägenhetsyta) i förhållande till antalet anställda

	18	15	17	15	16	15
--	----	----	----	----	----	----

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma – Resultaträkning och finansieringskalkyl

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste - Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Liikevaihto - Omsättning	30 593	33 783	32 623	32 763	32 870
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	454	99	100	100	100
Varsinaiset kulut - Kostnader	-30 394	-34 941	-32 362	-32 552	-32 709
Poistot - Avskrivningar	-215	-259	-295	-245	-195
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	437	-1 318	66	66	66
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-56	-56	-56	-56	-56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott underskott)	381	-1 374	10	10	10
1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	437	-1 318	66	66	66
Poistot - Avskrivningar	215	259	295	245	195
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-56	-56	-56	-56	-56
Investointien rahavirta - Kassaflöde från investeringar					
Investointimenot - Investeringsutgifter	-180	-500	-150	-150	-150
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassaflöde från verksamheten och investeringar	416	-1 615	155	105	55
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering					
Lainakannan muutokset, lyhytaikainen - Förändringar i länestocken, kortfristiga	-1 511				
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	1 095				
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering	-416				
Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten		-1 615	155	105	55

Työterveysliikelaitos – Affärsverket företagshälsan

Talousarvion 2023 keskeiset painopisteet ja tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 1.6.2022, että Helsingin kaupungin omana toimintana tuottamat työterveyspalvelut voidaan saattaa kilpailuttamisen piiriin. Kilpailutus tulee järjestää niin, että työterveysliikelaitoksen henkilöstö siirtyy liikkeen luovutuksella kilpailun voittaneen toimijan palvelukseen. Kilpailutusta valmistele kaupunkinkanslian henkilöstöosasto. Toiminta uuden toimijan kanssa alkaa suunnitelman mukaan 1.9.2023. Liikelaitoksen toiminnan lakkauttamisen aikataulu tarkentuu kilpailutusprojektin edetessä. Liikelaitoksen talousarvio on laadittu koko vuodelle 2023 samoin kuin laatimishojjeiden mukaan toimialoilla ja liikelaitoksissa työterveyskulut budjetoidaan sisäisenä kuluna koko vuodelle 2023 ja ulkoisena kuluna vuosille 2024–2025. Uuden toimijan aloitusaikataulun varmistuessa tarkennetaan liikelaitoksen vuoden 2023 kustannukset talousarvion ennusteissa ja tilinpäätöksessä toteutuneen mukaan.

Työterveysliikelaitoksen keskeisimmät painopisteet vuonna 2023 ovat:

- tuotetaan työterveyshuollon palvelut kaupungin linjausten ja työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti muutosvaiheen aikana
- valmistaudutaan työterveyspalvelujen onnistuneeseen siirtoon uudelle toimijalle ja liikelaitoksen toiminnan lakkauttamiseen

Kaupungin henkilöstön merkittävin työkykyriski liittyy tällä hetkellä mielen hyvinvointiin. Korona-aika on koetellut erityisesti nuorten työntekijöiden mielenterveyttä, ja sairauspoissaolot ovat lisääntyneet huomattavasti. Työterveys Helsingillä on kattavat mielen hyvinvoinnin palvelut, joita on vuoden 2022 aikana laajennettu lyhytpsykoterapiapalveluilla.

Vuosina 2020–2022 työterveyspalvelut priorisoitiin voimallisesti koronan hoitamiseen, mistä johtuen osa lakisääteisistä terveystarkastuksista sekä työpaikkaselvityksistä on jäänyt tekemättä. Tätä työterveyshuollollista hoitovelkaa pyritään kuroma kiinni.

Toiminnan kuvaus

Työterveys Helsinki on kaupungin ja sen tytäryhteisöjen oma työterveyshuoltoyksikkö, joka palvelee noin 40 000 käyttäjäasiakasta. Yksikkö toimii työterveysliikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa.

Liikelaitos tuottaa asiakkaille monipuoliset työterveyspalvelut, jotka sisältävät lakisääteiset palvelut sekä laajat sairaanhoitopalvelut tutkimuksineen. Lakisääteiset, ennaltaehkäisevät työterveyspalvelut kattavat kaupungin henkilöstön hyvinvoinnin, terveyden ja työkyvyn sekä työpaikkojen toiminnan edistämisen.

Työterveyspalveluiden laajuuden määrittelee kaupunki työnantajana. Toimintaa ohjaavat kaupungin henkilöstöpoliittiset tavoitteet, työhyvinvointiohjelma sekä työterveyshuoltoa koskeva lainsäädäntö. Palveluista noin puolet on lakisääteisiä palveluita ja noin puolet on sairaanhoitopalveluita. Palvelut tuotetaan pääosin omana toimintana ja vuokratyövoimaa hyödyntämällä, jota täydennetään ostopalveluilla. Ostopalvelujen osuutta lisättiin

Centralla prioriteringar i budgeten 2023 och sammandrag

Stadsfullmäktige godkände 1.6.2022 att de företagshälsövårdstjänster som staden producerar som egen verksamhet kan konkurransutsättas. Konkurrensutsättningen ska ordnas så att personalen hos affärsverket företagshälsan övergår genom överlåtelse av rörelse till den aktör som vinner anbudsörfarandet. Stadskansliets personalavdelning förbereder konkurrensutsättningen. Enligt planerna inleds samarbetet med den nya aktören 1.9.2023. Tidsplanen för nedläggningen av affärsverkets verksamhet preciseras när konkurrensutsättningen framskrider. Affärsverkets budget har utarbetats för hela 2023, liksom kostnaderna för före-tagshälsövården inom sektorerna och affärsverken, vilka budgeteras i enlighet med anvisningarna för budgetarbetet som interna utgifter för 2023 och som externa utgifter för 2024–2025. Affärsverkets kostnader för 2023 preciseras i budgetens prognoser och i bokslutet på basis av utfallet när tidsplanen för inledningen av den nya aktörens verksamhet fastställs.

Affärsverket företagshälsans viktigaste prioriteringsområden år 2023 är

- att producera företagshälsövårdstjänster i enlighet med stadens riktlinjer och verksamhetsplanen för företagshälsan under övergångsperioden
- att förbereda sig för en lyckad överföring av företagshälsövården till den nya aktören och för nedläggning av affärsverkets verksamhet.

Den största risken för personalens arbetsförmåga handlar just nu om psykisk hälsa. Coronatiden har varit en prövning för i synnerhet unga medarbetares psykiska hälsa, och sjukfrånvarorna har ökat betydligt. Företagshälsan Helsingfors har omfattande tjänster för psykisk hälsa. Under 2022 utvidgades tjänsterna så att de omfattar även korttidspsykoterapi.

Under 2020–2022 gav företagshälsövården hög prioritet åt skötseln av coronan, och därför har en del av de lagstadgade hälsokontrollerna och arbetsplatsutredningarna blivit ogjorda. Syftet är att avhjälpa vårdunderskottet inom företagshälsövården.

Beskrivning av verksamheten

Företagshälsan Helsingfors är stadens och dess dottersammanslutningars egen företagshälsövårdsenhet, som betjänar över 40 000 kunder. Enheten lyder under direktionen för Affärsverket företagshälsan.

Affärsverket ger sina kunder mångsidig företagshälsövård inklusive lagstadgad service och omfattande sjukvårdstjänster jämte undersökningar. Den lagstadgade förebyggande företagshälsövården inbegriper också främjande av personalens hälsa, välmåga och arbetsförmåga och av verksamheten vid arbetsplatserna.

Företagshälsövårdens omfattning fastslås av staden som arbetsgivare. Verksamheten styrs av stadens personalpoli-tiska målsättningar, ett program för välbefinnande i arbetet, och den lagstiftning som gäller företagshälsövård. Av servicen är omkring hälften lagstadgade tjänster och hälften sjukvård. Servicen produceras i huvudsak med egna krafter och med hjälp av hyrd arbetskraft som vid behov kompletteras med upphandlade

vuoden 2022 aikana, kun työterveyspalvelujen kilpailutuslinjaus aiheutti lisääntynyttä henkilöstön liikkuvuutta ja yhdessä rekrytointivaikeuksien kanssa pienensi liikelaitoksen oman henkilökunnan määrää.

Palvelut tuotetaan kustannustehokkaina ja tarvelähtöisinä. Tytäryhteisöasiakkaiden sopimukset sanottiin irti yhtä lukuun ottamatta vuoden 2022 aikana.

Toimintaympäristön muutokset 2023

Toimintaympäristön muutokset taloussuunnitelmakaudella

Taloussuunnittelukaudella 2023–2025 liikelaitos tuottaa suunnitelman mukaisesti työterveyspalveluja vain osan vuotta 2023, jonka jälkeen palvelut tuottaa uusi toimija.

Vuoden 2023 keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2023 keskeinen toimintaympäristön muutos on työterveyspalvelujen toiminnan siirto uudelle toimijalle ja liikelaitoksen toiminnan lakkauttaminen. Liikelaitoksen vuoden 2023 toiminnan volyyymi ja liikevaihto on vuotta 2022 pienempi, koska muutostilanteen vuoksi liikelaitoksen henkilöstömäärä on pienentynyt. Palveluja tuotetaan aiempaa enemmän vuokratyövoimalla ja ostopalveluina. Toimialan markkinatilanne, työvoiman saatavuuden heikkous ja liikelaitoksen jäljellä olevan elinkaaren lyhyys kuitenkin vaikeuttavat oman palvelutuotannon kompensoimista täysimääräisesti ulkoisena tuotantona. Henkilöstökustannusten, ICT-kustannusten, vuokrien ja ostopalvelujen kustannusnousun vuoksi liikelaitoksen hinnoissa on muutaman prosentin korotuspaine vuodelle 2023. Työterveys Helsinki on korottanut hintoja viimeksi vuonna 2015. Hintojen korotuksesta huolimatta kokonaisuutena talousarviossa alitetaan laatimisoheissa 2023 esitetty työterveyshuollon vuositason kustannusarvio 468 euroa per työntekijä.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Liikelaitoksen palvelutoiminnan tason riskinä ja epävarmuustekijänä on kilpailutus päätöksen aiheuttama henkilöstön väheneminen ja terveydenhuollon yleinen vaikea henkilöstön saatavuus toiminnan kannalta tärkeimmissä työterveyslääkäreiden ja -hoitajien henkilöstöryhmissä. Riskiä on pyritty hallitsemaan lisäämällä palvelujen ja vuokratyövoiman kilpailuttamista ja hankkimista ulkoisilta tuottajilta, mutta kaikkiin kilpailutuksiin ei ole saatu tarjouksia yksityisiltä tuottajilta. Liikelaitoksen ja kaupungin taloudellisina riskeinä ovat liikelaitoksen toiminnan lakkauttamisesta aiheutuvat kertaluonteiset kustannukset. Näistä on toistaiseksi tunnistettu tiloihin ja sähköisiin palveluihin tehtyjen investointien poistot sekä mahdolliset sopimusten muutoksista aiheutuvat kustannukset.

Tulevaisuudessa työterveyspalvelujen merkitys korostuu myös työnantajamaineen kannalta. Yksittäisten käyttäjäasiakkaiden näkökulmasta palveluiden uudistumista ohjaa käyttäjäasiakkaan omat odotukset työterveyspalveluita kohtaan vastaavasti kuin kaupungin asukkaiden odotukset kaupungin palveluita kohtaan. Kriittistä on oikea-aikainen palvelun saatavuus ja sähköisen asioinnin ensisijaisuus. Haasteena on löytää tasapaino palvelujen saatavuudessa ja että asiakaskokemus on hyvällä

tjänster. Andelen upphandlade tjänster öka-des under 2022, eftersom beslutet om att konkurrensutsätta företagshälsovårdstjänster orsakade rörlighet inom personalen, vilket i anslutning till rekryteringssvårigheterna minskade antalet egen personal inom affärsverket.

Tjänsterna tillhandahålls kostnadseffektivt och behovsbaserat. Avtalen med dottersammanslutningarna, med undantag för ett, sades upp under 2022.

Förändringar i omvärlden 2023

Förändringar i omvärlden under ekonomiplanepreioden

I enlighet med planerna tillhandahåller affärsverket företagshälsovårdstjänster endast en del av året 2023 under ekonomiplaneringsperioden 2023–2025. Efter det tillhandahåller den nya aktören tjänsterna.

Centrala förändringar i omvärlden 2023

En väsentlig förändring i omvärlden 2023 är överföringen av företagshälsovårdens verksamhet till den nya aktören och nedläggning av affärsverkets verksamhet. Volymen och omsättningen av affärsverkets verksamhet 2023 är mindre än 2022, eftersom antalet anställda i affärsverket har minskat på grund av omställningen. Tjänsterna tillhandahålls i allt större utsträckning med hyrd arbetskraft och som upphandlade tjänster. Sektorns marknadsläge, den svaga tillgången till personal och den korta livslängd som affärsverket har kvar gör det svårare att fullt kompensera den egna tjänsteproduktionen med extern produktion. På grund av ökningen av personalkostnader, ICT-kostnader, hyror och köptjänster finns det ett tryck på att höja affärsverkets priser med några procent inför 2023. Företagshälsan Helsingfors höjde sina priser senast 2015. Oavsett eventuella prishöjningar underskrider företagshälsovårdens budgetmoment som helhet den kostnadskalkyl på 468 euro per arbetstagar på årsnivå som föreslogs i anvisningarna för budgetarbetet 2023.

Risker och osäkerhetsmoment i omvärlden

Beslutet om konkurrensutsättningen orsakade en nedgång i antalet anställda. Den allmänt dåliga tillgången till personal inom företagshälsovården gäller läkare och sjukskötare, som är de viktigaste personalgrupperna med tanke på verksamheten. Dessa två faktorer utgör en risk och ett osäkerhetsmoment för affärsverkets serviceverksamhet. Man har strävat efter att hantera risken genom att öka konkurrensutsättningen av tjänster och hyresarbetskraft samt genom att upphandla tjänster och arbetskraft från externa producenter. Staden har dock inte fått några anbud från privata producenter i alla konkurrensutsättningar. De kostnader av engångskaraktär som orsakas av nedläggningen av affärsverkets verksamhet utgör en ekonomisk risk för affärsverket och staden. Hittills har man identifierat kostnader av engångskaraktär som orsakas av avskrivningar av investeringar i lokaler och elektroniska tjänster samt eventuella kostnader för ändringar i avtalen.

I framtiden betonas företagshälsovårdens roll även för arbetsgivarens rykte. Ur den enskilda kundens synvinkel styrs utvecklandet av företagshälsovården av användarnas egna förväntningar på den, på samma sätt som staden utvecklar sina tjänster utgående från invånarnas förväntningar. Kritiska faktorer är tillgång till service i rätt tid och prioriteringen av självbetjäning på webben. Utmaningen är att hitta en balans mellan tillgången till tjänster och att erbjuda en bra kundupplevelse både åt dem

tasolla sekä satunnaisilla palveluiden käyttäjillä että asiakkailta, joilla on työkykyriskejä.

Alle 35-vuotiaiden työntekijöiden sairauspoissaolot mielenterveyssyistä ovat jatkaneet kasvuaan. Kasvu oli vuonna 2021 suurempaa kuin kahtena edellisellä vuonna 2019–2020. Vuoden 2022 ensimmäisellä puoliskolla kehitys kääntyi, mutta taso oli edelleen suurempi kuin alkuvuonna 2020.

Kun osaavan työvoiman resurssi pienenee, on entistä tärkeämpää pitää kiinni nuorista työntekijöistä. Haasteellista on se, että riskit ja kuormitus kasautuvat. Työvoiman saatavuusongelmat, koronasta palautuminen ja työn psykososiaalinen kuormitus koettelevat erityisesti naisten peruspalvelualoja. Koronan pitkän aikavälin vaikutukset ovat vielä epäselviä

Mielen hyvinvoinnin ongelmat eivät korjaannu yksin terveydenhuollon keinoin. Yksilökeskeisestä sairauksien hoidosta on edettävä kokonaisvaltaiseen hyvinvoinnin edistämiseen työpaikoilla. Uupumisen ehkäisemisellä on keskeinen rooli riittävän henkilöstön työpanoksen toteutumisessa ja työvoiman saatavuuden turvaamisessa. Työterveyshuolto on keskeinen ennaltaehkäisevän toiminnan ympäristö, kun vaikuttamisen kanavat ulottuvat yksilötasolta työyhteisöjen toimintaan.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Liikelaitoksen toiminta toteuttaa kaupunkistrategian osiota ”Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki”. Toiminta toteuttaa osaltaan hyvää henkilöstöpolitiikkaa strategian tavoitetta henkilöstön työhyvinvoinnin ja viihtyvyyden kasvu. Laadukkailla työterveyspalveluilla varmistetaan, että kaupungilla on hyvinvoiva henkilöstö sekä terveelliset työolosuhteet. Tällä hetkellä merkittävin henkilöstön hyvinvoinnin haaste on mielenterveyteen liittyvät asiat, jotka näkyvät työkyvyn heikkenemisessä ja palautumisessa.

Vaikka Helsingin kaupungin henkilöstön työkykyriskien hallinta on ollut hyvällä tasolla, on palveluita ja työkykyjohtamista kehitettävä ennakoivampaan suuntaan. Muihin suuriin kaupunkeihin verrattuna Helsingissä on kyetty estämään sairauspoissaolojen pitkittyminen.

Koronaepidemian aikana 2020–2022 työterveyshuollon voimavarat priorisoitiin koronan hoitamiseen. Tässä tilanteessa terveyden edistämisen, ei-kiireellisten sairauksien hoito sekä työpaikoille suuntautuvat palvelut väistyivät. Vuonna 2022 tätä hoito- ja palveluvelkaa ei ole voitu purkaa muutostilanteen aiheuttaman henkilöstön vähenemisen vuoksi.

Vuonna 2021 kilpailutettiin alusta digitaalisille asiointipalveluille ja prosessien automatisoinnille ja mm. otettiin käyttöön videovastaanotto. Vuonna 2022 otettiin käyttöön etäneuvottelu ryhmille ja sähköinen työhöntulotarkastus. Näistä saadaan asiakkaille ja toiminnan tehostamiselle hyötyä vielä liikelaitoksen jäljellä olevan elinkaaren aikana. Vuonna 2023 digitalisaatiossa keskitytään toiminnan edellyttämien järjestelmien välttämättömään ylläpitoon ja valmistaudutaan käytön lopettamiseen.

Kaupungin työterveyshuollon linjausten mukaisesti sairaanhoito perustuu hoidon tarpeen arviointiin. Tämän perusteella kiireellisissä asioissa lääkärin vastaanotto (etä- tai lähivastaanotto) on saatavilla 1–2 päivän sisällä. Kiireettömissä

som anlitar företagshälsovården bara ibland och dem som har risker i arbetsförmågan.

Sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa bland anställda under 35 år har fortsatt att öka. Ökningen var större under 2021 än under de två föregående åren 2019–2020. Under den första hälften av 2022 vände utvecklingen, men nivån är fortfarande högre än vid ingången av 2020.

När bristen på kompetent arbetskraft ökar blir det allt viktigare att få unga anställda att stanna kvar. Det besvärliga är att riskerna och belastningen tenderar anhopa sig. I synnerhet de kvinnodominerade servicebranscherna kämpar med problem att få arbetskraft och att klara av dels återhämtningen från coronan, dels arbetets psykosociala belastning. Coronans verkningar på lång sikt är ännu oklara.

Psykiska hälsoproblem ordnar inte upp sig med hjälp av enbart hälsovård. Från individcentrerad vård av sjukdomar gäller det att på arbetsplatsen orientera sig i riktning mot helhetsbetonat främjande av de anställdas välbefinnande. För att uppnå en tillräcklig arbetsinsats inom organisationen och trygga tillgången till personal är det viktigt att fokusera på förebyggande av utmattning. Företagshälsovården är en central miljö för den förebyggande verksamheten, eftersom påverkanskanalerna sträcker sig från individnivå till grupp- och organisationsnivå.

Förverkligande av stadens strategiska målsättningar

Affärsverkets verksamhet förverkligar stadsstrategins del ”Ett Helsingfors som är attraktivt för personalen”. Verksamheten bidrar till att bedriva en god personalpolitik i syfte att få personalen att må bättre och trivas i arbetet. Kvaliteten på företagshälsovården garanterar att staden har en personal som mår bra och sunda arbetsförhållanden. Den största utmaningen för personalens välbefinnande handlar för tillfället om frågor kring psykisk hälsa, som reflekteras i sänkt arbetsförmåga och återhämtning från arbetet.

Även om beaktandet av riskerna för sänkt arbetsförmåga bland Helsingfors stads personal har legat på en god nivå, måste servicen och ledarskapet för arbetsförmåga utvecklas med större framförhållning. Jämfört med de andra stora städerna har man i Helsingfors lyckats hindra att sjukfrånvarorna drar ut på tiden.

Under coronaepidemin 2020–2022 har Företagshälsan Helsingfors prioriterat skötseln av coronan. I detta läge har främjande av hälsa, icke-brådskande sjukvård och tjänster som riktar till arbetsplatserna fått vika. Man har inte kunnat avhjälpa vård- och serviceunderskottet under 2022 på grund av den personalminskning som orsakades av omställningen.

År 2021 konkurrensutsattes en plattform för digitala tjänster och för automatisering av processer, och man införde bland annat videomottagningar som en serviceform. Elektroniska möten för grupper och elektroniska hälsokontroller togs i bruk år 2022. Dessa nya serviceformer kommet till nytta för kunderna och främjar effektiviseringen av verksamheten ännu under affärsverkets kvarstående livslängd. Inom digitaliseringen fokuserar man under 2023 på nödvändigt underhåll av de system som behövs för verksamheten och förbereder sig på att ta dem ur bruk.

I enlighet med riktlinjerna för stadens företagshälsovård bygger sjukvården på bedömning av vårdbehovet. Utgående från bedömningen kan stadens anställda i brådskande fall få tid hos läkare (på distans eller vid mottagningen) inom 1-2 dagar. I fråga

asioissa tavoitteena on, että em. vastaanottoaika on sähköisesti varattavissa 5 päivän sisällä.

Talousarvion toiminnan tavoitteet

Työterveys Helsingin sitovana tavoitteena on asiakkaiden hyvä palvelukokemus. Asiakaskokemusta mitataan kaikista palvelukanavista ja palveluista. Asiakaskokemusta mittaavan NPS-luvun eli nettosuositeluindeksin arvoksi tavoitellaan vähintään 69.

Digitaalisen palvelun käytettävyyden mittarina on CES (Customer Effort Score) –arvoa. Tavoitteena on, että hoitochatin CES-arvo on alle 2,5 (1=hyvä; 5=huono).

Saatavuuden mittarina käytetään lääkärin kiireetöntä vastaanottoaika (etä- tai lähivastaanotto). Tavoitteena on, että kiireettömissä asioissa lääkärin vastaanottoajan saa 5 arkipäivässä.

Taloudellinen kestävyys

Talousarviovuodella toiminta keskittyy työterveyshuollon ydintoimintaan ja saatavuuden varmistamiseen. Oman henkilökunnan määrän väheneminen, ostopalvelujen lisääminen, yleinen kustannustason nousu (henkilöstö, ICT, vuokrat, ostopalvelut) ja liikelaitoksen muutostilanteen edellyttämät toimenpiteet vaikuttavat liikelaitoksen tuottavuuteen ja edellyttävät hintojen nostamista vuodelle 2023. Liikelaitoksen talousarvioon ei sisälly investointeja.

Yksikkökustannusta kuvaavana mittarina on liikevaihto/asiakasmäärä.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Työterveys Helsinki on saanut palveluillaan ja verkostoyhteistyöllä aikaan merkittäviä vaikutuksia kaupungin henkilöstön työkykyyn: sairauspoissaolot ovat laskeneet.

Henkilöstösuunnitelma

Liikelaitoksen henkilöstösuunnittelua on tehty loppuvuonna 2021 julkistetusta kilpailutuslinjauksesta lähtien ottaen huomioon toiminnan kilpailuttaminen. Liikelaitoksen oma henkilöstö on vähentynyt n. 15 prosenttia 146 henkilöstä (tilinpäätös 2021) 124 henkilöön (elokuu 2022). Palvelutoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi keskeisiin työterveydenhuollon tehtäviin on ollut käynnissä jatkuva rekrytointi, mutta poistumaa ei ole saatu korvattua. Henkilöstöresurssia suunnataan muutosvaiheessa kriittisten lakisääteisten palvelujen turvaamiseen.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kilpailutus tulee järjestää niin, että työterveysliikelaitoksen henkilöstö siirtyy liikkeen luovutuksella kilpailun voittaneen toimijan palvelukseen.

om icke-brådskannde fall är målsättningen att en läkartid ska kunna bokas elektroniskt och fås inom 5 dagar.

Verksamhets målsättningar i budgeten

Ett bindande mål för Företagshälsan Helsingfors är att kunderna får en bra serviceupplevelse. Kundupplevelsen mäts för alla servicekanaler och tjänster. Målet för NPS-värdet, alltså det nettorekommendationsindex som mäter kundupplevelsen, är minst 69.

Värdet CES (Customer Effort Score) används som mätare för digitala tjänsternas användbarhet. Målet är att vårdchattens CES-värde ska vara lägre än 2,5 (1 = bra; 5 = dåligt).

Som mått på tillgängligheten används hur snabbt man i icke-brådskannde fall kan få en läkartid (på distans eller vid mottagningen). Målet är att man i icke-brådskannde fall kan få en läkartid inom fem vardagar.

Ekonomisk hållbarhet

Under budgetåret ligger fokus i verksamheten på kärnan i företagshälsovården och på att trygga tillgängligheten till den. Minskningen i antalet egna anställda, ökningen av köptjänster, ökningen av den allmänna kostnadsnivån (personal, ICT, hyror, köptjänster) och de åtgärder som ska vidtas på grund av omställningen av verksamheten påverkar affärsverkets produktivitet och kräver att priserna höjs inför 2023. I affärsverkets budget ingår inga investeringar.

Som mått för enhetskostnaderna används kvoten omsättning/kundantal.

Bedömning av budgetens konsekvenser

Företagshälsan Helsingfors har med sin service och sitt nätverk haft stor inverkan på personalens arbetsförmåga; sjukfrånvaron har minskat.

Personalplan

Sedan beslutet om konkurrensutsättning som publicerades vid utgången av 2021 har affärsverkets personalplanering gjorts med beaktande av verksamhetens konkurrensutsättning. Affärsverkets egen personal har minskats med cirka 15 % från 146 personer (bokslutet 2021) till 124 personer (augusti 2022). För att trygga kontinuiteten i serviceverksamheten har en fortlöpande rekrytering pågått för centrala arbetsuppgifter inom företagshälsovården, men bortfallet kunde inte ersättas. Under omställningen riktas personalresurserna in på att trygga de kritiska lagstadgade tjänsterna.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut ska konkurrensutsättningen ordnas så att personalen hos affärsverket företagshälsan övergår genom överlåtelse av rörelse till den aktör som vinner anbudsförfarandet.

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Sitovat toiminnan tavoitteet

Bindande verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
LIIKELAITOKSEN TAVOITE			
Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen	Hyvä asiakaskokemus.	Asiakaskokemusta kuvaavan nettosuositeluindeksin (NPS) taso on 69.	

Strategisk tyngdpunkt	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
AFFÄRSVERKSAMHETS MÅL			
Smarta Helsingfors leds med data och digitala underlag	Bra kundupplevelse.	Nettorekommendationsindex som beskriver kundupplevelsen (NPS) ska vara på nivå 69.	

Muut toiminnan tavoitteet

Övriga verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
LIIKELAITOKSEN TAVOITE			
Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki	Toimiva digitaalinen palvelupolku.	Digitaalisen palvelun käytettävyys: Hoitochatin CES-arvo (Customer Effort Score) on alle 2,5 (1=hyvä; 5=huono)	
Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki	Hyvä kiireettömän hoidon saatavuus	Tavoitteena on, että kiireettömissä asioissa lääkärin vastaanottoajan saa 5 arkipäivässä.	

Strategisk tyngdpunkt	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
AFFÄRSVERKETS MÅL			
Ett Helsingfors som är attraktivt för personalen	En fungerande digital servicestig	De digitala tjänsternas användbarhet: Vårdchattens CES-värde ska vara lägre än 2,5 (1 = bra; 5 = dåligt).	
Ett Helsingfors som är attraktivt för personalen	Bra tillgång till icke-brådskande vård	Målet är att man i icke brådskande fall kan få en läkartid inom fem vardagar.	

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Suoritetavoitteet - Prestationsmål						
Asiakaskokemus (NPS) - Kundupplevelse (NPS)	66	69	67	69		
Hoitochatin käytettävyyys (CES) - Vårdchattens användbarhet (CES)	2,5	< 2,5	< 2,5	< 2,5		
Lääkärin kiireetön vastaanottoaika (etä- tai lähivastaanotto) - Icke-akut mottagningstid hos läkaren (distans- eller närmottagning)	-	< 6	< 6	< 6		
Toiminnan laajuustiedot - Verksamhetens omfattning						
Asiakasmäärä - Kundvolym	41 500	41 000	40 000	38 000		

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Henkilöstön käyttö - Andvändning av personal						
Henkilöstön määrä - Antal anställda	146	158	119	116		
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö) - Årsverken (egen personal)	139	150	112	106		

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tuottavuusmittari - Produktivetsmätare						
Henkilöstökulut+vuokra-henkilöstö / oman toiminnan tuotot. % - Personalkostnader + inhyrd personal / intäkter från egen verksamhet, %	84	82	88	81		
Tuottavuusindeksi, Tuottavuus 2021 = 100 - Produktivetsindex, produktivitet 2021 = 100	100,0	97,0	90,0	106,0		

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per enhet

Palvelu euroa/x, Tjänst euro/x	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Liikevaihto/asiakasmäärä - Omsättning/ kundvolym	440	468	421	443		

Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa - Ändring i procent i enhetskostnaderna

Muutos, % - Ändring, %	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Liikevaihto/asiakasmäärä - Omsättning/ kundvolym	-14,56	2,18	-10,04	5,23		

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tilan käyttö - Lokalandvändning						
Tilojen kokonaispinta-ala htm ² - Lokalyta sammanlagt m ² lägenhetsyta	5,0	5,0	5,0	5,0		

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma – Resultaträkning och finansieringskalkyl

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste - Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Liikevaihto - Omsättning	18 271	16 837	16 815		
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	727	127	87		
Varsinaiset kulut - Kostnader	-18 576	-17 640	-16 878		
Poistot - Avskrivningar	-47	-85	-155		
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	376	-761	-130		
Muut korkomenot - Övriga ränteutgifter	-1				
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-40	-40	-40		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	335	-801	-170		

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	376	-761	-130		
Poistot - Avskrivningar	47	85	155		
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-40	-40	-40		
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	-1				
Investointien rahavirta - Kassaflöde från investeringar					
Investointimenot - Investeringsutgifter	-118	-288			
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassaflöde från verksamheten och investeringar	264	-1 004	-15		
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering					
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	-264				
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering	-264				
Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten		-1 004	-15		

2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala – Fostrans- och utbildningssektorn

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	83 154	45 920	73 187	69 720	69 720	69 720	69 720
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	1 294 667	1 335 798	1 357 604	1 381 534	1 416 364	1 469 262	1 524 756
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 211 513	-1 289 878	-1 284 417	-1 311 814	-1 346 644	-1 399 542	-1 455 036
Poistot - Avskrivningar	25 991	29 661	27 500	31 122	31 122	32 816	34 985
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-1 237 504	-1 319 539	-1 311 917	-1 342 936	-1 377 766	-1 432 358	-1 490 021
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-1 237 504	-1 319 539	-1 311 917	-1 342 936	-1 377 766	-1 432 358	-1 490 021
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-44,8	59,4	51,8	51,8		
Menot - Utgifter		3,2	1,6	3,4	6,0	3,7	3,8

Tulot sisältävät 2023 alkaen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta veloitettavat palvelut.

Vuoden 2023 menot ja toimintakate eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien menojen ja toimintakatteen kanssa vuokramallin uudistuksesta johtuen. Vertailukelpoinen menojen muutos vuosien 2022 ja 2023 välillä on 67,9 miljoonaa euroa / 5,1 prosenttia.

Talousarvion 2023 keskeiset painopisteet ja tiivistelmä

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan neljä keskeisintä painopistettä vuonna 2023 ovat:

- Kaikki koulut ja päiväkodit ovat hyviä
- Hyvinvointi
- Parannetaan henkilöstön veto- ja pitovoimaa ja työoloja yhdessä
- Teemme Helsingistä lukemisen ja lukutaidon pääkaupungin

Painopisteiden lisäksi keskeistä on tuottavuuden parantaminen sekä strategiset tavoitteet Helsingin koulutuksen kehittämiseksi vuoteen 2030.

Toimialan keskeisiä painopisteitä edistetään vuonna 2023 osana kasvatus- ja opetusta erilaisien toimien kaikissa palveluissa. Vuoden 2023 sitovat toiminnan tavoitteet mittareineen kytkeytyvät hyvinvoinnin edistämiseen sekä henkilöstön veto- ja pitovoiman vahvistamiseen.

Inkomsterna omfattar tjänster som från och med 2023 tas ut inom social-, hälso- och räddningssektorn.

Utgifter och verksamhetsbidrag för år 2023 är inte jämförbara med utgifter och verksamhetsbidrag för föregående år på grund av reformen av hyresmodellen. Den jämförbara förändringen av utgifterna mellan 2022 och 2023 är 67,9 miljoner euro / 5,1 procent.

Centralla prioriteringar i budgeten 2023 och sammandrag

Fostrans- och utbildningssektorns fyra viktigaste prioriteringsområden 2023 är:

-

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala palvelee vuosittain 200 000 helsinkiläistä yli 600 toimipaikassa 14 700 työntekijän osaamisella. Toimialan keskeisenä tavoitteena on tarjota vetovoimaiset varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen lähipalvelut, toisen asteen koulutusmahdollisuudet kaikille helsinkiläisnuorille, ammatillista koulutusta sekä asiakaslähtöistä ja monialaista vapaata sivistystyötä aikuisväestölle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toimii kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisuudessa. Lautakunnalla on kaksi jaostoa: suomenkielinen jaosto ja ruotsinkielinen jaosto. Toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen ja hallintoon.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus tuottaa suomenkielistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta. Palvelukokonaisuus vastaa kaupungin yksityisen hoidon tuesta ja kotihoidontuesta sekä yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta. Varhaiskasvatusta järjestetään noin 35 000 lapselle. Varhaiskasvatus- ja esiopetusalueita on yhdeksän ja yksityinen varhaiskasvatus on oma palvelunsa.

Perusopetuksen palvelukokonaisuus järjestää suomenkielistä perusopetusta ja muuta perusopetuslain mukaista toimintaa lukuun ottamatta esiopetusta. Perusopetuksen alueita on seitsemän. Esi- ja perusopetuksen oppilashuolto on oma palvelunsa, joka tuottaa psykologi- ja kuraattoripalvelut kaupungin kouluille ja esiopetukselle sekä osin yksityisille ja valtion kouluille.

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus vastaa suomenkielisen lukio- ja aikuislukio- ja ammatillisen koulutuksen ja suomenkielisen vapaan sivistystyön järjestämisestä. Toisen asteen opiskeluhoitopalvelut tuottaa palveluja myös yksityisille oppilaitoksille. Lisäksi palvelukokonaisuus järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA-koulutusta), oppisopimuskoulutusta, työllisyydenhoidon koulutuksia, avoimia opintoja, aikuisten perusopetusta, nuorten työpajatoimintaa sekä luku- ja kirjoitustaidon opetusta.

Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus tuottaa kaupungin ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan, leikkipuistotoiminnan, perusopetuksen ja muun perusopetuslain mukaisen opetuksen, lukiokoulutuksen, nuorten työpajatoiminnan sekä vapaan sivistystyön palvelut. Palvelukokonaisuus huolehtii ruotsinkielisten oppilashuollon psykologien ja kuraattorien palveluiden sekä kehitysvammaisten iltapäivä- ja lomatoiminnan palveluiden tuottamisesta. Lisäksi palvelukokonaisuus tuottaa ruotsinkieliset asiantuntija- ja toimistopalvelut. Ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan (TUVA) koulutuksen järjestää Helsingissä Yrkesinstitutet Prakticum.

Toimialan hallinto koostuu seitsemästä palvelusta, jotka tuottavat päiväkodeille, kouluille ja oppilaitoksille hallinto-, henkilöstö-, tietohallinto-, tila- ja viestintäpalveluita sekä talous- ja suunnittelupalveluita ja pedagogisia kehittämispalveluita. Osa hallinnon henkilöstöstä työskentelee kouluilla ja oppilaitoksissa koulu-, lukio-, ja opistosuhteereinä, opistoisäntinä sekä kalustonhoitajina.

Beskrivning av verksamheten

Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukokonaisuuksittain ja palveluittain

Väsentliga förändringar under budgetåret vid varje servicehelhet och tjänst

2 10 (1 000 €)	Menot €	Osuus pääluokan menoista %	Muutos ed. vuoteen €	Muutos ed. vuoteen %	Keskeisin muutosta selittävä tekijä
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhteensä	1 416 364	100 %	80 566	6,0 %	Vuokramalliin liittyvät vuokramuutokset, strategiset painotukset, hintatason nousu
Vuokramallin muutos	12 650	1 %			
Varhaiskasvatus ja esiopetus	446 858	32 %	11 238	2,6 %	Lakisääteiset muutokset
Perusopetus	417 310	29 %	20 508	5,2 %	Asiakasmäärän kasvu, lakisääteiset muutokset, tarveperustaisen rahoituksen kasvu, inklusion toimenpiteet
Lukio- ja ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö	220 503	16 %	5 155	2,4 %	
• Lukioskoulu	78 140	6 %	3 136	4,2 %	Asiakasmäärän kasvu
• Ammatillinen koulutus	123 702	9 %	545	0,4 %	Osaamiskeskuksen toiminnallinen muutos
Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus	91 150	6 %	3 636	4,2 %	Tarveperustaisen rahoituksen kasvu, varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuustoimenpiteet
Hallinto	227 893	16 %	27 379	13,7 %	Vuokramuutokset, henkilöstön saatavuustoimenpiteet, digitaalisen perustan menot, kotikuntakorvausten kasvu

2 10 (1 000 €)	Utgifter €	Andel av utgifterna på budgetmomentet %	Förändring från året innan €	Förändring från året innan %	Viktigaste förklarande factor
Fostrans- och utbildningssektorn sammanlagt	1 416 364	100 %	80 566	6,0 %	
	12 650	1 %			
Småbarnspedagogik och förskoleundervisning	446 858	32 %	11 238	2,6 %	
Grundläggande utbildning	417 310	29 %	20 508	5,2 %	
Gymnasie- och yrkesutbildning och fritt bildningsarbete	220 503	16 %	5 155	2,4 %	
• Gymnasieutbildning	78 140	6 %	3 136	4,2 %	
• Yrkesutbildning	123 702	9 %	545	0,4 %	
Den svenska servicehelheten	91 150	6 %	3 636	4,2 %	
Förvaltningen	227 893	16 %	27 379	13,7 %	

2 10 01 Kaupungin tuottamat palvelut - Tjänster som staden tillhandahåller

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	83 154	45 920	73 187	45 920	45 920	45 920	45 920
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	1 132 639	1 174 514	1 196 170	1 193 465	1 228 295	1 277 316	1 328 374
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 049 485	-1 128 594	-1 122 983	-1 147 545	-1 182 375	-1 231 396	-1 282 454
Poistot - Avskrivningar	25 991	29 661	27 500	31 122	31 122	32 816	34 985
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-1 075 476	-1 158 255	-1 150 483	-1 178 667	-1 213 497	-1 264 212	-1 317 439
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-1 075 476	-1 158 255	-1 150 483	-1 178 667	-1 213 497	-1 264 212	-1 317 439
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-44,8	59,4				
Menot - Utgifter		3,7	1,8	1,6	4,6	4,0	4,0

Vuosien 2021 ja 2022 menot sisältävät myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle tuotettavat palvelut ja muun ulkoisesti rahoitetun toiminnan.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2023 keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiakasmäärä kasvaa varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa runsaalla 700:lla eli noin 0,7 prosenttia. Tämä on 0,1 prosenttiyksikköä enemmän kuin kaupungin keskimääräinen väestönkasvu.

Aiemmin voimaantulleet varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta ja lasten kolmiportaista tukea koskevat lakimuutokset kasvattavat edelleen toimialan menoja. Kiusaamisen ja syrjinnän ehkäisyyn sekä oppivelvollisuuteen tehdyillä lakimuutoksilla on lähinnä toiminnallisia vaikutuksia ja perhevapaaudistuksen talousvaikutuksia on vaikea arvioida.

Varhaiskasvatuslain mukaista henkilöstörakenteen muutosta jatketaan rekrytoimalla varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien sijaan. Henkilöstörakenteen muutos lisää palkkakustannuksia vuosittain vuoteen 2030 asti.

Lapsen tukea vahvistava muutos varhaiskasvatuslakiin tuli voimaan 1.8.2022. Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensä ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea osana varhaiskasvatuksen laadukasta perustoimintaa. Tukea on annettava viivytyksettä tuen tarpeen ilmettyä. Jos tuki ei ole riittävää voidaan tukea antaa tehostettuna tai erityisenä tukena. Kolmiportaisten tuen kustannusvaikutukset kokovuotistuvat vuonna 2023.

Förändringar i omvärlden

Centrala förändringar i omvärlden 2023

Kiusaamisen ja syrjinnän ehkäisyyn sekä kurinpitoon 1.8.2022 voimaan tulleet muutokset esiopetuksessa ja 5–6-vuotiaiden esiopetuskokeilussa, perusopetuksessa ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, aikuisten perusopetuksessa sekä aikuisten lukiokoulutuksessa lisäävät koulujen ja oppilaitosten vastuita ja tehtäviä. Lisäksi esiopetuksen ja koulutuksen järjestäjien tulee huomioida kiusaamisen ehkäisyyn ja kurinpitoon liittyvät opetussuunnitelmien perusteiden sekä muiden määräyksien muutokset.

Oppivelvollisuuslain 1.8.2022 muutoksen myötä yli 17-vuotiailla oppilaalla on oikeus suorittaa oppivelvollisuutta lasten perusopetuksessa. Peruskouluihin jää osa oppilaista suorittamaan opintoja, joka lisää myös ohjauksen ja tuen järjestämistarvetta.

Perhevapaauudistus lisää perheiden valinnanvapautta ja tuo joustoja perhevapaiden pitämiseen. Muutosten myötä oikeus varhaiskasvatukseen alkaa sinä kuukautena, kun lapsi täyttää 9 kuukautta ja sama varhaiskasvatuspaikka säilyy enintään 13 viikon vanhempainvapaasta johtuvan poissaolon ajan. Vanhempainrahapäiviä voi käyttää, kunnes lapsi täyttää 2 vuotta. Perhevapaiden tulevaa käyttöä, ja uudistuksen vaikutuksia ei vielä osata arvioida.

Valtion vuoden 2023 talousarvioon esitettyjen varhaiskasvatusmaksujen alentamisen ja yksityisen hoidon tuen hoitolisään korotuksen vaikutukset eivät ole vielä täsmentyneet, eikä niitä ole huomioitu talousarviossa. Tulojen alenemisen lisäksi asiakasmaksujen lasku lisää oman varhaiskasvatuksen ja vähentää yksityisen varhaiskasvatuksen, avoimen varhaiskasvatukseen ja kerhotoiminnan kysyntää. Tämä kasvattaa palvelutuotannon menoja. Hoitolisään korotus lisää yksityisen hoidon tuen menoja ja voi kasvattaa hieman yksityisen palvelun kysyntää.

Venäjän hyökkäyssota pakenevat ukrainalaiset ovat kasvattaneet kaupungin kasvatus- ja koulutuspalveluiden kysyntää. Vuoden maassaolon jälkeen ukrainalaisilla on mahdollisuus hakea kotikuntaa, ja kotikunnan saaneet alle 18-vuotiaat tulevat oppivelvollisuuden piiriin. Tämä lisää etenkin perusopetuksessa valmistavan opetuksen sekä vahvasti S2-tuetun tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tarvetta. Ukrainalaisille on käynnistetty oma TUV-koulutuksen ryhmä. Vuonna 2022 työväenopiston suomen kielen kursseille on osallistunut 200, Stadin ammatti- ja aikuisopiston kursseille 250 ja aikuislukion kursseille noin 120 ukrainalaista. Myös aikuisten palveluiden kysynnän odotetaan jatkuvan. Ohjauspalveluita, koulutuksia ja kursseja jatketaan 2023 aikana tarpeeseen vastaten.

Pakolaisuudesta aiheutuvan valmistavan opetuksen tarpeen arviointi on hankalaa. Arvio perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilasmäärästä vaihtelee 690–1 390. Keväällä 2022 perusopetuksen valmistavassa opetuksessa aloittaneet siirtyvät keväällä 2023 perusopetuksen piiriin omaan lähikouluun. Tämä lisää oppilasmäärää ja aiheuttaa lisäkustannuksia ao. kouluihin.

Koronapandemia vaikutti merkittävästi lapsiin ja nuoriin. Lasten ja nuorten koulunkäynnin ja opiskelun tapoja muutettiin huomattavasti, sosiaalisista kanssakäymistä rajoitettiin ja vapaa-ajan toimintoja kiellettiin. Koronatilanteen jatkuessa oppijoiden hyvinvoinnin haasteet nousivat esiin, ja pitkittyessään niillä ennustetaan olevan vaikutuksia oppimiseen ja oppijoiden koulutusuriin.

Kouluterveydenhoitohenkilöstön keskittyminen koronaterveydenhuoltoon on viivästyttänyt mm. lasten ja nuorten ikäkausitarkastuksia, jolla on vaikutuksia oppijoiden hyvinvointiin.

Oppimisen ja hyvinvoinnin tuen tarpeet näkyvät koulun ja oppilaitoksen arjessa myös tulevina vuosina. Yhteisöllisyyden vahvistamiseen, lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamiseen, monikielisten oppijoiden tukemiseen, kodin ja koulun yhteistyön uudelleen rakentamiseen sekä henkilöstön hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Maksuttoman harrastustoiminnan järjestäminen kaikille lapsille ja nuorille on tärkeää. Korona-aikana osa lapsista katosi harrastustoiminnasta, ja sen vakiinnuttaminen vähintään korona-aikaa edeltävälle tasolle koulupäivän jälkeen edellyttää lisää toimenpiteitä.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Strategiset riskit

Koronakriisin aiheuttama opiskelijoiden oppimisvaje ja hyvinvointivaje ja mielenterveyshaasteiden kasvu yhdessä alueiden erilaistumiskehityksen kanssa muodostavat haasteen sekä henkilöstön, että oppijoiden hyvinvoinnille ja turvallisuudelle.

Alueellisen segregaaation kasvu tuottaa haasteen koulujen yhdenvertaiselle kehitykselle. Alueiden sekä koulujen leimautumisesta voi syntyä mainehaittoja ja vetovoimaisuuden laskua.

Uuden henkilöstön heikko saatavuus ja nykyisen henkilöstön hyvinvoinnin heikkeneminen ovat merkittäviä riskitekijöitä. Henkilöstöpula ja henkilöstön kuormittuminen vaikeuttavat kasvatuksen ja koulutuksen palveluiden tuottamista ja erityisesti strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista.

Toiminnalliset riskit

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa vaikeuttaa asiakasmäärän, erityisesti valmistavan opetuksen tarpeiden ja palvelutilojen tarpeen arviointia.

Talouden ohjaaminen ja seuranta voivat vaikeutua ja kaupungin maine työnantajana voi vaarantua toimimattomien ja virheellistä tietoa sisältävien HR- tietojärjestelmien takia.

Taloudelliset riskit

Toimialan tilojen vuokrien kokonaiskustannukset suhteutettuna toimialan perustehtävien rahoitukseen ovat suuret ja vuokria joudutaan jatkossa rahoittamaan enenevässä määrin palvelujen järjestämiseen varatuista varoista.

Koulutuksellisen tasa-arvorahan tason mahdollinen lasku opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain muutoksen myötä vuonna 2023 hankaloittaa eriytymiskehityksen torjuntaa ja opetuksen laadun ylläpitämistä.

Risker och osäkerhetsmoment i omvärlden

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Maailman paras ja yhdenvertaisin paikka oppia

Koulutus 2030 -työn strategisia tavoitteita ja toimenpiteitä työstetään edelleen vuonna 2023. Vuoden 2023 tavoitteita ja toimenpiteitä konkretisoidaan ja kootaan työvälineitä opettajille ja oppijoille. Tarveperusteista (TP) rahoitusta (aikaisemmin positiivisen diskriminaation (PD) rahoitus, myönteinen erityiskohtelu) vahvistetaan. Rahoituksen uudistus etenee varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen vuonna 2023.

Varhaiskasvatuksen osallistumisastetta nostetaan edelleen. Kohderyhmänä ovat erityisesti vieraskieliset. Osallistumisasteen nostaminen kasvattaa hoidossa olevien alle 3-vuotiaiden lasten määrää ja lisää kustannuksia, koska alle 3-vuotiaiden lasten hoitohenkilöstömitoitus on suurempi kuin yli 3-vuotiailla. Samalla kasvaa tarve varhaiskasvatuksen kasvatus- ja hoitohenkilöstölle, jonka saatavuus on jo tällä hetkellä huono. Edellytyksiä vastata varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden haasteisiin, erityisesti ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa, vahvistetaan. Lisäksi vahvistetaan varhaiskasvatuksen laadun varmistamisen edellytyksiä.

Perusopetuksen sitouttavan koulu yhteisötyön (SKY) toimintaa jatketaan. Tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja ja luoda myönteistä, kouluun kiinnittymistä tukevaa toimintakulttuuria. Helsingin lasten ja nuorten ohjausryhmä edistää lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista sekä vaikuttamistoiminnan yhteensovittamista. Toimintatapoja ja kanavia kehitetään kaupunkiyhteisesti lapsia ja nuoria kuullen. Inklusion tavoitteiden toteuttamista vahvistetaan.

Englanninkielinen koulutus laajenee edelleen. Koulutusta lisättäessä varmistetaan oppijan kielipolku esiopetuksesta perusopetukseen sekä jatkumahdollisuus toiselle asteelle. Oppivelvollisuuden laajentamisen vaikutuksia ja vaikuttavuutta seurataan vuosittain seurantasuunnitelman mukaisesti. Pohjoismaisen koulun (Nordiska skolan) toteuttamisen valmistelu on aloitettu kasvatus- ja koulutuslautakunnalle 10.11.2020 esitetyn konseptisuunnitelman mukaisesti.

Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistaja

Lukutaidon kehittämisen tavoitteena on, että jokainen oppija löytää oman tapansa lukea. Koulussa tehdään erilaisia toimia lukuinnon kasvattamiseksi ja oppilaiden lukutaidon vahvistamiseksi sekä hyödynnetään lukutaidon tuen tarpeen arviointien tuloksia opetuksen tukena. Lisäksi kouluissa ja päiväkodeissa tuetaan henkilöstön osaamista erilaisten materiaalien ja digitaalisten välineiden käyttöön.

Liikkumista edistetään systemaattisesti osana oppijan päivää. Varhaiskasvatuksessa lapsia kannustetaan ulkoiluun ja liikunnallisiin leikkeihin kaikkina vuodenaikoina. Liikkumisen näkökulma otetaan puheeksi lapsen henkilökohtaisessa VASU-keskustelussa. Perusopetuksessa kouluilla on lukuvuonna 2022–2023 vähintään yksi kehittämistavoite liikkumisesta perustuen kouluterveyskyselyyn, Liikkuva Koulu -nykytilan arviointiin tai Move-mittauksiin. Toisella asteella liikkumista edistetään osana opiskelijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointityötä. Liikkumismahdollisuuksia parannetaan Liikuntacoach-pilotilla ja Ammattiosaajan Työkykypassilla.

Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat

Toimialan hyvinvointitavoitteissa korostuu mielen hyvinvoinnin varhainen tuki, tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen,

Förverkligande av stadens strategiska målsättningar

liikkumisen ja terveellisen elämäntavan edistäminen sekä turvallisuuden lisääminen. Koronan vaikutusten korjaaminen vaatii pitkäjänteistä työtä. Oppimisen ja hyvinvoinnin tuen tarpeet näkyvät koulun ja oppilaitoksen arjessa myös tulevana vuosina. Työtä suunnataan yhteisöllisyyden sekä lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamiseen, monikielisten oppijoiden tukemiseen, kodin ja koulun yhteistyön rakentamiseen sekä henkilöstön hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Kiusaamisen vastaisen ohjelman (KVO13) mukaisia toimenpiteitä jatketaan. Vuonna 2023 perusopetuksessa keskitytään erityisesti tunne- ja vuorovaikutustaitojen systemaattiseen opettamiseen, jatkuvaan ryhmyttämiseen sekä tukioppilastoiminnan vahvistamiseen. Toisella asteella yhteisöllisyyden vahvistamiseen on rakennettu Hyvinvointikahvila -konsepti yhteistyössä Soten ja Kuvan nuorisotyön kanssa.

Toimialalla toteutetaan yhteistyössä Kanslian turvallisuusyksikön ja nuorisotyön kanssa toimenpidekokonaisuutta "Ehkäise polarisaatiota – vahvista yhteisöllisyyttä". Työn tavoitteena on ehkäistä radikaalisuutta ja jengiytymistä. Työ keskittyy ennalta ehkäisevään työhön.

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

Toimialan tuottavuusselvitys on käynnistynyt varahaiskasvatuksesta kesällä 2022. Tuottavuusselvitykset etenevät opetukseen ja hallintoon vuosien 2022–2023 aikana.

Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

Toimialalla edistetään henkilöstön veto- ja pitovoimaa monin toimenpitein. Ratkaisuja työvoimavajeeseen haetaan jatkuvasti oppisopimuskoulutuksilla, korkeakoulu yhteistyöllä, työssäoppimispaikkojen saatavuuden edistämällä sekä rekrytointi-ilmoitusten ja hakijakokemuksen kehittämällä ja uusilla toimintatavoilla. Toimialan näkyvyyteen ja työnantajamielikuvan kehittämiseen panostetaan kohdistamalla ja uusimalla rekrytointimarkkinointia. Toimialalla edistetään monimuotoisia täydennyskoulutuspolkuja, tarjotaan työsuhteasuntoja ja käytetään erilaisia rekrytointin kannustinpalkkioita. Esihenkilöille tarjotaan rekrytointin tukea mm. rekrytointiklinikoilla.

Talousarvion toiminnan tavoitteet

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kaksi (2) sitovaa toiminnan tavoitetta, joista ensimmäinen, "Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa" on samalla kaupunkiyhteinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoite. Toinen sitova toiminnan tavoite on "Parannetaan henkilöstön veto- ja pitovoimaa ja työoloja yhdessä".

Mielen hyvinvoinnin varhaisen tuen parantamista koskevan sitovan toiminnan tavoitteen toteutumista mitataan kahdella mittarilla, joista toinen koskee perusopetusta ja toinen lukiokoulutusta. Perusopetusta koskevalla mittarilla todennetaan, että peruskouluissa opetetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja systemaattisesti ja lukiokoulutusta koskevalla mittarilla, että yhteisöllisyyttä rakennetaan lukioissa määrätietoisesti.

Perusopetuksen mittari on:

Peruskouluista vähintään 80 prosenttia käyttää systemaattisesti yhtä tai useampaa vuodelle 2023 sovittua tunne- ja

Verksamhets målsättningar i budgeten

vuorovaikutustaidon -ohjelmaa syyslukukauden 2023 loppuun mennessä seuraavasti:

- vuosiluokkien 1–6 ja 7–9 kouluissa vähintään yhdellä vuosiluokalla
- vuosiluokkien 1–9 kouluissa vähintään kahdella vuosiluokalla, jolloin toinen vuosiluokka on oltava luokka-asteilta 1–6 ja toinen luokka-asteilta 7–9.

Koulu päättää, mikä vuosiluokka kokonaisuudessaan (esim. kaikki 1.vuosiluokan oppilaat) käyttää valittua ohjelmaa.

Peruskouluista 59 prosenttia käytti yhtä tai useampaa tunne- ja vuorovaikutustaidon ohjelmaa vuonna 2021.

Lukiokoulutuksessa itsensä tärkeäksi osaksi kouluyhteisöä kokevien opiskelijoiden osuus on laskenut pitkään ja tavoitteena on, että lasku pysähtyy.

Lukiokoulutuksen mittari on:

Itsensä tärkeäksi osaksi kouluyhteisöä kokevien opiskelijoiden osuus vastaajista pysyy vähintään 2021 Kouluterveyskyselyn tasolla (45,5 prosenttia).

Tavoitteen saavuttamiseksi jokaisessa lukiossa toteutetaan monialaista verkostoyhteistyötä arjen toiminnassa. Esimerkiksi hyvinvointikahviloissa kohdataan opiskelijoita matalalla kynnyksellä sekä vahvistetaan opiskelijoiden vuorovaikutusta ja vähennetään yksinäisyyttä.

Toisen, henkilöstön veto- ja pitovoiman ja työolojen parantamista koskevan sitovan toiminnan tavoitteen toteutumista mitataan varhaiskasvatusta ja ammatillista koulutusta koskevalla mittarilla.

Mittari on:

Stadin AO:ssa varhaiskasvatuksen lastenhoitajien kelpoisuuteen tähtäävässä oppisopimuskoulutuksessa aloittaneiden määrä kasvaa vähintään 20 prosentilla vuonna 2023 verrattuna vuoteen 2022.

Tavoitteen saavuttamiseksi varhaiskasvatuksessa ja Stadin AO:ssa sovitaan toimenpiteistä, joilla kannustetaan ja mahdollistetaan ei-kelpoisia lastenhoitajia aloittamaan kelpoisuuteen tähtäävässä oppisopimuskoulutuksessa. Vuonna 2021 kasvatusta ja ohjausalan perustutkinnon suorittamisen oppisopimuksella aloitti 70 opiskelijaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on lisäksi kolme (3) kaupunkiyhteistä toiminallista tavoitetta, joista ensimmäinen koskee kaupunkiudistusta, toinen tuottavuuden parantamista ja kolmas hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Kullakin toiminnan tavoitteella on yksi mittari.

Ensimmäisen toiminnan tavoitteen, "Turvallisuuden tunnetta parannetaan kaupunkiudistusalueilla kaupunkiympäristöä kohentamalla ja palveluita kehittämällä", toteutumisen mittari on: Vuonna 2023 yhtä suuri tai suurempi osuus kaupunkiudistusalueiden koulujen oppilaista kuin muiden koulujen oppilaista kokee, että koulun lähialueen aikuiset suhtautuvat heihin ystävällisesti ja että heihin suhtaudutaan ystävällisesti koulun lähialueen julkisissa paikoissa.

Koulun hyvinvointiprofiilin Sosiaaliset suhteet -osiossa on kysymykset "Kouluni lähialueen aikuiset suhtautuvat minuun ystävällisesti" sekä "Kouluni lähialueen julkisissa paikoissa (esim. kirjastot, nuorisotilat, bussit) minuun suhtaudutaan ystävällisesti". Oppilaiden kokemus ystävällisestä suhtautumisesta lasketaan siten, että kysymykseen "samaa

mieltä” ja ”täysin samaa mieltä” vastanneiden määrä jaetaan kyseisen kysymyksen kokonaisvastausmäärällä, ja näistä kahteen kysymyksen positiivisesti vastanneiden osuudesta lasketaan keskiarvo. Koulut jaotellaan kaupunkiuudistusalueisiin kuuluviksi ja ei-kuuluviksi peruspiirijaottelun mukaan.

Vuonna 2021 kaupunkiuudistusalueilla 73,2 prosenttia oppilaista koki, että lähialueen aikuiset suhtautuvan heihin ystävällisesti ja että lähialueen julkisissa palveluissa heihin suhtaudutaan ystävällisesti. Muilla kuin kaupunkiuudistusalueilla näin kokevien osuus oli 78,7 prosenttia.

Toisen toiminnallisen tavoitteen, ”Parannetaan käyttötalouden tuottavuutta”, toteutumista kuvaava mittari on: Kaikkiin palvelukokonaisuuksiin ja hallintoon tehdään tuottavuusselvitys.

Toimialalla käynnistetään tuottavuusselvityksistä mahdollisesti esiin nousevia toimenpiteitä.

Kolmannen, kaupunkiyhteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteen ”Parannetaan ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä” mittari on:

Työväenopistossa ja Arbiksessa ikäihmisille suunnattujen liikunta- ja tanssikurssien lukumäärä ja osuus opiston liikunta- ja tanssikurssien kokonaismäärään kasvaa vuoden 2022 tasosta.

Taloudellinen kestävyys

Tilankäytön tehokkuus

Kaikki uudet rakennushankkeet tehdään lähtökohtaisesti yhteiskäyttöhankkeina 2023–2025. Lisäämällä ja kehittämällä irtokalusteiden, varusteiden ja lukkopesien kierrätystä parannetaan kustannustehokkuutta ja vastataan strategian hiilineutraalitavoitteeseen.

Toimialan oppimisympäristöjen suunnitteluohjeistuksessa on parannettu suunnitteluratkaisujen kustannustehokkuutta.

Tilankäytön tehokkuus kasvaa taloussuunnitelmakaudella hieman peruskouluissa ja lukiossa. Päiväkotien tilankäytön tehokkuus on heikkenevä. Stadin ammattiopiston käytössä olevien tilojen määrä kasvaa vuonna 2023 ja tilojen pinta-ala suhteessa asiakasmäärään on edellisvuotta suurempi. Taloussuunnitelmakauden lopulla Stadin ammattiopiston tilankäytön tehokkuus paranee huomattavasti.

Etä- ja monipaikkaisen työn tuoman muutoksen myötä toimialalla on käynnistetty hallinnon tilankäytön tehostamisen suunnittelu.

Tuottavuuskehitys

Tuottavuus lasketaan indeksinä suhteuttamalla palvelujen asiakasmäärämuutokset käyttömenojen muutoksiin. Tuottavuus paranee, jos asiakasmäärä kasvaa nopeammin tai laskee hitaammin kuin kustannukset. Eri palvelujen asiakasmäärät on tehty vertailukelpoiksi keskenään kertoimilla, jotka perustuvat valtionosuuslaskennassa käytettäviin kertoimiin.

Toimialan yksikkökustannukset lasketaan nettokustannuksina eli tulot vähennetään menoista. Kustannukset kohdistetaan aiheuttamisperiaatteiden mukaisesti palvelukokonaisuuksittain ja palveluittain. Hallinnon kustannukset kohdennetaan suoraan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti, kun se on mahdollista ja muuten menojen suhteessa.

Ekonomisk hållbarhet

Toimialan tuottavuusindeksi heikkenee 2,0 yksikköä vuonna 2023 ja heikkeneminen jatkuu koko taloussuunnitelmakauden ajan. Yksikkökustannukset kasvavat vuonna 2023 eniten varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, suomenkielisessä vapaassa sivistystyössä sekä suomenkielisessä perusopetuksessa.

Suoritteissa tapahtuvat muutokset

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä on hieman edellisvuotta pienempi. Kaupungin omissa päiväkodeissa asiakasmäärä kasvaa 140 lapsella, mutta perhepäivähoidossa on lähes 190 lasta vähemmän kuin vuoden 2022 talousarviossa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärän pieneneminen aiheutuu syntyvyyden laskusta. Lisäksi varhaiskasvatuspalvelujen käyttöön vaikuttavat työllisyystilanne ja perheiden valinnat eri varhaiskasvatusmuotojen välillä. Helsingin strategian mukaisesti tavoitteena on nostaa varhaiskasvatuksen osallistumisastetta ja edistää lähipäiväkotiperiaatetta.

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on vieraskielisiä lapsia noin 6 500 eli noin 24 prosenttia kaikista lapsista. Vieraskielisten lasten määrä kasvaa edelleen. Erityistä tukea tarvitsevien lasten suhteellisen määrän, 12 prosenttia lapsista, arvioidaan pysyvän ennallaan. Kunnallisessa suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa tämä tarkoittaa noin 3 000 lasta.

Leikkipuistoissa toteutettavan koululaisten iltapäivätoiminnan muuttaminen perusopetuslain mukaiseksi iltapäivätoiminnaksi jatkuu vuonna 2023. Leikkipuistojen henkilöstöresursseja kohdistetaan perusopetuslain mukaiseen iltapäivätoimintaan.

Helsinki on mukana kaksivuotisen esiopetuksen valtakunnallisessa kokeilussa vuosina 2021–2024. Vuoden 2023 aikana kokeiluun osallistuu yhteensä lähes 1 600 vuonna 2016 ja vuonna 2017 syntynyttä lasta 42 suomenkielisessä kokeiluun valitussa päiväkodissa.

Perusopetuksen palvelukokonaisuus

Suomenkielistä perusopetusta on varauduttu järjestämään noin 43 300 oppilaalle. Perusopetuksen oppilasmäärä on lisääntynyt vuosittain ja se kasvaa 780 oppilaalla verrattuna vuoden 2022 talousarvioon. Vieraskielisten oppilaiden määrä jatkaa kasvuaan. Suomenkielisen perusopetuksen oppilaista on vieraskielisiä noin 23 prosenttia, eli 10 000 oppilasta. Valmistavan opetuksen oppilasmäärä on noin 600. Vuoden 2022 syksyllä valmistavassa opetuksessa oli noin 650 oppilasta, joista ukrainalaisia oli vajaa 200.

Erityisoppilaiden osuus on noin 14 prosenttia koko oppilasmäärästä. Tämä on yhteensä noin 6 200 oppilasta, joista erityisluokilla on noin 3 050 (49 prosenttia) oppilasta ja integraatio-oppilaita on noin 3 150 (51 prosenttia). Vaikeasti kehitysvammaisten ja autististen erityisoppilaiden määrässä on viime vuosina ollut merkittävää kasvua. Näille ryhmille tarkoitettuja erityisluokkia on jouduttu perustamaan lisää vuosittain.

Perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoiminnan oppilasmäärä kasvaa vuoden 2022 talousarvioon verrattuna edelleen noin 600 oppilaalla, jolloin toiminnassa on yhteensä noin 9 600 oppilasta; näistä suomenkielisessä toiminnassa vajaan 8 600 ja ruotsinkielisessä toiminnassa runsaat 1 000. Kaupunki järjestää toimintaa kouluissa ja leikkipuistoissa noin 3 000 oppilaalle ja avustettavassa iltapäivätoiminnassa on noin 6 600 oppilasta.

Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä perusopetuksessa on tehostettu ja lisätty oppilaanohjausta. Oppilaalla on oikeus saada tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta vuosiluokilla 8 ja 9. Tehostetun ohjauksen painopisteenä on kehittää oppilaan jatko-opintovalmiuksia sekä ohjata oppilas hänelle sopiviin jatko-opintoihin. Tehostetun ohjauksen tarpeessa on noin 1 200 oppilasta. Oppilaalle tarjotaan ohjausta vielä perusopetuksen päättymisen jälkeen elokuussa, jos oppilaalla ei ole koulutuspaikkaa.

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus

Toisen asteen opiskelijoiden määrän arvioidaan kasvavan koko 2020-luvun. Helsingissä lukiopaikka tarjotaan 60 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Suomenkielisten lukiolaisten määrä kasvaa yli 400 opiskelijalla vuoden 2022 talousarvioon verrattuna. Helsingin kaupungin ylläpitämissä suomenkielisissä lukioissa on noin 9 000 opiskelijaa, joista vieraskielisiä 17 prosenttia.

Ammatillista koulutusta järjestetään järjestämisluvan mukaisesti. Stadin ammatti- ja aikuisopistolla on järjestämislupa 8 947 opiskelijavuoteen. Muun kielisten opiskelijoiden määrä on 43 prosenttia kokonaisopiskelijamäärästä.

Ammatillisen koulutuksen tarve kasvaa Helsingissä ammattityöntekijöiden työvoimapoistuman ja väestömäärän, erityisesti vieraskielisen väestömäärän kasvuun takia. Vuodeksi 2022 ammatti- ja aikuisopisto sai 803 opiskelijavuoden harkinnanvaraisen lisäyksen järjestämislupaansa. On todennäköistä, että opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vastaavan suuruisen harkinnanvaraisen lisäyksen Stadin ammatti- ja aikuisopistolle myös vuonna 2023.

Vapaan sivistystyön opetusta tarjotaan 105 000 tuntia. Kursseja, luentoja ja tapahtumia tarjotaan laajasti eri puolilla kaupunkia sekä verkossa. Erityisenä kohderyhmänä ovat vieraskieliset helsinkiläiset, joille tarjotaan monipuolisesti suomi toisena kielenä -opetusta sekä madalletaan kynnystä osallistua myös muuhun koulutukseen.

Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus

Ruotsinkielistä varhaiskasvatusta järjestetään 2 320 asiakkaalle. Kaupungin omista päiväkodeissa asiakasmäärä vähenee 10 lapsella. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa ostopalvelun osuus on ollut noin 10 prosenttia.

Ruotsinkielinen varhaiskasvatus on mukana valtakunnallisessa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Vuonna 2023 kokeiluun osallistuu vuosina 2016 ja 2017 syntyneitä lapsia kahdessa ruotsinkielisessä päiväkodissa. Kokeilussa mukana olevilla

lapsilla on oikeus oppilashuollon palveluihin, ja kolmiportaisen tuen malli koskee myös kokeiluun osallistuvia lapsia.

Ruotsinkielistä perusopetusta järjestetään noin 4 150 oppilaalle, joista vieraskielisiä on 3 prosenttia. Oppilasmäärä kasvaa noin 75 oppilaalla. Erityisoppilaiden suhteellinen osuus säilyy nykyisellä tasolla noin 8 prosentissa. Valmistavan opetuksen ja S2-opetuksen tarve on lisääntynyt viime vuosina.

Helsingin kaupungin ylläpitämissä ruotsinkielisissä lukioissa on noin 1 320 opiskelijaa, joista vieraskielisiä on 1 prosentti.

Ruotsinkielistä vapaan sivistystyön opetusta tarjotaan 21 500 tuntia. Opetussuunnitelmaa kehitetään vastaamaan kuntalaisten muuttuvia sivistystarpeita. Tavoitteena on saavuttaa entistä laajemmin uusia asiakasryhmiä vapaan sivistystyön piiriin. Yhtenä tavoitettavana kohderyhmänä ovat vieraskieliset helsinkiläiset, joille tarjotaan monipuolisesti ruotsi toisena kielenä -opetusta sekä madalletaan kynnystä osallistua myös muuhun koulutukseen. Toinen kohderyhmä ovat ikäihmiset, joiden mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä parannetaan lisäämällä heille suunnattujen liikuntakurssien osuutta liikuntakurssien kokonaismäärästä.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Talousarvioehdotuksen toimenpiteillä on merkittäviä vaikutuksia lapsiin ja nuoriin sekä aikuisiin. Toimenpiteillä parannetaan lasten, nuorten ja aikuisten oppijoiden hyvinvointia, osaamista ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia kasvatukseen ja koulutukseen. Toimenpiteillä vaikutetaan oppijoiden osallisuuteen, oppimistulosten paranemiseen ja opinnoissa edistymiseen. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvokysymykset ovat osa toiminnan suunnittelua ja toteutusta, henkilöstön koulutusta, työmenetelmien kehittämistä sekä kasvatusympäristöjen järjestämistä.

Lapsivaikutukset

Toimialan asiakasryhmänä ovat lapset ja nuoret. Toimialan talousarvion toimenpiteet ja asetetut toiminnan tavoitteet kohdistuvat pääasiassa lapsiin ja nuoriin. Toimenpiteet edistävät lasten ja nuorten turvallista kasvua ja oppimista sekä sujuvaa opinpolkua ja parantavat kaikkien lasten ja nuorten elämänlaatua. Kaupunki kehittää omaa toimintaansa, jolla tavoitellaan hyvinvointia lasten ja nuorten elämään. Osa toimenpiteistä johtuu lainsäädäntöuudistuksista tai valtakunnallisesti rahoitetusta kehittämisestä, jolla edistetään lasten ja nuorten hyvinvointia koko maan tasolla.

Talousarvioon sisältyvillä toimialan strategian toteutumista edistettävillä toimenpiteillä, mm. varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisella, englanninkielisen koulutuksen lisäämisellä ja Myllypuron kampuksen käyttöönotolla arvioidaan olevan myönteisiä lapsivaikutuksia palvelutarjonnan monipuolistuessa ja laajentuessa.

Toimialan toimenpiteiden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti oppijan opinpolkuun.

Sukupuolivaikutukset

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvion toimenpiteitä ei ole suoraan kohdistettu oppijoiden sukupuoleen. Siten ne eivät suoraa vahvista tai heikennä sukupuolten yhdenvertaisuutta tai tasa-arvoa. Kasvatuksen ja koulutuksen palveluita tarjotaan

joustavasti oppijoiden tarpeista lähtien. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminta varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle pohjautuu voimassa oleviin opetussuunnitelmiin, joiden mukaan päiväkodeissa ja kouluissa edistetään sukupuolten tasa-arvoa, tuetaan oppilaan identiteetin rakentumista, toteutetaan sukupuolitietoista opetusta ja arvostetaan moninaisuutta.

Yhdenvertaisuusvaikutukset

Toimialan talousarvion toimenpiteissä ja tavoitteissa on huomioitu eri ikäiset oppijat varhaiskasvatuksesta ikä-ihmisiin. Strategisten tavoitteiden toteuttamisen toimenpiteet kohdistuvat erityisesti lapsiin ja nuoriin. Yhdenvertaisuuteen myönteisesti sekä segregaatioon ehkäisevästi vaikuttavia toimenpiteitä arvioidaan olevan esimerkiksi tarveperusteisen indeksin rahoitusuudistuksella, Oikeus oppia -kehittämissuunnitelmalla sekä oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpanolla. Henkilöstön osaamisen kehittämisen arvioidaan vahvistavan yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja osallisuutta toimialalla.

Hyvinvointi- ja terveysvaikutukset

Oppiminen itsessään tuottaa hyvinvointia ja vahvistaa osallisuutta. Talousarvioon sisältyy toimenpiteitä, sitova tavoite sekä kaupunkiyhteinen toiminnallinen tavoite, joilla on hyvinvointi- ja terveysvaikutuksia. Sitovana tavoitteena parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa mm. tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta lisäten. Varhaisen tuen toimenpiteet ehkäisevät tarvetta korjaaviin toimenpiteisiin.

Lukemisen edistämällä arvioidaan olevan terveyttä ja hyvinvointia lisääviä vaikutuksia kaikilla oppijoilla. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamisen sekä kiusaamisen vastaisteet toimenpiteet lisäävät kaikkien oppijoiden hyvinvointia. Hyvinvointikahvila-toiminnalla vahvistetaan opiskelijoiden vuorovaikutusta ja vähennetään yksinäisyyttä. Turvallisen yhteisön pelisäännöt auttavat luomaan kaikille turvallisen oppimisympäristön.

Lisäksi toiminnallisena tavoitteena on parantaa ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä. Tavoitetta edistetään vapaan sivistystyön liikunta- ja tanssikursseilla.

Yritys- ja työllisyysvaikutukset

Yritysvaikutukset ovat merkittäviä. Stadin ammatti- ja aikuisopiston ammatillinen koulutus tuottaa ammatillista osaamista joustavasti alueellisen elinkeinoelämän muutuviin ja vaihteleviin tarpeisiin.

Ammatillinen osaaminen lisää hyvinvointia olemalla merkittävä työllistymisen takaaja. Koulutustason nosto parantaa yksilöiden työllistymisen mahdollisuuksia ja asemaa työmarkkinoilla sekä pidentää työuria.

Sitovana tavoitteena on parantaa henkilöstön veto- ja pitovoimaa ja työoloja yhdessä. Tavoitetta edistetään lisäämällä Stadin AO:ssa varhaiskasvatuksen lastenhoitajien kelpoisuuteen tähtäävän oppisopimuskoulutuksen aloittavien määrää. Oppisopimuskoulutus on merkittävä työllistymisen takaaja.

Henkilöstösuunnitelma

Personalplan

Toimialan henkilöstösuunnitelma 2023–2025

Henkilöstön määrällisellä ja laadullisella ennakkoinnilla vastataan toiminnasta, lainsäädännöstä ja muista toimintaympäristön muutoksista aiheutuviin henkilöstötarpeisiin. Vuonna 2023 toimialan henkilöstömäärä tulee kasvamaan maltillisesti lähinnä kasvavan asiakasmäärän vuoksi. Toimialalla on määritelty henkilöstöstrategiset tavoitteet vuosille 2022–2023. Ne ovat “Olemme houkutteleva työnantaja” ja “Onnistumme yhdessä. Kun johtaminen on hyvää, henkilöstö voi hyvin.”

Nykyisestä vakinaisesta henkilöstöstä noin 950 (9 prosenttia) saavuttaa eläkeiän vuosina 2023–2025. Eläkeiän jo saavuttaneita työskentelee vakinaisessa palvelussuhteessa noin 630 henkilöä. Eniten ennakoitua eläkepoistumaa on varhaiskasvatuksen opettajissa ja lastenhoitajissa sekä luokanopettajissa ja lehtoreissa. Esihenkilöiden ennakoitua eläkepoistumaa on eniten päiväkodin johtajissa ja rehtoreissa sekä hallinnossa. Vakinaisen henkilöstön ulkoinen lähtövaihtuvuus vuonna 2021 oli yhteensä 6,9 prosenttia (822 henkilöä). Tästä muiden kuin eläköityneiden osuus oli 5,2 prosenttia, mikä on henkilöstömääränä 630.

Varhaiskasvatuksen henkilöstömäärä kasvaa väestöennusteen ja osallistumisasteen kehityksen mukaisesti. Suunnittelukaudella arvioidaan kymmenen varhaiskasvatusyksikön kasvavan, joka tarkoittaa, että näihin yksiköihin lisätään mitoituksesta irti oleva varajohtaja. Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista henkilöstörakenteen muutosta jatketaan seuraamalla päiväkotien henkilöstörakennetta ja rekrytoimalla varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien sijaan. Henkilöstörakenteen muutos lisää palkkakustannuksia aina vuoteen 2030 asti.

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa vuonna 2022 aloitettua nopean avun toimintaa ja omien sijaisten liikkuvuutta kehitetään edelleen.

Perusopetuksen oppilasmäärän kasvaessa lisätään uusia luokanopettajan, lehtorin ja erityisopetuksen virkoja. Oppilasmäärältään suurimpien peruskoulujen johtamisjärjestelmä uudistuksen toimeenpanoa jatketaan suunnitelmakaudella asteittain lisäämällä uusia apulaisrehtorin virkoja. Tehostetun oppilaanohjauksen vahvistaminen lisää perusopetuksen opinto-ohjaajien määrää.

Koulunkäyntiavustajapalveluiden ostot Seuresta ovat kasvaneet edellisinä vuosina. Perusopetuksessa tavoitteena on rekrytoida lisää kaupungin omia koulunkäyntiavustajia, mikä tulevaisuudessa pienentää henkilöstövuokrauksen tarvetta. Iltapäivätoiminnan asiakasmäärän kasvuun varaudutaan perustamalla uusia toimia.

Lukioiden henkilöstömäärä kasvaa lähivuosina opiskelijamäärän kasvun myötä. Stadin AO:n henkilöstömäärän kehityksessä ei tapahdu merkittävää muutosta. Mahdollisiin muutoksiin vaikuttavat erityisesti ammatillisen koulutuksen rahoitukseen kuuluvien, vuosittain erikseen haettavien, strategiarahoituksen ja lisäsuoritepäättökseen suuruus.

Oppivelvollisuuden laajentamisen henkilöstövaikutuksia seurataan suunnittelukaudella. Työllisyydenhoidon kuntakokeilulla on ollut vähäisiä henkilöstövaikutuksia ja vähäisiin henkilöstövaikutuksiin varaudutaan koko kuntakokeilun ajan.

Oppilas- ja opiskelijahuollon resursseja kasvatetaan vastaamaan lakisääteistä mitoitusta. Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluita vahvistetaan strategian mukaisesti opiskeluhuollon ja koulun muiden ammattilaisten osaamisen kehittämisellä.

Toimialan asiakas- ja henkilöstömäärä ovat kasvaneet viime vuosina, mutta tämä ei ole kasvattanut hallinnon henkilöstömitoitusta. Myös ulkoisella rahoituksella toteutettaviin hankkeisiin palkattavan henkilöstön määrä on kasvanut koko toimialalla. Asiakas- ja henkilöstömäärien kasvuun on reagoitu mm. uudistamalla hallinnon rakenteita ja tehtäviä.

Henkilöstön saatavuus ja sisäinen liikkuvuus

Toimialalla on henkilöstövajetta erityisesti varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan, varhaiskasvatuksen lastenhoitajan, erityisluokanopettajan ja psykologin tehtävissä. Ruotsinkielisissä palveluissa henkilöstövajetta on näiden lisäksi luokanopettajan ja koulunkäyntiavustajan tehtävissä. Seuren kautta palkattavia määräaikaista ruotsinkielisiä koulunkäyntiavustajia ei ole ollut riittävästi saatavilla. Ammatillisessa koulutuksessa on pula tekniikan alan opettajista. Hallinnon tehtävissä saatavuusongelmat ilmenevät erityisesti tietohallintopalveluissa sekä talous- ja suunnittelupalveluissa.

Varhaiskasvatuksen työvoimatilanne on kriittinen ja heikentynyt entisestään. Rekrytoinnin sekä sijaisten saatavuuden ongelmat lisäävät työvoimavajetta. Pedagogisen osaamisen taso vaarantuu ei-kelpoisten työntekijöiden määrän kasvaessa.

Kannustuspalkkioiden käyttöä jatketaan ja tehostetaan. Rakennemuutoksen ja työvoimatilanteen edistämiseksi varhaiskasvatuksessa tuetaan edelleen vuosien 2023–2024 aikana henkilöstön pätevoitymistä varhaiskasvatuksen opettajaksi myöntämällä palkkaetuja yliopistojen 1000+ hankkeen kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon opintoihin ja maksamalla koulutukseen hakeutumiseen liittyviä avoimen yliopiston kurssimaksuja. Lisäksi tavoitteena on lisätä varhaiskasvatuksen sosionomien määrää tukemalla henkilöstön pätevoitymistä sosionomin tehtävään. Oppisopimuskoulutuksen kautta pätevoityvien varhaiskasvatuksen lastenhoitajien määrää pyritään nostamaan ja varhaiskasvatuksen opettajien pätevoitymistä varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi tuetaan edelleen. Opinnoissa tukeminen lisää henkilöstön palkkaetu- ja sijaiskustannuksia.

Peruskoulun luokanopettajia tuetaan palkallisella virkavapaalla heidän suorittaessaan erillisiä erityisopettajan opintoja. Pätevoitymiskoulutusten tukemista tarkastellaan myös muiden ryhmien osalta. Varsinkin toiminnan kannalta keskeistä on tukea laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen ja kielikylpyopetukseen pätevoitymistä. Lisäksi tehostetaan yhteistyötä, harjoittelukäytäntöjä sekä viestintää yliopistojen kanssa, osallistutaan laajemmin rekrytointitapahtumiin sekä suunnataan markkinointia kattavammin myös pääkaupunkiseudun ulkopuolelle.

Toimialalla on kehitetty viime vuosien pandemia-aikojen henkilöstön siirtokokemusten perusteella liikkuvuuteen liittyviä prosesseja ja henkilöstön vastaanottokyvykkyyttä.

Henkilöstön osaamisen, johtamisen ja hyvinvoinnin kehittäminen

Henkilöstön osaamisen kehittäminen perustuu strategiakaudelle laadittuihin osaamisen kehittämisen painopistealueisiin, jotka tukevat toimialan neljän painopisteen toteutumista sekä Koulutus 2030 -strategian muodostamista.

Ensimmäinen strategiakauden painopiste on perustyöhön fokusoiminen. Sen tavoitteena on, että kaikki päiväkodit, koulut ja oppilaitokset ovat hyviä. Osaamisen kehittämisessä tämä tarkoittaa pedagogiikkaan, laadukkaaseen johtamiseen, työnteon tapoihin, oppijoiden ja henkilöstön hyvinvointiin sekä lukemisen ja lukutaidon vahvistamiseen liittyvän osaamisen vahvistamista. Toinen osaamisen kehittämisen painopiste on henkilöstön veto- ja pitovoimaan liittyvä osaaminen. Kolmas strategiakauden osaamisen kehittämisen painopiste on ”Kohti tulevaisuutta: Koulutus 2030”, joka suuntaa pitkän aikavälin strategiaan tavoitteisiin ja johtamisen visioon ja näissä tarvittavaan osaamiseen.

Koko toimialaa koskevia pedagogisia osaamisen kehittämisen painopisteitä vuonna 2023 ovat muun muassa tunne- ja vuorovaikutustaitoihin, oppimisvajeen paikkaamiseen sekä digitaalisten työvälineiden pedagogiseen käyttöön liittyvän osaamisen kehittäminen. Koulutus 2030 työskentelyssä kehitetään tulevaisuuden osaamiseen ja tulevaisuusosaamiseen liittyviä eri osa-alueita.

Johtamisen kehittämisessä painottuvat vuonna 2023 kaupungin johtamisen kulmakivet. Kaupunkitasoisesti edistetään eettisiä periaatteita osana työkulttuurin kehittämistä. Toimialalla rakennetaan johtamisen visiota 2030. Osana johtamisen visiotyöskentelyä tarkastellaan toimialan johtamisen rakenteita ja luodaan suuntaviivoja sille, miten johtamisella saavutetaan Koulutus 2030 tavoitteet. Esihenkilöiden hyvinvointia ja onnistumista tuetaan osana henkilöstöstrategia toimenpiteitä. Onnistumisen johtamisen kehittämisessä panostetaan erityisesti tavoitteelliseen suoritukseen johtamiseen, palkitsemiseen sekä perehdytykseen osana sujuvaa työnteon aloitusta ja pitovoiman vahvistamista. Palvelukokonaisuuksissa jatketaan myös erilaisia johtamisen kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä, kuten johtoryhmätyöskentelyn kehittämistä.

Toimialalla edistetään aiempaa laajemmin osaamisen kehittämisen menetelmiä. Mentorointia lisätään kouluttamalla lisää mentoreita, joka mahdollistaa ryhmien määrän kasvattamisen. Työnohjausta tarjotaan ensisijaisesti esihenkilöille sekä työyhteisöille toimialalle tärkeiden kriteerien mukaisesti. Johtoryhmä- sekä coaching -valmennuksilla edistetään johtamisen kehittymistä toimialalla vuoden 2023 aikana.

Toimialan työhyvinvointijohtamisen kehittämisen tavoitteet laaditaan perustuen kaupungin strategiakauden työhyvinvointiohjelmaan ja ne tarkentuvat vuodelle 2023 toimialan työhyvinvointisuunnitelmassa. Työyhteisöissä edistetään Kunta10 henkilöstökyselystä nousseita kehittämistoimenpiteitä. Työterveyshuollon kilpailutus ja siten sujuva siirtymä mahdollisen uuden toimijan tuottamiin työterveyshuollon palveluihin on tärkeää vuonna 2023.

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Sitovat toiminnan tavoitteet

Bindande verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
KAUPUNKIYHTEINEN TAI TOIMIALOJEN YHTEINEN TAVOITE			
Maailman paras ja yhdenvertaisin paikka oppia Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat	Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa (hyte)	Mittari 1 Perusopetus: Peruskouluista vähintään 80 % käyttää systemaattisesti yhtä tai useampaa vuodelle 2023 sovittua tunne- ja vuorovaikutustaidon -ohjelmaa syyslukukauden 2023 loppuun mennessä seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"> • vuosiluokkien 1–6 ja 7–9 kouluissa vähintään yhdellä vuosiluokalla • vuosiluokkien 1–9 kouluissa vähintään kahdella vuosiluokalla (toinen vuosiluokka on oltava luokka-asteilta 1–6 ja toinen luokka-asteilta 7–9). Mittari 2 Lukiokoulutus: Itsensä tärkeäksi osaksi koulu yhteisöä kokevien opiskelijoiden osuus vastaajista pysyy vähintään 2021 Kouluterveyskyselyn tasolla (45,5 %).	Segregaation ehkäisy
TOIMIALAN TAVOITE			
Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki	Parannetaan henkilöstön veto- ja pitovoimaa ja työoloja yhdessä	Varhaiskasvatus ja ammatillinen koulutus: Stadin AO:ssa varhaiskasvatuksen lastenhoitajien kelpoisuuteen tähtäävässä oppisopimuskoulutuksessa aloittaneiden määrä kasvaa vähintään 20 % vuonna 2023 verrattuna vuoteen 2022.	

Muut toiminnan tavoitteet

Andra verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
KAUPUNKIYHTEINEN TAI TOIMIALOJEN YHTEINEN TAVOITE			
Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	Turvallisuuden tunnetta parannetaan kaupunki-uudistusalueilla kaupunkiympäristöä kohentamalla ja palveluita kehittämällä	Vuonna 2023 yhtä suuri tai suurempi osuus kaupunki-uudistusalueiden koulujen oppilaista kuin muiden koulujen oppilaista kokee, että koulun lähialueen aikuiset suhtautuvat heihin ystävällisesti ja että heihin suhtaudutaan ystävällisesti koulun lähialueen julkisissa paikoissa.	Segregaation ehkäisy
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Parannetaan käyttötalouden tuottavuutta	Kaikkiin palvelukokonaisuuksiin ja hallintoon tehdään tuottavuusselvitys.	Vastuullinen ja kestävä talous
Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat	Parannetaan ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä (hyte)	Työväenopistossa ja Arbiksessa ikäihmisille suunnattujen liikunta- ja tanssikurssien lukumäärä ja osuus opiston liikunta- ja tanssikurssien kokonaismäärään kasvaa vuoden 2022 tasosta.	Segregaation ehkäisy

Tuottavuuden kehittymistä kuvaavat tunnusluvut

Nyckeltal för produktivitetsutvecklingen

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
VARHAISKASVATUS - SMÅBARNSPEDAGOGIK						
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset keskimäärin vuoden aikana - Barn i vård under skolåldern i genomsnitt under året	28 205	28 662	28 442	28 632	29 205	29 875
Suomenkielinen varhaiskasvatus - Finsk småbarnspedagogik	25 940	26 332	26 129	26 312	26 865	27 535
Omissa päiväkodeissa - Vid egna daghem	24 526	24 853	24 785	24 996	25 607	26 334
Maksusitoumusasiakkaat - Klienter med betalningsförbindelse	491	488	480	500	500	500
Perhepäivähoidossa - I familjedagvård	517	602	464	416	383	351
Kerhoissa - I klubbar	406	389	400	400	375	350
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus- Svensk småbarnspedagogik	2 265	2 330	2 313	2 320	2 340	2 340
Omissa päiväkodeissa (sis. esiopetus) - Vid egna daghem (inkl. Förskoleundervisning)	2 000	2 055	2 038	2 045	2 065	2 065
Ostopalvelupäiväkodeissa (sis. maksusit.) - Vid daghem med köpt service (inkl. betalningsförb.)	205	210	210	210	210	210
Perhepäivähoidossa - I familjedagvård	60	65	65	65	65	65
Esiopetusoppilaat, 6-vuotiaiden esiopetus (20.9)* - Elever i förskoleundervisningen, förskoleundervisning för 6-åringar (20.9)*	6 301	6 125	6 062	5 952	5 722	5 627
Suomenkielinen varhaiskasvatus - Finsk småbarnspedagogik	5 803	5 654	5 602	5 502	5 256	5 215
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus - Svensk småbarnspedagogik	498	471	460	450	466	412
PERUSOPETUSLAIN MUKAINEN KOULULAISTEN ILTAPÄIVÄTOIMINTA - EFTERMIDDAGSVERKSAMHET I ENLIGHET MED LAGEN OM GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING	8 400	9 019	9 230	9 635	9 760	9 760
Kaupungin koulujen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat -- Elever i den grundläggande undervisningens eftermiddagsverksamhet som stadens skolor ordnar	790	500	500	500	500	500
Kaupungin leikkipuistojen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat alkaen 1.8. 2021 - Elever i den grundläggande undervisningens eftermiddagsverksamhet som stadens lekparken ordnar fr.o.m. 1.8.2021-	0	2 000	1 100	2 000	2 000	2 000
Kaupungin järjestämässä kehitysvammaisten lasten iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat - Elever inom stadens eftermiddagsverksamhet för barn med utvecklingsstörning i enlighet med lagen om grundläggande utbildning	437	430	7 200	515	560	560
Avustettavassa iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat - Elever inom eftermiddagsverksamhet som beviljas understöd	7 173	6 089	430	6 620	6 700	6 700
PERUSOPETUS- GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING	45 829	46 593	46 730	47 451	47 993	48 362
Suomenkielinen perusopetus - Finsk grundläggande utbildning	41 876	42 514	42 651	43 298	43 811	44 168
Ruotsinkielinen perusopetus- Svensk grundläggande utbildning	3 953	4 079	4 079	4 153	4 182	4 194
LUKIOKOULUTUS - GYMNASIEUTBILDNING	9 344	9 849	9 792	10 281	10 614	10 912
Suomenkielinen lukiokoulutus - Finsk gymnasieutbildning	8 086	8 566	8 509	8 964	9 258	9 522
Ruotsinkielinen lukiokoulutus - Svensk gymnasieutbildning	1 258	1 283	1 283	1 317	1 356	1 390

AMMATILLINEN KOULUTUS - YRKESUTBILDNING	10 043	9 319	9 372	9 369	9 369	9 369
Ammatillinen koulutus opiskelijavuosina - Yrkesutbildning som studerandeår	9 721	8 947	8 974	8 947	8 947	8 947
TUVA-koulutus - Hux-utbildning	195	240	293	290	290	290
Muu ammatillisen koulutuksen järjestämä koulutus - Övrig utbildning ordnad av en yrkesutbildningsanordnare						
Työpajatoiminta, nuorten määrä henkilötyövuosina - Verkstadsverksamhet, antal ungdomar årsverken	127	132	132	132	132	132
VAPAA SIVISTYSTYÖ - FRITT BILDNINGSGARBETE						
Suomenkielinen vapaa sivistystyö - Fritt bildningsarbete på finska						
Opetustunnit - Undervisningstimmar	101 726	102 200	102 200	105 000	102 200	102 200
Maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetustunnit - Undervisningstimmar i läsning och skrivning för invandrare	4 984	4 500	4 500	4 300	4 500	4 500
Kurssilaiset, kurssipaikan saaneet - Kursdeltagare, personer som fått kursplats	83 888	81 000	81 000	83 000	81 000	81 000
Ruotsinkielinen vapaa sivistystyö - Fritt bildningsarbete på svenska						
Opetustunnit - Undervisningstimmar	21 302	21 500	21 500	21 500	21 500	21 500
Maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus, opetustunnit - Integrationsutbildning för invandrare, undervisningstimmar	2 923	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Kurssilaiset, kurssipaikan saaneet - Kursdeltagare, personer som fått kursplats	10 598	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
Vapaa sivistystyö, opetustunnit - Fritt bildningsarbete, undervisningstimmar	123 028	123 700	123 700	126 500	123 700	123 700
Kurssilaiset, kurssipaikan saaneet - Kursdeltagare, personer som fått kursplats	94 486	95 000	95 000	97 000	95 000	95 000

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Vaikuttavuusmittarit - Effektivitestmätaren

Suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus - Finska och svenska småbarnspedagogiken

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste kaikki palvelut yhteensä (suomen- ja ruotsinkieliset varhaiskasvatuspalvelut ja yksityisen hoidon tuki) - Deltagandegrad i småbarnspedagogiken, alla tjänster sammanlagt (finska och svenska småbarnspedagogiska tjänster och stödet för privat vård)

1-2 -vuotiaat - 1-2-åringar	57,9	57,0	59,0	59,0	59,0	59,0
3-4-vuotiaat - 3-4-åringar	92,3	92,0	93,0	93,0	93,0	93,0
5-vuotiaat - 5-åringar	95,2	96,0	96,0	96,0	96,0	96,0
6-vuotiaat - 6-åringar	95,6	96,0	96,0	96,0	96,0	96,0
1-6 -vuotiaat - 1-6-åringar	81,9	83,5	83,0	83,0	83,0	83,0
1-6 -vuotiaiden osallistumisaste - 1-6-åringar deltagandegrad						
Kaupungin varhaiskasvatuspalvelut (kaupungin päiväkodit, ostosopimuspäiväkodit ja perhepäivähoito) - Stadens småbarnspedagogiska tjänster (stadens daghem, köpavtalsdaghem och familjedagvård)	73,4	74,7	74,7	74,7	74,7	74,7
Tuettu palvelutuotanto yksityishoidontuki - Understödd serviceproduktion stödet för privat vård	8,5	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8
Vieraskielisten 1-6 -vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatukseen (suomen- ja ruotsinkieliset varhaiskasvatuspalvelut ja yksityisen hoidon tuki) - Deltagandegraden i småbarnspedagogiken för 1-6-åringar med främmande språk som modersmål (finsk- och svenskspråkiga småbarnspedagogikens tjänster och stöd för privat vård)	76,0	76,0	76,0	76,0	76,0	76,0

Suomen ja ruotsinkielinen perusopetus - Finsk och svensk grundläggande utbildning

Perusopetuksen oman oppilaaksiottoalueen koulun valinneet 1. luokan oppilaat, kaupungin koulut - Elever i åk 1 som valt skolan i det egna upptagningsområdet för den grundläggande utbildningen.

85,3	86,0	90,0	90,0	90,0	90,0
------	------	------	------	------	------

Helsingkiläisistä perusopetuksen päättäneistä perusasteen jälkeisissä hauissa ilman koulutuspaikkaa jääneiden osuus kaikista hakeneista (ei valittu tai ei vastaanottanut). - Andelen helsingforsare som avslutat den grundläggande utbildningen och blivit utan utbildningsplats i ansökningarna efter grundskolestadiet (valdes inte eller tog inte emot platsen) av alla som sökt.

5,7	2,0	4,0	4,0	4,0	4,0
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Suomen- ja ruotsinkielinen lukiokoulutus - Finsk och svensk gymnasieutbildning

Ylioppilaskirjoitusten tulokset (ero valtak. keskiarvoon) - Resultat i studentskrivningarna (skillnad till det nat. medeltalet)

0,1	4,3	0,1	0,1	0,1	0,1
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Läpäisyaste - Slutförandegrad

84,8	85,7	83,4	85,0	85,4	85,4
------	------	------	------	------	------

Keskeyttäminen negatiivinen - Avhopp negativ

1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Ammatillinen koulutus - Yrkesutbildning

Alle 19-vuotiaiden negatiivinen keskeyttäminen - Negativt avbrytande bland studerande under 19 år

4,3	5,4	5,0	5,0	5,0	5,0
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Opiskelijoiden näkemys opintojensa vaikuttavuudesta (asteikko 1-5). - Studerandes åsikt om genomslagskraften av studierna (skala 1-5)

4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Sijoittuminen valmistumisen jälkeen. Työllistyneiden ja jatko-opintoihin siirtyneiden osuus kaikista valmistuneista vuosi valmistumisen jälkeen. - Placering efter utexamineringen. Andelen med sysselsättning eller fortsatta studier av alla som utexaminerats ett år efter utexamineringen

75,0	80,0	83,0	83,0	83,0	83,0
------	------	------	------	------	------

Koko toimialasta - Om hela sektorn:

Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus 20-24-vuotiaista helsingkiläisistä. Osuus lasketaan vain Suomessa syntyneistä, koska maahanmuuttavien tutkintotiedoissa on puutteita. - Andelen helsingforsare i åldern 20-24 år som avlagt examen efter grundskolestadiet. Andelen räknas endast av personer som är födda i Finland, eftersom det förekommer brister i invandrarnas examensuppgifter.

87,0	88,3	88,0	89,0	89,0	89,0
------	------	------	------	------	------

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Henkilöstön käyttö - Användning av personal

Henkilöstön määrä - Antal anställda	14 654	14 510	14 461	14 654	14 832	15 011
-------------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö) - Årsverken (egen personal)	13 615	12 585	13 025	13 201	13 353	13 502
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten**Tuottavuusmittari - Produktivetsmätare**

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Tuottavuusindeksi, Tuottavuus - Produktivetsindex, Produktivitet, 2021 = 100	100,0	101,8	100,8	98,0	95,7	93,3
--	-------	-------	-------	------	------	------

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per enhet

Palvelu euroa / x, Tjänst euro/x	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Keskimääräiset nettomenot (€/lapsi)- Nettoutgifter i genomsnitt (euro/barn)						
Suomenkielinen varhaiskasvatus ja esiopetus - Finsk småbarnspedagogik och förskoleundervisning	11 042	11 264	11 911	12 133	12 575	12 975
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja esiopetus - Svensk småbarnspedagogik och förskoleundervisning	12 747	13 334	12 815	14 498	14 875	15 831
Keskimääräiset nettomenot (€/oppilas/opiskelija) - Nettoutgifter i genomsnitt, (euro/elev/studerande)						
Suomenkielinen perusopetus - Finsk grundläggande utbildning	9 776	9 814	9 945	10 407	10 688	10 971
Suomenkielinen lukio- ja aikuislukiokoulutus - Finsk gymnasie- och vuxengymnasieutbildning	8 435	9 495	9 649	9 827	9 940	10 056
Ruotsinkielinen perusopetus - Svensk grundläggande utbildning	10 560	10 560	10 556	11 111	11 286	11 840
Ruotsinkielinen lukio- ja aikuislukiokoulutus - Svensk gymnasie- och vuxengymnasieutbildning	8 890	9 475	9 107	9 917	9 985	10 072
Ammatillinen koulutus ** - Yrkesutbildning **	12 512	12 690	12 642	13 492	13 799	14 095
Vapaa sivistystyö nettomenot (€/opetustunti) - Fritt bildningsarbete, nettoutgifter (euro/undervisningstimme)						
Suomenkielinen vapaa sivistystyö - Fritt bildningsarbete på finska	129	127	131	135	141	143
Ruotsinkielinen vapaa sivistystyö - Fritt bildningsarbete på svenska	137	137	143	144	147	150

Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa - Ändring i procent i enhetskostnaderna

Muutos, % - Ändring, %	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Keskimääräiset nettomenot (€/lapsi)- Nettoutgifter i genomsnitt (euro/barn)						
Suomenkielinen varhaiskasvatus ja esiopetus - Finsk småbarnspedagogik och förskoleundervisning	2,74	2,01	5,74	7,71	3,64	3,18
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja esiopetus - Svensk småbarnspedagogik och förskoleundervisning	1,52	4,60	-3,89	8,73	2,60	6,43
Keskimääräiset nettomenot (€/oppilas/opiskelija) - Nettoutgifter i genomsnitt, (euro/elev/studerande)						
Suomenkielinen perusopetus - Finsk grundläggande utbildning	2,88	0,39	1,33	6,04	2,70	2,65
Suomenkielinen lukio- ja aikuislukiokoulutus - Finsk gymnasie- och vuxengymnasieutbildning	6,75	12,57	1,62	3,50	1,15	1,17
Ruotsinkielinen perusopetus - Svensk grundläggande utbildning	-1,02	0,00	-0,04	5,22	1,58	4,91
Ruotsinkielinen lukio- ja aikuislukiokoulutus - Svensk gymnasie- och vuxengymnasieutbildning	4,27	6,58	-3,88	4,66	0,69	0,87
Ammatillinen koulutus ** - Yrkesutbildning **	7,30	1,43	-0,38	6,32	2,28	2,15
Vapaa sivistystyö nettomenot (€/opetustunti) - Fritt bildningsarbete, nettoutgifter (euro/undervisningstimme)						
Suomenkielinen vapaa sivistystyö - Fritt bildningsarbete på finska	6,46	-1,80	3,15	6,30	4,44	1,42
Ruotsinkielinen vapaa sivistystyö - Fritt bildningsarbete på svenska	3,62	0,34	4,38	5,11	2,08	2,04

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tilan käyttö - Lokalanvändning						
Päiväkodit- Daghem						
Tilat - Lokaler, m ²	277 954	281 806	281 555	279 838	289 943	294 854
Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa asiakasmäärään - Lokalyta (m ² lägenhetsyta) i förhållande till antalet kunder	10,10	10,08	10,15	9,98	10,18	10,21
Peruskoulut - Grundskolor						
Tilat - Lokaler, m ²	536 842	540 842	541 224	549 011	555 773	561 001
Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa asiakasmäärään - Lokalyta (m ² lägenhetsyta) i förhållande till antalet kunder	11,71	11,61	11,58	11,55	11,54	11,24
Lukiot - Gymnasier						
Tilat - Lokaler, m ²	87 642	87 642	88 845	87 339	87 339	87 339
Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa asiakasmäärään - Lokalyta (m ² lägenhetsyta) i förhållande till antalet kunder	9,38	8,90	9,02	8,50	8,25	8,41
Stadin ammattiopisto***						
Tilat - Lokaler, m ²	175 474	175 474	175 474	177 334	170 594	125 327
Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa asiakasmäärään - Lokalyta (m ² lägenhetsyta) i förhållande till antalet kunder	14,44	13,57	13,57	19,03	18,31	11,94

*) Sisältyvät omissa päiväkodeissa olevien lasten määrään

**) Vuosina 2022 - 2024 opiskelijavuodet sisältävät järjestämisluvan + lisäopiskelijavuodet **) Under åren 2022 - 2024 studerandeåren innehåller tillståndet att ordna utbildning + tilläggsstuderandeåren

***) Stadin ammattiopiston opiskelijavuodet sisältävät järjestämisluvan mukaiset opiskelijavuodet + lisäopiskelijavuodet - ***) Stadin ammattiopistos studerandeår omfattar studerandeåren i enlighet med tillståndet att ordna utbildning + tilläggsstuderandeåren

2 10 02 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle tuotetut palvelut ja muu ulkoisesti rahoitettu toiminta - Tjänster producerade för social-, hälsovårds- och räddningssektorn och övrig verksamhet med extern finansiering

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt				23 800	23 800	23 800	23 800
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt				23 800	23 800	23 800	23 800
Ylitysoikeus - Överskridningsrätter							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag				0	0	0	0
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)							
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter							

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohta sisältää opiskeluhuollon psykologien ja kuraattorien palvelut, joiden tuottamisesta kasvatuksen ja koulutuksen toimiala huolehtii kaupunginhallituksen 7.3.2022 tekemän päätöksen (§ 179) mukaisesti. Lisäksi talousarviokohta sisältää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle tuottamat kehitysvammaisten iltapäivä- ja lomatoiminnan palvelut.

Opiskeluhoollon psykologipalveluiden henkilöstömitoitusta koskeva lakimuutos tulee voimaan 1.8.2023. Jatkossa yhtä psykologia kohden saa olla enintään 780 opiskelijaa.

Psykologien saatavuus on heikko. Tämä haittaa opiskeluhoollon laadukasta toteuttamista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimiala tiivistävät yhteistyötä opiskeluhoollissa, jotta lapset ja nuoret saavat mielenterveyspalveluita ja lyhytinterventioita arkiympäristössään kouluissa. Myös valmentavan koulutuksen opiskelijoiden oppilashuollon tarpeet selvitetään.

Talousarviokohdalle kohdennetaan myös mahdollisella ulkopuolisella, kuten valtiolta saatavalla hankerahoituksella järjestettävän toiminnan tulot ja menot. Hankerahoitus ja sillä järjestettävä toiminta konkretisoituu vasta talousarviovuoden kuluessa, joten sitä koskevat määrärahat eivät ole tiedossa talousarviota laadittaessa, eikä niitä esitetä talousarviovuosien tuloina ja menoina.

Valtion erityisavustuksen varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin ennakoidaan vähenevän merkittävästi vuonna 2023. Lakimuutoksen myötä avustuksiin varataan

Beskrivning av verksamheten

pysyvästi noin 15 miljoonaa euroa vuodessa ja muu määräraha ratkaistaan vuosittain valtion talousarviossa. Aiempi määrärahataso on ollut noin 40–60 miljoonaa euroa vuodessa.

Valtion Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus rahoittaa koulutus- ja osaamispalveluita työelämän tarpeisiin. Palvelukeskuksen myöntämät valtionavustukset tarjoavat uuden rahoituskanavan vapaalle sivistystyölle. Jatkuvan oppimisen rahoitusta haetaan erityisesti kototumista ja perustaitoja tukeviin kursseihin työväenopistoissa.

2 10 03 Korvaukset ja avustukset - Ersättningar och understöd

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt							
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	162 028	161 284	161 434	164 269	164 269	168 146	172 582
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-162 028	-161 284	-161 434	-164 269	-164 269	-168 146	-172 582
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-162 028	-161 284	-161 434	-164 269	-164 269	-168 146	-172 582
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-162 028	-161 284	-161 434	-164 269	-164 269	-168 146	-172 582
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		-0,5	0,1	1,9	1,9	2,4	2,6

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohta sisältää varhaiskasvatuksen yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen, perusopetuksen lakisääteiset kotikuntakorvaukset, perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustukset ja muita yksittäisiä avustuksia sekä koulutaloyhtiöiden pääomavuokrat.

Kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen avustukset ovat 54,8 miljoonaa euroa. Yksityisen varhaiskasvatuksen asiakasmäärän kasvaa lähes 370 lapsella. Kaupunkistrategian mukaan varhaiskasvatuksen saatavuutta vahvistetaan yksityisen hoidon tuen korotuksella. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti korotuksista kokouksessaan 1.2.2022 ja yksityisen hoidon tukea korotetaan vuonna 2023 edelleen monipuolisen yksityisen varhaiskasvatuksen tarjonnan varmistamiseksi ja turvaamiseksi. Kotihoidon tuen asiakasmäärä on ollut vuoden 2022 aikana laskeva. Vuoden 2023 aikana kotihoidossa olevia alle kouluikäisiä lapsia on keskimäärin noin 5 400 kuukaudessa.

Toimiala korvaa muualla kuin Helsingin kaupungin peruskouluissa opiskelevien helsinkiläisten oppilaiden koulunkäytinkuluja yksityisille kouluille, valtion kouluille sekä kunnille. Vuonna 2023 maksettavat kotikuntakorvaukset, joista on vähennetty muiden kuntien Helsingille maksamat kotikuntakorvaukset ovat noin 98,7 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevia muiden kuntien oppilaita on noin 1 150 ja muiden koulutuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksessa olevia helsinkiläisiä oppilaita on lähes 10 000.

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustukset järjestöille ovat 10,0 miljoonaa euroa. Lisäksi maksetaan muita avustuksia 0,7 miljoonaa euroa.

Beskrivning av verksamheten

Tuottavuuden kehittymistä kuvaavat tunnusluvut

Nyckeltal för produktivitetsutvecklingen

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
VARHAISKASVATUS - SMÅBARNSPEDAGOGIK						
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset keskimäärin vuoden aikana - Barn i vård under skolåldern i genomsnitt under året						
Lasten kotihoidontuki, sisältää molemmat kieliryhmät - Hemvårdsstöd för barn, båda språkgrupperna ingår	6 160	6 414	5 634	5 406	5 114	5 049
Yksityishoidontuki, sisältää molemmat kieliryhmät - Stöd för privat vård, båda språkgrupperna ingår	3 339	2 931	3 182	3 297	3 372	3 455
PERUSOPETUS- GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING						
Kotikuntakorvausten perusteena olevat oppilasmäärät - Elevantal som ligger till grund för hemkommunsersättningar						
Helsingin kaupungin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevat muiden kuntien oppilaat - Elever från andra kommuner i förskoleundervisning och grundläggande utbildning som ordnas av Helsingfors stad	508	560	1 150	1 150	1 300	1 450
Muiden koulutuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksessa olevat helsinkiläiset oppilaat - Helsingforselever i förskoleundervisning och grundläggande utbildning som ordnas av andra utbildningsanordnare	9 586	9 815	9 844	9 965	10 115	10 115

3 Kaupunkiympäristön toimiala – Stadsmiljösektorn

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ennuste -	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Prognos	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
						2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	1 088 529	1 125 805	1 129 632	1 197 910	1 240 048	1 272 342	1 305 777
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	779 008	845 499	853 218	910 634	917 860	969 530	997 364
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	309 521	280 306	276 414	287 276	322 188	302 812	308 413
Poistot - Avskrivningar	283 514	265 918	272 526	272 337	272 337	273 337	274 337
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	26 007	14 388	3 888	14 939	49 851	29 475	34 076
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	26 007	14 388	3 888	14 939	49 851	29 475	34 076
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		3,4	0,3	6,4	10,1	2,6	2,6
Menot - Utgifter		8,5	0,9	7,7	8,6	5,6	2,9

Talousarvion 2023 keskeiset painopisteet ja tiivistelmä

Kaupunkiympäristön toimialan keskeisimmät painopisteet vuonna 2023 ovat:

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii Helsingin kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, rakennusvalvonnasta sekä ympäristöön liittyvistä palveluista. Toimialan painopisteinä vuonna 2023 ovat kaupungin kasvun ja elinvoimaisuuden edistäminen sekä kasvun ja lähiluonnon yhteensovittaminen. Lisäksi edistämme ekologista kestävyttä ja turvaamme luonnon monimuotoisuutta. Kehitämme kaupunkia monipuolisesti siten, että se on houkutteleva asukkaille ja yrityksille. Erityistä huomiota kiinnitämme kaupunkiuudistusalueisiin. Lisäksi pyrimme lisäämään kaupungin taloudellista liikkumavaraa tuottavuutta parantamalla ja toiminnan taloudellisuutta kehittämällä.

Kaupungin kasvulle luodaan edellytykset siten, että keskeiset luontoarvot pystytään turvaamaan. Vuonna 2023 Helsingissä aloitetaan 8 000 uuden asunnon rakentaminen, ja näistä 5 600 asunnon rakentaminen alkaa kaupungin luovuttamilla tonteilla. Kaavoitamme asuntorakentamista erityisesti yleiskaavan raideliikenteen palvelualueelle, ja kaavoituksesta vähintään 40 prosenttia on täydennysrakentamista varten.

Ekologisen kestävyden turvaaminen huomioidaan kaikilla toiminta-alueilla, ja tuemme Helsingin kaupungin tavoitetta olla hiilineutraali viimeistään vuonna 2030. Rakentamista ohjataan kohti vähähiilisiä ratkaisuja kaavoituksen ja tontinluovutuksen toimenpitein, hiilijalanjälkilaskennan, määräystasoa pienemmän E-lukutavoitteen, aurinkosähkön ja maalämmön sekä kiertotaloustavoitteiden avulla sekä olemassa olevassa rakennuskannassa mm. erillisinvestoinneilla, etäseurannalla ja kiinteistönhoidon kehittämällä. Liikenne ratkaisut suunnitellaan päästövähennystavoitteet huomioiden.

Jotta Helsinki olisi asukkaille houkutteleva ja toimiva kaupunki, panostamme yleisten alueiden kuten katujen ja puistojen kunnossapitoon, erityisesti talvihoitoon. Kaupunkiuudistusalueita kehitetään monipuolisesti ja kokonaisvaltaisesti, erilaiset käyttäjäryhmät ja heidän tarpeensa yhteensovittaen. Tontteja ja kaupungille tarpeettomaksi käyneitä kiinteistöjä varataan ja luovutetaan yritystoiminnan tarpeisiin, ja asemakaavoituksella mahdollistetaan yritysten toimintojen sijoittuminen ja kehittyminen Helsingissä. Palveluja digitalisoimalla helpotetaan asiointia kaikkina vuorokaudenaikoina.

Digitalisaatio on myös yksi keskeinen tuottavuuden parantamisen keino. Sen lisäksi nopeutamme kaupungille tarpeettomista tiloista luopumisen prosessia, minimoimme tilojen tyhjääkäyttöä ja edistämme yhdessä toisten toimialojen kanssa tilojen asukaskäyttöä. Analysoimme toimintojamme tunnistaksemme sellaiset tehtävät, joista voidaan saada säästöjä ulkoistamalla ne. Staran kanssa jatketaan teknisten palvelualueiden palvelustrategian kehittämistä.

Centrala prioritetsområden i budgeten 2023 och sammandrag

Stadsmiljösektorns viktigaste prioritetsområden för år 2023 är att:

Stadsmiljösektorn sköter planeringen, byggandet och underhållet av stadsmiljön i Helsingfors samt byggnadstillsyn och stadsmiljöjänster. Sektorns prioritetsområden för år 2023 är att främja stadens tillväxt och livskraft samt att samordna tillväxten och närnaturen. Dessutom främjar vi den ekologiska hållbarheten och tryggar naturens mångfald. Vi utvecklar staden mångsidigt så att den lockar invånare och företag. Vi fäster särskild uppmärksamhet vid stadsförnyelseområdena. Dessutom strävar vi efter att öka stadens ekonomiska spelrum genom att förbättra produktiviteten och utveckla verksamhetens ekonomiska effektivitet.

Förutsättningar för stadens tillväxt skapas så att de centrala naturvärdena kan tryggas. I Helsingfors inleds byggandet av 8 000 nya bostäder år 2023, varav 5 600 bostäder byggs på tomter som staden har överlåtit. Vi planlägger bostadsbyggande i synnerhet i generalplanens serviceområde för spårtrafik, och minst på 40 procent av det aktuella området planläggs kompletteringsbyggande.

Tryggandet av den ekologiska hållbarheten beaktas inom alla verksamhetsområden, och vi stöder Helsingfors stads målsättning att vara klimatneutral senast 2030. Byggandet styrs mot koldioxidnäla lösningar genom åtgärder som gäller planläggning och tomtöverlåtelse, med hjälp av klimatavtrycksberäkning, en mindre målsättning för E-talet än i byggbestämmelserna, solel och jordvärme och målsättningar för cirkulär ekonomi. Det befintliga byggnadsbeståndet styrs mot samma målsättningar bland annat med separata investeringar och distansuppföljning och genom att utveckla fastighetsunderhållet. Målen om utsläppsminskningar beaktas i planeringen av trafiklösningar.

Vi satsar på underhållet, i synnerhet vinterunderhållet, av allmänna områden, såsom gator och parker, för att Helsingfors ska vara en attraktiv och fungerande stad för sina invånare. Stadsförnyelseområdena utvecklas mångsidigt och helhetsinriktat så att olika användargrupper och deras behov sammanjämkas. Tomter och fastigheter som staden inte längre behöver reserveras och överlämnas till företag. Detaljplanläggningen ger företag möjlighet att förlägga funktioner till Helsingfors och utveckla dem här. Tjänster digitaliseras så att det blir lättare att uträtta ärenden dygnet runt.

Digitaliseringen är också en central metod för att förbättra produktiviteten. Dessutom gör vi processen för att avstå från onödiga lokaler snabbare och minimerar antalet lokaler som står tomma. Tillsammans med de övriga sektorerna bidrar vi till att invånarna kan använda stadens lokaler. Vi analyserar våra funktioner för att identifiera sådana uppdrag som kan utlokaliseras för att åstadkomma besparingar. Utvecklingen av en servicestrategi för de tekniska servicebranscherna fortsätter i samarbete med Stara.

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön toimiala toimii kaupunkiympäristö-lautakunnan alaisuudessa. Lautakunnalla on kaksi jaostoa: rakennusten ja yleisten alueiden jaosto sekä ympäristö- ja lupajaosto.

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii Helsingin kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, rakennusvalvonnasta sekä ympäristöön liittyvistä palveluista. Toimiala jakaantuu neljään palvelukokonaisuuteen.

Maankäyttö ja kaupunkirakenne (Maka) vastaa toimintaedellytysten luomisesta ja järjestämisestä kaupunkiympäristön kehittämiseksi, rakenteelliselle toimivuudelle ja viihtyisyydelle. Palvelukokonaisuus jakautuu viiteen palveluun: Maankäytön yleissuunnittelu, Asemakaavoitus, Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, Liikenne- ja katusuunnittelu sekä Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu.

Palvelut ja luvat (Palu) tuottaa kaupunkiympäristön palveluita. Palvelukokonaisuus jakautuu viiteen palveluun: Asukas- ja yrityspalvelut, Kaupunkimittauspalvelut, Pysäköinninvalvonta ja pysäköintipalvelut, Rakennusvalvontapalvelut sekä Ympäristöpalvelut.

Rakennukset ja yleiset alueet (Rya) vastaa kaupunkiympäristön rakentamisesta sekä käytettävyydestä. Palvelukokonaisuus vastaa rakennetun omaisuuden hallinnasta, tilapalveluista, katujen ja puistojen ylläpidosta, rakennuttamisesta sekä asuntotuotannosta. Rya jakautuu kolmeen palveluun: Tilat, Yleiset alueet ja Asuntotuotanto.

Hallinto- ja tukipalvelut (Hatu) tarjoaa tuki- ja hallintopalveluja kaupunkiympäristön toimialalle. Hallinto- ja tukipalvelut - palvelukokonaisuuteen kuuluvat seuraavat palvelut: Hallinto- ja lakipalvelut, Henkilöstöpalvelut, Kehittämispalvelut, Talous- ja suunnittelupalvelut, Tietohallintopalvelut, Viestintäpalvelut ja Hankintapalvelut.

Beskrivning av verksamheten

Stadsmiljösektorn lyder under stadsmiljönämnden. Nämnden har två sektioner: sektionen för byggnader och allmänna områden och miljö- och tillståndssektionen.

Stadsmiljösektorn sköter planeringen, byggandet och underhållet av stadsmiljön i Helsingfors samt byggnadstillsyn och stadsmiljö tjänster. Sektorn är indelad i fyra servicehelheter.

Markanvändning och stadsstruktur (Maka) ansvarar för att skapa och tillhandahålla verksamhetsförutsättningar för att utveckla en trivsam stadsmiljö med fungerande strukturer. Servicehelheten är indelad i fem tjänster: Markanvändningens översiktsplanering, Detaljplanläggning, Markegendomens utveckling och tomter, Trafik- och gatuplanering samt Stadsrums- och landskapsplanering.

Tjänster och tillstånd (Palu) tillhandahåller stadsmiljöns tjänster. Servicehelheten är indelad i fem tjänster: Invånar- och företagstjänster, Stadsmätningstjänster, Parkeringsövervakning och parkeringstjänster, Byggnadstillsynstjänster och Miljö tjänster.

Byggnader och allmänna områden (Rya) ansvarar för att stadsmiljön blir byggd och är användbar. Servicehelheten ansvarar för förvaltningen av den byggda egendomen, lokaltjänsterna, underhållet av gator och parker, byggherreverksamheten och bostadsproduktionen. Servicehelheten är indelad i tre tjänster: Lokaler, Allmänna områden och Bostadsproduktion

Förvaltnings- och stödtjänsterna (Hatu) erbjuder stöd- och förvaltningstjänster till stadsmiljösektorn. Servicehelheten Förvaltnings- och stödtjänster omfattar följande tjänster: Förvaltningstjänster och juridiska tjänster, Personaltjänster, Ekonomi- och planeringstjänster, Dataförvaltningstjänster, Kommunikationstjänster och Upphandlingstjänster.

Keskeiset talousarviovuoden muutokset
palvelukokonaisuuksittain ja palveluittainVäsentliga förändringar under budgetåret enligt
servicehelhet och tjänst

3 10 01 Kaupunkirakenne (1 000€)	Menot €	Osuus ta- kohdan menoista %	Muutos ed. vuoteen €	Muutos ed. vuoteen %	Keskeisin muutosta selittävä tekijä
Kaupunkirakenne yhteensä	162 837	100,0%	-40 709	-20,0%	Palvelut ja luvat palvelukokonaisuuden siirtyminen omaksi talousarviokohdaksi (netto), palkkojen sopimuskorotukset ja indeksikorotukset
Maankäyttö ja kaupunkirakenne	43 925	27,0%	1 081	2,5%	Palkkojen sopimuskorotukset ja lisävakanssit
Palvelut ja luvat	0		-43 257	-100,0%	
RYA yleiset alueet	91 029	55,9%	3 097	3,5%	Roskaamisen ehkäisyn ohjelman tarpeet, pyöriilyn talvihoidon tavoitteet, lumenhallinnan kokonaisuus, sopimusten indeksikorotukset,
Hallinto- ja tukipalvelut	27 883	17,1%	-1 630	-5,5%	Palkkojen sopimuskorotukset, digitalisaatio, TA-kohdan 31008 ICT-kustannukset (2,6 M€)
3 10 02 Rakennukset (1 000€)	Toimintakate €	Osuus ta- kohdan toimintakat- teesta %	Muutos ed. vuoteen €	Muutos ed. vuoteen %	Keskeisin muutosta selittävä tekijä
Rakennukset yhteensä	252 573	100,0%	36 874	17,1%	
Tilat -palvelu	250 740	99,3%	36 840	17,1%	Tuottojen kasvu arvioitu nykyisen vuokramallin mukaisesti huomioiden tilakannan muutokset. Menot: Energiakustannusten kasvu, ylläpitokustannusten ja vuokratkustannusten nousu (tilakannan kasvu ja indeksit)
Yleiset alueet, netto	1 833	0,7%	34	1,9%	Palkkojen sopimuskorotukset, uudet vakanssit

3 10 01 Stadsstruktur (1 000€)	Utgifter €	Andel av utgifterna på budgetmomen- t %	Förändring från året innan €	Förändring från året innan %	Viktigaste förklarande faktor
Stadsstruktur totalt	162 837	100,0%	-40 709	-20,0%	Servicehelheten Tjänster och tillstånd blir ett eget budgetmoment (netto), avtals- och indexförhöjningar av löner
Markanvändning och stadsstruktur	43 925	27,0%	1 081	2,5%	Avtalsförhöjningar av löner och tilläggsvakanser
Tjänster och tillstånd	0		-43 257	-100,0%	
Byggnader och allmänna områden, allmänna områden	91 029	55,9%	3 097	3,5%	Behoven i programmet för förebyggande av nedskräpning, målen för vinterunderhållet av cykelvägar, helheten av snöhantering, avtalens indexförhöjningar
Förvaltnings- och stödtjänster	27 883	17,1%	-1 630	-5,5%	Avtalsförhöjningar av löner, digitalisering, ICT-kostnader på budgetmomentet 31008 (2,6 M€)
3 10 02 Byggnader (1 000€)	Verksamhetsbidrag €	Andel av budgetmomen- ts verksamhetsbid- rag %	Förändring från året innan €	Förändring från året innan %	Viktigaste förklarande faktor
Byggnader totalt	252 573	100,0%	36 874	17,1%	
Tjänsten Lokaler	250 740	99,3%	36 840	17,1%	Ökning av avkastningen beräknad enligt den nuvarande hyresmodellen med beaktande av förändringar i lokalbeståndet. Utgifter: Ökning av energikostnader, underhållskostnader och hyreskostnader (ökning av lokalbeståndet och index)
Allmänna områden, netto	1 833	0,7%	34	1,9%	Avtalsförhöjningar av löner, nya vakanser

Toimintaympäristön muutokset 2023

Toimintaympäristön muutokset taloussuunnitelmakaudella

Helsingin maan sisäinen muuttotase on muuttunut parin viimeisen vuoden aikana selkeästi tappiolliseksi. Joukkoliikenteen suosio ja ydinkeskustan vetovoima on heikentynyt. Vahvistuessaan trendit ovat ongelmallisia taloudellisesti kestävä, tiivistyvän ja ilmastokestävän kaupunkikehityksen kannalta.

Käynnistyneet osayleiskaavat, AM-ohjelman mukaisen asuntotuotantotavoitteen nouseminen 7 000 asunnosta 8 000 asuntoon sekä Länsi-Helsingin raitiotien hankkeistaminen lisäävät henkilöresurssitarpeita. Täydennysrakentamisen rooli kaupungin kasvussa suurenee jatkuvasti, mikä aiheuttaa paineita AM-ohjelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiselle johtuen haasteista vastata täydennysrakentamiskaavoitukseen tarvittaviin henkilöresurssitarpeisiin. Kasvanut rakentaminen kasvattaa myös sekä rakennusvalvonnan palvelutarvetta että ympäristöpalveluihin liittyvien päätös- ja haittailmoitusten määrää.

Kunnossapidon kannalta vaikeiden talvien suhteellinen osuus ja sadanta lisääntyvät tuottaen budjetoitua korkeampia talvikunnossapidon kustannuksia entistä useammin.

Vuoden 2023 keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

Ukrainan sodan vaikutuksesta rakennusmateriaalien hintojen nousu on alkuvuoden 2022 aikana kiihtynyt entisestään. Raju energian hinnan nousu vaikuttaa sekä rakennusten ylläpidon että konetöiden kustannuksiin. Epävakaat panoshinnat vähentävät urakoitsijoiden ja tavarantoimittajien tarjoushalukkuutta. Rakentamiskustannusten sekä korkotason nousu vaikuttavat myös kaupungin oman asuntotuotannon kustannuksiin sekä myyntiaikoihin.

Yleisten alueiden ylläpidettävä pinta-ala kasvaa. Lisäksi alueiden käyttöpaineet ja -tarpeet lisääntyvät. Käyttäjämäärien lisääntyminen kasvattaa puhtaanapidon kustannuksia. Lisäksi peruskorjatut katualueet ovat monimutkaisten rakenteiden ja lisääntyneen tekniikan vuoksi nykyisiä merkittävästi (60 prosenttia) kalliimpia kunnossapitää. Säädökset ja vaatimukset sekä tiivistyvä kaupunkirakenne uhkaavat entisestään heikentää katujen talvikunnossapidon edellytyksiä määrättävää lumen vastaanottoaikkojen verkostoa ja sen käytettävyyttä. Lisäksi maanrakennusalan kustannusindeksi on kasvussa. Edellä mainittujen johdosta yleisten alueiden kokonaiskustannukset kasvavat.

Sisäisen vuokrauksen pääomavuokramalli uudistuu ja vaikuttaa toimitilavuokriin. Pakolaisten majoittaminen kaupungin omistamiin asuntoihin toteutetaan valtion linjauksen mukaisesti. Monipaikkainen työ vaikuttaa toimintakulttuuriin ja työhyvinvointiin sekä aiheuttaa tarpeen arvioida uudelleen kaupungin tilatarpeita toimistotehtävissä. Sotepe-uudistus edellyttää uusien järjestelmien käyttöönottoa, uudenlaista sopimushallintaa, vastuiden selvittämistä ja resursointia.

Elintarvike- ja terveydensuojelulakien muutokset edellyttävät neuvontavelvoitetta asiakkaille ja mahdollistavat taksaperusteisen valvontamaksun toimitetusta palvelusta. Rakentamisen kasvu ja AM-ohjelman toteuttaminen edellyttävät lisääntyvää suoritemäärää ja kasvattavat rakennusvalvonnan ja kaupunkimittauksen kustannuksia. Lupapistekaupasta asiakkaille jatkossa annettavien piirustusten kustannukset

Förändringar i omvärlden 2023

Förändringar i omvärlden under ekonomiplaneperioden

Helsingfors nettomigration inom landet har blivit klart negativ under de två senaste åren. Kollektivtrafikens popularitet och stadskärnans dragningskraft har avtagit. Om sådana trender tilltar äventyras stadens ekonomiskt hållbara och klimativänliga utveckling och förtätningen av stadsstrukturen

De delgeneralplaner som är på gång, ökningen i bostadsproduktionsmålet i BM-programmet från 7 000 till 8 000 bostäder och projektifieringen av spårvägen i västra Helsingfors ökar behovet av personalresurser. Trycket på att nå BM-programmets mål ökar, eftersom betydelsen av kompletteringsbyggande för stadens tillväxt blir allt större och staden har svårt att svara på behovet av personalresurser inom planläggning för kompletteringsbyggande. Det ökade mängden byggande ökar både servicebehovet vid byggnadstillsynen och antalet beslutsmeddelanden och felanmälningar med anknytning till miljötjänsterna.

Eftersom nederbörden och andelen svåra vintrar med tanke på underhållet ökar överskrider kostnaderna för vinterunderhållet allt oftare det som budgeterats.

Centrala förändringar i omvärlden 2023

På grund av kriget i Ukraina har prishöjningen av byggnadsmaterial tilltagit ytterligare under början av 2022. Den kraftiga höjningen av energipriserna påverkar kostnaderna för både underhållet av byggnader och maskinarbeten. De ostadiga insatspriserna minskar entreprenörernas och varuleverantörernas beredvillighet att lämna anbud. Höjningen av byggnadskostnaderna och räntenivån påverkar kostnaderna och försäljningstiderna för stadens egen bostadsproduktion.

Sektorn underhåller en allt större yta av stadens allmänna områden. Dessutom ökar bruket och behovet av områden. Ökningen i antalet användare ökar kostnaderna för renhållning. Ombyggda gatuområden är dessutom mycket dyrare (60 procent) att underhålla än de nuvarande, eftersom de innehåller komplicerade konstruktioner och mer teknik. Nätverket av snöstjälplningsplatser skapar förutsättningar för vinterunderhållet av gator. Bestämmelser och krav samt en allt tätare stadsstruktur hotar att ytterligare försvaga nätverket och göra det svårare att använda. Dessutom ökar kostnadsindexet för jordschaktningensbranschen. Med anledning av allt detta ökar de totala kostnaderna för allmänna områden.

Kapitalhyresmodellen för intern hyrning förnyas, vilket påverkar hyrorna för verksamhetslokaler. Flyktingar inkvarteras i stadens bostäder enligt statens riktlinjer. Det multilokala arbetet påverkar verksamhetskulturen och arbetshälsan samt medför ett behov av att omvärdera stadens lokalbehov i fråga om kontorsuppgifter. Social- och hälsovårdsreformen förutsätter att nya system tas i bruk, ett nytt slags avtalshantering samt att ansvaren reds ut och resurser allokeras.

Ändringar i livsmedelslagen och hälsoskyddslagen förutsätter rådgivningsskyldighet gentemot kunder och gör det möjligt att debitera en taxabaserad tillsynsavgift för levererade tjänster. Att byggandet ökar och BM-programmet genomförs förutsätter prestationsmängden ökar och ökar kostnaderna för byggnadstillsynen och stadsmätningen. Kostnader för de ritningar som webbutiken Lupapiste Kauppa i fortsättningen

kohdistuvat toimialalle. Lainsäädäntö koskien vierasläjien torjunta (mm. kurturuusu) kasvattavat kustannuksia.

Valmisteilla olevan pysäköintipolitiikan toimeenpano kasvattaa pysäköinninvalvonnan henkilöresurssitarpeita. Lisäksi digitalisaation, tietohallinnon kasvavien sopimusvelvoitteiden ja digitaalisen perustan palvelujen aiheuttamat kustannukset lisääntyvät.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Strategiset riskit

Riskinä on, että Helsingin vetovoima asuntomarkkinoilla heikkenee edelleen. Ottaen huomioon Helsingin tappiollisen maan sisäisen muuttotaseen ja Helsingistä ulosmuuttavien kotitalouksen väestörakenteen (perheet ja hyvätuloiset), riskinä on segregaatiokehityksen voimistuminen entisestään. Riskinä on myös kaupungin talouden tulopohjan heikkeneminen. Näihin riskeihin vaikutetaan panostamalla voimakkaasti Helsingin esikaupunkialueen, erityisesti kaupunkiuudistusalueiden laadulliseen kehittämiseen ja varmistamalla kaavoituksen kautta erityisesti perheitä houkutteleva asuntotarjonta.

Kun suunnataan rakentamista yhä enemmän jo rakennetuille ja vaikeammin esirakennettaville alueille mm. luontoarvojen turvaamiseksi, alueiden toteuttamiskelpoiseksi saattaminen muuttuu suhteessa yhä kalliimmaksi. Asuntuotantotavoitteen saavuttaminen tulee aiempaa haastavammaksi. On ilmeinen riski, että kaikkia tarvittavia kaupunkikehityksen investointeja ei kyetä nykyisillä toimintamalleilla tekemään ja asuntuotannolle ei synny riittävästi edellytyksiä.

Hintojen nousun ja pienentyneen tarjoushalukkuuden vuoksi korjaushankkeita, korvaavia uudisrakennushankkeita ja palvelurakennuksia ei pystytä rakentamaan toivotussa aikataulussa. Näin palvelutilaverkko erityisesti uusilla ja täydentyvillä alueilla viivästyy ja sekä korjausvelka että väistöilakustannukset kasvavat.

Runsaslumiset talvet, tulvat, myrskyt ja kuivuus ovat merkittäviä riskitekijöitä kaupungin toiminnalle.

Taloudelliset riskit

Ukrainan sodan ja koronapandemian seurauksena rakennusmateriaalien hinnat ovat nousseet merkittävästi, eikä hinnannousun tasoittumista ole näköpiirissä. Joidenkin tuotteiden saatavuus on heikentynyt ja toimitusajat pidentyneet. Kustannusten ennustettavuuden heikettyä urakoitsijoiden tarjoushalukkuus on vähentynyt ja riskit urakoitsijoiden toimituskyvyttömyydestä kasvaneet. Näiden yhteisvaikutuksesta hankkeiden kustannukset ylittyvät, niiden aloitukset voivat lykkääntyä ja valmistuminen viivästyä.

Kunnossapidon resurssien tulee lisääntyä omaisuuden lisääntymistä vastaavasti. Valmistuvat kohteet ovat aiempaa teknisiä, tiiviimmin rakennettuja ja siten kalliimpia kunnossapitää. Nykyisellä kunnossapidon rahoitustasolla mm. puistoissa sijaitsevien leikkialueiden vaaraa aiheuttavien riskitekijöiden määrä on kuluttajaturvallisuuslain mukaisissa tarkastuksissa havaittu kasvaneen huolestuttavasti.

levererar till kunderna allokeras till sektorn. Lagstiftningen om bekämpning av främmande arter (bland annat vresros) ökar kostnaderna.

Verkställandet av den parkeringspolicy som bereds ökar behovet av personalresurser inom parkeringsövervakningen. Dessutom ökar kostnaderna för digitalisering, ökande avtalsförpliktelser inom dataförvaltning och tjänster med anknytning till den digitala grunden.

Risker och osäkerhetsmoment i omvärlden

Strategiska risker

Det finns en risk att Helsingfors dragningskraft på bostadsmarknaden fortsätter försvagas. Med tanke på Helsingfors negativa nettomigration inom landet och befolkningsstrukturen hos de hushåll som flyttar från Helsingfors (familjer och höginkomsttagare) finns en risk att segregationsutvecklingen förstärks ytterligare. Dessutom finns en risk att inkomstbasen för stadens ekonomi försvagas. Staden kan motverka dessa risker genom att satsa kraftigt på att utveckla kvaliteten på förorterna, i synnerhet stadsförnyelseområdena, och genom planläggning säkerställa ett bostadsutbud som särskilt lockar familjer.

När byggandet i allt högre grad anvisas allt mer till områden, som redan är bebyggda eller som är svårare att grundbereda, bland annat för att skydda naturvärden, blir det proportionellt allt dyrare att göra områdena byggbara. Det blir svårare än tidigare att nå bostadsproduktionsmålet. Det finns en uppenbar risk att alla de investeringar som behövs för stadsutvecklingen inte kan göras inom ramen för de nuvarande verksamhetsmodellerna och att det inte finns tillräckliga förutsättningar för bostadsproduktionen.

På grund av prishöjningarna och den minskade beredvilligheten att lämna anbud kan staden inte genomföra reparationsprojekt och ersättande nybyggnadsprojekt eller uppföra servicebyggnader så snabbt som det vore önskvärt. Därmed försenas nätverket av servicelokaler i synnerhet i nya områden och områden med kompletteringsbyggnande. Samtidigt blir underhållet av lokalerna alltmer eftersatt och kostnader för tillfälliga lokaler ökar.

Snörika vintrar, översvämningar, stormar och torka är betydande riskfaktorer för stadens verksamhet.

Ekonomiska risker

Som en följd av kriget i Ukraina och koronapandemin har priserna på byggmaterial stigit betydligt och något slut på höjningen är inte i sikte. Tillgången till vissa produkter har försvagats och leveranstiderna blivit längre. Eftersom kostnaderna har blivit mindre förutsägbara, har entreprenörernas beredvillighet att lämna anbud minskat och risken att entreprenörerna inte kan leverera vad de lovat ökat. Allt detta leder till att projektkostnaderna överskrider, tidpunkten då vissa projekt inleds eventuellt skjuts upp och projekten färdigställs senare än planerat.

Resurserna för underhållet bör öka i takt med egendomen. De objekt som färdigställs är mer tekniska och tätare byggda än tidigare och därmed dyrare att underhålla. Med den nuvarande finansieringsnivån för underhåll har man vid inspektioner som utförs i enlighet konsumentssäkerhetslagen bland annat konstaterat att antalet riskfaktorer på lekomyråden i parker ökat på ett oroväckande sätt. Ökningen av det eftersatta underhållet

Korjausvelan kasvu näkyy taitorakenteiden, erityisesti siltojen, peruskorjausten vaikeutumisen ja lisääntyneinä hätäkorjauksina. Vaikeutuessaan korjaukset aiheuttavat merkittävästi enemmän kustannuksia sekä liikenne- ja ympäristöhaittoja.

Ukrainan sodan vaikutukset ulottuvat rakentamisen lisäksi kuluttajien asunnonhankinta-aikeisiin ja edellytyksiin. Sotepeudistuksen vaikutukset tukiasuntojen subvention käsittelyyn ovat vielä epäselviä.

Toiminnalliset riskit

Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys kriittisissä tehtävissä on merkittävä riski toimialan toiminnan kannalta. Kaupungin heikko kilpailukyky rakennusteknisen henkilöstön työmarkkinoilla aiheuttaa henkilöstön runsasta vaihtuvuutta ja kasvattaa hankkeiden läpivientiin liittyviä riskejä.

Liian niukka resurssointi, suuri henkilöstön vaihtuvuus ja vähäinen kokemus kasvattavat laadullisia, taloudellisia ja aikatauluriskejä niin suunnittelussa, tilaamisessa, kuin hankkeiden läpiviennissäkin.

Lumen vastaanottoverkoston toimivuus mitoitaa talvikunnossapidon onnistumista runsaslumisena talvena. Mikäli nykyisinkin alimitoitettun vastaanottoaika- ja verkoston käyttöä rajoitetaan entisestään, hidastuu poikkeuksellisesta lumisateesta palautuminen merkittävästi.

ICT-järjestelmien toimivuus ja sitä kautta toimialan palvelujen jatkuvuuden turvaaminen ovat toiminnan jatkuvuuden perusedellytyksiä.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Strategian mukaan kaupungin kasvu vaatii tiivistymisen ja lähiluonnon arvojen yhteen sovittamista. Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan toiminnan kehittämistä ja priorisointia organisaation eri tasoilla. Mittaristoa kehitetään kokonaisvaltaisemmaksi: kaupungin kasvun mittaamisen rinnalla vahvistetaan myös viherverkostoon liittyvää mittaristoa. Haitallisia ympäristövaikutuksia torjutaan kaavoittamalla tontteja eri toimintoille optimaalisiin sijainteihin. Luontokatoa torjutaan ja luonnon monimuotoisuutta lisätään toteuttamalla LUMO-ohjelmaa ja perustamalla viisi luonnonsuojelualueita sekä aloittamalla uuden luonnonsuojeluohjelman teko.

Kunnianhimoista ilmastovastuuta toteutetaan hiilineutraali Helsinki 2030 -tavoitteen mukaisesti. Toimenpiteitä toteutetaan mm. kehittämällä hiilijalanjäljen arviointia asemakaavoituksen ja suunnittelun tueksi, ottamalla käyttöön asuntotonttien uudet hiilineutraaliin rakentamiseen ohjaavat keino- ja materiaalineutraalit ehdot, jatkamalla vähähiilisten pohjanvahvistusmenetelmien käytön edistämiseen tähtävää kehitystyötä Malminkentän alueella sekä edistämällä vähähiilisen betonin käyttöä infrarakentamisessa. Lisäksi jatketaan liikenteen vähäpäästöisyyden vaikuttavien toimenpiteiden muodostamista selvityksen pohjalta. Asuntotuotannossa ja toimittajien osalta jatketaan määrätietoista energiatehokkuustyötä ja kiertotalouden edellytysten parantamista. Lisäksi edetään päästöttömän työmaan Green Deal -sopimuksen mukaisesti. Viestinnässä pääpaino tulee olemaan taloyhtiöille suunnatussa energiaremonttien markkinoinnissa sekä liikenteen ilmastovaikutuksista liittyvässä viestinnässä. Ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi on priorisoitu

syns i allt svårare ombyggnader och allt flera nödreparationer av konstbyggnader, särskilt broar. I och med att reparationerna blir svårare ökar kostnaderna samt trafikhindren och miljöölagheterna avsevärt.

Verkningarna av kriget i Ukraina sträcker sig utöver byggandet till konsumenternas planer på bostadsköp och förutsättningar för att genomföra dessa. Vårreformens konsekvenser för behandlingen av subventionen för stödbostäder är ännu oklara.

Operativa risker

Den svaga personaltillgången för kritiska uppgifter och att de anställda inte stannar kvar i dem är en betydlig risk för sektorns verksamhet. Stadens svaga konkurrenskraft på arbetsmarknaden inom den byggnadstekniska branschen orsakar en stor personalomsättning och ökar risken att projekt inte kan genomföras.

För knappa resurser, en stor personalomsättning och de anställdas ringa erfarenhet äventyrar kvaliteten, ekonomin och tidsplanen under såväl planerings-, beställnings- som genomförandefasen.

Hur vinterunderhållet lyckas under en snörik vinter beror på hur snömottagningsnätverket fungerar. Om användningen av nätverket av snömottagningsplatser, som redan nu är underdimensionerat, begränsas ännu mer blir återhämtningen efter ett exceptionellt snöfall mycket långsammare.

En grundförutsättning för att sektorns verksamhet ska kunna fortsätta är att ICT-systemen fungerar och att kontinuiteten i sektorns tjänster därmed tryggas.

Förverkligande av stadsstrategin

Enligt strategin kräver en växande stad att man sammanjämför den allt tätare stadsstrukturen med naturvärden. För att uppnå målen måste verksamheten utvecklas och prioriteras på olika organisationsnivåer. Mätarna utvecklas i en mer övergripande riktning: vid sidan av att mäta stadens tillväxt förstärks de mätare som hänförs till grönnätverket. Skadliga miljökonsekvenser förebyggs genom att planlägga tomter på optimala platser för de relevanta funktionerna. Vi bekämpar förlusten av biologisk mångfald och ökar naturens mångfald genom att verkställa LUMO-programmet, inrätta fem naturskyddsområden och börja utarbeta ett nytt naturskyddsprogram.

Det ambitiösa klimatansvaret verkställs i enlighet med målen i programmet Kolneutralt Helsingfors 2030. Till de åtgärder som vidtas hör bland annat att utveckla beräkningen av klimatavtrycket som stöd för detaljplanläggning och planering, ta i bruk nya metod- och materialneutrala villkor som styr till klimatneutralt byggande av bostadstomter, fortsätta utvecklingsarbetet som syftar till att främja användning av koldioxidnärliga metoder för grundförstärkning på Malms flygplatsområde samt främja användning av klimatsnål betong inom infrastrukturbyggandet. Utgående från en utredning fortsätter vi dessutom att skapa åtgärder som minskar trafikens utsläpp. I fråga om bostadsproduktion och verksamhetslokaler fortsätter vi målmedvetet öka energieffektiviteten och förbättra förutsättningarna för cirkulär ekonomi. Dessutom verkställer staden Green Deal-avtalet för utsläppsfria byggarbetsplatser. I kommunikationen kommer tyngdpunkten att ligga på att marknadsföra energireoveringar för husbolag samt kommunicera om trafikens klimatpåverkan. Styrgruppen för

toimenpiteet seuraaville vuosille Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen ohjausryhmässä. Kiertotaloutta edistetään päivitettävän Kierto- ja jakamistalouden tiekartan toimenpitein.

Yhdenvertaista kaupunkia toteutetaan luomalla edellytyksiä segregaaion vähentämiseksi kaupunkiudistusalueilla, toteuttamalla kävelyn edistämishjelmaa, kehittämällä Helsinkiä joukkoliikenteen verkostokaupunkina sekä asuinrakentamisen hallintamuototavoitteita toteuttamalla. Lisäksi laaditaan asemakaavoja esikaupunkien täydennysrakentamiseksi vähintään 40 prosenttia vuotuisesta kaavoitettavasta asuntokerrosalasta.

Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan parantamalla yleisten alueiden liikenneturvallisuutta. Lisäksi laaditaan malli alueellisten liikenteen rauhoittamissuunnitelmien tekemiseksi ja kokeillaan mallia ensimmäisessä kohteessa. Vaarallisimpien suojateiden kartoituksen ja toimenpide-ehdotusten pohjalta aloitetaan tarvittavien muutosten toimeenpano tarkempien liikenne- ja katusuunnitelmien laadinnalla. Toimenpiteitä suunnitellaan erityisesti kaupunkiudistusalueille. Päiväkotien ja koulujen sijaintia kaavoitettaessa varmistetaan turvalliset liikenneyhteydet kaavoituksen keinoin.

Kaupungin toimivuutta edistetään kaupunkirakenteen kehittämisellä osayleiskaavoin, kunnallisteknisin yleissuunnitelmien laadintaperiaattein sekä osallistamalla kulttuuriympäristöohjelman laadintaan. Vähintään 700 000 k-m² kaavoitetaan pääosin yleiskaavan raideliikenteen palvelualueelle, josta täydennysrakentamista 40 prosenttia. Lisäksi laaditaan selvitykset nykyisten pysäköintipaikkamäärien laskentaohjeiden mukaisesta toteutumisesta eri alueilla sekä tehdään arvio siitä, millä edellytyksillä siirrytään kohti markkinaehtoista pysäköintipolitiikkaa asuintonttien pysäköintiratkaisuissa.

Älykkäitä liikennetarkaisuja edistetään asemakaavoituksella. Raideliikenteen verkostokaupunkia edistetään pikaraitiotiehankkeiden suunnittelua ja toteutusta jatkamalla. Länsi-Helsingin raitiotieiden hankesuunnittelua edistetään ja Viikin-Malmin pikaraitiotien yleissuunnitelma viedään päätöksentekoon. Mäkelänkadun bulevardikaupungin liikennetarkaisun suunnittelua jatketaan ja edistetään Raide-Jokerin, Kalasatama-Pasilan ja Kruunusilltojen toteutushankkeita. Lisäksi valmistellaan sähköisen liikenteen infran toimenpidekokonaisuus sekä laaditaan kävely-ympäristön suunnitteluohje.

Taide- ja kulttuurihankkeita edistetään osallistamalla arkkitehtuurikilpailujen järjestämiseen sekä laatimalla asemakaavoja em. hankkeiden toteuttamista varten, tekemällä yhteistyötä taidemuseon kanssa sekä tukemalla tapahtumajärjestäjiä mm. tapahtumasähkötarjonnan lisäämisellä. Tapahtumallisuuden lisääntymistä tuetaan myös lupien ja sääntelyprosessin arvioinnein ja kehittämisin. Asiakkuuksien hallintaa kehitetään mittaamalla asiakastyytyväisyyttä sekä kehittämällä asiointikanavia.

Yleisten alueiden osalta käynnistetään roskaisuuden vähentämisen toimenpideohjelma sekä lisätään älyroska-astioiden määrää. Linjausta leikkipalveluista toteutetaan kunnostaen viisi leikkipuistoa. Helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä edistetään toteuttamalla liikkumishjelman toimenpiteitä. Viherverkkoa parannetaan ja edistetään kävelyn

Helsingfors anpassning till klimatförändringen har ställt fast vilka anpassningsåtgärder som prioriteras de följande åren. Cirkulär ekonomi främjas med hjälp av åtgärder i färdplanen för cirkulär ekonomi och delningsekonomi, som uppdateras kontinuerligt.

Vi arbetar för en likvärdig stad genom att skapa förutsättningar för att minska segregationen i stadsförnyelseområdena, verkställa programmet för att främja gång, utveckla Helsingfors som en nätverksstad för kollektivtrafik samt genomföra målen för besittningsformer för bostadsbyggande. Dessutom ser vi till att minst 40 procent av den bostadsvåningsyta som årligen planläggs utgörs av kompletteringsbyggande i ytterstaden.

Helsingfors värnar om stadsdelarnas karaktär och trygghet genom att förbättra trafiksäkerheten i de allmänna områdena. Staden utarbetar också en modell för att göra regionala planer för att dämpa trafiken och testar modellen i det första objektet. Utgående från en kartläggning av de farligaste övergångsställena och åtgärdsförslag inleds genomförandet av de ändringar som behövs med att utarbeta noggrannare trafik- och gatuplaner. Åtgärder riktas i synnerhet till stadsförnyelseområdena. Vid planläggningen av daghem och skolor säkerställs säkra trafikförbindelser.

Vi främjar stadens funktionalitet genom att utveckla stadsstrukturen med hjälp av delgeneralplaner och kommunaltekniska principer för utarbetande av översiktsplaner samt genom att delta i att utarbeta ett kulturmiljöprogram. Minst 700 000 m² vy planläggs huvudsakligen i generalplanens serviceområde för spårtrafiken, varav minst 40 procent är kompletteringsbyggande. Dessutom görs utredningar om huruvida antalet bilplatser i olika områden motsvarar kalkylanvisningarna för antalet bilplatser och en uppskattning om med vilka förutsättningar staden övergår till en marknadsmässig parkeringspolicy för bostadstomter.

Smarta trafiklösningar främjas genom detaljplanläggning. Målet att göra Helsingfors en nätverksstad för spårvägar främjas genom att fortsätta planera och genomföra snabbspårvägsprojekt. Projektplanering för spårvägar i västra Helsingfors främjas och översiktsplanen för snabbspårvägen Vik-Malm tas upp till beslutsfattande. Planering av trafiklösningen för boulevardstaden vid Backasgatan fortsätter och projekten Spårjokern, Fiskehamnen-Böle och Kronbroarna främjas. Dessutom bereder vi en åtgärdsplan för den eldrivna trafikens infrastruktur och utarbetar en planeringsanvisning för gångmiljön.

Konst- och kulturprojekt främjas genom att ordna arkitektävlingar och utarbeta detaljplaner för att genomföra de projekt som beskrivs ovan samt genom att samarbeta med konstmuseer och stöda evenemangsansordnare bland annat genom att tillhandahålla fler eluttag för evenemang. Staden stöder ordnandet av evenemang också genom att bedöma och utveckla tillstånds- och regleringsprocessen. Hanteringen av kundrelationerna utvecklas genom att mäta kundnöjdheten och utveckla servicekanalerna.

Ett åtgärdsprogram inleds för att minska nedskräpningen i allmänna områden och antalet smarta avfallskärl ökas. Riktlinjerna för lekserVICEN verkställs genom att lekparken renoveras. Staden främjar helsingforsarnas välfärd och hälsa genom att verkställa åtgärder i rörlighetsprogrammet. Grön nätverket och förhållandena för fotgängare förbättras.

olosuhteita. Kaavoituksen keinoin mahdollistetaan kaupungin saavutettavuus kävelen ja pyöräillen.

Vastuullista taloutta ja edellytyksiä kaupungin kasvulle toteutetaan maan myynnein, maanvuokrauksin sekä maankäytösopimuksin. Lisäksi sujuvoitetaan kaupungille tarpeettomista kiinteistöistä luopumiseen liittyviä prosesseja ja käytäntöjä. Kiertotalouden toteutumista edistetään erityisesti viheralueiden maanrakentamisessa.

Henkilöstölle vetovoimaista Helsinkiä edistetään panostamalla työnantajakuvaan kehittämiseen, oppilaitosyhteistyöhön sekä rekrytointien ja perehdyttämisen onnistumiseen.

Tietoa ja digitaalisuutta käytetään toiminnan johtamisessa ottamalla käyttöön digitaalisia työkaluja. Kehitteillä olevat työkalut mahdollistavat entistä helpommin ajantasaisten tilannenäkymien saamisen päätöksentekoon. Kaikki asemakaavahankkeet työstetään ns. Kaavapinossa vuoden 2023 alusta alkaen. Näin asemakaavojen ennakointi- ja seurantatiedot ovat ajankohtaisesti saatavilla. Lisäksi kehitetään kaupunkimallia suunnittelun tarpeisiin digitaalinen kaksonen-työkalun kautta.

Yritysten ja osaajien houkuttelevuutta toteutetaan yritysvaikutusten arvioinnein sekä edistetään elinkeinojen kehittämisen edellytyksiä suunnitteluratkaisuissa ELMAT-ohjelman periaatteiden mukaisesti sekä huomioimalla suunnittelussa yritysvaikutukset. Asemakaavoituksella mahdollistetaan yritysten toimintojen sijoittuminen ja kehittyminen Helsingissä. Riittäväällä asunto- ja yritystonttitarjonnalla luodaan edellytyksiä uusien yritysten sijoittumiselle Helsinkiin ja parannetaan nykyisten yritysten toimintaedellytyksiä. Tontteja ja kaupungille tarpeettomaksi käyneitä kiinteistöjä varataan ja luovutetaan yritystoiminnan tarpeisiin.

Edunvalvontaa toteutetaan vaikuttamalla maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen. Lisäksi jatketaan ELY-yhteistyötä Vihdintien ja Tuusulanväylän kaupunkibulevardien, Viikkinrannan (Lahdenväylä) sekä Salmisaaren (Länsiväylä) osayleiskaavojen osalta.

Talousarvion toiminnan tavoitteet

Toimialan sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Kaupungin kasvun ja elinvoimaisuuden edistämisen mittareina ovat asuntojen rakentamisen määrä sekä kaavoitettujen kerrosneliömetrien määrä yleiskaavan raideliikenteen alueella. Lisäksi tavoitellaan merkittävää täydennysrakentamisen lisäämistä. Asuntotuotannon ohjaamisessa pyritään siihen, etteivät erot alueellisissa hintatasoissa kasva. Kehitystä seurataan vertaamalla asuntojen kalleusalueiden III ja IV kehitystä kalleusalueisiin I ja II. Tavoitteena on, että alueilla III ja IV hintatasot kehittyvät yhtä positiivisesti kuin alueilla I ja II.

Kaupunkilaiskokemusta ja sen kehittymistä seurataan asiakastytyväisyysmittauksin. Mittauksilla seurataan teiden, pyöräteiden sekä jalankuluväylien kuntoon ja puhtaanapitoon liittyvää asiakaskokemusta. Asiakaspalvelun laadun mittariksi on valittu asiakaspalautteen käsittelyyn ottamisen nopeus.

Staden görs tillgänglig för fotgängare och cyklister med hjälp av planläggning.

En ansvarsfull ekonomi och förutsättningar för stadens tillväxt verkställs genom att sälja och arrendera ut tomter samt med markanvändningsavtal. Processer och praxis för att avstå från fastigheter som staden inte längre behöver görs smidigare. Cirkulär ekonomi främjas i synnerhet i markarbete på grönområdena.

Genom att satsa på utvecklingen av arbetsgivarbilden, samarbete med läroanstalter samt lyckade rekryteringar och arbetsintroduktion görs Helsingfors till en arbetsgivare som är attraktiv för personalen.

Data och digitalisering utnyttjas i verksamhetsledningen genom att ta i bruk digitala verktyg. De verktyg som håller på att utvecklas gör det lättare att utnyttja aktuella lägesbilder i beslutsfattandet. Från och med ingången av 2023 utarbetas alla detaljplaneprojekt i applikationen Kaavapino. På så sätt är detaljplanernas aktuella förhands- och uppföljningsuppgifter tillgängliga. Dessutom utvecklas en stadsmodell för planeringens behov med hjälp av digital tvilling-teknik.

Helsingfors görs attraktivt för företag och proffs genom att bedöma företagskonsekvenser. Förutsättningarna för att utveckla näringsgrenar främjas i planeringslösningar enligt principerna i dokumentet Näringslivspolitiska mål för markanvändningen (NÄMA) samt genom att beakta företagskonsekvenserna i planeringen. Detaljplanläggningen ger företag möjlighet att förlägga funktioner till Helsingfors och utveckla dem här. Med ett tillräckligt utbud av tomter för bostäder och företag skapas förutsättningar för nya företag att etablera sig i Helsingfors och förbättras verksamhetsförutsättningarna för de företag som redan verkar i staden. Tomter och fastigheter som staden inte längre behöver reserveras och överlämnas till företag.

Staden bevakar sina intressen genom att påverka reformen av markanvändnings- och bygglagen. Dessutom fortsätter samarbetet med NTM-centralen i fråga om delgeneralplanerna för stadsboulevarderna vid Vichtisvägen och Tusbyleden, Viksstranden (Lahtisleden) och Sundholmen (Västerleden).

Verksamhetsmål i budgeten

Sektorns bindande verksamhetsmål

Mätarna för främjandet av stadens tillväxt och livskraft är bostadsbyggvolymen och antalet planlagda kvadratmeter väningsyta i generalplanens område för spårtrafiken. Dessutom strävar staden efter att betydligt öka kompletteringsbyggandet. Syftet med att styra bostadsproduktionen är att skillnaderna i regionala prisnivåer inte växer. Utvecklingen följs upp genom att jämföra hur bostädernas priser i dyrhetszonerna III och IV utvecklas i förhållande till dyrhetszonerna I och II. Målet är att prisnivåerna i dyrhetszonerna III och IV utvecklas lika positivt som i dyrhetszonerna I och II.

Invånarupplevelsen och dess utveckling följs upp med mätningar av kundnöjdheten. Med mätningarna följer man upp hur kunderna upplever skicket på och renhållning av vägar, cykelvägar och fotgängarstråk. Kundens kvalitets mätts på basis av hur snabbt kundresponser tas till behandling.

Ekologista kestävyyttä edistetään kaupungin omissa toimitiloissa valitsemalla sekä uudis- että peruskorjauskohteissa lämmitysjärjestelmäksi lämpöpumpputekniikka aina kun se on mahdollista ja takaismaksuaika on alle 15 vuotta. Lisäksi kaikissa vuonna 2023 käynnistyvissä toimitila- ja asuntorakentamishankkeissa käytetään työmaan ympäristötavoitteita, joilla ohjataan työmaatoiminnan ympäristövaikutuksia ja kiertotaloutta. Helsingin luontoseurantasuunnitelman mukaisesti toteutetaan seurannat 1A-1F, jotka koskevat luontoalueiden pinta-alan ja ekologisen verkoston mittaamista pohja-aineistoksi luonnon tilan seurantaan sekä LUMO-ohjelman vaikuttavuuden ja riittävyyden arviointiin.

Tuottavuuden kehittymistä seurataan toimialalle asetetulla tuottavuustavoitteella. Tavoitteena on parantaa tuottavuutta 0,5 prosenttia vuonna 2023.

Toimialan muut toiminnalliset tavoitteet:

Strategiateeman toimiva ja kaunista kaupunki mukaisesti turvataan ja edistetään asuntotuotantoa sekä varmistetaan asioinnin sujuvuus ja oikea-aikaisuus.

Asuntotuotantotavoitetta toteutetaan rakennuttamalla kaupungin omana asuntotuotantona 1 750 asuntoa sekä luovuttamalla tontteja vähintään 5 600 asunnon rakentamiseen. Kaupunkiudistusaluille kohdennetaan investointeja määrä, joka mahdollistaa keskimäärin 2 prosentin asuntokannan vuosittaisen lisäyksen. Samalla tavoitellaan investointitoiminnan näkymistä muutoksina puistoissa, leikkipuistoissa ja liikuntapaikoilla.

Asioinnin sujuvuutta parannetaan oleskelutiloja sekä uusia elintarvikehuoneistoja ja toimijanvaihdoksia koskevien ilmoitusten käsittelyaikojen seurannalla tavoiteajan ollessa enintään 7 vuorokautta. Lisäksi pilaantuneen maaperän kunnostamista koskevista ilmoituksista 80 prosenttia tavoitellaan ratkaistavan 45 vuorokauden kuluessa vireille tulosta. Kaupungin kaduilla tehtävien töiden järjestelyjä ja niiden toimivuutta seurataan asiakaskyselyllä tavoitteen ollessa 2,9 (asteikolla 1-5).

Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat -teemaa edistetään luonnostelemalla kävelyn suunnitteluohje erityisesti ikäihmisten liikkumisen parantamisen edistämiseksi. Lisäksi kunnostetaan ja rakennetaan leikkipaikkoja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden ja kuolleiden määrässä tavoitellaan vähintään 2 prosentin vähenemistrendiä.

Vastuullista taloutta sekä kestävää kasvua tavoitellaan toimitilojen vajaakäyttöasteen pitämällä 3,5 prosentin tasolla.

Ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua edistetään seuraamalla jalankulku-, pyöräliikenne ja joukkoliikennematkojen osuuden lisääntymistä liikenteessä. Luonnonsuojeluohjelmaa toteutetaan laatimalla hoito- ja käyttösuunnitelmat sekä rauhoitusesitykset vähintään viidelle luonnonsuojelualueelle. Lisäksi kaikki kaupungin hallinnoimat vuonna 2023 alkavat uudisrakennushankkeet suunnitellaan A-energialuokkatason mukaisiksi (asuinkerrostalot) ja muut rakennukset -30 prosenttia määräystasosta.

Helsingin katu- ja puistorakentamisessa muodostuvista hyötykäytettävistä kaivumaista hyödynnetään vähintään 80 prosenttia. Lisäksi vuonna 2022 käynnistyneiden kiertotalouspilottien toteumaa seurataan ja niistä saatavia

Den ekologiska hållbarheten främjas i stadens egna verksamhetslokaler genom att välja värmepumpstekniken som uppvärmningssystem både i nybyggnads- och ombyggnadsobjekt alltid när det är tekniskt möjligt och när återbetalningstiden är 15 år eller kortare. Dessutom ställs miljömål för byggplatsen i alla byggnadsprojekt för verksamhetslokaler och bostäder som inleds under 2023. Med dessa mål styrs byggplatsverksamhetens miljökonsekvenser och cirkulära ekonomi. I enlighet med Helsingfors plan för uppföljning av naturen genomförs uppföljningarna 1A–1F, som handlar om mätning av naturområdets ytor och ekologiska nätverk för att följa upp naturens tillstånd och bedöma LUMO-programmets effektivitet och tillräcklighet.

Sektorn följer upp produktivitsutvecklingen enligt sitt produktivitsmål. Avsikten är att förbättra produktiviteten med 0,5 procent under 2023.

Sektorns övriga verksamhetsmål:

I enlighet med strategins tema En funktionell och vacker stad tryggas och främjas bostadsproduktionen och säkerställs smidiga tjänster i rätt tid.

Bostadsproduktionsmålet förverkligas genom att låta bygga 1 750 bostäder som stadens egen bostadsproduktion samt genom att överlåta tomter för byggande av minst 5 600 bostäder. Till stadsförnyelseområdena riktas investeringar som möjliggör en årlig ökning av bostadsbeståndet på 2 procent. Samtidigt strävar sektorn efter att investeringarna syns som förändringar i parker, lekparkar och idrottsplatser.

Service görs smidigare genom att behandlingstiden för anmälningar om vistelselokaler, nya livsmedelslokaler och aktörsbyten följs upp. Målet är att behandlingstiden är högst 7 dygn. Dessutom strävar sektorn efter att 80 procent av anmälningarna om sanering av förorenad mark avgörs inom 45 dygn från att ärendet väckts. Sektorn följer upp hur väl arrangemangen kring gatuarbeten i Helsingfors fungerar med en kundenkät, där resultatmålet är 2,9 (på skalan 1–5).

Temat Helsingforsarnas hälsa och välfärd blir bättre främjas genom att utarbeta ett utkast till en planeringsanvisning för gång. Syftet med detta är i synnerhet att förbättra de äldres rörlighet. Dessutom istandsätts och byggs lekplatser för att främja de ungas välfärd. Sektorn strävar efter att antalet personer som skadas och omkommer i trafikolyckor minskar med minst 2 procent.

En ansvarsfull ekonomi och en hållbar tillväxt eftersträvas genom att andelen verksamhetslokaler inte tillåts stiga över nuvarande 3,5 procent.

Klimatansvaret och naturskyddet främjas genom att följa upp hur andelen resor till fots, med cykel och med kollektivtrafik ökar. Naturskyddsprogrammet förverkligas genom att sektorn utarbetar vård- och användningsplaner samt fridlysningsförslag för minst fem naturskyddsområden. Dessutom planeras alla de nybyggnadsprojekt som inleds 2023 i stadens förvaltning så att de uppfyller kraven för energiklass A (flervåningshus) och övriga byggnader så att byggnadens E-tal är minst 30 procent mindre än i de nationella byggbestämmelserna.

Minst 80 procent av de nyttoanvändbara schaktmassorna som uppstår i Helsingfors gatu- och parkbyggande utnyttjas. Dessutom följs utfallet av de pilotprojekt för cirkulär ekonomi som inleddes 2022 upp och erfarenheterna från dem rapporteras

kokemuksia raportoidaan kaupungin sisäisesti sekä Kiertotalousklusterin kautta tiedoksi muille rakennusalan toimijoille. Kiertotalouspilottien kokemusten ja alan muun kehityksen pohjalta muodostetaan 2023 vuoden aikana kiertotalousvaatimuksia palvelu- ja asuinrakennusten suunnittelulle ja toteutukselle.

Lisäksi kehitetään monimuotoisuuspotentiaalin arviointikriteeristöä rakennettujen viheralueiden (puistot, katuviheralueet, kaupunkivihreä) biotooppipohjaisille ratkaisuille kuten perustetuille niityille, kedoille, vesiaiheille ja puustoisille alueille.

Muihin toiminnallisiin tavoitteisiin sisältyy toimialan omien tavoitteiden lisäksi kaupunkiyhteisiä tavoitteita:

- Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa.
- Parannetaan ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä.
- Valtuustokauden aikana tuottavuutta parannetaan digitalisaatiolla ja tilojen käyttöä tehostamalla.

Taloudellinen kestävyys

Kaupunkiympäristön toimialan yksikkökustannuksiin sisältyvät muuttuvat kustannukset sekä suoritämäärästä riippumattomat kiinteät kustannukset. Lisäksi yksikkökustannuksiin on laskettu mukaan toimialan hallinto- ja tukipalvelukustannukset. Nämä kustannukset on kohdistettu palveluille ja yksikkökustannuksille vyörytysmenetelmällä. Yksikkökustannuslaskenta kattaa noin 90 prosenttia toimialan käyttömenoista.

Kaupunkiyhteinen tavoite on ollut, että myös tuottavuutta seurataan yksikkökustannusten kautta. Yksikkökustannuksilla kuvataan toimialan palvelujen ja prosessien tuottavuuden kehittymistä talousarviokohdittain.

Haasteena on ollut muun muassa laatutasoerojen huomioiminen laskennassa sekä vertailtavuus muiden suurten kaupunkien vastaavien lukujen kanssa johtuen laskentatapaeroista eri kaupunkien välillä. Yksikkökustannusten toteutunut kehitys vaihtelee palveluittain varsin voimakkaasti. Vaihtelut aiheutuvat palveluiden kysynnän vaihteluista suhteessa palvelun ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin. Esimerkiksi rakentamisen korkeasuhdanne ja sääilmiöt vaikuttavat näihin.

Kaupunkirakenne talousarviokohdasta Palvelut ja luvat siirtyy omaksi talousarviokohdaksi, joten vuodet 2023–2025 eivät ole täysin vertailtavissa aiempiin vuosiin. Kaupunkirakenteen tuottavuus talousarviossa paranee johtuen tehdyistä säästötoimenpiteistä

Rakennukset talousarviokohdan yksikkökustannuksissa ja tuottavuudessa näkyy tilakannan kasvu (vuokra, energia- ja ylläpitokustannusten nousu).

Asuntotuotannossa korkomenoihin varautuminen näkyy yksikkökustannusten ja tuottavuuden kehityksessä.

Palvelut ja luvat siirtyy vuoden 2023 alussa omaksi talousarviokohdaksi, joten vertailu aiempiin vuosiin puuttuu.

inom staden och via klustret för cirkulär ekonomi till övriga aktörer inom byggbranschen. På basis av erfarenheterna från pilotprojekten och övrig utveckling inom branschen skapas cirkuläreconomiska krav för planering och byggande av service- och bostadsbyggnader under 2023.

Dessutom utvecklas kriterier för bedömning av mångfaldspotentialen hos biotopbaserade lösningar i anlagda grönområden (parker, gatugrönområden, grönskan i staden) såsom anlagda ängar, torrängar, vattenteman och trädbevuxna områden.

I de övriga verksamhetsmålen ingår utöver sektorns egna mål även mål som är gemensamma för hela staden:

- Det tidiga stödet för psykisk välmåga i barns och ungas vardag stärks.
- De äldres möjligheter till att röra på sig, motionera och ägna sig åt hobbyverksamhet tillsammans med andra förbättras.
- Under fullmäktigeperioden förbättras produktiviteten med digitalisering och effektivare användning av lokalerna.

Ekonomisk hållbarhet

I stadsmiljösektorns enhetskostnader ingår rörliga kostnader samt fasta kostnader som inte beror på prestationsmängden. Dessutom har kostnader för sektorns förvaltnings- och stödtjänster räknats med i enhetskostnaderna. Dessa kostnader fördelas på tjänsterna och enhetskostnaderna med överföringsmetoden. Kalkyleringen av enhetskostnaderna täcker cirka 90 procent av sektorns driftsutgifter.

Att följa upp produktiviteten med hjälp av enhetskostnaderna har varit stadens gemensamma mål. Med enhetskostnaderna beskrivs utvecklingen av produktiviteten i sektorns tjänster och processer per budgetmoment.

En utmaning har varit bland annat att beakta kvalitetsskillnader i beräkningen och jämförbarheten med andra stora städernas motsvarande tal på grund av skillnader i beräkningssätten mellan städerna. Den faktiska utvecklingen av enhetskostnaderna varierar kraftigt mellan de olika tjänsterna. Variationen beror på växlingar i efterfrågan på tjänster i förhållande till kostnaderna för upprätthållandet av tjänsten. Exempelvis högkonjunkturen inom byggandet samt väderfenomenen påverkar dessa.

Undermomentet Stadsstruktur överförs från budgetmomentet Tjänster och tillstånd till sitt eget budgetmoment, varför åren 2023–2025 inte är helt jämförbara med tidigare år. Stadsstrukturens produktivitet förbättras i budgeten tack vare besparingsåtgärder.

Tillväxten i lokalbeståndet (ökningen av hyror och energi- och underhållskostnader) syns i enhetskostnaderna och produktiviteten på budgetmomentet Byggnader.

Inom bostadsproduktionen syns beredskapen för ränteutgifter i utvecklingen av enhetskostnaderna och produktiviteten.

Tjänster och tillstånd blir ett eget budgetmoment vid ingången av 2023, varför jämförelsen med tidigare år saknas.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Taloudelliset vaikutukset

Yritysvaikutukset

Yritysvaikutukset huomioidaan suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa (YRVA). Tällä edistetään elinkeinoelämän kehittymisedellytyksiä. Kaavoituksella huolehditaan monipuolisista sijaintipaikkavaihtoehdoista yrityksille. Riittävällä asunto- ja yritystonttitarjonnalla luodaan edellytyksiä uusien yritysten sijoittumiselle Helsinkiin ja parannetaan nykyisten yritysten toimintaedellytyksiä. Kaupungin tavoitteena on lisätä erikokoisia kaupunkia palvelevia tapahtumia. Tapahtuma-, kioski- ja terassisähköpalvelua kehitetään palvelemaan lisääntyneitä asiakastarpeita. Lisäksi vahvistetaan yritysmyönteistä kokeilukulttuuria lainsäädäntö huomioiden sekä sujuvoitetaan erilaisia lupaprosesseja.

Tuottavuuden kehittäminen

Toimialalla tavoitellaan tuottavuuden paranemista kehittämällä tarpeettomista tiloista luopumisen prosessia, mikä tuottaa kaupungille myyntivoittojen kasvua mutta ennen kaikkea auttaa vähentämään turhia tilojen ylläpitokustannuksia. Lisäksi toimiala tarkastelee tuottavuuden parantamiseksi toimintojaan ja analysoi, mitä toimintoja sen kannattaa jatkossakin tehdä itse strategian ja kustannustehokkuuden näkökulmasta ja missä toiminnoissa on mahdollista ja tehokkaampaa hyödyntää ostopalveluja. Kaupunkiympäristötalon käyttöaste on sen käyttöönoton jälkeen jäänyt suunniteltua matalammaksi johtuen koronapandemian aiheuttamasta etätyön merkittävästä lisääntymisestä, ja tiloihin etsitään toimialan rinnalle muita käyttäjiä.

Osana taloudellisuuden parantamista toimiala vahvistaa investointien kokonaiskoordinaatiota, mikä helpottaa muun muassa investointiratkaisujen vaikutusten tunnistamista ja seuraamista sekä mahdollistaa priorisoinnit koko kokonaisuuden sisällä. Tuottavuutta ja taloudellisuutta seurataan muun muassa yksikkökustannusten kautta, ja yksikkökustannusjärjestelmää kehitetään seurannan ja johdettavuuden parantamiseksi.

Kuntalaisvaikutukset

Lapsivaikutukset

Päiväkotien ja koulujen sijaintia kaavoitettaessa turvataan turvalliset liikenneyhteydet kaavoituksen keinoin. Leikkialueiden määrä nostetaan kuluttajaturvallisuuslain edellyttämälle tasolle. Leikkialueiden valaistuksen tasaisuus parannetaan led-valaistuksen avulla. Perheasuntoja tuotetaan kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi päiväkoti- ja koulutilaa tuotetaan demografiamuutoksen, kasvun ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluverkon edellyttämällä tavalla.

Sukupuoli- ja yhdenvertaisuusvaikutukset

Lähtökohtaisesti jokaisella kaavalla luodaan tasavertaista kaupunkia kaikille. Kaavoissa huomioidaan kaikki eri väestöryhmät. Lisäksi tuotetaan kohtuuhintaista, laadukasta ja monipuolista asuntotuotantoa asumiskustannusten pitämiseksi kohtuullisina. Sukupuolivaikutusten arviointia kehitetään tarkentaen, millaisissa suunnitelmissa ja suunnittelun vaiheessa se toisi parhaan vasteen.

Bedömning av budgetens effekter

Ekonomiska effekter

Företagskonsekvenser

Företagskonsekvenserna beaktas i planeringen och konsekvensbedömningen. På så sätt främjas näringslivets förutsättningar för utveckling. Med planläggning säkerställs mångsidiga förläggningsplatser för företag. Med ett tillräckligt utbud av tomter för bostäder och företag skapas förutsättningar för att nya företag kan etablera sig i Helsingfors och förbättras verksamhetsförutsättningarna för de företag som redan verkar i staden. Stadens mål är att öka antalet evenemang i olika storlekar som betjänar staden. Tjänsten som erbjuder eluttag för evenemang, kiosker och uteserveringar utvecklas så att den möter det allt större behovet. Dessutom förstärks den företagsvänliga försökskulturen med beaktande av lagstiftningen, och olika tillståndprocesser görs smidigare.

Utveckling av produktiviteten

Sektorn strävar efter att förbättra produktiviteten genom att utveckla processen för att avstå från onödiga lokaler, vilket ökar stadens försäljningsvinster men framför allt hjälper att minska onödiga underhållskostnader. Dessutom granskar sektorn sina funktioner för att förbättra produktiviteten och analyserar vilka funktioner det med tanke på strategin och kostnadseffektiviteten lönar sig att fortsättningsvis producera själv och för vilka det är möjligt och effektivare att använda köptjänster. Efter att Stadsmiljöhuset togs i bruk har dess användningsgrad varit lägre än planerad eftersom distansarbetet har ökat på grund av coronapandemin. Nu söks andra aktörer som kan använda lokalerna tillsammans med sektorn.

Som en del av arbetet för att öka lönsamheten stärker sektorn helhetskoordineringen av investeringar, vilket gör det lättare att bland annat identifiera och följa upp konsekvenser av investeringslösningar och möjliggör prioritering inom helheten. Produktiviteten och lönsamheten följs upp bland annat genom enhetskostnaderna, och enhetskostnadssystemet utvecklas för att förbättra uppföljningen och ledarbarheten.

Konsekvenser för kommuninvånarna

Konsekvenser för barn

Vid planläggningen av daghem och skolor säkerställs säkra trafikförbindelser. Nya lekrområden inrättas så att antalet motsvarar den nivå som konsument säkerhetslagen förutsätter. Belysningen på lekplatserna görs jämnare med hjälp av LED-belysning. Familjebostäder produceras i enlighet med stadens målsättningar. Nya daghems- och skollokaler byggs på det sätt som demografiska ändringar, tillväxten samt fostrans- och utbildningssektorns servicenät förutsätter.

Köns- och jämlikhetskonsekvenser

Utgångspunkten är att varje detaljplan bidrar till en likvärdig stad för alla. I planerna beaktas alla befolkningsgrupper. Dessutom produceras högklassiga och mångsidiga bostäder till rimligt pris för att boendekostnaderna ska hållas skäliga. Sektorn utvecklar bedömningen av könskonsekvenserna och preciserar i vilka planer och i vilka skeden av planeringen bedömningen har den bästa möjliga effekten.

Terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Terveys- ja hyvinvointivaikutukset huomioidaan suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa. Meluselvitysten suunnittelua ohjaava vaikutus edistää terveellisuuden tavoitteita. Kaavoituksella edistetään terveellisen kaupungin rakentumista. Kaavoituksella huolehditaan myös liikuntapaikkojen kaavoituksesta ja mahdollistetaan kävelen ja pyörällä saavutettavaa kaupunkia. Ympäristöhäiriöitä torjutaan kaavoittamalla herkkiä toimintoja niille soveltuville paikoille ja kaavoihin sisällytetään määräyksiä ympäristöhäiriöiden torjumiseksi (melu, ilmanlaatu jne).

Ympäristövaikutukset

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristövaikutukset rakennetun ympäristön suunnittelun, toteuttamisen ja kunnossapidon osalta ovat laajat ja usein pitkäkestoiset. Kaupunkiympäristön toimialalla on näin myös suuri mahdollisuus vaikuttaa ympäristövaikutusten syntyyn, laajuuteen ja vähentämiseen, mutta myös positiivisten vaikutusten tekemiseen. Kaupungin kasvutavoitteiden saavuttaminen lisää kiistatta usein haitallisia ympäristövaikutuksia. Tällöin ympäristövaikutusten hallinnalle on entistä suurempi tarve, joka on myös strategiassa tunnistettu.

Kaupunkiympäristön toimialalla ympäristöpalvelut vastaavat Helsingin ympäristötavoitteiden ohjelmoinnista ympäristöpolitiikassa ja ympäristönsuojelun osa-alueohjelmissa sekä ympäristöraportoinnista. Lisäksi toimialalla ilmastoyksikkö koordinoi Helsingin kaupungin ilmastotyötä. Ympäristövaikutusten vähentämistä ja hallintaa tuetaan myös toimialalla ympäristöjohtamisen keinoin, jossa tavoitteena on saada kestävyys osaksi kaikkea tekemistä. Myös ydinpalveluissa on paljon asiantuntijuutta ympäristövaikutusten hallintaan, negatiivisten ympäristövaikutusten vähentämiseen ja positiivisten mahdollistamiseen.

Strategian yhtenä keskeisenä tavoitteena on luontoarvojen ja urbaanin kasvun yhteensovittaminen, joka mahdollistetaan kasvua tukevien ydintoimintojen avulla sekä turvaamalla luontoarvot maankäytön suunnittelun ja ympäristöviranomaisten perustyön kautta. Maankäytön suunnittelussa laaditaan selvityksiä tietopohjan kartuttamiseksi ja arvioidaan ympäristövaikutuksia suunnittelun eri vaiheissa. Arviointien avulla voidaan lieventää hankkeiden ympäristövaikutuksia ja edistää kestävä kehitystä. Haitallisia ympäristövaikutuksia torjutaan kaavoittamalla tontteja eri toimintoille optimaalisiin sijainteihin. Luontoarvot huomioidaan kaikessa kaavoituksessa.

Vuonna 2023 luontokatoa torjutaan ja luonnon monimuotoisuutta lisätään toteuttamalla LUMO-ohjelmaa ja perustamalla viisi luonnonsuojelualuetta sekä aloittamalla uuden luonnonsuojeluohjelman teko. Lisäksi kaupunkiluonnon monimuotoisuuden edistäminen on toiminnan yhtenä lähtökohdana myös rakennetun ympäristön osalta. Kasvikokeilujen seurantamalli otetaan käyttöön. Siniverkostoselvitys valmistuu ja ekologisten verkostojen kokonaistarkastelua edistetään. Niittyverkoston kehittämisen vuonna 2022 valmistuva työkalupakki otetaan käyttöön ja edistetään valmistunutta valtakunnallista pölyttäjät strategiaa. Viherlinjojen ja vihersormien (Länsipuisto, Viikki-Kivikko) kehittäminen on osana yleiskaavan toteuttamishjelmaa. Investiohjelmissa varataan 1 miljoona euroa luonnonsuojelualueiden rakenteisiin, kuten lintutorneihin, koiuihin ja pitkospuihin. Vuonna 2022 valmistuneet metsäluonnonhoidon periaatteet otetaan käyttöön. Saariston kehittämistä jatketaan (Itäinen saaristo, Vasikkasaari ym. tähtikohteet) sovittaen yhteen luontoarvojen kanssa.

Hälsö- och välfärdskonsekvenser

Hälsö- och välfärdskonsekvenserna beaktas i planeringen och konsekvensbedömningen. Den konsekvens som styr planeringen av bullerutredningar främjar målen om hälsosamhet. Med planläggningen främjas byggandet av en hälsosam stad. Planläggningen omfattar även idrottsplatser och gör staden tillgänglig för fotgängare och cyklister. Miljöstörningar bekämpas genom att placera känsliga verksamheter på lämpliga platser och inkludera bestämmelser som förebygger miljöstörningar (buller, luftkvalitet osv.) i planerna.

Miljökonsekvenser

Stadsmiljösektorns miljökonsekvenser för planeringen, genomförandet och underhållet av den byggda miljön är omfattande och ofta långvariga. Således har sektorn goda förutsättningar för att såväl påverka uppkomsten, omfattningen och minskningen av miljökonsekvenser som att främja positiva konsekvenser. Stadens tillväxtmålsättningar ökar obestridligen ofta de negativa miljökonsekvenserna när de uppnås. Därför finns det ett allt större behov att hantera miljökonsekvenser, vilket konstateras i strategin.

Inom stadsmiljösektorn svarar miljötjänsterna för programmering av Helsingfors miljömål i miljöpolitiken och delområdenas miljöskyddsprogram samt för miljörapportering. Dessutom samordnar sektorns klimatenhet Helsingfors stads klimatarbete. Sektorn stöder minskningen och hanteringen av miljökonsekvenser även med hjälp av miljöledning, där målet är att inkludera hållbarhetsaspekten i all verksamhet. I kärntjänsterna finns också mycket sakkunskap om att hantera miljökonsekvenser, minska negativa miljökonsekvenser och möjliggöra positiva miljökonsekvenser.

Ett centralt mål i strategin är att förena naturvärdena och den urbana tillväxten, vilket möjliggörs med hjälp av kärnfunktioner som stöder tillväxten samt genom att trygga naturvärdena med planering av markanvändningen och miljömyndigheternas grundarbete. Vid planeringen av markanvändningen utarbetas utredningar för att utöka kunskapsbasen och bedöms miljökonsekvenser i olika skeden av planeringen. Med hjälp av bedömningarna kan projektens miljökonsekvenser lindras och hållbar utveckling främjas. Skadliga miljökonsekvenser förebyggs genom att planlägga tomter på optimala platser för de relevanta funktionerna. Naturvärdena beaktas i all planläggning.

År 2023 bekämpas förlusten av biologisk mångfald och ökas naturens mångfald genom att verkställa LUMO-programmet, inrätta fem naturskyddsområden och börja utarbeta ett nytt naturskyddsprogram. Dessutom är främjandet av stadsnaturens mångfald en utgångspunkt för verksamheten även för den byggda miljön. En uppföljningsmodell för försök med växter tas i bruk. Utredningen av det blå nätverket blir färdig och helhetsgranskning av ekologiska nätverk främjas. Verktygen för utveckling av ängsnätverket, som blir färdig 2022, tas i bruk och den nationella strategin för pollinerare främjas. Tvärsgående grönförbindelser och grönkorrider (Helsingfors västra grönkorrider, Vik–Stensböle) utvecklas som en del av genomförandeprogrammet för generalplanen. I investeringsprogrammet reserveras en miljon euro för strukturer i naturskyddsområden, såsom fågeltorn, kobjor och spångar. De principer för skogsnaturvård som blev färdiga år 2022 börjar tillämpas. Utveckling av skärgården fortsätter (Östra skärgården, Kalvholmen och andra populära objekt) och samordnas med naturvärdena.

Ilmastovaikutusten arviointia ja huomioimista edistetään suunnitteluratkaisuissa. Kaupunkirakennetta tiivistämällä sekä kestäviä kulkumuotoja edistämällä hillitsemme ilmastomuutosta. Kaavoituksessa hyödynnetään uusinta tietoa ilmastovaikutuksista ja niiden arvioinneista. Kaavoituksessa kehitetään omaa ilmastovaikutusten arviointityökalua HAVAA:a ja tähdätään siihen, että voitaisiin jo 2023 ottaa kaavoissa käyttöön hiilijalanjälkeen perustuva kaavamääräys. Käytössä on erilaisia tiivissä rakenteessa viherpinta-alaa lisääviä työkaluja ja kaavamääräyksiä, kuten viherkerroin ja viherkatot. Hulevedet otetaan huomioon kaavoituksessa ja tarkemman tason suunnittelussa. Vähähiilisten pohjanvahvistusmenetelmien kehittämisellä tavoitellaan päästövähennyksiä. Helsinki-LED – projektissa vaihdetaan 8 000 vanhaa valaisinta ledeiksi. Laitteiden käyttöä optimoidaan kattavalla sensoroinnilla ja etähallinnalla. Yleisten alueiden valaisinten vaihtoa nopeutetaan siten, että kaikki valaisimet saadaan vaihdettua ledeiksi vuoteen 2030 mennessä.

HNH-tavoitteiden toteuttaminen uudis- ja peruskorjaushankkeissa edistää Helsingin hiilineutraaliutta ja ympäristöhyötyjä pitkällä tähtäimellä. Toimitilakannan päästövaikutusta vähennetään rakentamisen ja peruskorjaamisen yhteydessä mm. hiilijalanjälkilaskennan, määrästasoa pienemmän E-lukutavoitteen, aurinkosähkön ja maalämmön sekä kiertotaloustavoitteiden avulla sekä olemassa olevassa rakennuskannassa mm. erillisinvestoinneilla, etäseurannalla ja kiinteistönhoidon kehittämisellä.

Liikenteen päästöjä ja ympäristövaikutuksia vähennetään kaupunkirakenteen tiivistämisellä, joukkoliikenteeseen ja erityisesti raideliikenteeseen investoimalla sekä uudistamalla kaupungin omaa kalustoa mm. puhtaisten ajoneuvojen direktiivin mukaisesti sekä kaupungin omien ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankintojen vuonna 2022 hyväksytyjen ympäristökriteerien mukaisesti. Toteutetaan Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman toimenpiteitä, jatketaan pyöräliikenteen baanaverkon ja kantakaupungin tavoiteverkon suunnittelua ja toteuttamista verkkojen rakentamista nopeuttaen. Laaditaan yleissuunnitelmat kahteen baanakohteeseen (kohteet sovitetaan syksyn 2022 aikana). Lisäksi kestävätkulkumuodot huomioidaan mm. talvikunnossapidossa. Liikenteen haittojen hallinta on osana liikennesuunnittelua, (melu, tärinä, pöly).

Pilaantuneiden maa-ainesten hallinta, vieraslajien torjunta ja työmaiden ympäristövaikutusten hallinta ehkäisee välittömiä ympäristövaikutuksia. Vähäpäästöisten ja päästöttömien työmaiden toimintamallia kehitetään ja henkilöstön osaamista vähäpäästöisyyden kriteereistä parannetaan. Maamassojen ja purkumateriaalien kierrättämistä edistetään. Katu- ja puistorakentamisessa muodostuvia ylijäämämaa-aineksia kierrättämällä vähennetään maa-ainesten kuljetuksia, saavutetaan muita ympäristöhyötyjä sekä kustannussäästöjä.

Poikkeuksellisen runsaslumisten talvien yleistymiseen varaudutaan parantamalla runsaslumisten talvien katualueiden lumenpoistoa.

Bedömning och beaktande av klimatkonsekvenser främjas i planeringen. Genom att förtäta stadsstrukturen och främja hållbara färd sätt bekämpar vi klimatförändringen. I planläggningen utnyttjas den nyaste informationen om klimatkonsekvenser och bedömningen av dessa. Vid planläggningen utvecklas ett eget verktyg, HAVAA, för bedömning av klimatkonsekvenser. Målet är att börja använda en planbestämmelse som baserar sig på klimatavtrycket i planläggningen redan 2023. Nu används ett antal olika verktyg och planbestämmelser för att öka grönytorna i täta strukturer, såsom grönfaktorn och gröna tak. Dagvattnet beaktas i planläggningen och i mer detaljerad planering. Genom att utveckla koldioxidsnäla metoder för grundförstärkning eftersträvas minskade utsläpp. I Helsinki LED-projektet byts 8 000 gamla lampor ut mot LED-lampor. Lamporna förses i stor utsträckning med sensorer och fjärrstyrning för att optimera användningen. Bytet av lampor i allmänna områden snabbas upp så att alla lampor har bytts ut mot LED-lampor senast 2030.

Förverkligandet av KNH-målen i ny- och ombyggnadsprojekt främjar Helsingfors klimatneutralitet och miljöfördelar på lång sikt. Lokalbeståndets utsläppseffekter minskas i samband med byggande och ombyggnad bland annat med hjälp av klimatavtrycksberäkning, en mindre målsättning för E-talet än i byggbestämmelserna, sole och jordvärme och målsättningar för cirkulär ekonomi. Det befintliga byggnadsbeståndet styrs mot samma målsättningar bland annat med separata investeringar, distansuppföljning och genom att utveckla fastighetsunderhållet.

Trafikens utsläpp och miljökonsekvenser minskas genom att förtäta stadsstrukturen, investera i kollektivtrafiken, i synnerhet i spårtrafiken, och förnya stadens egen materiel enligt bland annat direktivet om rena vägtransportfordon och miljökrakterna för stadens egna upphandlingar av fordons- och färdtjänster, som godkändes 2022. Sektorn genomför åtgärden i utvecklingsprogrammet för cykeltrafiken, fortsätter planera och bygga ut bannätverket för cykeltrafiken och målnätverket i innerstaden och snabbar upp byggandet av nätverken. Översiktsplaner för två banobjekt utarbetas (objekten slås fast under hösten 2022). Dessutom beaktas hållbara färd sätt bland annat i vinterunderhållet. Hanteringen av olägenheter från trafiken ingår i trafikplaneringen (buller, vibrationer, damm).

Hantering av förorenad mark, bekämpning av främmande arter och hantering av byggarbetsplatsernas miljökonsekvenser förebygger omedelbara miljökonsekvenser. Verksamhetsmodellen för utsläppsnål och utsläppsfria byggarbetsplatser utvecklas och personalens kunskaper om kriterierna för lägre utsläpp förbättras. Återanvändning av jordmassor och rivningsmaterial främjas. Återvinning av överskottsmassor från anläggningen av gator och parker minskar marktransporterna och leder också till andra miljöfördelar och kostnadsbesparingar.

Staden förbereder sig för att exceptionellt snörika vintrar blir vanligare genom att förbättra snöröjningen från gatorna under snörika vintrar.

Henkilöstösuunnitelma

Kaupunkistrategian tavoitteet ja toimintaympäristön muutokset ovat henkilöstösuunnittelun lähtökohtia. Henkilöstösuunnittelussa hyödynnetään tietoa ennakkodusta lähtövaihtuvuudesta ja huomioidaan henkilöstörakenteeseen tarvittavat muutokset muun muassa toimintaympäristön ja työn muutoksen sekä digitalisaation tavoitteiden saavuttamiseksi ja tulevaisuuden haasteiden ennakkoimiseksi. Henkilöstösuunnitelman ohessa laaditaan kriittisten tehtävien täyttösuunnitelma ja seuraajasuunnitelma palvelukokonaisuuksittain. Tavoitteena on, että sisäinen liikkuvuus sekä resurssien joustava ja tarkoituksenmukainen käyttö yli organisaatorajojen lisääntyy.

Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys varmistetaan panostamalla työnantajakuivan kehittämiseen, oppilaitosyhteistyöhön sekä rekrytointien ja perehdyttämisen onnistumiseen. Ydinprosessien sujuvuus ja keskeisten tavoitteiden saavuttaminen sekä henkilöstön sitoutuminen varmistetaan osaamisen kehittämisellä, edistämällä henkilöstön urapolkuja, osaamisen jakamista ja yhteistyötä. Sitoutumista edistävät myös työhyvinvoinnin johtamisen toimenpiteet ja yhteistyöhön kannustava sekä yhteisiä tavoitteita tukeva palkitseminen. Henkilöstön sisäistä liikkumista ja siirtymistä organisaation sisällä tehtävästä toiseen vauhditetaan mm. ennakoivan henkilöstösuunnittelun ja henkilökierron avulla sekä vahvistamalla esihenkilöiden uracoaching-taitoja. Urakehityksessä tuetaan monipuolisia urakehitysvaihtoehtoja asiantuntija- ja esihenkilötehtävissä organisaation sisällä ja laajemmin myös kaupungin sisällä sekä vastaavissa toimialaorganisaatioissa.

Toimialan henkilöstöjohtamisen kehittämisessä keskitytään erityisesti johtamisen kulmakivien eli näkemyksellisyyden, innostuksen, linjakkuuden sekä toimeenpanokyvyn viemiseen osaksi jokapäiväistä johtamista. Hyvän esihenkilötyön tueksi tarjotaan uusia työkaluja linjakkaaseen johtamiseen ja työn sujuvuuden varmistamiseksi, valmennetaan ja perehdytetään esihenkilöitä uusiutuviin käytäntöihin ja järjestelmiin sekä hyödynnetään aktiivisesti henkilöstökokemusta ja organisaation työkuultuurista saatua palautetta palveluiden ja johtamisen kehittämisessä. Työkuorman riittävän hallinnan ja tavoitteiden priorisoinnin tueksi vahvistetaan esihenkilöiden hybridijohtamisen valmiuksia ja työntekijöiden oman työn johtamisen taitoja. Kehitämme henkilökunnan osaamista monipuolisia ja työelämälähtöisiä keinoja hyödyntäen tavoitteenamme luoda työpaikasta samalla myös oppimisaikaa. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö lisää paitsi työn iloa, myös palvelutuottavuutta.

Personalplan

Stadsstrategins mål och ändringarna i omvärlden är utgångspunkter för personalplaneringen. I personalplaneringen utnyttjas information om den beräknade personalomsättningen och beaktas de ändringar som behövs i personalstrukturen bland annat på grund av förändringar i omvärlden och arbetet och för att nå digitaliseringsmålen och kunna förutse framtida utmaningar. Vid sidan av personalplanen utarbetas en plan för hur de kritiska uppgifterna ska tillsättas och en efterträdarplan för varje servicehelhet. Målet är att personalens interna rörlighet samt en flexibel och ändamålsenlig resursanvändning över organisationsgränserna ska öka.

Genom att satsa på utvecklingen av arbetsgivarbilden, samarbete med läroanstalter samt lyckade rekryteringar och arbetsintroduktion säkras att behövlig personal finns att tillgå och att de anställda stannar kvar. En smidig kärnprocess och uppnåendet av de centrala målen samt personalens engagemang säkerställs genom kompetensutveckling samt främjande av personalens karriärvägar, kompetensdelning och samarbete. Även åtgärder för ledning av välbefinnandet i arbetet samt belöning som uppmuntrar till samarbete och stöder gemensamma mål främjar engagemanget. Personalens interna rörlighet och övergång från en uppgift till en annan inom organisationen påskyndas bland annat med förutseende personalplanering och personalrotation samt genom att chefernas kompetens i karriärcoachning stärks. Sektorn stöder mångsidiga karriärutvecklingsalternativ i expert- och chefsuppgifter inom organisationen och mer omfattande inom staden samt i motsvarande sektororganisationer.

I utvecklingen av sektorns personalledning fokuserar man särskilt på ledarskapets hörnstenar – att göra insikt, entusiasm, stilrenhet och förmåga att verkställa till en del av det dagliga ledarskapet. Som stöd för ett gott chefsarbete erbjuder sektorn nya verktyg för ett konsekvent ledarskap och för att trygga smidigheten i arbetet, coachar och skolar in cheferna i nya praxis och system och drar aktivt nytta av personalupplevelsen och responserna om organisationens arbetskultur i utvecklingen av tjänsterna och ledarskapet. Som stöd för en tillräcklig hantering av arbetsbelastningen och prioritering av mål stärks chefernas färdigheter i hybridledning och de anställdas färdigheter i att leda sitt eget arbete. Vi utvecklar personalens kompetens med mångsidiga och arbetslivsriktade metoder. Vårt mål är att arbetsplatsen också blir en plats för inläring. En kompetent, välmående och motiverad personal ökar inte endast arbetsglädjen utan leder också till att kunderna är nöjdare med den service de får.

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Sitovat toiminnan tavoitteet

Bindande verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
KAUPUNKIYHTEINEN TAI TOIMIALOJEN YHTEINEN TAVOITE			
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Valtuustokauden aikana tuottavuutta parannetaan vähintään 0,5 %/vuosi (Y)	Mittari 1. Toteutetaan tuottavuustoimenpiteitä, joiden yhteenlaskettu säästö vuonna 2023 on 3 milj. euroa.	
TOIMIALAN TAVOITE			
Toimiva ja kaunis kaupunki	Kaupunkilaiskokemuksen parantaminen	Mittari 1. Asukastyytyväisyys puistojen hoitoon vähintään 3,4 (asteikolla 1-5) Mittari 2. Asukastyytyväisyys katujen ja teiden kuntoon sekä puhtaanapitoon vähintään 3,4 (keskustan kadut, asuinkadut, keskustaan johtavat pääkadut, jalankulku- ja pyörätiet) (asteikolla 1-5) Mittari 3. Asiakaspalautteeseen vastaaminen tavoiteajassa: saapuneet palautteet otettu käsittelyyn keskimäärin kolmessa työpäivässä.	
	Kaupungin kasvun ja elinvoimaisuuden edistäminen	Mittari 1. Helsingissä alkaa vuonna 2023 vähintään 8 000 asunnon rakentaminen. (Y) Mittari 2. Kaavoitetaan vähintään 700 000 k-m2 pääosin yleiskaavan raideliikenteen palvelualueelle, josta täydennysrakentamista vähintään 40 % (280 000 k-m2).	
Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan		Mittari 1. Erot asuntojen alueellisissa hintatasoissa eivät kasva: Asuntojen kalleusalueilla III ja IV asuntojen hinta (alueiden asuntojen hintakehityksen prosentuaalinen keskiarvo) kehittyy vähintään yhtä positiivisesti kuin kalleusalueilla I ja II.	

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
KAUPUNKIYHTEINEN TAI TOIMIALOJEN YHTEINEN TAVOITE			
Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua	Ekologisen kestävyden edistäminen	<p>Mittari 1. Kaupungin omissa toimitiloissa (uudiskohteet, peruskorjauskohdeet) päälämmitysjärjestelmäksi valitaan lämpöpumpputeknikka aina, kun se on teknisesti mahdollista ja kun takaisinmaksuaika on 15 vuotta tai alle.</p> <p>Mittari 2. Kaikissa vuoden 2023 aikana käynnistyvissä toimitila- ja asuntorakentamishankkeissa käytetään työmaan ympäristötavoitteita, joilla ohjataan työmaatoiminnan ympäristövaikutuksia ja kiertotaloutta. Vaatimusten tulee sisältyä hankkeen urakkakyselyyn tai kilpailutusaineistoon.</p> <p>Mittari 3. Toteutetaan Helsingin luontoseurantasuunnitelman mukaisesti seurannat 1A-1F. Nämä seurannat koskevat luontoalueiden pinta-alan ja ekologisen verkoston mittaamista pohja-aineistoksi luonnon tilan seurantaan ja LUMO-ohjelman vaikuttavuuden ja riittävyyden arviointiin.</p>	

Strategiskt prioriteringsområde	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
GEMENSAMT MÅL FÖR HELA STADEN ELLER SEKTORERNA			
En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt	Produktiviteten förbättras med minst 0,5 % per år under fullmäktigeperioden	Mätare 1 Produktivitetståtgärder som sparar in totalt 3 miljoner euro 2023 genomförs.	
SEKTORNS MÅL			
En funktionell och vacker stad	Förbättrande av invånarupplevelsen	<p>Mätare 1 Invånarnas nöjdhet med underhållet av parker minst 3,4 (på skalan 1–5)</p> <p>Mätare 2 Invånarnas nöjdhet med skicket på gator och vägar och renhållningen minst 3,4 (gator i centrum, bostadsgator, huvudgator till centrum, gång- och cykelvägar) (på skalan 1–5)</p> <p>Mätare 3 Kundrespons besvaras inom utsatt tid: respons som kommer in tas till behandling i genomsnitt inom tre arbetsdagar.</p>	

Strategiskt prioritetsområde	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
GEMENSAMT MÅL FÖR HELA STADEN ELLER SEKTORERNA			
	Främjande av stadens tillväxt och livskraft	Mätare 1 I Helsingfors börjar byggandet av minst 8 000 bostäder år 2023. (G) Mätare 2 Minst 700 000 m ² vy planläggs huvudsakligen i generalplanens serviceområde för spårtrafiken, varav minst 40 % är kompletteringsbyggande (280 000 m ² vy).	
Helsingfors värnar om stadsdelarnas karaktär och trygghet		Mätare 1 Skillnaderna i prisnivåerna mellan områden ökar inte: Bostädernas priser i dyrhetszonerna III och IV (det procentuella medelvärdet för prisutvecklingen för bostäderna i områdena) utvecklas minst lika positivt som i dyrhetszonerna I och II.	
Ambitiöst klimatansvar och naturskydd	Främjande av den ekologiska hållbarheten	Mätare 1 I stadens egna verksamhetslokaler (nybyggnadsobjekt, ombyggnadsobjekt) väljs värmepumpsteknik som huvudsakligt uppvärmningssystem alltid när det är tekniskt möjligt och när återbetalningstiden är 15 år eller kortare. Mätare 2 I alla verksamhetslokal- och bostadsbyggnadsprojekt som börjar under 2023 ställs miljömål för byggplatsen. Med dessa styrs byggplatsverksamhetens miljökonsekvenser och cirkulära ekonomi. Kraven ska ingå i projektets entreprenadförfrågan eller konkurrensutsättningsmaterial. Mätare 3 Uppföljningarna 1A–1F enligt Helsingfors plan för uppföljning av naturen genomförs. I dessa uppföljningar mäts naturområdets yta och ekologiska nätverk, som sedan utgör utgångsmaterialet för uppföljningen av naturens tillstånd och bedömningen av LUMO-programmets effektivitet och tillräcklighet.	

Muut toiminnan tavoitteet

Övriga verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
KAUPUNKIYHTEINEN TAI TOIMIALOJEN YHTEINEN TAVOITE			
Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat	Parannetaan ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä. (Y)	Mittari 1. Kävelyn edistämishjelma: Laaditaan kävelyn suunnitteluohjeesta luonnos.	
	Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa (Y)	Mittari 1. Kunnostettujen ja uusien leikkipaikkojen määrä 2 kpl	
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Valtuustokauden aikana tuottavuutta parannetaan digitalisaatiolla ja tilojen käyttöä tehostamalla (Y)	Mittari 1. Tilojen vajaakäyttöasteen keskiarvo 3,5 %:n tasolla	
Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	Turvallisuuden tunnetta parannetaan kaupunkiudistusalueilla kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä (Y)	Mittari 1. Kartoitetaan ja korjataan valaistuksia kohteissa, joissa koetaan turvattomuutta. Mittari 2. Jalankulun ja pyöräilyn valaistuksia parannetaan.	
TOIMIALAN TAVOITE			
Toimiva ja kaunis kaupunki	Asuntotuotannon edellytysten turvaaminen ja edistäminen	Mittari 1. Kaupungin omana asuntotuotantona toteutetaan 1 750 asuntoa. Mittari 2. Helsingin alkavasta asuntotuotannosta kaupungin luovuttamilla tonteilla alkaa vähintään 5 600 asunnon rakentaminen. Mittari 3. Tehdään uusia tontinvarauksia (hankevaraus) ja ratkaistaan tontinluovutuskilpailuja yhteensä vähintään 5 600 asunnon rakentamista vastaava määrä. Mittari 4. Kaupunkiudistusalueille kohdennettavien investointien tulee mahdollistaa alueiden asuntokannan keskimääräinen 2 % vuosittainen lisäys. Kaupunkiudistusalueiden asuntokannan vuosittainen 2 %:n lisäys Mittari 5. Kaupunkiudistusalueille kohdennettavien investointien tulee mahdollistaa näkyvien muutosten toteuttaminen ja parantaminen alueiden virkistyspalveluihin (puistot, leikkipuistot ja liikuntapaikat). Tarkennetaan kohteet erikseen mittareiksi.	

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
KAUPUNKIYHTEINEN TAI TOIMIALOJEN YHTEINEN TAVOITE			
	Asiainnituksen sujuvuus ja oikea-aikaisuus	Mittari 1. Oleskelutilojen, muun muassa päivähoitotilat, koulut, majoitustilat ja nk. hygieniaa edellyttävien huoneistojen käyttöönottoa koskevien ilmoitusten keskimääräinen käsittelyaika on enintään 7 vuorokautta. Mittari 2. Uusia elintarvikehuoneistoja ja toimijanvaihdoksia koskevien ilmoitusten keskimääräinen käsittelyaika on enintään 7 vuorokautta. Mittari 3. Pilaantuneen maaperän kunnostamista koskevista ilmoituksista 80 % ratkaistaan 45 vuorokauden kuluessa ilmoituksen vireille tulosta. Mittari 4. Helsingin kaduilla tehtävien töiden järjestelyjen toimivuutta koskevan asiakaskyselyn tulos ylittää arvon 2,9 (asteikolla 1-5).	
Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat	Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden ja kuolleiden kokonaismäärän vähenemistrendi	Mittari 1. Kokonaismäärän vähenemistrendi on vähintään 2 % viiden edellisen vuoden keskiarvosta.	
Älykkäät liikennetkaisuut ovat sujuvan arjen perusta	Kantakaupungin raitiotien kehittäminen	Mittari 1. Raitioliikenteen aikataulun mukainen keskinopeus on suurempi kuin 15 km/h.	
	Keskusta-alueiden kävely-ympäristön toiminnallinen ja kaupunkikuvallinen laatu paranee	Mittari 1. Jatketaan vuonna 2017 käyttöönotetun seurantamenetelmän käyttöä. Laatutietoja kerätään pidemmältä aikaväliltä laajasti eri keskusta-alueilta, jonka jälkeen on mahdollista hyödyntää seurantatiedon vertailua ja arvioida kehittymistä.	
	Yhteistyössä muiden toimialojen kanssa tuetaan toimia, jotka edistävät pyöräilyä. Tavoitteena on pyöräilyn kulkutapaosuuden lisääminen ja turvallisuuden edistäminen.	Mittari 1. Pyöräiliikenteen automaattilaskentapisteissä pyörämäärät kasvavat kolmen edellisen vuoden keskiarvosta.	

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
KAUPUNKIYHTEINEN TAI TOIMIALOJEN YHTEINEN TAVOITE			
Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua	Ekologisesti kestävä kehityksen turvaaminen	<p>Mittari 1. Jalankulku-, pyöräliikenne ja joukkoliikennematkojen yhteenlaskettu osuus kaikista matkoista kasvaa tai pysyy ennallaan verrattuna viiden edellisen vuoden keskiarvoon.</p> <p>Mittari 2. Luonnonsuojeluohjelmaa toteutetaan laatimalla hoito- ja käyttösuunnitelmat sekä rauhoitusesitykset vähintään viidelle luonnonsuojelualueelle.</p> <p>Mittari 3. Helsingin katu- ja puistorakentamisessa muodostuvista hyötykäytettävistä kaivumaista vähintään 80 % hyödynnetään.</p> <p>Mittari 4. Kaikkien kaupungin hallinnoimien vuonna 2023 alkavat uudisrakennushankkeet suunnitellaan A-energialuokkatason mukaisiksi (asuinkerrostalot) ja muut rakennukset -30 % määräystasosta.</p> <p>Mittari 5. Vuonna 2022 käynnistyneiden kiertotalouspilottien toteumaa seurataan ja niistä saatavia kokemuksia raportoidaan kaupungin sisäisesti sekä Kiertotalousklusterin kautta tiedoksi muille rakennusalan toimijoille. Kiertotalouspilottien kokemusten ja alan muun kehityksen pohjalta muodostetaan 2023 vuoden aikana kiertotalousvaatimuksia palvelu- ja asuinrakennusten suunnittelulle ja toteutukselle.</p> <p>Mittari 6. Monimuotoisuuspotentiaalın arviointikriteeristön kehittäminen rakennetuille viheralueille (puistot, katuviheralueet, kaupunkivihreä) biotooppipohjaiset ratkaisut kuten perustetut niityt, kedot, vesiaiheet ja puustoiset alueet.</p>	

Strategiskt prioritetsområde	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
GEMENSAMT MÅL FÖR HELA STADEN ELLER SEKTORERNA			
Helsingforsarnas hälsa och välfärd blir bättre	De äldres möjligheter till att röra på sig, motionera och ägna sig åt hobbyverksamhet tillsammans med andra förbättras. (G)	Mätare 1 Programmet för främjande av gång: Ett utkast till planeringsanvisning för gångmiljön utarbetas.	
	Det tidiga stödet för psykisk välmåga i barns och ungas vardag stärks (G)	Mätare 1 2 st. istandsatta och nya lekplatser	
En ansvarsfull ekonomi som grund för hållbar tillväxt	Under fullmäktigeperioden förbättras produktiviteten med digitalisering och effektivare användning av lokalerna (G)	Mätare 1 Graden av underutnyttjandet av lokaler i genomsnitt på nivån 3,5 %	
SEKTORNS MÅL			
En funktionell och vacker stad	Tryggande och främjande av bostadsproduktionens förutsättningar	Mätare 1 Som stadens egen produktion byggs 1 750 bostäder. Mätare 2 Av den bostadsproduktion som inleds i Helsingfors byggs minst 5 600 bostäder på tomter som överlåtits av staden. Mätare 3 Nya tomtreserveringar (projektereservering) görs och tomtöverlåtelseävtävlingar avgörs så att det sammanlagt motsvarar byggande av minst 5 600 bostäder. Mätare 4 De investeringar som riktas till stadsförnyelseområden bör möjliggöra en årlig genomsnittlig ökning av områdenas bostadsbestånd på 2 %. En årlig ökning av stadsförnyelseområdenas bostadsbestånd på 2 % Mätare 5 De investeringar som riktas till stadsförnyelseområden bör göra det möjligt att synligt ändra och förbättra områdenas rekreationstjänster (parker, lekparker och idrottsplatser). De objekten som används som mätare preciseras separat.	
	Smidiga tjänster i rätt tid	Mätare 1 Den genomsnittliga behandlingstiden för anmälningar om ibruktagande av vistelselokaler, bland annat daghem, skolor, inkvarteringslokaler och lokaler med s.k. högre hygienkrav, är högst 7 dygn. Mätare 2 Den genomsnittliga behandlingstiden för anmälningar om nya livsmedelslokaler och byte av aktör är högst 7 dygn. Mätare 3 Sammanlagt 80 % av anmälningarna om sanering av	

Strategiskt prioritetsområde	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
GEMENSAMT MÅL FÖR HELA STADEN ELLER SEKTORERNA			
		förorenad mark avgörs inom 45 dygn från att ärendet väckts. Mätare 4 Resultatet av kundenkäten om hur arrangemangen kring arbetena som utförs på Helsingfors gator fungerar överstiger värdet 2,9 (på skalan 1–5).	
Helsingforsarnas hälsa och välfärd blir bättre	Nedgång i det sammanlagda antalet personer som skadas och omkommer i trafikolyckor	Mätare 1 Det sammanlagda antalet minskar med minst 2 % jämfört med medeltalet för de fem senaste åren.	
Smarta trafiklösningar utgör grunden för en smidig vardag.	Utveckling av spårvägen i innerstaden	Mätare 1 I spårvägstrafiken är den tidtabellsbundna medelhastigheten större än 15 km/h.	
	Den funktionella och stadsbildsmässiga kvaliteten på gångmiljön i centrumområdena förbättras.	Mätare 1 Användningen av uppföljningsmetoden som togs i bruk år 2017 fortsätter. Kvalitetsuppgifter samlas in över en längre tidsperiod i stor utsträckning från olika centrumområden, varefter det är möjligt att utnyttja jämförelser av uppföljningsuppgifter och utvärdera utvecklingen.	
	Sektorn stöder i samarbete med andra sektorer åtgärder som främjar cykelåkning. Målet är att cykelåkningens färdmedelsandel ska öka och säkerheten förbättras.	Mätare 1 På cykeltrafikens automaträkningspunkter ökar antalet cyklar jämfört med medeltalet under de tre senaste åren.	
Ambitiöst klimatansvar och naturskydd	Tryggande av en ekologiskt hållbar utveckling	Mätare 1 Den sammanlagda andelen av alla resor som sker till fots, med cykel och med kollektivtrafik ökar eller förblir oförändrad jämfört med medeltalet för de fem senaste åren. Mätare 2 Naturskyddsprogrammet förverkligas genom att sektorn utarbetar vård- och användningsplaner samt fridlysningsförslag för minst fem naturskyddsområden. Mätare 3 Minst 80 % av de nyttoanvändbara schaktmassorna som uppstår i Helsingfors gatu- och parkbyggande utnyttjas. Mätare 4 Alla nybyggnadsprojekt som inleds 2023 i stadens förvaltning planeras så att de uppfyller kraven för energiklassen A (flervåningshus) och övriga byggnader så att byggnadens E-tal är minst 30 % mindre än i de nationella byggbestämmelserna. Mätare 5 Utfallet av de pilotprojekt för cirkulär ekonomi som inleddes 2022 följs upp och erfarenheterna från dem rapporteras inom staden	

Strategiskt prioritetsområde	Mål	Mätare	Koppling till program i strategin
GEMENSAMT MÅL FÖR HELA STADEN ELLER SEKTORERNA			
		<p>och via klustret för cirkulär ekonomi till övriga aktörer inom byggbranschen. På basis av erfarenheterna från pilotprojekten och övrig utveckling inom branschen skapas cirkuläreconomiska krav för planering och byggande av service- och bostadsbyggnader under 2023. Mätare 6 Utveckling av kriterier för bedömning av mångfaldspotentialen hos biotopbaserade lösningar i anlagda grönområden (parker, gatugrönområden, grönskan i staden) såsom anlagda ängar, torrängar, vattenteman och trädbevuxna områden.</p>	

3 10 01 Kaupunkirakenne – Stadsstruktur

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ennuste -	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Prognos	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
						2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	430 061	421 844	421 854	448 157	448 162	435 962	432 762
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	162 653	160 845	171 517	158 537	162 837	167 483	172 338
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	267 408	260 999	250 337	289 620	285 325	268 479	260 424
Poistot - Avskrivningar	122 962	110 500	112 000	112 000	112 000	112 000	112 000
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	144 446	150 499	138 337	177 620	173 325	156 479	148 424
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	144 446	150 499	138 337	177 620	173 325	156 479	148 424
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-1,9	0,0	6,2	6,2	-2,7	-0,7
Menot - Utgifter		-1,1	6,6	-1,4	1,2	2,9	2,9

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Suoritetavoitteet - Prestationsmål						
Ulkoiset maanvuokrat, milj. €, vähintään - Externa markarrenden, mn €, minst	252	256	262	275	285	300
Tehokkuus/taloudellisuus - Effektivitet/lönsamhet						
Ulkovalaistuksen energian kulutus kWh/asukas - Utomhusbelysningens energiförbrukning, kWh/invånare	58,1	60,0	56,0	54,0	52,0	50,0
Toiminnan laajuustiedot - Verksamhetens omfattning						
Tarkistettujen asemakaavaehdotusten kerrosala (brutto, k-m ² , 5 v. ka.)	1 440 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Suunnitellut baana- ja pyöräliikenteen pääväyläkilometrit, km (kaupunkiympäristöautakunnan hyväksymä katusuunnitelma) - Planerade huvudledskilometer för pendlingsstråk och cykelåkning, km (gatuplan godkänd av stadsmiljönämnden)	10	10	10	10	10	10
Rakennetut pyöräpysäköintipaikkojen lkm - Byggda cykelparkeringsplatser, antal	1 000	600	600	900	900	900
Ylläpidettävä katuala, ha - Gatumark som ska underhållas, ha	2 155	2 167	2 165	2 173	2 179	2 191
Kunnossapidettävät sillat, m ² - Broar som ska underhållas m ²	336 984	343 999	346 806	346 806	346 806	346 806
Yleiset käymälät, kpl - Allmänna toaletter, st.	50	52	52	51	52	53
Rakennetut puistot, ha - Anlagda parker, ha	942	941	925	933	940	945

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Henkilöstön käyttö - Användning av personal						
Henkilöstön määrä - Antal anställda	663	690	690	686	686	686
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö) - Årsverken (egen personal)	593	658	658	675	675	675

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten

Tuottavuusmittari - Produktivetsmätare

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tuottavuusindeksi, Tuottavuus - Produktivetsindex, Produktivitet 2021 = 100	103,5	101,4	97,1	100,7	104,7	107,0

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per enhet

Palvelu euroa / x - Tjänst euro / x	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Kustannukset / tarkistettujen asemakaavaehdotusten kerrosala (brutto) - Kostnader / våningsyta i justerade detaljplaneförslag (brutto)	7,46	8,14	8,16	8,34	8,36	8,62
Kustannukset / luovutettujen tonttien kerrosala - Kostnader / ytan för tomterna som överlätit	32,67	33,16	34,44	36,08	33,87	34,36
Katujen ylläpidon kustannukset / m ² - Kostnaderna för underhållet av gator / m ²	3,33	2,99	3,57	3,02	3,03	3,10
Puistojen ja erityiskohteiden ylläpidon kustannukset / m ² - Kostnader för underhåll av parker och specialobjekt / m ²	2,21	2,20	2,24	2,40	2,37	2,43

Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa - Ändring i procent i enhetskostnaderna

Muutos, % - Ändring, %	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Kustannukset / tarkistettujen asemakaavaehdotusten kerrosala (brutto) - Kostnader / våningsyta i justerade detaljplaneförslag (brutto)	2,9 %	9,1 %	0,2 %	2,5 %	0,2 %	3,1 %
Kustannukset / luovutettujen tonttien kerrosala -Kostnader / ytan för tomterna som överlätits	7,8 %	1,5 %	3,8 %	8,8 %	-6,1 %	1,4 %
Katujen ylläpidon kustannukset / m2 - Kostnaderna för underhållet av gator / m2	17,3 %	-10,2 %	19,4 %	1,0 %	0,3 %	2,3 %
Puistojen ja erityiskohteiden ylläpidon kustannukset / m2 - Kostnader för underhåll av parker och specialobjekt / m2	1,4 %	-0,5 %	1,8 %	9,1 %	-1,2 %	2,5 %

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Tilan käyttö - Lokalanvändning

Tilat - Lokaler, m²

Tilojen pinta-alamäärä (htm²) suhteessa asiakasmäärään - Lokalyta (m² lägenhetsyta) i förhållande till antalet kunder

3 10 02 Rakennukset – Byggnader

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	563 935	584 700	585 270	616 810	653 650	685 975	720 043
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	320 382	369 001	360 502	401 077	401 077	420 316	440 499
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	243 553	215 699	224 768	215 733	252 573	265 659	279 544
Poistot - Avskrivningar	160 197	155 000	160 000	160 000	160 000	161 000	162 000
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	83 356	60 699	64 768	55 733	92 573	104 659	117 544
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott	83 356	60 699	64 768	55 733	92 573	104 659	117 544
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		3,7	0,1	5,5	11,8	4,9	5,0
Menot - Utgifter		15,2	-2,3	8,7	8,7	4,8	4,8

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Suoritetavoitteet - Prestationsmål						
Vajaakäyttöaste enintään % - Underutnyttjandegraden högst %	3,2	4,0	3,9	3,5	3,5	3,5
Toiminnan laajuustiedot - Verksamhetens omfattning						
Toimitilakanta / m2 (hallinnassa oleva m2) - Verksamhetslokaler / m2 (i stadens besittning)				2 961 300	2 961 300	2 961 300
- Oma rakennuskanta m2 - Eget byggnadsbestånd m2				2 260 000	2 260 000	2 260 000
- Osaketilat m2 - Aktielokaler m2				210 000	210 000	210 000
- Vuokratilat m2 - Hyreslokaler m2				491 300	491 300	491 300
Toimitilakanta / Vuokrattu ala m2 - Verksamhetslokaler / Hyrd areal m2				2 545 000	2 545 000	2 545 000
Tiloja omassa ylläpidossa m2 - Lokaler i eget underhåll m2				1 700 000	1 700 000	1 700 000
Asuntoja vuokrauksessa m2 - Uthyrda lägenheter m2		378 076	372 000	378 000	378 000	378 000

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Henkilöstön käyttö - Användning av personal						
Henkilöstön määrä - Antal anställda	379	395	388	388	388	388
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö) - Årsverken (egen personal)	331	370	370	370	370	370

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som
beskriver produktiviteten

Tuottavuusmittari - Produktivetsmätare

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tuottavuusindeksi, Tuottavuus - Produktivetsindex, Produktivitet 2021 = 100	93,7	89,9	91,5	92,8	91,5	90,4

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna
per enhet

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Palvelu euroa / x - Tjänst euro/x						
Tilakannan kustannukset / tiloja vuokrauksessa m2 - Lokalbeståndets kostnader / lokaler i uthyrning m2	163,21	177,82	177,38	189,78	196,48	203,69

Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa - Ändring i
procent i enhetskostnaderna

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Muutos, % - Ändring, %						
Tilakannan kustannukset / tiloja vuokrauksessa m2 - Lokalbeståndets kostnader / lokaler i uthyrning m2	6,5 %	9,0 %	-0,2 %	6,7 %	3,5 %	3,7 %

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tilan käyttö - Lokalanvändning						
Tilat - Lokaler, m ²	31 118	32 011	30 773	32 011	32 011	32 011
Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa asiakasmäärään - Lokalyta (m ² lägenhetsyta) i förhållande till antalet kunder	1,00	0,99	0,99	0,99	0,99	0,99

3 10 03 Asuntotuotanto – Bostadsproduktion

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	21 021	25 273	25 273	29 255	32 548	32 798	32 948
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	14 121	18 730	18 730	26 005	26 005	26 255	26 405
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	6 900	6 543	6 543	3 250	6 543	6 543	6 543
Poistot - Avskrivningar	58	40	80	80	80	80	80
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	6 841	6 503	6 463	3 170	6 463	6 463	6 463
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	6 841	6 503	6 463	3 170	6 463	6 463	6 463
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		20,2		15,8	28,8	0,8	0,5
Menot - Utgifter		32,6		38,8	38,8	1,0	0,6

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Suoritetavoitteet - Prestationsmål						
ARA-tuotanto: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl - ARA-produktion: startbeslut, bostäder, st.	747	1 150	1 150	1 350	1 500	1 500
Muu uudistuotanto: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl - Övrig nyproduktion: startbeslut, bostäder, st.	166	350	350	400	500	500
Uudistuotanto yhteensä: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl - Nyproduktion totalt: startbeslut, bostäder, st.	913	1 500	1 500	1 750	2 000	2 000
Peruskorjaus: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl - Ombyggnad: startbeslut, bostäder, st.	1 058	1 100	1 100	1 150	1 200	1 200

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Henkilöstön käyttö - Användning av personal						
Henkilöstön määrä - Antal anställda	85	104	99	109	110	110
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö) - Årsverken (egen personal)	76	95	95	105	105	105

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten

Tuottavuusmittari - Produktivetsmätare

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tuottavuusindeksi, Tuottavuus - Produktivetsindex, Produktivitet 2021 = 100	81,4	92,4	75,2	85,9	96,1	97,8
Hankesuunnitelmat/tuotantotavoite (%) (saadaan vertailuluku) - Projektplaner/produktionsmål (%) (får ett jämförelsetal)	57,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Asuntoa / keskimääräinen henkilöstömäärä (saadaan vertailuluku) - Bostäder / antal anställda i genomsnitt (får ett jämförelsetal)	23,2	25,0	25,0	26,0	29,0	29,0

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per enhet

Palvelu euroa / x - Tjänst euro/x	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Kustannukset / rakennutettujen uusien ja peruskorjattujen asuntojen määrä - Kostnader / antal byggda ny- och ombyggda bostäder	7 780	7 787	9 716	9 549	8 732	8 795

Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa - Ändring i procent i enhetskostnaderna

Muutos, % - Ändring, %	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Kustannukset / rakennutettujen uusien ja peruskorjattujen asuntojen määrä - Kostnader / antal byggda ny- och ombyggda bostäder	12,7 %	0,1 %	24,8 %	22,6 %	-8,6 %	0,7 %

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tilan käyttö - Lokalanvändning						
Tilat - Lokaler, m ²						
Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa asiakasmäärään - Lokalyta (m ² lägenhetsyta) i förhållande till antalet kunder						

3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet – Betalningsandelar till samkommunerna HRT och HRM

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt							
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	216 543	218 700	226 671	234 402	234 402	251 442	249 155
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-216 543	-218 700	-226 671	-234 402	-234 402	-251 442	-249 155
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-216 543	-218 700	-226 671	-234 402	-234 402	-251 442	-249 155
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-216 543	-218 700	-226 671	-234 402	-234 402	-251 442	-249 155
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		1,0	3,6	7,2	7,2	7,3	-0,9

Helsingin seudun liikenne, HSL-kuntayhtymän maksuosuus

HSL-kuntayhtymän maksuosuus vuonna 2023 on 232,159 miljoonaa euroa. Maksuosuuden kasvu johtuu isojen liikennehankkeiden valmistumisista.

Vuonna 2024 maksuosuuden on arvioitu olevan 249,029 miljoonaa euroa ja 246,668 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan kuntayhtymä rahoittaa toimintansa lipputuloilla, jäsenkuntien kuntaosuuksilla, valtion avustuksilla ja muilla tuloilla. Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut palvelujen käytön mukaisesti. Lipputulot kohdistetaan kunnittain kuntakohtaisen lipputulokertymän perusteella. Kuntaosuuksilla katetaan kullekin kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut, HSY-kuntayhtymän maksuosuus

HSY-kuntayhtymän maksuosuus vuonna 2023 on 2,243 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 maksuosuus on 2,413 miljoonaa euroa ja 2,487 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan kuntayhtymä rahoittaa toimintakulunsa vesihuolto- ja jätehuoltotoimintojen maksuilla, kuntaosuuksilla ja muilla tuloilla. Kuntayhtymä perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä aiheutuviin kustannuksiin.

Betalningsandel till samkommunen Helsingfors-regionens trafik, HRT

Betalningsandelen till samkommunen HRT är 232,159 miljoner euro år 2023. Betalningsandelens ökning beror på att stora trafikprojekt blir färdiga.

År 2024 beräknas betalningsandelen uppgå till 249,029 miljoner euro och år 2025 till 246,668 miljoner euro.

Enligt grundavtalet för samkommunen finansierar den sin verksamhet med biljettintäkter, med kommunandelar från medlemskommunerna, med statsunderstöd och med övriga inkomster. De kostnader som uppstår på grund av samkommunens olika uppgifter hänförs till medlemskommunerna i enlighet med användningen av servicen. Biljettintäkterna fördelas kommunvis enligt de kommunvis ackumulerade biljettintäkterna. Med kommunandelarna täcks den skillnad mellan kostnader och intäkter som hänför sig till respektive kommun.

Betalningsandel till samkommunen Helsingfors-regionens miljötjänster, HRM

Betalningsandelen till samkommunen HRM är 2,243 miljoner euro år 2023. Betalningsandelen är 2,413 miljoner euro år 2024 och 2,487 miljoner euro år 2025.

Enligt grundavtalet för samkommunen finansierar den sina verksamhetsutgifter genom avgifter för vattentjänst- och avfallshanteringsfunktioner, kommunandelar och andra inkomster. Samkommunen tar ut avgiftsandelar hos sina medlemskommuner för andra kostnader än sådana som föranleds av vattentjänster eller avfallshantering.

3 10 05 Pelastuslaitos - Räddningsverket

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	20 048	18 800	19 201				
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	61 842	66 807	67 207				
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-41 794	-48 007	-48 006				
Poistot - Avskrivningar	2 623	3 212	3 211				
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-44 417	-51 219	-51 217				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-44 417	-51 219	-51 217				
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-6,2	2,1	-100,0	-100,0		
Menot - Utgifter		8,0	0,6	-100,0	-100,0		

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveystalot sekä pelastustoimi rahoitetaan yleiskatteellisella valtion rahoituksella ja eriytetään talousarviossa lainsäädännön mukaisesti omaksi kokonaisuudekseen. Pelastuslaitos siirtyy vuoden 2023 alusta osaksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa.

Från ingången av 2023 finansieras social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningsväsendet med statlig finansiering med allmän täckning och behandlas i budgeten i enlighet med lagstiftningen som en separat helhet. Räddningsverket blir från och med årsskiftet en del av social-, hälsovårds- och räddningssektorn.

3 10 06 Tuki HKL-liikelaitokselle – Stöd till affärsverket HST

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt							
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	24 777	4 098	1 617	4 100	5 956	6 193	7 281
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-24 777	-4 098	-1 617	-4 100	-5 956	-6 193	-7 281
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-24 777	-4 098	-1 617	-4 100	-5 956	-6 193	-7 281
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott	-24 777	-4 098	-1 617	-4 100	-5 956	-6 193	-7 281
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		-83,5	-60,5	0,0	45,3	4,0	17,6

Kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 5,956 miljoonaa euroa vuonna 2023. Kaupungin tuella HKL kattaa ne menot, joita se ei pysty laskuttamaan HSL:ltä tai muulta taholta.

HSL:n ja kaupunkien välisessä infrasopimuksessa on määritelty, että kaupungit voivat laskuttaa infran pääomakuluista puolet HSL:ltä ja toinen puoli infran pääomakuluista jää suoraan kaupunkien maksettavaksi. Helsingin osalta HKL laskuttaa kaupungilta metroinfraomaisuuden poistoista 50 prosenttia ja infraomaisuuden hankintaan kohdistuvista todellisista korkokuluista 100 prosenttia.

Länsimetrosta kaupungin maksettavaksi tulee infrakuluista se osuus, jota HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä.

3 10 07 Joukkoliikenne – Kollektivtrafik

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ennuste -	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Prognos	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
						2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt		22 100	22 100	29 800	29 800	40 200	41 000
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt		31 424	31 424	39 700	40 700	49 600	52 000
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag		-9 324	-9 324	-9 900	-10 900	-9 400	-11 000
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat		-9 324	-9 324	-9 900	-10 900	-9 400	-11 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		-9 324	-9 324	-9 900	-10 900	-9 400	-11 000
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster				34,8	34,8	34,9	2,0
Menot - Utgifter				26,3	29,5	21,9	4,8

Joukkoliikenne

Kaupunki maksaa Kaupunkiliikenne Oy:lle sen tuottamista palveluista palvelukorvausta 40,7 miljoonaa euroa vuonna 2023. Kaupunki kattaa osan menoista HSL:n maksamalla infrakorvauksella. Infrakorvaus on 29,8 miljoonaa euroa vuonna 2023.

HSL:itä laskutettava infrakorvaus sisältää voimassa olevan infrasopimuksen mukaisesti infraan liittyvät käyttökulut, poistot ja korot. Infrakorvaus sisältää raitio-, juna-, lautta- ja bussi-infran. Bussi-infrasta mukana ovat Espoon (Kampin), Malmin, Elielinaukion, Herttoniemen, Itäkeskuksen ja Rautatien torin bussiterminalit sekä Paloheinän bussitunneli ja bussien sähkönlatausinfra.

Kaupunki maksaa kaupunkiliikenneyhtiölle korvausta sen hallinnoiman infran käyttöoikeudesta sekä infraa koskevista investoinneista, ylläpidosta ja hallinnoinnista sekä muista kaupunkiliikenneyhtiön kaupungille tuottamista palveluista. Palvelukorvauksen piiriin sisältyy raitiotie-, bussi-, juna-, ja lauttaliikenneinfra sekä muu joukkoliikennettä tukeva infra kuten liityntäpysäköinti ja kaupunkipyöräpalvelu.

Palvelukorvaus on kattavampi kuin HSL:n maksama infrakorvaus. Palvelukorvaukseen sisältyy mm. pyöräily- ja liityntäpysäköinti-infra, joka ei sisälly HSL:n infrakorvaukseen. Lisäksi HSL:n infrakorvauksessa pääomakustannuksista (poistot ja korot) korvataan vain 50 prosenttia, palvelukorvauksessa pääomakustannuksista korvataan 100 prosenttia. Palvelukorvaus sisältää lisäksi 1 miljoonaa euroa Kruunuvuoren lauttaliikenteen järjestämiseen.

Palvelukorvauksen ja HSL:n infrakorvauksen taso nousee vuosina 2023 ja 2024. Korvausten nousu aiheutuu Raide-Jokerin sekä Kalasatamasta Pasilaan -hankkeen valmistumisesta ja hankkeiden sisällymisestä vuosien 2023 ja 2024 korvauksen piiriin. Palvelukorvausta määriteltäessä on arvioitu, että Raide-

Kollektivtrafik

År 2023 betalar staden 40,7 miljoner euro i serviceersättning till Stadstrafik Ab för den service som bolaget producerat. Staden täcker en del av utgifterna med en infrastrukturersättning som HRT betalar. Infrastrukturersättningen är 29,8 miljoner euro år 2023.

Infrastrukturersättningen som HRT faktureras för omfattar driftskostnader, avskrivningar och räntor för infrastrukturen i enlighet med det gällande infrastrukturavtalet. Infrastrukturersättningen omfattar infrastrukturen för spårvagnar, tåg, färjor och bussar. Av bussinfrastrukturen ingår bussterminalerna i Esbo (Kampen), Malm, Elielplatsen, Herttonäs, Östra centrum och Järnvägstorget samt busstunneln i Svedängen och bussarnas laddningsinfrastruktur.

Staden betalar ersättning till stadstrafikbolaget för rätten att använda den infrastruktur som bolaget administrerar samt för investeringar i infrastrukturen, underhållet och administrationen och för annan service som stadstrafikbolaget producerar för staden. I serviceersättningen ingår infrastrukturen för spårvagns-, buss-, tåg- och färjetrafik samt övrig infrastruktur som stöder kollektivtrafiken, såsom infartsparkering och stadscyklar.

Serviceersättningen är mer omfattande än den infrastrukturersättning som HRT betalar. I serviceersättningen ingår bl.a. infrastrukturen för cyklister och infartsparkering, som inte ingår i HRT:s infrastrukturersättning. Dessutom ersätts endast 50 procent av kapitalkostnaderna (avskrivningar och räntor) i HRT:s infrastrukturersättning. I serviceersättningen ersätts 100 procent av kapitalkostnaderna. I serviceersättningen ingår dessutom 1 miljon euro för färjetrafiken till Kronberget.

Nivån på serviceersättningen och HRT:s infrastrukturersättning stiger under 2023 och 2024. Ersättningen ökar på grund av att Spårjokern och projektet Från Fiskehamnen till Böle färdigställs och ingår i ersättningarna för 2023 och 2024. När serviceersättningen fastställdes, beräknades trafiken på

Jokerin liikennöinti alkaisi vuoden 2023 aikana ja Kalasatamasta Pasilaan -kokonaisuuden liikennöinti alkaisi vuoden 2024 aikana. Lisäksi vuoden 2022 palvelukorvaus ja HSL:n infrakorvaus sisältävät korvauksen vain 11 kuukaudelta.

Myös tulevina vuosina yhtiölle maksettavan palvelukorvauksen suuruus muuttuu yhtiön tekemien investointien seurauksena.

Jokerbanan inledas 2023 och i helheten Från Fiskehamnen till Böle 2024. Dessutom innehåller serviceersättningen för 2022 och HRT:s infrastrukturersättning ersättning för endast 11 månader.

Även under de kommande åren ändras beloppet av den serviceersättning som betalas till bolaget till följd av bolagets investeringar.

3 10 08 Palvelut ja luvat – Tjänster och tillstånd

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023	2023		
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	73 512	71 888	75 135	73 888	75 888	77 407	79 024
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	40 531	42 701	42 757	46 813	46 883	48 241	49 686
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	32 981	29 187	32 378	27 075	29 005	29 166	29 338
Poistot - Avskrivningar	297	378	446	257	257	257	257
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	32 684	28 809	31 932	26 818	28 748	28 909	29 081
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	32 684	28 809	31 932	26 818	28 748	28 909	29 081
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-2,2	4,5	2,8	5,6	2,0	2,1
Menot - Utgifter		5,4	0,1	9,6	9,8	2,9	3,0

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestation

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Suoritetaavoitteet - Prestationsmål						
Maanmittaustoimintaan liittyvien keskeisten palvelujen toimitusaika enintään, keskiarvo pv - Utförandetid för centrala tjänster i anslutning till lantmåteriverksamheten högst, medeltal i dagar	17	19	19	19	19	19
Pysäköinnin valvontatapahtumat - Övervakningskontakter i parkeringen	1 086 933	1 600 000	1 600 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Rakennusvalvonnan lupahakemusten keskimääräinen käsittelyaika, päivää - Behandlingstid för byggnadstillsynens tillståndsansökningar i genomsnitt, dagar	67	60	60	60	60	60
Ympäristönsuojelussa tehdään suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvia tarkastuksia vähintään - Inom miljöskyddet utförs granskningar som hör till den systematiska tillsynen minst	162	80	80	75	70	70
Meluilmoituspäätösten lukumäärä - Antal beslut om bulleranmälningar				180	180	180
Pilaantuneen maan tai pohjaveden kunnostuspäätösten lukumäärä - Antal beslut om sanering av förorenad mark eller grundvatten				35	35	35
Elintarviketurvallisuudessa tehdään suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvia tarkastuksia (ml. uusintatarkastukset) vähintään - Inom livsmedelssäkerheten utförs granskningar (inkl. omgranskningar) som hör till den systematiska tillsynen minst	2 450	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Ympäristöterveydessä tehdään suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvia tarkastuksia vähintään - Inom miljö- och hälsoskyddet utförs granskningar som hör till den systematiska tillsynen minst	902	850	800	850	850	850
Toiminnan laajuustiedot - Verksamhetens omfattning						
Katutyöluvut - Gatuarbetsstillstånd	7 334	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500
Pysäköintivirhemaksut ja -huomautukset, kpl - Felparkeringsavgifter och -anmärkningar, st.	144 040	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000
Rakennusvalvonnan lupapäätökset yhteensä, kpl - Byggnadstillsynens tillståndsbeslut sammanlagt, st.	3 120	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200
Myönnettyissä rakennusluvissa kerrosalaa yhteensä, m ² - Väningsyta i beviljade bygglov totalt, m ²	1 007 846	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Myönnettyissä luvissa asuntoja, kpl - Bostäder i beviljade tillstånd, st.	7 555	7 000	7 000	8 000	8 000	8 000

Valmistuneet asunnot, kpl - Färdigställda bostäder, st.	7 106	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Rekisteröityjä kiinteistöjä ja rasitteita - Registrerade fastigheter och servitut	706	650	650	700	700	700
Uudisrakennusmittauksia - Nybyggnadsmätningar	993	650	650	900	900	900

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Henkilöstön käyttö - Användning av personal						
Henkilöstön määrä - Antal anställda	504	532	538	538	538	538
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö) - Årsverken (egen personal)	439	525	525	525	525	525

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten

Tuottavuusmittari - Produktivetsmätare

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tuottavuusindeksi, Tuottavuus - Produktivetsindex, Produktivitet 2021 = 100				99,2	102,8	101,9

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per enhet

Palvelu euroa / x - Tjänst euro/x	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Kustannukset / rakennusvalvonta-asioiden suoritteet - Kostnader / prestationer i byggnadstillsynsärenden	827,66	994,05	970,62	1 015,23	1 052,14	1 076,62
Kustannus / kaupunkimittauspalvelut (muunnettu suorite) - Kostnad / Stadsmätningstjänster (omvandlad prestation)	152,95	178,40	174,90	178,43	181,20	186,63
Kustannukset / pysäköinnin valvontatapahtumaindeksi kpl - Kostnader / Parkeringsövervakning prestationsindex st.	26,79	22,63	24,50	23,23	21,83	22,78

Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa - Ändring i procent i enhetskostnaderna

Muutos, % - Ändring, %	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Kustannukset / rakennusvalvonta-asioiden suoritteet - Kostnader / prestationer i byggnadstillsynsärenden	6,8 %	20,1 %	-2,4 %	2,1 %	3,6 %	2,3 %
Kustannus / kaupunkimittauspalvelut (muunnettu suorite) - Kostnad / Stadsmätningstjänster (omvandlad prestation)	-4,4 %	16,6 %	-2,0 %	0,0 %	1,6 %	3,0 %
Kustannukset / pysäköinnin valvontatapahtumaindeksi kpl - Kostnader / Parkeringsövervakning prestationsindex st.	-47,6 %	-15,5 %	8,3 %	2,7 %	-6,0 %	4,4 %

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tilan käyttö - Lokalanvändning						
Tilat - Lokaler, m ²						
Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa asiakasmäärään - Lokalyta (m ² lägenhetsyta) i förhållande till antalet kunder						

Liikenneliikelaitos (HKL) --Trafikaffärsverket (HST)

Talousarvion 2023 keskeiset painopisteet ja tiivistelmä

Liikenneliikelaitoksen keskeisimmät painopisteet vuonna 2023 ovat:

- Talousarviovuonna 2023 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) toiminnan keskiössä on metron operoinnin luotettavuuden varmistaminen ja kustannustehokkuuden parantaminen, yleiseen turvallisuustilanteeseen liittyvien tarkistus- ja kehitystoimien toteuttaminen sekä erityisesti kantametron asemainfran peruskorjausten rahoituksen ja toteutuksen varmistaminen. Lisäksi HKL toimeenpanee yhdessä metrojärjestelmän ylläpitoa, investointeja ja operointia tuottavan Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa hiilineutraalisuuteen tähtäävän kehitysohjelman mukaisia toimia.
- Vuonna 2023 metron liikennesuoritteiden määrä kasvaa vuoden 2022 tasosta. Länsimetron toisen vaiheen liikennöinti Espoon Kivenlahteen alkaa.
- Vuoden 2023 suurin investointi on Rautatietorin metroaseman paloturvallisuuden parantamishanke. Muita suuria investointeja ovat kaluston, radan ja ratasähkön peruskorjaus- ja korvausinvestoinnit, jotka tähtäävät metron toimintavarmuuden varmistamiseen

Toiminnan kuvaus

HKL huolehtii pääkaupunkiseudun metroliikenteestä sekä siihen liittyvästä joukkoliikenneinfrastruktuurista toimien rataverkon haltijana ja metroliikenteen harjoittajana. HKL tuottaa metroliikenteen liikennöinnin ja metroinfraan liittyvät palvelut hankkimalla ne alihankintana Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ltä.

Metrossa tehtiin vuonna 2021 noin 56 miljoonaa matkaa (vuonna 2019 noin 93 miljoonaa). HKL omistaa 50 metrojunaa, noin 22 km metrorataa, 17 asemaa ja metrovarikon Roihupellossa. Kokonaisuudessaan pääkaupunkiseudun metroverkolla on länsimetron Kivenlahden jatkeen tullessa käyttöön yhteensä noin 43 km rataa, 30 asemaa ja 2 varikkoa.

Liikenneliikelaitos toimii Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa.

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021 silloisen HKL:n toiminnan yhtiöittämisestä metron infra- ja liikennöintisopimuksiin liittyviä toimintoja lukuun ottamatta. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy aloitti toimintansa 1.2.2022. Yhtiöittämisessä HKL:n metro-omaisuus ja metroomon liittyvät keskeiset sopimukset jäivät liikelaitokseen.

Metroliiketoimintaan liittyvät osat on tarkoitus siirtää myöhemmin erikseen metron automatisointiin liittyen Siemens-konsernin kanssa vireillä olevan oikeudenkäynnin päätyttyä Kaupunkiliikenneyhtiöön. Osakeyhtiöön siirtyivät HKL:n kaikki muu omaisuus, sopimukset sekä HKL:n silloinen henkilöstö kokonaisuudessaan.

Centrala prioriteringar i budgeten 2023 och sammandrag

viktigaste prioritetsområden 2023 är:

-

Beskrivning av verksamheten

Toimintaympäristön muutokset 2023

Förändringar i omvärlden 2023

Toimintaympäristön muutokset taloussuunnittelukaudella

HKL:n toimintaan vaikuttavat pidemmän aikavälin muutostekijät liittyvät väestönkasvuun, väestön ikääntymiseen ja ympäristövaatimusten tiukentumiseen. Väestönkasvu ja tiivistyvä kaupunkirakenne ennustavat joukkoliikenteen matkustajamäärien kasvua pitkällä tähtäimellä. HKL vastaa näihin tarpeisiin esimerkiksi metron luotettavuuden varmistamiseen ja tulevaisuuden kapasiteetin nostoon liittyvällä hankkeella.

Muutokset maailman yleisessä turvallisuustilanteessa korostavat myös HKL:n osalta yleiseen turvallisuuteen liittyvien valvonta- ja varautumistoimien tärkeyttä. Myös väestön ikääntyminen ja monimuotoisuuden lisääntyminen kasvattavat vaatimuksia joukkoliikennepalvelujen esteettömyydelle ja turvallisuudelle.

Sekä kansalliset että kaupungin aikaisempaa kunnianhimoisemmat ympäristötavoitteet tarkoittavat uusia vaatimuksia erityisesti kestävään rakentamiseen, uusiutuvan energian hankintaan ja energia- ja materiaalitehokkuuteen liittyen. Myös HKL vaatii järjestämässään toiminnassa kumppaneiltaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan hiilineutraalisuustavoitteiden mukaisten toimenpiteiden toteutumista.

Toimiva liikennejärjestelmä on osa viihtyisää ja elinvoimaista kaupunkia. Yli 40 vuoden ikäinen metrojärjestelmä vaatii pitkäjänteistä peruskorjausta ja korvausinvestointeja. HKL varmistaa pitkään käytössä olleen järjestelmän toimivuutta ennakoimalla ja asettamalla etusijalle olemassa olevan metrojärjestelmän toimivuuteen liittyvät investoinnit.

Vuoden 2023 keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

Länsimetron toisen vaiheen matkustajaliikenteen käynnistyminen nostaa metron matkustajaliikenteen sekä infran kunnossapidon volyyymiä. Samaan aikaan käynnistetään järjestelmän vanhempien osien luotettavuutta parantava, metron kulunvalvontajärjestelmän uudistamishanke. Hanke mahdollistaa myös metron kapasiteetin noston tulevaisuudessa.

Asemien palo- ja pelastusturvallisuuteen sekä yleiseen turvallisuustilanteeseen liittyviä tarkistus- ja kehitystoimia sekä investointeja jatketaan.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi HKL:n toimintaan. Matkustajamäärät ovat laskeneet voimakkaasti pandemian aikana, mikä on tuonut vaikeasti ennakoitavaa vaihtelua tilattuihin liikennöintimääriin. Pandemian vauhdittama liikkumisen muutos voi myös pidemmällä aikavälillä vaikuttaa ihmisten liikkumistarpeeseen. Myös yleinen kustannustason nousu voi vaikuttaa suunniteltujen investointien ajoitukseen sekä taloudellisiin mahdollisuuksiin investointihankkeiden toteuttamiseksi. Samanaikaisesti on varmistettava toiminnan kustannustehokkuus, vanhenevien järjestelmien toimintavarmuus ja valmius toiminnan laajentamiselle pidemmällä tulevaisuudessa.

Tiiviillä yhteistyöllä ja jatkuvalla seurannalla ylläpidetään kyvykkyyttä vastata muuttuviin kysynnän ja turvallisuuden tarpeisiin. Toiminnan tuottavuuteen liittyvän analytiikan tuottamiseen panostetaan ja kustannustehokkuutta kehitetään saadun tiedon perusteella.

Risker och osäkerhetsmoment i omvärlden

Venäjän hyökkäyssodan seurauksena materiaalien ja työvoiman saatavuus on vaikeutunut. Energian hinnannousu ja korkotason muutos luovat osaltaan epävarmuutta joukkoliikenteen rahoitukseen. Samaan aikaan laajeneva metroverkko kasvattaa toiminnan volyymin. Varaosien pidentyneet toimitusajat sekä kasvavat suoritämäärät edellyttävät kaluston ja raitinfran elinkaaren hallinnan kehittämistä. Kuljettajatyön tuottavuutta seurataan ja kehitetään. Metron asteittaiseen automatisointiin tähtäävän hankkeen toimeenpano käynnistetään. Sähkökäytön seuranta ja toimenpiteitä kulutuksen pienentämiseksi kehitetään.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Vastuullinen ja kestävä talous

Yleisestä maailmantilanteesta ja koronapandemian vauhdittamasta liikkumisen muutoksesta johtuvat joukkoliikenteen rahoitushaasteet edellyttävät kustannustehokkuuden jatkuvaa parantamista. Metroasemille suunniteltujen kaupungin kehittämisinvestointien kaupunkitaloudellisuutta ja toteutustapaa arvioidaan ja kehitetään yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Kunnianhimoinen ilmastovastuu

HKL on osaltaan sitoutunut Helsingin kaupunkistrategiassa ja hiilineutraalisuusohjelmassa asetettuun tavoitteeseen olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi HKL on yhdessä Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa laatinut oman hiilineutraalisuusohjelmansa (HILKKA), jonka tavoitteena on nollapäästöisyys vuoteen 2025 mennessä oman toiminnan suorien ja ostoenergian päästöjen osalta sekä hiilineutraalisuus vuoteen 2030 mennessä toimitusketjun päästöjen osalta (rakentaminen ja kalustohankinta).

Viihtyisä kaupunki ja segregaaation ehkäiseminen

HKL:n toiminnassa on keskeistä varmistaa olemassa olevan metrojärjestelmän luotettavuuden vaatimien peruskorjausten ja korvausinvestointien toteuttaminen sekä kaupungin tulevaan kasvuun varautuminen. Metroasemia peruskorjattaessa toimitaan kaupunkiympäristön toimialan kumppanina ottaen huomioon kaupunkistrategian tavoitteet viihtyisän ja elinvoimaisen kaupungin, asemansuutujen kehittämisen ja tiivistämisen sekä segregaaation ehkäisemisen suhteen.

Koronapandemian seurauksena matkustajien kokema turvallisuudentunne metroasemilla on heikentynyt. Tähän vastataan tiiviillä yhteistyöllä turvallisuus- ja sosiaaliviranomaisten kanssa sekä asemien peruskorjauksilla, joissa asemien esteettömyyttä, valaistusta ja valvontaa sekä palveluita parannetaan. Lisäksi asemilla kehitetään mm. pyörien liityntäpysäköintiä ja muita palveluja yhdessä Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

Talousarvion toiminnan tavoitteet

HKL:n kolme sitovaa tavoitetta on asetettu asiakas-, luotettavuus- ja talousnäkökulmasta.

Luotettavuudessa tavoitellaan vuoden 2022 tavoitteen mukaista korkeaa luotettavuustasoa. Asiakastytyväisyydessä tavoite on asetettu edellisen kolmen vuoden keskiarvon perusteella.

Förverkligande av stadens strategiska målsättningar

Vastuullig och hållbar ekonomi

Yleisestä maailmantilanteesta ja koronapandemian vauhdittamasta liikkumisen muutoksesta johtuvat joukkoliikenteen rahoitushaasteet edellyttävät kustannustehokkuuden jatkuvaa parantamista. Metroasemille suunniteltujen kaupungin kehittämisinvestointien kaupunkitaloudellisuutta ja toteutustapaa arvioidaan ja kehitetään yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Kunnianhögt ämbetsansvar

HKL är delvis förbundit i Helsingfors stadsstrategi och i klimatneutralitetsprogrammet som sätter målet att bli klimatneutral år 2030. Dessutom har HKL tillsammans med stadsbolaget Helsingfors Trafik (HILKKA) utarbetat ett eget klimatneutralitetsprogram som har som mål att bli klimatneutral år 2025 för den egna verksamheten och för de direkta och indirekta utsläppen från den egna verksamheten. År 2030 ska klimatneutralitet uppnås för hela leveranskedjan (byggnation och utrustningsanskaffning).

En trevlig stad och förebyggande av segregation

HKL:s verksamhet har som kärna att säkerställa tillgängligheten för befintliga metrosystemets tillförlitlighet och för att säkerställa de grundläggande reparations- och ersättningsinvesteringarna och stadens framtida tillväxt. För att säkerställa stadens framtida tillväxt krävs investeringar i metrosystemet. För att säkerställa stadens framtida tillväxt krävs investeringar i metrosystemet. För att säkerställa stadens framtida tillväxt krävs investeringar i metrosystemet.

Koronapandemins konsekvenser för resenärernas upplevelse av säkerheten på metrosystemets stationer har minskat. Detta åtgärdas genom ett nära samarbete med säkerhets- och socialmyndigheterna och genom stationernas grundläggande reparationer, där stationernas tillgänglighet, belysning och övervakning samt tjänsterna förbättras. Dessutom utvecklas stationerna för att öka stadens tillgänglighet och livskraft och för att förebygga segregation.

Verksamhetsmålsättningar i budgeten

HKL:s tre bindande mål sätts utifrån kund-, tillförlitlighets- och ekonomiska perspektiv.

Reliabilitetsmålet innebär att uppnå samma nivå på tillförlitlighet som 2022. Kundnöjdhetsmålet innebär att uppnå en hög kundnöjdhetsnivå. Målet för tillgänglighet sätts utifrån de genomsnittliga värdena för de senaste tre åren.

Taloudellinen kestävyys

Tuottavuus

HKL:n talousarvion tunnusluvuissa esitetään tuottavuuden kehitys vuosina 2021–2025. Tuottavuusmittarin suoritteena käytetään tuotettuja paikkakilometrejä. Panoksena mittarissa on HKL:n kokonaismenot.

HKL:n tuottavuuskehitystä ei voi verrata aikaisempiin vuosiin helmikuussa 2022 tapahtuneen organisaatiomuutoksen takia. Talousarvioesityksessä vuosina 2023–2025 tuottavuus pysyy vuoden 2023 tasolla.

Kaupunkiliikenne Oy:ssä on käynnissä kustannustehokkuusprojekti, jossa määritellään myös metrotoiminnoille tuottavuusmittarit, tuottavuustavoitteet sekä toimenpideohjelma tuottavuustavoitteisiin pääsemiseksi. Tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittely on valmistumassa vuoden 2022 aikana ja tavoitteet huomioidaan vuoden 2023 tulosbudjetin valmistelussa.

Yksikkökustannukset

HKL:n yksikkökustannuskehitystä ei voi verrata aikaisempiin vuosiin helmikuussa 2022 tapahtuneen organisaatiomuutoksen takia. Vuoden 2021 luvuissa ja tammikuussa 2022 on mukana metron lisäksi toiminnot, jotka siirtyivät Kaupunkiliikenne Oy:lle 1.2.2022.

Vuosina 2024–2025 tuottavuuden arvioidaan säilyvän vuoden 2023 tasolla. Suoritteissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Menoissa arvioidaan sähkömenojen ja länsimetron vastikemenojen laskevan, mutta poistomenot nousevat vuodesta 2023. Poistotasoa nostavat esimerkiksi vanhojen metrovaunujen sekä metroasemien peruskorjaukset.

Suoritteet

Vuonna 2023 metron suoritetaso nousee metroliiikenteen laajentuessa länsimetron 2 vaiheen käynnistyessä. Linjakilometrimäärä on kasvamassa noin 15 prosentilla vuodesta 2022. Vuosina 2024–2025 suoritemäärän arvioidaan pysyvän vuoden 2023 tasolla.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Taloudelliset vaikutukset

HKL mahdollistaa joukkoliikenteen tuottamisella asukkaiden tehokkaan vapaa- ja työajanliikkumisen sekä parantaa yritysten toiminnan edellytyksiä vapauttamalla tilaa tieliikenteeseen.

Kuntalaisvaikutukset

Lisääntyvä ja esteetön joukkoliikenne mahdollistaa kaikkien sujuvan liikkumisen ikään, kuntoon ja sosiaaliseen asemaan katsomatta.

Ympäristövaikutukset

HKL tuottaa positiivisia ympäristövaikutuksia, sillä kestävä liikkuksen palvelut tukevat Helsingin seudun kaupunkirakenteen tiivistämistä sekä hiilineutraaliuden ja muiden ympäristötavoitteiden saavuttamista. HKL:n käyttämä liikennöintisähkö on uusiutuvaa ja raideliikenne vähentää liikenteestä aiheutuvaa melua sekä parantaa ilmanlaatua. HKL:n

Ekonomisk hållbarhet

Bedömning av budgetens konsekvenser

merkittävimmät negatiiviset ympäristövaikutukset liittyvät investointien toteuttamisen hiilidioksidipäästöihin. Päästöjä vähennetään toteuttamalla hiilineutraalisuusohjelmassa tunnistettuja konkreettisia toimenpiteitä.

Henkilöstösuunnitelma

HKL hankkii liikennöinti- ja infran kunnossapitopalvelut alihankintana. HKL:llä ei ole omaa operatiivista henkilöstöä.

Kaupunkiliikenne Oy:llä työskentelee noin 300 henkilöä, jotka tuottavat metron liikennöinnin sekä vaunukaluston ja infran kunnossapidon.

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Sitovat toiminnan tavoitteet

Personalplan

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Bindande verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
LIIKELAITOKSEN TAVOITE			
Toimiva ja kaunis kaupunki	Minimoimme ajamattomien lähtöjen määrän ylläpitääksemme korkeaa joukkoliikenteen luotettavuutta.	Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdöistä. Tavoitetaso: 99,85 %	
Toimiva ja kaunis kaupunki	Vastaamme asiakkaiden keskeisiin tarpeisiin ylläpitääksemme laadukasta asiakaskokemusta.	Asiakkaiden antama liikennöitsijäarvosana HSL:n tuottamassa kyselytutkimuksessa. Tavoitetaso: 4,11	
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	HKL:n talous pysyy tasapainossa	Tilikauden tulos Tavoitetaso: tilikauden tulos vähintään nolla.	

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Suoritetavoitteet - Prestationsmål

Raitiliikenne - Spårtrafik	728	67	64			
Metroliikenne - Metrotrafik	3 257	3 194	3 197	3 683	3 687	3 676
Yhteensä - Sammanlagt	3 985	3 261	3 261	3 683	3 687	3 676
Toiminnan laajuustiedot - Verksamhetens omfattning						
Liikevaihto - Omsättning, milj. €	220	137	135	153	154	154
Liikevaihto/henkilö - Omsättning/person, 1 000 €	176	1 294	1 277	76 377	76 871	77 122
Liikevaihdon muutos - Förändring i omsättningen, %	3,5	-37,8	-38,5	12,7	0,6	0,3

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Henkilöstön käyttö - Användning av personal

Henkilöstön määrä - Antal anställda	1 251	106	106	2	2	2
-------------------------------------	-------	-----	-----	---	---	---

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten

Tuottavuusmittari - Produktivetsmätare

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Tuottavuusindeksi, Tuottavuus - Produktivetsindex, Produktivitet 2021 = 100	100,0		64,6	61,9	62,3	62,6
---	-------	--	------	------	------	------

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per enhet

Palvelu euroa / x - Tjänst euro / x	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
-------------------------------------	------	------	----------------------------	------	------	------

Paikkakilometrikustannus	0,067		0,043	0,042	0,042	0,042
--------------------------	-------	--	-------	-------	-------	-------

Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa - Ändring i procent i enhetskostnaderna

Muutos, % - Ändring, %	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
------------------------	------	------	----------------------------	------	------	------

			-35,4	-4,2	0,6	0,6
--	--	--	-------	------	-----	-----

Rahoitus ja investoinnit

HKL ei nosta uutta ulkopuolista lainaa vuosina 2023–2025. Metroinvestoinnit rahoitetaan kaupungin sisäisellä limiittirahoituksella (yhdistylivelka). Yhdistylivelka on 296 miljoonaa euroa 31.12.2025.

Liikenneliikelaitoksen investointisuunnitelma kattaa vuodet 2023–2032. Investointien yhteissumma on noin 690 miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste on 33,9 % vuonna 2023, 32,7 % vuonna 2024 ja 31,0 % vuonna 2025.

Vuosien 2023–2032 suurin yksittäinen investointihanke on M400-metrokaluston hankinta, johon on budjetoitu 270 miljoonaa euroa vuosille 2027–2032. Rautatietorin metroaseman palo- ja pelastusturvallisuuden parantamiseen, aseman peruskorjaamiseen ja siihen liittyvään Kaivokadun kannen peruskorjaamiseen on varattu yhteensä noin 85 miljoonaa euroa vuosille 2023–2027. Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistamisinvestointiin on varattu 66 miljoonaa euroa vuosille 2023–2029.

Taloussuunnitelmakauden suurin investointikokonaisuus on Rautatietorin metroaseman peruskorjaus ja siihen liittyvät palo-, pelastusturvallisuuden parantamiseen tähtäävät investoinnit, joihin on yhteensä budjetoitu noin 25 miljoonaa euroa. Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistamiseen varaudutaan taloussuunnitelmakaudella 24 miljoonalla eurolla ja metron raidevirtapiirien korvaamiseen 13 miljoonalla eurolla.

Vuoden 2023 suurin yksittäinen investointihanke on Rautatietorin metroaseman paloturvallisuuden parantaminen 7,4 miljoonaa euroa. M200-junien peruskorjaukseen on budjetoitu 6,2 miljoonaa euroa ja metron raidevirtapiirien korvaamiseen 5,0 miljoonaa euroa.

Vaikutus kaupungin talouteen

HKL maksaa kaupungille peruspääoman tuottoa 3,4 miljoonaa euroa vuonna 2023. Vastaavasti kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 6,0 miljoonaa euroa. Kaupungin tuella HKL kattaa ne menot, joita HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä tai muulta taholta.

Kaiken kaikkiaan HKL:n nettovaikutus kaupungin budjettiin on – 2,6 miljoonaa euroa vuonna 2023.

Vuosina 2024–2025 nettovaikutus kaupungin budjettiin arvioidaan olevan -2,8 miljoonaa euroa ja -3,9 miljoonaa euroa.

Finansiering och investeringar

Konsekvenser för stadens ekonomi

Investoinnit – Investeringar

Investoinnit – Investeringar, 1 000€	2021	2022	2023	2024	2025
Investoinnit - Investeringar (brutto)	242 891	83 264	69 966	63 756	78 448
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar	-22 824	0	0	0	0
Investoinnit - Investeringar (netto)	220 067	83 264	69 966	63 756	78 448

Suurimmat investoinnit - De största investeringarna, 1 000€	2021	2022	2023	2024	2025
Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistaminen	900	1 500	4 200	10 300	9 600
Rautatien metroaseman perusparannus	0	500	1 200	1 500	15 000
Herttoniemen metroaseman peruskorjaus	100	0	500	6 500	10 000
Metron raidevirtapiirien korvaaminen	0	700	5 000	5 000	3 000
Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantaminen	0	100	7 400	0	0
M200-junien peruskorjaus	300	500	6 200	100	400
Itäkeskus metroasema, laituritason ja itäisten sisäänkäyntien perusparannus	0	0	0	500	5 500
Kampin metroaseman perusparannus / Tehyke-hanke	0	0	0	0	6 000

Vaikutus kaupunkiin - Konsekvenser för staden, 1 000€	2021	2022	2023	2024	2025
Perustamislainan korko - Räntor på grundläggningslånet	0	0	0	0	0
Peruspääoman tuotto - Avkastning på grundkapitalet	8 442	3 795	3 377	3 377	3 377
Infran korkotulo - Ränteinkomst för infrastruktur	18 961	0	0	0	0
Perustamislainan lyhennys - Amortering av grundläggningslånet	0	0	0	0	0
Tuki kaupungilta - Stöd från staden	-24 777	-1 617	-5 956	-6 193	-7 281
Peruspääoman B korotus - Höjning av grundkapitalet B	0	264 351	0	0	0
Netto	2 625	266 529	-2 578	-2 816	-3 904
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys - Ökning i långfristigt främmande kapital	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys - Minskning i långfristigt främmande kapital	14 210	165 165	2 500	2 500	2 500
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko - Ränta på långfristigt främmande kapital	2 160	363	2 903	3 203	3 453

Tulos- ja rahoituslaskelma – Resultaträkning och finansieringskalkyl

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste - Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Tuki infrainvestointien pääomakuluihin - Stöd för kapitalkostnader	37 758	1 617	5 956	6 193	7 281
Muut myyntitulot - Övriga försäljningsinkomster	182 721	133 882	146 798	147 548	146 962
Liikevaihto - Omsättning	220 479	135 499	152 754	153 741	154 243
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	7 146	527			
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	19 029	3 845	1 755	1 755	1 755
Varsinaiset kulut - Kostnader	-161 170	-99 548	-110 792	-108 104	-106 514
Poistot - Avskrivningar	-52 066	-31 438	-32 525	-35 967	-37 738
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	33 418	8 884	11 192	11 425	11 746
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	-66				
Rahoituskulut - Finansiella kostnader					
Korkokulut kaupungin lainasta - Räntekostnader för stadens lån	-2 160	-363	-2 903	-3 203	-3 453
Muut korkomenot - Övriga ränteutgifter	-3 155	-2 504	-3 309	-3 309	-3 309
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-8 442	-3 795	-3 377	-3 377	-3 377
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	-18 961				
Satunnaiset erät - Extraordinära poster					
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia - Överskott/underskott före reserveringar	767	2 222	1 602	1 536	1 607
Poistoeron muutos - Förändring i avskrivningsdifferens	2 830	14 166	2 591	2 591	2 591
Varausten muutos - Förändring i reserveringar		1 617			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	3 597	18 005	4 193	4 127	4 198

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassavirta - Käyttö - Käyttö					
Liiketoimintajäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	33 418	8 884	11 192	11 425	11 746
Poistot - Avskrivningar	52 066	31 438	32 525	35 967	37 738
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader					
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-8 442	-3 795	-3 377	-3 377	-3 377
Korkokulut kaupungin lainasta - Räntekostnader för stadens lån	-2 160	-363	-2 903	-3 203	-3 453
Muut - Övriga	-21 859	-2 474	-3 309	-3 309	-3 309
Investointien rahavirta - Kassavirta - Käyttö - Käyttö					
Investointimenot - Investeringens utgifter	-245 053	-83 264	-69 966	-63 756	-78 448
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar investeringens utgifter	22 824				
Käyttöomaisuuden myyntitulot - Intäkter från försäljning av anläggningstillgångar	4 585	-30			
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassavirta - Käyttö - Käyttö	-164 620	-49 604	-35 839	-26 253	-39 103
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta - Käyttö - Käyttö					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	207 665				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån		-167 665	-2 500	-2 500	-2 500
Muilla saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån från andra		-85 163	-11 953	-11 953	-11 953
Peruspääoman muutos - Förändring i grundkapitalet		-264 351			
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	1 560	-185 377	50 294	40 706	53 556
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta - Käyttö - Käyttö	209 225	-702 556	35 841	26 253	39 103
Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten	44 605	-752 160	2	0	0

4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala – Kultur- och fritidssektorn

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ennuste -	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Prognos	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
						2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	29 566	35 832	33 694	35 814	35 814	36 835	37 948
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	269 292	278 976	279 389	284 854	303 834	310 655	318 092
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-239 726	-243 144	-245 696	-249 040	-268 020	-273 821	-280 144
Poistot - Avskrivningar	14 167	11 683	11 683	9 493	9 493	8 809	9 561
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-253 893	-254 827	-257 379	-258 532	-277 512	-282 629	-289 706
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-253 893	-254 827	-257 379	-258 532	-277 512	-282 629	-289 706
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		21,2	-6,0	-0,0	-0,0	2,8	3,0
Menot - Utgifter		3,6	0,1	2,1	8,9	2,2	2,4

Vuoden 2023 menot ja toimintakate eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien menojen ja toimintakateen kanssa vuokramallin uudistuksesta ja Helsingin taidemuseon (HAM) säätiöittämisestä johtuen.

Utgifterna och verksamhetsbidraget för år 2023 är inte jämförbara med utgifterna och verksamhetsbidraget för föregående år på grund av reformen av hyresmodellen och ombildandet av Helsingfors konstmuseum (HAM) till en stiftelse.

4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika – Kultur och fritid

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ennuste -	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Prognos	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
						2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt	29 566	35 832	33 694	35 814	35 814	36 835	37 948
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	229 895	240 831	241 244	239 149	258 049	264 871	272 308
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-200 329	-204 999	-207 551	-203 335	-222 235	-228 036	-234 360
Poistot - Avskrivningar	14 167	11 683	11 683	9 493	9 493	8 809	9 561
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-214 496	-216 682	-219 234	-212 828	-231 728	-236 845	-243 921
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-214 496	-216 682	-219 234	-212 828	-231 728	-236 845	-243 921
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		21,2	-6,0	-0,0	-0,0	2,8	3,0
Menot - Utgifter		4,8	0,2	-0,7	7,1	2,6	2,8

Vuoden 2023 menot ja toimintakate eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien menojen ja toimintakatteen kanssa vuokramallin uudistuksesta ja Helsingin taidemuseon (HAM) säätiöittämisestä johtuen. Vertailukelpoinen toimintakatteen muutos vuosien 2022 ja 2023 välillä on 8,8 miljoonaa euroa / 4,4 prosenttia.

Talousarvion 2023 keskeiset painopisteet ja tiivistelmä

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan keskeisimmät painopisteet vuonna 2023 ovat:

- toiminnan elinvoimaisuus
- toiminnan tehostaminen

Toimialan palvelut ovat kärsineet merkittävästi koronaepidemiasta. Pitkäkestoiset ja muuttuvat rajoitukset kavensivat sekä kaupungin että yleishyödyllisten yhteisöjen ja yritysten toimintaedellytyksiä. Polarisaatio on kasvanut ja kaupunkilaisten turvallisuudentunne on heikentynyt. Yksinäisyudentunnetta koetaan erityisesti ikääntyneiden keskuudessa eivätkä kaupunkilaiset, erityisesti nuoret ja ikäihmiset ole löytäneet toimialan palveluihin odotetusti.

Toiminnan elinvoimaisuus edellyttää, että toimiala panostaa asiakaskokemuksen kehittämiseen ja henkilöstön hyvinvointiin. Tietojohtamisen kyvykkyyden vahvistaminen ja osaamisen kehittäminen edesauttavat palvelujen vaikuttavuutta ja kohdentamista. Toiminnan tehostaminen tarkoittaa asiakastarpeiden ja palvelutuotannon jatkuvaa arviointia, arvioinnin perusteella tehtäviä toimenpiteitä sekä investointeja työhyvinvointiin ja johtamiseen. Palvelujen hinnoittelua kehitetään tulonkannon varmistamiseksi.

Palvelujen saavutettavuutta ja tehostamista edistetään jatkamalla isoja digitalisaatiomuutoshankkeita suunnitelman mukaisesti. Pilottihankkeella kaupunki uudistusalueella edistetään kaupunkiyhteistä tilavarauskokonaisuutta yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen ja kaupunkiympäristön toimialojen kanssa. Palveluverkkosuunnittelun tavoitteena on, että palveluja toteutetaan oikeassa paikassa, oikealla tavalla ja riittävässä suhteessa palvelun tarpeeseen.

Toiminnan kuvaus

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta. Toimialalla tuotetaan vuosittain yli 20 miljoonaa elämystä yli 900 toimipaikassa, ulkoilualueilla ja taiteen eri keinoin noin 1 800 työntekijän osaamisella.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisuudessa. Lautakunnalla on kolme jaostoa: kulttuuri- ja kirjastojaosto, liikuntajaosto ja nuorisajaosto.

Toimiala jakaantuu neljään palvelukokonaisuuteen ja hallintoon.

Kirjastopalvelukokonaisuus (kaupunginkirjasto) vastaa kirjastotoiminnasta sekä valtakunnallisesta kehittämistehtävästä, josta on lailla erikseen säädetty. Kirjastopalvelukokonaisuuden palvelut ovat aluekirjastopalvelut, keskustakirjasto Oodi, kirjastoverkon yhteiset palvelut ja valtakunnalliset kehittämispalvelut.

Utgifterna och verksamhetsbidraget för år 2023 är inte jämförbara med utgifterna och verksamhetsbidraget för föregående år på grund av reformen av hyresmodellen och ombildandet av Helsingfors konstmuseum (HAM) till en stiftelse. Den jämförbara förändringen av utgifterna mellan 2022 och 2023 är 8,8 miljoner euro / 4,4 procent.

Centrala prioriteringar i budgeten 2023 och sammandrag

Kultur- och fritidssektorns centrala prioriteringar för 2023 är:

-

Beskrivning av verksamheten

Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä kulttuuri-, orkesteri-, museo- ja taidemuseotoiminnoista. Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa sille kuuluvista valtakunnallisista ja alueellisista erityistehtävistä, joista laeilla erikseen säädetään. Kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelut ovat kaupungin museo, kaupunginorkesteri, kulttuurin edistäminen ja kulttuurikeskukset. Helsingin taidemuseo (HAM) ollaan säätöittävässä 1.1.2023 alkaen.

Liikuntapalvelukokonaisuus vastaa liikunnasta ja liikuntapolitiikasta sekä liikunnan järjestämisestä ja liikuntapaikoista sekä leirintäalueesta. Liikuntapalvelukokonaisuuden palvelut ovat liikuntaan aktivointi, liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut.

Nuorisopalvelukokonaisuus huolehtii nuorisotyöstä ja nuorisopolitiikasta sekä ehkäisevän päihdetyön ja hyvinvoinnin edistämisestä. Nuorisopalvelukokonaisuuden palvelut ovat itäinen nuorisotyö, läntinen nuorisotyö ja pohjoinen nuorisotyö.

Toimialalla on palvelukokonaisuuksien lisäksi hallintojohtajan alaisuudessa toimialan hallinto, joka huolehtii toimialan hallinto- ja tukipalveluista. Toimialan hallinnon palvelut ovat hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, talous- ja suunnittelupalvelut, kehittämis- ja digitalisaatiopalvelut sekä viestintä- ja markkinointipalvelut.

Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukokonaisuuksittain

Väsentliga förändringar under budgetåret enligt servicehelhet

4 10 01 (1 000 €)	Toimintakate €	Osuus ta-kohdan toimintakatteesta %	Muutos ed. vuoteen €	Muutos ed. vuoteen %	Keskeisin muutosta selittävä tekijä
Kulttuuri ja vapaa- aika yhteensä	222 236	100,0 %	23 297	11,70 %	pääomavuokran muutos, indeksikorotukset, tilamuutokset, strategiset kohdennukset
Vuokramallin muutos	14 500	6,25 %	14 500		
Kulttuuripalvelu- kokonaisuus	50 271	22,62 %	1 733	3,57 %	
Liikuntapalvelu- kokonaisuus	61 078	27,48 %	2 564	4,38 %	
Nuorisopalvelu- kokonaisuus	31 507	14,18 %	1 352	4,48 %	
Kirjastopalvelu- kokonaisuus	40 254	18,1 %	1 828	4,76 %	
Toimialan hallinto	24 626	11,08 %	1 319	5,66 %	
Vuoden 2023 toimintakatteiden muutoksista (euroa ja prosenttia) verrattuna edelliseen vuoteen on poistettu Helsingin taidemuseon (HAM) säätöittämissä vaikutus.					

Toimintaympäristön muutokset 2023

Förändringar i omvärlden 2023

Toimintaympäristön muutokset taloussuunnitelmakaudella

Segregaatio ja alueiden eriarvoisuus ovat lisääntyneet. Asukkaiden turvallisuudentunne on laskenut ja erityisesti nuorten mielenterveys on järkkynyt. Ikääntyneiden yksinäisyys on lisääntynyt ja toimintakyky laskenut. Toimialan toimenpiteet edistävät kaupunkilaisten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia.

Toimiala tarkastelee jatkuvasti palvelurakennetta ja palvelujen laajuutta suhteessa käytössä oleviin määrärahoihin. Toimialan palvelukokonaisuudet toimeenpanevat palvelustrategioitaan, jotka selkeyttävät toimialan palvelutuotannon tehtäviä ja työnjakoa kulttuurin ja vapaa-ajan ekosysteemin ja toimialan välillä.

Ekosysteemin elinvoimaisuuteen voi mahdollisesti tuoda haasteita veikkausvoittovarojen siirtyminen valtion budjettirahoitukseen. Siirtymäajan jälkeinen rahoitustaso on vielä epäselvä. Vuosille 2023–2026 määrärahojen lasku on arvioitu pieneksi, mutta oletuksena on, että tämän jälkeen valtion rahoitus tehtäville laskee.

Vuoden 2023 keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

Toiminnan kannalta keskeisimmät muutostekijät vuodelle 2023 ovat koronaepidemian ja Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan aiheuttamat muutokset toimintaympäristössä ja kulutuskäyttäytymisessä.

Kaupunginosien ja ihmisten välinen polarisaatio on kasvanut, kaupunkilaisten turvallisuudentunne on heikentynyt ja erityisesti nuoret ja ikääntyneet eivät ole koronarajoitusten jälkeen löytäneet toimialan palvelujen piiriin odotetusti. Toimiala vahvistaa kaupunkilaisten kriisikestävyyttä ja turvallisuuden tunnetta vakauttamalla toimintaa ja turvaamalla toimintojen elinvoimaisuutta.

Henkilöstön hyvinvointi on jatkuvassa kriisitilanteessa heikentynyt. Henkilöstösuunnittelu, esihenkilötyön vahvistaminen sekä toimintatapojen ja osaamisen kehittäminen ovat avainasemassa, jotta toimialan henkilöstö voi hyvin työssään.

Sotepe-uudistuksen aiheuttamien kaupungin sisäisten tehtäväsiirtojen myötä toimiala tarkastelee hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja keskitettyihin kuntalaispalveluihin liittyvän toiminnan organisointia ja kuluja. Helsingin Taidemuseon (HAM) säätioittämisen ja toiminnan siirron valmistelu on pitkällä ja toimialan talousarvio on laadittu sillä olettamuksella, että säätio aloittaa täysimääräisen toiminnan 1.1.2023.

Nuorisolaki on uudistumassa ja ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023. Nuorisolain uudistuksessa ehdotetaan lisättäväksi nuorisolakiin uudet säännökset Harrastamisen Suomen mallin mukaisesta nuorten harrastustoiminnasta sekä sen toteuttamiseen tarkoitettua valtionavustuksen myöntämisestä. Tavoitteena on vakiinnuttaa Harrastamisen Suomen mallin mukainen nuorten harrastustoiminta pysyväksi toimintamalliksi kunnissa, ja tätä kautta edistää perusopetukseen osallistuvien nuorten mahdollisuutta mieluisaan ja maksuttomaan harrastukseen.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Risker och osäkerhetsmoment i omvärlden

Strategiset riskit

Strategisena riskinä on resurssien riittävyys kasvavan ja monimuotoistuvan kaupungin tarpeisiin sekä toimeenpanokyky nopeasti muuttuvassa maailmassa. Koronaepidemian jälkeen helsinkiläisten kulutuskäyttäytyminen on muuttunut. Riskiä torjutaan tavoitteiden systemaattisella seurannalla ja nopealla reagoinnilla muuttuviin tarpeisiin.

Henkilöstöresurssien riittävyys, jaksaminen ja osaaminen ovat keskeisessä roolissa toimialan palvelujen toteuttamisessa ja kehittämisessä kaupunkistrategian mukaisesti. Toimiala torjuu riskejä panostamalla henkilöstösuunnitteluun, tarvittavien strategisten kyvykkyyksien kehittämiseen, valmentavaan johtamiseen, esihenkilötyön kehittämiseen sekä ennakoivaan palvelujen suunnitteluun.

Taloudelliset riskit

Toimintaympäristön muutokset, kuten inflaatio ja energian hinnan nousu ovat johtaneet ennakoimattomaan tilanteeseen. Käyntikerrat ja tulokertymä eivät ole palautuneet koronaa edeltäneelle tasolle. Riskejä hallitaan tuottamalla strategiaa ja perustehtävää tukevat hinnoitteluperiaatteet, kehittämällä verkkokauppaa ja digitaalista löydettävyyttä sekä ottamalla käyttöön ulkoisen rahoituksen hankkeiden hallintamalli. Digitalisaatioinvestointeja suunnataan hankkeisiin, jotka vähentävät menoja, kasvattavat palvelujen käyttöä tai lisäävät tuloja.

Toimialan tilojen korjausvelka on kasvanut ja erityisesti toimialan kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden toimipisteiden kunnossapito ja käytön tehostaminen on haasteellista. Toimiala torjuu riskiä tilakannan kasvun hallinnalla, panostamalla tilojen yhteiskäyttöön ja tilahallintaprosessin parantamisella.

Toiminnalliset riskit

Segregaatio ja alueiden eriarvoisuus lisääntyvät. Asukkaiden turvallisuudentunne on laskenut ja haastavat tilanteet palvelujen käyttäjien kanssa ovat lisääntyneet. Toimiala torjuu riskiä kohdistamalla toimenpiteitä erityisesti lapsiin ja nuoriin, ikääntyneisiin, pienituloisiin ja kaupunkiuudistusalueisiin. Tilat pidetään kunnossa ja siistinä, joka vähentää ilkeävaltaa sekä lisää kaupunginosien arvostusta. Lisäksi kaupunkilaisia osallistetaan palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen toimialan osallisuussuunnitelman mukaisesti.

Ilmastonmuutos, muuttuva maailman tilanne ja energian hinnan muutokset vaikuttavat palvelutuotantoon. Toimiala torjuu riskiä uudistamalla palveluja ja toimintatapoja sekä lisäämällä yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Väestön rakennemuutokset haastavat toimialaa vastaamaan uusiin tarpeisiin. Henkilöstön saatavuus ja henkilöstön sekä esihenkilöiden kuormittuminen jatkuvassa epävarmuudessa ja muutoksessa, sekä tavoitteiden ja mahdollisuuksien ristiriidassa ovat riskejä toimialan tavoitteiden toteutumiselle. Toimiala torjuu riskejä uudistamalla palveluja ja toimintatapoja sekä kehittämällä henkilöstön osaamista ja esihenkilötyötä. Lisäksi kehitetään tietojohtamista ja edistetään henkilökunnan saatavuutta.

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Toimiala toteuttaa kaupunkistrategiaa talousarviovuoden toiminnallisten tavoitteiden kautta.

Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistaja

Strategian painopistettä taiteen ja kulttuurin osalta edistetään etenkin toimialan tavoitekokonaisuuksissa, jotka koskevat toiminnan elinvoimaisuutta ja ikäihmisten mahdollisuuksien parantamista lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä.

Ikääntyneiden helsinkiläisten toimintakyvyn edistämiseksi korostetaan harrastamista ja sosiaalista kanssakäymistä niin läsnä- kuin etäpalveluin yhdessä kumppanien kanssa.

Toimialan palvelut mahdollistavat kaupunkilaisten kykyä elää merkityksellistä ja oman näköistä elämää. Toiminnan elinvoimaisuutta turvataan toimialan palveluiden vakauttamisella ja yhteensovittamalla palvelujen määrä, laatu ja resurssit. Samalla varmistetaan henkilöstön hyvinvointia ja vahvistetaan esihenkilötyötä sekä vahvistetaan tietojohdantamista ja henkilöstön osaamista.

Toimiva ja kaunis kaupunki

Toimiva ja kaunis kaupunki -painopistettä edistetään toimialan tavoitekokonaisuudessa, joka koskee turvallisuuden tunteen parantamista kaupunki uudistusalueilla kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä.

Osana Viihtyisä kaupunki -ohjelmaa kehitetään kaupunkiyhteistä tilavarauspalvelua ja vastataan kaupunkiyhteisestä ohjausrakenteesta. Sujuvan tilojen asukaskäytön palvelupilotti käynnistetään Kannelmäki-Malminkartanon kaupunki uudistusalueella yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialojen kanssa.

Helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat

Strategian painopistettä helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden osalta edistetään toimialan tavoitekokonaisuudella, joka koskee mielen hyvinvoinnin varhaisen tuen parantamista lasten ja nuorten arjessa.

Varhaista tukea nuorten arjessa parannetaan kouluttamalla toimialan henkilökuntaa käyttämään Common Approach -mallia, jonka avulla huonosti voivat lapset ja nuoret tunnistetaan entistä paremmin ja osataan ohjata palveluiden pariin.

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana -painopistettä edistetään toimialan tavoitekokonaisuuksissa, jotka koskevat toiminnan tehostamista ja käyttötalouden tuottavuutta.

Vastuullisen taloudenpidon varmentamiseksi toimiala tehostaa toimintaansa ja edistää käyttötalouden tuottavuuden parantamista.

Tuottavuustavoitteen saavuttamiseksi tehdään konkreettisia toimenpiteitä, kuten rakenteellisia uudistuksia, joilla on vaikutuksia palvelujen laajuuteen.

Toimiala arvioi asiakastarpeita ja palvelutuotannon tapoja ja tekee niiden pohjalta toimenpiteitä. Palvelujen saavutettavuutta ja tehostamista edistetään tekemällä palveluverkkosuunnitelma ja jatkamalla isoja digitalisaatiomuutoshankkeita.

Förverkligande av stadens strategiska målsättningar

Talousarvion toiminnan tavoitteet

Toimialalla on kuusi toiminnan tavoitetta, kaksi sitovaa ja neljä muuta toiminnan tavoitetta.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Toiminnan elinvoimaisuus

Toiminnan elinvoimaisuutta turvataan toimialan palveluiden vakauttamisella ja yhteensovittamalla palvelujen määrä, laatu ja resurssit. Palvelustrategioiden toimeenpanoa jatketaan ja koronapalautumisen määrärahojen käyttöä arvioidaan ja kohdennetaan uudelleen soveltuvin osin.

Toiminnan elinvoimaisuuden turvaaminen edellyttää toimenpiteitä asiakaskokemuksen ja henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Tietojohtamisen kyvykkyyden vahvistaminen ja osaamisen kehittäminen edesauttaa palvelujen kohdentamista ja vetovoimaisuutta. Tavoitteen toteutumista seurataan fyysisten ja digitaalisten käyntikertojen määrällä.

Toiminnan tehostaminen

Toiminnan tehostaminen tarkoittaa jatkuvaa arviointia asiakastarpeista, palvelutuotannon tavoista sekä investointeja työhyvinvointiin ja johtamiseen. Palvelujen hinnoittelua kehitetään tulonkannon varmistamiseksi.

Palvelujen saavutettavuutta ja tehostamista edistetään jatkamalla isoja digitalisaatiomuutoshankkeita suunnitelman mukaisesti. Palveluverkkosuunnittelulla pyritään takaamaan, että palveluja toteutetaan oikeassa paikassa, oikealla tavalla ja riittävässä suhteessa palvelun tarpeeseen.

Tavoitteen toteutumista seurataan palvelukokonaisuuksittain mitattavalla yksikkökustannuksella. Yksikkökustannus lasketaan palvelukokonaisuuksittain niin, että palvelukokonaisuuksien nettomenoja (menot miinus tulot) verrataan palvelukokonaisuudessa aikaansaatuihin suoritteisiin eli käyntikertoihin. Näin pyritään osoittamaan palvelukokonaisuuksien toiminnan panos-tuotos-suhdetta. Yksikkökustannuslaskennassa toimialan yhteisten hallinto- ja tukipalveluiden kustannukset on vyörytetty täysimääräisesti palvelukokonaisuuksille. Toimialan jakamia avustusmäärärahoja ei huomioida yksikkökustannuslaskennassa.

Mittarilla pyritään ohjaamaan toimintaa ja johtamista tehokkaasti huomioiden se, että toiminnan volyymit palvelukokonaisuuksien välillä ja niiden sisällä vaihtelevat paljon.

Muut toiminnan tavoitteet

Parannetaan ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä

Ikäihmisten toimintakyvyn edistämiseksi tuetaan ikääntyneiden kulttuuri- ja taidetoimintaan osallistumista ja harrastamista, kasvatetaan liikunnan kurssitoiminnan täyttöastetta ja osallistujamäärää, täydennetään palvelutuotantoa laadukkailla etäpalveluilla yhteistyössä toimialojen, yhdistysten ja järjestöjen kanssa sekä julkaistaan ikäihmisten hyvinvointia tukeva kaupunkitasoinen verkkosivusto. Tavoitteen toteutumista seurataan edellämainittujen toimenpiteiden toteutumisasteella.

Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa

Verksamhets målsättningar i budgeten

Toimialalla otetaan käyttöön Common Approach -malli, joka helpottaa eri ammattiryhmien, lasten ja nuorten sekä perheiden välistä vuorovaikutusta, luo toimijoiden yhteistä kieltä ja kokonaisvaltaisempaa hyvinvointikuvaa. Jatketaan lasten ja nuorten ohjaustyössä olevien koulutusta mallin käyttöön ottamiseksi toimialalla. Tavoitteen toteutumista seurataan koulutukseen osallistuneiden määrällä.

Parannetaan turvallisuuden tunnetta kaupunki- uudistusalueilla kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä

Toteutetaan toimialayhteinen pilotti sujuvasta tilavarauspalvelusta kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialan kanssa kaupunki-uudistusalueella. Tarkoituksena on saada yhteinen toimintamalli kaupunkiyhteiseen tilavaraukokonaisuuteen. Tavoitetta seurataan tilavarauspilotin projektisuunnitelman toteutumisasteella.

Käyttötalouden tuottavuus

Tuottavuustavoitteen saavuttamiseksi tehdään konkreettisia toimenpiteitä, kuten rakenteellisia uudistuksia, joilla on vaikutuksia palvelujen laajuuteen. Tavoitteen toteutumista seurataan samalla mittarilla kuin toiminnan tehostamisen tavoitetta.

Taloudellinen kestävyys

Tuottavuuskehitys

Toimialan tuottavuutta mitataan tuottavuusindeksillä, jossa verrataan toimialan toimintakatetta (tulot miinus menot) palveluissa käyvien asiakkaiden käyntikertojen (fyysiset ja digitaaliset) määrään. Tuottavuusindeksin laskennassa inflaation vaikutus on poistettu. Lisäksi toimintakatteesta on poistettu avustusmäärärahat.

Tuottavuusindeksi kertoo mikä on palveluiden tuottamiseen käytettävän rahan suhde asiakkaiden käyntikertoihin. Tuottavuusindeksin kasvaessa käyntikerrat kasvavat rahan käyttöä nopeammin.

Tuottavuusindeksin vertailuvuosi on 2021. Tuolloin käyntikertoja palveluissa kertyi koronaepidemian vuoksi aikaisempia vuosia selvästi vähemmän. Myös vuonna 2022 korona on vaikuttanut negatiivisesti kävijämääriin, ei kuitenkaan niin paljon kuin vuonna 2021. Vuodesta 2023 eteenpäin koronan ei enää suoraan arvioida vaikuttavan käyntimääriin. Käyntimäärät suhteessa määrärahoihin kasvavat merkittävästi vuosien 2021 ja 2023 välillä, joka selittää tuottavuusindeksin huomattavaa parantumista.

Vuonna 2022 koronasta aiheutuneet tulomenetykset ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seurauksena tullut hintojen nousu (energia, asuminen, liikenne, ruoka) ovat heikentäneet toimialan toimintakatetta ja tuottavuuskehitys on ollut suunniteltua heikompi.

Vuonna 2023 yleisen taloudellisen epävarmuuden ja inflaation aiheuttaman kuluttajien ostovoiman pienenemisen arvioidaan tuovan edelleen haasteita toimialan taloudelliseen tilanteeseen, mikä vaikeuttaa toimialan mahdollisuuksia saavuttaa tavoitteen mukainen tuottavuusindeksin tavoitearvo.

Ekonomisk hållbarhet

Toimiala pyrkii parantamaan kustannustehokkuuttaan mm. lisäämällä automatisaatiota asiakaspalveluissa, joissa se edistää tuottavuutta ja hyvää asiakaskokemusta.

Yksikkökustannusten muutos

Yksikkökustannukset kertovat kuinka paljon toimiala käyttää määrärahoja palvelukokonaisuuksittain suhteessa Helsingin väestömäärään. Yksikkökustannuslaskennassa palvelukokonaisuuksien toimintakatetta (tulot miinus menot) verrataan väestömäärään. Toimialan yhteisten hallintopalveluiden menot on yksikkökustannuslaskennassa vyörytetty palvelukokonaisuuksille täysimääräisesti.

Yksikkökustannuksia on laskettu kahdella tavalla: niin, että yksikkökustannuksiin sisällytetään toimialan jakamat järjestö- ja laitosavustukset sekä yksikkökustannukset ilman avustuksia.

Vuosina 2020 ja 2021 koronaepidemia on lisännyt toimialan menoja varsinkin annetuissa avustuksissa, kun toimiala on jakanut lisäävustuksia kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen kumppaneille koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi. Lisämenot nostavat toimialan yksikkökustannuksia kyseisinä vuosina.

Vuonna 2023 yksikkökustannuksiin tuo painetta Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan seurauksena tullut hintojen nousu, mikä näkyy erityisesti sähkön hinnassa.

Suoritteet

Toimialan suorite on käyntikerrat, jotka jakaantuvat fyysisiin ja digitaalisiin käynteihin.

Vuosina 2020–2021 toimialan suoritteet tippuivat merkittävästi toimialan palveluihin kohdistuneiden, koronaepidemiasta johtuvien, aukiolorajoitusten vuoksi. Alkuvuonna 2022 vaikuttaneet koronarajoitukset näkyvät kyseisen vuoden suoritteissa. Vuodesta 2023 alkaen suoritteiden arvioidaan kasvavan maltillisesti.

Suoritemäärässä on huomioitu Helsingin Taidemuseon suunniteltu säätioittäminen.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Lapsivaikutukset

Toimiala tasoittaa kiihtyvää polarisaatiota toteuttamalla toimenpiteitä erityisesti lasten ja nuorten palvelujen toteuttamiseen ja kehittämiseen. Pandemian aiheuttamat rajoitukset näkyvät edelleen lasten ja nuorten pahoinvoinnin lisääntymisenä ja turvallisuudentunteen kehittäminen vaatii tietoperustaisuutta, jota käytetään päätöksenteon tukena. Palveluissa tapahtuva ikäryhmien ja erilaisten lapsiryhmien ja lasten tarpeiden huomiointi ja kokemusten kuuleminen vahvistavat toiminnan mielekkyyttä ja laatua.

Toimiala on tiiviisti mukana Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin toteuttamisessa. Malli auttaa varmistamaan, että erityisesti heikoimmassa asemassa olevien lasten oikeudet toteutuvat. Lapsiystävällinen kunta -mallin keskiössä on lapsivaikutusten arvioinnin osaamisen kehittäminen. Lisäksi toimialalla otetaan käyttöön Common Approach -malli, jonka tavoitteena on helpottaa eri ammattiryhmien, lasten ja nuorten sekä perheiden välistä vuorovaikutusta. Tämän tarkoituksena on

Bedömning av budgetens konsekvenser

luoda toimijoiden välille yhteistä kieltä ja kokonaisvaltaisempaa hyvinvointikuvaa.

Toimenpiteiden arvioidaan kaventavan hyvinvointieroja, vahvistavan lasten ja nuorten yhdenvertaisuutta ja identiteettiä sekä lisäävän osallisuutta ja turvallisuudentunnetta asuinalueilla.

Sukupuolivaikutukset

Toimiala on sitoutunut kaupunkiyhteisten sekä toimialan omien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien toimenpiteiden edistämiseen. Palveluissa huomioidaan sukupuolten moninaisuus ja kerätään tietoa asiakkaiden tarpeista. Yhdenvertaisuutta edistetään käytännön toimenpiteillä palveluissa, mm. laatimalla ja päivittämällä turvallisemman tilan periaatteet kaikissa toimipaikoissa. Toimialan olosuhteita kehitetään palvelemaan kaikkia sukupuolia tasa-arvoisesti, vahvistetaan henkilökunnan asiakaspalveluosaamista ja kehitetään yhdenvertaista ja sensitiivistä viestintää ja markkinointia. Avustamisen sukupuolivaikutuksia seurataan säännöllisesti.

Toimenpiteiden arvioidaan vähentävän syrjintää, purkavan stereotyyppioita sukupuolten eroista, lisäävän henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamista sekä lisäävän palvelujen houkuttelevuutta kaikille.

Hyvinvointi- ja terveysvaikutukset

Koronaepidemian aikana toimintojen sululla tai rajoitetulla aukiololla on ollut suuri merkitys kaupunkilaisten hyvinvointiin. Erityisesti kulttuuri- ja taidealan ahdingolla on ollut vaikutuksia asukkaiden ja toiminnan tuottajien mielen hyvinvointiin. Vaikutukset ovat edelleen näkyvillä; asiakkaat eivät ole palanneet palveluihin odotetusti.

Toimialalla jatketaan toimenpiteitä erityisesti lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien sekä ikääntyneiden toimintamahdollisuuksien parantamiseksi. Koronapalautumisen määrärahojen käyttöä arvioidaan ja kohdennetaan uudelleen soveltuvin osin. Digitaalisten palvelujen kehittäminen lisää palvelujen saavutettavuutta, mutta toisaalta heikommassa asemassa olevien kaupunkilaisten tuen tarve lisääntyy.

Toimenpiteillä arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia kaupunkikulttuurin ja arjen jälleenrakentamiseen, kaupunkilaisten, erityisesti ikääntyneiden yhteisöllisyyden vahvistamiseen ja yksinäisyyden torjumiseen sekä fyysiseen hyvinvointiin.

Ympäristövaikutukset

Toimialan palvelukokonaisuudet toteuttavat omia ympäristöohjelmiaan tavoitteineen ja toimenpiteineen sekä osallistuvat kaupunkitasoisten ohjelmien toteutukseen. Kansalaisten toimintamahdollisuuksia kestävämmän tulevaisuuden eteen vahvistetaan ympäristötietoisuutta ja -osaamista kasvattamalla. Toimenpiteillä ennakoidaan olevan myönteinen vaikutus erityisesti lasten ja nuorten asenteisiin ja edistävän kaupunkilaisten kestävää elämäntapaa ja kulutuskäyttäytymistä.

Konkreettisia toimenpiteitä energian käytön vähentämiseksi jatketaan toimipisteissä, muun muassa uusimalla valaistusta ja säätelemällä lämmitystä ja ilmastointia.

Kaupunkiyhteinen tilavaraukokokonaisuus tehostaa kaupungin hallinnassa olevien tyhjien ja vajaakäyttöisten tilojen käyttöä. Palveluverkkosuunnittelulla pyritään takaamaan, että palveluja toteutetaan oikeassa paikassa, oikealla tavalla ja riittävässä suhteessa palvelun tarpeeseen. Toimiala tukee henkilöstön mahdollisuuksia monipaikkaiseen työhön. Toimenpiteillä arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia resurssien tehokkaampaan ja kestävämpään käyttöön.

Henkilöstösuunnitelma

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on laadittu henkilöstösuunnitelmat toimiala- ja palvelukokonaisuuksille vuosille 2023–2025.

Toimialan palveluiden suorituskyvyn kehittämisen tavoitteilla tähdätään palvelutuotannon tuottavuuskasvuun ja henkilöstön veto- ja pitovoiman parantamiseen.

- Johdetaan digitaalista transformaatiota ja kehitetään tietojohdantaa (digiohjelman vakiinnuttaminen, osaamisen kehittäminen, tekninen resurssointi)
- Työstetään ratkaisu toimialan poikkileikkaavien palveluiden koordinoitiin, johtamiseen ja jatkuvuuteen
- Vahvistetaan toimialan työhyvinvointia tukevan työkuulttuurin rakenteita sekä huolehditaan henkilöstön ja esihenkilöiden jaksamisesta ja työhyvinvoinnista. Toteutetaan esihenkilötyön ja -osaamisen uudistamishanke.
- Huolehditaan toimialan henkilöstön saatavuudesta ja pitovoimasta suunnitellusti ja hyvän henkilöstöjohtamisen keinoin.

Henkilöstömäärään liittyvällä kehittämisellä turvaamme kaupungin palvelut osaavan, joustavan ja riittävän henkilöstön turvin

- Toimialan vakanssirakenteita uudistetaan palvelustrategioiden ja sitovien tavoitteiden mukaiseksi. Lisäksi etsitään ketteriä ratkaisuja henkilöstötarpeisiin. Rakennetaan ennakoivaa eläkepoistumasuunnittelua, ja uudistetaan tarvittaessa tehtäviä. Työvoiman vuokrauspalveluita hyödynnetään pääasiassa lyhytaikaisten sijaisten hankintaan.

Yhteistyön ja liikkuvuuden kehittämisen avulla luomme aktiivista yhteistyön kulttuuria, koska yhteiset asiakkaamme edellyttävät saumatonta yhteistyötä.

- Luodaan vahvempia yhteistyörakenteita palveluiden välille, ja tehdään ne myös näkyväksi ja avoimiksi. Kehitetään henkilöstön yhteistyövalmiuksia esim. työyhteisöviestinnän taitoja, osaamisen jakamisen taitoja ja yhdessä ohjautuvuutta.
- Hyödynnetään kaupunkitasolla kehitettäviä työkaluja toimialan sisäisen liikkuvuuden vahvistamisessa.

Osaamisen johtamisen tavoitteena on sellaisen tulevaisuuden rakentaminen, jossa teemme työtä yritteliäästi, ideoiden ja jatkuvasti yhdessä oppien – välillä virheidenkin kautta!

Personalplan

Osaamisen kehittämisen alueet:

- Oppiva ja hyvinvoiva työyhteisö: Itsensä johtaminen; Ketterä oppiminen; Yhteisöohjautuvuus
- Asiakaskohtaaminen: Vuorovaikutustaidot; Verkostojohtaminen, Fasilitointitaidot, Palvelumuotoilu, Sähköisten palvelujen tunteminen
- Digiosaaminen ja kehittyvä työskentelytapa: Tietojohtaminen; Projektityöskentely, Prosessiosaaminen; Talous- ja hankintaosaaminen; Digitaaliset työvälineet, järjestelmät ja digiosaaminen
- Johtamisaosaaminen: Onnistuminen johtaminen; Osaamisen johtaminen; Valmentava johtaminen
- Substanssiosaaminen

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Sitovat toiminnan tavoitteet

Bindande verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
TOIMIALAN TAVOITE			
Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistaja	Toiminnan elinvoimaisuus	Käyntikerrat toimialan palveluissa ovat vähintään 23 000 000	Viihtyisä kaupunki
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Toiminnan tehostaminen	Yksikkökustannukset toimialan palvelukokonaisuuksissa ovat korkeintaan seuraavanlaiset (suluissa talousarviovuoden 2022 tavoitearvo*, johon vuoden 2023 tavoitetta verrataan): kulttuuripalvelukokonaisuus 23,15 euroa (23,27 euroa), liikuntapalvelukokonaisuus 6,82 euroa (6,48 euroa), nuorisopalvelukokonaisuus 26,17 euroa (24,17 euroa), kirjastopalvelukokonaisuus 4,20 euroa (4,09 euroa). *) Vuoden 2023 yksikkökustannukset on laskettu ilman kaupungin sisäisen vuokramallin aiheuttamaa muutosta. Vuoden 2022 tavoitearvoista on poistettu Helsingin taidemuseon (HAM) vaikutus, sillä HAMin toiminta siirtyy suunnitelmien mukaan säätiöön 1.1.2023 alkaen.	Vastuullinen ja kestävä talous

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
KAUPUNKIYHTEINEN TAI TOIMIALOJEN YHTEINEN TAVOITE			
Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistaja	Parannetaan ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä	Mittari 1: Tuetaan ikääntyneiden kulttuuri- ja taidetoimintaan osallistumista ja harrastamista: ikääntyneiden kulttuuritoiminnan edistämiseen kohdennetut avustukset on myönnetty vuoden 2023 loppuun mennessä Mittari 2: Kasvatetaan liikunnan kurssitoiminnan täyttöastetta ja kävijämäärää: täyttöaste vähintään 90 % ja kävijämäärä vähintään 145 000 kävijää Mittari 3: Täydennetään palvelutuotantoa laadukkailla etäpalveluilla yhteistyössä toimialojen, yhdistysten ja järjestöjen kanssa: digisisältöjen määrä on 20 % suurempi kuin vuonna 2022 Mittari 4: Julkaistaan ikäihmisten hyvinvointia tukeva kaupunkitasoinen verkkosivusto vuoden 2023 loppuun mennessä	Viihtyisä kaupunki
Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat	Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa	Common Approach -mallin koulutukseen osallistuneiden määrä on vähintään 130 työntekijää	Segregaation ehkäisy
Toimiva ja kaunis kaupunki	Parannetaan turvallisuuden tunnetta kaupunki uudistusalueilla kaupunki ympäristöä ja palveluita kehittämällä	Toimialayhteisen pilotin toteuttaminen sujuvasta tilavarauspalvelusta kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunki ympäristön toimialan kanssa yhdellä kaupunki uudistusalueella: Mittari 1: Tilavarauksen prosessit on selkeytetty pilottialueella kolmessa toimipaikassa projektisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti Mittari 2: Lukitusratkaisujen ja järjestelmäintegraation toteuttamisvaihtoehtojen kartoitus on tehty	Viihtyisä kaupunki
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Käyttötalouden tuottavuus	Yksikkökustannukset toimialan palvelukokonaisuuksissa ovat korkeintaan seuraavanlaiset (suluissa talousarviovuoden 2022 tavoitearvo*, johon vuoden 2023 tavoitetta verrataan): kulttuuripalvelukokonaisuus 23,15 euroa (23,27 euroa), liikuntapalvelukokonaisuus 6,82 euroa (6,48 euroa), nuorisopalvelukokonaisuus 26,17 euroa (24,17 euroa), kirjastopalvelukokonaisuus 4,20 euroa (4,09 euroa). *) Vuoden 2023 yksikkökustannukset on laskettu ilman kaupungin sisäisen vuokramallin aiheuttamaa muutosta. Vuoden 2022 tavoitearvoista on poistettu Helsingin taidemuseon (HAM) vaikutus, sillä HAMin toiminta siirtyy suunnitelmien mukaan säätiöön 1.1.2023 alkaen	Vastuullinen ja kestävä talous

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

Suoritteet - Prestationer

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Suoritetavoitteet - Prestationsmål						
Käyntikerrat yhteensä - Besök sammanlagt	32 263 204	22 827 000	20 755 100	23 000 000	23 432 000	23 864 000
Fyysiset käyntikerrat - Antal fysiska besök	14 291 456	18 827 000	16 840 400	19 027 000	19 378 000	19 729 000
Kirjasto - Biblioteket	4 387 631	7 500 000	6 750 000	7 700 000	7 750 000	7 800 000
Kulttuuri - Kultur	619 717	1 200 000	1 055 000	1 200 000	1 250 000	1 300 000
Liikunta - Idrott	8 615 338	9 000 000	8 200 000	9 000 000	9 250 000	9 500 000
Nuoriso - Ungdom	668 770	1 127 000	835 400	1 127 000	1 128 000	1 129 000
Digitaaliset käyntikerrat - Antal digitala besök *	17 971 748	4 000 000	3 914 700	3 973 000	4 054 000	4 135 000
Kirjasto - Biblioteket	13 632 949	3 200 000	3 000 000	3 300 000	3 350 000	3 400 000
Kulttuuri - Kultur	4 275 949	450 000	565 000	450 000	475 000	500 000
Liikunta - Idrott	0	0	0	90 000	95 000	100 000
Nuoriso - Ungdom	62 850	133 000	132 700	133 000	134 000	135 000
Toimialan yhteiset palvelut - Sektorns gemensamma	0	217 000	217 000	0	0	0

* vuonna 2022 otetaan käyttöön uudistettu määritelmä digitaaliselle käyntikerralle - definition av ett digitalt besök tas i bruk år 2022

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Henkilöstön käyttö - Användning av personal						
Henkilöstön määrä - Antal anställda	1 822	1 824	1 824	1 752	1 752	1 752
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö) - Årsverken (egen personal)	1 026	1 028	1 028	956	956	956

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som beskriver produktiviteten

Tuottavuusmittari - Produktivitetsmätare

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Tuottavuusindeksi, Tuottavuus - Produktivitetsindex, Produktivitet 2021 = 100	100	119,8	107,5	121,9	123,2	124,2

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per enhet

e / asukas (sis. järjestö ja laitosavustukset) - e/invånare (understöd till organisationer och anläggningar medräknade)	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Palvelukokonaisuus - Servicehelhet						
Liikunta - Idrott	128,20	125,80	130,60	128,00	129,90	131,80
Nuoriso - Ungdom	47,60	51,40	50,70	53,30	54,40	55,50
Kirjasto - Biblioteket	63,10	66,50	66,20	68,90	70,30	71,70
Kulttuuri - Kultur	125,20	123,40	123,40	116,60	118,00	119,40
Yhteensä - Sammanlagt	364,10	367,10	370,90	366,90	372,60	378,30

**Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa -
Ändring i procent i enhetskostnaderna**

Muutos, % - Ändring, %	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Palvelukokonaisuus - Servicehelhet						
Liikunta - Idrott		-1,90%	3,80%	-2,00%	1,50%	1,50%
Nuoriso - Ungdom		7,90%	-1,30%	5,10%	2,00%	2,00%
Kirjasto - Biblioteket		5,40%	-0,40%	4,10%	2,00%	2,00%
Kulttuuri - Kultur		-1,50%	0,10%	-5,50%	1,10%	1,20%
Yhteensä - Sammanlagt		0,80%	1,00%	-1,10%	1,60%	1,50%

e / asukas (ilman avustuksia) - e/invånare (exklusive understöd)	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
---	------	------	----------------------------	------	------	------

Palvelukokonaisuus / palvelu - Servicehelhet						
Liikunta - Idrott	88,90	90,00	94,80	92,50	94,60	96,70
Nuoriso - Ungdom	43,10	47,40	46,60	49,20	50,30	51,30
Kirjasto - Biblioteket	63,10	66,50	66,20	68,90	70,30	71,70
Kaupunginmuseo - Stadsmuseet	12,30	12,30	12,10	13,10	13,40	13,70
Orkesteri - Orkestern	19,00	19,70	19,60	20,90	19,30	21,80
Taidemuseo - Konstmuseet	11,90	11,60	11,90	0	0	0
Kulttuurikeskukset ja kulttuurin edistäminen - Kulturcentrum och främjande av kultur	18,30	19,70	19,70	22,90	23,90	25,00
Yhteensä - Sammanlagt	256,50	267,20	270,90	267,60	271,80	280,20

**Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa -
Ändring i procent i enhetskostnaderna**

Muutos, % - Ändring, %	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Palvelukokonaisuus / palvelu - Servicehelhet						
Liikunta - Idrott		1,30%	5,30%	-2,40%	2,30%	2,30%
Nuoriso - Ungdom		9,90%	-1,80%	5,60%	2,20%	2,10%
Kirjasto - Biblioteket		5,40%	-0,40%	4,10%	2,00%	2,00%
Kaupunginmuseo - Stadsmuseet		0,10%	-1,00%	8,10%	2,00%	2,00%
Orkesteri - Orkestern		3,70%	-0,20%	6,60%	-8,00%	13,00%
Taidemuseo - Konstmuseet		-2,20%	2,40%			
Kulttuurikeskukset ja kulttuurin edistäminen - Kulturcentrum och främjande av kultur		7,90%	-0,30%	16,60%	4,30%	4,40%
Yhteensä - Sammanlagt		4,20%	1,40%	-1,20%	1,60%	3,10%

Järjestöavustukset e/asukas (nuoriso 7-28 - vuotiaat nuoret) - Organisationsunderstöd e/invånare (ungdomar 7-28 år)	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Kulttuuri - Kultur	29,10	25,70	25,70	25,60	25,60	25,60
Liikunta - Idrott	14,20	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60
Nuoriso - Ungdom	16,30	14,50	15,20	15,20	15,20	15,20

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Tilan käyttö - Lokalanvändning						
Tilat - Lokaler, m2	335 756	349 824	351 625	353 278	353 593	353 593
Tilojen pinta-alamäärä (htm2) suhteessa fyysisiin käyntikertoihin - Lokalyta (m ² lägenhetsyta) i förhållande till fysiska besök	0,023	0,019	0,021	0,019	0,018	0,018

4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset – Understöd till kulturanläggningar

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt							
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	22 902	22 800	22 800	29 596	29 676	29 676	29 676
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-22 902	-22 800	-22 800	-29 596	-29 676	-29 676	-29 676
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-22 902	-22 800	-22 800	-29 596	-29 676	-29 676	-29 676
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-22 902	-22 800	-22 800	-29 596	-29 676	-29 676	-29 676
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		-0,4		29,8	30,2		

4 10 03 Liikunnan laitosavustukset – Understöd till idrottsanläggningar

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt							
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	16 495	15 345	15 345	16 109	16 109	16 109	16 109
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>							
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-16 495	-15 345	-15 345	-16 109	-16 109	-16 109	-16 109
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-16 495	-15 345	-15 345	-16 109	-16 109	-16 109	-16 109
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-16 495	-15 345	-15 345	-16 109	-16 109	-16 109	-16 109
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		-7,0		5,0	5,0		

Tuloslaskelmaosa

Kunta-Helsinki

Resultaträknings- delen

Kommun-Helsingfors

Tuloslaskelmaosa – Resultaträkningsdelen

Kunta-Helsingin tuloslaskelma 2021–2025 – Kommun-Helsingfors resultaträkning 2021–2025

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023		
Toimintatulot - Verksamhetsintäkter						
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	351 440	287 054	296 412	426 802	429 769	431 480
Maksutulot - Avgiftsinkomster	208 111	208 977	216 132	93 241	94 022	94 870
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	234 994	30 241	130 018	27 899	30 574	27 314
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	530 121	514 252	514 415	645 346	652 304	669 437
Josta vuokratulot - Varav hyresinkomster	386 941	383 439	372 333	504 019	534 557	571 216
Toimintatulot - Verksamhetsintäkter	1 324 665	1 040 524	1 156 976	1 193 287	1 206 669	1 223 102
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	146 576	154 452	128 728	134 531	135 860	134 183
Toimintamenot - Omkostnader						
Palkat - Löner	-1 545 706	-1 524 099	-1 544 820	-941 136	-960 960	-986 780
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	-416 142	-415 783	-420 032	-248 001	-254 639	-260 206
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-2 247 332	-2 269 812	-2 304 242	-927 437	-948 510	-957 668
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-245 958	-206 602	-211 431	-168 079	-172 357	-175 690
Avustukset - Understöd	-323 679	-343 127	-301 756	-249 571	-254 459	-257 058
Muut menot - Övriga utgifter	-248 253	-281 797	-372 146	-282 114	-314 949	-331 098
Josta vuokramenot - Varav hyreutgifter	-227 911	-234 113	-196 852	-215 539	-227 920	-242 006
Toimintamenot - Omkostnader	-5 027 070	-5 041 221	-5 154 427	-2 816 338	-2 905 874	-2 968 500
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-3 555 828	-3 846 245	-3 868 723	-1 488 520	-1 563 345	-1 611 215
Verotulot - Skatteintäkter	3 828 749	3 770 000	4 050 000	1 960 000	1 740 000	1 810 000
Valtionosuudet - Statsandelar	330 345	365 500	374 000	186 000	217 800	250 500
Rahoitustulot ja -menot - Finansieringsinkomster och -utgifter						
Korkotulot - Ränteinkomster	73 144	77 405	77 418	85 220	83 528	79 098
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	97 028	49 246	35 274	72 921	64 091	67 715
Korkomenot - Ränteutgifter	-15 768	-17 273	-16 981	-27 809	-27 509	-33 769
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	-594	-1 500	-1 533	-1 512	-1 512	-1 512
Vuosikate - Årsbidrag	757 075	397 133	649 456	786 300	513 053	560 817
Poistot - Avskrivningar	-408 494	-369 841	-378 223	-362 624	-369 502	-377 886
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	1 000		60 000			
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	349 581	27 292	331 233	423 677	143 551	182 931
Poistoeron muutos - Förändring i avskrivningsdifferens	3 671	15 782	14 166	2 591	2 591	2 591
Varausten muutos - Förändring i reserveringar			1 617			
Rahastojen muutos - Förändring av fonder	3 412	600	200			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	356 663	43 674	347 216	426 268	146 142	185 522

Vertailuluvut 2021 ja 2022 ovat koko Helsingin lukuja.

Jämförelsetalen 2021 och 2022 gäller hela Helsingfors.

1 000 €	Kaupunki ilman liikelaitoksia ja rahastoja - Staden exkl. affärsverk och fonder	Liikelaitokset ja rahastot - Affärsverk och fonder	Yhteensä, sisäiset erät mukana - Sammanlagt, inkl. interna poster	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty - Sammanlagt, exkl. interna poster
Toimintatulot - Verksamhetsintäkter				
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	220 880	403 892	624 772	426 802
Maksutulot - Avgiftsinkomster	92 521	720	93 241	93 241
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	30 104	6 512	36 615	27 899
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	1 083 017	6 606	1 089 623	645 346
Josta Vuokratulot - Varav hyresinkomster	944 137	4 160	948 296	504 019
	1 426 522	417 730	1 844 251	1 193 287
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	13 110	121 421	134 531	134 531
Toimintamenot - Omkostnader				
Palkat - Löner	-812 301	-128 835	-941 136	-941 136
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	-216 834	-31 167	-248 001	-248 001
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-871 863	-247 358	-1 119 221	-927 437
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-115 550	-58 733	-174 284	-168 079
Avustukset - Understöd	-251 268	-7 020	-258 287	-249 571
Muut menot - Övriga utgifter	-698 105	-28 269	-726 373	-282 114
Josta vuokramenot - Varav hyreutgifter	-633 694	-26 102	-659 796	-215 539
Toimintamenot - Omkostnader	-2 965 920	-501 382	-3 467 302	-2 816 338
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 526 289	37 769	-1 488 520	-1 488 520
Verotulot - Skatteintäkter	1 960 000		1 960 000	1 960 000
Valtionosuudet - Statsandelar	186 000		186 000	186 000
Rahoitustulot ja -menot - Finansieringsinkomster och -utgifter				
Korkotulot - Ränteinkomster	81 346	6 777	88 123	85 220
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	78 418		78 418	72 921
Korkomenot - Ränteutgifter	-24 500	-6 212	-30 712	-27 809
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	-1 500	-5 510	-7 010	-1 512
Vuosikate - Årsbidrag	753 476	32 824	786 300	786 300
Poistot - Avskrivningar	-325 668	-36 955	-362 624	-362 624
Satunnaiset erät - Extraordinära poster				
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	427 807	-4 131	423 677	423 677
Poistoeron muutos - Förändring i avskrivningsdifferens		2 591	2 591	2 591
Varausten muutos - Förändring i reserveringar				
Rahastojen lisäys - Ökning av fonder				
Rahastojen vähennys - Minskning av fonder				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	427 807	-1 540	426 268	426 268

7 Tuloslaskelmaosa – Resultaträkningsdelen

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster	4 360 870	4 266 384	2 305 764	2 305 764	2 107 369	2 210 324
Menot - Utgifter	13 530	16 000	26 000	26 000	25 700	31 960
Netto	4 347 340	4 250 384	2 279 764	2 279 764	2 081 669	2 178 364
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-2,2	-46,0	-46,0	-8,6	4,9
Menot - Utgifter		18,3	62,5	62,5	-1,2	24,4

7 01 Toiminnan rahoitus – Finansiering av verksamheten

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster	4 159 094	4 135 500	2 146 000	2 146 000	1 957 800	2 060 500
Menot - Utgifter						
Netto	4 159 094	4 135 500	2 146 000	2 146 000	1 957 800	2 060 500
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-0,6	-48,1	-48,1	-8,8	5,2
Menot - Utgifter						

7 01 01 Verotulot – Skatteinkomster

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster	3 828 749	3 770 000	1 960 000	1 960 000	1 740 000	1 810 000
Menot - Utgifter						
Netto	3 828 749	3 770 000	1 960 000	1 960 000	1 740 000	1 810 000
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-1,5	-48,0	-48,0	-11,2	4,0
Menot - Utgifter						

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarviot alakohdittain

Budgetmomenten omfattar följande anslag och beräknade inkomster undermomentvis

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster						
7010101 Kunnallisvero - Kommunalskatt	2 821 115	2 950 000	1 140 000	1 140 000	970 000	1 010 000
7010102 Yhteisövero - Samfundsskatt	726 897	520 000	520 000	520 000	460 000	480 000
7010103 Kiinteistövero - Fastighetsskatt	280 737	300 000	300 000	300 000	310 000	320 000

7 01 03 Valtionosuudet - Statsandelar

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	330 345	365 500	186 000	186 000	217 800	250 500
Menot - Utgifter						
Netto	330 345	365 500	186 000	186 000	217 800	250 500
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		10,6	-49,1	-49,1	17,1	15,0
Menot - Utgifter						

7 02 Rahoitus- ja sijoitustoiminta – Finansierings- och investeringsverksamhet

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	199 859	130 284	159 764	159 764	149 569	149 824
Menot - Utgifter	13 174	16 000	26 000	26 000	25 700	31 960
Netto	186 686	114 284	133 764	133 764	123 869	117 864
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-34,8	22,6	22,6	-6,4	0,2
Menot - Utgifter		21,5	62,5	62,5	-1,2	24,4

7 02 01 Korot kaupunginkanslian käytettäväksi – Räntor, till stadskansliets disposition

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	73 442	75 123	81 346	81 346	80 021	76 652
Menot - Utgifter	12 632	14 500	24 500	24 500	24 200	30 460
Netto	60 810	60 623	56 846	56 846	55 821	46 192
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		2,3	8,3	8,3	-1,6	-4,2
Menot - Utgifter		14,8	69,0	69,0	-1,2	25,9

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarviot alakohdittain

Budgetmomenten omfattar följande anslag och beräknade inkomster undermomentvis

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster						
7020154 Asuntorakennustoiminnan tukemiseen myönnettyjen antolainojen korot - Räntor på lån som beviljats för stödande av bostadsbyggnadsverksamheten	4 273	3 965	5 000	5 000	5 000	4 000
7020155 Muiden antolainojen korot - Räntor på övriga utgivna lån	3 857	615	2 000	2 000	1 500	1 200
7020156 Rakennusaikaisen luoton korot - Räntor på kredit under byggnadstiden	768	750	925	925	950	950
7020159 Muut korot - Övriga räntor	1 302	2 000	6 249	6 249	6 749	6 749
7020164 Helsingin Energian lainojen korot - Räntor på Helsingfors Energis lån	18 433	17 660	16 372	16 372	15 600	14 570

7020166 Helsingin Sataman lainojen korot - Rääntor på Helsingfors Hamns lån	7 219	6 468	5 880	5 880	5 880	5 880
7020167 HKL:n lainojen korot - Rääntor på HST:s lån	2 160	366	2 903	2 903	3 203	3 453
7020168 Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän lainojen korot - Rääntor på Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänsters lån	35 429	34 999	34 568	34 568	34 001	33 022
7020169 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy lainojen korot - Rääntor på lån till Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab		8 300	7 449	7 449	7 138	6 828
Menot - Utgifter						
7020101 Ottolainojen korot - Rääntor på upptagna lån	11 621	11 700	19 000	19 000	20 700	26 700
7020102 Tilapäisluoton ja maksuliiketilien korot - Rääntor på tillfällig kredit och på transaktionskonton	1 011	2 800	5 500	5 500	3 500	3 760

7 02 02 Muu rahoitus, kaupunginkanslian käytettäväksi - Övrig finansiering, till stadskansliets disposition

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster	110 152	43 470	69 940	69 940	61 110	63 280
Menot - Utgifter	542	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Netto	109 610	41 970	68 440	68 440	59 610	61 780
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-60,5	60,9	60,9	-12,6	3,6
Menot - Utgifter		176,7				

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarviot alakohdittain

Budgetmomenten omfattar följande anslag och beräknade inkomster undermomentvis

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster						
7020255 Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	680	500	500	500	500	500
7020256 Osingot - Dividender	90 511	42 970	69 270	69 270	60 270	62 270
7020257 HKL:n infratulo - HST:s inkomst för infrastruktur	18 961	0				
7020258 Takauspalkkiot - Garantiarvoden			170	170	340	510
Menot - Utgifter						
7020204 Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	542	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500

7 02 04 Peruspääomien tuotot – Avkastning på grundkapital

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	16 266	11 691	8 478	8 478	8 438	9 892
Menot - Utgifter						
Netto	16 266	11 691	8 478	8 478	8 438	9 892
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-28,1	-27,5	-27,5	-0,5	17,2
Menot - Utgifter						

Peruspääomien tuotot jakaantuvat seuraavasti

Avkastningar på grunkapitalen fördelar sig enligt följande

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster						
7020404 HKL:n peruspääoman tuotto - Avkastning på HST:s grundkapital	8 442	3 795	3 377	3 377	3 377	3 377
7020405 HSL-peruspääoman tuotto – Avkastning på HRT:s grundkapital		72	72	72	72	72
7020406 HSY-peruspääoman tuotto – Avkastning på HRM:s grundkapital	1 455	1 455	2 909	2 909	2 909	4 363
7020407 HUS-peruspääoman tuotto - Avkastning på HNS grundkapital	4 249	4 249	0	0	0	0
7020408 Palvelukeskuksen peruspääoman tuotto - Avkastning på affärsverket grundkapital	80	80	80	80	80	80
7020411 Taloushallintopalvelun peruspääoman tuotto - Avkastning på affärsverket Ekonomiförvaltningstjänsters grundkapital	56	56	56	56	56	56
7020413 Työterveys Helsingin peruspääoman tuotto - Avkastning på Företagshälsan Helsingfors grundkapital	40	40	40	40		
7020414 Staran peruspääoman tuotto - Avkastning på Stara grundkapital	1 944	1 944	1 944	1 944	1 944	1 944

7 03 Rahastointi – Fondering

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	1 076	600				
Menot - Utgifter	357					
Netto	720	600				
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-44,2	-100,0	-100,0		
Menot - Utgifter		-100,0				

7 03 06 Kamppi - Töölönlahtirahasto – Fonden för Kampen - Tölövikén

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag			
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	55	600				
Menot - Utgifter						
Netto	55	600				
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		1 000,3	-100,0	-100,0		
Menot - Utgifter						

7 03 07 Asuntotuotantorahasto – Bostadsproduktionsfonden

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag			
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter	357					
Netto	-357					
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter		-100,0				

7 03 09 Lähiörahasto – Förortsfonden

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag			
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	1 022					
Menot - Utgifter						
Netto	1 022					
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-100,0				
Menot - Utgifter						

7 05 Poistoerot – Avskrivningsdifferenser

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag			
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	841					
Menot - Utgifter						
Netto	841					
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-100,0				
Menot - Utgifter						

Investoinnit

Kunta-Helsinki

Investeringar

Kommun-Helsingfors

Investointiosa – Investeringssedden

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	30 689	18 214	73 250	73 250	22 250	21 250
Menot - Utgifter	644 235	785 106	785 195	815 318	759 896	728 565
Netto	-613 546	-766 892	-711 945	-742 068	-737 646	-707 315
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		353 095				
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-40,7	302,2	302,2	-69,6	-4,5
Menot - Utgifter		21,9	0,0	3,8	-6,8	-4,1

Investointiosan kokonaisinvestoinnit vuonna 2023 ovat 815,3 miljoonaa euroa. Suunnitelmavuonna 2024 kokonaisinvestointitaso on 759,9 miljoonaa euroa ja 728,6 miljoonaa vuonna 2025.

Investeringssedden totalinvesteringar uppgår till 815,3 miljoner euro år 2023. År 2024 uppgår investeringarna till sammanlagt 759,9 miljoner euro och år 2025 till sammanlagt 728,6 miljoner euro.

8 01 Kiinteä omaisuus – Fast egendom

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	6 684	5 000	4 250	4 250	4 250	3 250
Menot - Utgifter	32 893	33 400	32 200	32 200	28 900	35 400
Netto	-26 209	-28 400	-27 950	-27 950	-24 650	-32 150
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		9 386				
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-25,2	-15,0	-15,0	0	-23,5
Menot - Utgifter		1,5	-3,6	-3,6	-10,2	22,5

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster						
80150 Kiinteän omaisuuden myynti – Försäljning av fast egendom	6 684	5 000	4 250	4 250	4 250	3 250
Menot - Utgifter						
80101 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi – Köp och inlösen av fastigheter och aktier som berättigar till besittning av fastigheter samt ersättningar för planläggning och kompletteringsbyggande, till stadsmiljönämndens disposition	7 990	13 500	13 500	13 500	13 500	17 500
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		9 386				
80103 Esirakentaminen, täyttötöyt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi – Grundberedning, utfyllnadsarbeten, byggbarhetsåtgärder, till stadsmiljönämndens disposition	24 903	19 900	18 700	18 700	15 400	17 900
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
8010301 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiseksi saattaminen – Övrig grundberedning, ibruktage av områden och åtgärder som gör tomter byggbara	24 903	19 900	18 700	18 700	15 400	17 900

8 01 50 Kiinteän omaisuuden myynti

Vuonna 2023 kiinteää omaisuutta arvioidaan myytävän 85 miljoonalla eurolla, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 4,25 miljoonaa euroa. Erotuksena syntyvät 80 miljoonan euron myyntivoitot kirjataan tuloiksi talousarviokohtaan Kaupunkirakenne. Vuonna 2024 suunnitellaan saavutettavan edelleen 85 miljoonan euron maanmyyntitulot ja vuonna 2025 aleneva 65 miljoonan euron myyntitulo. Myyntiarvioon päästään, mikäli suhdannetilanne ei merkittävästi heikkene, myytäviksi päätettyjen tonttien asemakaavat vahvistuvat suunnitellusti ja tonttien luovuttamisen vaatimien katujen, esirakentamisen ja rakennuskelpoiseksi saattamisen rahoitus- ja toteutusresurssit on ajoissa varmistettu.

Kaupunginhallitus on 1.4.2019 hyväksynyt uudet tontinluovutuslinjaukset, jossa tontit luovutetaan ensisijaisesti vuokraamalla, ja myymällä vain erityisistä syistä. Ennen linjauspäätöstä tehdyissä sopimuksissa ja varauksissa noudatetaan kuitenkin jo tehtyjä sopimuksia (vuokraus ostooptioin) sekä päätöksiä luovutusmuodosta. Linjausten yhteydessä arvioitiin, että tehtyjen sopimusten ja varausten toteutuminen lähivuosien osalta mahdollistaisi keskimäärin 100 miljoonan euron vuosittaiset maanmyyntitulot vuosille 2019–23. Pääosa voimassa olevista ostooptioista raukesi vuoden 2022 loppuun mennessä. Vuoden 2022 ensimmäisen vuosipuoliskon toteutuneen myyntivolyymin, rakentamisen suhdannetilanteen epävarmuuksien ja hankkeiden etenemistä hidastavien kaavavalitusten myötä myyntituloarviota on muutettu alenevaksi vuodesta 2023 lähtien alle 100 miljoonan euron tasolle.

8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä-kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset

Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset (8 01 01) on vuodelle 2023 osoitettu 13,5 miljoonaa euroa, 13,5 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 17,5 miljoonaa euroa vuodelle 2025.

Määräraha pitää sisällään aiemmin talousarviokohtaan Täydennysrakennuskorvaukset ja korvausinvestoinnit (8 01 03 02) sisältyneen määrärahan 3,5 miljoonaa euroa.

Täydennysrakentamiskorvauksella hankitaan kaupungille maata ja uutta asuinrakennusoikeutta. Korvausinvestoinneilla hankitut alueet saatetaan rakentamiskelpoiksi tonteiksi. Kaupunginhallituksen 26.4.2021 hyväksymän Maapoliittisten linjausten 2. osan hyväksymisen myötä hankintamäärärahaa ennakoidaan tarvittavan erityisesti myös muiden yleiskaavan toteuttamissuunnitelman kärkihankkeiden kuin AM-ohjelman kaupunkiudistusalueiden tavoitteiden toteutumisen edistämiseksi. Esitetty määräraha ei sisällä maanvaihtojen, erillisten ennakoimattomien hankkeiden vaatimien (kiireellisten) maanhankintojen eikä maankäyttösovimusten maana saatavien maankäyttökorvausten ja niihin liittyvien kiinteistöjärjestelyjen vaatimia ns. teknisiä määrärahoja, joiden määrät vuositasolla suuresti vaihtelevat. Niiden osalta esitetään tapauskohtaisesti ylitysoikeuksia.

8 01 50 Försäljning av fast egendom

Fast egendom beräknas år 2023 bli såld för 85 miljoner euro, varav 4,25 miljoner euro i enlighet med balansvärdet upptas under försäljning av fast egendom. Skillnaden på 80 miljoner euro, som utgör inkomster i form av försäljningsvinst, upptas på budgetmomentet Stadsstruktur. För 2024 planeras att markförsäljningsinkomster om 85 miljoner euro fortfarande uppnås, och för 2025 lite sjunkande försäljningsinkomst om 65 miljoner euro. Den uppskattade försäljningen uppnås om konjunkturläget inte försämras avsevärt, detaljplanerna för tomterna som man har beslutat sälja har fastställts enligt planerna och finansierings- och realiseringsresurserna för gatorna, grundberedningen och byggbarhetsåtgärderna som överlåtelsen av tomterna kräver har säkrats i tid.

Stadsstyrelsen godkände 1.4.2019 nya riktlinjer för överlåtelse av tomter, enligt vilka tomterna i första hand överläts genom utarrendering och endast av särskilda skäl genom försäljning. I avtal och reserveringar som tecknats före beslutet om riktlinjer iakttas dock de avtal som redan ingåtts (utarrendering med köption) samt beslut om överlåtelseformen. I samband med linjedragningen gjordes bedömningen att de redan tecknade avtalen och reserveringarna, om de blir av, möjliggör årliga markförsäljningsinkomster om i medeltal 100 miljoner euro under perioden 2019–23. Största delen av de köptioner som är i kraft förfaller i slutet av 2022. De uppskattade försäljningsintäkterna för 2023 har ändrats på grund av den realiserade försäljningsvolymen under första hälften av 2022, besvär angående detaljplaner som hindrar projektens framskridande och det osäkra konjunkturläget inom byggnadsbranschen. Från och med 2023 är de uppskattade försäljningsintäkterna sjunkande och ligger under 100 miljoner euro.

8 01 01 Köp och inlösen av fastigheter och aktier som berättigar till besittning av fastigheter samt ersättningar för planläggning och kompletteringsbyggnad

För köp och inlösen av fastigheter och aktier som berättigar till besittning av fastigheter samt ersättningar för planläggning och kompletteringsbyggnad (8 01 01) anvisas 13,5 miljoner euro för 2023, 13,5 miljoner euro för 2024 och 17,5 miljoner euro för 2025.

Anslaget omfattar ett anslag om 3,5 miljoner euro som tidigare ingick i budgetmomentet Ersättningar för kompletteringsbyggnad och ersättningsinvesteringar (8 01 03 02).

Med ersättningar för kompletteringsbyggnad anskaffas mark och ny bostadsbyggrätt till staden. Områden som skaffats med ersättande investeringar görs till byggbara tomter. I och med att andra delen av de markpolitiska riktlinjer som stadsstyrelsen godkände 26.4.2021 godkänns väntas det behövas anskaffningsanslag för att främja målen för i synnerhet även andra spetsprojekt inom generalplanens realiseringsplan än bara de stadsförnyelseområden som ingår i BM-programmet. I det föreslagna anslaget ingår inte s.k. tekniska anslag som markbyten, (brådskanie) markförvärv som separata oförutsägbara projekt och markanvändningsavtalens markanvändningsersättningar i form av mark och därtill hörande fastighetsarrangemang kräver och vars storlek varierar avsevärt på årsnivå. För dem föreslås överskridningsrätter från fall till fall.

8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Talousarviokohta 8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, kaupunginhallituksen käytettäväksi, on lakkautettu. Projektialueiden esirakentamiseen varattu määräraha siirtyi uuden talousarviokohdan 8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, alakohtaan 8 08 01 Esirakentaminen vuodesta 2022 alkaen. Samoin siirtyi vuoden 2021 toteumatieto lakkautetulta kohdalta uudelle kohdalle.

8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen**8 01 03 01 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen**

Talousarviokohdalle on osoitettu vuodelle 2023 määrärahaa 18,7 miljoonaa euroa, 15,4 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 17,9 miljoonaa euroa vuodelle 2025.

Projektialueiden ulkopuolisten täydennysrakennusalueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen varattua määrärahaa käytetään luomaan edellytyksiä erilaisten rakennushankkeiden toteuttamiseen. Vuosittain keskimäärin 40–70 asunto- ja toimitilatonttia sekä useita kaupungin palveluverkon kehittämiseen liittyvää tonttia saatetaan määrärahalla rakentamiskelpoiseksi. Määrärahalla toteutettavat toimenpiteet koskevat muun muassa pilaantuneiden maiden puhdistamista, johtosiirtoja, rakennusten purkuja sekä muuta esirakentamista.

Vuonna 2023 määrärahalla toteutetaan vuodelta 2022 jatkuvia hankkeita sekä niitä hankkeita, joihin on sitouduttu erilaisin sopimuksin. Lisäksi käynnistetään uusia palveluverkon kehittämiseen ja täydennysrakentamiseen liittyviä esirakennushankkeita. Merkittävimmät tiedossa olevat kohteet ovat Keskusten terveys- ja hyvinvointikeskuksen esirakentaminen, Vuosaarentie 3:n tontin pilaantuneen maan puhdistaminen sekä Hiekkarannantien ja Taivallahden esirakentaminen.

8 01 02 Grundberedning i projektområden, utfyllnadsarbeten, till stadsstyrelsens disposition

Budgetmomentet 8 01 02 Grundberedning i projektområden, utfyllnadsarbeten, till stadsstyrelsens disposition slopas. Anslaget för grundberedning i projektområden överförs till ett nyinrättat budgetmoment (8 08) för byggande av infrastruktur i projektområden, punkt 8 08 01 Grundberedning, från och med 2022. Likaså överförs det slojade momentets utfall 2021 till det nya momentet.

8 01 03 Grundberedning, utfyllnadsarbeten och byggarhetsåtgärder**8 01 03 01 Övrig grundberedning, ibruktagande av områden och åtgärder som gör tomter byggbara**

På budgetmomentet har det anvisats anslag på sammanlagt 18,7 miljoner euro för 2023, 15,4 miljoner euro för 2024, och 17,9 miljoner euro för 2025.

En del av de anslag som reserverats för att göra sådana kompletteringsbyggområden byggbara som inte ingår i projektområden används för att skapa förutsättningar för att genomföra olika slags byggprojekt. Med anlagen görs årligen cirka 40–70 tomter för bostäder och verksamhetslokaler samt flera tomter för utveckling av stadens servicenätverk till byggbara tomter. De åtgärder som genomförs med anslaget används bland annat för att rengöra förorenad mark, flytta ledningar, riva byggnader, och för annan markberedning.

År 2023 används anslaget för att fortsätta på projekt från år 2022 och för de projekt som man förbundit sig till genom olika slags avtal. Dessutom inleds nya markberedningsprojekt i anknytning till utvecklingen av servicenätet och till kompletteringsbyggandet. De viktigaste objekten är grundberedning av Centrums central för hälsa och välbefinnande, sanering av förorenad mark på tomten Nordsjövägen 3 och grundberedning av Sandstrandsvägen och Edesviken.

8 02 Rakennukset – Byggnader

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter	255 616	267 406	296 597	304 520	292 225	272 619
Netto	-255 616	-267 406	-296 597	-304 520	-292 225	-272 619
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		15 736				
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter		4,6	10,9	13,9	-4,0	-6,7

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Menot - Utgifter						
80201 Uudis- ja lisärakennushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi – Ny- och kompletteringsbyggnadsprojekt, till stadsmiljönämndens disposition	126 263	119 773	145 142	145 364	138 891	154 660
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		15 736				
8020101 Uudisrakennushankkeiden tarveselvitykset – Behovsutredningar för nybyggnadsprojekt	554	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
8020102 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet – Ny- och tillbyggnadsprojekt inom fostrans- och utbildningssektorn	101 571	104 929	130 839	131 060	120 650	115 340
8020103 Kaupunkiympäristön toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet – Ny- och tillbyggnadsprojekt inom stadsmiljösektorn	3 326	10 320	3 532	0	0	0
8020104 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet – Ny- och tillbyggnadsprojekt inom kultur- och fritidssektorn	10 158	554	1 514	1 514	161	1 600
8020105 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet – Ny- och tillbyggnadsprojekt inom social-, hälsovårds- och räddningssektorn	623	2 970	8 257	11 790	17 080	36 720
8020106 Muut uudisrakennushankkeet – Övriga nybyggnadsprojekt	9 031					
8020107 Rakennusten ja liikehuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkiminen – Förvärv av byggnader och aktier som berättigar till besittning av byggnader och affärslokaler	1 000					
80202 Korjaushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi – Reparationsprojekt, till stadsmiljönämndens disposition	129 287	147 633	151 455	159 156	153 334	117 959
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
8020201 Korjausrakennushankkeiden tarveselvitykset – Behovsutredningar för reparationsbyggnadsprojekt	931	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
8020202 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan korjausrakennushankkeet – Reparationsbyggnadsprojekt inom fostrans- och utbildningssektorn	80 460	74 935	84 685	87 390	100 350	86 540
8020203 Kaupunkiympäristön toimialan korjausrakennushankkeet – Reparationsbyggnadsprojekt inom stadsmiljösektorn	8 979	9 652	4 905	7 640	0	40

8020204 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan korjausrakennushankkeet – Reparationsbyggnadsprojekt inom kultur- och fritidssektorn	4 277	2 618	1 079	1 079	16 484	26 900
8020205 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan korjausrakennushankkeet – Reparationsbyggnadsprojekt inom social-, hälsovårds- och räddningssektorn	20 067		419	680	2 200	320
8020206 Muut korjausrakennushankkeet – Övriga reparationsbyggnadsprojekt	14 573	59 428	59 367	61 367	33 300	3 159
80203 Kaupungintalokortteleiden kehittäminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi – Utveckling av stadshusvarteren, till stadsstyrelsens disposition	66					
<i>Yllitykset - Överskridningar</i>						

8 02 Rakennukset

Talonrakennusinvestointeihin vuodelle 2023 osoitettu yhteensä 304,5 miljoonaa euroa, josta uudis- ja lisärakennushankkeisiin ja niiden suunnitteluun on varattu 145,4 miljoonaa euroa sekä korjaushankkeisiin ja niiden suunnitteluun 159,2 miljoonaa euroa. Suunnitelmakaudella 2023–2025 talonrakennusinvestointeihin on vuodelle 2024 varattu 292,2 miljoonaa euroa ja vuodelle 2025 yhteensä 272,6 miljoonaa euroa.

Rakentamishjelmaehdotus vuosiksi 2023–2032 pohjautuu vuoden 2022 talousarvion 10-vuotiseen talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan. Rakentamishjelmassa olevat hankkeiden toteutusaikataulut ja rakentamiskustannukset on päivitetty vastaamaan nykyhetken tietoa. 10-vuotiseen talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan on lisätty uudisrakennushankkeita toimialojen hanke-esitysten perusteella ja korjaushankkeita sekä rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuuden pitkän tähtäimen korjaushjelmasta, että toimialojen hanke-esitysten perusteella.

Uudisrakentamisen pääpaino kaudella 2023–2032 on uusien projektialueiden palvelurakennusten ja korvaavien uudisrakennusten toteuttamisessa. Talousarviovuoden 2023 merkittävimmät rakentamisivaiheessa olevat uudisrakennushankkeet ovat Pakilan koulujen ja päiväkotien allianssihanke, Kannelmäen peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennus, Pasilan peruskoulu ja päiväkotia, Kottbyn peruskoulun ja Helsingin kielilukion korvaava uudisrakennus, lasten päiväkodit Kaarelanraitti ja Vanhainen sekä Kontulan pelastusasema.

Ohjelmakauden 2023–2032 muita merkittäviä uudis- ja lisärakennushankkeita ovat Suutarilan monitoimitalo, Hernesaaren peruskoulu, Kruunuvuorenrannan keskuskoulu, päiväkotia ja liikuntatilat, Merilahden peruskoulun korvaava uudisrakennus ja Malmin sairaalan laajennus. 10-vuotiskaudella rakennetaan yli 40 kpl uutta erillistä tai koulun yhteydessä toimivaa päiväkotia.

Korjausrakentamisen ohjelmoinnin lähtökohtana on kaikkien toimitilojen mutta varsinkin koulurakennusten ja päiväkotien käyttökelpoisuuden, terveellisuuden ja turvallisuuden varmistaminen. Vuonna 2023 korjausrakentamisen investointitaso on 154 miljoonaa euroa. Uudisrakentamisesta

8 02 Byggnader

För husbyggnadsinvesteringar har det för 2023 anvisats sammanlagt 304,5 miljoner euro, varav 145,4 miljoner euro för ny- och tillbyggnadsprojekt och planering av sådana, och 159,2 miljoner euro för reparationsprojekt och planering av sådana. För husbyggnadsinvesteringar under planperioden 2023–2025 har det reserverats 292,2 miljoner euro för 2024 och sammanlagt 272,6 miljoner euro för 2025.

Förslaget till byggnadsprogram för åren 2023–2032 baserar sig på det 10-åriga byggnadsprogrammet för husbyggnadsprojekt i 2022 års budget. Tidsschemat för genomförande av projekten i byggnadsprogrammet och dessas byggkostnader har uppdaterats att motsvara de uppgifter som nu finns att tillgå. I det tioåriga byggnadsprogrammet har det lagts till nybyggnadsprojekt utifrån sektorernas projektförslag, liksom reparationsprojekt utifrån såväl det av servicehelheten Byggnader och allmänna områden utarbetade reparationsprogrammet på lång sikt som sektorernas projektförslag.

När det gäller nybyggnad ligger tyngdpunkten under programperioden 2023–2032 på servicebyggnader i nya projektområden och på ersättande nybyggnader. De viktigaste nybyggnadsprojekten som är i byggskedet under budgetåret 2023 är alliansprojektet för skolor och daghem i Baggböle, nybyggnaden för grundskolan Kannelmäen peruskoulu och därtill anknytande daghem, grundskolan Pasilan peruskoulu och därtill anknytande daghem, den ersättande nybyggnaden för Kottby grundskola och Helsingin kielilukio, daghemmen Kaarelanraitti och Vanhainen samt Gårdsbacka räddningsstation.

Andra omfattande ny- och tillbyggnadsprojekt under programperioden 2023–2032 är Skomakarböle allaktivitetshus, grundskolan Hernesaaren peruskoulu, Kruunuvuorenrannan keskuskoulu och därtill anknytande daghem och motionslokaler i Kronbergsstranden, en ersättande nybyggnad för Merilahden peruskoulu samt en utvidgning av Malms sjukhus. Under tioårsperioden byggs över 40 nya daghem, antingen separat eller i anslutning till en skola.

Utgångspunkten i planeringen av reparationsbyggande är att säkerställa att alla lokaler, men särskilt skolhusen och daghemmen, är användbara, sunda och säkra. Nivån för investeringar i reparationsbyggande är 154 miljoner euro år 2023. Av nybyggnaderna är 78 miljoner euro ersättande

78 miljoonaa euroa on korvaavaa uudisrakentamista, eli talousarviovuonna 2023 käytetään 229 miljoonaa euroa rakennusten korjausvelan hillitsemiseen. Kaupungin suoraan omistamassa rakennuskannassa on korjausvelkaa noin 1,3 miljardia euroa.

Talousarviovuoden 2023 merkittävimmät rakentamisvaiheissa olevat korjaushankkeet ovat Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen, Gymnasiet Lärkan (Hoplaxskolan), Hoplaxskolanin Lokkalantien toimipisteen, Taivallahden peruskoulun, Tahvonlahden ja Kallion ala-asteen, sekä Finlandiatalon perusparannukset. Merkittävimpiä yksittäisiä korjaushankkeita suunnitelmakaudella 2023–2032 ovat Töölön kisahallin, Pasilan kirjaston ja Kaupungintalon perusparannus.

Kaikki yli 1,0 miljoonan euron työkohteet on esitetty omina hankkeinaan. Näiden kohdennettujen hankkeiden lisäksi vuodelle 2023 kohdentamattomiin korjaushankkeisiin on varattu 8 miljoonaa euroa. Määräraha käytetään välttämättömiin toiminnallisiin muutostöihin palveluverkkoa kehitettäessä ja sillä rahoitetaan lisä- ja väistötilojen investointiosuudet.

Isot vuosikorjaukset ja kaikki peruskorjaukset rahoitetaan nykykäytännön mukaisesti käyttötaloudesta.

Vuokra ja osakehankkeet

Investointiohjelman lisäksi kaupunki toteuttaa uudishankkeitaan myös vuokra- ja osakekohteina sekä kiinteistöyhtiömuotoisina. Suunnitelmakauden 2023–2025 merkittävimmät vuokra- ja osakehankkeet ovat Metsolan ala-asteen korvaava uudisrakennus, Maatullin ala-asteen ja päiväkotit Mintun korvaava uudisrakennus, Luonnontiedelukio ja Monitoimitalo Bunkkeri.

Ohjelmakauden 2023–2032 muita merkittäviä vuokra- ja osakehankkeita ovat Ystävyyspuiston yhteisväestönsuoja, Haagan ja Malmin perhekeskukset ja terveys- ja hyvinvointikeskukset, Laakson yhteissairaala, Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus, Mellunmäen peruskoulu, Pohjois-Pasilan uusi koulu ja päiväkotit, Hermanninrannan peruskoulu, Stadin ammattiopiston Roihupellon ja Myllypuron kampus.

nybyggnader, varför det under budgetåret 2023 används 229 miljoner euro för att dämpa ökningen i det eftersatta underhållet i fråga om byggnader. Renoveringsskulden i det byggnadsbestånd som direkt ägs av staden uppgår till cirka 1,3 miljarder euro.

De viktigaste reparationsprojekten som är i byggskedet under budgetåret 2023 är renoveringarna av Käpylän peruskoulus byggnad Väinölä, Gymnasiet Lärkan (Hoplaxskolan), Hoplaxskolans verksamhetsställe på Lokkavägen, Taivallahden peruskoulu, Tahvonlahden ala-aste och Kallion ala-aste samt Finlandiahuset. Till de mest betydande enskilda reparationsprojekten under planperioden 2023–2032 hör renoveringarna av Töölö sporthall, Böle bibliotek och Stadshuset.

Alla arbetsobjekt på över 1,0 miljoner euro anges som enskilda projekt. Utöver dessa specificerade projekt har det för 2023 reserverats 8 miljoner euro för ospecificerade reparationsprojekt. Anslaget används för oundgängliga funktionella ändringsarbeten vid utvecklandet av servicenätet, samt för att finansiera investeringsandelarna för tilläggslokaler och tillfälliga evakueringslokaler.

Stora årsreparationsprojekt och alla renoveringar finansieras enligt nuvarande praxis från driftsekonomin budget.

Hyres- och aktieprojekt

Utöver investeringsprogrammet genomför staden sina nya projekt också som hyres- och aktieobjekt samt i fastighetsbolagsform. Till de mest betydande hyres- och aktieobjekten under planperioden 2023–2032 hör de ersättande nybyggnaderna för lågstadieskolorna Metsolan ala-aste och Maatullin ala-aste samt daghemmet Minttu, gymnasiet Helsingin luonnontiedelukio och allaktivitetshuset Bunkkeri.

Andra betydande hyres- och aktieprojekt under programperioden 2023–2032 är ett skyddsrum för gemensamt bruk i Vänskapens park, familjecentret och centralen för hälsa och välbefinnande i Haga och Malm, Dals samsjukhus, Centrums central för hälsa och välbefinnande, grundskolan Mellunmäen peruskoulu, den nya skolan och det nya daghemmet i Norra Böle samt yrkesinstitutet Stadin ammattiopistos campus i Kasäkern och Kvarnbäcken.

8 03 Kadut ja liikenneväylät – Gator och trafikleder

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter	67 469	76 700	73 800	85 800	87 800	111 500
Netto	-67 469	-76 700	-73 800	-85 800	-87 800	-111 500
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		590				
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter		13,7	-3,8	11,9	2,3	27,0

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Menot - Utgifter						
80301 Uudisrakentaminen ja perusparantaminen sekä muut investoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi – Nybyggnad och ombyggnad samt övriga investeringar, till stadsmiljönämndens disposition	66 552	75 200	72 900	84 900	87 200	110 400
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
8030101 Uudisrakentaminen – Ombyggnad	14 987	20 100	16 800	16 300	20 600	25 400
Eteläinen suurpiiri - Södra stordistriktet	723	2 200	2 200	2 200	2 700	3 300
Läntinen suurpiiri - Västra stordistriktet	3 972	3 600	2 000	2 000	3 500	1 700
Keskinen suurpiiri - Mellersta stordistriktet	1 633	1 600	2 100	2 100	1 000	500
Pohjoinen suurpiiri - Norra stordistriktet	378	2 300	2 400	2 400	2 200	2 000
Koillinen suurpiiri - Nordöstra stordistriktet	2 964	2 900	3 600	3 600	5 200	6 000
Kaakkoinen suurpiiri - Sydöstra stordistriktet	1 619	3 000	1 000	1 000	600	2 000
Itäinen suurpiiri - Östra stordistriktet	3 363	4 200	3 400	2 900	4 500	7 800
Östersundomin suurpiiri - Östersundoms stordistrikt	49	300	100	100	100	100
Meluesteet - Bullerskärmar	285				800	2 000
8030102 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt – Ombyggnad och trafikregleringar	49 125	51 100	48 800	61 300	60 400	78 600
Katujen peruskorjaukset - Ombyggnad av gator	9 231	9 000	9 700	13 700	13 100	14 100
Siltojen peruskorjaukset - Ombyggnad av broar	2 801	4 900	7 100	8 100	15 300	32 000
Päällysteiden uusiminen - Fömyande av beläggning	3 763	4 500	5 000	5 000	5 000	5 000
Joukkoliikenteen kehittäminen - Utveckling av kollektivtrafiken	2 855	2 500	2 000	2 000	2 000	2 000
Liikennejärjestelyt - Trafikregleringar	5 643	4 700	6 000	9 000	6 000	6 500
Jalankulun ja pyöräilyn väylät - Leder för gång- och cykeltrafik	24 832	25 500	19 000	23 500	19 000	19 000
8030103 Muut investoinnit – Övriga investeringar	2 441	4 000	7 300	7 300	6 200	6 400
Täytemaan vastaanottoaikat - Mottagningsplatser för fyllnadsjord	884	750	750	750	750	1 000
Lumenvastaanottoaikat ja hiekkasiilot - Snöstjälpningsplatser och sandsilor	638	1 500	1 500	1 500	2 300	2 850
Yleiset käymälät - Allmänna toaletter	247	450	450	450	450	450
Ranta-alueiden kunnostus - Istandsättning av strandområden	672	1 300	4 600	4 600	2 700	2 100
80302 Projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi – Gator i projektområden, till stadsstyrelsens disposition						
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
8030201 Kamppi-Töölönlahti – Kampen–Tölviken						
8030202 Länsisatama – Västra hamnen						
8030203 Kalasatama – Fiskehamnen						
8030204 Kruunuvuorenranta – Kronbergsstranden						
8030205 Pasila – Böle						
8030206 Kuninkaankolmio – Kungstriangeln						
8030207 Kruunusillat – Kronbroarna						
8030208 Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen – Nya projektområden och						
8030209 Malmi - Malm						
80303 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi –	916	1 500	900	900	600	1 100
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		590				

8 03 Kadut ja liikenneväylät

8 03 01 Uudisrakentaminen, perusparantaminen ja muut investoinnit

Talousarviokohdalle on osoitettu vuodelle 2023 määrärahaa yhteensä 84,9 miljoonaa euroa, 87,2 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 110,4 miljoonaa euroa vuodelle 2025.

10-vuotista investointiohjelmaa on päivitetty. Investointiohjelman lähtökohdانا on ollut jatkuvien hankkeiden, lakisääteisten palveluiden ja asuntotuotantotavoitteen (8 000 asuntoa) mahdollistavien edellytysinvestointien rahoituksen turvaaminen. Priorisoinnissa on lisäksi huomioitu kaupungin tasapainoinen kehittäminen, infraomaisuuden oikea-aikainen perusparantaminen sekä kaupunki uudistusalueiden kehittäminen.

AM-ohjelman mukainen asuntotuotantotavoite kohdistuu aluerakentamisprojekti-alueiden lisäksi voimakkaasti suurpiirien täydennysrakentamisalueille. Vuonna 2021 Helsingissä valmistui 7105 asuntoa ja näistä suurpiirien täydennysrakentamisalueilla toteutui noin 60 %. Talousarvioehdotuksen lähtökohdانا on turvata jo käynnissä olevien hankkeiden rahoitus sekä alueiden tasapainoinen kehittäminen.

Rakennettuun ympäristöön on kertynyt merkittävä korjausvajae. Infraomaisuuden hallinta ja palvelutason turvaaminen edellyttävät pitkäjänteistä ja systemaattista toimintatapaa sekä kehittymisen seuranta. Tunnistettuja kriittisiä tarpeita ovat tilaomaisuuden sekä siltojen ja muiden taitorakenteiden korjausvajeen pienentäminen sekä Led-valosaneerauksen jatkaminen.

Jalankulun ja pyöräilyn edistämiseen on varattu vuonna 2023 23,5 miljoonaa euroa ja vuosina 2024–2025 19,0 miljoonaa euroa. Määrärahalta edistetään pyöräilyn tavoiteverkon toteutumista sekä kantakaupungissa että pyöräilyn pääväylien eli baanojen osalta. Merkittävimpänä yksittäisenä hankkeena valmistuu taloussuunnitelmakaudella rautatieaseman alittava kävelijöiden ja pyöräilyn tunneli (Kaisantunneli). Lisäksi toteutetaan pyöräilyverkostoa raidehankkeiden rakentamisen yhteydessä ns. liittyvinä hankkeina. Jalankulun ja pyöräilyn väylien ja raideliikenneverkoston kehittäminen edellyttävät usein koko katupoikkileikkauksen muutosta, joka lieventää osaltaan perusparantamisen rahoitusvajetta. Raideverkoston kehittämisen investoinnit kiskojen ja niihin liittyvien perustusten ja ratatekniikan osalta sisältävät investointiraamin ulkopuolisen Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n investointeihin, ja muut katukustannukset kohdistuvat hankkeelle. Samassa yhteydessä uusitaan pääsääntöisesti kadun Yhteinen kunnallistekninen työmaa (YKT) -osapuolten verkostot. Käynnissä olevia määrärahalta toteutettavia hankkeita ovat Itäbaana välillä Suunnittelijankatu-Valurinkatu, Kasin katutyöt (Caloniuksenkatu, Runeberginkatu, Helsinginkatu) sekä Raide-Jokerin varren jalankulun ja pyöräilyn väylät.

8 03 01 01 Uudisrakentaminen

Katujen uudisrakentamiseen on talousarviossa osoitettu vuodelle 2023 määrärahaa 16,3 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2024 on esitetty 20,6 miljoonaa euroa ja vuodelle 2025 on esitetty 25,4 miljoonaa euroa.

Uudisrakentaminen sisältää myös tarvittavat katujen ulkovalaistus- ja liikennevaloinvestoinnit.

8 03 Gator och trafikleder

8 03 01 Nybyggnad, ombyggnad och övriga investeringar

På budgetmomentet reserveras sammanlagt 84,9 miljoner euro för 2023, 87,2 miljoner euro för 2024 och 110,4 miljoner euro för 2025.

Stadens tioåriga investeringsprogram har uppdaterats. Utgångspunkten för investeringsprogrammet har varit att trygga finansieringen för de investeringar som behövs för fortgående projekt, lagstadgade tjänster och målet för bostadsproduktionen (8 000 bostäder). Prioriteringen har dessutom beaktat ett balanserat utvecklande av staden, att infrastrukturegendomen repareras i tid och att stadsförnyelseområdena ska utvecklas.

Målet för bostadsproduktionen enligt BM-programmet riktar sig förutom till områden med områdesbyggnadsprojekt också starkt till stordistriktens områden för kompletteringsbyggande. År 2021 färdigställdes 7105 bostäder i Helsingfors, cirka 60 % av dem i områdena för kompletteringsbyggande i stordistriktet. Utgångspunkten för budgetförslaget är att trygga finansieringen för redan pågående projekt och att utveckla balansen mellan områden.

Ett betydande reparationsunderskott har uppstått i den byggda miljön. Förvaltandet av infrastrukturegendomen och tryggandet av servicenivån förutsätter ett långsiktigt och systematiskt tillvägagångssätt och fölning av utvecklingen. De kritiska behoven som identifierats är att minska reparationsunderskottet inom lokaler, broar och andra tekniska konstruktioner samt fortsätta med LED-belysningssaneringen.

För att främja gång- och cykeltrafiken har det reserverats 23,5 miljoner euro för år 2023 och 19,0 miljoner euro för åren 2024–2025. Med anslaget främjas förverkligandet av målet för cykelvägnätet både i innerstaden och i fråga om huvudlederna för cykeltrafiken, dvs. pendlingsstråken. Det mest betydande enskilda projektet som färdigställs under ekonomiplanperioden är anläggandet av Kajsatunneln för fotgängare och cyklister under Järnvägsstationen. Dessutom förverkligas cykelvägnätet i samband med byggandet av spårvägsprojekt i form av s.k. anknyttande projekt. Utvecklandet av gång- och cykeltrafiklederna och spårtrafiknätet kräver ofta en ändring av hela gatusektionen, vilket bidrar till att lindra underskottet i finansieringen av gatuumbyggnader. Investeringarna i utveckling av spårnätverket när det gäller räls med underbyggnad och banteknik ingår inte i investeringsramen utan i affärsverket Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab:s investeringar, medan de övriga kostnaderna hänförs till projektet. I detta sammanhang förnyas i regel nätverken för parterna inom den gemensamma kommunaltekniska byggarbetsplatsen. Bland pågående projekt som genomförs med anslagna medel märks Österbanan på sträckan Planerargatan–Gjutaregatan, gatuarbetena vid Åttans spårvagnslinje (Caloniusgatan, Runebergsgatan, Helsingegatan) samt gång- och cykellederna längs Jokerbanan.

8 03 01 01 Nybyggnad

För anläggning av nya gator och har 16,3 miljoner euro anvisats i budgetförslaget för 2023. För ekonomiplaneåret 2024 har det föreslagits anslag på 20,6 miljoner euro och för 2025 anslag på 25,4 miljoner euro.

Nybyggnaden omfattar också behövliga investeringar i utomhusbelysning och trafikljus på gatorna.

Suurpiirin katuinvestoinnit kohdistuvat suunnitelmakaudella täydennysrakentamisalueille kuten Orapihlajtien ja Paatsamantien alue Haagassa, Huopalahdenportti Pikku Huopalahden pohjoisosassa, Pitäjänmäen asemakeskus, Hakaniemen alue, Raide-Jokerin reitin varren täydennysrakentaminen, Viikinkallion asuntokatu ja Viikin pehmeikkö, Työnjohtajankadun korttelit Herttoniemessä, Kauppamyllyntien ympäristö Röhupellossa ja Aromikujan alue Aurinkolahdessa. Meri-Rastilan täydennysrakentamisen aluetta Vuosaarella ja Karhukallion aluetta Myllypurossa edistetään kaavallisten mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi erillisiä katuhankkeita toteutetaan kaava-alueiden keskeneräisyyden vuoksi. Sorakatuojen rakentaminen etenee täydennysrakentamisen edellyttämässä laajuudessa. Uudisrakentamisen hankkeilla vastataan kaupunkistrategian *Toimiva ja kaunis Helsinki* sekä *Helsinki on houkutteleva osajille ja yrityksille* -painopistealueiden tavoitteisiin.

Meluntorjunnan erillishankkeet kohdistuvat meluntorjuntaselvityksen suuntaviivojen ja kohdepriorisoinnin mukaisille, rakennetun pääkatuverkon osille (Vanha Porvoontie, Suutarilantie, Tapaninkyläntie). Raamipaineista johtuen meluntorjunnan erillishankkeet toteutetaan pääosin ohjelmakauden jälkipuoliskolla. Uusien katujen ja liikenneväylien meluntorjunta toteutetaan tarvittaessa osana kyseisiä hankkeita. Lisäksi meluntorjuntaa sisältyy Helsingin kaupungin ja Uudenmaan ELY -keskuksen yhteishankkeisiin.

8 03 01 02 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt

Katujen perusparantamiseen ja liikennejärjestelyihin on talousarviossa osoitettu vuodelle 2023 määrärahaa yhteensä 61,3 miljoonaa euroa, 60,4 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 78,6 miljoonaa euroa vuodelle 2025.

Suunnitelmakauden merkittävimpiä peruskorjaushankkeita ovat vuodelle 2023 jatkuva Suomenlinnan katujen peruskorjaus sekä suunnitelmakaudella käynnistävät Fredrikintorin, Maatullinkujan, Abraham Wetterin tie välillä Linnanrakentajantie-Sahaajankatu ja Johan Sederholmintien peruskorjaukset. Muut katujen peruskorjaushankkeet ovat joukkoliikenteen ja pyöräilyn kehityshankkeiden tai vesihuollon (HSY) saneerauksen yhteydessä tehtäviä koko kadun perusparannuksia ja vakavien rakenneaurioiden kuten painumien korjaustarpeita eri puolilla kaupunkia. Vieraslajien torjunta-asetuksen (704/2019) mukaisesti erillisenä työvaiheena vaihdetaan asetuksessa mainittuja katuistutuksissa käytettyjä kasvilajeja muihin kasvilajeihin.

Ulkovalaistuksen peruskorjaus ja liikennevalojen sekä muun telematiikan uusinta on osa katujen peruskorjausta. Ulkovalaistuksen peruskorjaus keskittyy olemassa olevan valaistusverkon saneeraukseen toimenpideohjelman mukaisesti siten, että EU:n EcoDesign-direktiivin kiristyneet vaatimukset saavutetaan. Ulkovalaistuksen energiatehokkuuden parantamiseksi käynnistetty ns. Helsinki LED-hankkeen ensimmäinen vaihe valmistui vuonna 2019. Helsinki-LED-hanke on nyt siirtynyt vaiheeseen 2, jossa loput vanhat valaisimet (65 000 kpl) vaihdetaan LED-valaisimiksi. Lisäksi vanhoja ulkovalaisimia vaihdetaan LED-valaisimiksi joko hankkeiden peruskorjauksen yhteydessä tai erillisenä hankkeena käytettävissä olevien määrärahojen mukaan. Telematiikan peruskorjaus keskittyy vanhan kuparisen liikennevaloja palvelevan tietoliikenneverkon uusintaan valokuiduksi. Hanke on

Stordistriktens gatuinvesteringar riktas under planperioden till områden för kompletteringsbyggande, såsom området Hagtornsvägen–Frangulavägen i Haga, Hoplaxporten i norra delen av Lilla Hoplaxviken, Sockenbacka stationscentral, Hagnäsområdet, kompletteringsbyggande längs Jokerbanan, bostadsgatan norr om Vikbergsvägen och Viks svaga mark, , Arbetsledaregatan kvarter i Hertonäs, Handelskvarnsvägens omgivning i Kasäkern och Aromgrändens område i Solvik. Havsrastböle kompletteringsbyggområde i Nordsjö och området Björnklippan i Kvarnbäcken främjas enligt detaljplanen där det är möjligt. Dessutom genomförs det separata gatuprojekt som halvfärdiga detaljplaneområden kräver. Permanentbeläggningen av grusgator fortskrider i den omfattning som kompletteringsbyggandet förutsätter. Nybyggnadsprojekten syftar till uppfylla stadsstrategins mål för prioriteringsområdena *En funktionell och vacker stad* och *Helsingfors är attraktivt för proffs och företag*.

Särprojektet för bullerbekämpning riktar sig på de delar av det byggda huvudgatanätet som nämns i riktlinjerna och prioriteringen i staden utredning om bullerbekämpning (Gamla Borgåvägen, Skomakarbölevägen, Staffansbyvägen). På grund av de strikta ramarna genomförs särprojektet för bullerbekämpning huvudsakligen under senare hälften av programperioden. Bullerbekämpningen vid nya gator och trafikleder förverkligas vid behov som en del av projekten i fråga. Dessutom ingår bullerbekämpning i projekt som är gemensamma för staden och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland.

8 03 01 02 Ombyggnad och trafikregleringar

För ombyggnad av gator och trafikarrangemang har det i budgetförslaget anvisats sammanlagt 61,3 miljoner euro för 2023, 60,4 miljoner euro för 2024 och 78,6 miljoner euro för 2025.

Till de mest betydande renoveringsprojekten som fortsätter under 2023 hör gatorna på Sveaborg samt följande projekt som inleds under planperioden: ombyggnad av Fredrikstorget, Landtullsgränden, Abraham Wetters väg mellan Borgbyggåvägen–Sågaregatan och Johan Sederholms väg. De övriga gatuombyggnadsprojekten handlar om ombyggnad av hela gator i anslutning till utvecklingsprojekt för kollektivtrafik eller cykeltrafik eller saneringen av vattenförsörjningen (HRM), och om behov av att reparera allvarliga konstruktionsskador, såsom sättningar, på olika ställen i staden. Växtarter som nämns i förordningen om hantering av risker orsakade av invasiva främmande arter (704/2019) och som använts vid gatuplanteringar byts ut mot andra växtarter i en separat arbetsfas.

Ombyggnad av utomhusbelysningen och förnyande av trafikljus och annan telematik är en del av ombyggnaden av gator. Ombyggnaden av utomhusbelysningen koncentreras på saneringen av det befintliga belysningsnätverket enligt åtgärdsprogrammet så att de skärpta kraven för EU:s EcoDesign-direktiv uppnås. Första skedet i det s.k. Helsinki LED-projektet som startades för att förbättra energieffektiviteten i utebelysningen färdigställdes år 2019. Helsinki LED-projektet har nu inlett andra skedet, där resten av de gamla lamporna (65 000 st) byts ut mot LED-lampor. Dessutom byts gamla utelampor ut mot LED-lampor antingen i samband med ombyggnadsprojekt eller separata projekt enligt de tillgängliga anslagen. I ombyggnaden av telematiken ligger fokus på att byta ut det gamla telekommunikationsnätet av koppar, som betjänar trafikljusen, mot ett nytt optiskt nät. Projektet inleddes år 2019.

aloitettu vuonna 2019. Vanhojen purkauslamppujen poistuminen markkinoilta vuonna 2027 edellyttää LED-valosaneerauksen määrätietoista edistämistä, jotta kaupunki kyetään valaisemaan jatkossakin. LED-valosaneerauksella saavutetaan merkittävää energiatehokkuuden parantumista, joka edistää kaupungin strategian mukaista kunnianhimoista ilmastovastuuta.

Siltojen ja muiden erikoisrakenteiden (ranta- ja tukimuurit, portaat, meluesteet) peruskorjausten määrärahaehdotukseen sisältyvät peruskorjausten lisäksi myös uusittavien siltojen investointikustannukset. Uusittavista silloista kiireellisimpiä ovat vuonna 2022 käynnistytävä Rajasaaren silta ja Mannerheimintien silta. Siltojen kunnan sekä elinkaari- ja ympäristöviisaan korjausajankohdan näkökulmasta kiireellisiä siltojen peruskorjauskohteita on yhteensä noin 100 kpl. Näiden joukosta kiireellisimmät toteutettavissa olevat kohteet ovat Rajakylän risteyssilta ja Itäväylällä Viikin ramppien sillat. Myös Kulosaaren sillassa on havaittu painumasta johtuvia vaurioita, joiden on arvioitu edellyttävän sillan uusimista. Sillan yleissuunnittelu käynnistyi vuonna 2022.

Uudelleenpäälystyksistä kohdistetaan vuosittain tehtävän päälystysohjelman perusteella eniten kuormitetuille pää- ja kokoojakaduille, mutta myös huonokuntoisten jalkakäytävien sekä jalankulun ja pyöräilyn väylien päälysteiden uusimista tulee lisätä osana strategianmukaisen kävelyn ja pyöräiliikenteen kulkumuoto-osuutta kasvattamisen tavoitetta. Uudelleenpäälystyksestä on laadittu pää- ja kokoojakatuja koskeva ohjelma, jonka avulla on mahdollista parantaa kustannustehokkuutta yhteistyössä muiden infra rakennuttavien yhteisen kunnallisteknisen työmaan sopimuskumppaneiden kanssa. Jalankulku- ja pyöräilyväylille laadittiin oma uudelleenpäälystämishohjelma. Uudelleenpäälystykseen kustannusnoususta johtuen määrärahalta toteuttavien kohteiden määrä vähenee.

Joukkoliikenteen kehittämisen määrärahalta varaudutaan parantamaan joukkoliikennejärjestelmää ja sen luotettavuutta muun muassa HSL:n Helsingille tekemän esityksen mukaisesti. Suunnitelmakaudella jatketaan vuonna 2022 käynnistyneen Ruskeasuon tulevaan raitiovaunuarikkoon liittyvien katujärjestelyiden toteuttamista mm. Nauvontielle sekä varaudutaan raitioliikenteen kehittämishohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen. Suunnitelmakaudella varaudutaan bussiliikenteen linjastomuutosten ja sähköbussiliikenteen edellyttämien pysäkkijärjestelyjen tekemiseen ja muuhun joukkoliikenteen luotettavuuden parantamiseen poistamalla rakennetussa katuverkossa olevia rakenteellisia häiriötekijöitä. Joukkoliikenteen kehittämisen määrärahoilla edistetään strategianmukaisen joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamisen tavoitetta.

Liikennejärjestelyhankkeet kohdistetaan erityisesti turvallisuutta edistäviin liittymä-, risteys- ja kaistajärjestelyihin, jotka tukevat myös joukko- ja muun liikenteen sujuvuutta. Määrärahassa varaudutaan myös älyliikenteen järjestelmien sekä opasteiden kehittämiseen. Vuonna 2020 aloitettua automaattisten nopeusvalvontapisteiden asennusta kaduille jatketaan. Uuden tieliikennelain mukaisia liikennemerkkimuutoksia tehdään käytettävissä olevan määrärahan puitteissa. Liikennejärjestelyihin sisältyy myös Raide-Jokerin osalta sellaisia katuympäristön muutoshankkeita (ns. liittyviä hankkeita), jotka eivät aiheudu raitiotien rakentamisesta, mutta jotka ovat välttämättömiä suunnitella samanaikaisesti raidehankkeen kanssa.

Eftersom de gamla urladdningslamporna kommer att försvinna från marknaden år 2027 förutsätter LED-belysningsaneringen målmedveten framgång för att staden ska belysas i fortsättningen. Genom LED-belysningsaneringen uppnås en betydande energieffektivitet som främjar stadens strategi om ambitiöst klimatansvar.

I det föreslagna anslaget för ombyggnad av broar och andra specialkonstruktioner (strand- och stödmurar, trappor, bullerskärmar) ingår utöver ombyggnaderna också investeringskostnaderna för förnyande av broar. Bland de nya broarna som snarast kräver ombyggnad, som inleds 2022, är bron till Råholmen och Mannerheimvägens bro. Med tanke på broarnas skick och en miljö- och livsspansklok reparationstidpunkt finns det ungefär 100 broar som borde renoveras i brådskande ordning. Bland dessa är de mest brådskande genomförbara objekten Råby viadukt och broarna vid ramperna till Österleden i Vik. Man funnit skador på Brändö bro som orsakats av sättning, vilka beräknas kräva att bron förnyas. Översiktsplaneringen av bron inleddes 2022.

Nybeläggningen riktar utifrån det årliga beläggningsprogrammet till de mest belastade huvud- och matargatorna, men också nybeläggningen av gångbanor i dåligt skick och av fotgängar- och cykelleder bör ökas som en del av målen för andelen cykling, promenad och kollektivtrafik som färd sätt enligt strategin. Om nybeläggningarna har utarbetats ett program för huvud- och matargator, med hjälp av vilket det är möjligt att förbättra kostnadseffektiviteten i samråd med andra avtalspartner som låter bygga infrastruktur på den gemensamma kommunaltekniska byggplatsen. För gång- och cykelleder utarbetades ett eget nybeläggningsprogram. På grund av kostnadsökningen av nybeläggningen minskar antalet objekt som genomförs med anslaget.

Med stöd av ett anslag för utvecklande av kollektivtrafiken förbereder man sig på att förbättra kollektivtrafiken och dess tillförlitlighet bland annat utifrån ett förslag som HRT tillställt Helsingfors stad. Under planperioden fortsätter staden genomföra gatuarrangemang i anslutning till den kommande spårvagnsdepån i Brunakärr, som inleds år 2022 bl.a. på Naguvägen, och förbereder genomförandet av åtgärderna enligt utvecklingsplanen för spårtrafiken. Genom att avlägsna strukturella störande faktorer i det byggda gatunätet förbereder man sig också för hållplatsarrangemang i anknytning till busslinjeändringar och elbusstrafiken, och för andra förbättringar av kollektivtrafikens pålitlighet. Med anslagen för utveckling av kollektivtrafiken främjas målet att utöka kollektivtrafikens andel enligt strategin.

Trafikregleringsprojekten gäller i synnerhet säkerhetsfrämjande anslutnings-, korsnings- och körfältsreglering, som också bidrar till att kollektivtrafiken och den övriga trafiken blir smidigare. Anslaget omfattar också en reservering för utvecklande av smarta trafiksystem och av skyltningen. De år 2020 påbörjade installeringarna av automatiska hastighetsövervakningspunkter på gatorna fortsätter. Ändringar i vägmärken enligt den nya vägtrafiklagen görs inom ramen för det anslag som står till förfogande. Trafikarrangemangen inbegriper också för Jokerbanans del sådana förändringar av gatumiljön (s.k. anknytande projekt) som inte kommer sig av att spårvägen byggs men som ändå måste planeras samtidigt som spårvägsprojektet.

Pyöräilyn ja jalankulun väyliin osoitettu määräraha käytetään pyöräiliikenteen tavoiteverkon toteuttamiseen sekä baanaverkon laajentamiseen eri puolilla kaupunkia joko erillisinä hankkeina tai raidehankkeiden yhteydessä. Määrärahaan sisältyy myös jalankulun ja pyöräilyn yli- ja alikulkusiltojen rakentamista liikkumisen turvallisuuden ja sujuvuuden parantamiseksi. Taloussuunnitelmakauden 2023–2025 suurimmat investoinnit ovat 2021 käynnistynyt Kansalaistori-Kaisaniemi pääradan alikulkukäytävä (Kaisantunneli) sekä vuonna 2023 käynnistyvä Mannerheimintie välillä Postikatu-Reijolankatu. Suunnitelmakaudella on ohjelmoitu alkavaksi myös muita isoja pyöräilyhankkeita nykyisessä katuverkossa kuten Hämeentie välillä Kustaa Vaasan tie - Annalantie, Aleksis Kiven katu, Mäkelänkatu ja Itäbaana välillä Tupasaarentie - Hiihtäjänkuja – Hiihtäjäntie. Lisäksi rakennetaan vuodelle 2023 jatkuvaa Itäbaanaa välillä Suunnittelijankatu-Valurinkatu. Kantakaupungin pyöräverkon rakentamisen vaiheistuksessa huomioidaan myös rakentamisen aikaiset vaikutukset muuhun liikenteeseen. Jalankulun ja pyöräilyn väylien hankkeilla edistetään kävely- ja pyöräiliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamisen strategista tavoitetta.

Hulevesien hallintaa toteutetaan osana Helsingin kaupungin hulevesiohjelmaa. Hulevesien aiheuttamia haittoja pyritään ehkäisemään ja poistamaan useammassa paikallisissa kohteissa samalla toteuttaen hulevesien suunnitelmallista kokonaishallintaa. Hulevesien laatuun liittyvää tietoa kerätään 2021 käynnistyneessä viisivuotisessa hankkeessa, jossa tutkitaan veden laatua sekä Taivallahdessa sijaitsevan hulevesiarkun suodatuskykyä. Hulevesien hallinnan hankkeita ja toimenpiteitä toteutetaan myös Muut investoinnit alle sijoittuvalla ranta-alueiden kunnostuksen määrärahalla. Hulevesien hallinnan toimenpiteillä varaudutaan ja sopeudutaan strategian mukaisesti ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.

8 03 01 03 Muut investoinnit

Muihin investointeihin on talousarviossa osoitettu vuodelle 2023 määrärahaa 7,3 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2024 on osoitettu 6,2 miljoonaa euroa ja 6,4 miljoonaa euroa vuodelle 2025.

Muut investoinnit ovat kadunpidon tukipalvelujen tai muita yleisten alueiden vaatimia investointeja. Täytemaan vastaanottoaikojen määräraha käytetään kaivumaiden hyödyntämishankkeen mukaisesti maa-ainesten hyötykäyttö- ja vastaanottoaikojen toteuttamiseen.

Lumenvastaanottoaikojen ja hiekkasiilojen investointimäärärahoilla järjestetään lumenvastaanotto toiminnan kapasiteetti vastaanamaan Helsingin kaduilta tulevaa lumen hävitystarvetta kaupungin toimivuuden turvaamiseksi talviaikana, varmistetaan tarvittava määrä lumen vastaanottoaikoja sekä innovoidaan lumen lähivastaanottojärjestelyjä. Lisäksi kehitetään nykyisten hiekoitussepin varastosilojen ja suolavarastojen perusrakennuksia kaupungin eri osissa. Toimenpiteet ohjelmoidaan vuosittain laadittavan toteutusohjelman mukaisesti.

Ranta-alueiden kunnostuksen määrärahalla toteutetaan suunnitelmakaudella Kauppatorin tulvasuojelurakenteita ja Pyörökivenpuiston tulvasuojelua.

Muiden investointien hankkeet vastaavat laaja-alaisesti sekä toimivan ja kauniin kaupungin sekä kunnianhimoisen ilmastovastuun strategisiin tavoitteisiin.

Anslaget för leder för gång- och cykeltrafik används för att uppfylla målet för cykelnätverket och för att utvidga nätet av pendlingsstråk på olika håll i staden, antingen som separata projekt eller i anslutning till spårprojekt. Anslaget används också för att bygga över- och undergångar som förbättrar säkerheten och smidigheten för gång- och cykeltrafiken. De största investeringarna under ekonomiplanperioden 2023–2025 är undergången mellan Medborgartorget och Kajsaniemi (Kajsatunneln) som inleddes 2021 samt arbetet vid Mannerheimvägen mellan Postgatan och Grejusgatan som inleddes 2023. Inprogrammerat för planeringsperioden är inledandet av en del stora cykeltrafikprojekt i det befintliga gatunätet, såsom Tavastvägen mellan Gustav Vasas väg–Annabergsvägen, Aleksis Kivis gata, Backasgatan och Österleden mellan Stugovägen–Skidlöpargränden–Skidlöparvägen. Dessutom byggs Österbanan mellan Planerargatan–Gjutartegatan som fortsätter in på 2023. I periodiseringen av byggandet av cykelnätverket i innerstaden beaktas också verkningarna för den övriga trafiken under byggtiden. Med projekt för gång- och cykeltrafiklederna främjas målen att utöka kollektivtrafikens andel enligt strategin.

Hantering av dagvattnet sköts som en del av Helsingfors stads dagvattenprogram. Skador förorsakade av dagvatten försöker man förebygga och eliminera vid flera lokala objekt, samtidigt som man sköter en planmässig helhetshantering av dagvatten. Kunskap om dagvattnets beskaffenhet insamlas under ett femårigt projekt som inleddes 2021 och som undersöker dels vattnets kvalitet, dels hur bra dagvattenfiltreringen vid Edesviken fungerar. Projekt och åtgärder för hantering av dagvatten genomförs också med anslaget för iståndsättning av strandområden, som ligger under Övriga investeringar. Med åtgärder för hantering av dagvatten förbereder och anpassar staden sig enligt strategin till klimatförändringens effekter.

8 03 01 03 Övriga investeringar

För övriga investeringar har det anvisats anslag på 7,3 miljoner euro för 2023. För ekonomiplaneåret 2024 har det anvisats 6,2 miljoner euro och för 2025 6,4 miljoner euro.

De övriga investeringarna är sådana som krävs för stödtjänster inom gatuhållningen eller för andra allmänna områden. Anslaget för mottagningsplatser för fyllnadsjord används i enlighet med programmet för utnyttjande av schaktmassor för byggande av platser för utnyttjande och mottagning av jordmaterial.

Investeringsanslagen för snötippor och sandsilor används för att säkerställa att snöstjälplningsplatsernas kapacitet motsvarar behovet att bli av med snö från Helsingfors gator för att säkerställa stadens funktionalitet under vintern, garantera ett tillräckligt antal snötippor och skapa innovationer för mottagningen av snö. Även de nuvarande lagersilorna för sandningsmakadam och saltupplagen byggs om i olika delar av staden. Åtgärderna schemaläggs enligt ett årligt genomförandeprogram.

Anslaget för iståndsättning av strandområden används under planperioden för att bygga översvämningsskydd vid Salutorget och för Hjulstensparken.

Projektet för övriga investeringar har ett övergripande ansvar för en funktionell och vacker stad samt stadens ambitiösa klimatansvar.

8 03 02 Projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Talousarviokohta 8 03 02 Projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi, on lakkautettu. Projektialueiden katurakentamiseen varattu määräraha siirtyi uuteen perustettuun talousarviokohdan 8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, alakohtaan 8 08 02 Kadut, vuodesta 2022 alkaen. Samoin siirtyi vuoden 2021 toteumatieto lakkautetulta kohdalta uudelle kohdalle.

8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Talousarviokohta 8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunginhallituksen käytettäväksi, muutettiin 8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi.

Yhteishankkeisiin Väyläviraston kanssa on varattu vuodelle 2023 0,9 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2024 on esitetty 0,6 miljoonaa euroa ja 1,1 miljoonaa euroa vuodelle 2025.

Kaupungin kustannusosuutta väyläviraston yhteishankkeissa koskeva määrärahaehdotus sisältää valtion maanteihin liittyvät liikennejärjestely- ja meluntorjintahankkeet kaupungin alueella. Yhteishankkeiden toteutus on sidoksissa hankkeiden valtion osuuden rahoitukseen valtion tulo- ja menoarviossa lukuun ottamatta niitä kaupungin maankäytön kehittämisestä aiheutuvia hankkeita, jotka kaupunki rahoittaa kokonaan. Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa edistävät kaupungin toimivuutta, asuntotuotantoa ja kaupungin liikennejärjestelmää strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Kehä I/Mylypuron eritasoliittymän tiesuunnitelma valmistui vuonna 2015 ja sitä on esitetty valtioneuvostoon hyväksyttäväksi. Valtio myönsi lisäbudjetissaan väylävirastolle 0,5 miljoonaa euroa hankkeen rakennussuunnitelman laatimiseen ja rakennussuunnitelma valmistui yhteishankkeena vuonna 2022. Hankkeen toteutukselle on varattu määrärahaa 5,0 miljoonaa euroa vuosille 2026 ja 2027. Hankkeen kokonaiskustannus on yhteensä noin 36,5 miljoonaa euroa.

Tuusulanväylällä melusteiden toteutus Torparinmäen kohdalla käynnistymiseen varaudutaan taloussuunnitelmakaudella. Hanke valmistuu taloussuunnitelmakauden aikana edellyttäen Ely-keskuksen rahoitusosuutta.

Lahdenväylän ylittävän Ilmasillan toteutus on osa Malmin eritasoliittymän toteutusta. Ilmasilta luo yhteyden Kivikon ja Malmin välille ja palvelee sekä entisen lentokenttäalueen kehittymistä uudeksi asuinalueeksi että alueiden yritystoimintaa. Ilmasilta ja Ilmasillantie toimivat tulevaisuudessa tärkeänä joukkoliikennereitinä ja pyöräilyn baanareitistön osana. Ilmasillan alueen tiesuunnitelma valmistui vuonna 2022, ja rakennussuunnittelu käynnistyy hankepäätöksen jälkeen. Hankkeen toteutumisen varaudutaan taloussuunnitelmakauden jälkeen. Hankkeen toteutuminen edellyttää valtion rahoitusosuuden varmistumisen.

Hämeenlinnanväylällä Kuninkaantammen eritasoliittymä on tärkeä asuinalueen saavutettavuudelle. Tiesuunnitelmaa Kannelmäki-Kehä III osalta valmistellaan. Hankkeelle ei ole osoitettu rahoitusta kymmenvuotisessa investointiohjelmassa.

8 03 02 Gator i projektområden, till stadsstyrelsens disposition

Budgetmomentet 8 03 02 Gator i projektområden, till stadsstyrelsens disposition, slopas. Anslaget för gatubyggnad i projektområden överförs till ett nyinrättat budgetmoment (8 08) för byggande av infrastruktur i projektområden, undermomentet 8 08 02 Gator. Likaså överförs det slopade momentets utfall 2021 till det nya momentet.

8 03 03 Samprojekt med Trafikledsverket, till stadsmiljönämndens disposition

Budgetmomentet 8 03 03 Samprojekt med Trafikledsverket, till stadsstyrelsens disposition ändrades till 8 03 03 Samprojekt med Trafikledsverket, till stadsmiljönämndens disposition.

För samprojekt med Trafikledsverket reserveras anslag på 0,9 miljoner euro för år 2023. För ekonomiplaneåret 2024 har föreslagits anslag på 0,6 miljoner euro och 1,1 miljoner euro för 2025.

Det föreslagna anslaget för stadens andel av kostnaderna för samprojekt med Trafikledsverket omfattar trafikreglerings- och bullerbekämpningsprojekt som hänför sig till statliga landsvägar inom Helsingfors. Genomförandet av samprojekten är förknippat med statsandelsfinansieringen i statsbudgeten, dock inte i fråga om projekt som orsakas av utveckling av stadens markanvändning, vilka staden finansierar helt och hållet. Samprojekt med Trafikledsverket främjar stadens funktionalitet, bostadsproduktion och stadens trafiksystem enligt de strategiska målen.

Vägplanen för en planskild korsning Ring I/Kvarnbäcken färdigställdes år 2015 och den har lämnats till statsrådet för godkännande. I sin tilläggsbudget beviljade staten Trafikledsverket 0,5 miljoner euro för utarbetande av en byggplan för projektet, och byggplanen blev färdig som ett samprojekt år 2022. Under perioden för investeringsprogrammet har anslag på 5,0 miljoner euro för åren 2026 och 2027 anvisats för genomförandet av projektet. Projektets kostnader är totalt cirka 36,5 miljoner euro.

Staden förbereder sig på att börja bygga Tusbyledens bullerskärmar vid Torparbacken under ekonomiplanperioden. Projektet blir färdigt under ekonomiplanperioden, förutsatt att NTM-centralen deltar i finansieringen.

Byggandet av Luftbron över Lahtisleden är en del av byggandet av Malms planskilda korsning. Luftbron skapar en förbindelse mellan Stensböle och Malm och betjänar både utvecklingen av det tidigare flygplatsområdet till ett nytt bostadsområde och företagsverksamheten i områdena. Luftbron och Luftbrovägen kommer i framtiden att utgöra en viktig linje i kollektivtrafiken och en viktig del av banstråken för cyklister. Vägplanen för Luftbroområdet blev färdig 2022, och byggprojekteringen inleddes efter att beslut om projektet fattats. Staden förbereder sig på att genomföra projektet efter ekonomiplanperioden. Genomförandet av projektet förutsätter att statens finansieringsandel säkerställs.

Kungsekens planskilda korsning vid Tavastehusleden är viktig för bostadsområdets tillgänglighet Vägplanen för Gamlas-Ring III förbereds. Projektet har inte anvisats någon finansiering inom det tioåriga investeringsprogrammet.

Länsiväylällä eritasoliittymän alustava tiesuunnitelma Koivusaaren kohdalla on valmistunut vuonna 2020. Tie- ja rakennussuunnitelman laadintaan varaudutaan taloussuunnitelmakaudella ja mahdolliseen hankkeen käynnistymiseen alustavan investointiohjelmakauden lopulla.

Turunväylän ja Huopalahdentien liittymästä on laadittu aluevaraussuunnitelmatasoisia tarkasteluja vuoden 2020 aikana. Kohteen tiesuunnittelu käynnistyi vuonna 2022 jatkuen vuodelle 2023. Rakennussuunnitteluun varaudutaan tiesuunnitelman jälkeen suunnitelmakaudella ja toteutukseen vuosina 2026–2027.

Den preliminära vägplanen för en planskild korsning på Västerleden vid Björkholmen blev färdig år 2020. Staden förbereder sig på att utarbeta en väg- och byggplan under ekonomiplanperioden och eventuellt inleda byggandet i slutet av den preliminära investeringsprogramperioden.

Granskningar på områdesreserveringsplannivå av Åboledens och Hoplaxvägens anslutning har gjorts under år 2020. Objektets vägplanering inleddes 2022 och fortsätter in på 2023. Staden förbereder sig på att utarbeta en byggplan efter vägplanen under planperioden och bygga 2026–2027.

8 04 Puistot ja liikunta-alueet – Parker och idrottsområden

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter	18 389	31 900	22 400	31 400	28 700	24 800
Netto	-18 389	-31 900	-22 400	-31 400	-28 700	-24 800
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		800				
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter		73,5	-29,8	-1,6	-8,6	-13,6

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Menot - Utgifter						
80401 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi – Parker och friluftsområden, till stadsmiljönämndens disposition	18 389	31 900	22 400	31 400	28 700	24 800
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		800				
8040101 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset – Nya parker och ombyggnader av parker	10 841	14 400	13 300	16 800	18 900	16 000
8040102 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet – Idrottsplatser och friluftsområden	7 548	17 500	9 100	14 600	9 800	8 800

8 04 Puistot ja liikunta-alueet

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Talousarviossa on osoitettu vuodelle 2023 määrärahaa 31,4 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2024 on osoitettu 28,7 miljoonaa euroa ja vuodelle 2025 on osoitettu 24,8 miljoonaa euroa.

Talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotus on laadittu kaupunkiympäristön toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluluiden alustaviin hanketarpeisiin perustuen, joita on valmisteltu kaupungin keskeisten yhteistyötahojen kanssa. Ehdotuksen sisältämät hankkeet on sovitettu yhteen muiden Yhteinen kunnallistekninen työmaa (YKT) -osapuolten investointiohjelmien kanssa ja varmistettu hankkeita koskevan yhteistoteutuksen osapuolet ja laajuus. Lisäksi ehdotuksessa on otettu huomioon puistojen turvatarkastuksissa, ylläpidossa ja aluesuunnitelmissa esiin nousseet peruskorjaustarpeet. Liikunta-alueinvestoinneissa peruskorjaus- ja uusien investointikohteiden tarvemäärittelyn tekee liikunta-alueomaisuutta hallinnoiva ja ylläpitävä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

8 04 Parker och idrottsområden

8 04 01 Parker och idrottsområden, till stadsmiljönämndens disposition

I budgetförslaget har det anvisats anslag på 22,4 miljoner euro för 2023. För ekonomiplaneåret 2024 har det anvisats 25,7 miljoner euro och för 2025 har det anvisats 24,8 miljoner euro.

Förslaget till budget och ekonomiplan är utarbetat med tanke på de preliminära projektbehoven inom stadsmiljösektorn och kultur- och fritidssektorns idrottstjänster, och projekten har beretts i samråd med stadens viktigaste samarbetspartner. De projekt som ingår i förslaget har anpassats till investeringsprogrammen för de övriga parterna inom den gemensamma kommunaltekniska byggarbetsplatsen, och parterna och omfattningen för det gemensamma genomförandet av projekten har säkerställts. Dessutom beaktar förslaget iståndsättningsbehov som kommit fram i säkerhetsgranskningar, underhåll och områdesplaner i fråga om parker. För investeringarna i idrottsområden fastställs behovet av iståndsättnings- och nya investeringsobjekt av kultur- och fritidssektorn, som förvaltar och upprätthåller egendomen med idrottsområden.

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus

Talousarviossa on osoitettu vuodelle 2023 määrärahaa 16,8 miljoonaa euroa, 18,9 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 16,0 miljoonaa euroa vuodelle 2025.

Vuonna 2022 käynnistyneitä ja vuonna 2023 jatkuvia hankkeita ovat Ruoholahdenpuiston leikkipaikan ja pelikentän peruskorjaus sekä Kiertotähten viljelypalsta-alue. Kaisaniemenpuiston peruskorjauksen suunnittelu on käynnissä. Puistoihin ja liikuntapaikkoihin vuodelle 2022 saatu lisämääräraha on mahdollistanut Kaisaniemenpuiston peruskorjauksen pienimuotoisen käynnistämisen. Kaisaniemenpuiston toteutusta jatketaan suunnitelmakaudella.

Uusien puistojen ja puistojen peruskorjauksen määrärahalla toteutetaan viher- ja virkistyspalveluiden peruskorjaus ja täydentäminen sekä leikkipuistojen ja -paikkojen turvallisuuspuutteiden korjaaminen. Pandemian myötä kasvanut virkistysalueiden käyttöasteen nousu kasvattaa tarvetta virkistysverkoston ja opastuksen parantamiseen.

Puistojen uudisrakentaminen keskittyy asuntotuotantokohteiden puistopalveluhankkeisiin, jotta asukkaiden palvelutaso saataisiin pidetyksi riittävänä ja tasapuolisena. Taloussuunnitelmakaudella käynnistytviä hankkeita ovat muun muassa Sigurd Frosteruksen puisto Taivallahdessa, Haaganpuronlehto Ruskeasuolla, uuteen sijaintiin siirtyvä leikkipuisto Viiri Pikku Huopalahdessa, Vallilanpuisto, Raide-Jokerin reitin varren täydennysrakentaminen ja Haruspuisto Meri-Rastilassa.

Luonnonsuojelualueinvestoinnit suunnitelmakaudella kohdistuvat uusien luonnonsuojelualueiden toteuttamiseen sekä nykyisten luonnonsuojelualueiden käyttöpaineiden haittojen ehkäisemiseen kuten opasteisiin, luontopolkujen kunnostuksiin ja katselulavojen toteuttamiseen. Luonnonsuojelualueille ja myös luontoarvojen turvaamiseen kohdistetuilla investoinneilla vastataan kaupungin strategian mukaiseen monimuotoisen luonnon suojelun ja vaalimisen tavoitteeseen.

Peruskorjausinvestoinnit kohdistuvat lähinnä sellaisten puistojen peruskorjaamiseen, jotka eivät tehtyjen aluesuunnitelmien ja turvallisuustarkastusten mukaan enää täytä toiminnallisia ja turvallisuusvaatimuksia, vaan vaativat välitöntä peruskorjausta. Tehtävät toimenpiteet ovat ensisijaisesti leikkipaikkojen ja -puistojen välineiden uusimista, käytävä- ja oleskelualueiden parantamista sekä laite- ja kalustekannan ajanmukaistamista nykyisten vaatimusten mukaisiksi. Merkittävimmät vuonna 2023 käynnistytävät hankkeet ovat leikkipuisto Maunula, leikkipuisto Vähätupa Konalassa, Museonpuiston leikkipaikka Etu-Töölössä ja leikkipuisto Rusthollari Vartiokylässä.

Suunnitelmakaudella käynnistyy leikkipuisto Ruoholahden peruskorjaus tietokoneaiheisena leikkipuistona ja leikkipuisto Sannan peruskorjaus Länsi-Pasilassa.

8 04 01 01 Nya parker och istandsättning av parker

I budgetförslaget har det anvisats anslag på 16,8 miljoner euro för 2023, 18,9 miljoner euro för 2024 och 16,0 miljoner euro för 2025.

Projekt som inleddes 2022 och som fortsätter 2023 är renovering av Gräsviksparkens lekpark och spelplan samt Planetlotterna. Planeringen av istandsättningen av Kajsaniemparken pågår. Det extra anslaget för parker och idrottsplatser som fått för 2022 har gjort det möjligt att påbörja istandsättningen av Kajsaniemparken i liten skala. Istandsättningen av Kajsaniemparken fortsätter under planperioden.

Anslaget för nya parker och istandsättning av parker används för att istandsätta och komplettera grön- och rekreationstjänster samt åtgärda säkerhetsbrister i lekparken och på lekplatser. Användningsgraden av rekreativområdena har ökat till följd av pandemin, vilket har ökat behovet av att förbättra rekreativnätet och informationen.

Nybyggandet av parker koncentreras till parkserviceprojekt i bostadsproduktionsobjekt, för att servicenivån för invånarna ska hållas på en tillräcklig nivå och vara jämlik. Projekt som inleds under ekonomiplanepreioden är bland annat Sigurd Forsterus park i Edesviken, Hagabäckslunden i Brunakärr, Lekparken Viiri i Lillhoplax som flyttar till en ny plats, Vallgårdsparken, kompletteringsbyggandet längs Spårjokern och Stagparken i Havsrastböle.

Investeringar i naturskyddsområden riktas till att grunda nya naturskyddsområden och till att förebygga olägenheter som försorkas av bruket av de befintliga naturskyddsområdena, exempelvis genom skyltning, upprustning av naturstigar och anläggning av utsiktsplattformar. Med investeringar som riktas till naturskyddsområden och till att trygga naturvärdena ansvarar man för att skydda och bevara naturens mångfald i enlighet med stadens strategi.

Istandsättningsinvesteringarna riktas närmast till istandsättning av sådana parker som enligt områdesplaner och säkerhetsgranskningar inte längre uppfyller de funktionella kraven och säkerhetskraven, utan är i behov av omedelbar istandsättning. Åtgärdena i fråga går i första hand ut på att redskapen på lekplatser och i lekparken byts ut, gångarna och områdena för utevistelse förbättras och utrustningen och möblerna byts ut mot sådana som uppfyller de nuvarande kraven. De viktigaste projekten som inleds år 2023 är lekparken Månsas, lekparken Vähätupa i Kånalaparken, lekplatsen i Museiparken i Främre Tölö och lekparken Rusthollari i Botby.

Under planperioden inleds renoveringen av lekparken Ruoholahti till en lekpark med datortema och renoveringen av lekparken Sanna i Västra Böle.

Merellisen Helsingin strategiaa edistäviä puistohankkeita suunnitelmakaudella ovat mm. Sigurd Frosteruksen puisto rantalualueineen, Vasikkasaaren puistosuunnittelu sekä raitti- ja vesihuoltoverkoston suunnittelu. Liikuntapaikoista ja ulkoilualueista merellisen Helsingin strategiaa tukevia hankkeita ovat mm. laitureiden uusimiset ja sähköistämiset. Merellisen Helsingin kohteet ja niiden rahoitus sijoittuvat osin myös muille talousarviokohdille. Muille talousarviokohdille sijoittuvia merellisen Helsingin hankkeita ovat muun muassa Lauttasaaren reitin opastus, Lapinlahden sairaalapuiston rantamuurin korjaus ja Idän opastettua rantareittiä koskevat rakenteelliset korjaukset.

Luontoarvojen turvaamiseen liittyvillä investoinneilla pyritään turvaamaan luonnon monimuotoisuus luonto- sekä puisto- ja virkistysalueiden käytön ja kulutuspuheen ollessa huomattavassa kasvussa. Samalla pyritään ehkäisemään vieraslajien leviämistä sekä varmistamaan liito-oravien yhteyksien oikea-aikainen, maankäyttöä tukeva toteutus. Suunnitelmakaudella luontoarvojen turvaamiseen liittyviä investointeja ovat muun muassa kurturuusun torjunta, pääosin Ida Ahlbergin puistoon sijoittuvan liito-oravayhteyden toteuttaminen sekä kulkijoita opastavat ja ohjaavat toimenpiteet. Luontoarvojen turvaamiseen liittyvät investoinnit kohdistuvat useammalle talousarviokohdalle.

8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet

Talousarviossa on osoitettu vuodelle 2023 määrärahaa 14,6 miljoonaa euroa, 9,8 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 8,8 miljoonaa euroa vuodelle 2025.

Liikuntapaikat ja ulkoilualueet sisältävät kaikki muut kuin talonrakentamiseen kuuluvat liikunta- ja alueinvestoinnit. Tehtäviin kuuluvat muun muassa rantarakenteet, venelaiturit, veneväylät, kentät, katsomot, ulkoilureiitit ja uimarannat. Merkittävimmät ulkoilualueinvestoinnit kohdistuvat parina ensimmäisenä vuotena pääosin liikuntapaikkojen ja kenttien peruskorjaukseen. Määrärahalla toteutetaan muun muassa vuonna 2022 käynnistynyt Johanneksenkentän tekojäärata ja Keskuspuiston opastuksen parantaminen, Viikin kentän ja Pirkkolan yleisurheilukentän perusparantaminen sekä käynnistetään Herttoniemen liikuntapuiston perusparantaminen. Suunnitelmakaudella jatketaan myös tekonurmikenttien peruskorjauksia, lähiliikuntapaikkojen ja pienpelikenttien rakentamista sekä varaudutaan merellisen strategian saaristoinvestointeihin.

8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet kaupunginhallituksen käytettäväksi

Talousarviokohta 8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi, on lakkautettu. Projektialueiden puisto- ja liikunta-alueiden rakentamiseen varattu määräraha siirtyi uuteen perustettuun talousarviokohdan 8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, alakohtaan 8 08 03 Puistot ja liikunta-alueet, vuodesta 2022 alkaen. Samoin siirtyi vuoden 2021 toteumatieto lakkautetulta kohdalta uudelle kohdalle.

Till de parkprojekt som främjar strategin för det maritima Helsingfors under planperioden hör bl.a. Sigurd Frosterus park med tillhörande strandområden, planeringen av Kalvholmens grönområden samt planeringen av stråk- och vattenförsörjningsnätverket. Vad idrottsplatser och friluftsområden beträffar är bland annat förnyandet och elektrifieringen av bryggor ett projekt som stöder strategin för det maritima Helsingfors. Det maritima Helsingfors projekt och deras finansiering omfattas även dels av andra budgetmoment. Projekt som hör till det maritima Helsingfors men omfattas av andra budgetmoment är bland annat beskrivningen av den skyltade rutten på Drumsö, reparationen av stödmuren i Lappvikens sjukhuspark och de strukturella reparationerna av det skyltade Östra strandstråket.

Investeringarna för att trygga naturvärdena syftar till att trygga biodiversiteten då användningen av och brukstrycket i natur- samt park- och rekreatiomsområdena ökar kraftigt. Samtidigt är målet att förhindra att invasiva främmande arter sprider sig och säkerställa att färdvägarna för flygekorrar genomförs vid rätt tidpunkt och på ett sätt som stöder markanvändningen. Till investeringarna för att trygga naturvärdena under planperioden hör bland annat bekämpningen av vresros, genomförandet av färdvägen för flygekorrar, som till största del går genom Ida Aalbergs park, samt åtgärder för att guida och informera personer som rör sig i rekreatiomsområdena. Investeringarna för att trygga naturvärdena omfattas av flera budgetmoment.

8 04 01 02 Idrottsplatser och friluftsområden

I budgetförslaget har det anvisats anslag på 14,6 miljoner euro för 2023, 9,8 miljoner euro för 2024 och 8,8 miljoner euro för 2025.

Idrottsplatserna och friluftsområdena omfattar alla idrotts- och områdesinvesteringar utom dem som hör till husbyggandet. Till uppgifterna hör bland annat strandkonstruktioner, båtbyggor, farleder, planer, åskådarläktare, friluftsstråk och badstränder. De viktigaste investeringarna i friluftsområden riktas under de första två åren huvudsakligen till ombyggnad av idrottsplatser och planer. Med anslaget ska staden bland annat bygga Johannesplanens konstisplan och förbättra skyltningen i Centralparken, som inleddes 2022, bygga om Vikplanen och Britas friidrottsplan samt inleda ombyggnaden av Hertonäs idrottspark. Under planperioden ska staden även fortsätta bygga om konstgräsplaner och bygga näridrottsplatser och små spelplaner samt förbereda sig för havsstrategins skärgårdsinvesteringar.

8 04 02 Parker och idrottsområden i projektområden, till stadsstyrelsens disposition

Budgetmoment 8 04 02 Parker och idrottsområden i projektområden, till stadsstyrelsens disposition, slopas Anslaget för anläggning av parker och idrottsområden överförs till ett nyinrättat budgetmoment (8 08) för byggande av infrastruktur i projektområden, undermomentet 8 08 03 Parker och idrottsområden. Likaså överförs det slojade momentets utfall 2021 till det nya momentet.

8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta – Grundanskaffning av lös egendom

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster	165	214				
Menot - Utgifter	68 514	84 000	68 278	68 278	73 801	74 146
Netto	-68 349	-83 786	-68 278	-68 278	-73 801	-74 146
<i>Yitykset - Överskridningar</i>		32 699				
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		30,1	-100,0	-100,0		
Menot - Utgifter		22,6	-18,7	-18,7	8,1	0,5

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster						
80550 Pelastustoimi – Räddningsväsendet	165	214				
Menot - Utgifter						
80501 Keskushallinto – Centralförvaltningen	21 418	29 500	23 124	23 124	23 124	23 124
<i>Yitykset - Överskridningar</i>		10 391				
8050101 Kaupunginkanslia – Stadskansliet	830	1 700	2 832	2 832	2 832	2 832
8050102 Keskitetyt tietotekniikkahankinnat – Centraliserade IT-anskaffningar	13 328	17 852	20 292	20 292	20 292	20 292
8050105 ICT-yhteispalvelut – Gemensamma ICT-tjänster	7 260	9 948				
80502 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala – Fostrans- och utbildningssektorn	24 364	27 060	33 601	33 601	37 105	36 735
<i>Yitykset - Överskridningar</i>		4 702				
8050201 Tietotekniikkahankinnat – IT-anskaffningar	14 220	14 000	18 141	18 141	22 670	21 390
8050202 Muut hankinnat – Övriga anskaffningar	10 143	13 060	15 460	15 460	14 435	15 345
80503 Kaupunkiympäristön toimiala – Stadsmiljösektorn	6 217	10 859	4 626	4 626	6 145	6 360
<i>Yitykset - Överskridningar</i>		9 393				
8050301 Pelastustoimi – Räddningsväsendet	1 835	6 000				
8050302 Tietotekniikkahankinnat – IT-anskaffningar	3 527	4 419	4 489	4 489	6 000	6 000
8050303 Muut hankinnat – Övriga anskaffningar	855	440	137	137	145	360
80504 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala – Kultur- och fritidssektorn	5 421	7 481	6 927	6 927	7 427	7 927
<i>Yitykset - Överskridningar</i>		2 160				
8050401 Tietotekniikkahankinnat – IT-anskaffningar	1 835	2 780	2 867	2 867	3 227	3 427
8050402 Muut hankinnat – Övriga anskaffningar	3 586	4 701	4 060	4 060	4 200	4 500
80505 Sosiaali- ja terveystoimiala – Social- och hälsovårdssektorn	11 094	9 100	0	0	0	0
<i>Yitykset - Överskridningar</i>		6 053				
8050501 Tietotekniikkahankinnat – IT-anskaffningar	5 073	4 000	0	0	0	0
8050502 Muut hankinnat – Övriga anskaffningar	6 021	5 100	0	0	0	0
80506 Tarkastusvirasto – Revisionskontoret						
<i>Yitykset - Överskridningar</i>						

Talousarviossa vuodelle 2023 on osoitettu irtaimen omaisuuden määrärahaa 68,3 miljoonaa euroa ja vuodelle 2024 73,8 miljoonaa euroa sekä vuodelle 2025 74,1 miljoonaa euroa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan irtaimen omaisuuden investoinnit on esitetty talousarvion kohdassa 85 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investoinnit.

I budgeten har man för år 2023 aviserat anslag på 68,3 miljoner euro för lös egendom, 73,8 miljoner euro för 2024 och 74,1 miljoner euro för 2025.

Social-, hälsovårds och räddningssektorns investeringar i lös egendom presenteras under budgetmomentet 85 Social-, hälsovårds- och räddningsväsendets investeringar.

8 06 Arvopaperit – Värdepapper

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot – Inkomster						
Menot – Utgifter	24 149	16 000	20 420	20 420	16 120	11 000
Netto	-24 149	-16 000	-20 420	-20 420	-16 120	-11 000
<i>Ylitykset – Överskridningar</i>		282 188				
Muutos - Förändring, %						
Tulot – Inkomster						
Menot – Utgifter		-33,7	27,6	27,6	-21,1	-31,8

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Menot – Utgifter						
80601 HITAS-osakkeiden hankkiminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi – Förvärv av HITAS-aktier, till stadsmiljönämndens disposition	1 101	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
<i>Ylitykset – Överskridningar</i>						
80602 Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi – Övriga objekt, till stadsstyrelsens disposition	23 048	15 000	19 420	19 420	15 120	10 000
<i>Ylitykset – Överskridningar</i>		17 188				
80603 Helsingin Stadion Oy:n osakkeiden merkintä, kaupunginhallituksen käytettäväksi – Tecknande av aktier i Helsinki Stadion Oy, till stadsstyrelsens disposition						
<i>Ylitykset – Överskridningar</i>						
80604 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintä – Tecknande av aktier i Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab						
<i>Ylitykset – Överskridningar</i>		265 000				

Talousarvioon on Arvopapereihin vuodelle 2023 varattu määrärahaa yhteensä 20,4 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2024 on osoitettu 16,1 miljoonaa euroa ja 11 miljoonaa euroa vuodelle 2025. Määräraha sisältää vuosittain Hitas-osakkeiden ostoihin 1 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 määrärahalla varaudutaan kaupungin pääomasijoituksiin mm. KOy Laakson yhteissairaalaan sekä Turun Tunnin Juna Oy:n ja Suomi-rata Oy:n suunnitteluhankkeiden rahoittamiseen.

I budgeten har det för år 2023 anvisats anslag på sammanlagt 20,4 miljoner euro för budgetmomentet Värdepapper. För ekonomiplaneåret 2024 har det anvisats anslag på 16,1 miljoner euro och för år 2025 anslag på 11 miljoner euro. Anslaget innehåller 1 miljon euro per år för köp av Hitas-aktier.

Med anslaget för 2023 bereder sig staden på kapitalinvesteringar, bl.a. Fastighet Ab Dals gemensamma sjukhus samt finansieringen av Entimmeståget till Åbo Ab:s och Finlandsbanan Ab:s planeringsprojekt.

8 07 Muu pääomatalous – Övrig kapitalhushållning

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	23 841	13 000	69 000	69 000	18 000	18 000
Menot - Utgifter	1 319	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Netto	22 521	12 000	68 000	68 000	17 000	17 000
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		160				
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-45,5	430,8	430,8	-73,9	0
Menot - Utgifter		-24,2	0	0	0	0

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster						
80750 Valtionosuudet ja -avustukset – Statsandelar och -understöd	5 620	8 400	8 400	8 400	13 400	13 400
80751 Rakennusten ja osakkeiden myyntitulot – Inkomster från försäljning av byggnader och aktier	18 221	4 000	60 000	60 000	4 000	4 000
80752 Muut pääomatulot – Övriga kapitalinkomster	0	500	500	500	500	500
80753 Väestönsuojakorvaukset – Ersättningar för skyddsrum		100	100	100	100	100
Menot – Utgifter						
80701 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet, kaupunginhallituksen käytettäväksi – Projekt som	1 022					
<i>Ylitykset – Överskridningar</i>		160				
80702 Kehittämishankkeet, kaupunginkanslian käytettäväksi – Utvecklingsprojekt, till stadskansliets disposition	298	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
<i>Ylitykset – Överskridningar</i>						

Valtionosuuksiin ja -avustuksiin sekä muihin pääomatuloihin on vuodelle 2023 arvioitu yhteensä 69,0 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 kiinteistöjä ja osakehuoneistoja arvioidaan myytävän 90 milj. eurolla, josta muuhun pääomatalouteen kirjataan tasearvon mukaiset 60 milj. euroa. Erotuksena syntyvät myyntivoitot kirjataan talousarviokohtaan 3 10 01 kaupunkirakenne.

Taloussuunnitelmavuonna 2024 arvioidaan myynnin olevan 10 milj. euroa ja vuonna 2025 noin 10 milj. euroa.

Myytävät kohteet ovat pääosin pienrakennuksia tai kohteita, joissa palvelutuotanto on loppunut. Myyntikohteiden valinnan lähtökohdiana on korjausvelan ja korjaustarpeen sekä ylläpitokustannusten pienentäminen ottaen huomioon myös kohteista mahdollisesti saatavat vuokraustuotot.

Väestönsuojakorvauksia arvioidaan perittävän 0,1 milj. euroa.

Muihin kehittämishankkeisiin kuten alueelliseen ympäristötaitteeseen varaudutaan vuosittain 1 miljoonalla eurolla.

Statsandelar och statsunderstöd samt övriga kapitalinkomster beräknas uppgå till 69,0 miljoner euro för 2023.

Fastigheter och aktielägenheter beräknas år 2023 bli sålda för 90 miljoner euro, varav 60 miljoner euro i enlighet med balansvärdet upptas under övrig kapitalhushållning. Skillnaden, som utgör inkomster i form av försäljningsvinst, upptas på budgetmomentet 3 10 01 Stadsstruktur.

Under ekonomiplaneåret 2024 beräknas försäljningen uppgå till 10 miljoner euro och år 2025 till ungefär 10 miljoner euro.

Objekten som säljs är huvudsakligen små byggnader eller objekt där serviceproduktionen har upphört. Utgångspunkten för valet av försäljningsobjekt är att det eftersatta underhållet, reparationsbehovet och underhållskostnaderna ska minska, med beaktande av eventuella hyresintäkter från objekten.

Ersättningarna som tas ut för skyddsrum beräknas uppgå till 0,1 miljoner euro.

Staden förbereder sig för övriga utvecklingsprojekt, till exempel lokal miljökonst, med 1 miljon euro per år.

8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi – Infrastrukturbyggande i projektområden, till stadsstyrelsens disposition

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter	117 779	103 700	122 800	123 000	127 550	141 300
Netto	-117 779	-103 700	-122 800	-123 000	-127 550	-141 300
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		11 536				
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter		-12,0	18,4	18,6	3,7	10,8
1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Menot - Utgifter						
80801 Esirakentaminen - Grundberedning	59 541	45 200	47 600	46 400	57 150	73 600
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		3 900				
8080101 Kamppi-Töölönlahti - Kampen-Tölöviken	12					
8080102 Länsisatama - Västra Hamnen	11 518	11 300	11 400	11 400	8 700	10 300
8080103 Kalasatama - Fiskehamnen	36 166	5 400	8 400	8 400	24 000	23 000
8080104 Kruunuvuorenranta - Kronbergsstranden	4 261	6 600	9 500	8 300	6 000	3 100
8080105 Pasila - Böle	5 079	3 000	3 800	3 800	9 500	11 800
8080106 Kuninkaankolmio - Kungstriangeln	1 412	4 000	1 500	1 500	600	400
8080107 Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen - Nya projektområden och övrigt kompletteringsbyggande	463	1 500	900	900	2 500	3 500
8080108 Malmi - Malm	628	13 400	12 100	12 100	5 850	21 500
80802 Kadut - Gator	53 883	52 500	68 800	68 800	60 300	57 000
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		6 040				
8080201 Kamppi-Töölönlahti - Kampen-Tölöviken	42	400	400	400	3 300	5 600
8080202 Länsisatama - Västra Hamnen	14 858	13 000	25 500	25 500	21 300	13 500
8080203 Kalasatama - Fiskehamnen	8 174	4 200	4 500	4 500	4 900	3 800
8080204 Kruunuvuorenranta - Kronbergsstranden	8 545	11 600	14 600	14 600	13 200	13 800
8080205 Pasila - Böle	19 510	17 600	17 500	17 500	7 300	9 000
8080206 Kuninkaankolmio - Kungstriangeln	2 328	4 000	2 100	2 100	4 500	3 000
8080207 Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen - Nya projektområden och övrigt kompletteringsbyggande	15	500	1 700	1 700	2 800	3 000
8080208 Malmi - Malm	411	1 200	2 500	2 500	3 000	5 300
80803 Puistot ja liikunta-alueet - Parker och idrottsområden	4 355	6 000	6 400	7 800	10 100	10 700
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>		1 596				
8080301 Kamppi-Töölönlahti - Kampen-Tölöviken	0					
8080302 Länsisatama - Västra Hamnen	1 370	1 000	1 500	1 500	4 600	3 700
8080303 Kalasatama - Fiskehamnen	684	1 100	900	1 400	1 800	500
8080304 Kruunuvuorenranta - Kronbergsstranden	186	1 800	1 700	1 600	100	600
8080305 Pasila - Böle	1 037	150	100	100	500	800
8080306 Kuninkaankolmio - Kungstriangeln	997	1 300	1 500	2 500	1 600	2 000
8080307 Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen - Nya projektområden och övrigt kompletteringsbyggande		0	0	0	0	0
8080308 Malmi - Malm	81	650	700	700	1 500	3 100

Projektialueiden infrarakentamiseen on osoitettu 123 miljoonaa euroa vuodelle 2023, 127,6 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 141,3 miljoonaa euroa vuodelle 2025. Töölönlahden tulvasuojelun vesilupapäätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka viivästyttää hankkeen toteuttamisen käynnistymistä noin 1,5 vuotta. Vuodelta 2023 vapautuva määräraha 4,4 miljoonaa euroa on siirretty kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi osoitettuihin infrainvestointeihin.

8 08 01 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Kamppi-Töölönlahden, Länsisataman, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Pasilan, Kuninkaankolmion, Malmin sekä uusien projektialueiden ja muuhun esirakentamiseen on kaupunginhallituksen käyttöön vuodelle 2023 osoitettu 46,4 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2024 on osoitettu 57,2 miljoonaa euroa ja vuodelle 2025 on osoitettu 73,6 miljoonaa euroa.

Toimintasuunnitelmakauden määrärahoilla toteutetaan Malmin Nallerrinteen ja Lentoasemakortteleiden esirakentamista, Nihdin asuntorakentamista sekä Hernesaaren ruoppaus- ja täyttötöitä. Näille hankkeille kohdistuu suunnitelmakaudella 2023–2025 67,1 miljoonan euron investoinnit. Tämän lisäksi muuhun alueelliseen esirakentamiseen käytetään taloussuunnitelmakaudella 2023–2025 116,3 miljoonaa euroa Länsisataman, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Kuninkaankolmion, Pasilan, Malmin ja Läntisen bulevardikaupungin alueilla. Hankkeet tukevat asuntotuotannon kasvua AM-ohjelman mukaisesti.

Määrärahat on osoitettu kaupunginhallituksen käyttöön, ja kaupunginhallitus myöntää tarvittavan rahoituksen erillisellä päätöksellä toimialan käyttöön tiedossa olevan investointitarpeen mukaisesti.

Länsisataman määrärahaalla toteutetaan esirakentamista pääosin Ahdinaltaan ja Melkinlaiturin alueilla. Ahdinaltaan alueen esirakentamisella mahdollistetaan alueen toimitilahankkeiden käynnistäminen taloussuunnitelmakaudella. Hernesaassa jatketaan itärannan ruoppaus- ja täyttötöitä taloussuunnitelmakauden loppupuolella. Massojen välivarastointitoiminta ja pilaantuneiden maiden käsittely projektialueella jatkuu Hernesaassa. Jätkäsaaren kannaksen sillan muutostyöt toteutetaan sillan peruskorjauksen yhteydessä ja niihin on varattu yhteensä 2 miljoonaa euroa toimintasuunnitelmakaudella.

Kalasataman määräraha mahdollistaa taloussuunnitelmakaudella Hermanninrannan palvelurakentamisen ja asuntotuotannon aloittamisen vuosina 2025 ja 2026 sekä Nihdin alueen asuntorakentamisen jatkumisen. Määrärahaalla mahdollistetaan myös Suvilahden tapahtuma-alueen ja tapahtumakorttelin rakentaminen taloussuunnitelmakaudella.

Kruunuvuorenrannassa esirakennetaan Kruunuvuoren, Stansvikinkallion, keskus- ja palvelukorttelien alueita sekä jatketaan Koirasaarten esirakentamista. Lisäksi määrärahaa käytetään kiviaineksen välivarastointitoimintaan, joka jatkuu alueen eteläkärjessä, Koirasaarilla.

Pasilan projektialueella tehdään tulevien asunto- ja toimitilahankkeiden esirakentamiseen liittyviä pohjatutkimuksia ja pilaantuneiden maiden selvityksiä. Eteläisen Postipuiston

Pä budgetmomentet reserveras sammanlagt 123 miljoner euro för 2023, 127,6 miljoner euro för 2024 och 141,3 miljoner euro för 2025. Beslutet om översvämningsskydd för Töölöviken har överklagats till högsta förvaltningsdomstolen, vilket fördröjer inledandet av projektet med cirka 1,5 år. Anslaget på 4,4 miljoner euro från 2023 som frigörs har överförs till investeringar i infrastruktur som ställs till stadsmiljönämndens disposition.

8 08 01 Grundberedning i projektområden, utfyllnadsarbeten, till stadsstyrelsens disposition

För grundberedning i Kampen–Töölöviken, Västra hamnen, Fiskehamnen, Kronbergsstranden, Böle, Kungstriangeln, Malm och nya projektområden samt annan grundberedning reserveras 46,4 miljoner euro inom ramen för budgeten 2023 till stadsstyrelsens disposition. För ekonomiplaneproduktionen 2024 har det anvisats 57,2 miljoner euro och för 2025 har det anvisats 73,6 miljoner euro.

Med anslagen för verksamhetsplanperioden genomförs grundberedningen av Nallebrinken och Flygplatskvarteren i Malm, bostadsbyggande i Knekten samt muddrings- och utfyllnadsarbeten på Ärtholmen. Till dessa projekt riktas investeringar på 67,1 miljoner euro under planperioden 2023–2025. Dessutom används 116,3 miljoner euro under ekonomiplaneproduktionen 2023–2025 för andra grundberedningsprojekt i Västra hamnen, Fiskehamnen, Kronbergsstranden, Kungstriangeln, Böle, Malm och Västra boulevardstaden. Projekten stöder bostadsproduktionens tillväxt i enlighet med BM-programmet

Anslagen har anvisats till stadsstyrelsens disposition, och stadsstyrelsen beviljar den behövliga finansieringen genom ett särskilt beslut till sektorns disposition enligt det kända investeringsbehovet.

Med anslagen för Västra hamnen grundbereds framför allt områden kring Ahtibassängen och Melkökajen. Grundberedningen av Ahtibassängens område gör det möjligt att under ekonomiplaneproduktionen inleda verksamhetslokalprojekt i området. På Ärtholmen fortsätter östra strandens muddrings- och utfyllnadsentreprenad i slutet av ekonomiplaneproduktionen. Mellanlagringen av massor och behandlingen av förorenad mark i projektområdet fortsätter på Ärtholmen. Ändringsarbetena på bron till Busholmen genomförs i samband med ombyggnaden av bron och sammanlagt 2 miljoner euro har reserverats för detta under verksamhetsplanperioden.

Anslaget för Fiskehamnen gör det möjligt att under ekonomiplaneproduktionen inleda service- och bostadsbyggandet i Hermanstadsstranden 2025 och 2026 samt fortsätta bostadsbyggandet i Knekten. Anslaget gör det även möjligt att bygga evenemangskvarteret och evenemangsområdet i Södervik under ekonomiplaneproduktionen.

I Kronbergsstranden görs grundberedning för Kronberget, Stansviksberget och stadsdelens centrum- och servicekvarter, och grundberedningen för Hundholmarna fortsätter. Dessutom används anslag för mellanlagring av stenmaterial, som fortsätter i den södra spetsen av området, på Hundholmarna.

I projektområdet i Böle görs grundundersökningar inför grundberedningen för kommande bostads- och verksamhetslokalprojekt och utredningar om förorenad mark.

esirakentamistyöt aloitetaan. Lisäksi Ratapihakortteleissa jatketaan pohjanvahvistusten rakentamista ja rakennetaan yhteiskäyttötunnelin edellyttämiä muutoksia.

Kuninkaankolmion määrärahaalla toteutetaan Ellen Thesleffin puiston ja Palettilammen esirakentamista Kuninkaantammen Lammenrannan kaava-alueella. Honkasuon asuntoalueen esirakentaminen jatkuu vuonna 2023 alueen länsiosassa.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen määrärahaalla toteutetaan uusien projektialueiden hankkeita, joilla ei vielä ole omaa talousarviokohtaa, Koivusaaren ruoppausten ja täyttäjien aloitukseen varaudutaan vuodesta 2026 alkaen. Läntisen bulevardikaupungin suunnittelu on käynnissä. Haagan terveys- ja hyvinvointikeskuksen edellyttämiä johtosiirtoja suunnitellaan ja toteutetaan taloussuunnitelmakaudella. Läntisen bulevardikaupungin maankäytön toteuttamisen edellyttämiä sähkösiirtoratkaisuita suunnitellaan, mutta toteuttaminen ajoittuu suunnitelmakauden ulkopuolelle ja vaatii merkittäviä investointeja.

Malmin määrärahaalla toteutetaan Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden esirakentamiseen ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saamiseen liittyviä kokonaisuuksia Malmin kentän alueella. Suurimpana niistä on maakaasun runkoputken siirto. Määrärahaalla edistetään tilapäisen lumenvastaanottoa ja rakentamislogistiikan ajoyhteyden ja kierrätyskentän rakentamista sekä esirakentamisen koerakenteiden toteutusta. Lisäksi suunnitellaan ja toteutetaan väliaikaiskäyttöä palvelevia reitti yhteyksiä ja toimintoja.

8 08 02 Projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Kamppi-Töölönlahden, Länsisataman, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Pasilan, Kuninkaankolmion, Malmin sekä uusien projektialueiden katuihin on kaupunginhallituksen käyttöön vuodelle 2023 osoitettu 68,8 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2024 on esitetty 60,3 miljoonaa euroa ja vuodelle 2025 on esitetty 57,0 miljoonaa euroa.

Asuntotuotantoon projektialueilla kohdistuu vuosien 2023–2025 aikana 110 miljoonan euron edestä katuiinvestointeja. Hankkeet tukevat asuntotuotannon kasvua AM-ohjelman mukaisesti. Toimintasuunnitelmakauden määrärahoilla toteutetaan Yliskylän ja Herttoniemen alueen Itäväylän katuyhteyksiä, Pohjois-Pasilan katurakentamista. Länsisatamassa katurakentaminen painottuu Melkin- ja Saukonlaiturin alueille. Näille hankkeille kohdistuu toimintasuunnitelmakaudella 2023–2025 76,6 miljoonan euron investoinnit. Lisäksi määrärahoilla edistetään Kalasataman, Kuninkaantammen ja Honkasuon katurakentamista.

Määrärahat on osoitettu kaupunginhallituksen käyttöön ja kaupunginhallitus myöntää tarvittavan rahoituksen erillisellä päätöksellä toimialan käyttöön tiedossa olevan investointitarpeen mukaisesti.

Kamppi-Töölönlahti

Kamppi-Töölönlahden määrärahaalla toteutetaan Töölönlahden tulvasuojeluhanke, jolla estetään tulvan pääsy Finlandialtolle ja muihin Töölönlahden alueen kiinteistöihin.

Grundberedningen av södra Postparken inleds. Dessutom fortsätter man bygga grundförstärkningar och de ändringar som krävs för sambrukstunneln.

Med anslagen för Kungstriangeln genomförs grundberedningen av Ellen Thesleffs park och Palettdammen i Kungseken i detaljplaneområdet kring Kungsekens tjärn. Grundberedningen av Hongasmossas bostadsområde fortsätter 2023 i områdets västra del.

Med anslaget för nya projektområden och övrigt kompletteringsbyggande genomförs projekt i nya projektområden som ännu inte har något eget budgetmoment. Muddringen och utfyllnadsarbetena på Björkholmen förbereds från och med 2026. Planeringen av Västra boulevardstaden pågår. Under ekonomiplanepreioden planerar man vilka ledningar som behöver flyttas för Haga hälso- och välfärdscentral i Haga och flyttar dem. I Västra boulevardstaden planeras de elöverföringslösningar som krävs för markanvändningen i området, men de lär genomföras först efter den aktuella planperioden och kräver betydande investeringar.

Anslaget för Malm används för helheter på Malms flygplatsområde som hänförs till grundberedningen av Nallebranten och Flygplatskvarteren samt till att göra tomterna byggbara. Den största helheten består i att flytta stamledningen för naturgas. Anslaget används för att främja byggandet av en tillfällig snötipp samt en körförbindelse och ett återvinningsfält för bygglogistik samt teststrukturer för grundberedningen. Dessutom planeras och genomförs rutter och verksamheter för tillfälligt bruk.

8 08 02 Gator i projektområden, till stadsstyrelsens disposition

För gator i Kampen–Tölövikens, Västra hamnen, Fiskehamnen, Kronbergsstranden, Böle, Kungstriangeln, Malm och nya projektområden anvisas 68,8 miljoner euro till stadsstyrelsens disposition för 2023. För ekonomiplanepreioden 2024 har det föreslagits anslag på 60,3 miljoner euro och för 2025 anslag på 57,0 miljoner euro.

Till bostadsproduktion i projektområden riktas under 2023–2025 gatuiinvesteringar på 110 miljoner euro. Projekten stöder bostadsproduktionens tillväxt i enlighet med BM-programmet. Med anslagen för verksamhetsplanperioden byggs gatuförbindelser till Österleden i Uppby och Herttonäs samt gator i Norra Böle. I Västra hamnen ligger fokus inom gatubygget på områdena kring Melkökajen och Utterkajen. Till dessa projekt riktas investeringar på 76,6 miljoner euro under verksamhetsplanperioden 2023–2025. Dessutom används anslagen till gatubyggnad i Fiskehamnen, Kungseken och Hongasmossa.

Anslagen har anvisats till stadsstyrelsens disposition och stadsstyrelsen beviljar den behövliga finansieringen genom ett särskilt beslut till sektorns disposition enligt det kända investeringsbehovet.

Kampen–Tölövikens

Med anslaget för Kampen–Tölövikens genomförs projektet för Tölövikens översvämningsskydd, som hindrar översvämningar från att nå Finlandiahuset och andra fastigheter i Tölöviksområdet.

Länsisatama

Länsisataman määrärahaan sisältyvät Ruoholahden, Telakkarannan ja Jätkäsaaren alueen katualueiden toteuttaminen. Katujen rakentaminen jatkuu koko suunnitelmakauden ajan. Suunnitelmakaudella katujen rakentamisessa pääpainopisteet ovat Melkin- ja Saukonlaiturin alueilla. Saukonlaiturin alueella toteutetaan rantarakenteita ja jatketaan Saukonkanavan rakentamista. Lisäksi toteutetaan liikenneturvallisuutta lisäävä kevyenliikenteen silta yli Länsisatamankadun.

Kalasadama

Kalasadaman määrärahaan sisältyvät Nihdin alueen katujen rakentaminen sekä Verkkosaaren eteläosan ja Työpajanpihan katujen pintarakenteet. Taloussuunnitelmakaudella rakennetaan myös Kaasutehtaankatu Suvilahden tapahtuma-alueen kehittämiseen liittyen, aloitetaan Hermanninrannan katurakentaminen sekä rakennetaan katujen pintarakenteet niillä alueilla, joilla asunto- tai toimitilarakentaminen on valmistunut.

Kruunuvuorenranta

Kruunuvuorenrannan projektialueen määrärahaan sisältyvät Kruunuvuorenrannan, Yliskylän ja Herttoniemen alueen Itäväylän yhteyden kadut. Taloussuunnitelmakaudella rakennetaan Kruunuvuorenrannassa Kruunuvuoren, Stansvikinkallion ja Koirasaarten katuja. Yliskylässä suunnitellaan ja rakennetaan keskustan uudistamisen edellyttämiä katu- ja kunnallisteknisiä töitä. Herttoniemessä suunnitellaan ja rakennetaan Linnanrakentajantie, liittyvät kadut sekä Itäväylän ylittävät sillat.

Pasila

Pasilan projektialueella viimeistellään Veturitien ja Ratapihakortteleiden pohjoisten katuosien rakennustöitä. Postipuiston katu- ja kunnallistekniikan rakentaminen jatkuu ja Eteläisessä Postipuistossa aloitetaan kunnallistekniset työt. Konepajalla jatketaan kunnallistekniikan verkoston uudistamista ja kulkuyhteyksien viimeistelyä talonrakennustöiden mahdollistamissa rajoissa.

Kuninkaankolmio

Kuninkaankolmion määrärahaalla toteutetaan Kuninkaantammen ja Honkasuon katuja. Suunnitelmakauden 2023–25 katurakentamisella luodaan edellytykset asuntorakentamisen käynnistämiseksi Kuninkaantammentien ympäristön kaava-alueella sekä Honkasuon länsiosassa. Kuninkaantammen ja Honkasuon katualueiden viimeistely jatkuu koko suunnitelmakauden ajan.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen määrärahaalla toteutetaan pääosin suunnitteluhankkeita, joilla ei vielä ole omaa talousarviokohtaa. Koivusaaren katusuunnittelu käynnistyy vuonna 2023. Läntisen bulevardikaupungin alueen katusuunnittelu ja -rakentaminen käynnistyy suunnitelmakaudella.

Västra hamnen

I anslaget för Västra hamnen ingår byggandet av gatuområden i Gräsviken, Docksstranden och Busholmen. Byggandet av gator fortsätter under hela planperioden. Fokus inom gatubygget ligger under planperioden på områdena kring Melkökajen och Utterkajen. I Utterkajens område byggs strandkonstruktioner och byggandet av Utterkanalen fortsätter. Dessutom byggs en bro för gång- och cykeltrafik över Västrahamnsgränd för att förbättra trafiksäkerheten.

Fiskehamnen

I anslaget för Fiskehamnen ingår gatubyggen i Knekten och gatornas ytstruktur i Nätholmens södra del och Verkstadsgården. Under ekonomiplanepreioden byggs även Gasverksgatan för att främja utvecklingen av evenemangsområdet i Södervik och byggandet av gator i Hermanstadsstranden inleds. På de områden där byggandet av bostäder eller verksamhetslokaler har slutförts byggs gatornas ytstruktur.

Kronbergsstranden

I anslaget för Kronbergsstrandens projektområde ingår Kronbergsstrandens gator, gatorna i Uppby och de gator som ansluter till Österleden i Hertonäsområdet. Under ekonomiplanepreioden byggs gator i Kronbergsstranden på Kronberget, Stansviksberget och Hundholmarna. I Uppby planeras och genomförs gatu- och kommunaltekniska arbeten som behövs för att modernisera stadsdelens centrum. I Hertonäs planeras och byggs Borgbyggarvägen, anslutande gator samt de broar som korsar Österleden.

Böle

I projektområdet i Böle färdigställs de norra delarna av Lokvägen och Bangårdskvarteren. Byggandet av Postparkens gatu- och kommunalteknik fortsätter och kommunaltekniska arbeten inleds i Södra Postparken. I Maskinverkstadskvarteret fortsätter förnyelsen av det kommunaltekniska nätverket. Dessutom färdigställs trafikförbindelser inom de gränser som husbyggnadsarbetena medger.

Kungstriangeln

Anslaget för Kungstriangeln används för att bygga gator i Kungseken och Hongasmossa. Genom gatubyggandet under planperioden 2023–25 skapas förutsättningar för att inleda bostadsbyggandet i Kungsekens planområde och de västra delarna av Hongasmossa. Staden fortsätter färdigställa gatuområden i Kungseken och Hongasmossa under hela planperioden.

Nya projektområden och övrigt kompletteringsbyggande

Anslaget för nya projektområden och övrigt kompletteringsbyggande används huvudsakligen för att genomföra sådana planeringsprojekt som ännu inte har ett eget budgetmoment. Gatuplaneringen för Björkholmen inleds 2023. Gatuplaneringen och gatubyggandet i Västra boulevardstadens område inleds under planeringsperioden.

Malmi

Malmin määrärahaalla vuonna 2023 suunnitellaan katuja Nallenrinteen, Lentoasemankortteleiden ja Lahdenväylän eritasoliittymän kaava-alueilla asuntotuotannon edellytysten luomiseksi. Katurakentaminen käynnistetään Nallenrinteen kaava-alueella. Malmin kentän rakentaminen jatkuu koko taloussuunnitelmakauden ajan.

8 08 03 Puistot ja liikunta-alueet

Kamppi-Töölönlahden puistoihin, Länsisataman, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Pasilan, Kuninkaankolmion, Malmin sekä uusien projektialueiden puistoihin ja liikunta-alueisiin on talousarviokohdalle osoitettu vuodelle 2023 määrärahaa yhteensä 7,8 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuodelle 2024 on esitetty 10,1 miljoonaa euroa ja vuodelle 2025 on esitetty 10,7 miljoonaa euroa. Hankkeet ovat toteutettavissa investointimenoaamin puitteissa ja tukevat strategian tavoitetta viheralueiden ja lähiluonnon saavutettavuudesta.

Määrärahat on osoitettu kaupunginhallituksen käyttöön ja kaupunginhallitus myöntää tarvittavan rahoituksen erillisellä päätöksellä toimialan käyttöön tiedossa olevan investointitarpeen mukaisesti.

Länsisatama

Länsisataman puistot ja liikunta-alueet -määrärahaalla jatketaan taloussuunnitelmakaudella Hyväntoivonpuiston sekä Jätkäsaaren liikuntapuiston toteutusta. Hyväntoivonpuiston toteutus jatkuu koko taloussuunnitelmakauden ajan.

Kalasatama

Kalasataman puistot -määrärahaalla toteutetaan Kalasatamanpuiston rakentamaton osa, Loviseholminpuisto valmiiksi sekä Suvilahden tapahtumakenttä osana Suvilahden tapahtuma-alueetta.

Kruunuvuorenranta

Kruunuvuorenrannan puistot ja liikunta-alueet -määrärahaalla rakennetaan Kruunuvuorenrannan liikuntapuiston keskiosa valmiiksi. Kruunuvuoren viheralueita, Haakoninlahdenpuistoa ja Kruunuvuorenrannan uimarantaa suunnitellaan ja rakennetaan. Stansvikin kartanopuiston reittiverkoston toteutus alkaa.

Pasila

Pasilan puistot -määrärahaalla toteutetaan Postipuiston Kollikkallion tukimuuri. Ilmalassa käynnistyy Susannanpuiston korjaus.

Kuninkaankolmio

Kuninkaankolmion puistot -määrärahaalla jatketaan Kuninkaantammen ja Honkasuon puistojen rakentamista koko suunnitelmakauden ajan. Kuninkaantammen alueella suurimmat kohteet vuonna 2023 ovat Taidemaalaripuisto, Avajaispuisto ja Ellen Thesleffin puisto, jonka rakentaminen alkaa. Honkasuon alueella rakennetaan Leiripuisto ja Naapurinpellonpuisto, sekä jatketaan Perhosniityn puistoalueen vaiheittaista toteuttamista.

Malm

Med anslaget för Malm planeras år 2023 gator i detaljplaneområdena för Nallebrinken, Flygplatskvarteren och Lahtisledens planskilda korsning för att skapa förutsättningar för bostadsproduktion. Gatubyggandet inleds i Nallebrinkens planområde. Byggandet på Malms flygplats fortsätter under hela planperioden.

8 08 03 Parker och idrottsområden

För parker i Kampen–Tölvöken samt parker och idrottsområden i Västra hamnen, Fiskehamnen, Kronbergsstranden, Böle, Kungstriangeln, Malm och nya projektområden anvisas 7,8 miljoner euro till budgetmomentet. För ekonomiplaneåret 2024 har det föreslagits anslag på 10,1 miljoner euro och för 2025 anslag på 10,7 miljoner euro. Projekten kan genomföras inom investeringsramen och förverkligar målet i strategin om tillgängliga grönområden och närliggande natur.

Anslagen har anvisats till stadsstyrelsens disposition och stadsstyrelsen beviljar den behövliga finansieringen genom ett särskilt beslut till sektorns disposition enligt det kända investeringsbehovet.

Västra hamnen

Med anslaget för parker och idrottsområden i Västra hamnen fortsätter anläggningen av Godahoppsparken och Busholmens idrottspark under ekonomiplanepreioden. Anläggningen av Godahoppsparken fortsätter under hela ekonomiplanepreioden.

Fiskehamnen

Med anslaget för parker i Fiskehamnen anläggs den obebyggda delen av Fiskehamnsparcken och färdigställs Loviseholmsparcken och evenemangsfältet i Södervik som en del av Söderviks evenemangsområde.

Kronbergsstranden

Med anslaget för parker och idrottsområden i Kronbergsstranden färdigställs den centrala delen av Kronbergsstrandens idrottspark. Kronbergsstrandens grönområden, Håkansvikens park och Kronbergsstrandens badstrand planeras och anläggs. Anläggningen av rutnätverket i Stansviks herrgårdspark inleds.

Böle

Med anslaget för parker i Böle byggs Kollibergets stödmur i Postparcken. I Ilmala inleds renoveringen av Susannaparken.

Kungstriangel

Med anslaget för parker i Kungstriangeln fortsätter byggandet av Kungseksparcken och Hongasmossaparken under hela planperioden. De största objekten i Kungseken år 2023 är Bildkonstnärsparken, Vernissageparken och inledningen av arbetet med Ellen Thesleffs park. I Hongasmossa anläggs Lagerparken, Naboängsparken och en fortsättning av Gräsfjärilsparken, och den stegvisa anläggningen av Fjärilsängens parkområde fortsätter.

Malmi

Malmin puistot -määrärahalla toteutetaan Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden puistoalueita siltä osin kuin maakaasun runkoputken siirron maisemointityöt edellyttävät. Lisäksi alueelle toteutetaan väliaikaiskäyttöä ja tulevaa asutusta palvelevaa ympäristön viihtyisyyden parantamista, myös myöhemmin rakennettaville alueille.

Malm

Anslaget för parker i Malm används för att anlägga parkområden vid Nallebrinken och Flygplatskvarteren till den del landskapsarbetena i anslutning till förflyttningen av stamledningen för naturgas förutsätter. Dessutom förbättras trivseln i området med tanke på de tillfälliga funktionerna och det framtida boendet, även i områden som bebyggs senare.

8 09 Kaupunkiudistus, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi – Stadsförnyelse, till stadsmiljönämndens disposition

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter	1 323	7 500	8 100	9 100	12 000	12 000
Netto	-1 323	-7 500	-8 100	-9 100	-12 000	-12 000
<i>Yitykset - Överskridningar</i>						
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter		467,0	8,0	21,3	31,9	0

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Menot - Utgifter						
80901 Malminkartano-Kannelmäki - Malmgård-Gamlas	686	2 400	2 800	2 800	4 800	1 200
<i>Yitykset - Överskridningar</i>						
8090101 Esirakentaminen - Grundberedning	446	500	1 200	1 200	3 100	600
8090102 Kadut - Gator	93	1 100	1 600	1 600	1 300	600
8090103 Puistot ja liikunta-alueet - Parker och idrottsområden	148	800	0	0	400	0
80902 Malmi - Malm	307	2 500	2 900	3 400	3 200	4 200
<i>Yitykset - Överskridningar</i>						
8090201 Esirakentaminen - Grundberedning	155	150	400	400	500	1 000
8090202 Kadut - Gator	153	1 600	1 800	1 800	1 600	2 200
8090203 Puistot ja liikunta-alueet - Parker och idrottsområden		750	700	1 200	1 100	1 000
80903 Mellunkylä - Mellungsby	329	2 600	2 400	2 900	4 000	6 600
<i>Yitykset - Överskridningar</i>						
8090301 Esirakentaminen - Grundberedning	21	350	400	400	1 200	2 000
8090302 Kadut - Gator	129	1 100	600	600	2 300	4 300
8090303 Puistot ja liikunta-alueet - Parker och idrottsområden	179	1 150	1 400	1 900	500	300

8 09 Kaupunkiudistus, kaupunkiympäristölautakunnan käyttäväksi

Malminkartano-Kannelmäen, Malmin ja Mellunkylän kaupunkiudistusalueille kohdistetaan vaikuttavia toimenpiteitä positiivisen kehityksen aikaansaamiseksi mm. asukkaiden turvallisuuden tunteen vahvistamiseksi, eriytymisen ehkäisemiseksi sekä alueiden houkuttelevuuden lisäämiseksi. Kaupunkiudistusalueiden maankäytön suunnittelu etenee alueellisesti eri aikatauluilla. Alueiden rakennettu ympäristö on merkittävältä osin myös uudistamisen tarpeessa ja alueilla on myös huomattavaa raideliikenteeseen tukeutuvaa täydennysrakentamisen potentiaalia. Kaupunkiudistusalueiden määrärahat käsittävät katu- ja puisto- sekä liikunta- ja esirakentamishankkeita.

Kaupunkiudistusalueiden yleisten alueiden suunnitteluun ja toteutukseen on vuodelle 2023 osoitettu määrärahaa 9,1 miljoonaa euroa, 12,0 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 12,0 miljoonaa euroa vuodelle 2025. Kaupunkiudistusalueiden investoinneilla tuetaan kaupunkistrategian mukaista asuinalueiden eriytymisen ehkäisyä sekä tavoitetta, että kaikkialla kaupungissa on mahdollista elää turvallista ja viihtyisää elämää positiivisesti omaleimaisissa kaupunginosissa.

8 09 01 Malminkartano – Kannelmäki

Malminkartano – Kannelmäen kaupunkiudistusalueella käynnistetään vuonna 2023 Juustenintien peruskorjaus sekä toteutetaan Placemaking-hankkeen toimenpiteitä. Vuodelta 2022 jatkuu alueella Pelimannintien alueen katujen rakentaminen ja peruskorjaus. Myös Pihkatien alueen rakentamisen käynnistymiseen varaudutaan. Pihkatien alueen toteuttamiseen liittyy katutöiden lisäksi merkittävä esirakentamisen edellytysinvestointi, jossa Naapuripellontien kaasujohto siirretään riittävälle suojaetäisyydelle tulevasta asutuksesta.

Taloussuunnitelmakaudella alueella toteutetaan vaihteittain Pihkatien alueen uusia katuja ja puistoja sekä Malminkartanon aseman pohjoispuolen ehostustoimenpiteitä mm. Tuohi- ja Kehruuaukioilla sekä peruskorjataan osuus Vanhaistentiestä välillä Kantelettarentie-Kaarelantie.

Puisto- ja liikuntapaikkakohteina alueella toteutetaan toimintasuunnitelmakaudella Pihkatien alueen puistojen vaihteista uudisrakentamista sekä käynnistetään Malminkartanon kentän suunnittelu.

8 09 02 Malmi

Malmin keskustan suunnitteluperiaatteet ovat valmistuneet jatkosuunnittelua varten. Suunnitteluperiaatteet ohjaavat alueen tulevaa täydennysrakentamista, palveluiden ja työpaikkojen sekä liikkumisen ja viheralueiden suunnittelua. Suunnitteluperiaatteet osoittavat myös mahdollisia uuden maankäytön alueita nykyisten tonttien ulkopuolelta sekä linjaavat mahdollisia käyttötarkoitusten muutoksia.

Malmin kaupunkiudistusalueella rakennetaan taloussuunnitelmakaudella Vanhaa Helsingintien aluetta, peruskorjataan Ylä-Malmin tori sekä leikkipuisto Filpus. Lisäksi aloitetaan Pikitehtaan kortteleiden katualueiden rakentaminen.

8 09 Stadsförnyelse, till stadsmiljönämndens disposition

Till stadsförnyelseområdena i Malmgård–Gamlas, Malm och Mellungsby riktas verkningfulla åtgärder för att åstadkomma en positiv utveckling bl.a. för att stärka invånarnas trygghetskänsla, förebygga segregation och öka områdenas attraktivitet. Planeringen av markanvändningen i stadsförnyelseområdena avancerar områdesvis enligt olika tidsscheman. Den byggda miljön i områdena är till betydande delar i behov av förnyelse och områdena har också en betydande potential för kompletteringsbyggande som stöder sig på spårtrafik. Anslagen för stadsförnyelseområdena omfattar gatu- och parkprojekt samt idrotts- och grundberedningsprojekt.

På budgetmomentet för planering och förverkligande av allmänna områden i stadsförnyelseområdena reserveras sammanlagt 9,1 miljoner euro i anslag för 2023, 12,0 miljoner euro för 2024 och 12,0 miljoner euro för 2025. Investeringarna i stadsförnyelseområden kommer i enlighet med stadsstrategin att bidra till att förebygga segregation och göra det möjligt att leva ett tryggt och trevligt liv, överallt i de positivt egenartade stadsdelarna.

8 09 01 Malmgård – Gamlas

I stadsförnyelseområdet Malmgård–Gamlas inleds 2023 en ombyggnad av Juustensvägen och genomförs åtgärder inom ramen för ett placemaking-projekt. Anläggandet och renoveringen av gatorna kring Spelmansvägen fortsätter från år 2022. Staden förbereder sig också på att börja bygga i Kådvägens område. Till byggandet kring Kådvägen hänför sig förutom gatuarbeten även betydande kravsinvesteringar för grundberedning, där Naboängsvägens gasledning flyttas till ett tillräckligt avstånd från den kommande bosättningen.

Under ekonomiplanepreperioden anläggs i området stegvis nya gator och parker vid Kådvägen. Norra sidan av Malmgårds järnvägsstation snyggas upp, bl.a. Näverplatsen och Spånadsplatsen. Dessutom byggs en del av Gamlasvägen om på sträckan Kanteletarvägen–Kårbölevägen.

I fråga om park- och idrottsplatser i området genomförs under ekonomiplanepreperioden stegvis nybygge av parkerna vid Kådvägen och planeringen av Malmgårdsplanen inleds

8 09 02 Malm

Planeringsprinciperna för Malms centrum har färdigställts för fortsatt planering. Planeringsprinciperna styr det kommande kompletteringsbyggandet i området samt planeringen av såväl tjänster och arbetstillfällen som rörelse och grönområden. Planeringsprinciperna anvisar också eventuella nya markanvändningsområden utanför de nuvarande tomterna och fastställer eventuella ändringar i användningssyftena.

I Malms stadsförnyelseområde bebygger staden under ekonomiplanepreperioden området vid Gamla Helsingevägen, bygger om Övre Malmstorg och istandsätter lekparken Filpus. Dessutom inleds byggandet av gatuområden i Beckfabriksgatans kvarter.

8 09 03 Mellunkylä

Mellunkylän kaupunkiudistusalueella kehitetään Mellunmäen metroaseman aluetta alueelliseksi keskuksiksi ja merkittäväksi julkisen liikenteen solmukohtaksi. Länsimäentielle suunnitellaan Vantaan ratikkaa ja metroaseman yhteyteen eteläistä päätepysäkkiä. Samalla parannetaan alueen yhteyksiä. Kontulan pelastusaseman yhteyteen rakennetaan uusi katu ja parannetaan nykyisten katujen liikennejärjestelyjä.

Taloussuunnitelmakaudella kaupunkiudistusalueella toteutetaan leikkipuisto Mellunmäki ja edistetään Kivikon liikuntapuiston hanketta.

8 09 03 Mellungsby

I Mellungsby stadsförnyelseområde utvecklas området vid Mellungsbacka metrostation till ett lokalt centrum och en viktig knutpunkt för kollektivtrafiken. På Västerkullavägen planeras Vandaspåran och dess södra ändhållplats vid metrostationen. Samtidigt förbättras förbindelserna i området. Vid Gårdsbacka räddningsstation byggs en ny gata och trafikarrangemangen på de befintliga gatorna förbättras.

Under ekonomiplanepreioden anläggs lekparken Mellungsbacka och främjas projektet Stensböle idrottspark i stadsförnyelseområdet.

8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölaustakunnan käytettäväksi – Stora trafikprojekt, till stadsmiljönämndens disposition

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Talousarvio Budget 2022	Ehdotus Förslag 2023	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter	56 785	163 500	139 600	139 600	91 800	44 800
Netto	-56 785	-163 500	-139 600	-139 600	-91 800	-44 800
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter		187,9	-14,6	-14,6	-34,2	-51,2

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Talousarvio Budget 2022	Ehdotus Förslag 2023	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Menot - Utgifter						
81001 Kruunusillat - Kronbroarna	41 366	99 400	75 600	75 600	74 500	42 500
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
8100101 Perushanke - Grundprojekt	12 117	33 300	28 000	28 000	15 600	9 600
8100102 Liittyvä esirakentaminen - Sammanhängande grundberedning	11 389	28 300	16 600	16 600	25 600	13 700
8100103 Liittävät kadut ja liikenneväylät - Sammanhängande gator och trafikleder	17 859	37 800	31 000	31 000	33 300	19 200
81002 Kalasatama-Pasila - Fiskehamnen-Böle	15 154	50 900	43 500	43 500	8 600	1 500
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
8100201 Liittyvä esirakentaminen - Sammanhängande grundberedning	7 594	10 500	2 900	2 900	400	0
8100202 Liittävät kadut ja liikenneväylät - Sammanhängande gator och trafikleder	7 560	40 400	40 600	40 600	8 200	1 500
81003 Sörnäistentunneli - Sörnästunneln	265	13 200	20 500	20 500	8 700	800
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
8100301 Sörnäistentunneli - Sörnästunneln	265	13 200	20 500	20 500	8 700	800

8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Suuriin liikennehankkeisiin on osoitettu 139,6 miljoonaa euroa vuodelle 2023, 91,8 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 44,8 miljoonaa euroa vuodelle 2025. Määräraha mahdollistaa taloussuunnitelmakaudella käynnissä olevat raideliikennehankkeet; Kruunusillat hankekokonaisuuden ensimmäisen vaiheen, Kalasatamasta Pasilaan johtavan raitiotien sekä Sörnäistentunnelin pohjoisen suuaukon rakentamisen Kalasatamasta Pasilaan -hankkeen yhteydessä.

Suurien liikennehankkeiden määrärahatarpeet ovat ohjelmakaudella merkittävät. Perushankkeen lisäksi raidehankkeiden yhteydessä toteutetaan ns. liittyviä hankkeita, jotka ovat joko ratatöiden edellytysinvestointeja tai kokonaistaloudellisesti edullisia toteuttaa raitiotieuran yhteydessä. Liittyvät hankkeet ovat esirakentamista, liikennejärjestelyjä, jalankulun ja pyöräilyn verkoston täydennyksiä, siltojen peruskorjausta/uusimista tai asuntotuotantoa palvelevia katuyhteyksiä.

10-vuotiskaudella on käynnistymässä Kruunusillat raitiotien jatko Jätkäsaareen, Vantaan raitiotien Helsingin osuus ja Länsi-Helsingin raitiotiehanke sekä Viikki-Malmin raitiotie vuodesta 2028 alkaen.

8 10 01 Kruunusillat

Kruunusillat -hankekokonaisuudelle vuodelle 2023 on osoitettu määrärahaa 75,6 miljoonaa euroa, 74,5 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 42,5 miljoonaa euroa vuodelle 2025.

Perushanke

Kruunusillat -määrärahalla toteutetaan uusi raitiotie- sekä jalankulku- ja pyöräily-yhteys Laajasalosta Hakaniemeen Korkeasaaren ja Kalasataman (Nihti) kautta. Toteuttamiskustannuksiin osallistuu Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy joukkoliikenteen kustannusosuudella. Kruunusillat -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 31.8.2016 ja enimmäishinnan korotus 25.8.2021. Hanke on jaettu kahteen osaprojektiin. Molempien osaprojektien rakentaminen alkoi vuonna 2021, ja yhteyden avaaminen liikenteelle on mahdollista vuonna 2027.

Liittyvä esirakentaminen

Hakaniemen alueella tehdään tarvittavia johtosiirtoja, ruoppauksia ja täyttöjä sekä rantamuurirakenteita, jotka mahdollistavat uuden Hakaniemen sillan rakentamisen. Tämän lisäksi esirakentamista tehdään Nihdin alueella. Määrärahoilla puhdistetaan rakentamisen vaatimassa laajuudessa alueen pilaantunutta maaperää.

Liittyvät kadut ja liikenneväylät

Hakaniemen alueella jatketaan katualueilla maankäytön muutoksista johtuvaa rakentamista. Hakaniemensillan rakentaminen alkaa. Korkeasaarella rakennetaan Mischan ja Maschan aukiota, ja Kruunuvuorenrannassa rakennetaan Koirasaarentien länsiosaa sekä Haakoninlahden katuja.

8 10 Stora trafikprojekt, till stadsmiljönämndens disposition

För stora trafikprojekt anvisas 139,6 miljoner euro för 2023, 91,8 miljoner euro för 2024 och 44,8 miljoner euro för 2025. Anslaget möjliggör ekonomiplanepriodens spårtrafikprojekt: första fasen av projekthelheten Kronbroarna, spårvägen från Fiskehamnen till Böle och Sörnästunnelns norra mynning i samband med projektet från Fiskehamnen till Böle.

Anslagsbehoven för stora trafikprojekt är betydande under programperioden. Utöver grundprojektet genomförs s.k. anknýtande projekt i samband med spårprojektet. Dessa är antingen nödvändiga investeringar för banarbeten eller totalekonomiskt förmånliga att genomföra samtidigt med en spårvägsentreprenad. De anknýtande projekten är grundberedning, trafikregleringar, kompletteringar i nätverket för gång- och cykeltrafik, om- eller nybyggnad av broar eller gatuförbindelser som tjänar bostadsproduktionen.

Under 10-årsperioden håller man på att inleda förlängningen av spårvägen Kronbroarna till Busholmen, Helsingfors andel av Vandasparan och spårvägsprojektet i Västra Helsingfors samt spårvägen Vik-Malm fr.o.m. år 2028.

8 10 01 Kronbroarna

För projekthelheten Kronbroarna anvisas sammanlagt 75,6 miljoner euro för 2023, 74,5 miljoner euro för 2024 och 42,5 miljoner euro för 2025.

Grundprojektet

Anslaget för Kronbroarna används för att bygga en ny spårvägs-, gång- och cykelförbindelse från Degerö till Hagnäs via Högholmen och Fiskehamnen (Knekten). I genomförandekostnaderna deltar också Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab med kollektivtrafikens kostnadsandel. Projektplanen för projektet Kronbroarna godkändes i stadsfullmäktige 31.8.2016 och en höjning av maximipriset 25.8.2021. Projektet är indelat i två delprojekt. Båda delprojekten började byggas 2021 och förbindelsen kan öppnas för trafik 2027.

Grundberedning med anknýtning till projektet

I Hagnäs görs nödvändiga ledningsflyttningar, muddringar och fyllnadsarbeten samt stödmurskonstruktioner som gör det möjligt att bygga den nya Hagnäsbron. Dessutom utförs grundberedning i Knekten. Anslagen används för att sanera förorenad mark i den omfattning som byggandet förutsätter.

Gator och trafikleder med anknýtning till projektet

I Hagnäs fortsätter byggandet på gatuområden på grund av ändringar i markanvändningen. Byggarbetena på Hagnäsbron inleds. På Högholmen byggs Mischas och Maschas plats, och i Kronbergsstranden byggs västra delen av Hundholmsvägen och gatorna i Håkansvik.

8 10 02 Kalasatama-Pasila

Kalasatamasta Pasilaan -hanke sisältää Kalasataman raitiotien toteuttamisen sekä raitiotietä ympäröivien alueiden katu-, puisto- ja esirakentamista. Merkittäviä hankkeeseen sisältyviä kohteita ovat mm. Nihdin esi- ja katurakentaminen, Hermannin rantatien pohjoisosa sekä raitiotie- ja katujärjestelyt Pasilassa. Osana Hermannin rantatien pohjoisosan toteutusta rakennetaan Sörnäistentunnelin pohjoinen suuaukko. Nihdissä hanke toteuttaa raitiotien itä-länsisuuntaisen osuuden, jota myös Kruunusillat-raitiotie käyttää.

Hankkeelle on osoitettu vuodelle 2023 määrärahaa 43,5 miljoonaa euroa, 8,6 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 1,5 miljoonaa euroa vuodelle 2025.

Liittyvä esirakentaminen

Nihdin ja Hermannin rantatien geotekninen esirakentaminen jatkuu. Lisäksi kunnostetaan pilaantunutta maaperää Nihdissä, Hermannin rantatiellä ja Pasilassa rakentamisen vaatimassa laajuudessa.

Liittyvät kadut ja liikenneväylät

Kalasataman Nihdin kokonaisuus käsittää Nihdin pohjoisosan katualueiden ja rantamuurien rakentamista. Katurakentaminen sisältää Sompasaarenlaiturin, Konttisatamankadun, Konttinosturinkujan, Nihdinrannan, Tihtaalinkadun, Pinkkarinkujan ja Satamamestarinlaturin länsiosan rakenteet sekä Sompasaarenlaiturin rantamuurin.

Pasilan katurakentaminen sisältää Radanrakentajantien, Ratamestarinkadun, Asemapäällikönkadun ja Pasilankadun eteläosan rakentamisen hankkeen kehitysvaiheessa määritellyssä laajuudessa.

Vallilanlaakson puistoa ja Kumpulanpuron hulevesien ohjausta parannetaan samalla, kun raideyhteyden viereen rakennetaan pyöräilyn baanayhteys.

8 10 03 Sörnäistentunneli

Sörnäistentunnelin suunnitteluun ja toteutukseen on osoitettu 20,5 miljoonaa euroa vuodelle 2023, 8,7 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 0,8 miljoonaa euroa vuodelle 2025.

Määrärahalla mahdollistetaan Sörnäistentunnelin tunnelin pohjoisen suuaukon rakentaminen Kalasatamasta Pasilaan - hankkeen yhteydessä (2022–2024) samaan aikaan Hermannin rantatien kanssa. Sörnäisten tunnelin rakentamisen jatkamiseen varaudutaan 10-vuotisen investointiohjelmakauden lopulla.

8 10 02 Fiskehamnen-Böle

I projektet Från Fiskehamnen till Böle ingår byggandet av spårvägen i Fiskehamnen och gatu- och parkbyggande och grundberedning i områden kring spårvägen. Betydande objekt som ingår i projektet är bl.a. grundberedning och gatuarbeten i Knekten, norra delen av Hermanstads strandväg samt spårvägs- och gatuarrangemang i Böle. Sörnästunnelns norra mynning byggs som en del av byggarbetena i norra delen av Hermanstads strandväg. I Knekten genomför projektet det öst-västliga avsnittet av spårvägen, som även spårvägen Kronbroarna använder.

I budgetförslaget anvisas för projektet sammanlagt 43,5 miljoner euro för 2023, 8,6 miljoner euro för 2024 och 1,5 miljoner euro för 2025.

Grundberedning med anknäpning till projektet

Den geotekniska grundberedningen av Knekten och Hermanstads strandväg fortsätter. Dessutom saneras förorenad mark i Knekten, på Hermanstads strandväg och i Böle i den omfattning som byggandet förutsätter.

Gator och trafikleder med anknäpning till projektet

Helheten Knekten i Fiskehamnen omfattar byggandet av gatuområden och stödmurar i norra delen av Knekten. Byggandet av gator omfattar Sumparkajens, Containerhamnsgatans, Containerkransgrändens, Knektstrandens, Dykdalbsgatans, Lågflytargrändens och Hammmästarkajens västra konstruktioner samt Sumparkajens stödmur.

I byggandet av gator i Böle ingår byggandet av Banbyggarvägen, Banmästargatan, Stinsgatan och Bölegatans södra del i den omfattning som fastställts i projektets utvecklingsfas.

Vallgårdsdalens park och dagvattenhanteringen i Gumtåktbäcken förbättras i samband med att en cykelbana byggs bredvid spårvägsförbindelsen.

8 10 03 Sörnästunneln

I budgetförslaget anvisas för planering och byggande av Sörnästunneln 20,5 miljoner euro för 2023, 8,7 miljoner euro för 2024 och 0,8 miljoner euro för 2025.

Anslaget för det möjligt att bygga Sörnästunnelns norra mynning i samband med projektet Från Fiskehamnen till Böle (2022–2024) samtidigt med Hermanstads strandväg. Staden förbereder sig för att fortsätta bygga Sörnästunneln i slutet av det 10-åriga investeringsprogrammet.

Rahoitusosa

Kunta-Helsinki

Finansieringsdelen

Kommun-Helsingfors

Rahoitusosa – Finansieringsdelen

Kunta-Helsingin rahoituslaskelma 2021–2025 – Kommun-Helsingfors finansieringskalkyl
2021–2025

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Talousarvio Budget 2022	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassavirta - Kassavirta från verksamheten						
Tulorahoitus - Inkomstfinansiering						
Vuosikate - Årsbidrag	757 075	397 133	649 456	786 300	513 053	560 817
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	1 000		60 000			
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter i inkomstfinansiering	-114 632	-107 150	-107 120	-115 540	-91 090	-70 510
Investointien rahavirta - Kassavirta från investeringar						
Investointimenot - Investeringsutgifter	-889 557	-873 503	-876 085	-893 220	-829 949	-813 244
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar i investeringsutgifter	28 609	9 214	9 214	9 000	14 000	14 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot – Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	127 738	110 000	109 803	174 250	94 250	73 250
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassavirta från verksamheten och investeringar	-89 768	-464 306	-154 732	-39 210	-299 736	-235 687
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta från finansieringen						
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen						
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-92 099	-345 450	-130 995	-85 600	-62 600	-62 600
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringar	106 566	103 595	121 430	85 184	96 436	92 716
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånen						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån		115 000	115 000	100 000	250 000	250 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-78 922	-78 083	-150 163	-51 953	-61 953	-71 953
Oman pääoman muutokset - Förändring av eget kapital						
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	-18 038	-14 834	-8 094	512	-1 059	-1 228
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta från finansieringen	-82 493	-219 772	-52 822	48 143	220 824	206 935
Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten	-172 261	-684 078	-207 554	8 933	-78 912	-28 752

Vertailuluvut 2021 ja 2022 ovat koko Helsingin lukuja.

Jämförelsetalen 2021 och 2022 gäller hela Helsingfors.

Kunta-Helsingin vuoden 2023 rahoituslaskelma eriteltynä – Kommun-Helsingfors finansieringskalkyl 2023 specificerad

1 000 €	Kaupunki ilman liikelaitoksia ja rahastoja - Staden exkl. affärsverk och fonder	Liikelaitokset ja rahastot - Affärsverk och fonder	Yhteensä, sisäiset erät mukana - Sammanlagt, inkl. interna poster	Yhteensä, sisäiset erät vähennettynä - Sammanlagt, exkl. interna poster
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde i verksamheten				
Tulorahoitus - Inkomstfinansiering				
Vuosikate - Årsbidrag	753 476	32 824	786 300	786 300
Satunnaiset erät - Extraordinära poster				
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter i inkomstfinansiering	-115 540		-115 540	-115 540
Investointien rahavirta - Kassaflöde för investeringarnas del				
Investointimenot - Investeringsutgifter	-815 318	-77 902	-893 220	-893 220
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar i investeringsutgifter	9 000		9 000	9 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	174 250		174 250	174 250
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringars kassaflöde	5 868	-45 078	-39 210	-39 210
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde för finansieringens del				
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen				
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-59 100	-26 500	-85 600	-85 600
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringar	74 009	13 675	87 684	85 184
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånen				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	100 000		100 000	100 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-40 000	-14 453	-54 453	-51 953
Lyhytaikaisten lainojen muutos -Förändring i kortfristiga lån				
Oman pääoman muutokset - Förändring av eget kapital				
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	-50 294	50 806	512	512
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde för finansieringens del	24 615	23 528	48 143	48 143
Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten	30 483	-21 550	8 933	8 933

9 Rahoitusosa – Finansieringsdelen

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	110 455	374 772	174 009	174 009	335 110	331 430
Menot - Utgifter	87 731	303 203	99 100	99 100	84 600	94 600
Netto	22 725	71 569	74 909	74 909	250 510	236 830
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		239,3	-53,6	-53,6	92,6	-1,1
Menot - Utgifter		245,6	-67,3	-67,3	-14,6	11,8

9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus – Långfristig finansiering

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	110 455	374 772	174 009	174 009	335 110	331 430
Menot - Utgifter	87 731	303 203	99 100	99 100	84 600	94 600
Netto	22 725	71 569	74 909	74 909	250 510	236 830
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		239,3	-53,6	-53,6	92,6	-1,1
Menot - Utgifter		245,6	-67,3	-67,3	-14,6	11,8

9 01 01 Antolainat asuntotuotantoon, Khn käytettäväksi – Långgivning för bostadsproduktion, till Stns disposition

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	18 854	17 726	16 300	16 300	14 100	13 000
Menot - Utgifter		3 000	8 000	8 000	3 000	3 000
Netto	18 854	14 726	8 300	8 300	11 100	10 000
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-6,0	-8,0	-8,0	-13,5	-7,8
Menot - Utgifter			166,7	166,7	-62,5	

9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi – Övrig långgivning, till Stns disposition

1 000 €	Käyttö	Talousarvio	Ehdotus	Talousarvio	Talous-	Talous-
	Förbrukning	Budget	Förslag	Budget	suunnitelma	suunnitelma
	2021	2022	2023	2023	Ekonomiplan	Ekonomiplan
					2024	2025
Tulot - Inkomster	91 602	242 046	57 709	57 709	71 010	68 430
Menot - Utgifter	21 894	314 450	51 100	51 100	31 600	31 600
Netto	69 708	-72 404	6 609	6 609	39 410	36 830
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		164,2	-76,2	-76,2	23,0	-3,6
Menot - Utgifter		1 336,3	-83,7	-83,7	-38,2	

Talousarviokohtaan sisältyy seuraavat lainamäärärahat ja lainanlyhennykset alakohdittain:

Budgetmomentet omfattar följande låneanslag och amorteringar undermomentvis:

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot - Inkomster						
9010252 Vuokra-asuntotuottajien oman pääoman osuutta varten myönnettyjen lainojen lyhennykset - Amorteringar på lån för hyresbostadsproducenternas egen kapitalandel						
9010254 Muiden antolainojen lyhennykset - Amorteringar på övriga lån	27 338	4 865	5 370	5 370	8 730	6 550
9010255 Helsingin Energian lainojen lyhennykset - Amorteringar på Helsingfors Energis lån	20 600	20 600	20 600	20 600	20 600	20 600
9010257 Helsingin Sataman lainojen lyhennykset - Amorteringar på Helsingfors Hamns lån	19 600	19 600				
9010258 HKL:n lainojen lyhennykset - Amorteringar på HST:s lån	14 210	167 665	2 500	2 500	2 500	2 500
9010259 Sosiaalisen luototuksen lainojen lyhennykset - Amorteringar på lån för social kreditgivning	1 734	1 477	1 400	1 400	1 000	600
9010260 HSY lainojen lyhennykset - Amorteringar på HRM:s lån	8 120	8 120	8 120	8 120	18 461	18 461
9010261 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n lainojen lyhennykset – Amorteringar på lån till Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab		19 719	19 719	19 719	19 719	19 719
Menot - Utgifter						
9010201 Lainojen myöntäminen kouluille - Lån till skolor	3 246	7 000	16 500	16 500	7 000	7 000
9010202 Muut koululainat - Övriga skollån		30 000	3 000	3 000	3 000	3 000
9010204 Lainat sosiaaliseen asuntotuotantoon - Lån för social bostadsproduktion	90	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
9010205 Lainoja kaupunginorkesterin soittajille soitinhankintoja varten - Lån till stadsorkesterens musiker för anskaffning av instrument	30	50	100	100	100	100
9010221 Liikelaitosten lainat - Affärsverkens lån						
9010222 Sosiaalisen luototuksen lainojen myöntämiseen, sosiaalilautakunnan käytettäväksi - Lån för social kreditgivning, till socialnämndens disposition	1 478	1 800				
9010233 Lainat kaupunkikonsernin yhteisöille - Lån till sammanslutningar i stadskoncernen	17 050	85 900	30 000	30 000	20 000	20 000
9010235 Lainat vapaapalokunnille – Lån till frivilliga brandkårer		200				
9010236 Lainat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle - Lån till Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab		188 000				

9 01 03 Ottolainat ja niiden lyhennykset, rahoitusjohtajan käytettäväksi - Upplåning och amorteringar, till finansdirektörens disposition

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot - Inkomster		115 000	100 000	100 000	250 000	250 000
Menot - Utgifter	65 837	-14 247	40 000	40 000	50 000	60 000
Netto	-65 837	129 247	60 000	60 000	200 000	190 000
<i>Ylitykset - Överskridningar</i>						
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster			-13,0	-13,0	150,0	
Menot - Utgifter		-121,6	-380,8	-380,8	25,0	20,0

Rahastot

Kunta-Helsinki

Fonder

Kommun-Helsingfors

Rahastot – Fonder

Rahastot osa sisältää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty itsenäisiksi taseyksiköiksi. Helsingin kaupungilla on viisi tällaista rahastoa: Asuntotuotantorahasto, Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto, Vakuutusrahasto, Innovaatorahasto ja Osallisuusrahasto.

Asuntotuotantorahasto

Rahaston tarkoituksena on kaupungin omaan omistukseen tulevan yhtiömuotoisen uuden asuntotuotannon ja peruskorjauksen sekä kiinteästi asuntotuotantoon liittyvien palvelutilojen omarahoituksen turvaaminen ja lisäksi kaupungin oman asuntotuotannon rakennuttamisen riskien hallitseminen ja asuntotuotantoon liittyvän kehittämis- ja koerakentamistoiminnan rahoittaminen Rahastoa kartutetaan siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tilikauden tulos. Rahastoon on yhdistetty vuonna 1.1.2013 Asuntolainarahasto.

Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto

Rahaston tarkoituksena on Helsingin kaupunkiin rakennettavien urheilu- ja ulkoilulaitosten rahoituksen helpottaminen. Rahastoa kartutetaan vuosittain rahaston tilikauden tuloksella.

Vakuutusrahasto

Rahaston tarkoituksena on kaupungin oman ja sen huostassa olevan vieraan vakuuttamattoman omaisuuden vahingonvaaran muuntaminen tasaisiksi vuosikustannuksiksi. Rahastoa kartutetaan tai puretaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston yli- tai alijäämällä.

Innovaatorahasto

Rahaston tarkoituksena on Helsingin osaamisperustan vahvistaminen yhteistyössä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa. Rahastoa kartutetaan siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tilikauden tulos. Rahaston varoja käytetään rahaston tarkoituksen mukaisten joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien tulevaisuuden elinkeinoperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen.

Osallisuusrahasto

Osallisuusrahaston tarkoituksena on edistää yhdenvertaista kaupunkia luomalla taloudelliset edellytykset helsinkiläisten asukkaiden ja yhteisöjen esittämien hankkeiden ja projektien toteuttamiselle. Rahastoa kartutetaan kaupunginvaltuuston erikseen päättämällä määrillä, rahaston tarkoituksen mukaisten, joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen erikseen päättämien investointien tai projektien toteutukseen sekä osallistuvan budjetoinnin toteuttamisen edellyttämiin menoihin.

Avsnittet fonder omfattar de fonder som i bokföringen utgör självständiga balansräkningsenheter. Helsingfors stad har fem sådana fonder: Bostadsproduktionsfonden, Fonden för idrotts- och friluftsanläggningar, Försäkringsfonden, Innovationsfonden och Delaktighetsfonden.

Bostadsproduktionsfonden

Syftet med fonden är att säkerställa den egna finansieringen för ny bostadsproduktion i form av bolag som kommer i stadens ägo, för ombyggnad och för servicelokaler som är fast anknutna till bostadsproduktionen, och därtill att hantera byggherreriskerna vid stadens egen bostadsproduktion och att finansiera utvecklings- och försöksbyggnadsverksamhet inom bostadsproduktionen. Till fonden överförs årligen det belopp som utgör räkenskapsperiodens resultat för fonden i anslutning till bokslutet. Fonden sammanslogs 1.1.2013 med Bostadslånefonden.

Fonden för idrotts- och friluftsanläggningar

Fonden har till syfte att underlätta finansieringen av idrotts- och friluftsanläggningar som ska byggas i Helsingfors stad. Till fonden överförs årligen det belopp som utgör räkenskapsperiodens resultat för fonden.

Försäkringsfonden

Fonden har till syfte att omvandla skaderisken för stadens oförsäkrade egendom och utomstående tillhörig oförsäkrad egendom i stadens besittning till jämna årliga kostnader. Till fonden överförs årligen i samband med bokslutet det belopp som utgör fondens över- eller underskott.

Innovationsfonden

Syftet med fonden är att kunskapsbasen ska stärkas i Helsingfors i samråd med högskolorna och näringslivet. Till fonden överförs årligen det belopp som utgör räkenskapsperiodens resultat för fonden i anslutning till bokslutet. Fondmedlen används för finansiering av investeringsprojekt och andra projekt som är i överensstämmelse med syftet och som skapar en näringsbas för framtiden. Projekten kan genomföras av staden ensam eller tillsammans med andra parter.

Delaktighetsfonden

Syftet med delaktighetsfonden är att främja en jämlik stad genom att skapa ekonomiska förutsättningar för att invånare och samfund i Helsingfors ska kunna genomföra föreslagna projekt. Till fonden överförs de medel som stadsfullmäktige separat fattat beslut om och de används för finansiering av investeringar, projekt eller utgifter för medborgarbudgetering vilka stämmer överens med syftet och som baserar sig på ett separat beslut av stadsfullmäktige eller stadsstyrelsen. De kan genomföras av staden ensam eller tillsammans med andra parter.

Itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen yhdistetty tuloslaskelma ja rahoituslaskelma – Kombinerad resultaträkning och finansieringskalkyl för de fonder som utgör självständiga balansräkningsenheter

1000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste - Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Liikevaihto - Omsättning		2 236	2 245	2 281	2 325
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	98				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och	-241		-105	-165	-165
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-1 530	-1 765	-720	-840	-840
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-1 083		-720	-840	-840
Muut menot - Övriga utgifter	-5 054	-6 949	-8 955	-9 655	-9 655
Varsinaiset kulut - Kostnader	-7 908	-8 714	-10 500	-11 500	-11 500
Poistot - Avskrivningar					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	-7 810	-6 479	-8 255	-9 218	-9 175
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	5 138	2 791	6 777	6 710	5 899
Muut korkomenot - Övriga ränteutgifter	-20				
Rahastojen muutos - Förändring av fonder	2 692				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		-3 688	-1 478	-2 508	-3 276
1000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	-7 810	-6 479	-8 255	-9 218	-9 175
Korkotulot - Ränteinkomster	2 630	2 791	6 777	6 710	5 899
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	2 508				
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	-20				
Investointimenot - Investeringsutgifter	-519	-6 100	-2 761	-2 761	-2 761
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassaflöde från verksamheten och investeringar	-1 695	-9 788	-4 239	-5 269	-6 037
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering					
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-70 206	-44 900	-26 500	-28 000	-28 000
Antolainasaamisten vähennykset - Minskingar i lånefordringar	10 321	13 478	13 675	13 826	13 786
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos	28 690				
Peruspääoman muutos - Förändring i grundkapitalet	33 287				
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likvid	-397				
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering	1 695	-31 422	-12 825	-14 174	-14 214

Asuntotuotantorahasto tuloslaskelma ja rahoituslaskelma – Resultaträkning och finansieringskalkyl för bostadsproduktionsfonden

1000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste - Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	98				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och					
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-235				
Henkilöstökulut - Personalkostnader					
Muut menot - Övriga utgifter	-727				
Varsinaiset kulut - Kostnader	-962				
Poistot - Avskrivningar					
Liikelijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	-864				
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	2 697	2 791	3 777	3 710	3 499
Muut korkomenot - Övriga ränteutgifter	-20				
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet					
Satunnaiset erät - Extraordinära poster					
Rahastojen muutos - Förändring av fonder	-1 813				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		2 791	3 777	3 710	3 499
1000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten					
Liikelijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	-864				
Korkotulot - Ränteinkomster	2 630	2 791	3 777	3 710	3 499
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	67				
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	-20				
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassaflöde från verksamheten och investeringar	1 813	2 791	3 777	3 710	3 499
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering					
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-15 962	-14 000	-11 500	-13 000	-13 000
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringar	2 948	2 916	3 695	3 731	3 774
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos	8 021				
Peruspääoman muutos - Förändring i grundkapitalet	3 287				
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likvid	-107				
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering	-1 813	-11 084	-7 805	-9 269	-9 226

Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston tuloslaskelma ja rahoituslaskelma – Resultaträkning och finansieringskalkyl för fonden för idrotts- och friluftsanläggningar

1000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste - Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Liikevaihto - Omsättning					
Varsinaiset kulut - Kostnader					
Poistot - Avskrivningar					
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter			3 000	3 000	2 400
Rahoituskulut - Finansiella kostnader					
Rahastojen muutos - Förändring av fonder					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)			3 000	3 000	2 400
1000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott					
Poistot - Avskrivningar					
Korkotulot - Ränteinkomster			3 000	3 000	2 400
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster					
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och inv			3 000	3 000	2 400
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering					
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-54 244	-30 900	-15 000	-15 000	-15 000
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringa	7 373	10 562	9 980	10 095	10 012
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos	46 863				
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likvid	8				
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering		-20 338	-5 020	-4 905	-4 988

Vakuutusrahaston tuloslaskelma ja rahoituslaskelma – Resultaträkning och finansieringskalkyl för försäkningsfonden

1000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste - Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Liikevaihto - Omsättning		2 236	2 245	2 281	2 325
Muut menot - Övriga utgifter	15				
Varsinaiset kulut - Kostnader	15				
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	15	2 236	2 245	2 281	2 325
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	2 441				
Rahastojen muutos - Förändring av fonder	-2 456				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		2 236	2 245	2 281	2 325
1000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	15	2 236	2 245	2 281	2 325
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	2 441				
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassaflöde från verksamheten och investeringar	2 456	2 236	2 245	2 281	2 325
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering					
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos	-1 911				
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likvid	-546				
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering	-2 456				

Innovaatorahaston tuloslaskelma ja rahoituslaskelma – Resultaträkning och finansieringskalkyl för innovationsfonden

1000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste - Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och	-135		-105	-165	-165
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-890	-1 765	-720	-840	-840
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-933		-720	-840	-840
Muut menot - Övriga utgifter	-2 825	-3 470	-4 455	-5 155	-5 155
Varsinaiset kulut - Kostnader	-4 784	-5 235	-6 000	-7 000	-7 000
Poistot - Avskrivningar					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	-4 784	-5 235	-6 000	-7 000	-7 000
Rahastojen muutos - Förändring av fonder	4 784				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		-5 235	-6 000	-7 000	-7 000
1000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	-4 784	-5 235	-6 000	-7 000	-7 000
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassaflöde från verksamhetens och investeringar	-4 784	-5 235	-6 000	-7 000	-7 000
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering					
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos	-25 474				
Peruspääoman muutos - Förändring i grundkapitalet	30 000				
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likvid	257				
Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering	4 784				

Vuosina 2022–2024 innovaatorahastosta arvioidaan käytettävän noin 6-7 miljoonaa euroa vuodessa. Kaupunkistrategian mukaisesti on tarkoituksenmukaista toteuttaa kasvavasti määräaikaista kehittämis-, innovaatio- ja elinkeinohankkeita yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa.

Ären 2022–2024 beräknas ca 6-7 miljoner euro av medlen i innovationsfonden bli använda årligen. I enlighet med stadsstrategin är det ändamålsenligt att i allt högre grad genomföra tidsbestämda utvecklings-, innovations- och näringslivsprojekt tillsammans med företag och andra partner.

Osallisuusrahaston tuloslaskelma ja rahoituslaskelma – Resultaträkning och finansieringskalkyl för delaktighetsfonden

1000 €	Käyttö Förbrukning	Ennuste - Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2024	2025
Tuloslaskelma					
Liikevaihto - Omsättning					
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och	-106				
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-405				
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-151				
Muut menot - Övriga utgifter	-1 517	-3 479	-4 500	-4 500	-4 500
Varsinaiset kulut - Kostnader	-2 178	-3 479	-4 500	-4 500	-4 500
Poistot - Avskrivningar					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	-2 178	-3 479	-4 500	-4 500	-4 500
Rahastojen muutos - Förändring av fonder	2 178				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		-3 479	-4 500	-4 500	-4 500
Rahoituslaskelma					
1000 €	Käyttö Förbrukning	Ennuste - Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2023	2024	2025
Toiminnan rahavirta - Kassavirta - Kassavirta från verksamheten					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	-2 178	-3 479	-4 500	-4 500	-4 500
Investointimenot - Investeringsutgifter	-519	-6 100	-2 761	-2 761	-2 761
Käyttöomaisuuden myyntitulot - Intäkter från försäljning av	1 516				
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassavirta från verksamheten och investeringar	-1 181	-9 579	-7 261	-7 261	-7 261
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta från finansiering					
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos	1 191				
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likvid	-10				
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta från finansiering	1 181				

Osallisuusrahastosta tuloutetaan 7,3 miljoonaa euroa osallistuvaan budjettiin investointi-, palkka- ja käyttötalousmenoihin kaupunkilaisten ehdotuksiin ja äänestystulokseen perustuen. Osallisuusmallin toimeenpanoon 1,1 miljoonaa euroa palkka- ja käyttötalousmenoja kaupunginkanslian määrärahoihin.

Från delaktighetsfonden redovisas 7,3 mn euro för medborgarbudgetering till investerings-, löne- och driftsekonomiutgifterna utifrån stadsbornas förslag och röstningsresultatet. För verkställande av delaktighetsmodellens löne- och driftsekonomiutgifter på 1,1 mn euro till stadskansliets anslag.

**Sosiaali-, terveys- ja
pelastustoimiala**

**Social-,
hälsovårds- och
räddningssektorn**

Käyttötalousosa

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Driftsekonomidelen

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala – Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talousarvioehdotus 2023

Helsingissä kaupunkistrategia (2021–2025) vastaa hyvinvointialueilla laadittavaa hyvinvointialuestrategiaa. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (11 §) mukaan Helsingin on laadittava sosiaali- ja terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia talouden ja toiminnan suunnittelua sekä johtamista varten. Pelastustoimea ohjaa sen rinnalla pelastustoimen palvelutasopäätös (laki pelastustoimen järjestämisestä, 6 §). Palvelustrategia tukee kaupunkistrategian toteutumista sekä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon eri asiakasryhmien palveluille asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Kaupunkistrategian tavoitteita on täsmennetty ja täydennetty palvelustrategiassa toimialan yhteisillä tavoitteilla, keinoilla ja lupauksilla helsinkiläisille.

Lakisääteinen palvelustrategia on palvelujen järjestäjän strategia, jossa päätetään järjestämisvastuulle kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet sekä tavoitteet palvelujen toteuttamiselle. Tavoitteiden asettamisen lähtökohtana ovat asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet sekä palvelujen saatavuus ja saavutettavuus.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta sekä asiakasmaksutuloista ja muista toimintatuotoista. Valtion rahoitus koostuu laskennallisesta rahoituksesta sekä siirtymätasauksesta. Valtion yleiskatteellinen rahoituksen pohjaa korotetaan vuosittain kustannustason nousulla ja arvioidulla palvelutarpeen kasvulla sekä hyvinvointialueiden julkisen talouden suunnitelmassa (JTS) mainituilla tehtävämuutoksilla. Valtion rahoitus sote-palveluille määräytyy pääosin tarvetekijöihin perustuen, pelastustoimessa merkittävin tekijä on asukasmäärä. Valtion rahoituksella tulee kattaa kaikki hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat palvelut perustuslain määrittelemällä riittävällä tasolla.

Valtion rahoitus on yleiskatteellista. Rahoituksen kohdentaminen käyttötarkoituksiin määritellään valtuuston päättämässä talousarviossa ja lautakunnan päättämässä tulosbudjetissa.

Talousarviossa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (Sotepe) esitetään erillisenä osana, jolla on omat käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosat. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talous- ja toimintatietojen tulee olla vertailtavissa Suomen hyvinvointialueisiin.

Myös irtaimen omaisuuden hankinnat rahoitetaan yleiskatteellisella valtion rahoituksella. Investointiosassa esitetään irtaimen investoinnit. Kaupunki rahoittaa jatkossa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen käyttöön rakennettavat toimitilat, joista sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan investointisuunnitelmassa esitetään vuokravaikutukset.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talousarvion liitteenä esitetään valtion ohjeistuksen mukainen investointisuunnitelma. Investointisuunnitelmassa esitetään tiedot investoinneista ja investointeja vastaavista sopimuksista erikseen sosiaali- ja terveydenhuollosta ja pelastustoimesta. Investointeja vastaavia sopimuksia ovat esimerkiksi pitkäaikaiset vuokrasopimukset

sekä sitoumukset useampaa vuotta koskeviin sopimuksiin, esimerkkinä tietojärjestelmähankkeet. Investointisuunnitelmassa tulee esittää myös omaisuuden luovutukset.

Talousarvio on laadittu niin, että vuosikate kattaa poistot. Toiminnan ja investointien rahavirta ei voi olla negatiivinen. Rahoitusosassa esitetään sosiaaliseen luototuksen lainanannon lisäys sekä lainojen lyhennykset. Lähtökohtana on, että vuoden 2023 talousarviossa valtion rahoituksella katetaan lainanannon lisäys.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on talousarviossa yksi valtuustoon nähden sitova nettobudjetoitu talousarviokohta sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut. Talousarviokohdan tulot ovat myyntituloja, maksutuloja, tukia ja avustuksia sekä muita toimintatuloja. Talousarviokohdalla on kaksi alakohtaa: sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut sekä HUS-yhtymä. Valtion osuuksina saatu rahoitus esitetään tuloslaskelmassa.

Käyttötalousosa – Driftsekonomidelen

5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut – Social-, hälsovårds- och räddningstjänster

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt				188 000	188 000	188 000	188 000
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt				2 764 301	2 767 631	2 859 330	2 941 330
Toimintakate - Verksamhetsbidrag				-2 576 301	-2 579 631	-2 671 330	-2 753 330
Poistot - Avskrivningar				16 000	16 000	16 000	16 000
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat				-2 592 301	-2 595 631	-2 687 330	-2 769 330
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)				-2 592 301	-2 595 631	-2 687 330	-2 769 330
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster						0,0	0,0
Menot - Utgifter						3,3	2,9

Talousarvion 2023 keskeiset painopisteet ja tiivistelmä

Valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen (sotepe-uudistus) myötä Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala ja pelastuslaitos yhdistyvät yhdeksi toimialaksi 1.1.2023. Uuden sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan (sotepe-toimiala) viisi keskeisintä painopistettä vuonna 2023 ovat:

- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan uudistuksen toimeenpano
- henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden parantaminen
- palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen
- palvelujen vahvistaminen digitalisaation avulla
- koronapandemiasta palautuminen

Sotepe-uudistuksessa valtion ohjaus kasvaa, kun sosiaali- ja terveystoimialat sekä pelastustoimi rahoitetaan valtion rahoituksella. Uudistuksen tavoitteet ja lainsäädäntö määrittävät palvelujen järjestämisvastuuta ja velvoittavat järjestämisen vahvistamiseen. Pelastustoimessa sisäministeriön valtakunnallinen ohjaus vahvistuu. Lisäksi sekä sosiaali- ja terveystoimessa että pelastustoimessa laaditaan järjestämislakien edellyttämät omavalvontaohjelmat.

Sotepe-uudistuksen tavoitteet:

- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut,
- parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta erityisesti perustasolla,
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti,
- vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin,
- hillitä kustannusten kasvua ja
- parantaa turvallisuutta

Centralla prioriteringar i budgeten 2023 och sammandrag

Henkilöstön saatavuus, riittävyys ja pysyvyys tulevat olemaan tulevina vuosina sotepe-toimialan kriittisiä haasteita. Lisäksi lainsäädännölliset muutokset muun muassa henkilöstömitoituksiin ja hoitotakuun tiukennukseen aiheuttavat henkilöstön osalta huomattavia paineita. Samalla palvelutarve kasvaa etenkin lastensuojelun vaativassa hoidossa ja ikääntyneiden palveluissa. Myös koronapandemiasta johtuva hoito- ja palveluvelka lisää palvelujen ja henkilöstön tarvetta. Tilanne tulee vaikuttamaan henkilöstön sijoittumiseen, rekrytointiin ja muiden palvelujen saatavuuteen vielä pitkään.

Palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta parannetaan muun muassa lisäämällä digitaalisia palveluratkaisuja, tarjoamalla aiempaa enemmän etäpalveluja, laajentamalla palveluaikoja mahdollisuuksien mukaan ja turvaamalla riittävä henkilöstö. Myös ennaltaehkäiseviin, oikea-aikaisiin ja matalan kynnyksen palveluihin panostetaan sekä hyödynnetään monituumattamallia ja moniammatillisuutta.

Pelastustoiminnan avunsaantiaikaa ja palvelutasoa kehitetään valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden täyttämiseksi, ja kiireellisen ensihoitopalvelun resursseja lisätään palvelun toimintakyvyn ja kapasiteetin turvaamiseksi. Onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvän digitaalisen turvallisuusviestinnän sisältöjä ja menetelmiä kehitetään tuottamalla itseopiskelumateriaaleja verkko-oppimisalustalle, parantamalla digitaalisten turvallisuusviestintämateriaalien kielivalikoimaa ja saavutettavuutta sekä tarjoamalla lähikoulutusten lisäksi aina etäkoulutusvaihtoehto.

Koronapandemiasta palautumista edistetään purkamalla hoito- ja palveluvelkaa, jotta palvelut palautuvat vähintään pandemiaa edeltävälle tasolle. Edelleen vastataan korona-ajan aiheuttamiin ongelmiin, joiden pitkäaikaisvaikutuksia ei vielä pystytä täysin arviomaan. Myös esimerkiksi koronarokotukset voivat jatkua vielä pitkään. Koronapandemiasta palautumista tukevat samat toimenpiteet, jotka edistävät palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta. Myös palvelujen vahvistaminen digitalisaation avulla tukee palautumista.

Kaupunkiyhteistä pelastustoimintaa, väestönsuojelun ja varautumisen yhteistoimintaa sekä valmiutta uudistetaan siten, että kaupungin toiminta ja johtaminen pystytään turvaamaan kaikissa turvallisuustilanteissa. Kaupungin kriisinsietokykyä edistetään suunnittelemalla ja harjoittelemalla kaupungin toimialojen välistä yhteistyötä. Lisäksi kehitetään ja ylläpidetään turvallisuuden ja varautumisen tilannekuvaa kaupunkitasoisten johtamisen edellytysten parantamiseksi eri turvallisuustilanteissa.

Toiminnan kuvaus

Sotepe-toimialan palvelut ovat tarjolla kaikille helsinkiläiselle (yli 660 000) yli 300 toimipaikassa noin 15 000 oman työntekijän osaamisella sekä lisäksi ostopalveluja ja palveluseteleitä hyödyntämällä. Toimiala toimii sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan alaisuudessa ja lautakunnalla on yksilöasioiden jaosto sekä pelastusjaosto.

Helsingin kaupunki vastaa sotepe-palvelujen järjestämisestä asukkaille. Järjestäjän vastuulla on valvoa sekä omia että hankittuja palveluja niin, että niiden toteutumista, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta seurataan ja epäkohdat korjataan.

Sotepe-toimialan palvelukokonaisuudet ovat: perhe- ja sosiaalipalvelut (peso), terveys- ja päihdepalvelut (tepa), sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut (skh), pelastustoimi (pela)

Beskrivning av verksamheten

sekä hallinto. Perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluja ovat lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys, perhesosiaalityö ja lastensuojelu, nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö sekä vammaistyö. Terveys- ja päihdepalvelujen palveluja ovat terveysasemat ja sisätautien poliklinikat, psykiatria- ja päihdepalvelut sekä suun terveydenhuolto. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen organisaatio uudistuu 1.1.2023. Palveluja ovat arviointitoiminta, kotihoito, seniorikeskukset sekä Helsingin sairaala. Pelastustoimen palveluja ovat pelastustoiminnan palvelut, kiireellisen ensihoidon palvelut, onnettomuuksien ehkäisyn palvelut, väestönsuojelu ja varautuminen. Toimialan hallinnon palveluja ovat hallintopalvelut, talous- ja suunnittelupalvelut, henkilöstö- ja kehittämisspalvelut, tietohallintopalvelut, viestintäpalvelut ja osallisuus, hankintapalvelut, tukipalvelut sekä vuoden 2023 ajan pelastuslaitoksen hallintopalvelut, joiden järjestämisestä jatkossa päätetään myöhemmin.

Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukokonaisuuksittain ja palveluittain

Väsentliga förändringar under budgetåret enligt servicehelhet och tjänst

(1 000 €)	Menot €	Osuus ta- kohdan menoista %	Muutos ed. vuoteen €	Muutos ed. vuoteen %	Keskeisin muutosta selittävä tekijä
Sosiaali- terveys- ja pelastus- palvelut yhteensä	2 767 631	100 %	263 863	10,5 %	
Perhe- ja sosiaalipalvelut	521 267	19 %	45 485	9,6 %	palkankorotukset, muu kustannustason nousu, TYP-toiminta (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu), oppilashuolto
Vammaispalvelut			10 700		vammaispalvelujen uudistus (2,2 M€), loma- sekä iltapäivätoiminta (8,5 M€)
Lastensuojelu			1 600		jälkihuollon laajennus, mitoitus
Terveys- ja päihdepalvelut	368 705	13 %	22 268	6,4 %	palkankorotukset ja muu kustannustason muutos
Terveysasemat ja sisätautien plk			9 000		hoitotakuu
Psykiatria- ja päihdepalvelut			1 800		kansallinen mielenterveysstrategia
Suun terveydenhuolto			1 000		hoitotakuu
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	588 426	21 %	32 588	5,9 %	palkankorotukset ja muu kustannustason muutos, kotihoidon kehittäminen, 0,7 henkilöstömitoitus
Pelastustoimen palvelut	54 144	2 %	3 712	7,4 %	palkankorotukset ja muu kustannustason muutos
Hallinto	114 303	4 %	6 529	6,1 %	palkankorotukset ja muu kustannustason muutos
Toimialan yhteiset	353 786	13 %	118 102	50,1 %	palkankorotukset ja muu kustannustason muutos, kaupunginkanslian tuottamat kaupunkiyhteiset palvelut ja tietojärjestelmät
HUS-yhtymä	767 000	28 %	35 180	4,8 %	

Toimintaympäristön muutokset 2023**Toimintaympäristön muutokset taloussuunnittelukaudella**

Sotepe-uudistus on maamme tähän mennessä suurin palvelujen ja hallinnon uudistus. Erillisratkaisun mukaisesti Helsinki jatkaa ainoana järjestämisvastuullisena kuntana sosiaali- ja terveydenhuollossa ja pelastustoimessa. Henkilöstön asema säilyy ja työnantaja on edelleen Helsingin kaupunki. Uudistuksen myötä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen valtionohjaus vahvistuu. Suunnittelussa huomioidaan jatkossa sosiaali- ja terveyspalveluille sekä pelastustoimelle asetettavat valtakunnalliset nelivuotiset tavoitteet sekä ministeriöiden antama ohjaus. Sotepe-toimialaa ohjataan lainsäädännöllä sekä ministeriöiden kanssa käytävissä vuosittaisissa neuvotteluissa.

Sote-uudistus poikkeaa Uudellamaalla muusta maasta erikoissairaanhoidon osalta. Erikoissairaanhoidon toimijana on uusi HUS-yhtymä, jolla on laissa säädettyä ja HUS-järjestämissopimuksessa sovittua erikoissairaanhoidon liittyvien tehtävien järjestämisvastuuta. Sotepe-toimiala tuottaa edelleen myös itse erikoissairaanhoidon. Uudellamaalla syntyy uusi yhteistyömalli Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelujen, hyvinvointialueiden palvelujen sekä erikoissairaanhoidon välille. Perustason palvelujen ja erikoissairaanhoidon yhteistyön ja ohjauksen vahvistaminen sekä palvelujen yhteensovittaminen Helsingin ja HUS-yhtymän sekä Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteistyönä ovat keskeisessä roolissa tulevina vuosina.

Talouden ohjauksessa merkittäviä muutoksia ovat valtion rahoitus sekä erikoissairaanhoidossa HUSin ohjaus. Jatkossa HUS-yhtymän ohjauksessa Helsingin kumppaneina ovat Länsi-Uudenmaan, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla velvoittaa Helsingin kaupungin eriyttämään (20 §) sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen talouden muusta kaupungin taloudesta. Talousarviossa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (Sotepe) esitetään erillisenä osana, jolla on omat käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosat.

Sote-uudistukseen liittyen Helsingin tulee laatia mm.:

- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelustrategia
- pelastustoimen palvelutasopäätös
- HUS-järjestämissopimus
- yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden yhteistyösopimus
- hyvinvointikertomus ja -suunnitelma yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa
- valmiussuunnitelma
- sosiaali- ja terveydenhuollon omavalvontaohjelma
- henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Helsinki ei laadi erillistä hyvinvointialuestrategiaa, koska sitä vastaa Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025.

Vuoden 2023 keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2023 alusta lukien sotepe-palvelut rahoitetaan suoraan valtiontalouden menokehyksestä. Uudellamaalla rahoitus tulee Helsingin kaupungin sotepe-toimialalle ja neljälle hyvinvointialueelle. Palvelujen kokonaisrahoitus perustuu

Förändringar i omvärlden 2023**Förändringar i omvärlden under ekonomiplaneringsperioden****Centrala förändringar i omvärlden 2023**

yleiskatteelliseen laskennalliseen valtion rahoitukseen, maksu- ja myyntituloihin sekä mahdollisiin hanke- ja vastaaviin rahoituksiin. Kunta-Helsinki ei enää rahoita sotepe-toimialan järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen kustannuksia eikä valtuusto voi myöntää sotepe-toimialalle talousarvion ylitysoikeutta.

Valtion rahoitus sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä pelastustoimeen on yleiskatteellista, eli hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki päättävät itsehallintonsa nojalla rahoituksen käytöstä ja kohdentamisesta eri sotepe-toiminnoille. Rahoitus koostuu laskennallisesta rahoituksesta ja siirtymätasauksesta. Laskennallinen rahoitus määräytyy valtion määrittämällä laskentaperiaatteilla, joissa huomioidaan esimerkiksi alueiden väestömäärä sekä palvelutarve pohjautuen Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL:n) tutkimuksien mukaisiin palvelutarvekertoimiin. Tarvetekijät kattavat sairastavuustietoja, ikärakenteen, sosioekonomisia tekijöitä sekä muita taustatietoja. Rahoituskriteerit huomioivat palvelutarpeen eroja mutta eivät tuotantokustannusten eroja (esim. toimitilakustannukset) eri hyvinvointialueilla. Tilastoinnin laadun varmistamisella voidaan kuitenkin vaikuttaa palvelutarvekertoimiin ja sitä kautta myös rahoituksen jakaantumiseen hyvinvointialueiden välillä.

Valtaosa Helsingin ja muiden hyvinvointialueiden rahoituksesta perustuu sote-palvelutarvekertoimiin, jotka eivät huomioi lainkaan riittävästi Helsingin erityispiirteitä ja tarpeita. Rahoitusmallissa ongelmallista on, että hyvinvointialueen osuus koko maan vuoden 2022 siirtymästä kustannuksista perustuu tilinpäätöksen 2021 ja talousarvion 2022 keskiarvolukuun, mikä pienentää Helsingin siirtymätasauksen määrää. Lisäksi valtion rahoituslaskelmissa ei ole otettu huomioon todellista inflaatiokehitystä eivätkä tehdyt korotukset vastaa hinnankorotus- ja muihin kustannustason paineisiin tai kata riittävästi koronan aiheuttamaa palveluvelkaa.

Laskennallisten ja siirtyvien kustannusten eroa tasaa siirtymätasaus, joka sisällytetään vuoden 2023 rahoitukseen täysimääräisesti. Tulevina vuosina siirtymätasaus vähenee asteittain, -10 euroa/asukas vuonna 2024 ja lopputilanteessa -100 euroa/asukas vuonna 2029. Vuoden 2029 tilanteen siirtymätasaus on toistaiseksi pysyvä. Syyskuussa 2022 on lausunnoilla esitys, jossa siirtymätasauksen lopputilanne olisi enintään -50 euroa/asukas.

Valtion rahoituksella tulee turvata perustuslain edellyttämällä tavalla riittävien sotepe-palvelujen järjestäminen. Sotepe-uudistuksen yhtenä tavoitteena on myös kustannusten kasvun hillintä. Niukassa budjettitilanteessa tämä edellyttää toiminnallisia muutoksia, joilla voidaan sopeuttaa toiminta Helsingin saamaa kokonaisrahoitusta vastaavasti. Myös asiakasmaksujen keräämisellä voidaan vähentää sopeutustarvetta. Vuonna 2023 ei oteta käyttöön terveyskeskusmaksuja.

Valtion myöntämän laskennallisen sotepe-rahoituksen tasoa korotetaan vuodesta 2023 lukien vuosittain rahoituslaissa määritellyillä tekijöillä. Rahoituksessa otetaan huomioon myös hyvinvointialueille tulevien uusien tehtävien rahoitus. Uusien tehtävien rahoitus on vuonna 2023 laskettu keskimääräisten kustannusten mukaan ja se ei kata täysimääräisesti Helsingille aiheutuvia kustannuksia.

Valtio on varannut tehtävämuutoksiin erillisen rahoituksen, jonka perusteella on laskettu Helsingin laskennallinen osuus. Laskelmat perustuvat tähänhetkisiin tietoihin ja arvioihin, ja saattavat vielä muuttua. On välttämätöntä jatkaa

vaikuttamistyötä valtionrahoituksen tason oikaisemiseksi tarvetta vastaavalle tasolle. Syytä on korostaa myös tarvetta varautua väestön ikääntymisestä ja väestönkasvusta johtuvaan palvelutarpeen kasvuun edelleen vuonna 2023.

Valtion rahoituksen kasvu verrattuna siirtyviin kustannuksiin on noin viisi prosenttia. Kun huomioidaan uudet rahoituksesta katettavat velvoitteet sekä lakisääteisten tehtävien rahoitus, kasvu vuoden 2022 toimintamenoihin on reilu kolme prosenttia. Niukkenevan rahoituksen vuoksi, tuottavuutta tulee tulevina vuosina parantaa merkittävästi.

Vuoden 2023 aikana rahoituksen edelleen tarkentuessa, arvioidaan edellytyksiä kohdentaa mahdollinen lisärahoitus sotepe-toimialan palvelujen vahvistamiseen jo talousarviovuoden 2023 aikana.

Toimialan kehittämistoimintaa rahoitetaan enenevässä määrin valtionavustuksilla. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa (2020–2023) jatketaan sosiaali- ja terveysministeriön (STM) myöntämällä rahoituksella. Painopisteenä on asiakaslähtöinen sote-palvelujen yhteensovittaminen. Ohjelma tähtää toimintatapojen uudistamiseen sekä ihmislähtöisten palvelukokonaisuuksien kehittämiseen. Valtakunnallisina tavoitteina ovat

1. parantaa palveluiden yhdenvertaista saatavuutta, oikea-aikaisuutta ja jatkuvuutta
2. siirtää toiminnan painotusta ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
3. varmistaa palveluiden laatu ja vaikuttavuus
4. vahvistaa palveluiden monialaisuutta ja yhteen toimivuutta
5. hillitä kustannusten nousua.

Digitaalisuuteen liittyvien toimintatapojen kehittäminen on keskeinen osa kaikkien tavoitteiden toteutumista. Helsingissä ohjelman painopisteitä ovat sote-palvelujen pitkäjänteisen kehittämistyön jatkaminen sekä valittujen toimintamallien (terveys- ja hyvinvointikeskus, perhekeskus ja senioripalvelut) palvelujen integraation vahvistaminen.

Toimialalla laajennetaan myös Suomen kestävä kasvun ohjelmaan (RRP) perustuvaa Kestävä kasvun hanketta (2022–2025). Rahoitus tulee EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU). Tavoitteina ovat sote-palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen sekä työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestävä kasvun vauhdittamiseksi. Erityisesti heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden hoidon ja palveluiden saatavuutta parannetaan sekä puretaan hoito- ja palveluvelkaa, vahvistetaan ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista. Lisäksi otetaan käyttöön hoitotakuuta edistäviä palvelumuotoiluja digitaalisia innovaatioita.

EU-hankerahoitus voi jatkossa tarjota valtion rahoitusta täydentävää rahoitusta palvelujen kehittämiseen, joten EU-rahoitusmahdollisuuksien tarkastelu ja kansainvälisiin hankkeisiin osallistuminen on tulevaisuudessa tärkeää.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia laaditaan talouden ja toiminnan suunnittelua sekä johtamista varten (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 11 §). Palvelustrategia esitellään valtuuston hyväksyttäväksi syksyllä 2022. Pelastustoimea ohjaa pelastustoimen palvelutasopäätös (laki pelastustoimen järjestämisestä, 6 §).

Palvelustrategia tukee Helsingin kaupunkistrategian toteuttamista ja erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon eri asiakasryhmien palveluille asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Uusi lainsäädäntö määrittelee palvelujen järjestämistä aiempaa tarkemmin. Sote-uudistuksen myötä palvelujen järjestämisen kokonaisuutta arvioidaan aiempaa systemaattisemmin. Palvelustrategiassa kaupunkistrategian tavoitteita täsmennetään ja täydennetään toimialan yhteisillä järjestäjätason tavoitteilla, keinoilla ja lupauksilla helsinkiläisille.

Palvelujen järjestämistä vahvistamalla vastataan tulevana vuosina odotettavissa oleviin toimintaympäristön muutoksiin. Palvelustrategiassa asetetaan pidemmän aikavälin tavoitteita järjestämisen johtamiselle, henkilöstön saatavuudelle ja pysyvyydelle, ohjaukselle ja palvelujen yhteensovittamiselle, järjestämistavoille ja kustannusvaikuttavuudelle sekä palvelujen laadulle ja saatavuudelle. Järjestämisen osaamista vahvistamalla parannetaan palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta.

Sotepe-toimialan johtamisessa, suunnittelussa ja arvioinnissa käytetään pohjana nk. nelimaali-viitekehystä, jonka kaikkia neljää tavoitetta edistetään yhtäaikaaisesti:

1. Tuottavuus: panos-tuotos-suhde, palvelutuotannon turhien kustannusten vähentäminen ja hukkan poisto
2. Asiakaskokemus ja saatavuus: asiakkaan kokemus kuulluksi tulemisesta ja osallisuudesta, kokemus autetuksi tulemisesta sekä palveluun pääsy viiveettä,
3. Vaikuttavuus: palvelun laatu ja tavoitteiden (hyvinvointi ja terveys) saavuttaminen, asiakkaan saama apu sekä tavoiteltu muutos
4. Henkilöstökokemus: henkilöstön työhyvinvointi ja hyvä työsuoritus, sisäinen motivaatio sekä yhteinen työ ja Itseohjautuvuus.

Lainsäädäntö

Eduskunta on hyväksynyt 23.6.2021 sotepe-uudistusta koskevat keskeiset lait ja ne tulevat voimaan porrastetusti:

- Laki hyvinvointialueesta (611/2021)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
- Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021)
- Hyvinvointialue- ja maakuntajakolaki (614/2021)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (615/2021)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta (616/2021)
- Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021)
- Laki tuloverolain muuttamisesta (619/2021)
- Laki hallintolain muuttamisesta (637/2021)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain muuttamisesta (711/2021)
- Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta (617/2021)

Uudistuksesta seuraa muutoksia 112 muuhun lakiin. Muutokset koottiin hallituksen esitykseen HE 56/2021, josta eduskunta päätti 7.6.2022.

Pääosa lakimuutoksista on teknisiä. Niihin sisältyy kuitenkin myös joitakin täsmennyksiä erityisesti Uudenmaan erillisratkaisuun ja pelastustoimen uudistukseen liittyen. Samoin erityisesti terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain säännöksiä

kumottiin, koska niiden sisältö on nykyään koottu pääasiassa sote-järjestämislakiin (612/2021). Säännösten kumoaminen ei siis tarkoita velvoitteiden poistumista, vaan niitä säännellään uudessa lainsäädännössä. Potilastietojen käsittely Uudellamaalla on erotettu omaksi esityskokonaisuudekseen (HE 18/2022) alkuvuodesta 2022.

Valmisteilla on lisäksi useita sotepe-toimialaan vaikuttavia lakiuudistuksia, joiden toiminnalliset ja kustannuksia koskevat vaikutukset pyritään ennakoimaan:

- Vammaispalvelulain uudistus
- Mielenterveys- ja päihdelainsäädännön uudistus
- Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä koskeva lakiuudistus
- Työllistymistä edistävistä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttaminen
- Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain 20 §:n muuttaminen
- Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaki (yleislaki valvonnasta, joka sisältää sekä palvelunjärjestäjän että palveluntuottajan valvontaa koskevat säännökset)
- Sisäministeriön asetus hyvinvointialueen pelastustoimen omavalvonnasta
- Toimeentulotukilaki
- Laki asumisneuvonnan rahoituksesta
- Ihmiskauppalaki
- Laki sosiaalisesta luototuksesta
- Laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista

Suomessa järjestetään eduskuntavaalit huhtikuussa 2023. Sotepe-toimiala osallistuu sekä kaupunkiyhteiseen että muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden kanssa tapahtuvaan valmisteluun, jossa tavoitteena on vaikuttaa tulevan hallitusohjelman linjauksiin.

Keskeisintä nykyisessä hallitusohjelmassa on Helsingin sotepe-toimialan kannalta sote-uudistusta koskevan uuden lainsäädännön toimeenpano. Muita keskeisiä nykyisen hallitusohjelman sisältöjä ovat:

- Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) toimeenpanon jatkaminen
- Omaishoidon kehittäminen
- Ympäri vuorokautisen hoidon hoitajamitoitus
- Hoitotakuun tiukentaminen perusterveydenhuollossa
- Monikanavarahoituksen purkaminen
- Sosiaaliturvauudistus
- Asunnottomuuden puolittaminen 2023 mennessä ja poistaminen 2027 mennessä.

Sote-uudistukseen ja muihin lakiuudistuksiin liittyen sotepe-toimiala valmistautuu useisiin toiminnallisiin ja rakenteellisiin muutoksiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaoston 6.6.2022 päätöksen mukaisesti sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen järjestöavustusten hallinnollinen käsittely ja valmistelu keskitetään kaupunginkansliaan. Valtionperintönä saatavista varoista rahoitettavat avustukset ovat jatkossa kunta-Helsingin avustuksia, joten niistä päätetään kaupunginkansliassa. Valtion rahoituksesta rahoitettavista sotepe-avustuksista päättää sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta.

Stadin asukastalotyö siirtyy henkilöstön, tilojen ja toiminnan kokonaisuutena sote-toimialalta kaupunginkanslian alaisuuteen vuoden 2023 alusta.

Työllistymistä edistävää monialaista yhteispalvelua (TYP) koskevan lakimuutoksen johdosta on selvitetty palvelun järjestämistä jatkossa Helsingissä. Tällä hetkellä palvelu on kanslian elinkeino-osastolla, toteutusta vuoden 2023 alusta valmistellaan yhteistyössä sote-toimialan ja kaupunginkanslian välillä.

Hävikkiruokaterminaali ja ruoka-avun kehittämistoiminta sekä näistä vastaava henkilöstö siirtyy sote-toimialalta kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta - yksikköön.

Helsingissä oppilas- ja opiskeluhoillon kuraattori- ja psykologitoiminnan järjestämis- ja rahoitusvastuu on Helsingissä sotepe-toimialalla ja tuottajana toimii kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Oppilas- ja opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattoripalveluja järjestetään laissa määritellyn mitoituksen mukaan. Toimialat ovat laatineet sopimuksen palvelujen tuottamisesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimiala tiivistävät yhteistyötä opiskeluhoilossa, jotta lapset ja nuoret saavat mielenterveyspalveluita ja lyhytinterventioita arkiympäristössään kouluissa. Selvitetään valmentavan koulutuksen opiskelijoiden oppilashuollon tarpeet.

Vammaisten lasten aamu-, iltapäivä- ja loma-ajan hoidon järjestämisvastuu siirtyy sosiaali- ja terveystoimialalle 1.1.2023 alkaen, mutta palvelujen tuottaminen säilyy Helsingissä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla.

Sote-uudistuksen myötä nykyiset kehitysvammaisten erityishuoltopiirit lakkautetaan ja palvelujen järjestäminen siirtyy hyvinvointialueille. Helsinki päättää itse kehitysvammapoliiklinikan palvelujen järjestämisestä. Muilta osin kehitysvammaisten terveyspalveluiden järjestämisestä sovitaan HUSin kanssa järjestämissopimuksessa. Uudistukseen liittyy Kärkullan kuntayhtymän (ruotsinkieliset palvelut) joidenkin tehtävien, toimitilojen ja henkilöstön siirto Helsingin kaupungille liikkeenluovutuksena. Muutokset palvelujen järjestäjän ja tuottajan toimialueissa eivät vaikuta asiakkaiden kielellisten oikeuksien toteutumiseen.

Ehdotus uudeksi vammaispalvelulaiksi sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista. Lakiehdotus sisältää uusia velvoitteita ja palveluja, joista taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittävin on hengityshalvauspotilaiden siirto erikoissairaanhoidosta vammaispalveluiden vastuulle.

Sotepe-toimiala huomioi toiminnan ja talouden suunnittelussa myös lastensuojelun henkilöstömitoituksen muutoksen (30 lapsen enimmäisasiakasmäärä), lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman jatkon, lastensuojelun jälkihuollon laajentumisen (ikärajan nousu), kansallisen mielenterveysstrategian toteuttamisen, kotihoidon kehittämisen, mahdollisen perusterveydenhuollon hoitotakuun toteuttamisen, ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen muutokset sekä yksityisen hoidon ja tutkimusten Kela-korvausten leikkaukset..

Hyvinvointialueita koskevan lainsäädännön mukaan väestönsuojien huolto ja ylläpito eivät kuulu hyvinvointialueelle. Pelastusviranomainen vastaa pelastuslain ja valmiuslain

mukaisista tehtävistä, joihin suojien ylläpito ei kuulu. Ylläpito kuuluu omistajan eli kunnan vastuulle. Pelastuslaitos on huolehtinut Helsingin kaupungin omistamista kallioväestönsuojista ja se tulee jatkossakin tuottamaan tämän palvelun. Kunta-Helsinki vastaa väestönsuojien huollosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista.

Helsingin kaupungin tavoitteena on jatkossakin antaa toimiluvan mukaista pelastajakoulutusta kaupungin omassa pelastuskoulussa. Koulutus on erityisen tärkeää henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi, koska pelastusala kärsii henkilöstöpulasta. Pelastajien kouluttamisen kustannuksista huolehtiminen kuuluu valtion vastuulle, ja kaupunki edistää tämän tavoitteen toteutumista niin kaupungin poliittisen kuin viranhaltijajohdon kautta yhdessä sisäministeriön kanssa.

Kaupunginhallituksen ja/tai kaupunginvaltuuston päättämät ja päätöksentekoon 2023 menevät toiminnalliset muutokset

Uusien perhe-, terveys- ja hyvinvointi- sekä seniorikeskusrakennusten ja sairaalahankkeiden suunnittelua jatketaan. Päätöksentekoon tuodaan muun muassa Haagan perhe- ja terveys- ja hyvinvointikeskusta koskeva hankesuunnitelma sekä Kalasataman seniorikeskusta koskeva hankesuunnitelma. Myös keskitettyjä vainajatiloja koskeva hankesuunnitelma ja Maunulan palvelutaloa koskeva hankesuunnitelma etenevät päätöksentekoon.

Kaupungin kestävä ja turvallista kasvua edistetään tiiviissä yhteistyössä maankäytön suunnittelun ja rakennusvalvonnan kanssa. Tavoitteena on varmistaa pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintaedellytykset kaupungin kasvun kannalta tarkoituksenmukaisella ja turvallisella tavalla. Pelastuslaitos panostaa pelastustoiminnan ja ensihoidon palveluverkon kattavuuteen.

Ruotsinkielisten henkilöiden kielellisten oikeuksien toteutumisen varmistamiseksi laaditaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021, 39 §) mukainen kaksikielisten hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin yhteistyösopimus. Valmistelua koordinoi Varsinais-Suomen hyvinvointialue. Sopimus tulee muun muassa sisältämään työnjaon ja yhteistyön sellaisten ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen osalta, joita on tarkoituksenmukaista toteuttaa vain osassa hyvinvointialueita johtuen tehtävän vaativuuden, harvinaisuuden tai siitä aiheutuvien suurten kustannusten vuoksi. Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyy kaksikielisten alueiden yhteistyösopimuksen 1.9.2023 mennessä voimaanpanolain (616/2021, 56 §) mukaisesti.

Eteläisen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden on laadittava myös järjestämislain 36 §:n mukainen yhteistyösopimus. Yhteistyösopimuksen hyväksymisen menettelytapa on kuvattu järjestämislain pykälissä ja perusteluissa 37–39 § ja kaupunginvaltuusto hyväksyy sopimuksen vuoden 2025 loppuun mennessä. Sopimusta laadittaessa tulee ottaa huomioon edellä kuvattu kaksikielisten hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin välinen yhteistyösopimus.

Helsingin kaupunginvaltuusto tulee asettamaan vuoden 2022 loppuun mennessä kansalliskielilautakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla säädetyin lain mukaisesti (615/2021,19 §). (Sotepe-jaoston päätös 17.2.2022) Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on mm. selvittää, arvioida ja määritellä ruotsin kielellä tarjottavien palveluiden tarvetta ja henkilöstön kielitaitoa sekä seurata ruotsinkielisten palvelujen saatavuutta ja laatua.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Valtionrahoitus sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluille on jäämässä todellista tarvetta alhaisemmaksi, koska rahoituskriteerit eivät huomioi riittävästi Helsingin kannalta merkittäviä sotepe-kustannuksia selittäviä tekijöitä. Laskennalliset kustannukset eivät vastaa todellisia kustannuksia etenkin erikoissairaanhoidon ja sosiaalihuollon osalta. Valtion rahoituslaskelma ei huomioi riittävästi Helsingin erityispiirteitä ja tarpeita kuten asunnottomuutta, lastensuojelun sekä vammaisten palvelujen kustannusten kasvua, maahanmuuttajien palveluihin kohdistuvia kustannuksia tai esimerkiksi korkeaa vuokratasoa. Myös pelastustoimen rahoituksen määräytymisperusteet ovat Helsingin osalta epäedulliset, koska laskenta ei huomioi riittävästi asukasmäärän ja asukastiheyden vaikutusta onnettomuuksien lukumäärään ja Helsingin riskiluku on maan pienin, vaikka Helsingissä sijaitsee kaikista Suomen 1. (korkeimman) riskiluokan ruuduista yli 20 prosenttia.

Keväällä 2020 alkaneen maailmanlaajuisen koronapandemian vaikutukset näkyvät edelleen vuonna 2023. Erillisiä koronatehtäviä ja koronaan liittyviä toimintoja tarvitaan pandemiatilanteesta riippuen. Myös henkilöstön koronasta johtuviin sairauspoissaoloihin varaudutaan.—Pandemian aiheuttaman hoito- ja palveluvelan purkaminen sote-palveluissa jatkuu. Vielä ei ole tiedossa mitä mahdollisia kansanterveydellisiä vaikutuksia aiheutuu pitkittyneen koronataudin (long-covid) hoidosta sekä koronapandemiasta johtuvan hoito- ja palveluvajeen aiheuttamista sosiaalisista, psykologisista ja terveydellisistä seurauksista.

Sotepe-henkilöstön saatavuudessa on ollut haasteita pitkään ja tilanne on edelleen vaikeutunut. Tästä on seurannut palvelujen supistuksia ja työntekijöiden kuormittuneisuutta. Viime aikojen ongelmat palkanmaksussa ovat heikentäneet kaupungin työntajakuvaa ja vaikeuttaneet henkilöstötilannetta.

Maailmantilanteen epävarmuus keväällä 2022 alkaneen Venäjän hyökkäyssodan johdosta jatkunee vuonna 2023. Hintojen nousu aiheuttaa henkisiä ja taloudellisia haasteita kaikilla yhteiskunnan tasoilla. Sotepe-toimiala pyrkii turvaamaan erityisesti toimeentulovaikauksissa olevien ja kaikkein heikoimmassa asemassa olevien elämää ja arkea.

Euroopan muuttuneen turvallisuustilanteen myötä väestönsuojeluun varautumisen sekä pelastustoimen jatkuvuudenhallinnan, huoltovarmuuden ja varautumisen merkitys on kasvanut. Väestönsuojien korjausvelka vaarantaa poikkeusoloihin varautumisen lisäksi väestönsuojien normaaliajan käytön sekä kasvattaa väestönsuojien ylläpito- ja korjauskustannuksia. Myös väestöhälytintjärjestelmää on kehitettävä ja sen kattavuutta parannettava useilla alueilla. Väestönsuojelun strateginen suunnittelu, kaupunkitasoisen väestönsuojeluun varautumisen yhteensovittaminen ja väestönsuojeluorganisaation kouluttaminen tarvitsevat nykyistä vahvempaa asiantuntijaresursointia ja nykyaikaisen kaupunkiyhteisen tietojärjestelmän.

Ilmastomuutos vahvistaa sään ääri-ilmiöitä ja tämän vuoksi pelastuslaitoksen on lisättävä omaa varautumistaan sekä tuettava kaupunkilaisia omatoimisen varautumisen järjestämisessä. Vähähilisten energia- ja liikkumismuotojen lisääntyessä pelastustoimessa on varauduttava aurinkosähköjärjestelmien ja sähköautojen latausinfrastruktuurin yleistymiseen tiiviissä kaupunkirakenteessa. Sähkön mahdollisiin katkoihin ja jakeluhäiriöihin tulee myös varautua.

Risker och osäkerhetsmoment i omvärlden

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 yhteensä 13 painopisteistä seuraavat neljä ovat sotepe-toimialan kannalta keskeisiä:

1. vastuullinen talous kestävän kasvun perustana,
2. helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat,
3. henkilöstölle vetovoimainen Helsinki sekä
4. älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen.

Sotepe-uudistuksen myötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmaan on lisätty turvallisuus.

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

Edellä mainitut toimintaympäristön muutokset sekä palvelutarpeen kasvu, kustannus- ja ansiotason kehitys sekä lainsäädännön muutokset aiheuttavat sotepe-toimialalle merkittäviä taloudellisia vaikutuksia vuodelle 2023. Lisäksi toimintaan vaikuttaa koronapandemiasta johtuva hoito- ja palveluvelka. Inflaatiovauhti tulee olemaan talousarviovuonna suurempi kuin valtion rahoituslaskelmassa huomioitu kustannustason nousu. Lisäksi tiukkeneva talouskehitys tuo palvelujen järjestämiseen aiempaa enemmän haasteita, koska sotepe-uudistus tulee pienentämään Helsingissä palveluihin käytettävissä olevia määrärahoja. Helsingin näkemys on, että valtion tulee rahoituslaskelmissa huomioida kustannustason muutokset täysimääräisesti.

Valtion rahoituksen mittakaava säilyy ensi vaiheessa nykyisellä tasolla, koska siirtymätasaus tasaa siirtyvien kustannusten ja laskennallisen rahoituksen eroa. Helsingillä on entistä suurempi vastuu vaikuttavien ja kustannustehokkaiden palveluiden järjestämisessä tiukentuneesta säätelystä ja tulevasta rahoituksen kiristymisestä johtuen. Tulevina vuosina resurssit palvelujen järjestämiseen ovat entistä rajallisemmat ja samaan aikaan palvelutarve kasvaa. Palvelujen järjestäjälle tulee uusia velvoitteita ja valtion strateginen ohjaus sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluissa vahvistuu. Tämän muutoksen vaikutuksia järjestämisen kokonaisuuteen on arvioitava aiempaa suunnitelmallisemmin. Vahva palvelujen järjestäminen tarkoittaa kokonaisuuden hyvää hallintaa, jotta tulevaisuudessa ymmärretään entistä paremmin, mitä palveluja helsinkiläiset tarvitsevat ja mistä he hyötyvät, mitä ratkaisut maksavat ja mistä kustannukset syntyvät. Selvitetään mahdollisuutta hyödyntää vaikuttavuusperusteisia hankintamalleja.

Tuottavuuskehityksen seuranta jatketään vuonna 2023. Koronapandemia vaikeuttaa mittarien vertailtavuutta. Tuottavuutta parannetaan mm. kehittämällä digitaalisia palveluratkaisuja ja kevyempiä palvelurakenteita. Lisäksi asukkaille pyritään tarjoamaan enemmän varhaisen puuttumisen palveluja, jotta raskaimmilta ja kalliimmilta palveluilta vältytään.

Sotepe-toimialan tarkemmat toimenpidesuunnitelmat tuottavuuden parantamiseksi laaditaan vuoden 2023 toimintasuunnitelmaan sen jälkeen, kun valtionrahoitus on varmistunut.

Förverkligande av stadens strategiska målsättningar

Helsinkiiläisten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus paranevat

Helsingin tavoitteena on sujuvampi hoitoon pääsy perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon palveluihin. Jonotusajat ovat venyneet osin koronapandemian seurauksena pitkiksi. Terveysasemien hoitotakuulle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet alkuvuoden 2022 aikana kiireellisen hoidon osalta hyvin, samoin sairaanhoitajien kiireettömän hoidon osalta. Myös suun terveydenhuollon välitön yhteydenpäänti on saatu nostettua alkuvuonna 2022 lähelle tavoitetasoa. Sen sijaan terveysasemien ensikontaktissa toteutunut hoito ja kiireettömän hoidon toteutuminen lääkärin hoidon osalta eivät ole toteutuneet alkuvuoden aikana tavoitteen mukaisesti ja näiden toteutumiseen tulee panostaa edelleen vuonna 2023.

Terveellisiä elintapoja edistetään hyödyntämällä digitaalisia työvälineitä ja palveluja, kuten chatbotteja, Omaolo terveystarkastusta ja hyvinvointivalmennuksia. Terveystarkastus- ja Preventio -hankkeita jatketaan ja niiden toteutukseen voidaan käyttää Kestävän kasvun ohjelman rahoitusta. Liikkumisen puheeksi ottamista, motivointia sekä palveluohjausta vahvistetaan eri palveluissa.

Asiakkaiden liikkumiseen ja kulttuurin harrastamiseen liittyvää motivointia, palveluohjausta ja seuranta jatketaan yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen kanssa. Kaupunkitason hyte-tavoitteiden mukaisesti huomioidaan myös lasten harrastamisen tukeminen. Osana Kestävän kasvun ohjelmaa aloitetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialaisen palvelukonseptin sekä digitaalisen palvelutarjottimen suunnittelu kansallisessa yhteistyössä. Toimialan järjestöyhteistyötä vahvistetaan osana sote-päijärjestämistehtävää.

Lasten, nuorten ja aikuisten matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja vahvistetaan lisäämällä näyttöön perustuvia psykososiaalisia hoitoja, kehittämällä hoitomuotojen porrasteisuutta ja pilotoimalla aikuisten palveluissa terapianavigaattoria ja nuorten palveluissa interventionavigaattoria. Kehitystyötä tehdään yhteistyössä kansallisen Terapiat etulinjan -hankkeen kanssa. Turvataan Helsingin nuorisoyhteisöjen toiminta.

Helsingin tavoitteena on ehkäistä lastensuojelun asiakasmäärien kääntymisen kasvuun. Lastensuojelun avoimuuden asiakasmäärät ovat olleet laskussa jo useamman vuoden ajan. Korona-aika teki asiakkuuksiin hetkellisesti pienen nousun, joka on nyt saatu laskemaan. Sijoitettujen lasten asiakasmäärä on pysynyt suhteellisen tasaisena vuosien saatossa. Lastensuojelun suurin haaste on vaativien palvelujen tarpeen, mistä seuraa korkeita kustannuksia ja pidempiä sijoitusjaksoja.

Palveluissa käytetään asiakassegmentointia eli asiakkaat ryhmitellään palvelutarpeen mukaan, jotta palvelut voidaan kohdentaa optimaalisesti. Ryhmittely on yksi tekijöistä, jolla voidaan vaikuttaa saatavuuden parantumiseen terveysasemilla ja suun terveydenhuollossa. Myös palvelujen vaikuttavuuden mittaamista kehitetään.

Helsingin kaupungin turvallisuutta parannetaan kehittämällä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuutta. Pelastustoiminnan ja ensihoidon edellytykset turvataan kasvavassa ja kehittyvässä kaupungissa yhteistyössä maankäytön ja liikenteen suunnittelun kanssa. Kaupunkitasoista väestönsuojeluun varautumista kehitetään toimialarajat

ylittävässä yhteistyössä. Digitaalisen turvallisuusviestinnän menetelmiä, kanavia ja kattavuutta parannetaan.

Helsingin tavoitteena on poistaa asunnottomuus vuoteen 2027 mennessä. Toimiala tulee noudattamaan uutta syksyllä 2022 laadittavaa ohjelmaa asunnottomuuden poistamiseksi. Ohjelma tulee sisältämään erilaisia toimenpiteitä asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.

Vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistymistä edistetään ja syrjäytymistä ehkäistään vahvistamalla digiosaamista ja -osallisuutta työtoiminnan DOT-hankkeessa sekä vammaistyön digivalmennusryhmäpiloteissa.

Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys ovat sotepe-toimialan keskeisiä haasteita vuonna 2023 ja koko strategiakaudella. Henkilöstön pysyvyyttä tuetaan parantamalla henkilöstökokemusta ja edistämällä henkilöstön sisäistä liikkuvuutta sekä osatyökykyisten työllistymistä. Hyvä johtaminen ja henkilöstön hyvinvointi korostuvat hyvän työnantajan piirteinä. Valmentava ja osallistava johtaminen on tärkeä osa hyvää henkilöstöpolitiikkaa. Hyvä yhteistoiminta on avain henkilöstön osallisuuteen ja sitoutumiseen. Rekrytointia ja markkinointia parannetaan edelleen.

Sotepe-toimialan palvelustrategian valmistelussa on muotoiltu henkilöstöä koskevat tavoitteet:

1. Varmistamme, että olemme kilpailukykyinen työnantaja panostamalla palkkakehitykseen ja rekrytointiin,
2. Panostamme hyvään esihenkilötyöhön, mahdollistamme jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittämisen sekä luomme työilmapiirin, joka kannustaa oman työn kehittämiseen,
3. Parannamme työhyvinvointia mahdollistamalla työn joustoja sekä järkevöittämällä henkilöstörakennetta ja työnjakoa

Henkilöstömme osallistuu palvelujen ja eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämiseen palveluketjujen parantamiseksi.

Henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä parannetaan muun muassa tarjoamalla uralla kehittymisen mahdollisuuksia ja kehittämällä työnantajakuvaa sekä palkkakilpailukykyä talousarvion sallimissa rajoissa. Henkilöstön saatavuuden kannalta kriittisten ammattiryhmien riittävään mitoitukseen ja rekrytointiin samoin kuin koulutukseen panostetaan. Koulutettujen pelastajien saatavuus varmistetaan, jotta toiminta uusilla pelastusasemilla voidaan käynnistää ja jotta rekrytoinnit muun muassa eläköitymisen seurauksena saadaan toteutettua.

Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

Digitalisaatiokehityksessä osallistutaan kansalliseen ja alueelliseen kehittämiseen. Myös Apotti-järjestelmän aktiivinen parantaminen jatkuu. Johtamisessa hyödynnetään digitaalisuutta aiempaa enemmän ja palveluissa vahvistetaan tiedolla johtamista. Toimialan tiedolla johtaminen ja tietoallasratkaisu kytketään osaksi kaupungin datastrategian kehittämistä.

Tietoon perustuvia ennakoivia palveluja sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen digitaalisia palveluja kehitetään. Perheentuki.fi -sisältöä ja sovellusta kehitetään tukemaan itsehoitoa. Valtakunnallista sähköisen perhekeskuksen kehittämistä jatketaan. Hyvinvointitarkastukset ja elintapavalmennuksia otetaan käyttöön, ja ne integroidaan

Apottiin. Liikkumisen ja kulttuurin etäpalveluja kehitetään ikääntyneille kaupunkiyhteisesti. Perhe- ja sosiaalipalveluissa kehitetään rakenteita asiakastarvelähtöiselle järjestöyhteistyölle ja vahvistetaan yhteistyötä järjestöjen kanssa. Omaolon ja Terveysyhtöyvarvion kehittämistä ja integroimista Apottiin jatketaan.

Etäpalvelujen käyttöä lisätään ja etäyhteyksiä hyödynnetään moniammatillisessa yhteistyössä. Pikaviestintäratkaisujen ja robotiikkaratkaisujen käyttö asiakaspalveluissa lisääntyy ja korvaa osin puhelimitse tapahtuvat yhteydenotot. Asiakas hyötty ajasta ja paikasta riippumattomista palveluista samalla kuin palvelujen järjestäjä tai tuottaja säästää kustannuksissa. Kuitenkin myös puhelimitse annettavia palveluja tarvitaan tulevaisuudessa ja myös niiden kehittämistä jatketaan.

Maisa-asiakasportaalissa voi asioida sähköisesti sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa. Maisan saavutettavuutta ja käytettävyyttä kehitetään edelleen sekä sen toiminnallisuuksia lisätään.

Palvelustrategian digipalvelulupauksessa huomioidaan erilaiset palvelutarpeet sekä asiakkaiden kyvyt digitaalisia palveluja kehitettäessä. Digitaalisten palvelujen palvelulupaus on: digitaaliset yhteydenottokanavat ovat käytössä ympäri vuorokauden ja niiden kautta tuleviin yhteydenottoihin vastataan kahden arkipäivän kuluessa.

Ammattilaisen työtä helpotetaan digitaalisilla ratkaisuilla. Ohjelmistorobotiikkaratkaisuilla automatisoidaan rutiiniluonteista työtä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista. Ammattilaisten työskentelyn, työvuorojen suunnittelun ja toimitilojen tehokkaamman käytön ohjaamiseen kehitetään toiminnanohjausjärjestelmää.

Digitalisaatiota kehitetään ja hyödynnetään aktiivisesti sekä omilla toimenpiteillä että valtakunnallisilla toimilla, joista erityisesti onnettomuuksien ehkäisyn ja pelastustoimen sähköisen asiointin valtakunnalliset ratkaisut ovat tärkeitä palveluiden kehittämiseksi kaupunkistrategian mukaisesti sujuvammiksi sekä ajasta ja paikasta riippumattomiksi. Hälytys-, johtamis- sekä tilannekuvajärjestelmien kehittämistä jatketaan yhteistyössä valtakunnallisella tasolla.

Pelastustoimen ICT-palvelujen integroiminen osaksi sotepe-toimialan yhteisiä ICT-palveluja suunnitellaan vuoden 2023 aikana siten, että muutokset voidaan toimeenpanna 1.1.2024.

Kaupunkistrategian poikkihallinnolliset ohjelmat

Helsingin kaupunkistrategiaa toteutetaan valtuustokaudella 2021–2025 neljällä poikkihallinnollisella ohjelmakokonaisuudella, jotka ovat 1. vastuullinen ja kestävä talous, 2. kunnianhimoinen ilmastovastuu, 3. viihtyisä kaupunki sekä 4. segregaaation ehkäiseminen. Näistä vastuullinen ja kestävä talous on nostettu erikseen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan strategiseksi tavoitteeksi, ja se on kuvattu kohdassa 4.1. Myös muiden ohjelmien kaupunkiyhteiseen työhön osallistutaan, ja niiden toteutusta sotepe-toimialalla tarkennetaan myöhemmin.

Talousarvion toiminnan tavoitteet

Sotepe-toimialalla on yhteensä seitsemän sitovaa toiminnan tavoitetta, joiden avulla toteutetaan kaupunkistrategiaa. Sitovat tavoitteet ovat: 1. Edistämme helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä ja ehkäisemme syrjäytymistä. 2. Kiireellinen ensihoito toteutuu tilaajan vaatimusten mukaisesti. 3. Liikkumissopimus on käytössä kaikissa sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa. 4. Iäkkäiden ympärivuorokautisessa laitoshoidossa olevien määrä vähenee. 5. Asiakkaiden aktiivista Maisan käyttöä tuetaan tehostamalla asiakkaiden Maisa viesteihin vastaamista. 6. Pelastustoiminnan toimintavalmius on riittävä ja tarkoituksenmukainen. 7. Onnettomuuksia ehkäistään lisäämällä kaupunkilaisten ja Helsingissä toimivien tahojen kykyä estää onnettomuuksia ja rajoittaa niiden vaikutuksia. Sitovilla toiminnan tavoitteilla tavoitellaan helsinkiläisten terveyden ja hyvinvoinnin sekä turvallisuuden paranemista.

Kaupunkiyhteisiä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) tavoitteita on kaksi. Ensimmäinen tavoite on parantaa mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa. Toimialan toimenpiteenä on perhe- ja sosiaalipalvelujen lasten ja nuorten peruspalveluissa ja varhaisen tuen palveluissa, että henkilökunta on perehtynyt ja ottanut käyttöön CA-mallin eli puheeksi oton työkalun. Peruspalvelut sisältävät lasten neuvolatoiminnan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, varhaisen tuen palvelut sisältävät lapsiperheiden kotipalvelun, lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja perheneuvolan. Tavoitteena on, että 70 prosenttia henkilöstöstä on perehtynyt ja 50 prosenttia on ottanut CA-mallin käyttöön.

Toisena kaupunkiyhteisenä HYTE-tavoitteena on parantaa ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä. Ensimmäisenä toimenpiteenä on, että liikkumissopimus on käytössä kaikissa sairaala-, kuntoutus ja hoivapalveluiden palveluissa. Tavoitteena on 70 prosentin käyttöönottoaste sairaala, kuntoutus- ja hoivapalvelujen asiakkaista. Toisena toimenpiteenä on, että Seniori-Infon jalkautuvassa työssä annetaan liikkumiseen ja liikuntaan kannustavaa tietoa ja ohjausta, huomioiden Liikuntaluuri-palvelu. Tätä mitataan Seniori-Infon jalkautuvan työn jalkautumisten määrällä.

Kaupunkiyhteisinä muina toiminnan tavoitteina ovat käyttötalouden tuottavuuden parantaminen ja kaupunkiudistus.

Kaupunkistrategian mukainen kaupunkiorganisaation käyttötalousmenojen tuottavuustavoite on 0,5 prosenttia. Sotepen osalta tarkemmat toimenpidesuunnitelmat tavoitteen toteuttamiseksi laaditaan vuoden 2023 toimintasuunnitelmaan, kun valtionrahoitus varmistuu.

Kaupunkiudistuksen talousarvion 2023 kaupunkiyhteinen tavoite on, että turvallisuuden tunnetta parannetaan kaupunkiudistusalueilla kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä. Toimialan tavoitteena on matalan kynnyksen päihde- ja mielenterveyspalvelujen lisääminen kaupunkiudistusalueilla sekä pelastustoiminnan riittävä ja tarkoituksenmukainen toimintavalmius. Mittarina pelastustoiminnassa on I-riskialueella keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3-vahvuisella yksiköllä enintään kuusi minuuttia vähintään 50 prosentissa tehtävistä.

Verksamhets målsättningar i budgeten

Taloudellinen kestävyys

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan vuoden 2023 toimintakate perustuu valtion rahoitukseen. Vuosikatteen tulee kattaa poistot, mikä on peruslähtökohta toimintakatteen tason määrittelylle. Valtionosuuksina saatavasta valtion rahoituksesta tulee jäädä toimintakatteen vähentämisen jälkeen jäljelle poistojen osuus. Sotepe-toimialan toimintamenot kasvavat vuodesta 2022, koska valtion rahoituksella tulee kattaa myös kaupunkiyhteisten palvelujen ja tietojärjestelmien kustannukset kaupunginkanslian ja toimialan väliseen palvelusopimukseen perustuen. Lisäksi toimialan vastuulle tulee työllisyyteen liittyviä menoja, jotka on aiemmin maksettu kaupunkiyhteisesti. Nämä on pääosin tilastoitu sotepe-kustannuksiksi ja huomioitu valtion rahoituksessa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sitova talousarviokohta on sosiaali-, terveys ja pelastustoimialan toimintakate. Määrärahojen jakautuminen sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen sekä HUS-yhtymän välillä esitetään esitovissa talousarviokohdissa. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta vahvistaa määrärahojen jakautumisen käyttösuunnitelmassa.

Toimintamenojen kasvua kohdennetaan erityisesti peruspalveluihin, joissa väestönkasvu lisää eniten kustannuksia. Vastataan ikäihmisten määrän noususta syntyvään palvelutarpeen kasvuun.

Tuottavuus ja yksikkökustannukset

Toimialan tuottavuus lasketaan indeksinä suhteuttamalla palvelujen asiakasmäärien muutokset tai suoritemäärien muutokset sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarviokohdan deflatoitujen käyttömenojen muutoksiin. Tuottavuus paranee, jos asiakasmäärä / suoritemäärä kasvaa nopeammin tai laskee hitaammin kuin kustannukset. Vuonna 2021 ja 2022 koronaepidemian seurauksena tuottavuus heikentyi monissa palveluissa toimintojen ollessa joko suljettuna tai supistettuina. Tuottavuutta pyritään parantamaan etenkin digitaalisten palvelujen lisäämisellä ja laajentamisella.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen vuoden 2023 yksikkökustannukset on laskettu vuoden 2022 ennusteluvusta huomioiden peruspalveluindeksin muutos ja tuottavuustavoite. Yksikkökustannuksen ennustelukuun vaikuttaa esimerkiksi koronapandemia, jonka vuoksi osa toiminnoista on ollut tilapäisesti suljettuna ja kiinteät kustannukset ja henkilöstökustannukset ovat säilyneet ennallaan.

Vuonna 2022 sosiaali- ja terveyspalvelujen tilaneliöt vähenevät noin 17 200 neliometriä vuodesta 2021 ja vuonna 2023 tilaneliöt vähenevät noin 18 900 neliometriä verrattuna vuoteen 2021.

Toimialan vuoden 2023 suoritettavoitteet pohjautuvat vuoden 2022 ennustettuun tasoon. Koronaepidemia sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin raportoinnin vertailtavuus saattavat aiheuttaa epävarmuutta suoritettavoitteiden määrittelyyn.

Ekonomisk hållbarhet

Talousarvion vaikutusten arviointi

Bedömning av budgetens konsekvenser

Lapsivaikutukset

Talousarvion toimenpiteet edistävät lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ehkäisemällä syrjäytymistä, vahvistamalla lasten ja nuorten mielen hyvinvointia sekä osallisuutta ja siirtämällä palveluiden painopistettä lastensuojelusta ja erikoissairaanhoidosta varhaisempaan tukeen ja hoitoon. Palvelujen kehittämisellä tähdätään myös siihen, että tarjotaan riittävä tuki niille, jotka tarvitsevat vahvoja palveluja. Vaikutukset ovat myönteisiä ja pitkäaikaisia. Helsinki toteuttaa Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallia, joka edistää esimerkiksi heikoimmassa asemassa olevien lasten oikeuksien toteutumista ja vahvistaa lasten ja nuorten huomioimista palveluissa ja päätöksenteossa. Osana tätä työtä kehitetään ja otetaan käyttöön lapsivaikutusten arvioinnin Helsingin malli.

Sukupuolivaikutukset

Sotepe-palveluissa asiakkaan tarve ratkaisee hänelle tarjottavat palvelut. Palvelujen tarve arvioidaan yksilöllisesti huomioiden erilaiset riskitekijät ja muut tilanteeseen vaikuttavat tekijät, joista yksi voi olla sukupuoli. Tavoitteena ovat oikea-aikaiset ja asianmukaiset palvelut sekä laajemmin myös terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen. Näiden toteutuminen varmistetaan talousarviolla. Toimialalla noudatetaan kaupunkitasoista palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa 2022–2025. Asiakkaiden hoidon ja palvelutarpeen arviointi toteutetaan yhdenvertaisesti ja huomioidaan erityisryhmien, eri sukupuolten ja vähemmistöjen tarpeet hoitoon pääsyssä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Toimialan painopisteet vuodelle 2023 tukevat terveys- ja hyvinvointierojen kaventamista, joka on keskeinen sotepe-uudistuksen tavoite. Osa helsinkiläisistä on erittäin haavoittuvassa asemassa ja heille kasautuu niin terveyteen kuin elämänlaatuunkin liittyviä ongelmia sekä niiden riskitekijöitä. Myös koronapandemia on vaikuttanut ja vaikuttaa edelleen monin tavoin väestön hyvinvointiin, terveyteen, turvallisuuteen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen tarpeeseen. Oikea-aikaisilla, monimuotoisilla ja hyvin saavutettavilla palveluilla tilanteeseen voidaan vaikuttaa myönteisesti. Palvelujen saatavuutta parannetaan kehittämällä toimintamalleja, jotka esimerkiksi nopeuttavat palveluun pääsyä eri kanavien kautta, sekä auttavat etsimään ja tunnistamaan mahdollisia asiakkaita. Palvelujen integraatio lisää etenkin kaikista vaikeimmin tavoitettavien henkilöiden hyvinvointia ja osallisuutta. Myös palvelujen monituottajuudella edistetään saatavuutta ja saavutettavuutta. Ennaltaehkäiseviä palveluja kehitetään tukemaan henkilöiden omaa vastuunottoa. Digitaalisten ja matalan kynnyksen palvelujen kehittäminen luo tähän uusia mahdollisuuksia. Digitaalisten palveluiden kehittämisessä huomioidaan, että kaikilla ei ole mahdollisuutta niiden hyödyntämiseen. Osana kaupungin palvelujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 toimeenpanoa toimialalla ehkäistään digitaalista syrjäytymistä.

Ympäristövaikutukset

Sosiaali- ja terveystoimen ja pelastuslaitoksen yhdistyessä, uuden toimialan ympäristöjohtamisen kokonaisuus organisoidaan siten, että ympäristövastuiden tunnistaminen ja niistä huolehtiminen on jatkossakin kattavaa ja tavoitteellista. Molemmista organisaatioista siirtyvän henkilöstön

ympäristöasioihin liittyvä asiantuntemus halutaan hyödyntää. Palveluverkon kehittäminen ja palveluiden digitalisaatio mahdollistavat monissa palveluketjuissa positiivisia ilmastovaikutuksia mm. laskemalla energiankulutusta tilatehokkuuden lisääntyessä ja liikenteen ja liikkumisen päästöjen vähentymisen kautta. Koronapandemiasta palautumisen osana uudelleenarvioidaan kertakäyttöisyyden vähentämisen mahdollisuuksia. Poikkeuksellisissa olosuhteissa tarpeellinen kertakäyttötuotteiden käytön kasvu on nyt mahdollista hallitusti ja harkiten ajaa alas ja lähteä sitä kautta taas edistämään luonnonvarojen kulutuksen hillintää ja ilmastovaikutusten torjuntaa.

Henkilöstövaikutukset

Sotepe-toimialalla työskentelee lähes 15 500 henkilöä. Talousarviossa on varauduttu henkilöstömitoituksen muutosten mukaisesti henkilöstön lisäksi muun muassa vanhusten ympärivuorokautisissa palveluissa, lastensuojelussa ja terveysasemilla. Talousarvio mahdollistaa henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden parantamisen monipuolisoin keinoin, muun muassa tehostamalla oppilaitosyhteistyötä, kehittämällä työnantajakuvaa sekä järjestämällä oppisopimuskoulutusta. Henkilöstön pitovoiman edistämiseksi painopisteenä on johtamisen ja työhyvinvoinnin parantaminen. Talousarviossa ei ole tässä vaiheessa voitu huomioida hyvinvointialueilla aloitettavan palkkaharmonisoinnin heijastusvaikutuksia Helsingin palkkatason kilpailukykyisyyteen. Työterveyshuollon palvelut muuttuvat ulkoistuksen myötä. Työterveyshuolloilta poistuvat palvelut varaudutaan korvaamaan toimialan omilla työhyvinvoinnin johtamisen tuen palveluilla (mm. esihenkilöiden ja työyhteisöjen tehostettu tuki).

Henkilöstösuunnitelma

Sosiaali- ja terveystoimialan ja pelastuslaitoksen vakanssien määrä on vuoden 2022 lopussa yhteensä noin 14 000. Vuosina 2022–2024 eläkeiän saavuttaa noin 1 700 työntekijää.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ammattihenkilöstön saatavuusongelmat ovat ajankohtaisia myös vuonna 2023. Sosiaali- ja terveydenhuollossa pulaa on erityisesti lääkäreistä, sairaanhoitajista, terveydenhoitajista, lähihoitajista sekä sosiaalityöntekijöistä ja sosiaaliohjaajista. Työvoiman vetovoimaisuutta lisätään jatkamalla työnantajakuvan parantamista ja huolehtimalla palkkauksen kilpailukykyisyydestä. Henkilöstön pysyvyyttä tuetaan parantamalla henkilöstökokemusta ja edistämällä työaikajoustoja, henkilöstön sisäistä liikkuvuutta sekä osatyökykyisten työllistymistä.

Pelastusalalla on kansallisesti pula pelastajista. Alalle tarvitaan vuoden 2030 loppuun mennessä 1 000 uutta pelastajaa ja alalta eläköityy samassa ajassa 1 500 pelastajaa. Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen osuus edellä kuvatuista tarpeista on yli 10 prosenttia. Nykyisin Pelastuskoulun koulutusmäärillä kyetään korvaamaan eläköitymiset ja luonnollisesta työvoiman liikkumisesta aiheutuvat puutteet, mutta tulevien uusien pelastusasemien henkilöstö on rekrytoitava muualta. Kilpailu työvoimasta on kova, sillä kaikki pelastuslaitokset tarvitsevat lisää henkilöstöä kehittääkseen toimintavalmiuttaan ja palveluitaan. Kaupungin oman pelastuskoulun toiminnan jatkaminen on siksi erittäin tärkeää. Helsingin saatavuushaasteeksi ovat muodostuneet korkeat elinkustannukset suhteessa matalaan palkkaan ja korkeaan vaatimustasoon, samoin kuin muiden pelastuslaitosten rekrytoinnit.

Personalplan

Oppilaitosyhteistyötä tehostetaan ja työn houkuttavuutta edistetään muun muassa parantamalla harjoitteluajan ohjauksen laatua ja tukemalla opintojen loppupuolen harjoittelujaksojen toteuttamista palkallisena. Sote-pätevyysien saavuttamiseksi rakennetaan erilaisia joustavia opiskelupolkuja yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Työnantajakuva ja -markkinointia kehitetään edelleen suunnitelmallisesti ja näkyvyyttä edistetään esimerkiksi positiivisilla uratarinoilla ja työtökijälähettilästoiminnalla.

Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään mahdollistamalla tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saaminen sosiaali- ja terveystoimessa. Kansainvälistä rekrytointia tuetaan kehittämällä suomen kielen koulutusta ja valmentamalla kansainvälisiä osaajia vastaanottavia yksiköitä. Työperäistä maahanmuuttoa edistetään aktiivisesti yhdessä eri toimijoiden kanssa.

Johtamismalli on päivitetty osana sotepe-uudistukseen valmistautumista. Tavoitteena on parantaa asiakaskokemusta, henkilöstökokemusta ja työnantajakuva vahvistamalla erityisesti asiakaslähtöistä yhteistä työtä, työn sujuvuutta, kustannusvaikuttavuutta sekä yhteisohjautuvuutta. Työssä onnistuminen varmistetaan valmentavalla johtamisotteella ja työn sujuvuus mahdollistetaan muun muassa vahvistamalla yhteistä ymmärrystä tavoitteista sekä tarttumalla ripeästi tilanteisiin, joissa työ ei jostain syystä suju. Itse- ja yhteisohjautuvuuden toimintamallia edistetään ja työyhteisöjä tuetaan valmennuksilla sekä esihenkilöiden verkostoissa.

Henkilöstökokemusta mitataan säännöllisesti. Työhyvinvoinnin ja työsuojelun yhteiset tavoitteet laaditaan kaupungin työhyvinvointiohjelman sekä vuoden 2022 syksyllä toteutetun Kunta10-henkilöstökyselyn tulosten perusteella. Esihenkilöiden ja työyhteisöjen tuki varmistetaan myös työterveyshuollon palvelujen ulkoistuksen jälkeen. Valmentava ja osallistava johtaminen on tärkeä osa hyvää henkilöstöpolitiikkaa. Hyvä yhteistoiminta on avain henkilöstön osallisuuteen ja sitoutumiseen. Yhteistoiminnan toteutuminen työyksikötasolla varmistetaan.

Osaamisen kehittämisessä panostetaan erityisesti järjestämisen johtamiseen, työn sujuvuuteen ja työhyvinvoinnin edistämiseen, palveluketjujen kehittämiseen sekä ammatillisten taitojen vahvistamiseen. Työntekijöitä tuetaan yhteisöllisessä oppimisessa ja osaamisen jakamisessa esimerkiksi mentorointiohjelmilla. Heille tarjotaan monipuolisia ajasta ja paikasta riippumattomia oppimisen mahdollisuuksia mm. Oppiva-verkko-oppimisympäristöä hyödyntäen.

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Sitovat toiminnan tavoitteet

Bindande verksamhetsmål

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Sitovat toiminnan tavoitteet

Bindande verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
TOIMIALAN TAVOITE			
Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat	Edistämme helsinkiäisten hyvinvointia ja terveyttä ja ehkäisemme syrjäytymistä	Mittari 1: Osana lasten ja nuorten mielenterveysongelmien toimeenpanosuunnitelmaa parannetaan nepsy-asiakkaiden hoidon ja palvelujen saatavuutta. Nepsy-asiakkaiden asiakastytyväisyyden mittaaminen aloitetaan perustason hoitopolulla ja asiakastytyväisyys paranee.	Segregaation ehkäiseminen
		Mittari 2: Lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun toimeenpano eteen suunnitellusti. Lähisuhdeväkivalta-koulutuksiin osallistuu vuonna 2023 vähintään 1 000 työntekijää.	Segregaation ehkäiseminen
		Mittari 3: Asunnottomuus vähenee. Vuoden 2023 loppuun tavoite 800 asunnotonta. (Lähtötaso vuonna 2021: 1 297 asunnotonta)	Segregaation ehkäiseminen
		Mittari 4: Terveysasemien hoitotakuu toteutuuKiireellisen hoidon toteutuminen samana tai seuraavana päivänä, kiireettömän hoidon toteutuminen 14 vuorokauden aikana.	Segregaation ehkäiseminen
		Mittari 5: Suun terveydenhuollossa yhteydenotto samana päivänä vähintään 90 % kuukausittain.	Segregaation ehkäiseminen
		Mittari 6: Suun terveydenhuollossa asiakastytyväisyys on vähintään 70 (NPS)	Segregaation ehkäiseminen
		Mittari 7: 20 % kotihoidon säännöllisistä asiakkaista on kuvallisen etähoidon asiakkaita (Lähtötaso 8/2022: 14 %)	Segregaation ehkäiseminen
		Mittari 8: Liikkumissopimus on käytössä 70 % sairaala, kuntoutus- ja hoivapalvelujen asiakkaista. (Lähtötaso: 8/2022: 67 %)	Segregaation ehkäiseminen

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
	Kiireellinen ensihoito toteutuu tilaajan vaatimusten mukaisesti.	Mittari 1: Ensihoidon keskimääräinen tavoittamisviive on enintään kahdeksan minuuttia 60 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävissä.	Viihtyisä kaupunki ja segregaatian ehkäiseminen
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	lääkäiden ympärivuorokautisessa laitoshoidossa olevien määrä vähenee edelliseen vuoteen verrattuna.	Mittari: Ympäri vuorokautisessa hoidossa laitoshoidon osuus vähenee edelliseen vuoteen verrattuna (laitoshoidossa olevien osuus kaikista ympärivuorokautisen hoidon asiakkaista). (Lähtötaso 8/2022: 19 %)	Vastuullinen ja kestävä talous
Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen	Asiakkaiden aktiivista Maisan käyttöä tuetaan tehostamalla asiakkaiden Maisa-viesteihin vastaamista.	Mittari: 75 %:iin viesteistä vastataan kahden (2) arkipäivän sisällä.	Viihtyisä kaupunki
Helsingin kaupungin omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	Pelastustoiminnan toimintavalmius on riittävä ja tarkoituksenmukainen	Mittari: I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3-vahvuisella yksiköllä on enintään kuusi minuuttia vähintään 50 %:ssa tehtävistä.	Viihtyisä kaupunki ja segregaatian ehkäiseminen
Helsingin kaupungin omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	Onnettomuuksia ehkäistään lisäämällä kaupunkilaisten ja Helsingissä toimivien tahojen kykyä estää onnettomuuksia ja rajoittaa niiden vaikutuksia.	Mittari: Tavoitetaso 11 000 turvallisuuspistettä. (Lähtötaso 2021: 10 558 turvallisuuspistettä)	

Muut toiminnan tavoitteet

Andra verksamhetsmål

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari(t)	Kytkeytyminen strategian ohjelmiin
KAUPUNKIYHTEINEN TAI TOIMIALOJEN YHTEINEN TAVOITE			
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa	Mittari 1: 70 %:a perhe- ja sosiaalipalvelujen lasten ja nuorten peruspalvelujen ja varhaisen tuen palvelujen henkilöstöstä on perehtynyt CA- malliin eli puheeksi oton työkaluun.	Segregaation ehkäiseminen
		Mittari 2: 50 %:a perhe- ja sosiaalipalvelujen lasten ja nuorten peruspalvelujen ja varhaisen tuen palvelujen henkilöstöstä on ottanut CA- mallin eli puheeksi oton työkalun käyttöön.	
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Parannetaan ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä	Mittari 1: Liikkumissopimus on käytössä 70 % sairaala, kuntoutus- ja hoivapalvelujen asiakkaista. (Lähtötaso: 8/2022: 67 %)	Segregaation ehkäiseminen
		Mittari 2: Helsingin liikuntapalveluiden puhelinpalvelun Liikuntaluurin kanssa tehtävä yhteistyö on aloitettu: KYLLÄ/EI	
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Käyttötalouden tuottavuus paranee	Mittari 1: Sotepe-toimiala lisää tuottavuutta vähintään 0,5 % verrattuna vuoden 2022 toimintamenoihin	Vastuullinen ja kestävä talous
Kaupunki uudistus	Turvallisuuden tunnetta parannetaan kaupunki uudistusalueilla kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä.	Mittari 1: Matalan kynnyksen päihde- ja mielenterveyspalvelujen lisääminen kaupunki uudistusalueilla.	Viihtyisä kaupunki ja segregaation ehkäiseminen
		Mittari 2: Pelastustoiminnan toimintavalmiutta parannetaan valvovan viranomaisen edellyttämälle tasolle perustamalla uusia pelastusasemia ja kevytpelastusasemia: 1/2023 avataan Konalan pelastusasema sekä 6/2023 perustetaan Tapanilaan kevytasema, johon sijoitetaan kärkiyksikkö.	Viihtyisä kaupunki ja segregaation ehkäiseminen

Suorite- ja taloustavoitteet - Prestationsmål och ekonomiska mål

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Sosiaali- ja terveystaloustavoitteet - Social- och hälsovårdstjänster, prestationsmål						
Lastensuojelu, avohuolto, lapset - Barnskydd, öppenvård, barn	2 548	3 350	2 800	2 600	2 600	2 600
Lastensuojelu, laitoshoido, hoitovrk - Barnskydd, institutionsvård, dygn	214 946	215 000	212 000	249 500	249 500	249 500
Omaishoidontuki, asiakkaat, vammaistyö - Stöd för närstående, klienter, handikapparbete	1 946	1 900	2 000	2 000	2 000	2 000
Henkilökohtainen apu, asiakkaat - Personlig hjälp, klienter	2 739	2 920	2 920	2 940	2 940	2 940
SHL:n mukaista erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä (<18 vuotiaat) - Barn som behöver särskilt stöd med stöd av socialvårdslagen (<18 år)	1 992	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100
SHL palvelutarpeen arviointien määrä perhe- ja sosiaalipalveluissa (lapset lkm) (<18 vuotiaat) - Bedömning av särskilt stödbehov med stöd av (<18 år)	8 003	9 600	8 100	8 100	8 100	8 100
Terveysasemien lääkärin vastaanotto, käynti - Läkarmottagning på hälsostationen, besök	256 177	430 000	300 000	430 000	430 000	430 000
Terveysasemien lääkärin vastaanotto, muu asiointi*** - Läkarmottagning på hälsostationen, andra tjänster***	260 823	270 000	300 000	270 000	270 000	270 000
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, käynti - Hälsovårdarmottagning på hälsostationen, besök	1 274 049	400 000	600 000	400 000	400 000	400 000
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, muu asiointi - Hälsovårdarmottagning på hälsostationen, andra tjänster	1 186 675	530 000	600 000	530 000	530 000	530 000
Hammashuolto, käynti - Tandvård, besök	348 866	402 000	443 600	485 000	485 000	485 000
Hammashuolto, muu asiointi - Tandvård, andra tjänster	2 927	26 600	30 000	20 000	20 000	20 000
Psykiatrian avohoitokäynti - Besök inom den psykiatriska öppenvården	288 284	182 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Psykiatrian avohoido, muu asiointi - Den psykiatriska öppenvården, andra tjänster	68 527	75 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät - Vård dagar på psykiatrisk bäddavdelning	59 729	64 000	62 000	62 000	62 000	62 000
Polikliininen päihdehuolto, as.käynnit vuoden aikana - Poliklinisk missbrukarvård, besök per år	40 449	54 000	48 000	50 000	50 000	50 000
Päihdehuollon laitoshoido, hoitovuorokaudet yht. - Missbrukarvård, institutionsvård, antal dygn tot.	22 602	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Mielenterveysasiakkaiden asumispalvelut, vrk - Boendetjänster för klienter inom psykiatrisk vård (egna och	-	770 000	812 600	812 600	812 600	812 600
Asunnottomien asumispalvelut, vrk - Boendetjänster för bostadslösa, dygn	-	520 000	580 000	580 000	580 000	580 000
Somaattinen sairaanhoito, päättyneet hoitokaudet - Somatisk sjukvård, avslutade vårdperioder	10 671	13 500	11 000	13 800	13 800	13 800
lääkäiden pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoito (palveluasuminen ja laitosasuminen) - Långvarig dygnetruntvård av äldre (serviceboende och institutionsboende)	1 432 519	1 480 000	1 472 856	1 500 000	1 540 000	1 560 000
Kotihoito, käynti* - Hemvård, besök*	3 753 931	4 050 000	3 635 373	4 000 000	4 010 000	4 030 000
Kotihoito, muu asiointi** - Hemvård, övriga ärenden**	428 855	10 000	12 923	10 000	10 000	10 000
Pelastuslaitos, suoritetavoitteet - Räddningsverket, prestationsmål						
Turvallisuuspisteet - Säkerhetspoäng	10 558	11 000	10 620	11 200	11 400	11 600
I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3-vahvuisella yksiköllä on enintään kuusi minuuttia vähintään 50 %:ssa tehtävistä - Den genomsnittliga utrycknings- och körtiden till objektet för den första räddningsenheten med bemanningsberedskapen 1+3 är högst 6 minuter i minst 50 % av uppdragen i riskområde I	52	50	48	52	54	56
Ensihoidon keskimääräinen tavoittamisviive on enintään kahdeksan minuuttia 70 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävissä - Insatstiden i den prehospitala akutsjukvården är högst 8 minuter i minst 70 % av uppdragen i prioritetssklasserna A och B	58	60	54	60	62	64

Toiminnan laajuustiedot - Verksamhetens omfattning

Palo- ja pelastustehtävät ilman ensivastetta - Brand- och räddningsuppgifter exkl. första insatsen	8 581	8 800	7 072	8 900	9 000	9 100
Ensihoitotehtävät ensivaste mukaan lukien - Prehospital akutsjukvård inkl. första insatsen	63 888	64 900	61 842	65 800	66 700	67 700

*sisältää kotihoidon oman toiminnan, kuvallisen etähoidon (muutos aiempaan), kuntouttavan arviointiyksikön ja kotihoidon lääkäripalvelujen käyntisuoritteet sekä osto- ja palvelusetelituotannon

** sisältää kotihoidon oman tuotannon, kuntouttavan arviointiyksikön ja kotihoidon lääkäripalvelujen puhelut ja sähköisen asioinnin suoritteet HUOM! Kuvallista etähoitoa on seurattu osana kotihoidon muuta asiointia, THL:n luokituksessa kuvallinen etähoito on määritelty käynniksi ja vuonna 2022 kuvallista etähoitoa seurataan osana kotihoidon käyntejä

***Terveysasemien hoitajan vastaanotto muutettu, muu asiointi (v. 2022), lisätty päivystysapu

Henkilöstösuunnitelma - Personalplan

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Henkilöstön käyttö sosiaali- ja terveystoimiala -
Användning av personal social- och hälsovårdstjänster

TOIMIALAN HALLINTO - SEKTORNS FÖRVALTNING

Henkilöstömäärä - Antal anställda	977	962	850	850	850	850
Henkilötyövuodet - Årsverken	897	830	830	830	830	830

PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT - FAMILJE- OCH
SOCIALTJÄNSTER

Henkilöstömäärä - Antal anställda	3 880	3 862	3 820	3 850	3 850	3 850
Henkilötyövuodet - Årsverken	3 513	3 333	3 333	3 340	3 340	3 340

TERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT - HÄLSO- OCH
MISSBRUKARTJÄNSTER

Henkilöstömäärä - Antal anställda	3 937	3 988	3 900	3 800	3 800	3 800
Henkilötyövuodet - Årsverken	3 643	3 441	3 441	3 400	3 400	3 400

SAIRAALA-, KUNTOUTUS- JA HOIVAPALVELUT -
SJUKHUS-, REHABILITERINGS- OCH
OMSORGSTJÄNSTER

Henkilöstömäärä - Antal anställda	6 155	6 045	6 100	6 230	6 230	6 230
Henkilötyövuodet - Årsverken	5 865	5 216	5 216	5 800	5 800	5 800

Henkilöstön käyttö Pelastuspalvelut - Användning av
personal Räddningstjänster

Henkilöstömäärä - Antal anställda	760	805	818	852	881	877
Henkilötyövuodet - Årsverken	735	776	762	796	825	849
Henkilöstömäärä yht. - Antal anställda tot.	15 709	15 662	15 488	15 582	15 611	15 607
Henkilötyövuodet yht. - Antal årsverken tot.	14 653	13 596	13 582			

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut - Nyckeltal som
beskriver produktiviteten

Tuottavuusmittari - Produktivitetmätare

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Sosiaali- ja terveys- ja pelastustoimiala - Social-,
hälsovårds- och räddningssektorn

Tuottavuusindeksi, Tuottavuus - Produktivitetsindex, Produktivitet 2021 = 100	100,0	111,4	108,9	102,5	101,5	101,9
--	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Yksikkökustannusten kehitys - Utveckling i kostnaderna per enhet

Palvelu euroa / x - Tjänst euro / x	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Sosiaali- ja terveystalvet - Social- och hälsövärdstjänster*						
Lastensuojelun kokonaiskustannukset/asiakas (sis. lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkaat) - Totalkostnader för barnskydd/klient (inkl. klienter enligt barnskyddslagen och socialvårdslagen)	12 611	12 530	12 510	12 723	12 952	13 198
Vammaistyön kokonaiskustannukset/asiakas - Totalkostnader inom arbetet med personer med funktionsnedsättning/klient		14 410	15 171	15 429	15 707	16 005
Terveysasemien kokonaiskustannukset/suorite - Totalkostnader för hälsostationerna/prestation	56	84	63	64	65	66
Psykiatria- ja päihdepalvelujen kokonaiskustannukset/asiakas - Totalkostnader inom psykiatri- och missbruksartenstjänsterna/klient	4 567	3 816	4 147	4 217	4 293	4 375
Suun terveydenhuollon kokonaiskustannukset/asiakas - Totalkostnader inom mun- och tandhälsövärderna/klient	498	421	492	500	509	519
Kotihoidon kokonaiskustannukset/suorite (oma toiminta ja etäkäynti) - Totalkostnader inom hemvården/prestation (egen verksamhet och distansbesök)	36	38	43	44	44	45
Pelastuslaitos - Räddningsverket						
Pelastustoimen yksikkökustannukset, netto**			78,9	81,2	84,9	87,7
Kiireellisen ensihoiton yksikkökustannukset, brutto***			23,9	26,3	27,5	29,8

** Toimialan yleiskatteesta rahoittama osuus

*** Netto = 0, jonka johdosta ilmoitetaan bruttokulut

Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa - Ändring i

Muutos, % - Ändring, %	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Sosiaali- ja terveystalvet - Social- och hälsövärdstjänster						
Lastensuojelun kokonaiskustannukset/asiakas (sis. lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkaat) - Totalkostnader för barnskydd/klient (inkl. klienter enligt barnskyddslagen och socialvårdslagen)	0,96	-0,64	-0,16	1,54	1,80	1,90
Vammaistyön kokonaiskustannukset/asiakas - Totalkostnader inom arbetet med personer med funktionsnedsättning/klient			5,28	7,07	1,80	1,90
Terveysasemien kokonaiskustannukset/suorite - Totalkostnader för hälsostationerna/prestation	-36,36	50,00	-25,00	-23,81	1,56	1,54
Psykiatria- ja päihdepalvelujen kokonaiskustannukset/asiakas - Totalkostnader inom psykiatri- och missbruksartenstjänsterna/klient	22,77	-16,44	8,67	10,51	1,80	1,91
Suun terveydenhuollon kokonaiskustannukset/asiakas - Totalkostnader inom mun- och tandhälsövärderna/klient	11,41	-15,46	16,86	18,76	1,80	1,96
Kotihoidon kokonaiskustannukset/suorite (oma toiminta ja etäkäynti) - Totalkostnader inom hemvården/prestation (egen verksamhet och distansbesök)	0,00	5,56	13,16	15,79	0	2,27
Pelastuslaitos - Räddningsverket						
Pelastustoimen yksikkökustannukset, netto				3%	5%	3%
Kiireellisen ensihoiton yksikkökustannukset, brutto				10%	5%	8%

Tilankäytön mittarit - Mätare för lokalanvändningen

	2021	2022	ennuste prognos 2022	2023	2024	2025
Sosiaali- ja terveystilanjärjestelmä - Social- och hälsovårdstjänsternas lokalanvändning						
Tilat - lokaler, m ²	482 224	465 030	465 030	463 287	461 922	469 047
Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa asiakasmäärään - Lokalyta (m ² lägenhetsyta) i förhållande till antalet användare	0,95	0,90	0,90	0,89	0,88	0,88
Hallintokunnan oma mittari: tilat m ² /vakanssi	34,7	33,5	33,5	33,3	33,0	34,0
Pelastuslaitos - Räddningsverket ***						
Henkilöstön käytettävissä olevat tilat (m2)	13 594,0		15 355,0	15 976,0	16 226,0	17 257,0
Henkilöstön käytettävissä olevat tilat / HTV (m2)	18,5		20,2	20,1	19,7	20,3

*** Uusi tunnusluku

5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut – Social-, hälsovårds- och räddningstjänster

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Talousarvio Budget 2022	Ennuste - Prognos 2022	Ehdotus Förslag 2023	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt				188 000	188 000	188 000	188 000
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt				1 997 301	2 000 631	2 076 990	2 143 343
Toimintakate - Verksamhetsbidrag				-1 809 301	-1 812 631	-1 888 990	-1 955 343
Poistot - Avskrivningar				16 000	16 000	16 000	16 000
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat				-1 825 301	-1 828 631	-1 904 990	-1 971 343
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)				-1 825 301	-1 828 631	-1 904 990	-1 971 343
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster						0,0	0,0
Menot - Utgifter						3,8	3,2

5 10 02 HUS-yhtymä – Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025
Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt							
Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt	689 441	731 820	732 600	767 000	767 000	782 340	797 987
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-689 441	-731 820	-732 600	-767 000	-767 000	-782 340	-797 987
Poistot - Avskrivningar							
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-689 441	-731 820	-732 600	-767 000	-767 000	-782 340	-797 987
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-689 441	-731 820	-732 600	-767 000	-767 000	-782 340	-797 987
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		6,1	0,1	4,8	4,8	2,0	2,0

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla mukaisesti HUS-yhtymä on perustettu Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin välisellä sopimuksella (perussopimus). Perussopimus hyväksyttiin Helsingin kaupunginvaltuustossa 27.4.2022. Perussopimuksessa määriteltiin muun muassa HUS-yhtymän rakenne, hallintomuoto, hallituksen kokoonpano, omistajaohjauksen rakenne ja rahoitusmalli. HUS-yhtymän rahoitus tulee Helsingin kaupungilta sekä Uudenmaan hyvinvointialueilta. Yhtymäkokous päättää HUS-yhtymän talousarviosta. Tällä talousarviokohdalla esitetään Helsingin kaupungin HUS-yhtymälle kohdentama rahoitus, rahoituksen kohdentamista voidaan tarkentaa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan tulosbudjetissa yhtymäkokouksen talousarviopäätökseen perustuen.

Tuloslaskelmaosa

Sosiaali-, terveystoimi- ja pelastustoimiala

Resultaträknings- delen

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Tuloslaskelmaosa – Resultaträkningsdelen

Sosiaali-, terveystoimen- ja pelastustoimialan tuloslaskelma 2021–2025 – Social-, hälsovårds- och räddningssektorns resultaträkning 2021–2025

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Talousarvio Budget 2022	Ennuste - Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toimintatulot - Verksamhetsintäkter						
Myyntitulot - Försäljningsinkomster				70 061	71 057	72 778
Maksutulot - Avgiftsinkomster				88 183	87 163	85 417
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag				5 500	5 500	5 500
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter				24 256	24 281	24 306
Josta vuokratulot - Varav hyresinkomster				13 383	13 408	13 433
Toimintatulot - Verksamhetsintäkter				188 000	188 000	188 000
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk						
Toimintamenot - Omkostnader						
Palkat - Löner				-677 166	-680 472	-682 627
Henkilösivumenot - Lönebikostnader				-201 752	-202 619	-203 265
Palvelujen ostot - Köp av tjänster				-1 512 994	-1 485 584	-1 564 571
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor				-59 284	-61 815	-61 917
Avustukset - Understöd				-62 140	-62 140	-62 140
Muut menot - Övriga utgifter				-254 295	-366 700	-366 810
Josta vuokramenot - Varav hyreutgifter				-118 710	-118 800	-118 910
Toimintamenot - Omkostnader				-2 767 631	-2 859 330	-2 941 330
Toimintakate - Verksamhetsbidrag						
				-2 579 631	-2 671 330	-2 753 330
Valtion rahoitus – Statlig finansiering						
				2 592 301	2 684 000	2 766 000
Rahoitustulot ja -menot - Finansieringsinkomster och -utgifter						
Korkotulot - Ränteinkomster						
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster						
Korkomenot - Ränteutgifter						
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter						
Vuosikate - Årsbidrag						
				12 670	12 670	12 670
Poistot - Avskrivningar				-16 000	-16 000	-16 000
Satunnaiset erät - Extraordinära poster						
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat						
				-3 330	-3 330	-3 330
Poistoeron muutos - Förändring i avskrivningsdifferens						
Varausten muutos - Förändring i reserveringar						
Rahastojen muutos - Förändring av fonder						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)						
				-3 330	-3 330	-3 330

Tuloslaskelmaosa – Resultaträkningsdelen

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot - Inkomster			2 592 301	2 592 301	2 684 000	2 766 000
Menot - Utgifter						
Netto			2 592 301	2 592 301	2 684 000	2 766 000
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster					3,5	3,1
Menot - Utgifter						

7 01 Toiminnan rahoitus – Finansiering av verksamheten

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot - Inkomster			2 592 301	2 592 301	2 684 000	2 766 000
Menot - Utgifter						
Netto			2 592 301	2 592 301	2 684 000	2 766 000
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster					3,5	3,1
Menot - Utgifter						

7 01 04 Valtion rahoitus – Statlig finansiering

1 000	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot - Inkomster			2 592 301	2 592 301	2 684 000	2 766 000
Menot - Utgifter						
Netto			2 592 301	2 592 301	2 684 000	2 766 000
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster					3,5	3,1
Menot - Utgifter						

Investoinnit

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Investeringar

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Investointiosa – Investeringssedden

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot - Inkomster			304	304	1 023	
Menot - Utgifter			12 329	12 329	15 145	25 710
Netto			-12 025	-12 025	-14 122	-25 710
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster					236,5	-100,0
Menot - Utgifter					22,8	69,8
1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot - Inkomster						
85201 Pelastustoiminta - Räddningsverksamhet			304	304	1 023	
Menot - Utgifter						
851 Sosiaali- ja terveystalvet - Social- och hälsovårdstjänster			6 259	6 259	12 315	19 850
85101 Tietotekniikkahankinnat – IT-anskaffningar			2 700	2 700	2 700	2 700
85102 Muut hankinnat – Övriga anskaffningar			3 559	3 559	9 615	17 150
852 Pelastustoiminta - Räddningsverksamhet			6 070	6 070	2 830	5 860
85202 Tietotekniikkahankinnat – IT-anskaffningar			0	0		
85203 Muut hankinnat – Övriga anskaffningar			6 070	6 070	2 830	5 860

Rahoitusosa

Sosiaali-, terveysterveyden- ja pelastustoimiala

Finansieringsdelen

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Rahoitusosa – Finansieringsdelen

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoituslaskelma 2021–2025 – Social-, hälsovård- och räddningsverkets finansieringskalkyl 2021–2025

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Talousarvio Budget 2022	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassavirta från verksamheten						
Tulorahoitus - Inkomstfinansiering						
Vuosikate - Arsbidrag				12 670	12 670	12 670
Satunnaiset erät - Extraordinära poster						
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter i inkomstfinansiering						
Investointien rahavirta - Kassavirta från investeringar						
Investointimenot - Investeringsutgifter				-12 329	-15 145	-25 710
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar i investeringsutgifter				304	1 023	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot – Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva						
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassavirta från verksamheten och investeringar						
				645	-1 452	-13 040
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta från finansieringen						
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen						
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar				-1 800	-1 800	-1 800
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringar				300	600	900
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånen						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån						
Oman pääoman muutokset - Förändring av eget kapital						
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten						
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta från finansieringen						
				-1 500	-1 200	-900
Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten						
				-855	-2 652	-13 940

9 Rahoitusosa – Finansieringsdelen

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot - Inkomster			300	300	600	900
Menot - Utgifter			1 800	1 800	1 800	1 800
Netto			-1 500	-1 500	-1 200	-900
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster					100,0	50,0
Menot - Utgifter						

9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus – Långfristig finansiering

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot - Inkomster			300	300	600	900
Menot - Utgifter			1 800	1 800	1 800	1 800
Netto			-1 500	-1 500	-1 200	-900
Ylitykset - Överskridningar						
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster					100	50
Menot - Utgifter						

9 01 10 Sosiaalinen luototus

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2023	2023		
Tulot - Inkomster			300	300	600	900
Menot - Utgifter			1 800	1 800	1 800	1 800
Netto			-1 500	-1 500	-1 200	-900
Ylitykset - Överskridningar						
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster					100	50
Menot - Utgifter						

Talousarviokohtaan sisältyvät lainamäärärahat ja lainanlyhennykset sosiaaliseen luototukseen.

Helsinki

Helsingfors

Tulos- ja rahoituslaskelmat

Helsinki

Resultaträkning och finansieringskalkyl

Helsingfors

Helsinki – Helsingfors

Tulos- ja rahoituslaskelmat – Resultaträknings- och finansieringskalkyl

Tuloslaskelma - Helsinki

Resultaträkning - Helsingfors

1 000 €	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste - Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
	2021	2022	2022	2023		
Toimintatulot - Verksamhetsintäkter						
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	351 440	287 054	296 412	343 974	357 314	360 744
Maksutulot - Avgiftsinkomster	208 111	208 977	216 132	181 424	181 185	180 287
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	234 994	30 241	130 018	33 399	36 074	32 814
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	530 121	514 252	514 415	544 980	551 939	569 071
Josta vuokratulot - Varav hyresinkomster	386 941	383 439	372 333	396 380	426 918	463 577
Toimintatulot - Verksamhetsintäkter	1 324 665	1 040 524	1 156 976	1 103 776	1 126 511	1 142 917
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	146 576	154 452	128 728	134 531	135 860	134 183
Toimintamenot - Omkostnader						
Palkat - Löner	-1 545 706	-1 524 099	-1 544 820	-1 618 302	-1 641 432	-1 669 407
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	-416 142	-415 783	-420 032	-449 753	-457 258	-463 471
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-2 247 332	-2 269 812	-2 304 242	-2 286 471	-2 289 511	-2 377 654
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-245 958	-206 602	-211 431	-224 808	-231 617	-235 052
Avustukset - Understöd	-323 679	-343 127	-301 756	-311 711	-316 599	-319 198
Muut menot - Övriga utgifter	-248 253	-281 797	-372 146	-415 414	-560 629	-576 863
Josta vuokramenot - Varav hyreutgifter	-227 911	-234 113	-196 852	-213 254	-225 701	-239 871
Toimintamenot - Omkostnader	-5 027 070	-5 041 221	-5 154 427	-5 306 458	-5 497 046	-5 641 644
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-3 555 828	-3 846 245	-3 868 723	-4 068 151	-4 234 674	-4 364 545
Verotulot - Skatteintäkter	3 828 749	3 770 000	4 050 000	1 960 000	1 740 000	1 810 000
Valtionosuudet - Statsandelar	330 345	365 500	374 000	186 000	217 800	250 500
Valtion rahoitus - Statlig finansiering				2 592 301	2 684 000	2 766 000
Rahoitustulot ja -menot - Finansieringsinkomster och -utgifter						
Korkotulot - Ränteinkomster	73 144	77 405	77 418	85 220	83 528	79 098
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	97 028	49 246	35 274	72 921	64 091	67 715
Korkomenot - Ränteutgifter	-15 768	-17 273	-16 981	-27 809	-27 509	-33 769
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	-594	-1 500	-1 533	-1 512	-1 512	-1 512
Vuosikate - Årsbidrag	757 075	397 133	649 456	798 970	525 723	573 487
Poistot - Avskrivningar	-408 494	-369 841	-378 223	-378 623	-385 502	-393 886
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	1 000		60 000			
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	349 581	27 292	331 233	420 346	140 222	179 601
Poistoeron muutos - Förändring i avskrivningsdifferens	3 671	15 782	14 166	2 591	2 591	2 591
Varausten muutos - Förändring i reserveringar			1 617			
Rahastojen muutos - Förändring av fonder	3 412	600	200			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	356 663	43 674	347 216	422 937	142 813	182 192

Eritelty tuloslaskelma - Helsinki

1 000 €	Kunta-Helsinki ilman liikelaitoksia, rahastoja ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa - Staden exkl. affärsverk, fonder och social-, hälsovårds- och räddningssektorn	Liikelaitokset ja rahastot - Affärsverk och fonder	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala - Social-, hälsovårds- och räddningssektor n	Yhteensä, sisäiset erät mukana - Sammanlagt, inkl. interna poster	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty - Sammanlagt, exkl. interna poster
Toimintatulot - Verksamhetsintäkter					
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	220 880	403 892	70 061	694 832	343 974
Maksutulot - Avgiftsinkomster	92 521	720	88 183	181 424	181 424
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	30 104	6 512	5 500	42 115	33 399
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	1 083 017	6 606	24 256	1 113 879	544 980
Josta Vuokratulot - Varav hyresinkomster	944 137	4 160	13 383	961 680	396 380
	1 426 522	417 730	188 000	2 032 251	1 103 776
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	13 110	121 421		134 531	134 531
Toimintamenot - Omkostnader					
Palkat - Löner	-812 301	-128 835	-677 166	-1 618 302	-1 618 302
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	-216 834	-31 167	-201 752	-449 753	-449 753
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-871 863	-247 358	-1 512 994	-2 632 215	-2 286 471
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-115 550	-58 733	-59 284	-233 568	-224 808
Avustukset - Understöd	-251 268	-7 020	-62 140	-320 427	-311 711
Muut menot - Övriga utgifter	-698 105	-28 269	-254 295	-980 668	-415 414
Josta vuokramenot - Varav hyreutgifter	-633 694	-26 102	-118 710	-778 506	-213 254
Toimintamenot - Omkostnader	-2 965 920	-501 382	-2 767 631	-6 234 933	-5 306 458
Toimintakate - Verksamhetsbidrag					
	-1 526 289	37 769	-2 579 631	-4 068 151	-4 068 151
Rahoitustulot ja -menot - Finansieringsinkomster och -utgifter					
Verotulot - Skatteintäkter	1 960 000			1 960 000	1 960 000
Valtionosuudet - Statsandelar	186 000			186 000	186 000
Valtion rahoitus - Statlig finansiering			2 592 301	2 592 301	2 592 301
Korkotulot - Ränteinkomster	81 346	6 777		88 123	85 220
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	78 418			78 418	72 921
Korkomenot - Ränteutgifter	-24 500	-6 212		-30 712	-27 809
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	-1 500	-5 510		-7 010	-1 512
Vuosikate - Årsbidrag	753 476	32 824	12 670	798 970	798 970
Poistot - Avskrivningar	-325 668	-36 955	-16 000	-378 623	-378 623
Satunnaiset erät - Extraordinära poster					
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	427 807	-4 131	-3 330	420 346	420 346
Poistoeron muutos - Förändring i avskrivningsdifferens		2 591		2 591	2 591
Varausten muutos - Förändring i reserveringar					
Rahastojen lisäys - Ökning av fonder					
Rahastojen vähennys - Minskning av fonder					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	427 807	-1 540	-3 330	422 937	422 937

Rahoituslaskelma - Helsinki

1 000 €	Käyttö Förbrukning 2021	Talousarvio Budget 2022	Ennuste Prognos 2022	Talousarvio Budget 2023	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2024	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2025
Toiminnan rahavirta - Kassavirta - Kassavirta - Kassavirta						
Toiminnan rahavirta - Kassavirta - Kassavirta - Kassavirta						
Tulorahoitus - Inkomstfinansiering						
Vuosikate - Årsbidrag	757 075	397 133	649 456	798 970	525 723	573 487
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	1 000		60 000			
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter i inkomstfinansiering	-114 632	-107 150	-107 120	-115 540	-91 090	-70 510
Investointien rahavirta - Kassavirta - Kassavirta - Kassavirta						
Investointien rahavirta - Kassavirta - Kassavirta - Kassavirta						
Investointimenot - Investeringsutgifter	-889 557	-873 503	-876 085	-905 549	-845 094	-838 954
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar i investeringsutgifter	28 609	9 214	9 214	9 304	15 023	14 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	127 738	110 000	109 803	174 250	94 250	73 250
Toiminnan ja investointien rahavirta - Kassavirta - Kassavirta - Kassavirta	-89 768	-464 306	-154 732	-38 565	-301 188	-248 727
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta - Kassavirta - Kassavirta						
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta - Kassavirta - Kassavirta						
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen						
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-92 099	-345 450	-130 995	-87 400	-64 400	-64 400
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringar	106 566	103 595	121 430	85 484	97 036	93 616
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånen						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån		115 000	115 000	100 000	250 000	250 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-78 922	-78 083	-150 163	-51 953	-61 953	-71 953
Oman pääoman muutokset - Förändring av eget kapital						
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	-18 038	-14 834	-8 094	512	-1 059	-1 228
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta - Kassavirta - Kassavirta	-82 493	-219 772	-52 822	46 643	219 624	206 035
Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten	-172 261	-684 078	-207 554	8 078	-81 564	-42 692

Eritelty rahoituslaskelma - Helsinki

1 000 €	Kunta-Helsinki ilman liikelaitoksia, rahastoja ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa - Staden exkl. affärsverk, fonder och social-, hälsovårds- och räddningssektorn	Liikelaitoks et ja rahastot - Affärsverk och fonder	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala - Social-, hälsovårds- och räddningssektor n	Yhteensä, sisäiset erät mukana - Sammanlagt, inkl. interna poster	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty - Sammanlagt, exkl. interna poster
Toiminnan rahavirta - Kassavirta i verksamheten					
Tulorahoitus - Inkomstfinansiering					
Vuosikate - Årsbidrag	753 476	32 824	12 670	798 970	798 970
Satunnaiset erät - Extraordinära poster					
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter i inkomstfinansiering	-115 540			-115 540	-115 540
Investointien rahavirta - Kassavirta för investeringarnas del					
Investointimenot - Investeringsutgifter	-815 318	-77 902	-12 329	-905 549	-905 549
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar i investeringsutgifter	9 000		304	9 304	9 304
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	174 250			174 250	174 250
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringars kassavirta	5 868	-45 078	645	-38 565	-38 565
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta för finansieringens del					
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen					
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-59 100	-26 500	-1 800	-87 400	-87 400
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringar	74 009	13 675	300	87 984	85 484
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånen					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	100 000			100 000	100 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-40 000	-14 453		-54 453	-51 953
Lyhytaikaisten lainojen muutos -Förändring i kortfristiga lån					
Oman pääoman muutokset - Förändring av eget kapital					
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	-50 294	50 806		512	512
Rahoituksen rahavirta - Kassavirta för finansieringens del	24 615	23 528	-1 500	46 643	46 643
Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten	30 483	-21 550	-855	8 078	8 078

Talousarvion liitteet

Kunta-Helsinki

Bilagor till budgeten

Kommun-Helsingfors

Talousarvion liitteet Kunta-Helsinki – Bilagor till budgeten Kommun-Helsingfors

1. Vuoden 2023 talousarvioon sisältyvät avustusmäärärahat ja avustuksenluonteiset korvausmäärärahat – Understödsanslag och understödmässiga ersättningsanslag i 2023 års budget

	2022	2023	2023	2024	2025
	euro	euro	euro	euro	euro
Kaupunginhallitus - Stadsstyrelsen	2 348 000	2 387 200	2 348 000	2 348 000	2 348 000
Helsingin kaupungin 450-vuotistaitelijatalosäätiö sr - Stiftelsen					
Helsingfors stads 450-årskonstnärshus sr	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr - Stiftelsen för Helsingforsnejdens sommaruniversitet sr	156 800	200 000	156 800	156 800	156 800
Y-säätiö sr - Y-stiftelsen sr	109 000	109 000	109 000	109 000	109 000
Vuosaaren Urheilutalo Oy	83 000	79 000	79 000	79 000	79 000
Asukasosallisuuden avustukset - Understöd för invånardelaktighet	1 096 000	1 096 000	1 096 000	1 096 000	1 096 000
Muiden yhteisöjen avustukset - Understöd till andra sammanslutningar	853 200	853 200	857 200	857 200	857 200
Kaupunginkanslia - Stadskansliet	350 000		350 000	350 000	350 000
Kotouttamistyön avustus	50 000		50 000	50 000	50 000
Työllisyysavustus	300 000		300 000	300 000	300 000
Valtionperinnöt - Arv som tillfallit staten*	8 161 000		6 000 000	6 000 000	6 000 000
kaupunginkanslialle - till stadskansliet	0		4 000 000	4 000 000	4 000 000
kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle - till kultur- och fritidssektorn	1 300 000		2 000 000	2 000 000	2 000 000
sosiaali- ja terveystoimialalle - till social- och hälsovårdssektorn	6 861 000		0	0	0
Kasvatus- ja koulutuslautakunta - Fostrans- och utbildningsnämnden	10 366 000	10 366 000	10 736 000	11 536 000	12 236 000
kasvatus- ja koulutuslautakunta - fostrans- och utbildningsnämnden	10 366 000	10 366 000	10 736 000	11 536 000	12 236 000
Kaupunkiympäristölautakunta - Stadsmiljönämnden	150 000		170 000	170 000	170 000
Helsingin kaupungin yksityisteiden kunnossapitoavustukset	0		20 000	20 000	20 000
Ympäristö- ja lupajaosto - Miljö- och tillståndssektionen	60 000		60 000	60 000	60 000
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy - Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab	90 000		90 000	90 000	90 000
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta - Kultur- och fritidsnämnden	66 158 904	51 816 267	74 076 504	73 414 424	73 700 173
kulttuurijaoston avustukset - kultursektionens understöd	17 018 000		17 120 000	17 291 200	17 464 112
liikuntajaoston avustukset - idrottssektionens understöd	8 371 000		8 421 000	8 505 210	8 590 262
nuorisajaoston avustukset - ungdomssektionens understöd	2 625 000		2 751 000	2 778 510	2 806 295
kulttuurin laitosavustukset - understöd till kulturanläggningar	22 800 000	31 520 064	29 676 000	28 731 000	28 731 000
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr		6 879 000	6 879 000	5 934 000	5 934 000
toiminta-avustus - verksamhetsbidrag		5 914 000	5 914 000	5 914 000	5 914 000
vuokra-avustus - understöd för hyror		20 000	20 000	20 000	20 000
Helsinki Biennale -avustus		500 000	500 000		
kompensaatioavustus		445 000	445 000		

	2022	2023	2023	2024	2025
	euro	euro	euro	euro	euro
Helsingin teatterisäätiö sr - Helsingfors teaterstiftelse sr	13 621 000	14 919 000	13 438 000	13 438 000	13 438 000
<i>laina-avustus - låneunderstöd</i>	5 110 000	5 026 000	4 875 000	4 875 000	4 875 000
<i>toiminta-avustus - verksamhetsbidrag</i>	5 618 000	6 948 000	5 618 000	5 618 000	5 618 000
<i>vuokra-avustus - understöd för hyror</i>	2 893 000	2 945 000	2 945 000	2 945 000	2 945 000
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr - Högholmens djurgårds stiftelse sr	4 580 000	5 000 000	4 660 000	4 660 000	4 660 000
Suomen Kansallisoopperan säätiö sr - Stiftelsen för Finlands Nationalopera sr) ¹	3 694 000	3 694 000	3 694 000	3 694 000	3 694 000
UMO-säätiö - UMO Stiftelsen	816 000	929 064	916 000	916 000	916 000
Suomen Urheilumuseosäätiö sr - Stiftelsen för Finlands Idrottsmuseum sr	89 000	99 000	89 000	89 000	89 000
liikunnan laitosavustukset - Understöd till idrottsanläggningar	15 344 904	20 296 203	16 108 504	16 108 504	16 108 504
Helsinki Stadion Oy	338 000	225 000	225 000	225 000	225 000
<i>toiminta-avustus - verksamhetsunderstöd</i>	298 000	185 000	185 000	185 000	185 000
<i>vuokra-avustus - understöd för hyror</i>	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Jääkentäsäätiö sr - Isbanestiftelsen sr	1 328 000	1 332 000	1 332 000	1 332 000	1 332 000
<i>korot ja lyhennykset - räntor och amorteringar</i>	1 094 000	1 090 000	1 090 000	1 090 000	1 090 000
<i>vuokra-avustus - understöd för hyror</i>	234 000	242 000	242 000	242 000	242 000
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	605 000	1 341 000	669 000	669 000	669 000
Stadion-säätiö sr - Stadionstiftelsen sr	6 234 904	8 303 408	7 018 504	7 018 504	7 018 504
<i>korot ja lyhennykset - räntor och amorteringar</i>	5 650 000	6 433 600	6 433 600	6 433 600	6 433 600
<i>toiminta-avustus - verksamhetsunderstöd</i>	0	700 000	0	0	0
<i>vuokra-avustus - understöd för hyror</i>	584 904	1 169 808	584 904	584 904	584 904
Urhea-säätiö sr	250 000	270 000	250 000	250 000	250 000
Urheiluhallit Oy	4 000 000	5 210 000	4 023 000	4 023 000	4 023 000
Vuosaaren Urheilutalo Oy	2 340 000	3 025 000	2 342 000	2 342 000	2 342 000
muut laitosavustukset - övriga anläggningsunderstöd	249 000	589 795	249 000	249 000	249 000
Avustukset yhteensä - Understöden sammanlagt	87 533 904	64 569 467	93 680 504	93 818 424	94 804 173

*Vuonna 2023 valtionperinnöistä jaettava avustusmääräraha sisältää 20.12.2019 vastaanotettua valtionperintöä 2 000 000 euroa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle. Det understödsanslag som år 2023 delas ut ur arv som tillfallit staten innehåller arvsmedel på 2 000 000 euro till kultur- och fritidssektorn, vilka tagits emot 20.12.2019.

2. Vuoden 2023 talousarvioon sisältyvien jäsenmaksujen erittely – Specifikation av medlemsavgifterna i 2023 års budget

Yhdistyksen yms. nimi – Sammanslutningens namn	2023
	€
1 Keskushallinto - Centralförvaltningen	
1 50 03 Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut, Kaupunginkanslian käytettäväksi - Betalningsandelar, ersättningar och medlemsavgifter, till stadskansliets disposition	
Climate KIC Nordic	12 500
Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys GRAMEX ry	50 000
European Coalition of Cities Against Racism	1 500
European Cities Marketing ECM	4 500
Eurocities asbl	16 300
Euroopan Unionin pääkaupunkien liitto, UCUE	1 000
Focus Localis	200
Future Home -konsortio	2000
Global Destination Sustainability Movement	3 500
Helsingin seudun kauppakamari – Helsingfors regionens handelskammare ry	6 400
International Meetings Association, ICCA	3 000
Kopiosto ry	230 000
KT Kuntatyönantajat – KT Kommunarbetsgivarna	600 000
Laatukeskus Excellence Finland Oy	15 000
Lightning Urban Community International – verkosto, LUCI	5 300
Mayors for Peace	15
My Data Global	2 500
Network of Good Food Cities of the World – verkosto, DELICE	3 000
Nordic Safe Cities	10 000
Open Geospatial Consortium (OGC) GovFuture	200
Placemaking Europe	5 000
Rainbow Cities	2000
Saksalais-Suomalainen Kauppakamari	780
SAP Finnish user group ry	1 000
Suomen Kuntaliitto – Finlands Kommunförbund	1 450 000
Sydkustens landskapsförbund rf	62 000
Säveltäjain Tekijänoikeustoimisto Teosto ry	80 000
Sanastokeskus TSK ry – Terminologicalentralen TSK rf	1 100
Tapahtumateollisuus ry	3 500
Tietotekniikan liitto ry	980
Union of the Baltic Cities	7 300
Urban Mobility Association EIT	50 000
Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry – Förening Nylands friluftsområden rf	450 000
WHO European Healty Cities	6 000
Wonderful Copenhagen	23 000
World Tourism Cities Federation (WTCF)	1 800
World Trade Center Association Helsinki ry	600
Taloushallintopalveluliikelaitos – Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten	
Suomen Taloushallintoliitto ry - Ekonomiadministrationsförbundet i Finland rf	12 000
Työterveysliikelaitos – Affärsverket företagshälsan	
TTH-seura	400
Työ ja Terveys ry – Arbet och Hälsa rf	900
Työterveyslaitos, Laatuverkosto – Arbetshälsoinstitutet, kvalitetsnätverket	1 500
Rakentamispalveluliikelaitos – Affärsverket byggtjänsten	
Suomen osto- ja logistiikkayhdistys (LOGY) ry – Finlands inköps- och logistikförening (LOGY) rf	1 000
Helsingin Autoteknillinen Yhdistys ry (Haty)	200
Kauppapuutarhaliitto – Handelsträdgårdsförbundet ry	600
Taimistoviljelijät ry – Planskoleolarna ry	200
Sähkölaitteistojen kunnossapitoyhdistys ry	200

Yhdistyksen yms. nimi – Sammanslutningens namn

2023

€

2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala - Fostrans- och utbildningssektorn

International Baccalaureate Organization	21 000
Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry	14 000
Suomen ammattitaito - Skills Finland ry	3 000
Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry	20 000
Valtakunnallinen työpajayhdistys ry	400
Suomen oppisopimuskoulutuksen järjestäjät ry – Läroavtalsutbildningsarrangörerna i Finland rf	1 100
Kansalais- ja työväenopistojen liitto KTOL – Medborgar- och arbetarinstitutens förbund MAIF ry;	3 000
Förbundet för arbetar- och medborgarinstitut i Svenskfinland FAMI rf	2 050
International Association of Educating Cities	1 700
KNX Finland ry	200
Suomen Hitsausteknillinen Yhdistys ry	400
Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry – Finlands elentreprenörsförbund rf	50
European Forum of Technical and Vocational Education and Training	600

3 Kaupunkiympäristön toimiala - Stadsmiljösektorn

ArchiMad-kerho, toimittaja Micro Aided Design	1 000
BuildingSMART Finland	3 000
Carbon Neutral Cities Alliance	9 000
DOCOMOMO Suomi Finland ry	380
Energie Cities	5 500
Euroopan metropolialueiden ja alueiden verkosto, METREX	3 000
Euroopan pyöräilyjärjestöjen kaupunkiverkosto - Cities for Cyclists	2 000
Finnish Green Building Council	3 500
Green Net Finland Oy	1 350
International Federation for Housing and planning, IFHP	80
ICOMOS Suomen osasto ry	250
Kansainvälinen liikenneturvallisuustutkimuksen verkosto ICTCT	680
Luonto-Liitto ry	200
Pohjoismaiden Tieteellisen Liiton PTL Suomen osasto - Nordiska Vägtekniska Förbundets NVF avdelning i Finland ry	400
Pyöräilykuntien verkosto	2 400
Pyöräilylähetystö (Finnish Cycling Embassy)	2 023
Suomen tieyhdistys - Vägföreningen i Finland rf	990
Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto, RAKLI ry - Fastighetsägarna och Byggherrarna i Finland	25 000
Sähkölaitteistojen kunnossapitoyhdistys, SÄKPY ry	700
The International Council for Local Environmental Initiatives, ICLEI	4 500
Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys – Vattenskyddsföreningen för Vanda å och Helsingforsneiden ry	63 000
Viherympäristöliitto - Grönmiljöförbundet rf	1 500
World Urban Parks, WUP	2 175
Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland Oy	3 780

Yhdistyksen yms. nimi – Sammanslutningens namn

2023

€

4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala - Kultur- och fritidssektorn

ARLIS/Nordea rf	35
Art Nouveau European Route (Ruta Europaea del Modernise) -verkosto	0
Artist International Assosiation small size	100
Design District Helsinki – Designkortteri ry	225
European Network of Cultural Centres, ENCC	500
Engage International	300
Innovative Users Group (IUG)	95
International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA	687
International Cities of Refuge Network (ICORN)	2 300
International Association of Music Libraries, IAML	100
International Artist Managers Assosiation, IAMA	311
International Biennial Assosiation	200
International Council of Museums, ICOM	800
Major Orchestra Librarians Association, MOLA	220
Nordisk Orkesterbibliotek Union, NOBU	71
Sponsorointi & Tapahtumamarkkinointi ry	1 000
RFID-lab Finland Oy	1 575
Suomen Museoliitto – Finlands museiförbund rf	2 000
Suomen lastenkulttuurikeskuksen liitto ry – Förbundet för barnkulturcenter i Finland rf	450
Suomen elokuvateatteri liitto, SEOL ry - Finlands Biografförbund	245
Suomen kotiseutuliitto ry – Finlands Hembygdsförbund rf	860
Suomen laatuyhdistys - Finlands Kvalitetsförening rf	0
Suomen leirintäalueyhdistys	590
Suomen Musiikkikirjastoyhdistys ry - Finlands musikbiblioteks-förening rf	160
Suomen Sinfoniaorkesterit ry - Finlands Symfoniorkestrar rf	4 900
Suomen Standardisoimisliitto	450
Sähkölaitteistojen kunnossapito ry	190
World Cities Culture Forum	9 481

3. Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja -säätiöt – Dottersammanslutningar och -stiftelser inom koncernen

Tytäryhteisöt

Tytäryhteisöllä tarkoitetaan yhteisöä, jossa Helsingin kaupungilla on kirjanpitoalaisia tarkoitettu määräysvalta. Kaupungilla on määräysvalta yhteisössä, kun sillä on enemmän kuin 50 prosenttia yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Kaupungilla on määräysvalta myös silloin, kun kaupungilla on oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä yhteisön tai säätiön hallituksessa.

Dottersammanslutningar

Med dottersammanslutning avses en sammanslutning i vilken Helsingfors stad har sådant bestämmande inflytande som avses i bokföringslagen. Staden har bestämmande inflytande i en sammanslutning då den innehar mer än 50 procent av rösterna för samtliga aktier eller andelar i sammanslutningen. Staden har bestämmande inflytande också då den innehar rätt att utse eller avsätta flertalet av ledamöterna i sammanslutningens eller stiftelsens styrelse.

Asunto Oy Merimiehenkatu 12
Asunto Oy Oulunkyläntori 2
Asunto-oy Paciuksenkatu 4
DigiHelsinki Oy
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy
Fallkullan Kiilan Pysäköinti Oy
Finlandia-talo Oy – Finlandia-huset Ab
Forum Virium Helsinki Oy
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr
Helen Oy – Helen Ab
Helsingin Asumisoikeus Oy
Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr – Stiftelsen Helsingfors stads 450-årskonstnärshus sr
Helsingin kaupungin asunnot Oy – Helsingfors stads bostäder Ab
Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy – Helsingfors stads bussverksamhet Ab
Helsingin kaupunkitilat Oy
Helsingin Konsernihankinta Oy – Helsingfors Koncernupphandling Ab
Helsingin Musiikkitalon säätiö sr - Stiftelsen Musikhuset i Helsingfors
Helsingin Satama Oy – Helsingfors Hamn Ab
Helsingin Seniorisäätiö sr – Seniorstiftelsen sr i Helsingfors
Helsingin tapahtumasäätiö sr – Helsingfors evenemangsstiftelse sr
Helsingin teatterisäätiö sr – Helsingfors teaterstiftelse sr
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy
Helsingin Väylä Oy – Helsingforsleden Ab
Helsinki Abroad Ltd Oy
Helsinki Partners Oy
Helsinki Stadion Oy
Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy – Ärtholmens Sopsug Ab
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy – Busholmens Sopsug Ab
Jätkäsaaren Pysäköinti Oy – Busholmens Parkering Ab
Jääkentäsäätiö sr – Isbanestiftelsen sr
Kalasataman jätteen putkikeräys Oy – Fiskehamnens Sopsug Ab
Keskinäinen kiinteistösaakeyhtiö Borgströminmäki – Ömsesidiga fastighetsaktiebolaget Borgströmsbacken
Keskinäinen Kiinteistösaakeyhtiö Villamonte – Ömsesidiga Fastighetsaktiebolaget Villamonte Ab

Keski-Pasilan jätteen putkikeräys Oy – Mellersta Böles sopsug Ab
Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30
Kiinteistö Oy Auroranlinna – Fastighets Ab Auroraborg
Kiinteistö Oy Hansasilta
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 3 – Fastighets Ab Helsingfors Malmgatan 3
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat – Fastighets Ab Verksamhetslokalerna i Helsingfors
Kiinteistö Oy Helsingin Ympäristötalo
Kiinteistö Oy Intiankatu 31
Kiinteistö Oy Kaapelitalo – Fastighets Ab Kabelhuset
Kiinteistö Oy Kaisaniemen Metrohalli – Fastighets Ab Kajsaniemi Metrohall
Kiinteistö Oy Käpylän Terveystalo
Kiinteistö Oy Malmin Liiketalo
Kiinteistö Oy Mosaiikkitorin Pysäköintilaitos – Fastighets Ab Mosaiktorgets Parkeringsanläggning
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus – Fastighets Ab Kvarnbäckens campus
Kiinteistö Oy Puistolankallion Pankkitalo
Kiinteistö Oy Rastilankallion päiväkot
Kiinteistö Oy Suutarilan Lampputie
Kiinteistö Oy Säterintie 2
Kiinteistö Oy Torpparinmäen korttelitalo
Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Sähkötalo – Fastighets Ab Helsingfors Elhus
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsi – Fastighetsaktiebolag Helsingfors Tennispalats
Kiinteistöosakeyhtiö Puu-Myllypuron Yhteistila – Fastighetsaktiebolaget Trä-Kvarnbäckens Gemensamhetslokal
Kiinteistö-oy Parmaanpuisto
Kontulan Palvelutalo Oy
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr – Högholmens djurgårds stiftelse sr
Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy – Kronbergsstrandens Sopsug Ab
Lammenrannan Pysäköinti Oy
MetropoliLab Oy
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy
Niemikotisäätiö sr – Stiftelsen Uddhemmet sr
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr
Oy Helsingin Asuntohankinta Ab
Palmia Oy
Palvelukeskus Albatross Oy
Postipuiston Pysäköinti Oy
Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy – Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab
Seure Henkilöstöpalvelut Oy
Stadion-säätiö sr – Stadion-stiftelsen sr
Työmaahuolto Oy Ab
Töölönlahden pysäköinti Oy – Tölövikens Parkering Ab
UMO-säätiö sr – UMO Stiftelsen sr
Urheiluhallit Oy
Vuosaaren Urheilutalo Oy

4. Investointiohjelma vuosiksi 2023–2032 – Investeringsprogram för åren 2023–2032

	Käyttö Använt 2021 milj. €	TA BDG 2022 milj. €	TA BDG 2023 milj. €	TS EP 2024 milj. €	TS EP 2025 milj. €	Alustava Preliminär 2026 milj. €	Alustava Preliminär 2027 milj. €	Alustava Preliminär 2028 milj. €	Alustava Preliminär 2029 milj. €	Alustava Preliminär 2030 milj. €	Alustava Preliminär 2031 milj. €	Alustava Preliminär 2032 milj. €
INVESTOINTIOSA - INVESTERINGSDELEN	644,1	785,1	815,3	759,9	728,6	810,5	795,6	769,7	796,0	775,6	742,4	722,5
8 01 KIIINTEÄ OMAISUUS - FAST EGENDOM	32,9	33,4	32,2	28,9	35,4	42,6	45,3	43,9	52,4	51,5	46,9	46,8
Kiinteän omaisuuden myynti (tasearvo) - Försäljning av fast egendom (balansvärde)	6,7	5,0	4,3	4,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset, Kylkn käytettäväksi – Köp och inlösen av aktier som berättigar till besittning av fastigheter samt planläggningsersättningar, till stadsmiljönämndens disposition	8,0	13,5	13,5	13,5	17,5	15,5	15,5	15,5	16,5	16,5	16,5	16,5
Esirakentaminen, täyttötöyt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi - Grundberedning, utfyllnadsarbeten, bygghälsåtgärder, till stadsmiljönämndens disposition	24,9	19,9	18,7	15,4	17,9	27,1	29,8	28,4	35,9	35,0	30,4	30,3
Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen - Övrig grundberedning, ibruktagande av områden och åtgärder som gör tomter byggbara	24,9	19,9	18,7	15,4	17,9	27,1	29,8	28,4	35,9	35,0	30,4	30,3
8 02 RAKENNUKSET - BYGGNADER	255,6	267,4	304,5	292,2	272,6	272,5	268,0	292,7	288,0	275,2	269,6	250,8
Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi - Ny- och tillbyggnadsprojekt, till stadsmiljönämndens disposition	126,3	119,8	145,4	138,9	154,7	161,0	129,5	150,3	133,0	143,4	169,7	147,0
Uudisrakennushankkeiden tarveselvitykset - Behovsutredningar av nybyggnadsprojekt	0,6	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kasvatus- ja koulutustoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet - Fostrans- och utbildningssektorns ny- och tillbyggnadsprojekt	101,6	104,9	131,1	120,7	115,3	115,8	74,2	67,2	55,2	57,1	69,2	62,9
Kaupunkiympäristötoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet - Stadsmiljösektorns ny- och tillbyggnadsprojekt	3,3	10,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet - Kultur- och fritidssektorns ny- och tillbyggnadsprojekt	10,2	0,6	1,5	0,2	1,6	0,1	0,1	0,6	1,4	0,8	4,4	12,3
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet - Social-, hälsovård- och räddningsektorns ny- och tillbyggnadsprojekt	0,6	3,0	11,8	17,1	36,7	27,6	45,7	81,5	75,4	84,5	95,1	70,7
Muut uudisrakennushankkeet - Övriga nybyggnadsprojekt	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,5	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	Käyttö Använt 2021 milj. €	TA BDG 2022 milj. €	TA BDG 2023 milj. €	TS EP 2024 milj. €	TS EP 2025 milj. €	Alustava Preliminär 2026 milj. €	Alustava Preliminär 2027 milj. €	Alustava Preliminär 2028 milj. €	Alustava Preliminär 2029 milj. €	Alustava Preliminär 2030 milj. €	Alustava Preliminär 2031 milj. €	Alustava Preliminär 2032 milj. €
Rakennusten ja liikehuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkiminen – Förvärv av byggnader och aktier som berättigar till besittning av byggnader och affärslokaler	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi - Reparationsprojekt, till stadsmiljönämndens disposition	129,3	147,6	159,2	153,3	118,0	111,5	138,5	142,4	155,0	131,9	99,9	103,8
Korjausrakennushankkeiden tarveselvitykset - Behovsutredningar av reparationsprojekt	0,9	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kasvatus- ja koulutustoimialan korjaushankkeet - Reparationsprojekt inom fostrans- och utbildningssektorn	80,5	74,9	87,4	100,4	86,5	99,2	100,2	91,0	57,0	62,9	30,9	20,9
Kaupunkiympäristötoimialan korjaushankkeet - Reparationsprojekt inom stadsmiljösektorn	9,0	9,7	7,6	0,0	0,0	0,1	3,1	0,7	15,5	1,0	23,4	0,0
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan korjaushankkeet - Reparationsprojekt inom kultur- och fritidssektorn	4,3	2,6	1,1	16,5	26,9	7,9	15,8	39,2	71,4	62,5	25,9	39,2
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan korjaushankkeet - Social-, hälsovård- och räddningsektorns reparationsprojekt	20,1	0,0	0,7	2,2	0,3	2,0	9,6	5,4	8,2	0,6	3,6	12,9
Muut korjaushankkeet - Övriga reparationsprojekt	14,6	59,4	61,4	33,3	3,2	1,4	8,9	5,2	2,0	3,9	15,1	29,9
Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn käytettäväksi - Utveckling av stadshusvarteren, till Stns disposition	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8 03 KADUT JA LIIKENNEVÄYLÄT - GATOR OCH TRAFIKLEDER	67,5	76,7	85,8	87,8	111,5	132,8	137,0	135,6	158,4	160,3	134,8	127,6
Uudisrakentaminen ja perusparantaminen sekä muut investoinnit, Kylkn käytettäväksi - Nybyggnad och ombyggnad samt andra investeringar, till stadsmiljönämndens disposition	66,6	75,2	84,9	87,2	110,4	125,0	115,3	122,7	149,9	152,8	134,3	127,1
Uudisrakentaminen - Nybyggnad	15,0	20,1	16,3	20,6	25,4	21,2	24,5	34,8	48,1	45,9	49,3	40,5
Eteläinen suurpiiri - Södra stordistriktet	0,7	2,2	2,2	2,7	3,3	2,5	1,5	3,2	6,2	4,2	4,2	4,2
Läntinen suurpiiri - Västra stordistriktet	4,0	3,6	2,0	3,5	1,7	2,2	3,2	2,6	3,6	2,1	2,3	2,3
Keskinen suurpiiri - Mellersta stordistriktet	1,6	1,6	2,1	1,0	0,5	1,0	2,8	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Pohjoinen suurpiiri - Norra stordistriktet	0,4	2,3	2,4	2,2	2,0	3,7	5,0	7,0	7,3	7,4	8,7	3,7
Koillinen suurpiiri - Nordöstra stordistriktet	3,0	2,9	3,6	5,2	6,0	4,6	4,0	4,0	7,2	7,2	8,7	8,0
Kaakkoinen suurpiiri - Sydöstra stordistriktet	1,6	3,0	1,0	0,6	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Itäinen suurpiiri - Östra stordistriktet	3,4	4,2	2,9	4,5	7,8	4,9	5,7	11,5	14,8	14,8	14,8	14,8
Östersundomin suurpiiri - Östersundoms stordistrikt	0,0	0,3	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5
Meluesteet - Bullerskärmar	0,3	0,0	0,0	0,8	2,0	0,0	0,0	1,0	3,5	4,7	5,0	2,0

	Käyttö Använt 2021 milj. €	TA BDG 2022 milj. €	TA BDG 2023 milj. €	TS EP 2024 milj. €	TS EP 2025 milj. €	Alustava Preliminär 2026 milj. €	Alustava Preliminär 2027 milj. €	Alustava Preliminär 2028 milj. €	Alustava Preliminär 2029 milj. €	Alustava Preliminär 2030 milj. €	Alustava Preliminär 2031 milj. €	Alustava Preliminär 2032 milj. €
Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt - Ombyggnad och trafikregleringar	49,1	51,1	61,3	60,4	78,6	73,8	61,1	61,9	75,8	80,8	64,9	66,5
Katujen peruskorjaukset - Ombyggnad av gator	9,2	9,0	13,7	13,1	14,1	13,5	11,7	14,2	24,8	26,4	13,4	15,0
Siltöjens peruskorjaukset - Ombyggnad av broar	2,8	4,9	8,1	15,3	32,0	27,7	17,9	13,2	16,0	18,9	16,0	16,0
Päällysteiden uusiminen - Förnyande av beläggning	3,8	4,5	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	6,0	6,0	6,5	6,5	6,5
Joukkoliikenteen kehittäminen - Utveckling av kollektivtrafiken	2,9	2,5	2,0	2,0	2,0	2,5	2,5	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Liikennejärjestelyt - Trafikregleringar	5,6	4,7	9,0	6,0	6,5	5,6	4,5	6,0	6,5	6,5	6,5	6,5
Jalankulun ja pyöräilyn väylät - Leder för gång- och cykeltrafik	24,8	25,5	23,5	19,0	19,0	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5
Muut investoinnit - Övriga investeringar	2,4	4,0	7,3	6,2	6,4	30,0	29,7	26,0	26,0	26,1	20,1	20,1
Täytemaan vastaanottoaikat - Mottagningsplatser för fyllnadsjord	0,9	0,8	0,8	0,8	1,0	1,0	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Lumenvastaanottoaikat ja hiekkasiilot - Snöstjälplningsplatser och sandsilor	0,6	1,5	1,5	2,3	2,9	0,9	0,8	0,9	0,9	1,0	3,5	3,5
Yleiset käymälät - Allmänna toaletter	0,2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Ranta-alueiden kunnostus - Iständsättning av strandområden	0,7	1,3	4,6	2,7	2,1	27,5	27,5	23,5	23,5	23,5	15,0	15,0
Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, Kylkn käytettäväksi - Samprojekt med Trafikledsverket, till stadsmiljönämndens disposition	0,9	1,5	0,9	0,6	1,1	7,8	21,7	12,9	8,5	7,5	0,5	0,5
Kehä I / Myllypuron eritasoliittymä	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Länsiväylä, Koivusaaren eritasoliittymä	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	5,0	0,0	0,0
Lahdenväylä / Ilmasillan eritasoliittymä	0,0	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	13,4	12,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä	0,0	0,1	0,0	0,3	0,3	2,5	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kehä I meluntorjunta / Vantaanjoki - Itäväylä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	0,0	0,0
Lahdenväylä, Viikki, melueste	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuusulanväylä, Torpparinmäki, melueste	0,0	0,0	0,1	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hämeenlinnanväylä, Pohjois-Haagan melueste	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0
Tiehankeiden suunnittelu	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5

	Käyttö Använt 2021 milj. €	TA BDG 2022 milj. €	TA BDG 2023 milj. €	TS EP 2024 milj. €	TS EP 2025 milj. €	Alustava Preliminär 2026 milj. €	Alustava Preliminär 2027 milj. €	Alustava Preliminär 2028 milj. €	Alustava Preliminär 2029 milj. €	Alustava Preliminär 2030 milj. €	Alustava Preliminär 2031 milj. €	Alustava Preliminär 2032 milj. €
8 04 PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI - Parker och idrottsområden, till stadsmiljönämndens disposition	18,4	31,9	31,4	28,7	24,8	23,6	24,1	18,9	17,6	19,5	21,7	22,4
Uudet puistot ja puistojen peruskorj. - Nya parker och istandsättning av parker	10,8	14,4	16,8	18,9	16,0	14,6	14,8	11,3	12,6	11,4	12,4	12,4
Liikuntapaikat ja ulkoilualueet - Idrottsplatser och friluftsområden	7,5	17,5	14,6	9,8	8,8	9,0	9,3	7,6	5,0	8,1	9,3	10,0
8 05 IRTAIMEN OMAISUUDEN PERUSHANKINTA - GRUNDANSKAFFNING AV LÖS EGENDOM	68,5	84,0	68,3	73,8	74,1	71,1	67,2	66,4	67,2	63,4	63,8	63,6
MUU INVESTOINTITALOUS - ÖVRIG INVESTERINGSEKONOMI	25,5	17,0	21,4	17,1	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Rakennusten ja osakkeiden myyntitulot (tasearvo) - Inkomster från försäljning av byggnader och aktier (balansvärde)	18,2	4,0	60,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
8 08 PROJEKTIALUEIDEN INFRARAKENTAMINEN, KHN KÄYTETTÄVÄKSI	117,8	103,7	123,0	127,6	141,3	222,4	221,2	170,0	169,0	170,9	159,3	165,3
Esirakentaminen	59,5	45,2	46,4	57,2	73,6	109,9	101,0	85,2	90,7	73,4	73,4	79,5
Länsisatama	11,5	11,3	11,4	8,7	10,3	19,0	20,2	13,0	14,6	6,6	4,0	6,0
Kalasadama	36,2	5,4	8,4	24,0	23,0	40,5	43,1	25,0	15,0	14,0	14,7	16,0
Kruunuvuorenranta	4,3	6,6	8,3	6,0	3,1	4,3	7,6	6,2	1,6	0,0	0,0	0,0
Pasila	5,1	3,0	3,8	9,5	11,8	4,5	1,0	1,0	1,5	1,5	1,5	2,0
Kuninkaankolmio	1,4	4,0	1,5	0,6	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	0,5	1,5	0,9	2,5	3,5	18,0	26,0	21,0	32,0	37,6	40,0	45,0
Malmi	0,6	13,4	12,1	5,9	21,5	23,6	3,1	19,0	26,0	13,7	13,2	10,5
Kadut	53,9	52,5	68,8	60,3	57,0	101,1	108,6	73,2	66,9	86,5	74,9	73,8
Kamppi-Töölönlahti	0,0	0,4	0,4	3,3	5,6	3,7	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Länsisatama	14,9	13,0	25,5	21,3	13,5	38,5	39,0	25,0	16,5	14,0	17,5	15,3
Kalasadama	8,2	4,2	4,5	4,9	3,8	8,1	16,4	8,5	4,8	6,0	6,4	6,0
Kruunuvuorenranta	8,5	11,6	14,6	13,2	13,8	10,8	9,4	13,6	14,0	10,2	3,0	3,5
Pasila	19,5	17,6	17,5	7,3	9,0	11,8	15,7	11,5	19,0	13,5	4,0	2,0
Kuninkaankolmio	2,3	4,0	2,1	4,5	3,0	3,7	1,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	0,0	0,5	1,7	2,8	3,0	15,5	19,0	12,0	7,6	35,8	38,0	40,0
Malmi	0,4	1,2	2,5	3,0	5,3	9,0	5,8	2,5	5,0	7,0	6,0	7,0

	Käyttö Använt 2021 milj. €	TA BDG 2022 milj. €	TA BDG 2023 milj. €	TS EP 2024 milj. €	TS EP 2025 milj. €	Alustava Preliminär 2026 milj. €	Alustava Preliminär 2027 milj. €	Alustava Preliminär 2028 milj. €	Alustava Preliminär 2029 milj. €	Alustava Preliminär 2030 milj. €	Alustava Preliminär 2031 milj. €	Alustava Preliminär 2032 milj. €
Puistot	4,4	6,0	7,8	10,1	10,7	11,4	11,6	11,6	11,4	11,0	11,0	12,0
Länsisatama	1,4	1,0	1,5	4,6	3,7	5,2	6,1	2,1	1,5	2,8	3,1	3,0
Kalasadama	0,7	1,1	1,4	1,8	0,5	1,0	1,0	2,0	2,0	1,0	1,2	1,5
Kruunuvuorenranta	0,2	1,8	1,6	0,1	0,6	1,1	1,7	2,4	2,8	1,3	2,2	0,5
Pasila	1,0	0,2	0,1	0,5	0,8	0,3	0,2	1,0	1,0	1,0	0,2	0,5
Kuninkaankolmio	1,0	1,3	2,5	1,6	2,0	1,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,2	2,0	3,0	2,5	2,7	3,0
Malmi	0,1	0,7	0,7	1,5	3,1	1,5	1,4	2,0	1,1	2,4	1,6	3,5
8 09 KAUPUNKIUIDISTUS, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI	1,3	7,5	9,1	12,0	12,0	11,5	12,6	16,2	13,5	14,4	14,2	14,0
Malminkartano-Kannelmäki	0,7	2,4	2,8	4,8	1,2	1,7	2,6	2,2	2,6	5,2	3,9	2,6
Esirakentaminen	0,4	0,5	1,2	3,1	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Kadut	0,1	1,1	1,6	1,3	0,6	0,2	1,6	1,7	2,0	3,0	2,7	1,6
Puistot ja liikunta-alueet	0,1	0,8	0	0,4	0	1,0	0,5	0,0	0,1	1,7	0,7	0,5
Malmi	0,3	2,5	3,4	3,2	4,2	4,7	3,0	4,7	5,4	3,6	5,2	6,0
Esirakentaminen	0,2	0,2	0,4	0,5	1	2,6	1,5	1,5	0,5	0,5	0,5	2,0
Kadut	0,2	1,6	1,8	1,6	2,2	0,7	0,4	1,1	2,5	2,6	3,0	3,0
Puistot ja liikunta-alueet	0,0	0,8	1,2	1,1	1	1,4	1,1	2,1	2,4	0,5	1,7	1,0
Mellunkylä	0,3	2,6	2,9	4,0	6,6	5,1	7,0	9,3	5,5	5,6	5,1	5,4
Esirakentaminen	0,0	0,4	0,4	1,2	2	3,0	2,8	2,1	0,5	1,0	1,0	1,0
Kadut	0,1	1,1	0,6	2,3	4,3	2,0	3,4	3,5	1,2	2,1	2,5	1,9
Puistot ja liikunta-alueet	0,2	1,2	1,9	0,5	0,3	0,1	0,8	3,7	3,8	2,5	1,6	2,5
8 10 SUURET LIIKENNEHANKKEET, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI	56,8	163,5	139,6	91,8	44,8	22,0	8,2	14,1	17,8	8,5	20,1	20,0
Kruunusillat	41,4	99,4	75,6	74,5	42,5	22,0	8,2	14,1	17,8	7,5	5,1	0,0
Perushanke	12,1	33,3	28,0	15,6	9,6	1,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0
Liittyvä esirakentaminen	11,4	28,3	16,6	25,6	13,7	3,2	0,6	0,3	0,3	0,2	0,6	0,0
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	17,9	37,8	31,0	33,3	19,2	17,3	7,3	13,6	17,3	7,1	4,3	0,0
Kalasadama-Pasila	15,2	50,9	43,5	8,6	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liittyvä esirakentaminen	7,6	10,5	2,9	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	7,6	40,4	40,6	8,2	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sörnäistentunneli	0,3	13,2	20,5	8,7	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	15,0	20,0

5. Talonrakennushankkeiden rakentamishjelma vuosiksi 2023–2032

Kohde	Osoite	Sisältö	Laajuus	Rakentamiskustannukset (alv 0)	Neliöhinta	Rakentamisen ajoitus	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Alustava 2026	Alustava 2027	Alustava 2028	Alustava 2029	Alustava 2030	Alustava 2031	Alustava 2032	
			brn ²	milj. €	€/brn ²		milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	
8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, Lkn:n käytettäväksi							145,36	138,90	154,65	160,99	129,47	150,28	133,01	143,35	169,72	146,98	
8 02 01 01 Uudisrakennushankkeiden tarveselvitykset, hanke- ja muu suunnittelu							1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
KOONTIHANKE	KOONTIHANKE	Uudisrakennushankkeiden tarveselvitykset		11,00	12		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
8 02 01 02 Kasvatus- ja koulutustoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet							131,06	120,65	115,34	115,82	74,15	67,15	55,18	57,07	69,21	62,90	
Falkullan koulu	Helluntairaitti 1	Uudisrakennus	7500	30,00	4 000	2031-33						0,32	0,49	0,66	5,04	10,99	
Helsingin kielilukio/Uusi korvaava	Kiviparintie 1	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	8000	29,56	3 695	2021-23	8,53										
Hemesaaren peruskoulu	Laivakatu 4	Uudisrakennus	9000	38,70	4 300	2029-31				0,33	0,71	0,85	8,94	18,19	9,68		
Kannelmäen peruskoulu/Runo 40	Runonlaulajantie 40	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	8300	33,00	3 976	2024-26	0,65	3,16	10,72	17,62							
Kannelmäen pk ja Lpk	Kuninkaantammenkierto 22	Uudisrakennus (peruskoulu ja päiväkot)	4600	17,96	3 904	2022-23	9,60										
Karhukallion Lpk ja alkuopetustilat	Karhunlanka	Karhukallion päiväkot ja alkuopetustilat	3100	13,33	4 300	2030-31						0,17	0,32	1,82	11,03		
KOONTIHANKE	KOONTIHANKE	Pakilanpuiston allianssi	13372	54,55	4 079	2019-23	9,51										
Koskelan korttelitalo a-a ja Lpk	Juhana-herttuan tie 13	Uudisrakennus (Koskelan ala-asteen ja Lpk Herttuan korvaava uudisrakennus)	5000	21,50	4 300	2025-26	0,39	0,48	6,55	13,90							
Kottby grundskola/Uusi korvaava	Pohjolankatu 45	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	5385	24,50	4 550	2023-24	7,84	15,33									
Kruunuvuorenrannan pk, Lpk, Lh, ls.	Haakoninlahti	Kruunuvuorenrannan palvelukortteli	14000	53,50	3 821	2024-26	1,23	7,96	24,92	18,24							
Lp Mellunmäki/Uusi korvaava	Pyhätunturintie	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	174	1,08	6 207	2022-23	0,92										
Lp Munkki/Uusi korvaava	Perustie 38	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	175	1,00	5 714	2026-27			0,03	0,28	0,69						
Lp Nuoli/Uusi korvaava	Nuolitie 5	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	175	1,00	5 714	2025-26		0,03	0,28	0,69							
Lp Rusthollari/Uusi korvaava	Rusthollarintie 15a	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	175	1,08	6 171	2022-23	0,92										
Lp Ulvila/Uusi korvaava	Ulvilantie 17b	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	175	1,00	5 714	2028-29					0,03	0,28	0,69				
Lpk Elka/Uusi korvaava	Riihitie 9	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2100	9,50	4 524	2023-25	0,73	4,33	3,73								
Lpk Honkasuo	Perhosenkierto 5	Uudisrakennus	1500	5,90	3 933	2022-23	2,95										
Lpk Ilomäki/Lp Kiiltotähti	Ilomäentie 4	Päiväkodin laajennus	1000	4,50	4 500	2028-29				0,07	0,13	1,72	2,58				
Lpk Jäkälä/Uusi korvaava	Jäkälätie 11	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2651	11,40	4 300	2024-25	0,21	4,12	6,70								
Lpk Kaarelanraitti ja pk luokat 1-2	Kaarelan raitti 1	Uudisrakennus (Lpk Vuorilinnan ja Hakuninmaan korvaavat ja pk luokat 1-2)	3300	14,90	4 515	2021-23	5,93										
Lpk Kajuutta	Kaikkihiekankuja 4	Päiväkodin laajennus	2500	10,75	4 300	2028-29			0,07	0,21	0,30	4,80	5,38				
Lpk Kontula/Uusi korvaava	Naapurintie 14	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	1500	6,75	4 500	2025-26	0,12	0,20	3,02	3,38							
Lpk Longinoja/Uusi korvaava	Ampujantie 3	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2662	10,63	3 993	2022-23	6,26										
Lpk Mellunmäki/Uusi korvaava	Rukatunturintie 14	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2500	10,75	4 300	2029-30				0,05	0,20	0,32	4,81	5,38			
Lpk Myllytupa/Uusi korvaava	Myllärintie 2a	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	1500	6,75	4 500	2024-25	0,20	3,02	3,38								
Lpk Nallenrinne	Gustafsberginkatu	Uudisrakennus	2400	10,32	4 300	2029-30				0,05	0,19	0,30	4,62	5,16			
Lpk Nihti	Konttinostrinkuja, Sompasaari	Uudisrakennus	1693	8,40	4 962	2023-24	2,20	5,73									
Lpk Nuotti/Uusi korvaava	Pieksupolku 5	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2155	11,70	5 429	2022-23	8,20										

Kohde	Osoite	Sisältö	Laajuus	Rakentamiskustannukset (alv 0)	Neliöhinta	Rakentamisen ajoitus	TA	TS	TS	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava
							2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
			brm ²	milj. €	€/brm ²		milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Lpk Pasila pohjoinen	Lavakatu 6	Uudisrakennus	1352	6,08	4 497	2023-24	2,08	3,04								
Lpk Peimanni ja Tiuku/Korvaava	Purpuripolku 1	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2260	9,04	4 000	2022-24	6,15	1,81								
Lpk Perhonen/Uusi korvaava	Maaherrantie 34 – 42	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	1500	6,75	4 500	2023-24	3,84	2,25								
Lpk Prinssintie	Prinssintie 1	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2400	10,32	4 300	2029-30			0,05	0,19	0,30	4,62	5,16			
Lpk Rusettipuisto/Uusi korvaava	Rusettipuolku 4	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	3200	13,76	4 300	2025-26	0,26	0,38	6,90	6,07						
Lpk Sarvasto/Uusi korvaava	Sarvastonkaari 11	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	1800	8,10	4 500	2031-32					0,04	0,15	0,24	3,62	4,05	
Lpk Siilitie/Uusi korvaava	Hillerikuja 1	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2000	8,60	4 300	2028-29			0,09	0,15	0,22	4,32	3,82			
Lpk Siima	Ramsinniementie 6	Päiväkodin laajennus	1200	5,40	4 500	2031-32						0,08	0,16	2,06	3,10	
Lpk Sompasaari	Priki Johannan kuja 4	Uudisrakennus	2168	10,03	4 626	2022-23	6,96									
Lpk Topelius ja Päiväpirtti/Uusi ko	Rajasaarentie 6	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	1830	8,24	4 503	2024-26	0,22	2,09	4,61	0,82						
Lpk Tunturi/Uusi korvaava	Korvatunturintie 7	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	1564	7,19	4 598	2023-24	3,06	3,60								
Lpk Tuuli ja Lp Viiri	Jasmiinikuja 3	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2100	9,03	4 300	2023-25	0,31	4,36	3,76							
Lpk Tähtitorni/Uusi korvaava	Kasarmikatu 13	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	1000	4,50	4 500	2026-27		0,07	0,13	2,05	2,25					
Lpk Vanhainen/Uusi korvaava	Soittajantie 10	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2400	13,52	5 635	2022-23	11,17									
Lpk Yliskylänlahti		Uudisrakennus	2100	9,03	4 300	2031-32					0,10	0,16	0,23	4,03	4,52	
Malmin lentokentän alueen koulu/lpk	Malmin lentoasema	Uudisrakennus	8500	36,55	4 300	2031-33					0,24	0,53	0,82	7,19	16,34	
Melkinlaiturin uusi koulu- ja Lpk	Melkinlaituri	Uudisrakennus (päiväkoti ja peruskoulu)	8000	34,40	4 300	2025-27	0,39	0,76	5,09	16,02	11,73					
Merilahden pk ja Lpk/Uusi korvaava	Jaluspolku 3	Uudisrakennus vaihe 2 (korvaava uudisrakennus; peruskoulu, päiväkotit ja nuorisotilat)		17,20		2031-32						0,18	0,33	0,48	5,21	11,00
Merilahden pk ja Lpk/Uusi korvaava	Jaluspolku 3	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus; peruskoulu, päiväkotit ja nuorisotilat)	7700	33,11	4 300	2026-28	0,22	0,24	0,90	7,94	13,77	9,86				
Oulunkylän ala-aste ja päiväkotit	Teinintie 12	Laajennus ja C-osan korvaava tila	6357	21,68	3 410	2022-24	8,37	10,98								
Oulunkylän uusi koulu	Oulunkyläntie 39	Oulunkylän uusi koulu	5000	21,50	4 300	2028-29			0,23	0,41	0,60	13,94	6,23			
Pasilan peruskoulu ja päiväkotit	Veturitie	Uudisrakennus (peruskoulu ja päiväkotit)	13177	56,60	4 295	2022-24	19,59	30,91								
Pihkapuiston a-a, Lpk ja Lp Kaunokki	Tuohipolku 10	Pihkapuiston ala-asteen laajennus	3901	15,48	3 968	2027-28			0,13	0,70	6,39	8,26				
Puistolankoulu, Lpk ja liikuntapuisto	Koudantie 2	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	9500	40,85	4 300	2026-28	0,19	0,37	0,92	6,32	13,19	19,86				
Pukimäenkaaren pk/Kenttäpolku 3	Kenttäpolku 3	Lpk Pukimäenkaari (Lpk Asterin ja Bamabon korvaava uudisrakennus)	2400	10,32	4 300	2029-30				0,09	0,21	0,27	4,91	4,84		
Suutarilan monitoritalo/ala-aste	Seulastentie 11	Suutarilan uusi monitoritalo (koulu, päiväkotit, nuorisotilat ja kirjasto)	12700	54,60	4 299	2025-27	0,58	1,59	9,54	19,99	22,75					
Vanha Helsingintie pk ja Lpk	Vanha Helsingintie 5	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	8500	36,55	4 300	2029-31				0,39	0,60	0,80	6,15	13,38	15,23	
Vartiokylän ala-aste ja Lpk/Uusi ko	Kiviportintie 10	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	9100	39,13	4 300	2024-25	1,27	13,86	23,64							
Vuoniityn peruskoulu/Heteniityntien	Heteniityntie 4	Vuoniityn peruskoulu/Laajennus v2	4678	20,20	4 318	2031-32					0,22	0,39	0,56	6,12	12,92	
8 02 01 04 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet							1,51	0,16	1,60	0,08	0,10	0,60	1,43	0,81	4,40	12,34
Ala-Malmin liikuntapuisto	Lallintie 12	Huoltorakennus		1,60		2028-29				0,02	0,04	0,54	1,00			
Johanneksenkenttä huoltorakennus	Johanneksenpuisto	Uudisrakennus	264	2,24	8 466	2022-23	1,50									
Kivikon liikuntapuisto	Savikiekontie 6	Huoltorakennus		1,60		2031-32						0,02	0,04	0,54	1,00	
Kruunuvuoren rannan merel. tukikohta	Haakoninlahdenkatu	Uudisrakennus	1500	9,00	6 000	2032-33		0,10	0,07	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	4,46

Kohde	Osoite	Sisältö	Laajuus	Rakentamiskustannukset (alv 0)	Neliöhinta	Rakentamisen ajoitus	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Alustava 2026	Alustava 2027	Alustava 2028	Alustava 2029	Alustava 2030	Alustava 2031	Alustava 2032	
			brn ²	milj. €	€/brn ²		milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	
Oulunkylän urheilupuisto/PO	Käskynhaltijantie 11	Korvaava jäähalli		23,70		2031-33							0,35	0,70	3,81	6,88	
Vuosaaren urheilukenttä	Heteniyntyntie 2a	Tekojäärädan huoltotilan korvaava uudisrakennus		1,60		2024-24	0,01	0,06	1,53								
8 02 01 05 Sosiaali- ja terveystoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet							11,79	17,08	36,72	27,59	45,65	81,54	75,41	84,48	95,11	70,74	
Hyvösen lastenkoti/Uusi korvaava	Myrskylänkuja 1	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	1447	7,73	5 343	2022-23	5,70										
Kontulan pelastusasema	Kontula	Kontulan pelastusasema, uudisrakennus	2389	13,16	5 507	2023-24	3,46	9,18									
Kruunuvuorenrannan pelastusasema	Kruunuvuorenranta	Uudisrakennus	2300	10,35	4 500	2028-29			0,10	0,31	4,00	5,94					
Käpylän pelastusasema	Kullervonkatu 7	Käpylän pelastusaseman pesuhalli		1,00		2025-25	0,01	0,04	0,94								
Lemmilän lastenkoti	Lemmiläntie 3	Lemmilän uusi lastenkoti	483	2,64	5 466	2023-24	1,33	1,20									
Malmin hautausmaa, vainajatilat	Malmin kalmistotie	Keskitettyt vainajatilat	1139	9,70	8 516	2024-25	0,32	2,82	6,41								
Malmin lastenkoti ja perhearviointi	Riihenkulma 2 ja 4	Malmin Lastenkoti ja perhearviointi, Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	3500	14,00	4 000	2024-26	0,33	1,40	8,01	4,12							
Malmin sairaala	Talvelantie 6	Malmin uusi sairaala (korvaava uudisrakennus)	79500	380,00	4 780	2028-32	0,15	0,15	1,32	1,73	14,81	67,47	66,93	69,74	86,67	70,74	
Malmin uusi pelastusasema		Uudisrakennus	4000	18,00	4 500	2030-31						0,28	0,61	8,67	8,44		
Myllypuron terveys- ja hyvinvointik.	Jauhokuja 4	Terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennus	15299	65,00	4 249	2025-27	0,42	2,02	17,52	17,87	26,60						
Naulakallion vastaanottokoti Naut11	Naulakalliontie 11	Naulakallion lastenkoti, Introt ja ehot. osastot, uudisrakennus	2000	8,30	4 150	2029-30				0,07	0,24	1,92	6,06				
Naulakallion vastaanottokoti Muint4	Muinaistutkijantie 4	Introt ja ehot, Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus, useita rakennuksia)	2000	8,30	4 150	2027-28		0,09	0,15	0,21	3,70	4,15					
Tapanilan pelastusasema	Tapanila	Uudisrakennus	1000	6,00	6 000	2025-26	0,06	0,18	2,32	3,45							
Vuosaaren pelastusasema		Uudisrakennus	1272	5,72	4 497	2028-28			0,05	0,12	0,16	5,39					
8 02 01 06 Muut uudis- ja lisärakennushankkeet										16,50	8,57						
Suuntimopuiston monitoimitalo	Suuntimotie 28	Uudisrakennus (koulu, päiväkotik, kirjasto ja nuorisotalo)	12000	27,00	2 250	2026-27				16,50	8,57						
8 02 02 Korjaushankkeet, Lkn:n käytettäväksi							159,16	153,33	117,97	111,56	138,52	142,42	155,02	131,89	99,87	103,84	
8 02 02 01 Korjausrakennushankkeiden tarveselvitykset, hanke- ja muu suunnittelu							1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
KOONTIHANKE	KOONTIHANKE	Korjausrakennushankkeiden tarveselvitykset		11,00	12		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
8 02 02 02 Kasvatus- ja koulutustoimialan korjausrakennushankkeet							87,39	100,35	86,54	99,17	100,18	91,00	57,04	62,87	30,86	20,88	
Betaniatalo	Perämiehenkatu 13	Betaniatalon perusparannus	1700	6,80	4 000	2024-25	0,23	1,80	4,68								
Daghemmet Lasse-Maja	Ohjaajantie 2	Perusparannus	383	1,20	3 133	2029-30				0,01	0,04	0,4035	0,75				
Degerö lägstadieskola	Linnanrakentajantie 16	Peruskorjaus päiväkotikäyttöön	1500	4,50	3 000	2027-28			0,07	0,13	2,05	2,25					
Drumsö lägstadieskola	Tallbergin puistotie 12	Perusparannus	4640	16,50	3 556	2024-25	0,39	4,21	11,04								
Ensi linja 1a	Ensi linja 1a	Ensi Linja 1, tilojen muuttaminen päiväkotikäyttöön	3000	5,00	1 667	2022-23	4,25										
Grundskolan Norsen Cygnaeus-enheten	Ratakatu 8	Perusparannus	4195	14,96	3 565	2023-24	5,47	7,72									
Gymnasiet Lärkan/Hoplaxskolan	Isonnevantie 22	Perusparannus	8024	24,04	2 996	2023-24	6,37	16,38									
Hertsikan ala-aste/Hillerikuja 4	Hillerikuja 4	Perusparannus ja laajennus	5500	16,50	3 000	2028-29		0,09	0,16	0,35	0,36	8,26	7,28				
Hgin kuvataide- ja Kallion lukio	Pengerkatu 5	Perusparannus	3300	14,30	4 333	2026-27	0,39	0,16	0,16	6,13	7,18						

Kohde	Osoite	Sisältö	Laajuus	Rakentamiskustannukset (alv 0)	Neliöhinta	Rakentamisen ajoitus	TA	TS	TS	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	
							2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
			brm ²	milj. €	€/brm ²												
						milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	
Hoplaxskolan/Dh Sockenstugan	Konalantie 13	Koulurakennusten perusparannus	800	2,40	3 000	2032-33									0,04	0,07	1,09
Hoplaxskolan/Lokkalantie 9	Lokkalantie 9	Perusparannus ja laajennus	4615	14,00	3 034	2022-24	8,64	3,09									
Itäkeskuksen peruskoulu	JäätanSSIPolku 1	Perusparannus	5500	16,50	3 000	2029-30			0,08	0,15	0,35	0,36	8,26	7,28			
Kallion ala-aste	Neljäs linja 11-15	Perusparannus	7488	24,57	3 281	2022-24	11,77	8,19									
Kannelmäen peruskoulu	Kanneltie 1	Lpk Kannelmäki perusparannus	751	2,50	3 329	2022-24	1,86	0,28									
Katajanokan ala-aste	Laivastokuja 6	Perusparannus	3250	9,75	3 000	2029-30				0,10	0,18	0,26	3,87	5,33			
Kontulan ala-asteen koulu ja Lpk	Rintinpolku 4	Perusparannus ja laajennus	8797	33,20	3 774	2024-26	0,73	0,73	13,28	17,93							
Koskelan palvelukeskus, Lpk ja Dh	Koskelanakseli 6	F-talon perusparannus päiväkodiksi (Lpk Koskelan ja dh Fenixin korvaava päiväkoti)	5000	15,00	3 000	2027-28		0,28	0,26	0,23	7,20	6,62					
Käpylän peruskoulu/Mäkelänkatu 89	Mäkelänkatu 89	Ruokahuoltotilojen laajennus	846	2,59	3 061	2023-24	0,41	1,70									
Käpylän peruskoulu/Väinölänk.	Väinölänkatu 7	Käpylän koulun Untamo-rakennuksen perusparannus	4496	16,30	3 625	2023-24	4,78	10,49									
Käpylän peruskoulu/Väinölänk.	Väinölänkatu 7	Käpylän koulun Väinölä-rakennuksen perusparannus	5273	20,74	3 933	2022-23	12,22										
Laajasalon peruskoulu, Koulutanhua	Koulutanhua 1	Perusparannus ja laajennus	7500	25,72	3 429	2029-31				0,25	0,42	0,57	5,94	12,09	6,43		
Laajasalon pk, Holmamoisionpolku	Holmanmoisionpolku 1	Perusparannus ja laajennus	7500	25,84	3 445	2027-29		0,28	0,42	0,57	5,97	12,14	6,46				
Laakavuoren korttelitalo/a-a/Lpk	Jänkäpolku 1	Perusparannus	4400	13,20	3 000	2027-28		0,17	0,28	0,32	5,81	6,63					
Lp Kimmo	Turjantie 3	Lp Kimmo perusparannus	140	1,00	7 143	2023-24	0,30	0,69									
Lpk Eira	Ehrensvärdintie 14	Perusparannus	1461	5,12	3 504	2026-27		0,08	0,21	2,10	2,73						
Lpk ja Lp Tuorinniemi	Agnetankuja 4	Perusparannus	2210	6,63	3 000	2029-30				0,10	0,20	2,53	3,80				
Lpk Marmor	Marmoritie 8	Perusparannus	784	2,35	2 997	2031-32							0,03	0,07	0,78	1,47	
Lpk Merituuli	Suolakivenkuja 6	Perusparannus	1300	4,00	3 077	2028-29				0,06	0,12	1,53	2,29				
Lpk Niitty	Laurinmäenpolku 4	Perusparannus	882	2,65	3 005	2031-32							0,02	0,08	0,89	1,66	
Lpk Pentinkulma, Lp Linnunrata	Linnunradantie 8	Lpk Pentinkulman perusparannus	1300	3,90	3 000	2030-31						0,04	0,11	1,31	2,44		
Lpk Pihlajamäki/Lp Maasälpä	Maasälväntie 3-3a	Perusparannus	1107	3,32	2 999	2030-31						0,05	0,10	1,09	2,08		
Lpk Pikkusuo ja pavilj.lpk Suosaari	Pikkusuonkuja 3-5	Perusparannus		2,96		2031-32						0,04	0,05	0,05	0,86	1,96	
Malmin peruskoulu, Lpk Kotinummi	Silkokuja 7	Perusparannus	3470	10,41	3 000	2024-25	0,58	4,27	5,55								
Malmin peruskoulu,Kirkonkyläntie 17	Kirkonkyläntie 17	Perusparannus ja laajennus	10500	31,50	3 000	2026-27	0,24	0,58	0,98	11,13	18,56						
Maunulan a-a koulu, NT, Mänsas Ls.	Maunulanmäki 5	Perusparannus ja laajennus	10000	33,00	3 300	2024-26	0,45	5,82	13,65	11,79							
Meilahden yläaste	Kuusitie 12	Perusparannus	6800	20,40	3 000	2028-30				0,18	0,41	0,60	10,68	8,50			
Pasilan peruskoulu/Savonkatu 2	Savonkatu 2	Perusparannus	4249	13,00	3 060	2029-30					0,19	0,39	2,93	9,50			
Pihlajiston ala-aste	Pihlajistontie 3	Perusparannus ja toiminnallinen muutos	6300	22,70	3 603	2023-25	3,00	10,31	7,64								
Pitäjänmäen Pk, Lpk, Kirjasto, NT	Viinenukuja 6	Perusparannus ja laajennus (peruskoulu, päiväkoti, kirjasto ja nuorisotilat)	13000	39,00	3 000	2025-27	0,73	0,79	7,00	16,13	13,93						
Porolahden peruskoulu ylä-aste	Satumaanpolku 2	Perusparannus ja nuorisotila	7000	21,00	3 000	2027-28	0,09	0,20	0,44	0,46	8,58	11,20					
Pukinmäenkaaren pk/Kenttätakuja 12	Kenttätakuja 12	Vanhan osan perusparannus ja laajennus	9700	29,10	3 000	2027-28	0,16	0,28	0,61	0,64	13,53	13,88					
Ressun peruskoulu	Lapinlahdenkatu 10	Perusparannus	7600	22,80	3 000	2026-28	0,13	0,23	0,50	0,50	8,36	13,07					
Ruoholahden ala-aste	Santakatu 6	Perusparannus (päiväkodiksi ja alkuopetustiloiksi)	5500	16,50	3 000	2027-28			0,24	0,49	3,71	12,05					
Snellmanin ala-aste/Lpk Rööperi	Punavuorenkatu 8	Perusparannus	4390	15,00	3 417	2030-31				0,16	0,24	0,33	3,55	10,72			
Stadin ammattiopisto POPA ja VAKA	Niisiänkatu 3	Taichertalon korjaus peruskouluksi	5000	15,00	3 000	2031-32				0,08	0,14	0,31	0,33	6,13	8,00		
Suomenlinnan ala-aste	Suomenlinna c 55	Perusparannus	1100	3,30	3 000	2029-30				0,01	0,04	0,10	1,50	1,65			

Kohde	Osoite	Sisältö	Laajuus	Rakentamiskustannukset (alv 0)	Neliöhinta	Rakentamisen ajoitus	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Alustava 2026	Alustava 2027	Alustava 2028	Alustava 2029	Alustava 2030	Alustava 2031	Alustava 2032
			brn ²	milj. €	€/brn ²		milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Suutarinkylän peruskoulu	Töyrynummentie 8	Perusparannus päiväkodiksi (Lpk Kaskisavun ja Himmelin korvaava päiväkot)	3800	11,40	3 000	2029-30					0,16	0,35	3,76	7,13		
Tahvonlahden ala-aste/R Tahvonlah	Gunillantie 12	Perusparannus ja laajennus (koulu ja päiväkot)	7383	25,65	3 474	2021-23	8,79									
Taivallahden peruskoulu	Eteläinen Hesperiankatu 38	Perusparannus	10443	39,40	3 773	2022-24	14,53	17,84								
Töölö gymnasium	Sandelsinkatu 3	Koulun perusparannus	5300	16,00	3 019	2031-33							0,17	0,32	0,47	6,70
Töölön ala-aste	Töölönkatu 41-45	Perusparannus ja laajennus	4600	15,00	3 261	2025-26	0,25	0,33	4,57	9,70						
Vuoniityn peruskoulu/Heteniityntien	Heteniityntie 4	Perusparannus ja laajennus	3822	15,29	4 001	2024-26	0,34	2,76	6,32	5,46						
Yhtenäiskoulu	Louhentie 3	Perusparannus	4496	13,49	3 000	2025-26	0,06	0,37	3,93	8,54						
Zacharias Topeliusskolan	Stenbäckinkatu 14	Perusparannus	3640	10,92	3 000	2025-26	0,23	0,26	4,46	5,82						
8 02 02 03 Kaupunkiympäristötoimialan korjausrakennushankkeet							7,64		0,04	0,12	3,06	0,67	15,46	1,04	23,41	
Eläintarhantien väestönsuoja	Eläintarhantie 7	Perusparannus		5,00		2029-29					0,06	0,21	4,72			
Erottajan väestönsuoja/PO	Yrjönkatu 3a	Perusparannus		7,80		2031-31							0,12	0,32	7,36	
Karstulantien väestönsuoja	Karstulantie 2b	Perusparannus	1700	2,80	1 647	2023-23	3,00									
Kastelholmantien väestönsuoja	Olavinlinnantie 3a	Perusparannus		5,00		2031-31							0,06	0,21	4,72	
Kulosaari väestönsuoja	Svinhufvudintie 9d	Perusparannus		7,50		2029-29				0,11	0,31	7,08				
Niemenmäki väestönsuoja	Lapinmäentie 3	Talotekninen perusparannus		5,29		2022-23	4,64									
Toukola väestönsuoja	Floorantie 3-5	Perusparannus	2250	3,00	1 333	2027-27			0,04	0,12	2,83					
Tähtitorni 1-2 väestönsuoja/PO	Fabianinkatu 1a	Perusparannus	4600	12,00	2 609	2031-31							0,18	0,50	11,32	
Vesala väestönsuoja	Varhelantie 4	Perusparannus	1811	3,50	1 933	2029-29					0,05	0,15	3,30			
8 02 02 04 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan korjausrakennushankkeet							1,08	16,48	26,90	7,87	15,83	39,18	71,36	62,50	25,93	39,17
Brahenkenttä/KUVA-liikuntapaikat	Helsinginkatu 25a	Perusparannus	1000	3,00	3 000	2030-31						0,04	0,10	1,30	1,56	
E-Haagan kirjasto,Isonnevantie 16 B	Isonnevantie 16b	Perusparannus	1195	3,00	2 510	2029-30					0,04	0,09	1,37	1,50		
Hakasalmen huvila	Mannerheimintie 13b	Perusparannus	1100	3,50	3 182	2029-30					0,05	0,10	1,59	1,75		
Harakan saari;Harakka	Harakka 2-5	Perusparannus		6,00		2032-33								0,05	0,18	1,39
Harjun NT	Aleksis Kiven katu 3	Perusparannus	852	4,00	4 695	2027-27			0,06	0,17	3,77					
Itäkeskuksen monitoimitalo, Stoa	Turunlinnantie 1	Perusparannus ja laajennus	10800	62,64	5 800	2028-30			0,34	0,90	1,40	12,00	28,00	20,00		
Itäkeskuksen uimahalli/PO	Olavinlinnantie 6	Perusparannus		20,00		2028-30			0,19	0,41	0,56	8,11	9,90	0,83		
Kannettalo	Klaneettitie 5	Perusparannus	5300	16,00	3 019	2030-31						0,24	0,48	3,60	11,60	
Malmitalo	Ala-Malmin tori 1	Perusparannus	7765	24,00	3 091	2032-33								0,35	1,00	9,85
Munkkiniemen kirjasto ja NT,Gfdh	Laajalahdentie 7	Nuorisotalon perusparannus	880	2,40	2 727	2024-25	0,07	1,09	1,20							
Oulunkylän urheilupuisto/PO	Käskynhaltijantie 11	Jäähallin ja huoltorakennuksen perusparannus	3200	20,66	6 456	2024-25	0,31	7,10	12,43							
Pasilan kirjasto	Rautatieläisenkatu 8	Perusparannus	12000	35,00	2 917	2031-33						0,37	0,57	0,77	6,80	15,55
Pasilan nuorisotalo	Pasilanraitio 6	Perusparannus	500	1,70	3 400	2032-32									0,20	1,50
Rikhardinkatu 3, kirjasto	Rikhardinkatu 3	Perusparannus	3000	11,00	3 667	2026-27				5,13	5,87					
Ruskeasuon liikunta- ja ratsastush.	Ratsastie 8	Liikuntahallin ja maneesin perusparannus	7000	14,00	2 000	2031-32						0,15	0,23	0,31	4,50	8,81
Soutustadion/PO	Merikannontie 8	Perusparannus		1,20		2024-24	0,05	1,13								
Talin jalkapallohalli/PO	Purotie 8	Perusparannus	9500	6,00	632	2027-28		0,61	0,05	0,21	2,13	3,00				

Kohde	Osoite	Sisältö	Laajuus	Rakentamiskustannukset (alv 0)	Neliöhinta	Rakentamisen ajoitus	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Alustava 2026	Alustava 2027	Alustava 2028	Alustava 2029	Alustava 2030	Alustava 2031	Alustava 2032
			brn ²	milj. €	€/brn ²		milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Työväen asuntomuseo	Kirstinkuja 4	Perusparannus	734	2,20	2 997	2032-32								0,03	0,09	2,0761
Töölön kisahalli/PO	Paavo Nurmen kuja 1	Perusparannus	24920	80,00	3 210	2028-30	0,12	0,12	0,12	1,06	2,00	15,08	29,12	32,00		
Yrjönkadun uimahalli	Yrjönkatu 21 b	Perusparannus	6000	20,00	3 333	2024-25	0,53	6,44	12,51							
8 02 02 05 Sosiaali- ja terveyshuollon sekä pelastustoimen korjausrakennushankkeet							0,68	2,20	0,32	1,97	9,57	5,40	8,18	0,61	3,61	12,89
Haartmanin sairaala	Haartmaninkatu 4	Jäähdytyksen uusintaa		1,25		2023-24	0,42	0,78								
Kallion virastotalo	Toinen linja 4	Monitilamuutokset	7000	20,00	2 857	2032-33								0,23	0,59	4,50
Keskuspelastusasema	Agricolankatu 15	Keskuspelastusaseman tilojen perusparannus		1,50		2023-24	0,20	1,28								
Keskuspelastusasema	Agricolankatu 15	HIKLU- johtokeskuksen rakentaminen		5,40		2027-27	0,06	0,06	0,05	0,05	4,97					
Lauttasaaren terveysasema	Taivaanvuohentie 6	Toiminnalliset ja talotekniset muutokset	2700	2,50	926	2027-28			0,04	0,07	0,82	1,56				
Luutnantintie 12-16/Hgin toimitilat	Luutnantintie 12-16	Malminkartanon terveyskeskuksen toiminnalliset muutokset	1860	1,80	968	2031-32							0,03	0,05	0,57	1,15
Läntinen sosiaalikeskus	Hopeatie 6	Perusparannus	4200	12,60	3 000	2028-29			0,08	0,13	0,52	3,83	8,06			
Palvelutalo Kivitasu	Kivikonkaari 21	Toiminnalliset muutokset	1720	5,20	3 023	2026-27		0,08	0,15	1,72	3,25					
Suursuon virastotalo (suvi)	Suursuonlaita 1	Suvitalon perusparannus	3696	11,00	2 976	2031-33							0,07	0,27	1,78	5,99
Vironniemen toimitalo	Vironkatu 2	Hammashoitolan, kotihoidon ja perhepalvelutilojen peruskorjaus	4260	2,00	469	2031-32							0,03	0,06	0,66	1,25
8 02 02 06 Muut korjausrakennushankkeet							61,37	33,30	3,16	1,41	8,88	5,17	1,98	3,87	15,07	29,90
Elefanti kortteli / K 4	Kataininkatu 1-3/ Aleksanterinkatu 14-18	Virka-asunnon perusparannus		5,00		2032-33							0,03	0,09	0,11	1,38
Finlandia-talo	Mannerheimintie 13e	Perusparannus	30738	131,81	4 288	2022-24	46,10	29,60								
KOONTIHANKE	KOONTIHANKE	Kestävän kehityksen investoinnit		10,50		2021-31	1,50	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
KOONTIHANKE	KOONTIHANKE	Energiätehokkuusinvestoinnit aurinkosähköön		4,50		2021-23	3,00									
Leijona kortteli/K30, Kaupungintalo	Pohjoisesplanadi 11-13/Aleksanterinkatu 20-24	Kaupungintalon perusparannus	15000	45,00	3 000	2031-33				0,22	0,86	0,71	0,56	5,99	20,98	
Leijona kortteli/K30, Kaupungintalo	Pohjoisesplanadi 11-13/Aleksanterinkatu 20-24	Bock-Burtz-Hellenius-talojen perusparannus	3000	10,00	3 333	2030-31				0,15	0,31	0,15	2,08	7,00		
Sarvikuono kortteli / K 31	Aleksanterinkatu 26-28	Apteekintalo ja Rahatoimiston perusparannus	2000	6,50	3 250	2033-33						0,06	0,09	0,14	0,96	2,84
Sarvikuono kortteli / K 31	Aleksanterinkatu 26-28	Fennian talon perusparannus	1500	11,50	7 667	2027-28			0,28	0,41	7,51	2,93				
Sarvikuono kortteli / K 31	Aleksanterinkatu 26-28	Apteekintalo, Kaupunginkanslian työympäristömuutos		2,95		2021-23	1,48									
Sturenkatu 12-14/Hgin toimitilat	Viipurinkatu 2	TYP toiminnallinen muutos	1700	1,50	882	2022-23	1,27									
Kohdentamattomat korjaushankkeet ja väistötilat							8,02	2,70	1,88							4,71
RAKENNUSHANKEET YHTEENSÄ							304,53	292,22	272,62	272,54	267,99	292,70	288,03	275,24	269,59	250,82

6. Esirakentamishankkeiden rakentamishjelma 2023 – 2025

Kohde	Sisältö	Kaupunginosa	Kustannus- ennuste milj.€	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	Aiemmin käytetty milj.€	TA 2023 milj.€	TS 2024 milj.€	TS 2025 milj.€
8 01 KIIINTEÄ OMAISUUS								
8 01 03 ESIRAKENTAMINEN, TÄYTTÖTYÖT, RAKENTAMISKELPOISEKSI SAATTAMINEN, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi								
8 01 03 01 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen								
Kaavoihin liittyvät selvitykset	kaavaselvitys		4,2			1,2	1,5	1,5
Purut ja talohankkeiden yhteydessä tehtävä esirakentaminen								
Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus, esirakentaminen	esirakentaminen	Kamppi	3,0	2022-2023		3,0		
Koskelan sairaala-alue, N-talon purku	purku	Koskela	2,0	2025-2026				1,0
Puistolalan peruskoulu, purku	purku	Suurmetsä	1,6	2024-2026			0,2	0,6
Vuosaaren lukio, purku	purku	Vuosaari	1,5	2024			1,5	
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet, purut			5,7	2023-2025		2,8	0,9	2,0
Pilaantuneen maan kunnostukset								
Vuosaarentie 3	kunnostus	Vuosaari	1,3	2022-2023	0,1	0,6	0,6	
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet, kunnostukset	kunnostus		4,4	2023-2025		2,7	0,7	1,0
Johtosiirrot								
Pohjois-Haagan kaasuputken siirto	johtosiirto	Haaga	5,0	2024-2025			1,1	2,4
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet, johtosiirrot	johtosiirto		4,8	2023-2025		1,4	1,9	1,5
Pienet rakentamiskelpoisuuskohteet								
			4,0	2023-2025		1,0	1,5	1,5
Geotekniset tutkimukset ja selvitykset								
			4,5	2023-2025		1,5	1,5	1,5
Muu esirakentaminen								
Hiekkarannantien ja Taivallahden esirakentaminen	esirakentaminen	Etu-Töölö	4,2	2022-2029		2,7		
Huopalahdenportti, puron siirto	puron siirto	Ruskeasuo	1,9	2024-2025			1,5	0,4
Kahvikuja 3, seniorikeskuksen tontin rakenteiden siirto	rakenteiden siirto	Vuosaari	1,8	2024-2025			0,2	1,6
Myllypuro, Karhukallion alue	esirakentaminen	Myllypuro	4,0	2021-2029				2,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet, muu esirakentaminen	esirakentaminen		5,0	2023-2025		1,8	2,3	0,9
Hankkeet yhteensä 8 01 03 01			52,0			18,7	15,4	17,9

7. Katujen ja liikenneväylien rakentamishjelma vuosiksi 2023 – 2025 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sisältö	Kaupunginosa	Kustannus- ennuste milj.€	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	Aiemmin käytetty milj.€	TAE 2023 milj.€	TSE 2024 milj.€	TSE 2025 milj.€
8 03 KADUT JA LIIKENNEVÄYLÄT								
8 03 01 UUDISRAKENTAMINEN, PERUSPARANTAMINEN JA MUUT INVESTOINNIT, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi								
8 03 01 01 Uudisrakentaminen								
Eteläinen suurpiiri								
Porkkalankatu, Itämerenkatu	Uudisrakentaminen	Länsisatama	3,2	2020-2025	0,3	0,6	1,4	0,9
Marian sairaalan alue	Uudisrakentaminen	Etu-Töölö	3,5	2019-2025	0,7	0,0	0,5	0,6
Katajanokan laituri	Uudisrakentaminen	Katajanokka	1,3	2022-2025	0,1	0,1	0,5	0,6
Vattuniemen keskus	Uudisrakentaminen	Lauttasaari	8,2	2023-2032	0,0	0,2	0,7	0,5
Läntinen suurpiiri								
Huopalahdenportti	Uudisrakentaminen	Ruskeasuo	4,0	2021-2032	0,5	0,0	1,0	0,1
Laakson sairaala-alue	Uudisrakentaminen	Laakso	1,2	2022-2025	0,1	0,1	0,4	0,6
Orapihlajtien ja Paatsamatien alue	Uudisrakentaminen	Haaga	3,6	2019-2024	1,6	1,0	1,0	0,0
Konalan keskusta	Uudisrakentaminen	Konala	1,8	2022-2027	0,1	0,1	0,0	0,2
Kutomotie 1 ja 9 Pitäjänmäentie, Pitäjänmäen asemakeskus, kadut	Uudisrakentaminen	Pitäjänmäki	1,3	2021-2028	0,2	0,2	0,0	0,0
	Uudisrakentaminen	Pitäjänmäki	2,0	2022-2030	0,1	0,1	0,4	0,0
Keskinen suurpiiri								
John Stenbergin ranta	Uudisrakentaminen	Kallio	2,0	2025-2026	0,0	0,0	0,0	0,8
Koskelan sairaalan ja pesuloiden alue	Uudisrakentaminen	Koskela	2,8	2019-2026	4,0	0,5	0,5	0,5
Pohjoinen suurpiiri								
Pirjontien ja Pirkkolantien alue	Uudisrakentaminen	Oulunkylä	1,8	2019-2025	0,4	0,6	0,7	1,0
Käskynhaltijantien alue	Uudisrakentaminen	Oulunkylä	4,5	2019-2025	0,9	0,7	1,1	1,8
Maaherrantien alue	Uudisrakentaminen	Oulunkylä	1,2	2019-2025	0,1	0,5	0,5	0,2
Koillinen suurpiiri								
Viikinmäen alue viimeistely	Uudisrakentaminen	Viikki	3,0	2020-2025	1,0	0,6	0,6	0,6
Viikintien pehmeikkö ja asuntokatu	Uudisrakentaminen	Viikki	2,5	2023-2025	0,0	0,7	1,2	0,6
Fallkullan kiila	Uudisrakentaminen	Tapaninkylä	5,1	2018-2025	3,5	0,5	0,5	0,3
Jakomäen keskiosa	Uudisrakentaminen	Suurmetsä	3,0	2018-2025	1,0	0,5	0,5	0,5
Kaakkoinen suurpiiri								
Työnjohtajankadun korttelit	Uudisrakentaminen	Herttoniemi	5,5	2020-2029	1,7	0,8	0,0	0,2
Itäinen suurpiiri								
Karhukallio	Uudisrakentaminen	Vartiokylä	9,0	2022-2031	0,0	0,7	0,0	0,0
Kauppamyllyntien ympäristö	Uudisrakentaminen	Vartiokylä	1,9	2020-2032	0,2	0,7	0,5	0,0
Itäkeskuksen Jokerikortteli	Uudisrakentaminen	Vartiokylä	2,8	2021-2026	0,2	0,0	0,5	0,0
Meri-Rastilan täydennysrakentaminen	Uudisrakentaminen	Vuosaari	16,0	2021-2029	0,3	0,5	2,0	2,4
Punakiventie	Uudisrakentaminen	Vuosaari	1,0	2019-2024	1,4	0,0	0,4	0,0
Pauligin ja Aromikujan alue	Uudisrakentaminen	Vuosaari	6,4	2018-2025	1,3	0,9	0,9	1,1
Meluesteet								
Vanha Porvoontie	Uudisrakentaminen	Suurmetsä	3,0	2024-2025	0,0	0,0	0,8	1,9
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet						5,7	4,0	10,1
Hankkeet yhteensä 8 03 01 01						16,3	20,6	25,4

Kohde	Sisältö	Kaupunginosa	Kustannus- ennuste milj.€	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	Aiemmin käytetty milj.€	TAE 2023 milj.€	TSE 2024 milj.€	TSE 2025 milj.€
8 03 01 02 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt								
Eteläinen suurpiiri								
Suomenlinnan kadut	Perusparannus	Suomenlinna	2,5	2020-2023	2,1	0,4	0,0	0,0
Kauppatori	Perusparannus	Kaartinkaupunki	3,2	2023-2027	0,0	0,1	0,3	1,0
Keskinen suurpiiri								
Pasilan pysäköinti Oy Yhteishankkeet	Perusparannus	Pasila	2,5	2022-2028	1,2	0,5	0,1	0,9
Kaakkoinen suurpiiri								
Abraham Wetterintie välillä Linnanrakentajantie-Sahaajankatu	Perusparannus	Herttoniemi	2,5	2022-2025	0,1	0,1	1,2	1,2
Johan Sederholmintie ja viivytysallas	Perusparannus	Herttoniemi	1,0	2022-2024	0,1	0,1	0,9	0,0
Ulkovalaistuksen ja liikennevalojen peruskorjaukset								
	Perusparannus	Eri kaupungiosia	25,0	jatkuva		11,0	7,0	7,0
Siltojen peruskorjaus ja uusiminen								
Kulosaaren silta	Perusparannus	Kulosaari	55,0	2022-2026	0,2	1,5	6,5	23,4
Rajasaarensilta	Uudisrakentaminen	Taka-Töölö	1,4	2021-2022	0,6	1,7	0,0	0,0
Mannerheimintien silta	Uudisrakentaminen	Kluuvi	1,7	2021-2024	0,2	0,8	0,7	0,0
Kauppatorin rantamuri ja pistolaiturit	Uudisrakentaminen	Kaartinkaupunki	1,0	2024	0,0	0,0	1,0	0,0
Viikin liittymän ramppisillat Itäväylällä	Perusparannus	Herttoniemi	5,5	2023-	0,0	1,5	3,0	0,0
Päälysteiden uusiminen								
	Perusparannus	Eri kaupungiosia	15,0	jatkuva		5,0	5,0	5,0
Joukkoliikenteen kehittäminen								
Ruskeasuon varikko	Perusparannus	Ruskeasu	3,0	2021-2023	1,5	1,5	0,0	0,0
Liikennejärjestelyt								
Kävelykeskustan toimenpiteet	Liikennejärjestely	Kaartinkaupunki	3,1	2022-2023	0,1	3,0	0,0	0,0
Raidejokerin liikennejärjestelyt	Liikennejärjestely	Eri kaupungiosia	4,7	2021-2023	11,8	4,0	1,0	0,0
Pakilantie välillä Pirjontie - Kuusmiehentie	Liikennejärjestely	Pakila	1,2	2023-2025	0,0	0,1	0,6	0,8
Automaattisen kameravalvonnan laajennus Liikennemerkkimuutokset ja merkinnät (Tieliikennelaki 1.6.2020)	Perusparannus	Eri kaupungiosia	1,0	2021-		0,2	0,2	0,2
	Perusparannus	Eri kaupungiosia	10,0	2021-		0,5	1,0	1,0
Älyliikenteen järjestelmät	Liikennejärjestely	Eri kaupungiosia	2,3	2021-		0,5	0,5	0,5
Jalankulun ja pyöräilyt väylät								
Raidejokerin liittyvät hankkeet Kasin katutyöt (Runeberginkatu, Caloniuksenkatu, Helsinginkatu)	Perusparannus	Eri kaupungiosia	8,8	2021-2024	14,2	4,0	1,0	0,0
	Perusparannus	Eri kaupungiosia	7,0	2019-2023	5,5	1,5	0,0	0,0
Mannerheimintie (Postikatu-Reijolankatu) Linnankoskenkatu (Nordenskiöldin aukio - Stenbäckinkatu)	Perusparannus	Eri kaupungiosia	19,0	2013-2024	2,7	7,3	6,4	5,3
	Perusparannus	Töölö	3,3	2022-2026	0,3	0,0	0,0	1,7
Kaisantunneli, Kansalaistori-Kaisaniemi	Perusparannus	Kluuvi	24,0	2020-2024	19,5	3,5	3,0	0,0
Pasilanbaana, Tilkankatu - Pasilankatu Pitäjänmäenbaana (Pitäjänmäen asema - Postipuisto)	Perusparannus	Eri kaupungiosia	1,7	2022-2028	0,1	0,0	0,8	0,0
	Perusparannus	Eri kaupungiosia	3,0	2022-2027	0,1	0,0	0,2	0,2
Hämeentie (Kustaa Vaasan tie-Annalantie)	Perusparannus	Toukola	3,5	2020-2025	0,5	0,0	2,1	1,1
Mäkelänkatu (Hämeentie-Elimäenkatu)	Perusparannus	Vallila	13,5	2018-2026	0,8	0,0	0,0	8,1
Aleksis Kiven katu	Perusparannus	Vallila	3,8	2020-2024	0,5	2,7	1,1	0,0
Itäbaana	Perusparannus	Eri kaupungiosia	9,2	2020-2026	2,5	3,8	1,5	0,5
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet						6,0	15,3	20,7
Hankkeet yhteensä 8 03 01 02						61,3	60,4	78,6

Kohde	Sisältö	Kaupunginosa	Kustannus- ennuste milj.€	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	Aiemmin käytetty milj.€	TAE 2023 milj.€	TSE 2024 milj.€	TSE 2025 milj.€
8 03 01 03 Muut investoinnit								
Täytemaan vastaanotto	Perusparannus	Eri kaupunginosia		jatkuva		0,8	0,8	1,0
Lumenvastaanotto paikat ja hiekkasiilot	Perusparannus	Eri kaupunginosia		jatkuva		1,5	2,3	2,9
Yleiset käymälät (uudet ja uusittavat)	Perusparannus	Eri kaupunginosia		jatkuva		0,4	0,4	0,4
Ranta-alueiden kunnostus (tulvasuojelurak.)								
Pyörökivenpuiston tulvasuojelu	Uudisrakentaminen	Tammisalo	1,0	2023-2025	0,0	0,1	0,8	0,2
Mustapuron tulvasuojelu v. Kehä I- Tulisuontie	Uudisrakentaminen	Vartiokylä	5,6	2022-2028	2,4	0,0	1,6	1,3
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet						4,5	0,3	0,6
Hankkeet yhteensä 8 03 01 03						7,3	6,2	6,4
8 03 03 YHTEISHANKKEET VÄYLÄVIRASTON KANSSA, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi								
Lahdenväylä / Ilmasillan eritasoliittymä	Uudisrakentaminen	Mellunkylä	27,0	2020-2028	1,0	0,5	0,0	0,0
Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä	Uudisrakentaminen	Munkkiniemi	5,5	2022-2027	0,1	0,1	0,3	0,3
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet						0,3	0,3	0,8
Hankkeet yhteensä 8 03 03						0,9	0,6	1,1

8. Puistojen ja liikunta-alueiden rakentamishjelma vuosiksi 2023 – 2025 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sisältö	Kaupunginosa	Kustannus- ennuste milj.€	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	Aiemmin käytetty milj.€	TAE 2023 milj.€	TSE 2024 milj.€	TSE 2025 milj.€
8 04 PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET								
8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet /Kylkn käyttöön								
8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus								
Eteläinen suurpiiri								
Sigurd Frosteruksen puisto ja näköalatasanne	Uudisrakentaminen	Etu-Töölö	2,3	2022-2024	0,3	1,5	0,5	0,0
Kaisaniemenpuisto	Perusparannus	Kluuvi	20,4	2020-	1,7	1,5	1,0	2,0
Hesperian puisto	Perusparannus	Etu-Töölö	1,7	2022-2028	0,1	0,1	0,0	0,0
Leikkipuisto Seppä ja Tehtaanpuiston parannukset	Perusparannus	Punavuori	1,5	2021-2025	0,1	0,0	1,4	0,0
Leikkipuisto Ruoholahti	Perusparannus	Länsisatama	1,7	2021-2024	0,1	1,1	0,5	0,0
Sibeliuksenpuisto	Perusparannus	Taka-Töölö	3,8	2019-	0,4	0,7	0,0	0,0
Ruukinlahdenpuiston kenttä	Uudisrakentaminen	Lauttasaari	2,2	2022-2024	0,2	0,0	2,0	0,0
Läntinen suurpiiri								
Haaganpuronlehto	Uudisrakentaminen	Ruskeasuo	1,2	2021-2029	0,1	0,0	0,4	0,3
Leikkipuisto Vähätupa	Perusparannus	Konala	1,0	2021-2023	0,1	0,9	0,0	0,0
Strömberginpuisto	Perusparannus	Pitäjänmäki	1,9	2021-2025	0,1	0,0	1,1	0,7
Keskinen suurpiiri								
Vallilanpuisto	Uudisrakentaminen	Vallila	1,0	2022-2025	0,1	0,0	0,5	0,4
Vaasanpuistikko	Perusparannus	Alppiharju	1,5	2022-2024	0,1	0,9	0,5	0,0
Leikkipuisto Sanna	Perusparannus	Pasila	1,5	2022-2024	0,1	0,0	1,4	0,0
Pohjoinen suurpiiri								
Leikkipuisto Maunula	Perusparannus	Oulunkylä	1,5	2021-2024	0,1	1,2	0,0	0,0
Koillinen suurpiiri								
Leikkipuisto Maasälpä	Perusparannus	Pihlajamäki	1,0	2023-2024	0,1	1,0	0,0	0,0
Itäinen suurpiiri								
Haruspuiston alue	Uudisrakentaminen	Meri-Rastila	2,2	2022-2028	0,0	0,1	0,3	0,0
Muut hankkeet								
Luonnonsuojelualueet	Perusparannus	Eri kaupunginosia		jatkuva		1,0	1,0	1,0
Ulkovalaistus	Perusparannus	Eri kaupunginosia		jatkuva		1,0	1,0	0,8
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet						5,8	7,3	10,8
Hankkeet yhteensä 8 04 01 01						16,8	18,9	16,0
8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet								
Tolkkinen, veneiden talvisäilytysalue	Uudisrakentaminen	Tolkkinen	2,7	2023-2026	0,0	0,1	0,2	2,0
Johanneksenpuiston tekojäärata	Perusparannus	Ullanlinna	2,9	2020-2023	2,1	1,2	0,0	0,0
Keskuspuiston opastus	Uudisrakentaminen	Eri kaupunginosia	2,0	2022-2024	0,2	1,5	0,3	0,0
Uudet pienpelikentät ja lähiliikuntapaikat	Uudisrakentaminen	Eri kaupunginosia	6,4	jatkuva		0,3	0,4	0,9
Merellisen strategian saaristoinvestoinnit	Perusparannus	Eri kaupunginosia	1,5	jatkuva		0,4	0,4	0,5
Uimastadionin alueen peruskorjaukset	Perusparannus	Taka-Töölö	2,8	2020-2024	1,0	0,3	0,7	0,8
Pirkkolan yleisurheilukenttä	Perusparannus	Oulunkylä	1,5	2022-2024	0,1	0,6	0,7	0,0
Oulunkylän tekojäärata	Perusparannus	Oulunkylä	2,5	2022-2025	0,1	0,2	1,0	1,0
Heteniitynkentän tekojäärata	Perusparannus	Vuosaari	1,4	2023-2025	0,0	0,2	1,2	0,0
Tekonurmikenttien peruskorjaus	Perusparannus	Eri kaupunginosia	7,7	jatkuva		1,2	0,7	0,6
Herttoniemen liikuntapuiston perusparannus	Perusparannus	Herttoniemi	10,0	2021-2027	0,1	0,3	1,1	1,4
Lähiliikuntapaikkojen/ ulkokuntosalien peruskorjauksia	Perusparannus	Eri kaupunginosia	5,0	jatkuva		1,0	1,0	1,0
Laiturien uusiminen	Perusparannus	Eri kaupunginosia	6,8	jatkuva		0,5	0,5	0,5
Ulkovalaistus	Perusparannus	Eri kaupunginosia		jatkuva		1,0	0,5	0,5
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet						5,8	1,1	-0,4
Hankkeet yhteensä 8 04 01 02						14,6	9,8	8,8

9. Projektialueiden infrarakentaminen 2023 – 2025 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sisältö	Projektialue	Kustannus- ennuste milj.€	Suunnittelun ja	TA	TS	TS
				rakentamisen ajoitus	2023 milj.€	2024 milj.€	2025 milj.€
8 08 PROJEKTIALUEIDEN INFRARAKENTAMINEN, kaupunginhallituksen käytettäväksi							
8 08 01 Esirakentaminen							
Nihdin pohjavahvistukset	Esirakentaminen	Kalasatama		2022-2027	1,2	8,3	7,2
Nihdin rakentamiskelpoisuuskohteet	Esirakentaminen	Kalasatama		2022-2028	0,2	0,2	0,2
Hanasaari pohjavahvistukset	Esirakentaminen	Kalasatama		2024-2032	0	0,5	2,0
Hanasaari rakentamiskelpoisuuskohteet	Esirakentaminen	Kalasatama		2022-2032	0,5	0,7	0,6
Suvilahti pohjavahvistukset	Esirakentaminen	Kalasatama		2022-2024	2,0	1,8	0,0
Suvilahti rakentamiskelpoisuuskohteet	Esirakentaminen	Kalasatama		2022-2024	2,0	1,8	0,0
Verkkosaaren pohjoisosa pohjavahvistukset	Esirakentaminen	Kalasatama		2024-2025	0,0	2,8	5,2
Hermanninranta pohjavahvistukset	Esirakentaminen	Kalasatama		2023-2031	0,5	5,3	5,3
Hermanninranta rakentamiskelpoisuuskohteet	Esirakentaminen	Kalasatama		2022-2031	0,2	2,5	2,5
Eteläinen Postipuisto	Esirakentaminen	Pasila	31,8	2022-2030	2,1	9,3	10,4
Ratapihakortteleiden yhteiskäyttökunneli	Esirakentaminen	Pasila	1,1	2022-2024	0,6	0,2	0,0
Ratapihakortteleiden imeytysrakenteet	Esirakentaminen	Pasila	2,8	2025-2026	0,0	0,0	1,4
Kruunuvuoren ruoppaukset ja täytöt	Esirakentaminen	Kruunuvuorenranta	9,3	2022-2026	0,5	1,9	1,0
Koirasaaret	Esirakentaminen	Kruunuvuorenranta	19,9	2022-2028	1,2	1,9	1,0
Stansvikinkallio, keskus- ja palvelukortteli	Esirakentaminen	Kruunuvuorenranta	5,5	2023-2024	3,5	0,8	0,0
Pilaantuneiden maiden kunnostus	Esirakentaminen	Kruunuvuorenranta		2023-2025	0,5	0,2	0,4
Massojen kierrätys ja muu esirakentaminen	Esirakentaminen	Kruunuvuorenranta		2023-2025	2,5	1,2	0,7
Maakaasun runkoputken siirto ja pohjoinen ajoyhteys	Esirakentaminen	Malmi	10,0	2020-23	7,0	0,0	0,0
Tilapäinen lumenvastaanottoaika	Esirakentaminen	Malmi	6,8	2021-2024	1,4	2,8	0,0
Nallenrinne pohjavahvistukset	Esirakentaminen	Malmi	5,8	2021-2025	0,6	2,0	1,5
Lentoasemankorttelit pohjavahvistukset	Esirakentaminen	Malmi	5,2	2021-2031	0,1	0,8	1,0
Sunnuntaikorttelit pohjavahvistukset	Esirakentaminen	Malmi		2022-2028	0,0	0,0	19,0
Länsisataman tutkimukset, selvitykset, purut yms.	Esirakentaminen	Länsisatama	12,9	-2032	2,3	2,2	1,1
Pohjavahvistukset ym. Jätkäsaari	Esirakentaminen	Länsisatama	46,1	-2030	4,5	3,6	5,9
Rakentamiskelpoisuuskohteet Jätkäsaari	Esirakentaminen	Länsisatama	4,6	-2032	1,3	0,7	0,3
Hernesaari	Esirakentaminen	Länsisatama	67,4	-2032	2,0	0,5	1,3
Ruoholahti ja Salmisaari	Esirakentaminen	Länsisatama	0,6	2027			
Muut hankkeet ja toiminnot (esimerkiksi logistiikka- ja välivarastointikustannukset)	Esirakentaminen	Länsisatama	15,0	-2032	1,3	1,3	1,3
Honkasuon pohjavahvistukset ym. (länsiosan esirakentaminen)	Esirakentaminen	Kuninkaankolmio	2,5	2021-2025	0,7	0,1	0,1
Kuninkaantammi pohjavahvistukset ym.	Esirakentaminen	Kuninkaankolmio	1,0	-2025	0,4	0,2	0,0
Läntisen bulevardikaupungin maankäytön edellyttämä esirakentaminen ja selvitykset	Esirakentaminen	Uudet projektialueet	34,0	2024-2035	0,4	1,4	2,4
Läntinen bulevardikaupunki, sähköverkon järjestelyt	Esirakentaminen	Uudet projektialueet	70,0	2026-2030	0,0	0,0	0,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet					7,0	2,2	1,8
Hankkeet yhteensä 8 08 01					46,4	57,2	73,6
8 08 02 Kadut							
Nihti				2022-2030	0,9	1,2	2,1
Sompasaari urakka 5 (Sompasaari, Verkkosaaren eteläosa, Työpajanpiha)	Kadut	Kalasatama		2022-2023	2,0	0,0	0,0
Koksikadun kolmio	Kadut	Kalasatama		2025-2026	0,0	0,0	1,0
Hanasaari	Kadut	Kalasatama		2024-2032	0,0	0,5	0,5
Suvilahti	Kadut	Kalasatama		2022-2025	0,5	0,8	0,5
Englantilaisaukio	Kadut	Kalasatama		2025	0,0	0,0	1,6
Verkkosaaren pohjoisosa	Kadut	Kalasatama		2023-2028	0,5	0,7	1,6
Hermanninranta	Kadut	Kalasatama		2022-2031	0,4	0,5	0,5
Veturitie ja Ratapihakortteleiden kunnallistekniikka	Kadut	Pasila	20,5	2021-2023	4,7	0,0	0,0
Ratapihakortteleiden yhteiskäyttökunneli	Kadut	Pasila	1,6	2023-2024	0,6	1,0	0,0
Rautatieläisenkadun alikulku	Kadut	Pasila	15,1	2025-2028	0,0	0,0	0,2
Pasilan keskitomialueen ympäristö	Kadut	Pasila	2,0	2025-2027	0,0	0,0	0,5
Postipuiston kunnallistekniikka	Kadut	Pasila	19,2	2020-2025	1,0	1,0	1,0
Eteläinen Postipuisto	Kadut	Pasila	29,0	2021-2033	6,5	4,7	8,6
Linnanrakentajantie	Kadut	Kruunuvuorenranta	24,0	2022-2026	2,0	7,0	7,0
Laajasalontie ja Yliskylän kadut	Kadut	Kruunuvuorenranta	12,0	2021-2029	0,7	0,5	0,5
Kruunuvuoren kadut	Kadut	Kruunuvuorenranta	7,6	2022-2030	0,8	0,4	2,1

Kohde	Sisältö	Projektialue	Kustannus- ennuste milj.€	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	TA	TS	TS
					2023	2024	2025
					milj.€	milj.€	milj.€
Koirasaarten kadut	Kadut	Kruunuvuorenranta	13,8	2023-2028	2,5	4,1	3,9
Stansvikintien parannus	Kadut	Kruunuvuorenranta	3,5	2023-2029	0,7	1,5	0,0
Stansvikinkallio, keskus- ja palvelukortteli	Kadut	Kruunuvuorenranta	5,9	2022-2030	4,6	1,0	0,1
Muut katuinvestoinnit yhteensä	Kadut	Kruunuvuorenranta		2023-2025	2,8	0,7	1,3
Nallenrinne kadut	Kadut	Malmi	9,9	2020-2030	1,6	3,0	0,4
Lentoasemankorttelit kadut	Kadut	Malmi	7,2	2022-2032	0,3	2,2	0,4
Saukonpaasi	Kadut	Länsisatama	2,0	-2026	0,0	1,3	0,6
Asemakaava 1	Kadut	Länsisatama	13,3	-2032	2,8	0,9	2,2
Saukonlaituri itä (AK2)	Kadut	Länsisatama	17,2	-2026	4,7	7,6	0,7
Saukonlaituri länsi (AK2)	Kadut	Länsisatama	31,7	-2032	3,9	1,8	3,2
Palvelukortteli (AK3)	Kadut	Länsisatama	1,9	-2025	0,3	1,1	0,5
Keskuskortteli (AK3)	Kadut	Länsisatama	2,1	2023-2027	0,3	0,1	0,1
Liikuntapuisto (AK [□])	Kadut	Länsisatama	1,0	-2027	0,2	0,1	0,5
Atlantink. (AK5)	Kadut	Länsisatama	14,8	-2031	1,9	2,5	0,8
Melkinlaituri (AK6)	Kadut	Länsisatama	15,5	-2029	4,8	1,3	3,4
Telakkaranta	Kadut	Länsisatama	10,5	-2029	4,9	3,6	0,4
Hernesaari	Kadut	Länsisatama	24,6	2026-2032	0,0	0,0	0,0
Ruoholahti ja Salmisaari	Kadut	Länsisatama	45,0	-2032	1,1	0,6	0,6
Vuosaaren keskustan kadut	Kadut	Vuosaari	3,0	2020-2028	1,0	1,4	0,4
Honkasuon länsiosan kadut	Kadut	Kuninkaankolmio	5,7	-2027	0,7	0,5	0,4
Honkasuon itäosan kadut, Haapaperhosen alue	Kadut	Kuninkaankolmio	3,3	-2027	0,1	1,1	0,1
Kuninkaantammen kadut	Kadut	Kuninkaankolmio	18,6	-2028	1,2	3,1	2,8
Läntisen bulevardikaupungin kadut (maankäyttö)	Kadut	Uudet projektialueet	34,3	2023-2031	0,5	1,0	1,0
Läntinen bulevardikaupunki, LHR liittyvät välttämättömät	Kadut	Uudet projektialueet	41,0	2023-2032	1,0	1,5	1,5
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet					6,2	0,0	4,0
Hankkeet yhteensä 8 08 02					68,8	60,3	57,0
8 08 03 Puistot ja liikunta-alueet							
Suvilahti	Puistot	Kalasadama		2023-2025	0,4	1,2	0,4
Ratapihakortteleiden Halkopiipunkallio	Puistot	Pasila	2,0	2024-2025	0,0	0,5	0,8
Haakoninlahdenpuiston eteläosa	Puistot	Kruunuvuorenranta	1,8	2023-2026	0,1	0,1	0,6
Kruunuvuorenrannan liikuntapuisto	Puistot	Kruunuvuorenranta	2,1	2021-2023	0,8	0,0	0,0
Muut puistoinvestoinnit yhteensä	Puistot	Kruunuvuorenranta		2022-2023	0,7	0,4	0,0
Nallenrinteenpuisto	Puistot	Malmi		2021-2028	0,4	0,6	0,0
Lentoasemanpuisto	Puistot	Malmi		2021-2030	0,1	0,3	2,3
Jätkäsaari	Puistot	Länsisatama	16,2	-2028	1,2	4,3	3,4
Hernesaari	Puistot	Länsisatama	28,0	2027-2032	0,0	0,0	0,0
Ruoholahti ja Salmisaari	Puistot	Länsisatama	3,3	2026-2032	0,0	0,0	0,0
Honkasuon puistot	Puistot	Kuninkaankolmio	1,8	-2028	0,5	0,1	0,6
Helene Schjerfbeckin puisto (sis. taide)	Puistot	Kuninkaankolmio	4,7	-2025	0,0	0,0	0,6
Vennynpuisto	Puistot	Kuninkaankolmio	1,8	-2025	0,0	0,0	0,7
Ellen Thesleffin puisto	Puistot	Kuninkaankolmio	4,0	2023-2026	1,0	1,2	1,2
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet					2,6	1,4	0,1
Hankkeet yhteensä 8 08 03					7,8	10,1	10,7

10. Kaupunki uudistusalueiden ja suurten liikennehankkeiden rakentamishjelma 2023 – 2025 (Vähintään 1,0 milj. euron hankkeet)

Kohde	Sisältö	Kaupunginosa	Kustannus- ennuste milj.€	Suunnittelun ja rakentamisen ajoitus	Aiemmin käytetty milj.€	TAE 2023 milj.€	TSE 2024 milj.€	TSE 2025 milj.€
8 09 KAUPUNKIUUDISTUS, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi								
8 09 01 Malminkartano-Kannelmäki								
Esirakentaminen	Esirakentaminen	Kaarela		-2032		0,1	3,1	0,6
Naapuripellontien kaasujohdon siirto	Esirakentaminen	Kaarela	1,2	2022-2023	0,2	1,0	0,0	0,0
Pihkatien alueen kadut	Uudisrakentaminen	Kaarela	2,6	2022-2028	0,4	0,7	0,7	0,2
Pihkatien alueen puistot	Uudisrakentaminen	Kaarela	1,3	2022-2027	0,2	0,1	0,6	0,0
Kannelmäen ja Malminkartanon asemanseutujen viihtyisyyden parantaminen	Perusparannus	Kaarela	1,3	2021-2025	0,8	0,1	0,4	0,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet						0,8	0,0	0,4
Hankkeet yhteensä 8 09 01						2,8	4,8	1,2
8 09 02 Malmi								
Esirakentaminen	Esirakentaminen	Malmi	10,0	2021-2032	0,0	0,4	0,5	1,0
Vanha Helsingintien alue, kadut	Uudisrakentaminen	Malmi	4,0	2021-2026	0,3	1,0	0,8	0,4
Ylä-Malmin torin peruskorjaus	Perusparannus	Malmi	1,5	2023-2025	0,0	0,1	0,6	0,6
Leikki puisto Filpus, puistot	Perusparannus	Malmi	1,0	2022-2023	0,1	0,5	0,4	0,0
Longinojanpuisto, silta nro 4	Uudisrakentaminen	Malmi	3,0	2020-2023	0,5	0,5	0,0	0,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet						1,4	0,9	2,2
Hankkeet yhteensä 8 09 02						3,4	3,2	4,2
8 09 03 Mellunmäki								
Esirakentaminen	Esirakentaminen	Mellunkylä	11,3	2021-2031	0,5	0,4	1,2	2,0
Kontulan ostoskeskus, kadut	Uudisrakentaminen	Mellunkylä	5,0	2024-2031	0,0	0,0	0,1	0,1
Vantaan raitiotiehanke	Uudisrakentaminen	Mellunkylä	10,0	2022-2028	0,1	0,2	2,0	2,0
Mellunmäen keskus, kadut	Uudisrakentaminen	Mellunkylä	4,0	2023-2027	0,0	0,0	0,2	0,2
Kivikon lähiliikuntapaikka	Uudisrakentaminen	Mellunkylä	2,0	2021-2025	0,2	1,5	0,5	0,3
Leikki puisto Mellunmäki	Perusparannus	Mellunkylä	1,2	2021-2023	0,4	0,4	0,0	0,0
Muut alle 1 milj. euron investointihankkeet						0,4	0,0	2,0
Hankkeet yhteensä 8 09 03						2,9	4,0	6,6
8 10 SUURET LIIKENNEHANKKEET, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi								
8 10 01 Kruunusillat								
Perushanke	Uudisrakentaminen	Eri kaupungiosia		2021-2031		28,0	15,6	9,6
Liittyvä esirakentaminen	Uudisrakentaminen	Eri kaupungiosia		2021-2031		16,6	25,6	13,7
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	Uudisrakentaminen	Eri kaupungiosia		2019-2031		31,0	33,3	19,2
Hankkeet yhteensä 8 10 01						75,6	74,5	42,5
8 10 02 Kalasatamasta Pasilaan raitiotie								
Liittyvä esirakentaminen	Uudisrakentaminen	Eri kaupungiosia		2021-2024		2,9	0,4	0,0
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	Uudisrakentaminen	Eri kaupungiosia		2021-2024		40,6	8,2	1,5
Hankkeet yhteensä 8 10 02						43,5	8,6	1,5
8 10 03 Sörnäistentunneli								
Tunnelin ensimmäinen vaihe	Uudisrakentaminen			2021-2024		20,5	8,7	0,8
Hankkeet yhteensä 8 10 03						20,5	8,7	0,8

11. Vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosina 2023–2032 – Hyres- och aktieobjekt, planerade nybyggnads- och ombyggnadsprojekt under åren 2023–2032

Kohde - Objekt	Laajuus Omfattning h ² / m ² ly	Suunniteltu vuokra-aika - Planerad hyrestid	Toteutusmuoto Genomförande	Arvioitu pääomavuokra 1000 € / vuosi / - Uppskattad kapital- hyra 1000 € / år
Kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan osake- ja vuokrahankkeet				
Aktie- och hyresprojekt inom fostrans- och utbildningssektorn				
Luonnontiedelukio (korvaavat tilat)	6 316	2023-43	Vuokrahamke	1 738 100
Stadin ammattiopiston Myllypuron kampus	8 794	2023-53	Koy	2 625 000
Stadin ammattiopiston Meritalon osittaiset muutostyöt opiskelijalisäyksen takia	2 000	2023-53	Koy	360 000
Metsolan ala-aste (korvaava uudisrakennus)	3 078	2023-43	Vuokrahamke	530 500
Päiväkotitiloja Kruununhakaan	2 000	2023-38	Vuokrahamke	666 667
Päiväkotitiloja keskustaan	2 300	2023-53	Vuokrahamke	607 200
Päiväkoti ja daghemmet Killingen	2 400	2023-53	Vuokrahamke	666 667
Allergiatalon päiväkotitiloja (Lpk Pihlajan korvaava)		2023-43	Vuokrahamke	312 000
Lpk Hertan korvaavat tilat	1 252	2023-43	Vuokrahamke	325 000
Maatullin ala-asteen, Lpk Mintun ja leikkipuiston korvaava uudisrakennus	8 388	2024-54	Koy	2 206 667
Kulosaaren korttelitalon laajennus	1 000	2024-44	Vuokrahamke	265 000
Jätkäsaaren leikkipuisto	175	2024-39	Vuokrahamke	63 000
Päiväkotitiloja Pohjois-Pasilaan	2 000	2025-55	Vuokrahamke	528 000
Lpk Kotitorppa ja Torpparinmäki (korvaava uudisrakennus)	1 750	2025-45	Vuokrahamke	389 000
Kutomokujan päiväkotitiloja	1 800	2025-45	Vuokrahamke	363 000
Stadin ammattiopiston Roihupellon kampus	39 380	2026-46	Koy	11 415 000
Vallilan ala-aste/Hämeentie 80	3 600	2026-56	Vuokrahamke	950 400
Dh Tärnan	1 200	2026-46	Vuokrahamke	360 000
Siltämäen uusi korvaava koulu ja päiväkotitiloja, Siltakyläntie 9	8 000	2027-57	Vuokrahamke	2 266 667
Pohjois-Pasilan uusi koulurak./Lpk	8 500	2027-47	Vuokrahamke	2 550 000
Lpk Käpylinnan korvaava päiväkotitiloja	2 400	2027-57	Vuokrahamke	666 667
Hermanninrannan koulu	9 000	2028-48	Vuokrahamke	900 000
Sophie Mannerheimin koulun lasten ja nuorten psykiatrian opetustilat	1 000	2029-59	Vuokrahamke	264 000
Mellunmäen peruskoulu		2029-49	Vuokrahamke	2 000 000

Kohde - Objekt	Laajuus Omfattning htm ² / m ² ly	Suunniteltu vuokra-aika - Planerad hyrestid	Toteutusmuoto Genomförande	Arvioitu pääomavuokra 1000 € / vuosi /- Uppskattad kapital- hyra 1000 € / år
Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan osake- ja vuokrahankkeet				
Kultur- och fritidssektorns aktie- och hyresprojekt				
Kalasadaman kirjasto	500	2023-43	Vuokrahanke	150 000
Pukinmäen nuorisotila ja kirjasto	2 000	2023-43	Vuokrahanke	600 000
Kruunuvuorenrannan uimarannan huoltorakennus	200	2024-34	Vuokrahanke	50 000
Kruunuvuorenrannan kirjasto	500	2026-46	Vuokrahanke	150 000
Bunkkeri (uimahalli- ja liikuntatilat)	14 000	2027-52	Vuokrahanke	3 880 000
Jätkäsaaren nuorisotila				
Kontulan nuorisotila ja kirjasto				
Sosiaali- ja terveystoimen toimialan osake- ja vuokrahankkeet				
Aktie och hyresobjekt vid social- och hälsovårdsverket				
Kehitysvammaisten asuntoryhmä Vuosaarentie 3 (tontti: 54157/1)	1 200	2023-43	Heka	20 000
Kustaankartanon seniorikeskus, F-, G- ja H-rakennus, muutostyöt ryhmäkodeiksi (tontti: 28169/5)	8 000	2023-53	Heka	66 667
Kehitysvammaisten asuntoryhmä B, Postipuisto 2, Postijooninkatu (tontti: 17123/1)	1 000	2023-43	Heka	20 000
Krämertintien nuorten vastaanotto	1 000	2023-53	Heka	350 000
Kehitysvammaisten asuntoryhmä C, Fallkulla, Jokipoikasenkaari 3 (tontti: 39282/2)	1 000	2023-43	Heka	20 000
Kehitysvammaisten asuntoryhmä D, Koskelantie 66 a (tontti: 26962/1)	1 000	2023-43	Heka	20 000
Kehitysvammaisten ryhmäkoti, Mellinintie 8 (tontti: 49090/2)	2 000	2024-44	Heka	45 000
Koskelan seniorikeskus, uudisrakennus (tontti: 26979/10)	20 000	2026-56	Heka	366 667
Vuorensyrjän uusi palvelutalo, Jakomäenpolku 5 (tontti 41200/17)	4 000	2025-55	Heka	66 667
Kustaankartanon seniorikeskus, A-, B- ja C-rakennukset, muutostyöt ryhmäkodeiksi (tontti: 28169/5)	8 000	2025-55	Heka	66 667
Asuntoryhmä E, Verkkosaarenkatu	1 400	2025-45	Heka	20 000
Kustaankartanon seniorikeskus, K-rakennus/lisärakennus	2 500	2026-56	Heka	30 000
Maunulan palvelutalo, Pirjontie (tontit: 28210/3 ja 28209/4)	6 000	2026-56	Heka	100 000
Vuosaaren seniorikeskus, uudisrakennus (tontti 54180/14)	20 000	2026-56	Heka	366 667
Pohjois-Haagan seniorikeskus (tontti 29176/2 ja 4)	30 000	2026-56	Heka	666 667
Ryhmäkoti (asuntoryhmä F), Pertunpellontie (tontti: 40177/5)	1 400	2026-46	Heka	20 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti I, aikuiset	790	2026-46	Heka	20 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti II, aikuise	790	2026-46	Heka	20 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti III, aikuiset	790	2026-46	Heka	20 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VII, lapset ja nuoret	482	2026-46	Heka	10 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VI, lapset ja nuoret	482	2026-46	Heka	10 000

Kohde - Objekt	Laajuus Omfattning htm ² / m ² ly	Suunniteltu vuokra-aika - Planerad hyrestid	Toteutusmuoto Genomförande	Arvioitu pääomavuokra 1000 € / vuosi /- Uppskattad kapital- hyra 1000 € / år
Malmin perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus	22 000	2027-57	Vuokrahamke	8 000 000
Keskustan seniorikeskus	15 000	2027-57	Heka	333 333
Kannelmäki-Malminkartanon seniorikeskus	12 000	2027-57	Heka	233 333
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti IV, aikuiset	790	2027-47	Heka	20 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti V, aikuiset	790	2027-47	Heka	20 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VIII, lapset ja nuoret	482	2027-47	Heka	10 000
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti IX, lapset ja nuoret	482	2027-47	Heka	10 000
Itäkeskuksen uusi perhekeskus	10 000	2027-57	Vuokrahamke	2 640 000
Haagan perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus	22 000	2027-57	Vuokrahamke	8 000 000
Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus	10 680	2027-47	Koy	4 975 000
Laakson yhteissairaala	118 000	2027-57	Koy	27 500 000
Jakomäen lähipalvelupiste	1 788	2028-58	Vuokrahamke	472 000
Oulunkylän perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus	21 000	2028-58	Vuokrahamke	1 848 000
Laajasalon seniorikeskus	10 000	2029-59	Heka	200 000
Malmin seniorikeskus	10 000	2030-60	Heka	200 000
Pelastuslaitoksen Vuosaaren kevytyksikköasema	500	2023-28	Vuokrahamke	75 000
Pelastuslaitoksen Tapanilan kevytyksikköasema	500	2023-27	Vuokrahamke	75 000
Pelastuslaitoksen Lauttasaaren kevytyksikköasema	500	2024-30	Vuokrahamke	75 000
Pelastuslaitoksen Keskustan kevytyksikköasema	500	2027-32	Vuokrahamke	75 000
Pelastuslaitoksen Viikin kevytyksikköasema	500	2029-35	Vuokrahamke	75 000
Muut osake- ja vuokrahankkeet				
Övriga aktie- och hyresprojekt				
Humalistonkatu 4 perusparannus sekä Lpk Ratikan ja Soten tilojen muutos ja laajennus	2 163	2024-54	Heka	464 000
Rudolf Steiner koulun uudet tilat	4 000	2024-54	Koy	1 056 000
Englantilaisen koulun uudet tilat	6 986	2025-55	Koy	2 000 000
Malminkartanon sydän (Apollon koulu, ala- ja yläaste, lpk, kirjasto)	11 000	2026-56	Koy	2 904 000
Ystävyydenpuiston yhteisväestönsuoja	9 400	2029-59	Vuokrahamke	1 692 000
Oulunkylän kirjasto, nuorisotalo ja työväenopisto	2 500	2030-50	Koy	600 000

12. HKL -liikelaitoksen investoinnit 2023–2032 – Investeringar vid affärsverket HST 2023–2032

Investointikustannukset (alv 0) - Investeringskostnader (moms 0)	TA BDG 2023	TS EP 2024	TS EP 2025	Alustava Preliminär 2026	Alustava Preliminär 2027	Alustava Preliminär 2028	Alustava Preliminär 2029	Alustava Preliminär 2030	Alustava Preliminär 2031	Alustava Preliminär 2032	
milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	
HKL:N INVESTOINNIT YHTEENSÄ - HST:S INVESTERINGAR SAMMANLAGT	687,8	70,0	63,8	78,4	103,3	85,3	23,3	43,9	90,5	81,9	47,4
M400 metrokalustohankinta, 35 junaa	270,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,0	0,0	38,0	82,0	78,0	44,0
Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistaminen	65,6	4,2	10,3	9,6	12,4	13,4	15,5	0,2	0,0	0,0	0,0
Rautatien metroaseman perusparannus	65,3	1,2	1,5	15,0	25,0	22,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Herttoniemen metroaseman peruskorjaus	33,0	0,5	6,5	10,0	16,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itäkeskus metroasema, laituritason ja itäisten sisäänkäyntien perusparannus	16,0	0,0	0,5	5,5	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Metron raidevirtapiiriin korvaaminen	13,1	5,0	5,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kampin metroaseman perusparannus / Tehyke-hanke	12,0	0,0	0,0	6,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantaminen	7,4	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kaivokadun kannen peruskorjaus	6,9	0,0	0,1	0,2	3,0	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
M200-junien peruskorjaus	6,6	6,2	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vuosaari metroaseman perusparannus	6,5	0,0	0,0	0,0	3,0	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kampin syöttöaseman saneeraus	5,8	0,0	0,3	3,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hakaniemen sähkönsyöttöaseman saneeraus	5,6	4,1	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sörnäisten metroasema, laituritason perusparannus	5,5	0,0	0,0	1,5	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Syöttöaseman lisäys välillä Sörnäinen-Rautatientori	5,5	0,0	0,1	0,2	3,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Metrovarikon ratakorjaamon laajennus	5,0	1,5	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tukemiskone, metroratakunnossito	5,0	1,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Junatien metrosillan peruskorjaus	5,0	0,3	0,3	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut investoinnit	147,9	38,5	30,1	19,6	23,4	7,0	7,8	5,7	8,5	3,9	3,4

13. Ottolainat – Upptagna lån

Nostovuosi/laina nro Lån för år/lån nr	Alkuperäinen lainapääoma Ursprungligt lånekapital EUR	Pääoma 1.1.2023 Kapital 1.1.2023 EUR	Lainojen lisäys Ökning i lån	Lainojen lyhennys Amortering av lån	Maksetut korot Betalda räntor EUR	Siirtyvät korot Räntor som översöks	Korot yhteensä Räntor totalt	Pääoma 31.12.2023 Kapital 1.1.2023 EUR	Erävuosi Sista amorteringsår
Lainat Kuntarahoitus Oyj:ltä Lån från Kommunfinans Abp									
Kuntarahoitus Oyj 17557/10.11.2014	100 000 000,00	100 000 000,00		0,00	1 992 000,00	276 666,67	2 268 666,67	100 000 000,00	2034
Kuntarahoitus Oyj 17558/10.11.2014	100 000 000,00	100 000 000,00		0,00	2 027 000,00	281 527,78	2 308 527,78	100 000 000,00	2035
Kuntarahoitus Oyj 17081/19.12.2013	150 000 000,00	109 090 908,00		6 818 182,00	3 254 181,79	93 218,75	3 347 400,54	102 272 726,00	2038
Suunniteltu uusi lainanotto - Planerad ny upplåning	115 000 000,00	115 000 000,00						115 000 000,00	
Yhteensä – Summa	465 000 000,00	424 090 908,00		6 818 182,00	7 273 181,79	651 413,20	7 924 594,99	417 272 726,00	
Lainat ulkomaisilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta Lån från utländska finans- och försäkringsinstitut									
Euroopan investointipankki 2004/2024	190 000 000,00	19 000 000,00		9 500 000,00	217 681,94	4 771,11	222 453,05	9 500 000,00	2024
Council of Europe Development Bank LD 1800/15.12.2014	50 000 000,00	29 166 666,65		4 166 666,67	102 909,72	3 866,67	106 776,39	24 999 999,98	2029
Council of Europe Development Bank LD 1800 last tranche 16.12.2015	60 000 000,00	40 000 000,00		5 000 000,00	103 416,67	3 718,75	107 135,42	35 000 000,00	2030
Evangelische Zusatzversorgungskasse anstalt des öffentlichen rechts (EZVK) 4.10.2013	20 000 000,00	20 000 000,00		0,00	664 000,00	159 650,27	823 650,27	20 000 000,00	2033
Deutsche Bank, Schuldschein 15.11.2013	33 000 000,00	33 000 000,00		0,00	1 039 500,00	130 647,54	1 170 147,54	33 000 000,00	2033
Euroopan investointipankki 81914/18.12.2013	70 000 000,00	50 909 090,92		3 181 818,18	1 386 763,64	43 336,36	1 430 100,00	47 727 272,74	2038
Pohjoismaiden investointipankki L5154/15.9.2009	30 000 000,00	19 245 282,99		1 132 075,48	169 975,40	61 379,62	231 355,02	18 113 207,51	2039
Euroopan investointipankki 81914/15.12.2014	55 000 000,00	41 555 555,59		2 444 444,44	151 101,57	6 327,31	157 428,88	39 111 111,15	2039
Euroopan Investointipankki 83501/15.12.2016	50 000 000,00	45 238 095,24		2 380 952,38	519 333,33	20 500,00	539 833,33	42 857 142,86	2041
Euroopan investointipankki 84962/ 9.6.2020	60 000 000,00	60 000 000,00		0,00	186 000,00	10 850,00	196 850,00	60 000 000,00	2045
Yhteensä – Summa	618 000 000,00	358 114 691,39		27 805 957,15	4 540 682,27	445 047,63	4 985 729,90	330 308 734,24	

Nostovuosi/laina nro Lån för år/lån nr	Alkuperäinen lainapääoma Ursprungligt lånekapital EUR	Pääoma 1.1.2023 Kapital 1.1.2023 EUR	Lainojen lisäys Ökning i lån	Lainojen lyhennys Amortering av lån	Maksetut korot Betalda räntor EUR	Siirtyvät korot Räntor som överförs	Korot yhteensä Räntor totalt	Pääoma 31.12.2023 Kapital 1.1.2023 EUR	Erävuosi Sista amorteringsår
Lainat muilta kotimaisilta luotonantajilta									
Lån från andra inhemska kreditgivare									
Seniorisäätiö/2011, Khs 13.12.2010 1353 § Kauppahinnan velkaosuus	6 974 527,00	7 437 802,77		0,00	113 116,58	0,00	113 116,58	7 437 802,77	2030
Yhteensä – Summa	6 974 527,00	7 437 802,77		0,00	113 116,58	0,00	113 116,58	7 437 802,77	
Korot ilmoitettu nykyisellä korkokannalla – Räntorna enligt nuvarande räntesats									
Lainat ulkomaisilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta									
Lån från utländska finans- och försäkringsinstitut									
Liikenneliikelaitos – Trafikaffärsverket									
Euroopan investointipankki 31470/14.12.2012	50 000 000,00	27 906 976,70		2 325 581,40	729 046,51	30 333,85	759 380,36	25 581 395,30	2034
Euroopan investointipankki 31470 II/5.11.2013	70 000 000,00	44 390 243,89		3 414 634,15	1 188 113,41	170 839,84	1 358 953,25	40 975 609,74	2035
Euroopan investointipankki 31470/III/26.11.2014	50 000 000,00	33 333 333,34		2 380 952,38	529 333,33	46 421,69	575 755,02	30 952 380,96	2036
Pohjoismaiden investointipankki L7089/17.11.2016	60 000 000,00	43 076 923,06		3 076 923,08	102 943,59	20 000,00	122 943,59	39 999 999,98	2036
Pohjoismaiden investointipankki L5154 II/15.3.2011	20 000 000,00	12 830 188,69		754 716,98	129 981,20	46 937,36	176 918,56	12 075 471,71	2039
Yhteensä – Summa	250 000 000,00	161 537 665,68		11 952 807,99	2 679 418,04	314 532,74	2 993 950,78	149 584 857,69	
Suunniteltu lisälainanotto vuonna 2023 Planerad ytterligare upplåning år 2023			300 000 000,00						
Kaikki yhteensä - Sammanlagt	1 339 974 527,00	951 181 067,84	300 000 000,00	46 576 947,14	14 606 398,68	1 410 993,57	16 017 392,25	904 604 120,70	

Korot ilmoitettu nykyisellä korkokannalla – Räntorna enligt nuvarande räntesats

14. Helsingin ilmastobudjetti

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030, nollata päästöt vuoteen 2040 mennessä ja olla hiilinegatiivinen sen jälkeen.

Helsingin ilmastobudjetin tavoitteena on tuoda näkyväksi ilmastotoimia ja niihin budjetoituja taloudellisia resursseja. Samalla seurataan kaupungin toimenpiteiden riittävyyttä asetetun hiilineutraaliustavoitteen suhteen. Kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki keskittyy hiilineutraalisuuden tavoittelussa vaikuttavimpiin toimenpiteisiin ja hakee aktiivisesti kokonaisuuden kannalta järkeviä ratkaisuja ilmastotoimien kirittämiseen sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla. Helsingin ilmastobudjetti rakentuu Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelman ympärille, jossa on asetettu tavoitteet ja toimenpiteet, joiden avulla hiilineutraaliustavoite voidaan saavuttaa. Lisäksi ilmastobudjetin laadinnan yhteydessä seurataan niitä toimialojen talousarvion toiminnan tavoitteita ja mittareita, joilla tavoitellaan hiilineutraaliutta.

Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelma

Kaupungin tavoitteena on vähentää vertailuvuoden 1990 suorista eli kaupungin maantieteellisen rajan sisällä syntyvistä kasvihuonekaasupäästöistä vähintään 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Loput päästöt voidaan kompensoida. Vuoteen 2021 mennessä saavutettu päästövähennys oli 33 prosenttia.

Helsingin suorien päästöjen merkittävimmät päästölähteet ovat lämmitys, liikenne ja sähkö. Päästövähennystoimia kohdistetaan kuitenkin myös epäsuoriin (ns. Scope 3) päästöihin, erityisesti rakentamisen päästöihin.

Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelman seuranta

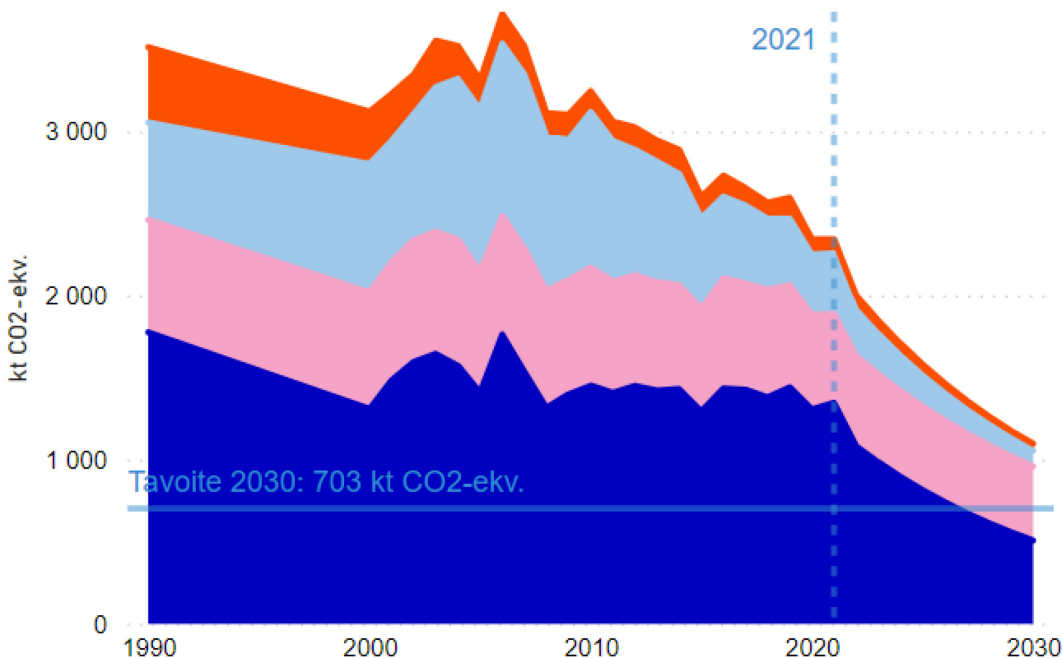
Hiilineutraaliustavoitteen mahdollistamiseksi kaupunki on päivittänyt Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelman syksyllä 2022. Päivitettyssä ohjelmassa on kiinnitetty erityistä huomiota toimenpiteiden vaikuttavuuteen. Toimenpiteitä päivitetään jatkossa vuosittain. Ohjelman toimenpiteiden ja päästövähennysten toteutumista voi seurata www.helsinginilmastoteot.fi -verkkosivulla Ilmastotavoitteet ja seuranta -osiossa.

Kokonaispäästöt

Alla olevassa kuvaajassa on kuvattu Helsingin suorat kokonaispäästöt (kt CO₂-ekv.) sektoreittain vuosina 1990 ja 2000–2021 sekä ennuste vuosille 2022–2030 ja kokonaispäästöjen päästövähennystavoite 80 prosenttia vuodelle 2030. Päästöjä tuottavia sektoreita ovat lämmitys, johon sisältyy myös öljylämmitys, liikenne, sähkönkulutus sekä sektori muu, joka pitää sisällään teollisuuden ja työkonet, jätteet sekä maatalouden.

Päästökehitys sektoreittain

● Lämmitys ● Liikenne ● Sähkön kulutus ● Muut

Lähde: HSY

Alla olevaan taulukkoon on luokiteltu käynnissä olevat, kaupunginhallituksen 22.8.2022 päättämät, päästöjä vähentävät toimenpiteet, niiden vastuutahot ja tieto, mihin päästösektoriin toimenpide kohdistuu. Jo aiemmin päätetyt päästöjä vähentävät toimenpiteet ja niiden eteneminen on kuvattu tarkemmin www.helsinginilmastoteot.fi -verkkosivulla.

Toimenpideluokkia päästöjen vähentämiseksi on kolme:

Luokka 1: Päästöjä vähentävät toimenpiteet

Toimenpiteellä on suora vaikutus painopisteiksi valittujen sektorien päästöihin; jatkossa suurin osa päästöjä vähentävistä uusista toimenpiteistä sijoittuu tähän luokkaan

Luokka 2: Välttämättömät päästövähennyksiä mahdollistavat toimenpiteet

Toimenpide on edellytys luokan 1 toimien toteuttamiselle, vaikka sillä itsessään ei ole suoraa päästövähennyseffektua

Luokka 3: Selvitykset uusien päästövähennystoimien määrittelemiseksi

Lisävalmistelua tai -selvittelyä edellyttävien toimien tavoitteena on valmistella luokkien 1 ja 2 toimenpiteitä.

Käynnissä olevat päästövähennystoimenpiteet

Toimenpide	Tilanne
LUOKKA 1: Päästöjä vähentävät toimenpiteet	
Kaupungin hallinnassa olevien toimitilojen lämmityksen alentaminen: <ul style="list-style-type: none"> -5 % (20 GWh), mikäli puolessa kiinteistöistä lämpötilaa lasketaan 2°C, (vuoden 2021 päästöillä -3,7 kt CO2-ekv.); virkatyönä, kustannuspositiivinen 	
Kaupungin toimitilat ja palvelurakennukset suunnitellaan ja toteutetaan siten, että E-luku on -30 % käyttötaluokan kansallisesta raja-arvosta	
Kaupungin toimitilojen ja palvelurakennusten perusparannukset toteutetaan siten, että E-luku pienenee -34 % rakennuksen alkuperäisestä E-luvusta	
Tontinluovutusehdoissa asuinkerrostaloille (kt-luokka 2) edellytetään A-energialuokkaa	
Asemakaavoituksessa asuinkerrostaloille (kt-luokka 2) edellytetään A-energialuokkaa	
Asemakaavoituksessa muille kuin asuinrakennuksille edellytetään energialuokkaa, joka on -20 % rakennustyyppille asetetusta kansallisesta normista	
Kaupungin toimitilojen ja palvelurakennusten päälämmitysjärjestelmäksi valitaan lämpöpumppujärjestelmä, mikäli takaisinmaksuaika on alle 15 vuotta ja toteutus on teknisesti mahdollinen	
Kaupungin henkilöautokannan vaihtaminen sähköautoihin 2021–2025	
LUOKKA 2: Välttämättömät päästövähennyksiä mahdollistavat toimenpiteet	
Matalalämpöisten alueellisten lämmityskokonaisuuksien periaatteet	
Baanaverkon ja tavoiteverkon toteuttamissuunnitelman uudelleenohjelmointi vuoteen 2030	
Energiarenessanssineuvonnan käynnistäminen	
Maalämmön rakentamisen salliminen yleisille alueille	
Tontinluovutusehdoissa edellytetään uudiskohteissa autopaikkojen toteuttamista siten, että ne on sähköistetty ja 1/3 autopaikoista on varustettu latauspisteellä	
Pyöräilyn edistämishjelman toteuttaminen	
LUOKKA 3: Selvitykset uusien päästövähennystoimien määrittelemiseksi	
Selvitys liikenteen päästövähennyskeinoista	
Edistetään vaikuttavien seudullisen liikkumisen päästövähennystoimien määrittelyä	

= Toimenpide ei ole vielä alkanut

= Etenee kohtuullisesti

= Etenee hyvin

= Ei etene aikataulussa

Uudet päästövähennystoimenpiteet vuodelle 2023

Toimenpide	Tilanne
LUOKKA 1: Päästöjä vähentävät toimenpiteet	
Vähäpäästöinen betoni infrahankkeissa: <ul style="list-style-type: none">-15 prosenttia (GWP.85) suhteessa perinteiseen betoniin;+10–20 prosenttia suhteessa perinteiseen betoniin, hintaeron odotetaan pienevän	☐
Malmin lentokenttäalueen esirakentamisen päästöjen vähentäminen -50 prosenttia: <ul style="list-style-type: none">vähintään -64 000 t CO₂-ekv. vuoteen 2030 mennessä;vähähiilisempi esirakentaminen aiheuttanee perinteiseen vaihtoehtoon nähden vähemmän kustannuksia	☐
Kaupungin toimitilojen ilmanvaihdon säätäminen tarpeenmukaiseksi: <ul style="list-style-type: none">-20 000 t CO₂-ekv/v suhteessa tilanteeseen, jossa ilmanvaihto on kokoaikaisesti käynnissä;-11 M€/v suhteessa tilanteeseen, jossa ilmanvaihto on kokoaikaisesti käynnissä	☐
Ulkovalaistuksen vaihtaminen LED-valaisimiin: <ul style="list-style-type: none">alle -1 %, yhden valaisimen osalta energiasäästö verrattuna purkausvalonlähteisiin 50–75 %;lisäkustannus 2,5 M€/v (2023–2025) ja 2 M€/v (2026–2030), takaisinmaksuaika 5–7 v	☐
LUOKKA 2: Välttämättömät päästövähennyksiä mahdollistavat toimenpiteet	
Kaupungin kiinteistöjen energiaratkaisujen kilpailuttamisen prosessien kehittäminen	☐
Sähköautojen latauspisteiden rakentaminen linjassa sähköautoennusteen kanssa	☐
LUOKKA 3: Selvitykset uusien päästövähennystoimien määrittelemiseksi	
Rakentamisen ohjaaminen hiilijalanjäljellä -selvitys	☐
Kaupungin omien kiinteistöjen energiatehokkuusparannusten tehostaminen perusparannusten ulkopuolella (Energia katselmusten toteutusprosessin määrittely)	☐

= Toimenpide ei ole vielä alkanut

= Etenee kohtuullisesti

= Etenee hyvin

= Ei etene aikataulussa

Koonti kaupunkiympäristötoimialan talousarvion 2023 toiminnan tavoitteista ja mittareista, jotka kytkeytyvät hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseen

Strategian painopiste	Tavoite	Mittari
Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua	Ekologisen kestävyden edistäminen	Kaupungin omissa toimitiloissa (uudiskohteet, peruskorjauskohteet) päälämmitysjärjestelmäksi valitaan lämpöpumpputekniikka aina, kun se on teknisesti mahdollista ja kun takaisinmaksuaika on 15 vuotta tai alle.
Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua	Ekologisesti kestävä kehityksen turvaaminen	Mittari 1. Jalankulku-, pyöräliikenne ja joukkoliikennematkojen yhteenlaskettu osuus kaikista matkoista kasvaa tai pysyy ennallaan verrattuna viiden edellisen vuoden keskiarvoon. Mittari 2. Kaikkien kaupungin hallinnoimien vuonna 2023 alkavat uudisrakennushankkeet suunnitellaan A-energialuokkatason mukaisiksi (asuin kerrostalot) ja muut rakennukset - 30 % määrätasosta.
Älykkäät liikennetkaisu- ratkaisut ovat sujuvan arjen perusta	Yhteistyössä muiden toimialojen kanssa tuetaan toimia, jotka edistävät pyöräilyä. Tavoitteena on pyöräilyn kulkutapaosuuden lisääminen ja turvallisuuden edistäminen.	Pyöräliikenteen automaattilaskentapisteissä pyörämäärät kasvavat kolmen edellisen vuoden keskiarvosta.

Talousarvion liitteet

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Bilagor till budgeten

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Talousarvion liitteet Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala – Bilagor till budgeten Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

1. Vuoden 2023 talousarvioon sisältyvät avustusmäärärahat ja avustuksenluonteiset korvausmäärärahat – understödsanslag och understödmässiga ersättningsanslag i 2023 års budget

	TA	TS	TS
	2023	2024	2025
	euro	euro	euro
Sosiaali- ja terveys- ja pelastustoimiala - Social-, hälsovårds- och räddningssektorn	596 000	596 000	596 000
Pelastustoimi - Räddningsverket	96 000	96 000	96 000
Sosiaali- ja terveystoimi - Social- och hälsovårdsverket	500 000	500 000	500 000

Avustukset jaetaan yleiskatteellisesta valtion rahoituksesta – Ruotsinnos

2. Vuoden 2023 talousarvioon sisältyvien jäsenmaksujen erittely – Specifikation av medlemsavgifterna i 2023 års budget

Yhdistyksen yms. nimi – Sammanslutningens namn		2023
		€
5	Sosiaali-, terveysterveys- ja pelastustoimiala - Social-, hälsovårds, och räddningssektorn	
	ADHD –liitto ry - ADHD-förbundet rf	66
	Kehitysvammaliitto – Förbundet Utvecklingshämning ry	500
	Lastensuojelun Keskusliitto ry – Centralförbundet för Barnskydd rf	150
	Presidents institute APS	4 500
	Sosiaalilääketieteen yhdistys	45
	Spacent Oy	2 600
	Suomen sosiaali- ja terveysterveys ry SOSTE– Finlands social och hälsa rf	2 000
	Helsingin Pelastusliitto ry – Helsingfors Räddningsförbund rf	8 500

3. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investoinnit 2023–2027

	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
	1 000.€	1 000.€	1 000.€	1 000.€	1 000.€	1 000.€
Sosiaali- ja terveydenhuollon investointisuunnitelma						
Pysyvät vastaavat	6 259	12 315	19 850	22 490	37 980	98 894
Rakennukset						
Laite- ja kalustohankinnat	3 559	9 615	17 150	19 790	35 280	85 394
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	13 500
Muut investoinnit						0
Investointeja vastaavat sopimukset	2 585	2 652	3 435	4 940	68 464	82 076
Rakennukset (kokonaisvastuun muutos)	24 049	9 439	38 067	73 749	1 930 770	2 076 074
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	867	2 004	2 004	2 004	2 004	8 883
Muut investoinnit						0
Vuotuinen vuokravastuiden muutos	1 718	648	1 431	2 936	66 460	
Omaisuuksien luovutukset	0	0	0	0	0	0
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						0
Muut investoinnit						0
Investointituet						
Pelastustoimen investointisuunnitelma						
Pysyvät vastaavat	6 070	2 830	5 860	4 860	3 290	22 910
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat	6 070	2 830	5 860	4 640	3 290	22 690
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet				220		220
Muut investoinnit						0
Investointeja vastaavat sopimukset	1 088	4 080	0	331	3 560	9 059
Rakennukset (kokonaisvastuun muutos)	4 471	11 191	3 368	3 716	21 148	43 894
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	930					930
Muut investoinnit						0
Vuotuinen vuokravastuiden muutos	158	4 080	0	331	3 560	
Omaisuuksien luovutukset	0	0	0	0	0	0
Rakennukset						0
Laite- ja kalustohankinnat						0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						0
Muut investoinnit						0
Investointituet	304	1 023				1 327

	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
	1 000.€	1 000.€	1 000.€	1 000.€	1 000.€	1 000.€
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investointisuunnitelma						
Pysyvät vastaavat	12 329	15 145	25 710	27 350	41 270	121 804
Rakennukset	0	0	0	0	0	0
Laite- ja kalustohankinnat	9 629	12 445	23 010	24 430	38 570	108 084
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	2 700	2 700	2 700	2 920	2 700	13 720
Muut investoinnit	0	0	0	0	0	0
Investointeja vastaavat sopimukset	3 673	6 732	3 435	5 271	72 024	91 135
Rakennukset (kokonaisvastuun muutos)	28 520	20 630	41 435	77 465	1 951 918	2 119 968
Laite- ja kalustohankinnat	0	0	0	0	0	0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	1 797	2 004	2 004	2 004	2 004	9 813
Muut investoinnit	0	0	0	0	0	0
Vuotuinen vuokravastuiden muutos	1 876	4 728	1 431	3 267	70 020	
Omaisuuksien luovutukset	0	0	0	0	0	0
Rakennukset	0	0	0	0	0	0
Laite- ja kalustohankinnat	0	0	0	0	0	0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Muut investoinnit	0	0	0	0	0	0
Investointituet	304	1 023	0	0	0	1 327
Investointien rahoitus						
Toiminnan rahavirta (=vuosikate+tulorahoituksen korjauserät + satunnaiset erät)	12 670	12 670	12 670			38 010
Investointien rahavirta	-12 025	-14 122	-25 710	-27 350	-41 270	-120 477
Investointimenot	-12 329	-15 145	-25 710	-27 350	-41 270	-121 804
Rahoitusosuudet investointimenoihin	304	1 023	0	0	0	1 327
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Lainakannan muutos	-1 500	-1 200	-900	-600	-300	-4 500
Rahavarojen muutos	-855	-2 652	-13 940	-27 950	-41 570	-86 967
Konsernin (=tytäryhteisöt) investoinnit						0
Yhteistyösopimukseen sisältyvät investoinnit (erittely)						0

Talorakentamishankkeiden rakentamishjelma 2023–2034

Nimi	Sisältö	Rakentami- sen aloit- tamisvuosi	Rakentami- sen valmis- tumisvuosi	Toimiala	Hanketyyppi	Kokonais- vuokra €/vuosi (nykyinen vuokramalli)
Vironniemen toimitalo	Hammashoitolan, kotihoidon ja perhepalvelutilojen peruskorjaus	2031	2032	Sote	Peruskorjaus	
Sturenkatu 12-14/Hgin toimitilat	TYP toiminnallinen muutos	2022	2023	Sote	Perusparannus	527 306
Kallion virastotalo	Monitilamuutokset	2034	2035	Sote	Perusparannus	2 905 750
Malmin sairaala	Malmin uusi sairaala (korvaava uudisrakennus)	2028	2032	Sote	Uudisrakennus	24 694 181
Lauttasaaren terveysasema	Toiminnalliset ja talotekniset muutokset	2030	2031	Sote	Perusparannus	835 393
Suursuon virastotalo (suvi)	Suvitalon perusparannus	2031	2033	Sote	Perusparannus	1 513 971
Malmin lastenkoti ja perhearviointi	Malmin Lastenkoti ja perhearviointi, Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2024	2026	Sote	Uudisrakennus	1 019 772
Naulakallion vastaanottokoti Naut11	Naulakallion lastenkoti, Introt ja ehot. osastot, uudisrakennus	2029	2030	Sote	Uudisrakennus	571 799
Hyvösen lastenkoti/Uusi korvaava	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	2022	2023	Sote	Uudisrakennus	528 825
Naulakallion vastaanottokoti Muint4	Introt ja ehot, Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus, useita rakennuksia)	2027	2028	Sote	Uudisrakennus	571 799
Malmin hautausmaa, vainajatilat	Keskitetyt vainajatilat	2024	2025	Sote	Uudisrakennus	603 537
Lutnantintie 12-16/Hgin toimitilat	Malminkartanon terveyskeskuksen toiminnalliset muutokset	2031	2032	Sote	Perusparannus	579 641
Lemmilän lastenkoti	Lemmilän uusi lastenkoti	2023	2024	Sote	Uudisrakennus	175 730
Palvelutalo Kivitasku	Toiminnalliset muutokset	2029	2030	Sote	Perusparannus	724 571
Myllypuron terveys- ja hyvinvointik.	Terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennus	2025	2027	Sote	Uudisrakennus	4 231 311
Läntinen sosiaalikeskus	Perusparannus	2028	2029	Sote	Perusparannus	1 725 755
					Yhteensä	41 209 341
Tapanilan pelastusasema	Uudisrakennus	2025	2026	Pela	Uudisrakennus	331 016
Käpylän pelastusasema	Käpylän pelastusaseman pesuhalli	2025	2025	Pela	Uudisrakennus	0
Kruunuvuorenrannan pelastusasema	Uudisrakennus	2028	2029	Pela	Uudisrakennus	577 337
Kontulan pelastusasema	Kontulan pelastusasema, uudisrakennus	2023	2024	Pela	Uudisrakennus	728 024
Keskuspelastusasema	Keskuspelastusaseman tilojen perusparannus	2023	2024	Pela	Perusparannus	3 273 189
Keskuspelastusasema	HIKLU- johtokeskuksen rakentaminen	2027	2027	Pela	Perusparannus	3 481 189
Malmin uusi pelastusasema	Uudisrakennus	2030	2031	Pela	Uudisrakennus	1 004 064
Vuosaaren pelastusasema	Uudisrakennus	2028	2028	Pela	Uudisrakennus	319 079
					Yhteensä	9 713 897

Vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosina 2023–2027

Hankkeen nimi	Vuokrauksen alkaminen	Toimiala	Kokonaisvuokra €/vuosi
Kehitysvammaisten asuntoryhmä Vuosaarentie 3 (tontti: 54157/1)	2023	Sote	29 455
Kustaankartanon seniorikeskus, F-, G- ja H-rakennus, muutostyöt ryhmäkodeiksi (tontti: 28169/5)	2023	Sote	109 130
Kehitysvammaisten asuntoryhmä B, Postipuisto 2, Postijooninkatu (tontti: 17123/1)	2023	Sote	28 942
Krämertintien nuorten vastaanotto	2023	Sote	436 880
Kehitysvammaisten asuntoryhmä C, Fallkulla, Jokipoikasenkaari 3 (tontti: 39282/2)	2023	Sote	28 942
Kehitysvammaisten asuntoryhmä D, Koskelantie 66 a (tontti: 26962/1)	2023	Sote	28 942
Kehitysvammaisten ryhmäkoti, Mellinintie 8 (tontti: 49090/2)	2024	Sote	64 478
Koskelan seniorikeskus, uudisrakennus (tontti: 26979/10)	2025	Sote	537 663
Vuorensyrjän uusi palvelutalo, Jakomäenpolku 5 (tontti 41200/17)	2025	Sote	98 705
Kustaankartanon seniorikeskus, A-, B- ja C-rakennukset, muutostyöt ryhmäkodeiksi (tontti: 28169/5)	2025	Sote	109 130
Asuntoryhmä E, Verkkosaarenkatu	2025	Sote	29 967
Kustaankartanon seniorikeskus, K-rakennus/lisärakennus	2026	Sote	46 242
Maunulan palvelutalo, Pirjontie (tontit: 28210/3 ja 28209/4)	2026	Sote	148 057
Vuosaaren seniorikeskus, uudisrakennus (tontti 54180/14)	2026	Sote	537 663
Pohjois-Haagan seniorikeskus (tontti 29176/2 ja 4)	2026	Sote	960 983
Ryhmäkoti (asuntoryhmä F), Pertunpellontie (tontti: 40177/5)	2026	Sote	29 967
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti I, aikuiset	2026	Sote	28 403
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti II, aikuise	2026	Sote	28 403
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti III, aikuiset	2026	Sote	28 403
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VII, lapset ja nuoret	2026	Sote	14 425
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VI, lapset ja nuoret	2026	Sote	14 425
Malmin perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus	2027	Sote	9 185 360
Keskustan seniorikeskus	2027	Sote	480 491
Kannelmäki-Malminkartanon seniorikeskus	2027	Sote	340 254
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti IV, aikuiset	2027	Sote	28 403
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti V, aikuiset	2027	Sote	28 403
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti VIII, lapset ja nuoret	2027	Sote	14 425
Vaativan tuen kehitysvammaisten ryhmäkoti IX, lapset ja nuoret	2027	Sote	14 425
Itäkeskuksen uusi perhekeskus	2027	Sote	3 508 800
Haagan perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus	2027	Sote	9 185 360
Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus	2027	Sote	5 550 438
Laakson yhteissairaala	2027	Sote	34 650 800
Talon perusparannus sekä Lpk Ratikan ja Soten tilojen muutos ja laajennus	2024	Sote / yht	417 495
		Yhteensä	66 743 862
Pelastuslaitoksen Vuosaaren kevytyksikköasema	2023	Pela	79 020
Pelastuslaitoksen Tapanilan kevytyksikköasema	2023	Pela	79 020
Pelastuslaitoksen Lauttasaaren kevytyksikköasema	2024	Pela	79 020
Pelastuslaitoksen Keskustan kevytyksikköasema	2027	Pela	79 020
		Yhteensä	237 060

**Talousarvion ja taloussuunnitelman käsittely kaupunginvaltuustossa –
Behandlingen av budgeten och ekonomiplanen i stadsfullmäktige**

TALOUSARVIOEHDOTUKSEN 2023 AVAINLUKUJA

NYCKELTAL FÖR BUDGETFÖRSLAGET 2023

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Väestökehitys (Helsingin kaupungin väestöennuste 2022) – Befolkningsutveckling (Helsingfors stads befolkningsprognos 2022)						
Koko väestö - Hela befolkningen	656 920	658 457	662 376	669 126	675 898	682 676
<i>Muutos-% - Förändring %</i>		0,23	0,60	1,02	1,01	1,00
1-6-vuotiaat - 1–6-åringar	38 223	37 156	36 959	37 002	37 237	37 854
<i>Muutos-% - Förändring %</i>		-2,79	-0,53	0,12	0,64	1,66
7-15-vuotiaat - 7–15-åringar	54 887	56 065	56 975	57 767	58 004	57 771
<i>Muutos-% - Förändring %</i>		2,15	1,62	1,39	0,41	-0,40
16-18-vuotiaat - 16–18-åringar	16 665	17 327	17 640	17 998	18 603	19 180
<i>Muutos-% - Förändring %</i>		3,97	1,81	2,03	3,36	3,10
19-64-vuotiaat - 19–64-åringar	426 340	425 053	426 340	430 048	433 664	437 232
<i>Muutos-% - Förändring %</i>		-0,30	0,30	0,87	0,84	0,82
Yli 65-vuotiaat - Över 65-åringar	114 306	115 982	117 704	119 514	121 542	123 755
<i>Muutos-% - Förändring %</i>		1,47	1,48	1,54	1,70	1,82
Yli 75-vuotiaat - Över 75-åringar	50 646	53 294	56 031	58 581	60 870	62 660
<i>Muutos-% - Förändring %</i>		5,23	5,14	4,55	3,91	2,94
Työllisyys Helsingissä (Tilastokeskus, työvoimatutkimus) – Sysselsättningen i Helsingfors (Statistikcentralen, arbetskraftsundersökning)						
Työllisyysaste, % - Sysselsättningsgrad, %	72,3	74,1	76,5			
Työlliset - Sysselsatta	326 700	342 900	358 400			
Työttömyys Helsingissä (TEM) – Arbetslöshet i Helsingfors (ANM)						
Työttömyysaste, % - Arbetslöshetsgrad, %	14,6	11,2	10,8			
Työttömät (kesäkuu) - Arbetslösa (juni)	61 892	49 609	38 146			
Pitkäaikaistyöttömät - Långtidsarbetslösa	12 381	21 203	16 813			
Työllisyys vuoden 2022 arvio on neljännesvuosien liukuva vuosikeskiarvo ajalta 2022/I-2022/II Siffrorna för sysselsättning 2022 är ett uppskattat årligt genomsnitt för kvartalen 2022/I–2022/II						
Asuntotuotanto – Bostadsproduktion	7 280	7 105	7 000	8 000	8 000	8 000

	TP2021	TA2022	ENN2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintamenot, M€ – Omkostnader, M€	5 027	5 041	5 154	2 816	2 906	2 969
Toimintamenot, M€ – Omkostnader, M€ *				2 768	2 859	2 941
Toimintakate, M€ – Verksamhetsbidrag, M€	-3 556	-3 846	-3 869	-1 489	-1 563	-1 611
Verotulot yhteensä, M€ – Skatteinkomster sammanlagt, M€	3 829	3 770	4 050	1 960	1 740	1 810
Valtionosuudet yhteensä, M€ – Statsandelar sammanlagt, M€	330	366	374	186	218	251
Valtion rahoitus M€ – Statlig finansiering, M€ *				2 592	2 684	2 766
Vuosikate, M€ – Årsbidrag, M€	757	397	649	786	513	561
Bruttoinvestoinnit, M€ – Bruttoinvesteringar, M€	890	874	876	893	830	813
Lainakanta, M€ - Lånestock, M€	913	950	948	996	1 184	1 362
Lainakanta, €/asukas - Lånestock, €/invånare	1 387	1 434	1 431	1 489	1 752	1 996
Investointien tulorahoitus-% – Investeringar med internt tillförda medel, %	88	46	75	89	63	70

* Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala – Social-, hälsovård- och räddningssektorn

